ဒီဃနိကာယ်

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဒီဃနိကာယ်

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ပါထိကသုတ်

သုနက္ခတ်ရဟန်း ဝတ္ထု

ကောရခတ္တိယ ဝတ္ထု

ကဠာရမဋ္ဋက တက္ကတွန်း ဝတ္ထု

ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်း ဝတ္ထု

တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြခန်း

အစဟုသိအပ်သော တရားကို ပညတ်ခြင်း

၂ - ဥဒုမ္ဗရိကသုတ်

နိဂြောဓပရိဗိုဇ် ဝတ္ထု

ညစ်ညူးခြင်း အမျိုးမျိုး

အခွံအပွေးနှင့်တူသော စင်ကြယ်ခြင်းကို ပြဆိုရာ

အခေါက်နှင့်တူသော စင်ကြယ်ခြင်းကို ပြဆိုရာ

အကာနှင့်တူသော စင်ကြယ်ခြင်းကို ပြဆိုရာ

အထွတ်အထိပ် အနှစ်သာရနှင့် တူသော စင်ကြယ်ခြင်းကို ပြဆိုရာ

နိဂြောဓပရိဗိုဇ်၏ မှိုင်တွေခြင်း

အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ခြင်း

ပရိဗိုဇ်တို့၏ မှိုင်တွေခြင်း

=== ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော် ===

၃ - စက္ကဝတ္တိသုတ်

မိမိသာလျှင် ကျွန်းကြီးသဖွယ် မှီခိုရာအဖြစ်

မြတ်သော စကြာမင်းတို့၏ ကျင့်ဝတ်

စကြာရတနာ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း

ဒုတိယ စကြာမင်း စသည် အကြောင်း

အသက်အဆင်း စသည် ယုတ်လျော့ခြင်း အကြောင်း

ဆယ်နှစ် သက်တမ်း အချိန်

အသက် အဆင်း စသည် တိုးပွါးခြင်း အကြောင်း

သင်္ခစကြဝတေးမင်း ဖြစ်ခြင်း

မေတ္တေယျဘုရား ပွင့်တော်မူခြင်း

ရဟန်း၏ အသက် အဆင်း စသည် တိုးပွါးခြင်း အကြောင်း

၄ - အဂ္ဂညသုတ်

ဝါသေဋ္ဌနှင့် ဘာရဒွါဇ

အမျိုး လေးပါး

မြေဆီ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း

လ နေ စသည်တို့ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း

မြေလွှာ ဖြစ်ပေါ် လာခြင်း

နွယ်ချို ဖြစ်ပေါ် လာခြင်း

အလိုအလျောက် သလေးဆန် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း

မိန်းမ ယောကျ်ား လိင်ထင်ရှား ဖြစ်ခြင်း

မေထုန် အကျင့်

သလေးဆန် ခွဲဝေခြင်း

မဟာသမ္မတမင်း

ပုဏ္ဏား အစု

အသည် (ကုန်သွယ်လယ်လုပ်) အစု

သူဆင်းရဲ အစု

ဒုစရိုက် စသည် အကြောင်း

=== ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော် ===

၅ - သမ္ပသာဒနီယသုတ်

အသျှင်သာရိပုတြာ၏ ရဲရင့်သော စကားသံ

ကုသိုလ်တရား ဒေသနာ နှင့် အာယတနပညတ် ဒေသနာ

အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေယူပုံ ဒေသနာ

တိုက်ရိုက်ညွှန်းခြင်း အစီအရင် ဒေသနာ

ဉာဏ်အမြင်သို့ ရောက်ခြင်း ဒေသနာ

ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်ခြင်း ဒေသနာ

ပဓာနဗောဇ္ဈင် ဒေသနာ

အကျင့်ပဋိပဒါ ဒေသနာ

နှုတ်အကျင့် ပဋိပဒါ ဒေသနာ

လူတို့၏ အကျင့် သီလ ဒေသနာ

ဆုံးမနည်း ဒေသနာ

တစ်ပါးသူတို့ လွတ်မြောက်သောဉာဏ် ဒေသနာ

သဿတဝါဒ ဒေသနာ

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ် ဒေသနာ

စုတူပပါတဉာဏ် ဒေသနာ

ဣဒ္ဓိဝိဓ ဒေသနာ

ဘုရားသျှင်၏ အခြားသောဂုဏ်ကို ပြခြင်း

အနုယောဂ ဒါန အပြား

အံ့သြဖွယ်ရာ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပုံအချက်

=== ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော် ===

၆ - ပါသာဒိကသုတ်

နိဂဏ္ဌ နာဋပုတ္တ သေပြီးစအခါ

ဘုရား မဟုတ်သူ ဟောအပ်သော သာသနာ

ဘုရား အစစ် ဟောအပ်သော သာသနာ

တပည့်တို့ ပူပန်အပ်သော ဆရာ

တပည့်တို့ မပူပန်အပ်သော ဆရာ

သာသနာမပြည့်စုံခြင်း စသည်

သံဂါယနာ တင်အပ်သော တရား

သိစေအပ်သော အစီအရင်

ပစ္စည်းလေးပါး ခွင့်ပြုကြောင်း

ချမ်းသာ ခံစားခြင်း အကျင့်

ချမ်းသာ ခံစားခြင်း အကျင့်၏ အကျိုး အာနိသင်

အာသဝေါကင်းသူ၏ မထိုက်သော အရာ

အမေးနှင့် အဖြေ

မဟောကြားအပ်သော အရာ

ဟောကြားအပ်သော အရာ

ရှေ့အဖို့ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူ

နောက်အဖို့ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူ

=== ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော် ===

၇ - လက္ခဏသုတ်

သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော မဟာပုရိသ လက္ခဏာ

(၁) သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒ လက္ခဏာတော်

(၂) ပါဒတလစက္က လက္ခဏာတော်

(၃-၅) အာယတပဏှိ စသော လက္ခဏာတော် သုံးပါး

(၆) သတ္တုဿဒ လက္ခဏာတော်

(၇-၈) မုဒုတလုနဟတ္ထပါဒ-ဇာလဟတ္ထပါဒ လက္ခဏာတော်

(၉-၁၀) ဥဿင်္ခပါဒ-ဥဒ္ဓဂ္ဂလောမ လက္ခဏာတော်

(၁၁) ဧဏိဇင်္ဃ လက္ခဏာတော်

(၁၂) သုခုမစ္ဆဝိ လက္ခဏာတော်

(၁၃) သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏ လက္ခဏာတော်

(၁၄) ကောသောဟိတ ဝတ္ထဂုယှ လက္ခဏာတော်

(၁၅-၁၆) ပရိမဏ္ဍလ, အနောနမ ဇဏ္ဏုပရိမသန လက္ခဏာတော်

(၁၇-၁၉) သီဟ ပုဗ္ဗဒ္ဓကာယ စသော လက္ခဏာ သုံးပါး

(၂၀) ရသဂ္ဂသဂ္ဂိတာ လက္ခဏာတော်

(၂၁-၂၂) အဘိနီလနေတ္တ-ဂေါပခုမ လက္ခဏာတော်

(၂၃) ဥဏှီသသီသ လက္ခဏာတော်

(၂၄-၂၅) ဧကေကလောမတာ-ဥဏ္ဏာ လက္ခဏာတော်

(၂၆-၂၇) စတ္တာလီသ သမဒန္တ အဝိရဠဒန္တ လက္ခဏာတော်

(၂၈-၂၉) ပဟူတဇိဝှါ-ဗြဟ္မဿရ လက္ခဏာတော်

(၃၀) သီဟဟနု လက္ခဏာတော်

(၃၁-၃၂) သမဒန္တ, သုသုက္ကဒါဌာ လက္ခဏာတော်

=== ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော် ===

၈ - သိင်္ဂါလသုတ်

သိင်္ဂါလ လုလင်

ညစ်ညူးသော ကံ လေးပါး

အကြောင်း လေးပါး

စည်းစိမ်ပျက်ကြောင်း ခြောက်ပါး

သေရည် သေရက် သောက်ခြင်း အပြစ် ခြောက်ပါး

အခါမဲ့သွားလာခြင်း အပြစ် ခြောက်ပါး

ပွဲလမ်းသဘင် ကြည့်ရှုခြင်း အပြစ် ခြောက်ပါး

လောင်းကစားခြင်း အပြစ် ခြောက်ပါး

ခင်ပွန်းယုတ် အပြစ် ခြောက်ပါး

ပျင်းရိခြင်း အပြစ် ခြောက်ပါး

မိတ်ဆွေတု

စိတ်ကောင်း နှလုံးကောင်းရှိသော မိတ်ဆွေ

အရပ် ခြောက်ပါးကို လုံခြုံစေခြင်း

၉ - အာဋာနာဋိယသုတ်

ပဌမ အခန်း

ဒုတိယ အခန်း

=== ပါဠိကဝင်ပါဠိတော် ===

၁၀ - သင်္ဂီတိသုတ်

မင်းကွန်းသစ်

ဘိန္နနိဂဏ္ဌဝတ္ထု

ဧကက - တစ်ခုတည်းသော တရားစု

ဒုက - တရား နှစ်ပါးစု

တိက - တရား သုံးပါးစု

စတုက္က - တရား လေးပါးစု

ပဉ္စက - တရား ငါးပါးစု

ဆက္က - တရား ခြောက်ပါးစု

သတ္တက - တရား ခုနစ်ပါးစု

အဋ္ဌက - တရားရှစ်ပါးစု

နဝက - တရား ကိုးပါးစု

ဒသက - တရား ဆယ်ပါးစု

၁၁ - ဒသုတ္တရသုတ်

တရား တစ်ပါးစု

တရား နှစ်ပါးစု

တရား သုံးပါးစု

တရား လေးပါးစု

တရား ငါးပါးစု

တရား ခြောက်ပါးစု

တရား ခုနစ်ပါးစု

တရား ရှစ်ပါးစု

တရား ကိုးပါးစု

တရား ဆယ်ပါးစု

ပါဠိကဝင်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

မာတိကာ ပြီး၏။

ဒီဃနိကာယ်

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

=== ၁ - ပါထိကသုတ် ===

သုနက္ခတ်ရဟန်း ဝတ္ထု

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် မလ္လတိုင်း မလ္လမင်းတို့၏ အနုပိယမည်သော နိဂုံး၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုစဉ်အခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက် အနုပိယ နိဂုံးသို့ ဆွမ်းအလို့ငှါ ဝင်တော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့သော အကြံ သည် ဖြစ်၏-

"အနုပိယနိဂုံး၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်ရန် စောလွန်း သေး၏၊ ငါသည် ဘဂ္ဂဝအနွယ် ဖြစ်သော ဘဂ္ဂဝပရိဗိုဇ်၏ အရံ ဘဂ္ဂဝပရိဗိုဇ် ရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

၂။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဘဂ္ဂဝအနွယ်ဖြစ်သော ဘဂ္ဂဝပရိဗိုဇ်၏ အရံ ဘဂ္ဂဝပရိဗိုဇ်ရှိရာသို့ ချဉ်းကပ် တော်မူ၏။ ထိုအခါ ဘဂ္ဂဝပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

"မြတ်စွာဘုရား ကြွလာတော်မူပါ အသျှင်ဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ကြွလာခြင်းသည် ကောင်းသော ကြွလာခြင်း ဖြစ်ပါသည် အသျှင်ဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ကြာမြင့်မှ ဤအရပ်သို့ ကြွလာတော်မူရန် အလှည့်ကို ပေးတော်မူဘိ၏ အသျှင်ဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရား ထိုင်တော်မူပါ၊ ဤနေရာကို ပြင်ထားပါသည် အသျှင်ဘုရား" ဟု (လျှောက်၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ခင်းထားသောနေရာ၌ ထိုင်တော်မူ၏။ ဘဂ္ဂဝပရိဗိုဇ်သည်လည်း နိမ့်သော ထိုင်စရာ တစ်ခုကို ယူ၍ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်၏၊ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်လျက် ဘဂ္ဂဝပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

"မြတ်စွာဘုရား ယခင့်ယခင်နေ့တို့၌ လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်သည် အကျွန်ုပ်ထံသို့ ချဉ်းကပ် ပြီးလျှင် 'ဘဂ္ဂဝ ယခု ငါသည် မြတ်စွာဘုရားကို စွန့်လိုက်ပြီ၊ ယခု ငါသည် မြတ်စွာဘုရားကို (ဆရာဟု) ရည်ညွှန်း၍ မနေတော့ပါ' ဟု အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို ဆိုပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ် ဆိုသည့်အတိုင်း ဤစကားသည် မှန်ပါသလော" ဟု (လျှောက်၏)။

ဘဂ္ဂဝ လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်ဆိုသည့်အတိုင်း ဤစကားသည် မှန်၏။

၃။ ဘဂ္ဂဝ ယခင့် ယခင်နေ့တို့၌ လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်သည် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ငါ့ကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် "မြတ်စွာဘုရား ယခု အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို စွန့်ပါအံ့၊ ယခု အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို (ဆရာဟု) ရည်ညွှန်း၍ နေတော့မည် မဟုတ်ပါ" ဟု ငါ့အား ဤစကားကို ဆို၏။

ဘဂ္ဂဝ ဤသို့ဆိုသော် ငါသည် လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်အား ဤစကားကို ဆို၏။

"သုနက္ခတ် သင်လာလော့၊ ငါ့ကို (ဆရာဟု) ရည်ညွှန်း၍ နေလော့ဟု သင့်ကို ငါ ဆိုဖူးသလော" ဟု (ဆို၏)။

မဆိုဖူးပါ မြတ်စွာဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

"မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားကို (ဆရာဟု)ရည်ညွှန်း၍ အကျွန်ုပ်နေပါအံ့" ဟု သင်ကလည်း ငါ့ကို ဆိုဖူးသလော ဟု (ဆို၏)။

မဆိုဖူးပါ မြတ်စွာဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

သုနက္ခတ် ငါကလည်း သင့်ကို "သုနက္ခတ် သင်လာလော့၊ ငါ့ကို (ဆရာဟု) ရည်ညွှန်း၍ နေလော့" ဟု မဆိုစဖူး၊ သင်ကလည်း ငါ့ကို "မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားကို (ဆရာဟု) ရည်ညွှန်း၍ အကျွန်ုပ် နေပါအံ့" ဟု မဆိုစဖူး၊ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သောယောကျ်ား ဤသို့ဖြစ်လျှင် သင်သည် အဘယ်သူ ဖြစ်၍ အဘယ်သူကို စွန့်သနည်း၊ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သောယောကျ်ား သင်အဘယ်မျှ လွန်ကျူး ပြစ်မှား သည်ကို ရှုဘိလော့ ဟု (ဆို၏)။

၄။ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါး ထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြတော်မမူပါဟု (လျှောက်၏)။

"သုနက္ခတ် သင်လာလော့၊ ငါ့ကို (ဆရာဟု) ရည်ညွှန်း၍ နေလော့၊ သင့်ကို ငါသည် လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြမည်" ဟု ငါသည် သင့်ကို ဆိုဖူးသလော ဟု (ဆို၏)။

မဆိုဖူးပါ မြတ်စွာဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

"မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြမည်ဆိုလျှင် အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို (ဆရာဟု) ရည်ညွှန်း၍ နေပါအံ့" ဟု သင်ကလည်း ငါ့အား ဆိုဖူးသလောဟု (ဆို၏)။

မဆိုဖူးပါ မြတ်စွာဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

သုနက္ခတ် ငါကလည်း သင့်ကို "သုနက္ခတ် သင်လာလော့၊ ငါ့ကို (ဆရာဟု) ရည်ညွှန်း၍ နေလော့၊ သင့်ကို ငါသည် လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုး ပြာဋိဟာကို ပြမည်" ဟု မဆိုစဖူး၊ သင်ကလည်း ငါ့ကို "မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ် အား လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြမည်ဆိုလျှင် အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို (ဆရာဟု) ရည်ညွှန်း၍ နေပါအံ့" ဟု မဆိုစဖူး၊ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောကျ်ား ဤသို့ဖြစ်လျှင် သင်သည် အဘယ်သူ ဖြစ်၍ အဘယ်သူကို စွန့်သနည်း။ သုနက္ခတ် ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြသည်ဖြစ်စေ၊ မပြသည်ဖြစ်စေ ဆင်းရဲကုန်ခြင်း အကျိုးငှါ ငါ ဟောအပ်သော ထိုတရားသည် ထို ဟောသည့်အတိုင်း ကျင့်သူ၏ အလုံးစုံသော ဆင်းရဲကုန်ခြင်း အကျိုးငှါ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော ဟု (ဆို၏)။

မြတ်စွာဘုရား လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြသည်ဖြစ်စေ၊ မပြသည်ဖြစ်စေ ဆင်းရဲကုန်ခြင်းအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားဟောအပ်သော ထိုတရားသည် ထိုဟောသည့်အတိုင်း ကျင့်သူ၏ အလုံးစုံသော ဆင်းရဲကုန်ခြင်း အကျိုးငှါ ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

သုနက္ခတ် လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြသည်ဖြစ်စေ၊ မပြသည်ဖြစ်စေ ဆင်းရဲကုန်ခြင်းအကျိုးငှါ ငါဟောအပ်သော ထိုတရားသည် ထိုဟောသည့်အတိုင်း ကျင့်သူ၏ အလုံးစုံသော ဆင်းရဲကုန်ခြင်းအကျိုးငှါ ဖြစ်၏။ သုနက္ခတ် ဤသို့ဖြစ်သော် လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြခြင်းသည် အဘယ်ပြုအံ့နည်း၊ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောကျ်ား သင် အဘယ်မျှ လွန်ကျူး ပြစ်မှားသည်ကို ရှုဘိလော့ ဟု (ဆို၏)။

၅။ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား လောက၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကို ဟောတော်မမူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

“သုနက္ခတ် သင်လာလော့၊ ငါ့ကို (ဆရာဟု) ရည်ညွှန်း၍ နေလော့၊ ငါသည် လောက၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကို ဟောမည်” ဟု ငါသည် သင့်အား ဆိုဖူးသလော (ဟု ဆို၏)။

မဆိုဖူးပါ မြတ်စွာဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

“မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား လောက၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကို ဟောတော်မူမည် ဆိုလျှင် အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို (ဆရာဟု) ရည်ညွှန်း၍ နေပါအံ့” ဟု သင်ကလည်း ငါ့အား ဆိုဖူးသလော ဟု (ဆို၏)။

မဆိုဖူးပါ မြတ်စွာဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

သုနက္ခတ် ငါကလည်း သင့်ကို “သုနက္ခတ် သင်လာလော့၊ ငါ့ကို (ဆရာဟု) ရည်ညွှန်း၍ နေလော့၊ ငါသည် လောက၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကို ဟောမည်” ဟု သင့်အား မဆိုစဖူး၊ သင်ကလည်း ငါ့ကို “မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား လောက၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကို ဟောမည်ဆိုလျှင် အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို (ဆရာဟု) ရည်ညွှန်း၍ နေပါအံ့” ဟု မဆိုစဖူး၊ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သောယောကျ်ား ဤသို့ဖြစ်လျှင် သင်သည် အဘယ်သူဖြစ်၍ အဘယ်သူကို စွန့်သနည်း။ သုနက္ခတ် ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ လောက၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကို ဟောသည်ဖြစ်စေ၊ မဟောသည်ဖြစ်စေ ဆင်းရဲကုန်ခြင်းအကျိုးငှါ ငါဟောအပ်သော ထိုတရားသည် ထိုဟောသည့်အတိုင်း ကျင့်သူ၏ အလုံးစုံသော ဆင်းရဲကုန်ခြင်းအကျိုးငှါ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော ဟု (ဆို၏)။

မြတ်စွာဘုရား လောက၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကို ဟောသည်ဖြစ်စေ၊ မဟောသည်ဖြစ်စေ ဆင်းရဲကုန်ခြင်းအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားဟောအပ်သော ထိုတရားသည် ထိုဟောသည့်အတိုင်း ကျင့်သူ၏ အလုံးစုံသော ဆင်းရဲကုန်ခြင်းအကျိုးငှါ ဖြစ်ပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

သုနက္ခတ် လောက၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကို ဟောသည်ဖြစ်စေ၊ မဟောသည်ဖြစ်စေ ဆင်းရဲကုန်ခြင်း အကျိုးငှါ ငါဟောအပ်သော ထိုတရားသည် ထိုဟောသည့်အတိုင်း ကျင့်သူ၏ အလုံးစုံသော ဆင်းရဲကုန်ခြင်း အကျိုးငှါ ဖြစ်၏။ သုနက္ခတ် ဤသို့ဖြစ်သော် လောက၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကို ဟောခြင်းသည် အဘယ်ပြုအံ့နည်း၊ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောကျ်ား သင် အဘယ်မျှ လွန်ကျူး ပြစ်မှားသည်ကို ရှုဘိလော့။

၆။ သုနက္ခတ် အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ငါ၏ ဂုဏ်ကို ဝဇ္ဇီမင်းတို့၏ ရှေ့၌ သင်ပြောဆိုချီးကျူးဖူး၏ -

“ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘အရဟံ’ မည်တော်မူပါပေ၏၊ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ’ မည်တော်မူပါပေ၏၊ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န’ မည်တော်မူပါပေ၏၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူ

တတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သုဂတ' မည်တော်မူပါပေ၏၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'လောကဝိဒူ' မည်တော်မူပါပေ၏၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'အနုတ္တရောပုရိသ ဒမ္မသာရထိ' မည်တော်မူပါပေ၏၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ' မည်တော်မူပါပေ၏၊ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဗုဒ္ဓ' မည်တော်မူပါပေ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဘဂဝါ' မည်တော်မူပါပေ၏" ဟု (သင် ပြောဆို ချီးကျူးဖူး၏)။

သုနက္ခတ် ဤသို့လျှင် အကြောင်း အမျိုးမျိုးဖြင့် ငါ၏ ဂုဏ်ကို ဝဇ္ဇီမင်းတို့၏ ရှေ့၌ သင် ပြောဆို ချီးကျူး ဖူး၏။

သုနက္ခတ် အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို ဝဇ္ဇီမင်းတို့၏ ရှေ့၌ သင် ပြောဆို ချီးကျူးဖူး၏ -

"မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်သော တရားတော်သည် ကောင်းစွာဟောအပ်သော တရားတော် ပါပေတည်း၊ ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရားတော် ပါပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးတတ်သော တရားတော် ပါပေတည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ပြထိုက်သော တရားတော် ပါပေတည်း၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထား ထိုက်သော တရားတော် ပါပေတည်း။ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင်သော တရားတော် ပါပေတည်း" ဟု (သင်ပြောဆိုချီးကျူးဖူး၏)။

သုနက္ခတ် ဤသို့လျှင် အကြောင်း အမျိုးမျိုးဖြင့် တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို ဝဇ္ဇီမင်းတို့၏ ရှေ့၌ သင် ပြောဆို ချီးကျူးဖူး၏။

သုနက္ခတ် အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို ဝဇ္ဇီမင်းတို့၏ ရှေ့၌ သင် ပြောဆို ချီးကျူး ဖူး၏ -

"မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား 'သာဝက' သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား 'သာဝက' သံဃာတော်သည် ဖြောင့်မတ်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား 'သာဝက' သံဃာတော်သည် မှန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား 'သာဝက' သံဃာတော်သည် လျော်ကန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ အစုံအားဖြင့် လေးစုံ ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ရှစ်ပါး အရေအတွက် ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား 'သာဝက' သံဃာတော်သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်တော် မူပါပေ၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်တော်မူ ပါပေ၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်ညွှန်းသော အလှူကို ခံတော်မူထိုက် ပါပေ၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်တော်မူ ပါပေ၏" ဟု (သင် ပြောဆို ချီးကျူး ဖူး၏)။

သုနက္ခတ် ဤသို့လျှင် အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို ဝဇ္ဇီမင်းတို့၏ ရှေ့၌ သင် ပြောဆို ချီးကျူးဖူး၏။

သုနက္ခတ် သင့်ကို ငါ ပြောကြားအံ့၊ သုနက္ခတ် သင့်ကို ငါ သိစေအံ့၊ သုနက္ခတ် "လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်သည် ရဟန်းဂေါတမထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ရန် မစွမ်းနိုင်သဖြင့် သိက္ခာချ၍ လူထွက်၏" ဟု သင့်ကို ကဲ့ရဲ့ကုန် လတ္တံ့။ သုနက္ခတ် ဤသို့လျှင် သင့်ကို ကဲ့ရဲ့ကုန်လတ္တံ့ဟု သုနက္ခတ်အား ငါပြော၏၊ ဘဂ္ဂဝ ဤသို့ ငါပြောသော်လည်း အပါယ်ငရဲလားထိုက်သူသည် ဖဲသွားသကဲ့သို့ ဤလိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်သည် ဤသာသနာတော်မှ ဖဲသွားသည် သာလျှင်တည်း။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပါထိကသုတ် ===

ကောရခတ္တိယ ဝတ္ထု

၇။ ဘဂ္ဂဝ အခါတစ်ပါး၌ ငါသည် ထူလုဇနပုဒ် ဥတ္တရကာ မည်သော နိဂုံး၌ နေ၏၊ ဘဂ္ဂဝ ထိုအခါ ငါသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက် နောက်လိုက်ရဟန်း လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်နှင့်အတူ ဥတ္တရကာနိဂုံးသို့ ဆွမ်းခံဝင်၏။ ထိုအခါ အဝတ်မဝတ်သော ကောရခတ္တိယ တက္ကတွန်းသည် ခွေးကျင့် ကျင့်၏၊ လေးဘက်ထောက် သွား၏၊ မြေ၌ ချထားသည့် အစာကို ပါးစပ်ဖြင့်သာ ဟပ်၏၊ ပါးစပ်ဖြင့်သာ စား၏။ ဘဂ္ဂဝလိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်သည် ခွေးကျင့်ကျင့်လျက် လေးဘက်ထောက် သွားနေသော မြေ၌ ချထားသည့် အစာကို ပါးစပ်ဖြင့်သာ ဟပ်၍ ပါးစပ်ဖြင့်သာ စားနေသော အဝတ်မဝတ်သော ကောရခတ္တိယ တက္ကတွန်းကို မြင်၍ ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ -

"အချင်းတို့ လေးဘက်ထောက်လျက် သွားသော မြေ၌ ချထားသည့် အစာကို ပါးစပ်ဖြင့်သာ ဟပ်၍ ပါးစပ်ဖြင့်သာ စားသော ဤရဟန်းကား ချီးမွမ်းအံ့ဩဖွယ် ကောင်းလေစွ တကား" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ဘဂ္ဂဝ ထိုအခါ ငါသည် ငါ၏ စိတ်ဖြင့် လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်၏ စိတ်အကြံကို သိ၍ လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်အား ဤစကားကို ဆို၏ -

" (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား သင်သည် သာကီဝင်မင်းသား ဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်းဟု ဝန်ခံဘိ၏" ဟု (ဆို၏)။

မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို " (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား သင်သည် သာကီဝင်မင်းသား ဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်းဟု ဝန်ခံဘိ၏" ဟု အဘယ့်ကြောင့် ဆိုတော်မူပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

သုနက္ခတ် သင်သည် ခွေးကျင့် ကျင့်လျက် လေးဘက်ထောက် သွားသော မြေ၌ ချထားသည့် အစာကို ပါးစပ်ဖြင့်သာ ဟပ်၍ ပါးစပ်ဖြင့်သာ စားသော ဤကောရခတ္တိယ တက္ကတွန်းကို မြင်၍ "အချင်းတို့ လေးဘက်ထောက် သွားသော မြေ၌ ချထားသည့် အစာကို ပါးစပ်ဖြင့်သာ ဟပ်၍ ပါးစပ်ဖြင့်သာ စားသော ဤရဟန်းကား ချီးမွမ်းအံ့ဩဖွယ် ကောင်းလေစွတကား" ဟု အကြံဖြစ်သည် မဟုတ်လော ဟု (ဆို၏)။

"မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ့်ကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဝန်တိုပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ငါသည် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဝန်မတို၊ စင်စစ် သင့်အား သာလျှင် ဤယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူသည် ဖြစ်ပေါ်နေ၏၊ ထိုအယူကို စွန့်လော့။ သင့်အား ကြာမြင့်စွာ အစီးအပွါး မဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ မဖြစ်စေလင့်။ သုနက္ခတ် အဝတ်မဝတ်သော ကောရခတ္တိယ တက္ကတွန်းကို "ဤရဟန်းကား ချီးမွမ်းအံ့ဩဖွယ် ကောင်းလေစွ တကား" ဟု သင်ထင်ဘိ၏၊ ထိုသူသည် ခုနစ်ရက် မြောက်သော နေ့၌ စားပိုးနင့်သော ရောဂါဖြင့် သေလတ္တံ့၊ သေပြီးသော် အယုတ်ဆုံးသော အသုရာဘုံ၌ ကာလကဉ္စိကာမည်သော အသုရာ ဖြစ်လတ္တံ့။ သေပြီးသော် ထိုသူကို ဗြိတ်မြက်တော ရှိသော သင်္ချိုင်း၌ စွန့်ကုန်လတ္တံ့။ သုနက္ခတ် သင်အလိုရှိခဲ့လျှင် အဝတ်မဝတ်သော ကောရခတ္တိယ တက္ကတွန်း ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ "အဝတ်မဝတ်သော ငါ့သျှင် ကောရခတ္တိယ မိမိလားရာကို သိ၏လော" ဟု မေးလော့။ သုနက္ခတ် အဝတ်မဝတ်သော ကောရခတ္တိယ တက္ကတွန်းသည် "ငါ့သျှင် သုနက္ခတ် မိမိ

လားရာကို သိပါ၏၊ အယုတ်ဆုံးသော အသုရာဘုံ၌ ကာလကဉ္စိကာအသုရာ ဖြစ်နေ၏” ဟု ဖြေ လတ္တံ့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏ ဟု (ဆို၏)။

ဘဂ္ဂဝ ထိုအခါ လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်သည် အဝတ်မဝတ်သော ကောရခတ္တိယတက္ကတွန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဤစကားကို ဆို၏ “ငါ့သျှင် ကောရခတ္တိယ ‘အဝတ်မဝတ်သော ကောရခတ္တိယ တက္ကတွန်းသည် ခုနစ်ရက် မြောက်သော နေ့၌ စားပိုးနင့်သော ရောဂါဖြင့် သေလတ္တံ့၊ သေပြီးသော် အယုတ်ဆုံးသော အသုရာဘုံ၌ ကာလကဉ္စိကာမည်သော အသုရာဖြစ်လတ္တံ့၊ သေပြီးသော ထိုသူကို ပြိတ်မြက် တောရှိသော သင်္ချိုင်း၌ စွန့်ကုန်လတ္တံ့’ ဟု ရဟန်းဂေါတမသည် ပြောထား၏၊ ငါ့သျှင် ကောရခတ္တိယ ယင်းသို့ဖြစ်သောကြောင့် ရဟန်းဂေါတမ၏ စကားလွဲမှားစေခြင်းငှါ အတိုင်းအရှည်နှင့် ယှဉ်၍ အစာကို စားလော့၊ အတိုင်းအရှည်နှင့်ယှဉ်၍ ရေကို သောက်လော့” ဟု (ဆို၏)။

၈။ ဘဂ္ဂဝ ထို့နောက် လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်သည် ငါ၏စကားကို မယုံသည်ဖြစ်၍ တစ်ရက် နှစ်ရက်ဟု ဆို၍ ခုနစ်ရက်တို့တိုင်အောင် ရေတွက်၏။

ဘဂ္ဂဝ စင်စစ်သော်ကား အဝတ်မဝတ်သော ကောရခတ္တိယ တက္ကတွန်းသည် ခုနစ်ရက်မြောက်သော နေ့၌ စားပိုးနင့်သော ရောဂါဖြင့် သေလေ၏၊ သေပြီးသော် အယုတ်ဆုံးသော အသုရာဘုံ၌ ကာလကဉ္စိကာ မည်သော အသုရာဖြစ်၏၊ သေပြီးသော် ထိုသူကို ပြိတ်မြက်တောရှိသော သင်္ချိုင်း၌ စွန့်ကြ ကုန်၏။

၉။ ဘဂ္ဂဝ လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်သည် “အဝတ်မဝတ်သော ကောရခတ္တိယတက္ကတွန်းကို စားပိုး နင့်သော ရောဂါဖြင့် သေ၍ ပြိတ်မြက်တော ရှိသော သင်္ချိုင်း၌ စွန့်ထားသည်” ဟု ကြား၏။ ဘဂ္ဂဝ ထိုအခါ လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်သည် ပြိတ်မြက်တောရှိသော သင်္ချိုင်း၌ အဝတ်မဝတ်သော ကောရခတ္တိယ တက္ကတွန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “ငါ့သျှင် ကောရခတ္တိယ မိမိလားရာကို သိ၏လော” ဟု လက်ဖြင့် သုံးကြိမ်ပုတ်၍ အဝတ်မဝတ်သော ကောရခတ္တိယတက္ကတွန်းကို မေး၏။ ဘဂ္ဂဝ ထိုအခါ အဝတ်မဝတ်သော ကောရခတ္တိယ တက္ကတွန်းသည် လက်ဖြင့် ကျောကိုပွတ်လျက် ထပြီးလျှင် “ငါ့သျှင် သုနက္ခတ် မိမိလားရာကို သိပါ၏၊ အယုတ်ဆုံးသော အသုရာဘုံ၌ ကာလကဉ္စိကာမည်သော အသုရာ ဖြစ်နေပါ၏” ဟု ဆို၍ ထိုနေရာ၌ပင်လျှင် ပက်လက်လဲလေ၏။

၁၀။ ဘဂ္ဂဝ ထို့နောက် လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်သည် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ငါ့ကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်၏။ ဘဂ္ဂဝ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်အား ငါသည် ဤစကားကို ဆို၏ -

သုနက္ခတ် ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ အဝတ်မဝတ်သော ကောရခတ္တိယတက္ကတွန်းကို အကြောင်းပြု၍ ငါ ပြောကြားသည့်အတိုင်း ထိုစကား၏ အကျိုးသည် ဖြစ်သလော၊ သို့မဟုတ် တစ်နည်း တစ်ဖုံအားဖြင့် ဖြစ်သလော ဟု (ဆို၏)။

မြတ်စွာဘုရား အဝတ်မဝတ်သော ကောရခတ္တိယတက္ကတွန်းကို အကြောင်းပြု၍ မြတ်စွာဘုရား ပြောကြား တော်မူသည့် အတိုင်း ထိုစကား၏ အကျိုးသည် ဖြစ်ပါ၏၊ တစ်နည်းတစ်ဖုံအားဖြင့် မဖြစ်ပါဟု (လျှောက်၏)။

သုနက္ခတ် ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ ယင်းသို့ဖြစ်သော် လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြသည်မည်သလော၊ မပြသည်မည်သလောဟု (ဆို၏)။

မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ဖြစ်သော် လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို စင်စစ် ပြသည် မည်ပါ၏၊ မပြသည် မမည်ပါ ဟု (လျှောက်၏)။

(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ဤသို့ပြသော ငါ့ကို "မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြတော်မမူ" ဟု သင်ဆိုဘိ၏။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သောယောက်ျား သင်အဘယ်မျှ လွန်ကျူး ပြစ်မှားသည်ကို ရှုဘိလော့ ဟု (ဆို၏)။

ဘဂ္ဂဝ ဤသို့ပင် ငါဆိုသော်လည်း အပါယ်ငရဲ လားထိုက်သူသည် ဖဲသွားသကဲ့သို့ လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်သည် ဤသာသနာတော်မှ ဖဲသွားသည်သာလျှင်တည်း။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပါထိကသုတ် ===

ကဠာရမဋ္ဋက တက္ကတွန်း ဝတ္ထု

၁၁။ ဘဂ္ဂဝ ငါသည် အခါတစ်ပါး၌ ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ နေ၏။ ထိုစဉ်အခါ၌ အဝတ်မဝတ်သော ကဠာရမဋ္ဋက တက္ကတွန်းသည် ဝေသာလီပြည် ဝဇ္ဇီမင်းတို့၏ ရွာ၌ လာဘ်များခြင်း အခြံအရံများခြင်း အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ သူသည် ကျင့်ဝတ်ခုနစ်မျိုးတို့ကို ဆောက်တည်ကျင့်သုံး၏။

(၁) အသက်ထက်ဆုံး အဝတ်မဝတ်သူ ဖြစ်အံ့၊ အဝတ်ကို မဝတ်အံ့။

(၂) အသက်ထက်ဆုံး မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သူ ဖြစ်အံ့၊ မေထုန်အကျင့်ကို မမှီဝဲအံ့။

(၃) အသက်ထက်ဆုံး သေရည်နှင့် အသားတို့ဖြင့်သာ မျှတအံ့၊ ထမင်း မုန့်ကို မစားအံ့။

(၄) ဝေသာလီပြည်၏ အရှေ့အရပ် ဥဒေနစေတီ (နတ်ကွန်း) ကို လွန်၍ မသွားအံ့။

(၅) ဝေသာလီပြည်၏ တောင်အရပ် ဂေါတမကစေတီ (နတ်ကွန်း) ကို လွန်၍ မသွားအံ့။

(၆) ဝေသာလီပြည်၏ အနောက်အရပ် သတ္တမ္ဗစေတီ (နတ်ကွန်း) ကို လွန်၍ မသွားအံ့။

(၇) ဝေသာလီပြည်၏ မြောက်အရပ် ဗဟုပုတ္တစေတီ (နတ်ကွန်း) ကို လွန်၍ မသွားအံ့ ဟု (ဆောက်တည် ကျင့်သုံး၏)။

ထိုသူသည် ဤကျင့်ဝတ် ခုနစ်မျိုးတို့ကို ဆောက်တည် ကျင့်သုံးသောကြောင့် ဝဇ္ဇီမင်းတို့၏ ရွာ၌ လာဘ်များခြင်း အခြံအရံများခြင်း အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

၁၂။ ဘဂ္ဂဝ ထိုအခါ လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်သည် အဝတ်မဝတ်သော ကဠာရမဋ္ဋကတက္ကတွန်း ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အဝတ်မဝတ်သော ကဠာရမဋ္ဋကတက္ကတွန်းအား ပြဿနာကို မေး၏။

ထိုသုနက္ခတ် မေးလတ်သော် အဝတ်မဝတ်သော ကဠာရမဋ္ဋက တက္ကတွန်းသည် ပြဿနာကို မဖြေနိုင်၊ မဖြေနိုင်သောကြောင့် အမျက်ထွက်မှု စိတ်ပျက်မှု မနှစ်သက်မှုကို ဖော်ပြ၏။

ဘဂ္ဂဝ ထိုအခါ လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်အား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏ -

“အချင်းတို့ ချီးမွမ်း အံ့ဩဖွယ်ကောင်းသော ရဟန္တာကို ထိပါးမိလေစွတကား၊ ငါတို့အား ကြာမြင့်စွာ အစီးအပွါး မဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ မဖြစ်စေလင့်” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

၁၃။ ဘဂ္ဂဝ ထို့နောက် လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်သည် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ငါ့ကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်၏။ ဘဂ္ဂဝ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်ကို ငါသည် ဤသို့ ဆို၏၊ “(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောကျ်ား သင်သည် သာကီဝင်မင်းသား ဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်းဟု ဝန်ခံဘိ၏” ဟု (ဆို၏)။

မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို “ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောကျ်ား သင်သည် သာကီဝင်မင်းသား ဘုရား၏တပည့်သား ရဟန်းဟု ဝန်ခံဘိ၏” ဟု အဘယ့်ကြောင့် မိန့်တော်မူပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

သုနက္ခတ် သင်သည် အဝတ်မဝတ်သော ကဠာရမဋ္ဋကတက္ကတွန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ပြဿနာ မေး၏၊ သင်မေးလတ်သော် အဝတ်မဝတ်သော ကဠာရမဋ္ဋက တက္ကတွန်းသည် ပြဿနာကို မဖြေနိုင်၊ မဖြေနိုင်သောကြောင့် အမျက်ထွက်မှု စိတ်ပျက်မှု မနှစ်သက်မှုများကို ဖော်ပြသည် မဟုတ်လော၊ ထို့ပြင် “အချင်းတို့ ချီးမွမ်း အံ့ဩဖွယ် ကောင်းသော ရဟန္တာကို ထိပါးမိလေစွ တကား၊ ငါတို့အား ကြာမြင့်စွာ အစီးအပွါး မဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ မဖြစ်ပါစေလင့်” ဟု သင့်အား အကြံသည် ဖြစ်သည် မဟုတ်လောဟု (ဆို၏)။

မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ့်ကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဝန်တိုဘိသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သောယောကျ်ား ငါသည် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဝန်မတို၊ စင်စစ် သင့်အား သာလျှင် ဤယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူသည် ဖြစ်ပေါ်နေ၏၊ ထိုအယူကို စွန့်လော့။ သင့်အား ကြာမြင့်စွာ အစီးအပွါးမဲ့ခြင်းငှါ မဖြစ်စေလင့်။ သုနက္ခတ် သင်သည် အဝတ်မဝတ်သော ကဠာရမဋ္ဋကတက္ကတွန်းကို “ဤ ရဟန်းကား ချီးမွမ်း အံ့ဩဖွယ် ကောင်း၏” ဟု ထင်၏၊ ထိုသူသည် မကြာမီပင် လူအဝတ်ကို ဝတ်လျက် ခင်ပွန်းမနှင့် အတူလှည့်လည်ကာ ထမင်း မုန့်ကို စားပြီးလျှင် အားလုံးသော ဝေသာလီပြည်ရှိ စေတီ နတ်ကွန်း တို့ကို လွန်၍ အခြံအရံ ဆုတ်ယုတ်လျက် သေလတ္တံ့ ဟု (ငါဆို၏)။

ဘဂ္ဂဝ ထို့နောက် မကြာမီပင် ကဠာရမဋ္ဋကတက္ကတွန်းသည် လူဝတ်ကို ဝတ်၍ ခင်ပွန်းမနှင့်အတူ လှည့်လည်ကာ ထမင်း မုန့်ကို စားပြီးလျှင် အားလုံးသော ဝေသာလီပြည်ရှိ စေတီနတ်ကွန်းတို့ကို လွန်၍ အခြံအရံ ဆုတ်ယုတ်လျက် သေလေ၏။

၁၄။ ဘဂ္ဂဝ လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်သည် “အဝတ်မဝတ်သော ကဠာရမဋ္ဋကတက္ကတွန်းသည် လူဝတ်ကို ဝတ်၍ ခင်ပွန်းမနှင့်အတူ လှည့်လည်ကာ ထမင်း မုန့်ကို စားပြီးလျှင် အားလုံးသော ဝေသာလီ ပြည်ရှိ စေတီနတ်ကွန်းတို့ကို လွန်၍ အခြံအရံ ဆုတ်ယုတ်လျက် သေလေသတတ်” ဟု ကြားလေ၏။ ဘဂ္ဂဝ ထိုအခါ လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်သည် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ငါ့ကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်၏။ ဘဂ္ဂဝ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်အား ငါသည် ဤစကားကို ဆို၏။

“သုနက္ခတ် ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ အဝတ်မဝတ်သော ကဠာရမဋ္ဋက တက္ကတွန်းကို အကြောင်းပြု၍ ငါပြောကြားသည့် အတိုင်း ထိုစကား၏ အကျိုးသည် ဖြစ်သလော၊ သို့မဟုတ် တစ်မျိုး တစ်ဖုံအားဖြင့် ဖြစ်သလော” ဟု (ဆို၏)။

မြတ်စွာဘုရား အဝတ်မဝတ်သော ကဠာရမဋ္ဋကတက္ကတွန်းကို အကြောင်းပြု၍ မြတ်စွာဘုရား ပြောကြားတော်မူသည့် အတိုင်း ထိုစကား၏ အကျိုးသည် ဖြစ်ပါ၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ အားဖြင့် မဖြစ်ပါဟု (လျှောက်၏)။

သုနက္ခတ် ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ ယင်းသို့ဖြစ်သော် လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထ တရားဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြသည် မည်သလော၊ မပြသည် မည်သလောဟု (ဆို၏)။

မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ဖြစ်သော် လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုး ပြာဋိဟာကို စင်စစ် ပြသည် မည်ပါ၏၊ မပြသည် မမည်ပါဟု (လျှောက်၏)။

(မင်္ဂိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သောယောကျ်ား လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ဤသို့ပြသော ငါ့ကို "မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ် အား လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြတော်မမူပါ" ဟု သင်ဆို၏၊ (မင်္ဂိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောကျ်ား သင်အဘယ်မျှ လွန်ကျူး ပြစ်မှားသည် ကို ရှုဘိလော့ ဟု (ဆို၏)။

ဘဂ္ဂဝ ဤသို့ပင် ငါ ဆိုသော်လည်း အပါယ်ငရဲ လားထိုက်သူသည် ဖဲသွားသကဲ့သို့ လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်သည် ဤသာသနာတော်မှ ဖဲသွားသည်သာလျှင်တည်း။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပါထိကသုတ် ===

ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်း ဝတ္ထု

၁၅။ ဘဂ္ဂဝ အခါတစ်ပါး၌ ငါသည် ထိုဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ပင် နေ၏။ ထိုအခါ အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းသည် ဝေသာလီပြည် ဝဇ္ဇီမင်းတို့၏ ရွာ၌ လာဘ်များခြင်း အခြံအရံများခြင်း အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုသူသည် ဝေသာလီပြည် ပရိသတ်၌ ဤသို့သော စကားကို ပြော၏ -

"ရဟန်းဂေါတမသည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ဝန်ခံ၏၊ ငါသည်လည်း သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ဝန်ခံ၏၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ဝန်ခံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ဝန်ခံသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြရန်ထိုက်၏၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ခရီးထက်ဝက်သို့ လာလျှင် ငါသည်လည်း ခရီးထက်ဝက်သို့ သွားအံ့၊ ထိုနေရာ၌ ထို (ငါတို့) နှစ်ဦးလုံး လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုး ပြာဋိဟာကို ပြကြကုန်အံ့၊ အကယ်၍ ရဟန်းဂေါတမသည် လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုး ပြာဋိဟာ တစ်ခုကို ပြလျှင် ငါသည် နှစ်ခုပြအံ့၊ ရဟန်းဂေါတမသည် လူတို့၏ ကုသိုလ် ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာ နှစ်ခုကို ပြလျှင် ငါသည် လေးခုပြအံ့၊ ရဟန်းဂေါတမ သည် လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာ လေးခုကိုပြလျှင် ငါသည် ရှစ်ခုပြအံ့၊ လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ရဟန်း ဂေါတမ ပြတိုင်း ပြတိုင်းထက် ငါသည် ဤသို့ နှစ်ဆ နှစ်ဆ တက်၍ ပြအံ့" ဟု (ပြော၏)။

၁၆။ ဘဂ္ဂဝ ထိုအခါ လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်သည် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ငါ့ကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်၍ ငါ့အား ဤစကားကို လျှောက်၏။

မြတ်စွာဘုရား အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းသည် ဝေသာလီပြည် ဝဇ္ဇီမင်းတို့၏ ရွာ၌ လာဘ်များခြင်း အခြံအရံများခြင်း အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုသူသည် ဝေသာလီပြည် ပရိသတ်၌ ဤသို့သော စကားကို ဆိုပါ၏ - "ရဟန်းဂေါတမသည်လည်း သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ဝန်ခံ၏၊ ငါသည်လည်း သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ဝန်ခံ၏။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ဝန်ခံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ကို ဝန်ခံသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုး ပြာဋိဟာကို ပြရန် ထိုက်၏။ ရဟန်းဂေါတမသည် ခရီးထက်ဝက်သို့ လာလျှင် ငါသည်လည်း ခရီး ထက်ဝက်သို့ သွားအံ့၊ ထိုနေရာ၌ ထို (ငါတို့) နှစ်ဦးလုံး လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြကုန်အံ့၊ အကယ်၍ ရဟန်းဂေါတမသည် လူတို့၏ ကုသိုလ် ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါး ထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာ တစ်ခုကို ပြလျှင် ငါသည် နှစ်ခုပြအံ့၊ ရဟန်းဂေါတမသည် လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုး ပြာဋိဟာ နှစ်ခုကို ပြလျှင် ငါသည် လေးခုပြ အံ့၊ ရဟန်းဂေါတမသည် လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါး ထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာ လေးခုကို ပြလျှင် ငါသည် ရှစ်ခုပြအံ့၊ လူတို့၏ ကုသိုလ် ကမ္မပထ တရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ရဟန်းဂေါတမ ပြတိုင်း ပြတိုင်းထက် ငါသည် ဤသို့ နှစ်ဆ နှစ်ဆ တက်၍ ပြအံ့" ဟု (ပြောပါသည်ဟူ၍ လျှောက်၏)။

ဘဂ္ဂဝ ဤသို့ လျှောက်သော် ငါသည် လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်အား ဤစကားကို ဆို၏ -

"သုနက္ခတ် အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းသည် ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ငါ၏ မျက်မှောက်သို့ လာရန် မထိုက်၊ 'ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍

ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ရဟန်းဂေါတမ၏ မျက်မှောက်သို့ ငါသွားအံ့’ ဟု အကယ်၍ ထိုသူအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသော်လည်း ပြတ်၍ ကျရာ၏” ဟု (ဆို၏)။

၁၇။ မြတ်စွာဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို စောင့်စည်းတော်မူပါ၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို စောင့်စည်းတော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

သုနက္ခတ် သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် ဤစကားကို ဆိုသနည်း၊ “မြတ်စွာဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို စောင့်စည်းတော်မူပါ၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို စောင့်စည်းတော်မူပါ” ဟု (ဆိုသနည်းဟု မေး၏)။

မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မုချအားဖြင့် ဆိုတော်မူ၏၊ “ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းသည် ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ငါ၏ မျက်မှောက်သို့ လာရန် မထိုက်၊ ‘ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ရဟန်းဂေါတမ၏ မျက်မှောက်သို့ ငါသွားအံ့’ ဟု အကယ်၍ ထိုသူအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသော်လည်း ပြတ်၍ ကျရာ၏” ဟု ဆိုတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းသည် ပြောင်းလွဲသော ရုပ်ဖြင့် မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်သို့ လာခဲ့သော် မြတ်စွာ ဘုရား၏ ထိုစကားသည် မှားရာ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၁၈။ “သုနက္ခတ် ဘုရားသည် နှစ်ခွဖြစ်သော စကားကို ပြောရာသလော” ဟု (ဆို၏)။

မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းကို “အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းသည် ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ငါ၏ မျက်မှောက်သို့ လာရန် မထိုက်၊ ‘ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ရဟန်းဂေါတမ၏ မျက်မှောက်သို့ ငါသွားအံ့’ ဟု အကယ်၍ ထိုသူအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသော်လည်း ပြတ်၍ ကျရာ၏” ဟု (အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်း၏) စိတ်ကို (မြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်ဖြင့်) ပိုင်းခြား၍ သိတော်မူပါသလော။

သို့မဟုတ် ထိုအကြောင်းကို နတ်တို့ကသော်လည်း မြတ်စွာဘုရားအား- “မြတ်စွာဘုရား အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းသည် ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်သို့ လာရန် မထိုက်၊ ‘ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ရဟန်းဂေါတမ၏ မျက်မှောက်သို့ ငါသွားအံ့’ဟု အကယ်၍ ထိုသူအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသော်လည်း ပြတ်၍ ကျရာ၏ ဟူ၍ လျှောက်ထားပါ ကုန်သလော” ဟု (လျှောက်၏)။

၁၉။ သုနက္ခတ် “အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းသည် ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ငါ၏ မျက်မှောက်သို့ လာရန် မထိုက်၊ ‘ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ရဟန်းဂေါတမ၏ မျက်မှောက်သို့ ငါသွားအံ့’ဟု အကယ်၍ ထိုသူအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသော်လည်း ပြတ်၍ ကျရာ၏” ဟု ပါထိကပုတ္တ၏ စိတ်ကို ငါ၏ စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍လည်း သိ၏၊ ထိုအကြောင်းကို နတ်တို့သည်လည်း လျှောက်ထား ကုန်၏- “မြတ်စွာဘုရား အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်း သည် ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်သို့ လာရန် မထိုက်ပါ၊ ‘ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့် မူ၍ ရဟန်းဂေါတမ၏ မျက်မှောက်သို့ ငါသွားအံ့’ ဟု အကယ်၍ ထိုသူအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်း သော်လည်း ပြတ်၍ကျရာ၏” ဟု (လျှောက်ထားကုန်၏)။

အဇိတမည်သော လိစ္ဆဝီစစ်သူကြီးသည် သေလွန်၍ ယခုတာဝတိံသာဘုံ၌ ဖြစ်နေ၏။ ထိုသူသည်လည်း ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ "မြတ်စွာဘုရား အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းသည် အရှက်မရှိသူ ဖြစ်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းသည် မုသားပြောတတ်သူ ဖြစ်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းသည် အကျွန်ုပ်ကိုလည်း 'အဇိတလိစ္ဆဝီ စစ်သူကြီးသည် ကြီးစွာသော ငရဲ၌ ဖြစ်၏' ဟု ဝဇ္ဇီမင်းတို့၏ ရွာ၌ ပြောကြားပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ကြီးစွာသော ငရဲ၌ မဖြစ်ပါ၊ တာဝတိံသာဘုံ၌ ဖြစ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းသည် အရှက်မရှိသူ ဖြစ်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းသည် မုသားပြောတတ်သူ ဖြစ်ပါ၏၊ "မြတ်စွာဘုရား အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းသည် ထိုစကား ကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်သို့ လာရန် မထိုက်ပါ၊ 'ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ရဟန်းဂေါတမ၏ မျက် မှောက်သို့ ငါ သွားအံ့' ဟု အကယ်၍ ထိုသူအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်း သော်လည်း ပြတ်၍ ကျရာ၏" ဟု လျှောက်၏။

သုနက္ခတ် ဤသို့လျှင် ငါဘုရားသည် အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းကို "အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းသည် ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ငါ၏ မျက်မှောက်သို့ လာရန် မထိုက်၊ 'ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ရဟန်းဂေါတမ၏ မျက်မှောက်သို့ ငါသွားအံ့' ဟု အကယ်၍ ထိုသူအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်း သော်လည်း ပြတ်၍ကျရာ၏" ဟု ပါထိကပုတ္တ၏ စိတ်ကို ငါ၏ စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍လည်း သိ၏၊ ထိုအကြောင်းကို နတ်တို့သည်လည်း လျှောက်ထားကုန်၏- "မြတ်စွာဘုရား အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းသည် ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူ ကို မစွန့်မူ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်သို့ လာရန် မထိုက်ပါ၊ 'ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ရဟန်းဂေါတမ၏ မျက်မှောက်သို့ ငါသွားအံ့' ဟု အကယ်၍ ထိုသူအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်း သော်လည်း ပြတ်၍ ကျရာ၏" ဟု (လျှောက်ထား ကုန်၏)။

သုနက္ခတ် ငါသည် ဝေသာလီပြည်၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်၍ ဆွမ်းစားပြီးသော် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခွါခဲ့လျက် နေ့သန့်စင်နေခြင်းငှါ အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်း၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်အံ့၊ သုနက္ခတ် ယခု သင်ပြောကြားလိုသူကို ပြောကြားလော့ ဟု (ဆို၏)။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပါထိကသုတ် ===

တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြခန်း

၂၀။ ဘဂ္ဂဝ ထို့နောက် ငါသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက် ဝေသာလီပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်၏၊ ဝေသာလီပြည်၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်၍ ဆွမ်းစားပြီးသော် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခွါခဲ့လျက် နေ့သန့်စင်နေခြင်းငှါ အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်း၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်၏။

ဘဂ္ဂဝ ထိုအခါ လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်သည် လျင်လျင်မြန်မြန် ဝေသာလီပြည်သို့ ဝင်၍ ထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့ထံ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဤစကားကို ဆို၏၊ "ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည်၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်၍ ဆွမ်းစားပြီးသော် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခဲ့လျက် နေ့သန့်စင်နေခြင်းငှါ အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်း၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ သွားကြ ကုန်လော့၊ ငါ့သျှင်တို့ သွားကြကုန်လော့၊ ချီးမွမ်းအံ့ဩဖွယ်ကောင်းကုန်သော ရဟန်းတို့၏ လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာသည် ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု (ဆို၏)။

ဘဂ္ဂဝ ထိုအခါ ထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ -

"အချင်းတို့ အံ့ဩ ချီးမွမ်းဖွယ် ကောင်းကုန်သော ရဟန်းတို့၏ လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထ တရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုး ပြာဋိဟာသည် ဖြစ်လိမ့်သတတ်၊ အချင်းတို့ ယခုသွားကြ ကုန်အံ့" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော ပုဏ္ဏားသူဌေး အမျိုးသားသူဌေးများနှင့် အယူ အမျိုးမျိုး ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ တို့ထံသို့လည်း ချဉ်းကပ်၍ "ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်၍ ဆွမ်းစားပြီးသော် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခဲ့လျက် နေ့သန့်စင်နေခြင်းငှါ အဝတ် မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်း၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ သွားကြကုန်လော့၊ ငါ့သျှင်တို့ သွားကြကုန်လော့၊ ချီးမွမ်း အံ့ဩဖွယ် ကောင်းကုန်သော ရဟန်းတို့၏ လူတို့၏ ကုသိုလ် ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုး ပြာဋိဟာသည် ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု ထင်ရှားကုန် ထင်ရှား ကုန်သော ပုဏ္ဏားသူဌေး အမျိုးသားသူဌေးများနှင့် အယူအမျိုးမျိုး ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ တို့အားလည်း ဤစကားကို ဆို၏။

ဘဂ္ဂဝ ထိုအခါ ထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော ပုဏ္ဏားသူဌေး အမျိုးသားသူဌေးများနှင့် အယူ အမျိုးမျိုး ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့အားလည်း ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ -

"အချင်းတို့ ချီးမွမ်းအံ့ဩဖွယ်ကောင်းကုန်သော ရဟန်းတို့၏ လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထ တရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာသည် ဖြစ်လိမ့်သတတ်၊ အချင်းတို့ ယခု သွားကြ ကုန်အံ့" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ဘဂ္ဂဝ ထိုအခါ ထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော လိစ္ဆဝီမင်းများ ထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော ပုဏ္ဏားသူဌေး အမျိုးသားသူဌေးများနှင့် အယူအမျိုးမျိုးရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အဝတ် မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်း၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၏၊ ဘဂ္ဂဝ ထိုပရိသတ်ကား များလှ၏၊ အရာမက အထောင်မက ဖြစ်၏။

၂၁။ ဘဂ္ဂဝ အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းသည် "ထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့ ကြွလာကုန် သတတ်၊ ထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော ပုဏ္ဏားသူဌေးများ အမျိုးသားသူဌေး များနှင့် အယူအမျိုးမျိုး ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့လည်း ကြွလာကုန်သတတ်၊ ရဟန်းဂေါတမသည်

ငါ၏ အရံ၌ နေ့သန့်စင်နေ သတတ်” ဟု ကြားလေ၏၊ ကြားသောကြောင့် ထိုသူ့အား ကြောက်လန့်ခြင်း တုန်လှုပ်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညင်း ထခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဘဂ္ဂဝ ထိုအခါ အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းသည် ကြောက်လန့်သည် ဖြစ်၍ တုန်လှုပ်သည် ဖြစ်၍ ကြက်သီး မွေးညင်းထသည် ဖြစ်၍ တိန္ဒုကခါ ဏုပရိဗ္ဗိဇ်အရံ ရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်၏။

ဘဂ္ဂဝ “အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းသည် ကြောက်လန့်သည်ဖြစ်၍ တုန်လှုပ်သည် ဖြစ်၍ ကြက်သီးမွေးညင်းထသည်ဖြစ်၍ တိန္ဒုကခါဏုပရိဗ္ဗိဇ်အရံသို့ သွားလေသတတ်”ဟု ထိုပရိသတ်သည် ကြားလေ၏။ ဘဂ္ဂဝ ထိုအခါ ထိုပရိသတ်သည် ယောကျ်ားတစ်ယောက်ကို စေခိုင်း၏ -

အချင်းယောကျ်ား လာလော့၊ တိန္ဒုကခါဏုပရိဗ္ဗိဇ်အရံ၌ အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်း ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းကို “ငါ့သျှင် ပါထိကပုတ္တ ကြွလာပါလော့၊ ထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် ကြွလာကြပါကုန်၏၊ ထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော ပုဏ္ဏားသူဌေးများ အမျိုးသားသူဌေးများနှင့် အယူအမျိုးမျိုးရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့လည်း ကြွလာကြပါကုန်၏၊ ရဟန်းဂေါတမသည်လည်း အသျှင်၏ အရံ၌ နေ့သန့်စင်နေပါ၏၊ ငါ့သျှင် ပါထိကပုတ္တ သင်သည် ဝေသာလီပရိသတ်၌ ဤစကားကို ပြောဖူး၏၊ ‘ရဟန်းဂေါတမသည်လည်း သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ဝန်ခံ၏၊ ငါသည်လည်း သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ဝန်ခံ၏၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ဝန်ခံသော သူသည် သဗ္ဗညုတဉာဏ် ကို ဝန်ခံသောသူနှင့်အတူ လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထထက်ရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာ ကို ပြရန်ထိုက်၏၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ခရီးထက်ဝက်သို့ လာလျှင် ငါသည်လည်း ခရီးထက်ဝက်သို့ သွားအံ့၊ ထိုနေရာ၌ ထို (ငါတို့) နှစ်ဦးလုံး လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြကုန်အံ့၊ အကယ်၍ ရဟန်းဂေါတမသည် လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါး ထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာ တစ်ခုကို ပြလျှင် ငါသည် နှစ်ခု ပြအံ့၊ အကယ်၍ ရဟန်းဂေါတမ သည် လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာ နှစ်ခုကို ပြလျှင် ငါသည် လေးခုပြအံ့၊ အကယ်၍ ရဟန်းဂေါတမသည် လူတို့၏ ကုသိုလ် ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာ လေးခုကို ပြလျှင် ငါသည် ရှစ်ခုပြအံ့၊ လူတို့၏ ကုသိုလ် ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ရဟန်းဂေါတမ ပြတိုင်း ပြတိုင်းထက် ငါသည် ဤသို့ နှစ်ဆ နှစ်ဆ တက်၍ ပြအံ့ ’ ဟူသော (စကားကို သင်ပြောဖူး၏)၊ ငါ့သျှင် ပါထိကပုတ္တ ခရီးထက်ဝက်တိုင် အောင်သာ ကြွပါ၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ရှေးဦးစွာပင် ကြွလာ၍ အသျှင်၏ အရံ၌ နေ့သန့်စင် နေပါသည်” ဟု (ပြောချေလော့ ဟူ၍ စေခိုင်း၏)။

၂၂။ ဘဂ္ဂဝ ထိုယောကျ်ားသည် “အသျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုပရိသတ်အား ဝန်ခံ၍ တိန္ဒုကခါဏု ပရိဗ္ဗိဇ် အရံ၌ အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းကို ဤသို့ ဆို၏ -

“ငါ့သျှင် ပါထိကပုတ္တ လာပါလော့၊ ထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် ကြွလာပါကုန်၏၊ ထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော ပုဏ္ဏားသူဌေးများ အမျိုးသားသူဌေးများနှင့် အယူအမျိုးမျိုး ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့လည်း ကြွလာပါကုန်၏၊ ရဟန်းဂေါတမသည်လည်း အသျှင်၏ အရံ၌ နေ့သန့်စင်နေပါ၏၊ ငါ့သျှင် ပါထိကပုတ္တ သင်သည် ဝေသာလီပရိသတ်၌ ဤစကားကို ပြောဖူး၏၊ ‘ရဟန်းဂေါတမ သည်လည်း သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ဝန်ခံ၏၊ ငါသည်လည်း သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ဝန်ခံ၏၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ဝန်ခံသောသူသည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ဝန်ခံသော သူနှင့်အတူ လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မ ပထတရားဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြရန် ထိုက်၏။ပ။ ငါသည် နှစ်ဆ နှစ်ဆ တက်၍ပြအံ့’ ဟူသော (စကားကို သင်ပြောဖူး၏)၊ ငါ့သျှင် ပါထိကပုတ္တ ခရီးထက်ဝက် တိုင်အောင် ကြွသာ ကြွပါ၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ရှေးဦးစွာ ကြွလာ၍ အသျှင်၏ အရံ၌ နေ့သန့်စင်နေပါသည်” ဟု (ဆို၏)။

ဘဂ္ဂဝ ဤသို့ဆိုသော် အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းသည် "ငါ့သျှင် လာပါအံ့၊ ငါ့သျှင် လာပါအံ့" ဟု ဆို၍ ထိုနေရာ၌သာလျှင် လူးလွန့်၍ နေ၏၊ နေရာမှ ထရန်ပင် မစွမ်းနိုင်။

ဘဂ္ဂဝ ထိုအခါ ထိုယောက်ျားသည် အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းအား "ငါ့သျှင် ပါထိကပုတ္တ သင်၏ တင်ပါးတို့သည် ထိုင်ခုံ၌ ငြိကပ်နေပါ သလော၊ ထိုင်ခုံသည် သင်၏ တင်ပါးတို့၌ ငြိကပ် နေပါသလော၊ 'ငါ့သျှင် လာပါအံ့၊ ငါ့သျှင် လာပါအံ့' ဟု ဆို၍ ထိုနေရာ၌ သာလျှင် လူးလွန့်၍ နေ၏၊ နေရာမှ ထရန်ပင် မစွမ်းနိုင်" ဟု ဆို၏။

ဘဂ္ဂဝ ဤသို့ပင် ဆိုသော်လည်း အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းသည် "ငါ့သျှင် လာပါအံ့၊ ငါ့သျှင် လာပါအံ့" ဟု ဆို၍ ထိုနေရာ၌သာလျှင် လူးလွန့်၍ နေ၏၊ နေရာမှ ထရန်ပင် မစွမ်းနိုင်။

၂၃။ ဘဂ္ဂဝ ထိုယောက်ျားသည် "ဤအဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းကား 'ငါ့သျှင် လာပါအံ့၊ ငါ့သျှင် လာပါအံ့ 'ဟု ဆို၍ ထိုနေရာ၌သာလျှင် လူးလွန့်၍ နေ၏၊ နေရာမှ ထရန်ပင် မစွမ်း နိုင်၊ ရှုံးပုံပေါ်၏" ဟု သိသောအခါ ပရိသတ်ထံသို့ ပြန်လာ၍ "အသျှင်တို့ ဤအဝတ်မဝတ်သော ပါထိက ပုတ္တ တက္ကတွန်းသည် 'ငါ့သျှင် လာပါအံ့၊ ငါ့သျှင် လာပါအံ့' ဟု ဆို၍ ထိုနေရာ၌သာလျှင် လူးလွန့်၍ နေ၏၊ နေရာမှ ထရန်ပင် မစွမ်းနိုင်၊ ရှုံးပုံပေါ်၏" ဟု ပြောကြား၏။

ဘဂ္ဂဝ ဤသို့ဆိုသော် ငါသည် ထိုပရိသတ်အား ဤစကားကို ဆို၏ -

"ငါ့သျှင်တို့ အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းသည် ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထို စိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ငါ၏ မျက်မှောက်သို့ လာရန် မထိုက်၊ 'ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ရဟန်းဂေါတမ၏ မျက်မှောက်သို့ ငါသွားအံ့' ဟု အကယ်၍ ထိုသူအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသော် လည်း ပြတ်၍ ကျရာ၏" ဟု (ဆို၏)။

ပဌမခန်းပြီး၏။

၂၄။ ထိုအခါ လိစ္ဆဝီအမတ်ကြီးတစ်ဦးသည် နေရာမှ ထ၍ ထိုပရိသတ်အား ဤစကားကို ဆို၏ -

"အသျှင်တို့ သို့ဖြစ်လျှင် အကျွန်ုပ် ပြန်လာသည့်တိုင်အောင် ခဏမျှ ဆိုင့်ငံ့ကြပါဦး၊ အကျွန်ုပ်သည် အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းကို ဤပရိသတ်သို့ ခေါ်လာရန် တတ်နိုင် ကောင်း တတ်နိုင် ပါလိမ့်မည်" ဟု (ဆို၏)။

ဘဂ္ဂဝ ထို လိစ္ဆဝီအမတ်ကြီးသည် တိန္ဒုကခါဏုပရိဗ္ဗိဇ် အရံ၌ အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းအား ဤစကားကို ဆို၏ -

ငါ့သျှင် ပါထိကပုတ္တ ကြွလာပါလော့၊ ကြွလာခြင်းသည် သင့်အား ကောင်းမြတ်၏၊ ထင်ရှားကုန် ထင်ရှား ကုန်သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့ ကြွလာပါကုန်၏။

ထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော ပုဏ္ဏားသူဌေးများ အမျိုးသားသူဌေးများ နှင့် အယူအမျိုးမျိုး ရှိကုန်သော သမဏပြာဟ္မဏတို့လည်း ကြွလာပါကုန်၏၊

ရဟန်းဂေါတမသည်လည်း အသင်၏အရံ၌ နေ့သန့်စင်နေပါ၏၊ ငါ့သျှင် ပါထိကပုတ္တ သင်သည် ဝေသာလီ ပရိသတ်၌ ဤစကားကို ပြောဖူး၏၊ 'ရဟန်းဂေါတမသည်လည်း သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ဝန်ခံ၏ ။ပ။ ငါသည် နှစ်ဆ နှစ်ဆ တက်၍ ပြအံ့ ' ဟူသော (စကားကို သင်ပြောဖူး၏)။ ငါ့သျှင် ပါထိကပုတ္တ ခရီး ထက်ဝက် တိုင်အောင် ကြွလာပါ။ ရဟန်းဂေါတမသည် ရှေးဦးစွာ ကြွလာ၍ အသျှင်၏ အရံ၌ နေ့သန့်စင် နေပါသည်၊ ငါ့သျှင်ပါထိကပုတ္တ ရဟန်းဂေါတမသည် ပရိသတ်၌ ဤစကားကို ပြော၏၊

"အဝတ် မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းသည် ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ငါ၏မျက်မှောက်သို့ လာရန်မထိုက်၊ 'ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ရဟန်းဂေါတမ၏ မျက်မှောက်သို့ ငါသွားအံ့'ဟု အကယ်၍ ထိုသူအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသော်လည်း ပြတ်၍ ကျရာ၏"ဟု (ဤစကားကို ပြော၏)။ ငါ့သျှင် ပါထိက ပုတ္တ ကြွလာလော့၊ ကြွလာရုံဖြင့်ပင် သင့်ကို အနိုင်၊ ရဟန်းဂေါတမကို အရှုံးပြုကြ ပါကုန်အံ့ ဟု (ဆို၏)။

ဘဂ္ဂဝ ဤသို့ဆိုသော် အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းသည် "ငါ့သျှင် လာပါအံ့၊ ငါ့သျှင် လာပါအံ့" ဟု ဆို၍ ထိုနေရာ၌သာလျှင် လူးလွန့်၍ နေ၏၊ နေရာမှ ထရန်ပင် မစွမ်းနိုင်။

ဘဂ္ဂဝ ထိုအခါလိစ္ဆဝီအမတ်ကြီးသည် အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းအား "ငါ့သျှင် ပါထိကပုတ္တ သင်၏ တင်ပါးတို့သည် ထိုင်ခုံ၌ ငြိကပ်နေပါသလော၊ ထိုင်ခုံသည် သင်၏ တင်ပါးတို့၌ ငြိကပ်၍ နေသလော၊ 'ငါ့သျှင် လာပါအံ့၊ ငါ့သျှင် လာပါအံ့ 'ဟု ဆို၍ ထိုနေရာ၌သာလျှင် လူးလွန့်၍ နေ၏၊ နေရာမှ ထရန်ပင် မစွမ်းနိုင်"ဟု ဆို၏။

ဘဂ္ဂဝ ဤသို့ပင် ပြောသော်လည်း ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းသည် "ငါ့သျှင် လာပါအံ့၊ ငါ့သျှင် လာပါအံ့" ဟု ဆို၍ ထိုနေရာ၌သာလျှင် လူးလွန့်၍ နေ၏၊ နေရာမှ ထရန်ပင် မစွမ်းနိုင်။

၂၅။ ဘဂ္ဂဝ ထိုလိစ္ဆဝီအမတ်ကြီးသည် "ဤအဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းကား 'ငါ့သျှင် လာပါအံ့၊ ငါ့သျှင် လာပါအံ့' ဟု ဆို၍ ထိုနေရာ၌သာလျှင် လူးလွန့်၍ နေ၏၊ နေရာမှ ထရန်ပင် မစွမ်းနိုင်၊ ရှုံးပုံပေါ်၏" ဟု သိသောအခါ ထိုပရိသတ်ထံသို့ ပြန်လာ၍ "အသျှင်တို့ အဝတ်မဝတ်သော ပါထိက ပုတ္တတက္ကတွန်းကား 'ငါ့သျှင် လာပါအံ့၊ ငါ့သျှင် လာပါအံ့' ဟု ဆို၍ ထိုနေရာ၌သာလျှင် လူးလွန့်၍ နေ၏၊ နေရာမှ ထရန်ပင် မစွမ်းနိုင်၊ ရှုံးပုံပေါ်၏" ဟု ပြောကြား၏။

ဘဂ္ဂဝ ဤသို့ပြောကြားသော် ငါသည် ထိုပရိသတ်အား ဤစကားကို ဆို၏ -

"ငါ့သျှင်တို့ အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းသည် ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ငါ၏ မျက်မှောက်သို့ လာရန် မထိုက်။ 'ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ရဟန်းဂေါတမ၏ မျက်မှောက်သို့ ငါသွားအံ့' ဟု အကယ်၍ ထိုသူအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသည် ပြတ်၍ ကျရာ၏၊ အကယ်၍ ငါ့သျှင် လိစ္ဆဝီတို့အား 'ငါတို့သည် အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းကို လွန်ကြိုးတို့ဖြင့် ချည်၍ နွားအရှဉ်း များစွာတို့ဖြင့် ဆွဲယူကုန်အံ့' ဟု ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုလွန်ကြိုး တို့သော်လည်း ပြတ်ကုန်ရာ၏၊ ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်း သော်လည်း ပြတ်ရာ၏၊ အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းသည် ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန်မူ၍ ငါ၏ မျက်မှောက်သို့ လာရန် မထိုက်၊ 'ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ရဟန်းဂေါတမ၏ မျက်မှောက်သို့ ငါ သွားအံ့' ဟု အကယ်၍ ထိုသူအား ဤသို့သော အကြံ သည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသည် ပြတ်၍ ကျရာ၏" ဟု (ဆို၏)။

၂၆။ ဘဂ္ဂဝ ထိုအခါ ဒါရုပတ္တိက၏တပည့် ဇာလိယသည် နေရာမှ ထ၍ ထိုပရိသတ်ကို ဤသို့ ဆို၏၊ "အသျှင်တို့ သို့ဖြစ်လျှင် အကျွန်ုပ် ပြန်လာသည့်တိုင်အောင် ခဏမျှ ဆိုင်းငံ့ကြပါဦး၊ အဝတ် မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းကို ဤပရိသတ်သို့ ခေါ်လာရန် တတ်နိုင်ကောင်း တတ်နိုင် ပါလိမ့်မည်" ဟု (ဆို၏)။

ဘဂ္ဂဝ ထို့နောက် ထိုဒါရုပတ္တိက၏တပည့် ဇာလိယသည် တိန္ဒုကခါဏုပရိဗ္ဗိဇ်အရံ၌ အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဤစကားကို ဆို၏ -

ငါ့သျှင် ပါထိကပုတ္တ ကြွလာပါလော့၊ ကြွလာခြင်းသည် သင့်အား ကောင်းမြတ်၏၊ ထင်ရှားကုန် ထင်ရှား ကုန်သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် ကြွလာပါကုန်၏၊ ထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော ပုဏ္ဏားသူဌေး များ အမျိုးသား သူဌေးများနှင့် အယူအမျိုးမျိုးရှိကုန်သော သမဏ ပြာဟ္မဏတို့လည်း ကြွလာပါကုန်၏။ ရဟန်းဂေါတမ သည်လည်း အသျှင်၏ အရံ၌ နေ့သန့်စင်နေပါ၏။ ငါ့သျှင် ပါထိကပုတ္တ သင်သည် ဝေသာလီပရိသတ်၌ ဤစကားကို ပြောဖူး၏ "ဂေါတမသည်လည်း သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ဝန်ခံ၏။ပ။ ငါသည် နှစ်ဆ နှစ်ဆ တက်၍ ပြအံ့" ဟူသော (စကားကို သင်ပြောဖူး၏)။ ငါ့ရှင် ပါထိကပုတ္တ ခရီးထက်ဝက် တိုင်အောင် ကြွသာ ကြွလာပါ၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ရှေးဦးစွာပင် လာ၍ အသျှင်၏ အရံ၌ နေ့သန့်စင်နေ ပါသည်၊ ငါ့သျှင် ပါထိကပုတ္တ ရဟန်းဂေါတမသည် ပရိသတ်၌ ဤစကားကို ဆို၏၊ "အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းသည် 'ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ရဟန်းဂေါတမ၏ မျက်မှောက်သို့ ငါသွားအံ့'ဟု ထိုသူ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသည် ပြတ်၍ ကျရာ၏၊ အကယ်၍ ငါ့သျှင် လိစ္ဆဝီတို့အား 'ငါတို့သည် အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းကို လွန်ကြိုးတို့ဖြင့် ချည်၍ နွားအရှဉ်းများစွာ တို့ဖြင့် ဆွဲယူကုန်အံ့' ဟု ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ငြားအံ့။ ထိုလွန်ကြိုးတို့သော်လည်း ပြတ်ကုန်ရာ၏၊ ပါထိကပုတ္တ သော်လည်း ပြတ်ရာ၏၊ ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းသည်ကား ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်း မူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ငါ၏ မျက်မှောက်သို့ လာရန် မထိုက်၊ 'ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ရဟန်းဂေါတမ၏ မျက်မှောက်သို့ ငါသွားအံ့' ဟု အကယ်၍ ထိုသူ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသည် ပြတ်၍ ကျရာ၏" ဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင် ပါထိကပုတ္တ ကြွလာပါလော့၊ ကြွလာရုံဖြင့်ပင် သင့်ကို အနိုင်၊ ရဟန်း ဂေါတမကို အရှုံးပြုပါကုန်အံ့ ဟု (ဆို၏)။

ဘဂ္ဂဝ ဤသို့ဆိုသော် အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းသည် "ငါ့သျှင် လာပါအံ့၊ ငါ့သျှင် လာပါအံ့" ဟု ဆို၍ ထိုနေရာ၌သာလျှင် လူးလွန့်၍ နေ၏၊ နေရာမှ ထရန်ပင် မစွမ်းနိုင်။

ဘဂ္ဂဝ ထို့နောက် ဒါရုပတ္တိက၏ တပည့် ဇာလိယသည် အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်း အား ဤစကားကို ဆို၏၊ "ငါ့ရှင် ပါထိကပုတ္တ သင်၏ တင်ပါးတို့သည် ထိုင်ခုံ၌ ငြိကပ်၍ နေသလော၊ ထိုင်ခုံသည် သင်၏ တင်ပါးတို့နှင့် ငြိကပ်၍နေသလော၊ 'ငါ့သျှင် လာပါအံ့၊ ငါ့သျှင် လာပါအံ့' ဟု ဆို၍ ထိုနေရာ၌သာလျှင် လူးလွန့်၍ နေ၏၊ နေရာမှ ထရန်ပင် မစွမ်းနိုင်" ဟု (ဆို၏)။

ဘဂ္ဂဝ ဤသို့ပင် ဆိုသော်လည်း အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းသည် "ငါ့သျှင် လာပါ အံ့၊ ငါ့သျှင် လာပါအံ့"ဟု ဆို၍ ထိုနေရာ၌သာလျှင် လူးလွန့်၍ နေ၏၊ နေရာမှ ထရန်ပင် မစွမ်းနိုင်။

၂၇။ ဘဂ္ဂဝ ဒါရုပတ္တိက၏တပည့် ဇာလိယသည် "ဤပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းသည် 'ငါ့သျှင် လာပါ အံ့၊ ငါ့သျှင် လာပါအံ့" ဟု ဆို၍ ထိုနေရာ၌ သာလျှင် လူးလွန့်၍ နေ၏၊ နေရာမှပင် ထရန် မစွမ်းနိုင်၊ ရှုံးပုံ ပေါ်၏' ဟု သိသောအခါ ထို (ပါထိကပုတ္တ) အား ဤစကားကို ဆို၏ -

ငါ့သျှင် ပါထိကပုတ္တ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား သားများဘုရင် ခြင်္သေ့မင်းအား ဤသို့သော အကြံ သည် ဖြစ်၏ -

"ငါသည် တောအုပ်တစ်ခုကို မှီ၍ ခိုအောင်းရာပြုအံ့၊ ထိုတောအုပ်၌ ခိုအောင်းရာပြုပြီးလျှင် ညနေချမ်း အခါ ထိုနေရာမှ ထွက်အံ့၊ ကိုယ်လက်ဆန့်တန်းပြီးလျှင် ထက်ဝန်းကျင် အရပ်လေး မျက်နှာသို့ လှည့်လည်ကြည့်ရှုအံ့၊ ထက်ဝန်းကျင် အရပ်လေးမျက်နှာသို့ လှည့်လည်ကြည့်ရှုပြီးလျှင် ရဲရင့်သော ဟောက်ခြင်းကို သုံးကြိမ်ဟောက်အံ့၊ ရဲရင့်သော ဟောက်ခြင်းကို သုံးကြိမ်ဟောက် ပြီးလျှင် အစာရှာခြင်း ငှါ ထွက်အံ့၊ ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော သားအပေါင်းတို့ကို သတ်၍ နူးညံ့ကုန် နူးညံ့ ကုန်သော အသားတို့ကို စားပြီးလျှင် ခိုအောင်းရာသို့ သာလျှင် ကပ်အံ့၊ (ဤသို့ ပြုရမူ) ကောင်းလေစွ" ဟု (အကြံ ဖြစ်၏)။

ငါ့သျှင် ထို့နောက် ထိုသားများဘုရင် ခြင်္သေ့မင်းသည် တောအုပ်တစ်ခုကို မှီ၍ ခိုအောင်းရာ ပြု၏၊ ထိုတောအုပ်၌ ခိုအောင်းရာပြုပြီးလျှင် ညနေချမ်းအခါ ခိုအောင်းရာမှ ထွက်၏၊ ခိုအောင်းရာမှ ထွက်ပြီးလျှင် ကိုယ်လက်ဆန့်တန်း၏၊ ကိုယ်လက်ဆန့်တန်းပြီးလျှင် ထက်ဝန်းကျင် အရပ်လေးမျက်နှာတို့ကို လှည့်လည် ကြည့်ရှု၏၊ ထက်ဝန်းကျင် အရပ်လေးမျက်နှာသို့ လှည့်လည်ကြည့်ရှုပြီးလျှင် ရဲရင့်သော ဟောက်ခြင်းကို သုံးကြိမ်ဟောက်၏၊ ရဲရင့်သော ဟောက်ခြင်းကို သုံးကြိမ်ဟောက်ပြီးလျှင် အစာရှာခြင်းငှါ ထွက်၏၊ ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော သားအပေါင်းတို့ကို သတ်၍ နူးညံ့ကုန် နူးညံ့ကုန်သော အသားတို့ကို စားပြီးလျှင် ထိုခိုအောင်းရာသို့ ကပ်၏။

၂၈။ ငါ့သျှင် ပါထိကပုတ္တ ထို သားများဘုရင် ခြင်္သေ့မင်း၏ စားကြွင်းဖြင့်သာ ကြီးပွားလာသော ဝလည်းဝ အားလည်း ကောင်းသော မြေခွေးအိုသည် ရှိ၏၊ ငါ့သျှင် ထိုအခါ ထိုမြေခွေးအိုအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ -

"ငါကား အဘယ်သူနည်း၊ သားများဘုရင် ခြင်္သေ့မင်းကား အဘယ်သူနည်း၊ ငါလည်း တောအုပ်တစ်ခုကို မှီ၍ ခိုအောင်းရာပြုအံ့၊ ထိုတောအုပ်၌ ခိုအောင်းရာပြုပြီးလျှင် ညနေချမ်းအခါ ခိုအောင်းရာမှ ထွက်အံ့၊ ခိုအောင်းရာမှ ထွက်ပြီးလျှင် ကိုယ်လက်ဆန့်တန်းအံ့၊ ကိုယ်လက် ဆန့် တန်းပြီးလျှင် ထက်ဝန်းကျင် အရပ်လေးမျက်နှာသို့ လှည့်လည်ကြည့်ရှုအံ့၊ ထက်ဝန်းကျင် အရပ် လေးမျက်နှာသို့ လှည့်လည်ကြည့်ရှုပြီးလျှင် ရဲရင့်သော ဟောက်ခြင်းကို သုံးကြိမ်ဟောက်အံ့၊ ရဲရင့်သော ဟောက်ခြင်းကို သုံးကြိမ်ဟောက်ပြီးလျှင် အစာရှာခြင်းငှါ ထွက်အံ့၊ ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော သားအပေါင်းတို့ကို သတ်၍ နူးညံ့ကုန် နူးညံ့ကုန်သော အသားတို့ကို စားပြီးလျှင် ထိုခို အောင်းရာသို့သာ ကပ်အံ့၊ ဤသို့ ပြုရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု (အကြံ ဖြစ်၏)။

ငါ့သျှင် ထို့နောက် ထိုမြေခွေးအိုသည် တောအုပ်တစ်ခုကို မှီ၍ ခိုအောင်းရာပြု၏၊ ထိုတောအုပ်၌ ခိုအောင်းရာပြုပြီးလျှင် ညနေချမ်းအခါ ခိုအောင်းရာမှ ထွက်၏၊ ခိုအောင်းရာမှ ထွက်ပြီးလျှင် ကိုယ်လက်ဆန့်တန်း၏၊ ကိုယ်လက်ဆန့်တန်းပြီးလျှင် ထက်ဝန်းကျင် အရပ်လေးမျက်နှာသို့ လှည့်လည်ကြည့်ရှု၏၊ ထက်ဝန်းကျင် အရပ်လေးမျက်နှာသို့ လှည့်လည်ကြည့်ရှုပြီးလျှင် ရဲရင့်သော ဟောက်ခြင်းကို "သုံးကြိမ် ဟောက်အံ့" ဟု ဟောက်သော်လည်း မြေခွေးဟောင်ခြင်းကိုသာ ဟောင်၏၊ ငှက်ဆိုးသံကိုသာ မြည်၏၊ မြေခွေးယုတ်ကား အဘယ်သူနည်း[၁]၊ ခြင်္သေ့သံကား အဘယ်သူနည်း[၂]။

ငါ့သျှင် ပါထိကပုတ္တ သင်သည် ဤအတူ ဘုရားသာသနာတော်ဖြစ်သော သိက္ခာတို့၌ (မှီ၍) အသက် ရှင်လျက် ဘုရား၏ စားကြွင်းများကို စားလျက် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားကို ပုတ်ခတ်ထိုက်သည်ဟု ထင်ဘိ၏၊ ယုတ်သော ပါထိကပုတ္တကား အဘယ်သူနည်း[၃]၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားတို့ကို ပုတ်ခတ်ခြင်းကား အဘယ်နည်း[၄]ဟု ဆို၏။

၂၉။ ဘဂ္ဂဝ ဒါရုပတ္တိက၏တပည့် ဇာလိယသည် ဤဥပမာဖြင့် အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းကို ထိုနေရာမှ ရွေ့အောင် မတတ်နိုင်သောအခါ ထို (ပါထိကပုတ္တ) အား ဤစကားကို ဆို၏ -

"မြေခွေးသည် မိမိကိုယ်ကို ခြင်္သေ့ဟု ထင်သည်သာမက ငါကား သားတကာတို့၏ ဘုရင် ဖြစ်၏ဟု ထင်၏၊ ယင်းသို့ ထင်သော်လည်း ထို မြေခွေးသည် ထို ငယ်စဉ်ကအတိုင်း မြေခွေးဟောင် ခြင်းကိုသာ ဟောင်၏၊ မြေခွေးယုတ်ကား အဘယ်သူနည်း၊ ခြင်္သေ့သံကား အဘယ်နည်း" ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ပါထိကပုတ္တ သင်သည် ဤအတူ ဘုရားသာသနာတော်ဖြစ်သော သိက္ခာတို့၌ (မှီ၍) အသက်ရှင် နေပါလျက် ဘုရား၏ စားကြွင်းများကို စားနေပါလျက် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားကို ပုတ်ခတ်ထိုက်သည်ဟု ထင်ဘိ၏၊ ယုတ်သော ပါထိကပုတ္တကား အဘယ်သူနည်း၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော

(အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားတို့ကို ပုတ်ခတ်ခြင်းကား အဘယ်နည်း ဟု (ဆို၏)။

၃၀။ ဘဂ္ဂဝ ဒါရုပတ္တိက၏ တပည့် ဇာလိယသည် ဤ ဥပမာ ဖြင့်လည်း အဝတ် မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တကို ထိုနေရာမှ ရွေ့အောင် မတတ်နိုင်သောအခါ ထိုပါထိကပုတ္တအား ဤစကားကို ဆို၏ -

"မြေခွေးသည် သူတစ်ပါးနောက်လိုက် ဖြစ်သော မိမိကိုယ်ကို ရေကြွင်းရေကျန်၌ ကြည့်၍ မိမိကိုယ်ကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မမြင်သမျှ ခြင်္သေ့ ဟု ထင်၏၊ ယင်းသို့ ထင်သော်လည်း ထိုမြေခွေးသည် ထိုငယ်စဉ်ကအတိုင်း မြေခွေးဟောင်ခြင်းကိုသာ ဟောင်၏၊ မြေခွေးယုတ်ကား အဘယ်သူနည်း၊ ခြင်္သေ့သံကား အဘယ်နည်း" ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ပါထိကပုတ္တ သင်သည် ဤအတူပင် ဘုရားသာသနာတော်ဖြစ်သော သိက္ခာတို့၌ (မှီ၍) အသက်ရှင် နေပါလျက် ဘုရား၏ စားကြွင်းများကို စားနေပါလျက် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားတို့ကို ပုတ်ခတ်ထိုက်သည်ဟု ထင်ဘိ၏၊ "ယုတ်သော ပါထိကပုတ္တကား အဘယ်သူနည်း၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားတို့ကို ပုတ်ခတ်ခြင်းကား အဘယ်နည်း" ဟု (ဆို၏)။

၃၁။ ဘဂ္ဂဝ ဒါရုပတ္တိက၏ တပည့် ဇာလိယသည် ဤဥပမာဖြင့်လည်း အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းကို ထိုနေရာမှ ရွေ့အောင် မတတ်နိုင်သောအခါ ထိုပါထိကပုတ္တအား ဤစကားကို ဆို၏-

"ဖားများ လယ်ကွက်များကိုလည်းကောင်း သင်းချိုင်း၌ ပစ်ထားသော အကောင်ပုပ်များကို လည်းကောင်း စား၍ တောကြီးဆိတ်ညံ၌ ကြီးပွါးနေသော မြေခွေးသည် ငါကား ခြင်္သေ့ဟု ထင်၏၊ ယင်းသို့ ထင်သော်လည်း ထိုမြေခွေးသည် ထိုငယ်စဉ်က အတိုင်း မြေခွေးဟောင်ခြင်းကိုသာ ဟောင်၏၊ မြေခွေးယုတ်ကား အဘယ် သူနည်း၊ ခြင်္သေ့သံကား အဘယ်နည်း" ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ပါထိကပုတ္တ သင်သည် ဤအတူပင် ဘုရားသာသနာတော်ဖြစ်သော သိက္ခာတို့ ၌ (မှီ၍) အသက်ရှင် နေပါလျက် ဘုရား၏ စားကြွင်းများကို စားနေပါလျက် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားကို ပုတ်ခတ်ထိုက်သည်ဟု ထင်ဘိ၏၊ ယုတ်သော ပါထိကပုတ္တကား အဘယ်သူနည်း၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားတို့ကို ပုတ်ခတ်ခြင်းကား အဘယ်နည်း" ဟု (ဆို၏)။

၃၂။ ဘဂ္ဂဝ ဒါရုပတ္တိက၏ တပည့် ဇာလိယသည် ဤ ဥပမာ ဖြင့်လည်း အဝတ် မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းကို ထိုနေရာမှ ရွေ့အောင် မတတ်နိုင်သောအခါ ထိုပရိသတ်ထံသို့ ပြန်လာ၍ "အသျှင်တို့ ဤအဝတ် မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းကား 'ငါ့သျှင် လာပါအံ့၊ ငါ့သျှင် လာပါအံ့'ဟု ဆို၍ ထိုနေရာ၌သာလျှင် လူးလွန့် ၍ နေ၏၊ နေရာမှ ထရန်ပင် မစွမ်းနိုင်၊ ရှုံးပုံပေါ်၏"ဟု ပြောကြား၏။

၃၃။ ဘဂ္ဂဝ ဤသို့ ပြောကြားသော် ငါသည် ထိုပရိသတ်အား ဤစကားကို ဆို၏ -

"ငါ့သျှင်တို့ အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းသည် ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ငါ၏ မျက်မှောက်သို့ လာရန် မထိုက်။ 'ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ရဟန်းဂေါတမ၏ မျက်မှောက်သို့ ငါ သွားအံ့'ဟု အကယ်၍ ထိုသူအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသည် ပြတ်၍ ကျရာ၏၊ အကယ်၍ ငါ့သျှင် လိစ္ဆဝီတို့အား 'ငါတို့သည် အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းကို လွန်ကြိုးတို့ဖြင့် ချည်၍ နွားအရှဉ်း များစွာတို့ဖြင့် ဆွဲယူကုန်အံ့' ဟု ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုလွန်ကြိုးတို့သော်လည်း ပြတ်ကုန်ရာ၏၊ ပါထိကပုတ္တသော်လည်း ပြတ်ရာ၏၊ အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ

တက္ကတွန်း သည်ကား ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထို စိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ငါ၏ မျက်မှောက်သို့ လာရန် မထိုက်။ 'ထိုစကားကို မရုပ်သိမ်းမူ၍ ထိုစိတ်ကို မပယ်မူ၍ ထိုအယူကို မစွန့်မူ၍ ရဟန်းဂေါတမ၏ မျက်မှောက်သို့ ငါ သွားအံ့' ဟု အကယ်၍ ထိုသူ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသည် ပြတ်၍ ကျရာ၏" ဟု (ဆို၏)။

၃၄။ ဘဂ္ဂဝ ထို့နောက် ငါသည် ထိုပရိသတ်ကို တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရွှင်လန်းစေ၏၊ ထိုပရိသတ်ကို တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေပြီးသော် ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော သတ္တဝါတို့ကို (ကိလေသာ) အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်စေ၍ (ဩဃလေးပါး) ခရီးခဲမှ ထုတ်ဆောင်ပြီးလျှင် တေဇောဓာတ်ကို ဝင်စား၍ ကောင်းကင်သို့ ထန်းခုနစ်ဆင့်တိုင်အောင် တက်၍ အထက်သို့ အခြားထန်းခုနစ်ဆင့်တိုင်အောင်လည်း မီးလျှံဖန်ဆင်း၍ ပြောင်ပြောင်တောက်စေ၍ အခိုးထွက်စေ၍ မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီးသို့ ပြန်၍ တည်၏ 'ရောက်၏'။

၃၅။ ဘဂ္ဂဝ ထိုအခါ လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်သည် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ငါ့ကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်၏။ ဘဂ္ဂဝ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်သော လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်အား ဤသို့သော စကားကို ငါဆို၏ -

"သုနက္ခတ် ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တတက္ကတွန်းကို အကြောင်းပြု၍ ငါဟောသည့် အတိုင်း ထိုစကား၏ အကျိုးသည် ဖြစ်သလော၊ သို့မဟုတ် တစ်မျိုးတစ်ဖုံအားဖြင့် ဖြစ်သလော" ဟု (ဆို၏)။

မြတ်စွာဘုရား အဝတ်မဝတ်သော ပါထိကပုတ္တ တက္ကတွန်းကို အကြောင်းပြု၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည့် အတိုင်း ထိုစကား၏ အကျိုးသည် ဖြစ်ပါ၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံအားဖြင့် မဖြစ်ပါ ဟု (လျှောက်၏)။

သုနက္ခတ် ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ ယင်းသို့ဖြစ်သော် လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထ တရားဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြသည် မည်သလော၊ မပြသည် မည်သလောဟု (ဆို၏)။

မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ဖြစ်သော် လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို စင်စစ် ပြသည် မည်ပါ၏၊ မပြသည် မမည်ပါ ဟု (လျှောက်၏)။

(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောကျ်ား လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ဤသို့ပြသော ငါ့ကို "မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြတော်မမူပါ" ဟု သင်ဆို၏။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောကျ်ား သင်အဘယ်မျှ လွန်ကျူးပြစ်မှားသည်ကို ရှုဘိလော့။ ဘဂ္ဂဝ ဤသို့ပင် ငါပြောသော်လည်း အပါယ်ငရဲ လားထိုက်သူသည် ဖဲသွားသကဲ့သို့ လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်သည် ဤသာသနာတော်မှ ဖဲသွားသည်သာလျှင်တည်း။

၁-၂။ မြေခွေးယုတ် နှင့် ခြင်္သေ့ သံကား အဘယ်မှာ သက်ဆိုင်ပါအံ့နည်း။
မြေခွေးယုတ် နှင့် ခြင်္သေ့ သံကား မတန်မရာလေစွဟု အဓိပ္ပါယ်ရနိုင်သည်။
၃-၄။ မြတ်စွာဘုရားကို ယုတ်သော ပါထိကပုတ္တ၏ ပုတ်ခတ်ခြင်းကား အဘယ်မှာ ထိရောက်ပါအံ့နည်း။ လပြည့်ဝန်းကို ဟောင်သကဲ့သို့သာ ရှိလေစွ ထင်အပ်လေစွဟု အဓိပ္ပါယ်ရနိုင်သည်။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပါထိကသုတ် ===

အစဟု သိအပ်သော တရားကို ပညတ်ခြင်း

၃၆။ ငါသည် လောက၏အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကိုလည်း သိ၏၊ ထို (အဂ္ဂညတရား) ကိုလည်း သိ၏၊ ထို့ထက် လွန်မြတ်သော တရားကိုလည်း သိ၏၊ ထိုသို့ သိသော်လည်း မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်၊ မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်သောကြောင့် ငါသည် မိမိ၌ ကိလေသာငြိမ်းခြင်းကို ကိုယ်တိုင် သာလျှင် သိ၏၊ ယင်းသို့ သိသော ဘုရားသည် ဆင်းရဲခြင်းသို့ မရောက်။

၃၇။ ဘဂ္ဂဝ အစိုးရသူဖန်ဆင်းခြင်းဟူသော ပြဟ္မာဖန်ဆင်းခြင်းဟူသော ဆရာ့ဝါဒဖြစ်သော လောက၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကို ဟောကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ ငါသည် ထိုသူတို့ ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ "ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် အစိုးရသူဖန်ဆင်းခြင်းဟူသော ပြဟ္မာဖန်ဆင်းခြင်းဟူသော ဆရာ့ဝါဒဖြစ်သော လောက၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကို ဟောကုန်၏ ဟူသည် မှန်သလော" ဟု မေး၏။ ငါသည် ဤသို့ မေးသော် ထိုသူတို့သည်လည်း "မှန်ပါသည်" ဟု ဝန်ခံကုန်၏။ "ငါ့သျှင်တို့ အစိုးရသူဖန်ဆင်းခြင်းဟူသော ပြဟ္မာဖန်ဆင်းခြင်းဟူသော ဆရာ့ဝါဒ ဖြစ်သော လောက၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကို အဘယ်အစီအရင်ဖြင့် သင်တို့ ဟောကုန် သနည်း"ဟု ထိုသူတို့ကို ငါမေး၏။ ထိုသူတို့သည် ဤသို့ ငါမေးသော် မဖြေနိုင်ကြကုန်၊ မဖြေနိုင် ကုန်၍ ငါ့ကိုသာ ပြန်၍ မေးကြကုန်၏၊ ငါသည် မေးလတ်သော် ထိုသူတို့အား ဤသို့ ဖြေကြား၏ -

၃၈။ ငါ့သျှင်တို့ ရှည်သော ကာလလွန်သော် တစ်ရံတစ်ခါ၌ ဤလောကသည် ပျက်၏၊ ထိုအခါသည် ရှိသည် သာတည်း၊ လောကပျက်လတ်သော် သတ္တဝါတို့သည် များသောအားဖြင့် အာဘဿရဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် ထိုဘုံ၌ ဈာန်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' လျှင် အစာရှိကုန်၏၊ မိမိတို့ ကိုယ်ရောင်ဖြင့် လင်းလျက် ရှိကုန်၏၊ ကောင်းကင်၌ ကျက်စားကုန်၏၊ တင့်တယ်သောနေရာ ရှိကုန်၏၊ ကြာရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ရှည်သော ကာလလွန်သော် တစ်ခါတစ်ရံ၌ ဤလောကသည် ဖြစ်၏၊ ထိုအခါသည် ရှိသည်သာတည်း၊ လောကဖြစ်လတ်သော် (သတ္တဝါမှ) ဆိတ်သော ပြဟ္မာ့ဗိမာန်သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုအခါ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော သတ္တဝါသည် အသက်ကုန်သောကြောင့်ဖြစ်စေ ကောင်းမှုကံကုန်သော ကြောင့်ဖြစ်စေ အာဘဿရဘုံမှ သေခဲ့၍ (သတ္တဝါမှ) ဆိတ်သော ပြဟ္မာ့ဗိမာန်၌ ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုသူသည် ထိုဘုံ၌ ဈာန်စိတ်ကြောင့်ဖြစ်၏၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' လျှင် အစာရှိ၏၊ မိမိကိုယ် ရောင်ဖြင့် လင်းလျက် ရှိ၏၊ ကောင်းကင်၌ ကျက်စား၏၊ တင့်တယ်သောနေရာရှိ၏၊ ကြာရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်၏။

ထိုဘုံ၌ ထိုသူသည် တစ်ယောက်ထီးတည်း ကာလရှည်စွာ နေရသောကြောင့် မမွေ့လျော်သည် ဖြစ်၍ "တစ်ပါးသော သတ္တဝါတို့လည်း ဤဘုံသို့ ရောက်လာဘိမူ ကောင်းလေစွ" ဟု တောင့်တ၏။ ထိုအခါ တစ်ပါးသော သတ္တဝါတို့လည်း အသက်ကုန်သောကြောင့်ဖြစ်စေ ကောင်းမှုကံကုန်သောကြောင့် ဖြစ်စေ အာဘဿရဘုံမှ သေခဲ့ကုန်၍ ထိုသတ္တဝါ၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်ဖြင့် ပြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဖြစ်ပေါ် ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည်လည်း ထိုဘုံ၌ ဈာန် စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ'လျှင် အစာ ရှိကုန်၏၊ မိမိ တို့ကိုယ်ရောင်ဖြင့် လင်းလျက် ရှိကုန်၏၊ ကောင်းကင်၌ ကျက်စားကုန်၏၊ တင့်တယ်သော နေရာ ရှိကုန်၏၊ ကြာရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ကုန်၏။

၃၉။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုသတ္တဝါတို့တွင် ရှေးဦးဖြစ်ပေါ်နှင့်သော သတ္တဝါအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏-

"ငါသည် ဗြဟ္မာ ဖြစ်၏၊ မဟာဗြဟ္မာ ဖြစ်၏၊ လွှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်၏၊ မည်သူကမျှ မလွှမ်း မိုးနိုင်သူ ဖြစ်၏၊ စင်စစ် (အလုံးစုံကို) မြင်သူ ဖြစ်၏၊ အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်သူ ဖြစ်၏၊ အစိုးရ သူ ဖြစ်၏၊ ပြုသူ ဖြစ်၏၊ ဖန်ဆင်းသူ ဖြစ်၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ စီမံသူ ဖြစ်၏၊ (စျာန်၌) လေ့လာပြီးသူ ဖြစ်၏၊ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲသော သတ္တဝါတို့၏ အဖ ဖြစ်၏၊ ဤသတ္တဝါတို့ကို ငါ ဖန်ဆင်းထား၏၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် 'တစ်ပါးသော သတ္တဝါတို့သည်လည်း ဤဘုံသို့ ရောက် လာဘိမူ ကောင်းလေစွ' ဟု ငါ့အား ရှေး၌ အကြံ ဖြစ်ခဲ့၏၊ ဤသို့ ငါ့အားလည်း တောင့်တခြင်း သည် ဖြစ်၏၊ ဤသတ္တဝါတို့သည်လည်း ဤဗြဟ္မာဘုံသို့ ရောက်လာ ကုန်၏" ဟု (အကြံ ဖြစ်၏)။ နောက်မှ ဖြစ်ပေါ်လာသော ထိုသတ္တဝါတို့အားလည်း ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ -

"ဤအသျှင်သည် ဗြဟ္မာ ဖြစ်၏၊ မဟာဗြဟ္မာ ဖြစ်၏၊ လွှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်၏၊ မည်သူကမျှ မလွှမ်းမိုး နိုင်သူ ဖြစ်၏၊ စင်စစ် (အလုံးစုံကို) မြင်သူ ဖြစ်၏၊ အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်သူ ဖြစ်၏၊ အစိုးရသူ ဖြစ်၏၊ ပြုသူ ဖြစ်၏၊ ဖန်ဆင်းသူ ဖြစ်၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ စီမံသူ ဖြစ်၏၊ (စျာန်၌) လေ့လာပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲသော သတ္တဝါတို့၏ အဖ ဖြစ်၏၊ ငါတို့ကို ဤအသျှင်ဗြဟ္မာ ဖန်ဆင်းထား၏၊ အဘယ် ကြောင့်ဆိုသော် ဤဘုံ၌ ဤဗြဟ္မာကြီး ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပေါ် နေနှင့်သည်ကို ငါတို့ မြင်ရကုန်၏၊ ငါတို့ သည်ကား နောက်မှ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏" ဟု (အကြံ ဖြစ်၏)။

၄၀။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုသတ္တဝါတို့တွင် ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပေါ်နှင့်သော ထိုသတ္တဝါသည် အသက်လည်း သာလွန်၍ ရှည်၏၊ အဆင်းလည်း သာလွန်၍ လှ၏၊ တန်ခိုးလည်း သာလွန်၍ ကြီး၏၊ နောက်မှ ဖြစ် ပေါ် လာကုန်သော သတ္တဝါတို့ကား (ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပေါ်နှင့်သော သတ္တဝါနှင့် နှိုင်းစာလျှင်) အသက် လည်း တိုကုန်၏၊ အဆင်းလည်း မလှကုန်၊ တန်ခိုးလည်း နည်းကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့သော အကြောင်းသည် ရှိသေး၏၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော သတ္တဝါသည် ထို (ဗြဟ္မာ)ဘုံမှ စုတေခဲ့၍ ဤ (လူ့) ဘုံသို့ ရောက်လာသော် လူ့ဘောင်မှ ရသေ့ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ပြီးလျှင် ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မပြတ်စွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မမေ့ မလျော့ခြင်းကို စွဲ၍ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကို စွဲ၍ ထိုသို့သော သဘောရှိသော စိတ်တည်ကြည်ခြင်း ကို ရ၏၊ ယင်းသို့ စိတ်တည်ကြည်လတ်သော် ရှေး၌နေဖူးသော ထို (ဗြဟ္မာ) ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ ထို့ထက်လွန်၍ မအောက်မေ့နိုင်။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆို၏ -

"အကြင် အသျှင်သည် ဗြဟ္မာ ဖြစ်၏၊ မဟာ ဗြဟ္မာ ဖြစ်၏၊ လွှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်၏၊ မည်သူ ကမျှ မလွှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်၏၊ စင်စစ် (အလုံးစုံကို) မြင်သူ ဖြစ်၏၊ အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်သူ ဖြစ်၏၊ အစိုးရသူ ဖြစ်၏၊ ပြုသူ ဖြစ်၏၊ ဖန်ဆင်းသူ ဖြစ်၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ စီမံသူ ဖြစ်၏၊ (စျာန်၌) လေ့လာ ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲသော သတ္တဝါတို့၏ အဖ ဖြစ်၏၊ ငါတို့ကို ယင်း အသျှင်ဗြဟ္မာသည် ဖန်ဆင်း ထား၏၊ ထိုဗြဟ္မာသည် (ဖြစ်ပေါ်ခြင်း မရှိမူ၍) မြဲ၏၊ (သေခြင်း မရှိမူ ၍) ခိုင်မြဲ၏၊ (ထာဝစဉ်ရှိနေ၍) တည်မြဲ၏၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောမရှိ၊ ထို့ကြောင့် မြဲသောအရာ တို့နှင့်တူစွာ တည်မြဲတိုင်းပင် တည် လတ္တံ့၊ ထိုအသျှင်ဗြဟ္မာ ဖန်ဆင်းထားသော ငါတို့သည်ကား (ဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိ၍) မမြဲကုန်၊ (သေခြင်းရှိ၍) မခိုင်ကုန်၊ (ထာဝစဉ်မရှိ၍) မတည်မြဲကုန်၊ အသက် တိုကုန်၏၊ သေခြင်း သဘော ရှိကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ဤလူ့ဘုံသို့ ရောက်လာ ကုန်၏" ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင်တို့ အစိုးရသူဖန်ဆင်းခြင်း ဟူသော ဗြဟ္မာဖန်ဆင်းခြင်းဟူသော ဆရာ့ဝါဒဖြစ်သော လောက ၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကို သင်တို့သည် ဤသို့သော အစီအရင်ဖြင့် ဟောကုန် သလော ဟု (မေး၏)။

"ငါ့သျှင်ဂေါတမ အသျှင်ဂေါတမဟောကြားသည့်အတိုင်း ငါတို့ ကြားဖူးကြပါကုန်၏"ဟု ထိုသူတို့ သည် ဤသို့ ဆိုကြကုန်၏။

ဘဂ္ဂဝ ငါသည် လောက၏အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကိုလည်း သိ၏၊ ထို (အဂ္ဂညတရား) ကိုလည်း သိ၏၊ ထို့ထက်လွန်မြတ်သော တရားကိုလည်း သိ၏၊ ထိုသို့သိသော်လည်း မှားသော အားဖြင့် မသုံးသပ်၊ မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်သောကြောင့် ငါသည် မိမိ၌ ကိလေသာငြိမ်းခြင်းကို ကိုယ်တိုင်သာလျှင် သိ၏၊ ယင်းသို့သိသော ဘုရားသည် ဆင်းရဲခြင်းသို့ မရောက်။

၄၁။ ဘဂ္ဂဝ ခိဍ္ဍာပဒေါသိကနတ်လျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော ဆရာ့ဝါဒဖြစ်သော လောက၏အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကို ဟောကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ ငါသည် ထိုသူတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍"ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် ခိဍ္ဍာပဒေါသိကနတ်လျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော ဆရာ့ ဝါဒဖြစ်သော လောက၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကို ဟောကုန်၏ ဟူသည် မှန်သလော" ဟု မေး၏။ ငါသည် ဤသို့မေးသော် ထိုသူတို့သည်လည်း "မှန်ပါသည်" ဟု ဝန်ခံကုန်၏။ "ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် ခိဍ္ဍာပဒေါသိကနတ်လျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော ဆရာ့ဝါဒဖြစ်သော လောက၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကို အဘယ်အစီအရင်ဖြင့် ဟောကုန် သနည်း" ဟု ထိုသူတို့ကို ငါ မေး၏။ ဤသို့ ငါ မေးသော် ထိုသူတို့သည် မဖြေနိုင်ကြကုန်၊ မဖြေနိုင်ကြကုန်၍ ငါ့ကိုသာ ပြန်၍ မေးကြကုန်၏၊ ငါသည် မေးလတ်သော် ထိုသူတို့အား ဤသို့ ဖြေကြား၏ -

၄၂။ ငါ့သျှင်တို့ ခိဍ္ဍာပဒေါသိကနတ် မည်သော နတ်တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုနတ်တို့သည် အလွန်ကြာမြင့်စွာ ကျီစယ်ပျော်ပါးလျက် နေကုန်၍ (စားသောက်ရန်) သတိမေ့သောကြောင့် ထိုနတ်ဘဝမှ စုတေ ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့သော အကြောင်းသည် ရှိသေး၏၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော သတ္တဝါသည် ထို (နတ်)ဘုံမှ စုတေခဲ့၍ ဤ (လူ့ဘုံ) သို့ ရောက်လာသော် လူ့ဘောင်မှ ရသေ့ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ပြီးလျှင် ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မြဲမြံစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မမေ့မလျော့ခြင်းကို စွဲ၍ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကို စွဲ၍ ထိုသို့သဘောရှိသော စိတ်တည်ကြည်ခြင်းကို ရ၏၊ ယင်းသို့ စိတ်တည်ကြည်လတ်သော် ရှေး၌ နေဖူးသော ထို (နတ်) ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ ထို့ထက် လွန်၍ မအောက်မေ့နိုင်။

ထိုသူသည် ဤသို့ ဆို၏-

"အကြင် အသျှင် နတ်တို့သည် ခိဍ္ဍာပဒေါသိက[၂] မဟုတ်ကုန်၊ ထိုနတ်တို့သည် အလွန်ကြာ မြင့်စွာ ကျီစယ် ပျော်ပါးလျက် မနေကုန်၍ (စားသောက်ရန်) သတိမမေ့သောကြောင့် ထိုနတ်ဘဝမှ မစုတေကုန်၊ (ဖြစ်ပေါ်ခြင်း မရှိ၍) မြဲကုန်၏၊ (သေခြင်း မရှိ၍) ခိုင်မြဲကုန်၏၊ (ထာဝစဉ် ရှိနေ၍) တည်မြဲကုန်၏၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိကုန်၊ ထို့ကြောင့် မြဲသော အရာတို့နှင့် တူစွာ တည်မြဲ တိုင်းပင် တည်ကုန်လတ္တံ့။ ခိဍ္ဍာပဒေါသိကဖြစ်သော ငါတို့သည်ကား အလွန်ကြာမြင့်စွာ ကျီစယ် ပျော်ပါးလျက် နေကုန်၍ (စားသောက်ရန်) သတိမေ့သောကြောင့် ထိုနတ်ဘဝမှ စုတေခဲ့ကုန်၏၊ (ဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိ၍) မမြဲကုန်၊ (သေခြင်းရှိ၍) မခိုင်မြဲကုန်၊ (ထာဝစဉ်မရှိ၍) မတည်မြဲကုန်၊ အသက် တိုကုန်၏၊ သေခြင်း သဘော ရှိကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ဤလူ့ဘုံသို့ ရောက်လာ ကုန်၏" ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် ခိဍ္ဍာပဒေါသိကနတ်လျှင် အကြောင်းရင်း ရှိသော ဆရာ့ဝါဒ ဖြစ်သော လောက၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကို ဤသို့သော အစီအရင်ဖြင့် ဟောကုန်သလောဟု (မေး၏)။

"ငါ့သျှင်ဂေါတမ အသျှင် ဂေါတမဟောကြားသည့် အတိုင်း ငါတို့ ကြားဖူးကြပါကုန်၏" ဟု ထိုသူတို့သည် ဤသို့ ဆိုကြကုန်၏။

ဘဂ္ဂဝ ငါသည် လောက၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကိုလည်း သိ၏။ပ။ ယင်းသို့ သိသော ဘုရားသည် ဆင်းရဲခြင်းသို့ မရောက်။

၄၃။ ဘဂ္ဂဝ မနောပဒေါသိက[၁] နတ်လျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော ဆရာ့ဝါဒဖြစ်သော လောက၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကို ဟောကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုသူတို့ကို ချဉ်းကပ်၍ "ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် မနောပဒေါသိကနတ်လျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော ဆရာ့ဝါဒ ဖြစ်သော လောက၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကို ဟောကုန်၏ ဟူသည် မှန်သလော" ဟု ငါ မေး၏။ ငါသည် ဤသို့ မေးသော် ထိုသူတို့သည်လည်း "မှန်ပါသည်" ဟု ဝန်ခံကြကုန်၏။ "ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် မနောပဒေါသိကနတ်လျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော ဆရာ့ဝါဒ ဖြစ်သော လောက၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကို အဘယ်အစီအရင်ဖြင့် ဟောကုန်သနည်း" ဟု ထိုသူတို့ကို ငါမေး၏။ ထို သူတို့သည် ဤသို့ ငါမေးသော် မဖြေနိုင်ကြကုန်၊ မဖြေနိုင်ကြကုန်၍ ငါ့ကိုသာ ပြန်၍ မေးကြကုန်၏၊ မေးလတ်သော် ထိုသူတို့အား ဤသို့ ငါ ဖြေကြား၏-

၄၄။ ငါ့သျှင်တို့ မနောပဒေါသိကနတ်တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုနတ်တို့သည် အလွန်ကြာမြင့်စွာ အချင်းချင်း တစိမ်းစိမ်း ကြည့်ကုန်သဖြင့် အချင်းချင်း ဒေါသစိတ် ဖြစ်ကုန်၍ ကိုယ်စိတ် ပင်ပန်း သောကြောင့် ထိုနတ်ဘဝမှ စုတေကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့သော အကြောင်းသည် ရှိသေး၏၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော သတ္တဝါသည် ထို (နတ်)ဘုံမှ စုတေခဲ့၍ ဤ (လူ့ဘုံ) သို့ ရောက်လာသော် လူ့ဘောင်မှ ရသေ့ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ပြီးလျှင် ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မြဲမြံစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မမေ့ မလျော့ခြင်းကို စွဲ၍ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကို စွဲ၍ ထိုသို့သဘောရှိသော စိတ်တည်ကြည်ခြင်းကို ရ၏၊ ယင်းသို့ စိတ်တည်ကြည်လတ်သော် ရှေး၌ နေဖူးသော ထို (နတ်) ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ ထို့ထက်လွန်၍ မအောက်မေ့နိုင်။

ထိုသူသည် ဤသို့ ဆို၏ -

"အကြင် အသျှင် နတ်တို့သည် မနောပဒေါသိက မဟုတ်ကုန်၊ ထိုနတ်တို့သည် အလွန်ကြာ မြင့်စွာ အချင်းချင်း တစိမ်းစိမ်း မကြည့်ကုန်သဖြင့် အချင်းချင်း ဒေါသစိတ် မဖြစ်ကုန်၍ ကိုယ်စိတ် မပင်ပန်း ကုန်သောကြောင့် ထိုနတ်ဘဝမှ မစုတေကုန်၊ (ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိ၍) မြဲကုန်၏၊ (သေခြင်း မရှိ၍) ခိုင်မြဲ ကုန်၏၊ (ထာဝစဉ်ရှိနေ၍) တည်မြဲကုန်၏၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော မရှိကုန်၊ ထို့ ကြောင့် မြဲသော အရာတို့နှင့် တူစွာ တည်မြဲတိုင်းပင် တည်ကုန်လတ္တံ့။ မနောပဒေါသိကဖြစ်သော ငါတို့သည်ကား အလွန် ကြာမြင့်စွာ အချင်းချင်း တစိမ်းစိမ်း ကြည့်ကုန်သဖြင့် အချင်းချင်း ဒေါသ စိတ်ဖြစ်ကုန်၍ ကိုယ်စိတ်၏ ပင်ပန်းသောကြောင့် ထိုနတ်ဘဝမှ စုတေကုန်၏၊ (ဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိ၍) မမြဲကုန်၊ (သေခြင်းရှိ၍) မခိုင်မြဲ ကုန်၊ (ထာဝစဉ်မရှိ၍) မတည်မြဲကုန်၊ အသက်တိုကုန်၏၊ သေခြင်း သဘော ရှိကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ဤ လူ့ဘုံသို့ ရောက်လာ ကုန်၏" ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် မနောပဒေါသိကနတ်လျှင် အကြောင်းရင်း ရှိသော ဆရာ့ဝါဒ ဖြစ်သော လောက၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကို ဤသို့သော အစီအရင်ဖြင့် ဟောကုန်သလော ဟု (မေး၏)။

"ငါ့သျှင် ဂေါတမ အသျှင်ဂေါတ မဟောကြားသည့်အတိုင်း ငါတို့ ကြားဖူးကြပါကုန်၏" ဟု ထိုသူတို့ သည် ဤသို့ ဆိုကြ ကုန်၏။

ဘဂ္ဂဝ ငါသည် လောက၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကိုလည်း သိ၏။ပ။ ယင်းသို့ သိသော ဘုရားသည် ဆင်းရဲခြင်းသို့ မရောက်။

၄၅။ ဘဂ္ဂဝ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းဟူသော ဆရာ့ဝါဒဖြစ်သော လောက၏ အစဟု သိအပ် သော အဂ္ဂညတရားကို ဟောကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ ငါသည် ထိုသူတို့ ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ "ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းဟူသော ဆရာ့ဝါဒ

ဖြစ်သော လောက၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကို ဟောကုန်၏ ဟူသည် မှန်သလော” ဟု မေး၏။ ငါသည် ဤသို့ မေးလတ်သော် ထိုသူတို့သည်လည်း “မှန်ပါသည်” ဟု ဝန်ခံကုန်၏။ “ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ခြင်း ဟူသော ဆရာ့ဝါဒ ဖြစ်သော လောက၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကို အဘယ် အစီအရင်ဖြင့် ဟောကုန်သနည်း” ဟု ထိုသူတို့ကို ငါမေး၏။ ဤသို့ ငါ မေးသော် ထိုသူတို့သည် မဖြေနိုင်ကြကုန်၊ မဖြေနိုင်ကြကုန်၍ ငါ့ကိုသာ ပြန်၍ မေးကြကုန်၏၊ မေးလတ်သော် ထိုသူတို့အား ဤသို့ ငါ ဖြေကြား၏-

၄၆။ ငါ့သျှင်တို့ အသညသတ်မည်သော ဗြဟ္မာတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုဗြဟ္မာတို့သည် ပဋိသန္ဓေသညာ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် ထိုဗြဟ္မာ့ဘုံမှ စုတေကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့သော အကြောင်းသည် ရှိသေး၏၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော သတ္တဝါသည် ထို (ဗြဟ္မာ့)ဘုံမှ စုတေ၍ ဤ (လူ့) ဘုံ သို့ ရောက်လာသော် လူ့ဘောင်မှ ရသေ့ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ပြီး လျှင် ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မြဲမြံစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မမေ့မလျော့ခြင်းကို စွဲ၍ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကို စွဲ၍ ထိုသို့သဘော ရှိသော စိတ် တည်ကြည်ခြင်း ကို ရ၏၊ ယင်းသို့ စိတ်တည်ကြည် လတ်သော် ပဋိသန္ဓေသညာ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို အောက်မေ့ နိုင်၏၊ ထို့ထက် အလွန် မအောက်မေ့နိုင်။

ထိုသူသည် ဤသို့ ဆို၏-

“အတ္တသည် လည်းကောင်း လောကသည် လည်းကောင်း အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပေါ်၏၊ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ငါသည် ရှေး၌ မရှိခဲ့၊ ထိုငါသည် မရှိခဲ့ဘဲလျက် ယခု ထင်ရှားရှိလာ၏” ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းဟူသော ဆရာ့ဝါဒဖြစ်သော လောက၏အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကို ဤသို့သော အစီအရင်ဖြင့် ဟောကုန်သလော ဟု (မေး၏)။

“ငါ့သျှင် ဂေါတမ အသျှင်ဂေါတမ ဟောကြားသည့်အတိုင်း ငါတို့ ကြားဖူးကြပါကုန်၏” ဟု ထိုသူတို့ သည် ဤသို့ ဆိုကြကုန်၏။

ဘဂ္ဂဝ ငါသည် လောက၏ အစဟု သိအပ်သော အဂ္ဂညတရားကိုလည်း သိ၏၊ ထို (အဂ္ဂညတရား) ကိုလည်း သိ၏၊ ထို့ထက်လွန်မြတ်သော တရားကိုလည်း သိ၏၊ ထိုသို့သိသော်လည်း မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်သောကြောင့် ငါသည် မိမိသန္တာန်၌ ကိလေသာငြိမ်းခြင်းကို သိ၏၊ ယင်းသို့ သိသော ဘုရား သည် ဆင်းရဲခြင်းသို့ မရောက်။

၄၇။ ဘဂ္ဂဝ ဤသို့ဆိုလေ့ ရှိသော ဤသို့ဟောလေ့ ရှိသော ငါ့ကို အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏ တို့ သည် ထင်ရှား မရှိသော အချည်းနှီးသော ချွတ်လွဲသော မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် စွပ်စွဲကုန်၏၊ “ရဟန်း ဂေါတမသည် ဖောက်ပြန်သော သညာရှိ၏၊ ရဟန်းတို့သည်လည်း ဖောက်ပြန်သော သညာ ရှိကုန်၏၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ‘တင့်တယ်သည် ဟု ဆိုအပ်သော ဝိမောက္ခစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေသော အခါ အလုံးစုံ (တင့်တယ် မတင့်တယ်သော အာရုံ) ကို မတင့်တယ်’ ဟုသာ သိမှတ်၏ ဟူ၍ ဟော၏” ဟု စွပ်စွဲကုန်၏။

ဘဂ္ဂဝ “တင့်တယ်သည်ဟု ဆိုအပ်သော ဝိမောက္ခစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေသောအခါ အလုံးစုံ (တင့် တယ် မတင့်တယ်သော အာရုံ) ကို မတင့်တယ်ဟုသာ သိမှတ်၏” ဟု ဤသို့ မဟော၊ ဘဂ္ဂဝ “တင့်တယ် သည်ဟု ဆိုအပ်သော ဝိမောက္ခစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေသောအခါ တင့်တယ်၏ ဟူ၍သာ သိမှတ်၏” ဟု ဤသို့သာ ငါ ဟော၏ (ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားကိုလည်းကောင်း ရဟန်းတို့ကိုလည်းကောင်း ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့် စွပ်စွဲကြသော ထိုသူတို့သာ ဖောက်ပြန်ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရား၌ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့

ကြည်ညိုပါ၏ “အကျွန်ုပ်သည် တင့်တယ်သည်ဟု ဆိုအပ်သော ဝိမောက္ခချာန်ကို ဝင်စား၍ နေနိုင်သည့်တိုင်အောင် မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား တရားဟောရန် စွမ်းနိုင်ပါ၏” ဟု (ကြည်ညိုပါ၏ ဟူ၍ လျှောက်၏)။

၄၈။ ဘဂ္ဂဝ အယူတစ်မျိုး အလိုတစ်မျိုး အကြိုက်တစ်မျိုး အားထုတ်မှုတစ်မျိုး ဆရာတစ်မျိုးရှိသော သင်သည် တင့်တယ်သည်ဟု ဆိုအပ်သော ထိုဝိမောက္ခချာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် ခဲယဉ်း၏။ ဘဂ္ဂဝ ငါ တိုက်တွန်း၏၊ သင်သည် ငါ၌ ကြည်ညိုခြင်းကိုသာ ကောင်းစွာ စောင့်ထိန်းလော့ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား အယူတစ်မျိုး အလိုတစ်မျိုး အကြိုက်တစ်မျိုး အားထုတ်မှုတစ်မျိုး ဆရာတစ်မျိုး ရှိသော အကျွန်ုပ်သည် တင့်တယ်သည် ဟု ဆိုအပ်သော ထိုဝိမောက္ခချာန်ကို ဝင်စား၍ နေရန် အကယ်၍ ခဲယဉ်းပါလျှင် မြတ်စွာဘုရား၌ အကျွန်ုပ်၏ ကြည်ညိုခြင်းကိုသာ အကျွန်ုပ် ကောင်းစွာ စောင့်ထိန်းပါအံ့ ဟု (လျှောက်၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို မိန့်တော်မူ၏၊ ဘဂ္ဂဝအနွယ် ပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေသတည်း။

ရှေးဦးစွာသော ပါထိကသုတ် ပြီး၏။

၁။ ဒုတိယချာန်သုံးဘုံတွင် တတိယဘုံ၊ အရောင်အဝါထွက်သော ဗြဟ္မာတို့၏ နေရာ။
၂။ ခိဍ္ဍာပဒေါသိက (ပါဠိ) ခိဍ္ဍာ၊ ပျော်ပါးခြင်းကြောင့်။ ပဒေါသိက၊ ပျက်စီးသောနတ်။
၃။ မနော၊ စိတ်ကြောင့်။ ပဒေါသိက၊ ပျက်စီးသောနတ်။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဥဒုမ္ဗရိကသုတ် ===

နိဂြောဓပရိဗိုဇ် ဝတ္ထု

၄၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ နိဂြောဓပရိဗိုဇ်သည် ဥဒုမ္ဗရိကာ မိဖုရား၏ ပရိဗိုဇ်အရံ၌ သုံးထောင်မျှသော များစွာသော ပရိသတ် နှင့်အတူ နေ၏။ ထိုအခါ သန္ဓာနသူကြွယ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် နေမွန်းလွဲ အချိန်၌ ရာဇဂြိုဟ်မှ ထွက်ခဲ့၏၊ သို့ထွက်ခဲ့စဉ် သန္ဓာနသူကြွယ်အား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏။

"မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် အခါမဟုတ်သေး၊ မြတ်စွာဘုရားသည် (ဈာန်ဝင်စားလျက်) တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်း နေတော်မူ၏၊ နှလုံးကို ပွါးစေနိုင်ကုန်သော ရဟန်းတို့ကိုလည်း ဖူးမြော် ရန် အခါမဟုတ်သေး၊ နှလုံးကို ပွါးစေနိုင်ကုန်သော ရဟန်းတို့လည်း (ဈာန်ဝင်စားလျက်) တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းနေကုန်၏၊ ငါသည် ဥဒုမ္ဗရိကာ မိဖုရား၏ ပရိဗိုဇ်အရံ၌ နိဂြောဓ ပရိဗိုဇ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု (အကြံ ဖြစ်၏)။

ထို့နောက် သန္ဓာနသူကြွယ်သည် ဥဒုမ္ဗရိကာ မိဖုရား၏ ပရိဗိုဇ်အရံ၌ နိဂြောဓပရိဗိုဇ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၏။

၅၀။ ထိုစဉ်အခါ၌ နိဂြောဓပရိဗိုဇ်သည် များစွာသော ဖီလာစကားကို ပြင်းပြကျယ်လောင်စွာ ပဲ့တင်ထပ်မျှ ပြောဆိုနေကြသော များစွာသော ပရိဗိုဇ်ပရိသတ်နှင့် အတူ ထိုင်နေလျက် ရှိ၏၊ ဤဖီလာ စကားတို့ကား အဘယ်နည်း-

"မင်းနှင့် စပ်သော စကား၊ ခိုးသူနှင့် စပ်သော စကား၊ အမတ်ကြီးနှင့် စပ်သော စကား၊ စစ်သည်နှင့် စပ်သော စကား၊ ကြောက်ဖွယ်နှင့် စပ်သော စကား၊ စစ်ထိုးခြင်းနှင့် စပ်သော စကား၊ စားဖွယ်နှင့် စပ်သော စကား၊ သောက်ဖွယ်နှင့် စပ်သော စကား၊ အဝတ်နှင့် စပ်သောစကား၊ အိပ်ရာနှင့် စပ်သော စကား၊ ပန်းနှင့် စပ်သောစကား၊ နံ့သာနှင့် စပ်သော စကား၊ ဆွေမျိုးနှင့် စပ်သော စကား၊ ယာဉ်နှင့် စပ်သော စကား၊ ရွာနှင့် စပ်သော စကား၊ နိဂုံးနှင့် စပ်သော စကား၊ မြို့နှင့် စပ်သော စကား၊ နယ်နှင့် စပ်သော စကား၊ မိန်းမနှင့် စပ်သော စကား၊ ယောကျ်ားနှင့် စပ်သော စကား၊ သူရဲကောင်းနှင့် စပ်သော စကား၊ လမ်း[၁] နှင့် စပ်သော စကား၊ ရေခပ်ဆိပ်နှင့် စပ်သော စကား၊ သေလွန်သူနှင့် စပ်သော စကား၊ အထွေထွေနှင့် စပ်သော စကား၊ လောက (အကြောင်း)နှင့် စပ်သော စကား၊သမုဒ္ဒရာ (အကြောင်း) နှင့် စပ်သော စကား၊ ကြီးပွါးခြင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းနှင့် စပ်သော စကားတို့တည်း။

၅၁။ နိဂြောဓပရိဗိုဇ်သည် လာသော သန္ဓာနသူကြွယ်ကို အဝေးမှပင် မြင်၍ မိမိပရိသတ်ကို သေဝပ်စွာ နေရန် ပြောဆို၏-

" အသျှင်တို့ အသံ မပြုကုန်လင့်၊ ရဟန်းဂေါတမ၏ တပည့်ဖြစ်သော ဤသန္ဓာနသူကြွယ်သည် လာနေ၏။ ရဟန်းဂေါတမ၏ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော အဝတ်ဖြူ[၂] ဝတ်ကုန်သော အကြင်မျှ လောက်သော လူတို့သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ နေကုန်၏၊ ဤသန္ဓာနသူကြွယ်သည် ထိုတပည့်တို့တွင် တစ်ယောက် အပါအဝင် ဖြစ်၏၊ ထိုအသျှင်တို့သည် တိတ်ဆိတ်ခြင်းကို အလိုရှိကုန်၏၊ တိတ်ဆိတ် ခြင်း၌ ဆုံးမ သွန်သင်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ တိတ်ဆိတ်ခြင်းကို ချီးမွမ်းလေ့ ရှိကုန်၏၊ ပရိသတ် အသံ တိတ်ဆိတ်နေသည်ကို သိလျှင် ချဉ်းကပ်သင့်သည် ဟု အောက်မေ့ တန်ရာ၏" ဟူ၍ (ပြောဆို၏)။

ဤသို့ ပြောဆိုသော် ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် တိတ်ဆိတ်စွာ နေကုန်၏။

၅၂။ ထိုအခါ သန္ဓာနသူကြွယ်သည် နိဂြောဓပရိဗိုဇ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် နိဂြောဓပရိဗိုဇ်နှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်၏။ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော သန္ဓာနသူကြွယ်သည် နိဂြောဓပရိဗိုဇ် အား ဤစကားကို ဆို၏-

"ဂိုဏ်းတစ်ပါး ဖြစ်ကုန်သော ဤအသျှင်ပရိဗိုဇ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားတို့နှင့်မတူ အမူခြားနားသော အားဖြင့် ပေါင်းဆုံစည်းဝေးကုန်၍ ပြင်းပြကျယ်လောင်သော အသံဖြင့် ပဲ့တင်ထပ်မျှ အမျိုးမျိုးသော (မဂ်ဖိုလ်မှ) ဖီလာစကားကို ပြောဆိုလျက် နေကြကုန်၏။ ဤဖီလာစကားတို့ကား အဘယ်နည်း၊ မင်းနှင့် စပ်သော စကား။ပ။ ကြီးပွါးခြင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းနှင့် စပ်သော စကားများ ဖြစ်၏။ သို့သော် ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည်ကား ပရိဗိုဇ်တို့နှင့် မတူ အမူခြားနားသောအားဖြင့် ဆူညံသောအသံ နည်းကုန်သော တိုးတိုး တိတ်တိတ်အသံလည်း နည်းကုန်သော လူစော်မနံ လူတို့၏ အနံ့အသက်မှ ကင်းကုန်သော လူတို့၏ လျှို့ ဝှက်သော အမှုကို ပြုခြင်းငှါထိုက်ကုန်သော တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်း၍ နေခြင်းငှါ လျောက်ပတ် ကုန်သော ဝေးကွာသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲနေထိုင်တော်မူ၏" ဟု (ဆို၏)။

၅၃။ ဤသို့ ပြောသော် နိဂြောဓပရိဗိုဇ်သည် သန္ဓာနသူကြွယ်အား ဤစကားကို ဆို၏-

"သန္ဓာနသူကြွယ် သင် သိပါ၏လော့၊ ရဟန်းဂေါတမသည် အဘယ်သူနှင့် စကားပြော သနည်း၊ အဘယ်သူနှင့် ဆွေးနွေးသနည်း၊ အဘယ်သူနှင့် စကားယှဉ်ပြိုင်ခြင်းဖြင့် ပညာအရာ၌ ထင်ရှားခြင်းသို့ ရောက်သနည်း၊ ရဟန်းဂေါတမ၏ ပညာသည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ တစ်ပါးတည်းနေသဖြင့် ပျောက်ပျက်၏၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ပရိသတ်ထဲ ဝင်ဝံ့သူ မဟုတ်၊ စကားပြောခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ ထို (ရဟန်းဂေါတမ) သည် ဝေးကွာသော တောကျောင်းတို့ကိုသာ မှီဝဲနေထိုင်၏။ ဥပမာအားဖြင့် ကန်းသော နွားမသည် (နွားတို့၏) အစွန်အဖျား၌ ကျက်စားလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ အစွန်အဖျားအရပ်တို့ကိုသာ မှီဝဲသကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းဂေါတမ၏ ပညာသည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ တစ်ပါးတည်းနေသဖြင့် ပျောက်ပျက်၏၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ပရိသတ်ထဲ ဝင်ဝံ့သူ မဟုတ်၊ စကား ပြောခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ ထိုသူသည် ဝေးကွာသော တောကျောင်း တို့ကိုသာ မှီဝဲနေထိုင်၏၊ သူကြွယ် စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် ဤပရိသတ် ရှိရာသို့ လာငြားအံ့၊ ထို (ရဟန်းဂေါတမ) ကို ပြဿနာတစ်ချက်တည်းဖြင့် ချောက်ချား စေနိုင် ကုန်ရာသည်၊ ရေမရှိသော အိုးကဲ့သို့ လှည့်ပတ်ဖွဲ့ချည်နိုင်ကုန်ရာသည်ဟု ထင်၏" ဟူ၍ (ဆို၏)။

၅၄။ မြတ်စွာဘုရားသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ နားထက် သာလွန်သောနား 'ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်' ဖြင့် နိဂြောဓပရိဗိုဇ်နှင့် အတူ သန္ဓာနသူကြွယ်၏ ဤစကားပြောဆိုခြင်းကို ကြား တော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းသက်တော်မူ၍ သုမာဂဓာ ရေကန်၏ ကမ်းနား ဥဒေါင်းတို့ကို (ဘေးမဲ့ပေး၍) အစာကျွေးရာအရပ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ သုမာဂဓာရေကန် ၏ ကမ်းနား ဥဒေါင်းတို့ကို (ဘေးမဲ့ပေး၍) အစာကျွေးရာ လွင်ပြင်၌ စင်္ကြံကြွတော်မူ၏။ နိဂြောဓပရိဗိုဇ် သည် သုမာဂဓာရေကန်၏ ကမ်းနား ဥဒေါင်းတို့ကို (ဘေးမဲ့ပေး၍) အစာကျွေးရာ လွင်ပြင်၌ စင်္ကြံကြွ တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်လတ်သော် "အသျှင်တို့ တိတ်ဆိတ်စွာ နေကြပါကုန်လော့၊ အသျှင်တို့ အသံ မပြုပါကုန်လင့်၊ ဤရဟန်းဂေါတမသည် စင်္ကြံကြွနေ၏၊ ထိုအသျှင် (ဂေါတမ) သည် တိတ်ဆိတ်ခြင်းကို အလိုရှိ၏၊ တိတ်ဆိတ်ခြင်းကို ချီးမွမ်း လေ့ရှိ၏၊ 'ပရိသတ်အသံ တိတ်ဆိတ်နေသည်ကို သိလျှင် ချဉ်းကပ် သင့်သည်' ဟု အောက်မေ့တန်ရာ၏၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ဤပရိသတ်သို့ အကယ်၍ လာငြားအံ့၊ ဤရဟန်းဂေါတမအား ထိုပြဿနာကို မေးကုန်ရာ၏-

'မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ယင်းတရားဖြင့် တပည့်တို့ကို ဆုံးမဟောကြား၏၊ ယင်း တရားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမဟောကြားအပ်ကုန်သော တပည့်တို့သည် (အရဟတ္တမဂ်ကို ရသည်၏ အစွမ်းဖြင့်) နှစ်သိမ့်ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၍ ဤကား မြတ်သော မှီရာဖြစ်သော ရှေးဟောင်းအရိယ

မဂ်တည်းဟု ဝန်ခံကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမဟောကြားကြောင်းဖြစ်သော ထိုတရားကား အဘယ်ပါနည်း' ဟု မေးကုန်ရာ၏" ဟု ဆိုပြီးလျှင် မိမိပရိသတ်ကို သေဝပ်စွာ နေစေ၏။ ဤသို့ဆိုသော် ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် တိတ်ဆိတ်စွာ နေကြကုန်၏။

၅၅။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နိဂြောဓပရိဗိုဇ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၏။ ထိုအခါ နိဂြောဓပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

"မြတ်စွာဘုရား ကြွလာတော်မူပါ၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ ကြွလာခြင်းသည် ကောင်းသောကြွလာခြင်းဖြစ်ပါသည်၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ကြာမြင့်မှ ဤအရပ်သို့ ကြွလာတော်မူရန် အလှည့်ကို ပေးတော်မူဘိ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုင်တော်မူပါ၊ ဤနေရာကို ခင်းထားပါသည် အသျှင်ဘုရား" ဟု (လျှောက်၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ခင်းထားသောနေရာ၌ ထိုင်တော်မူ၏။ နိဂြောဓပရိဗိုဇ်သည်လည်း နိမ့်သောထိုင်စရာတစ်ခုကို ယူ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော နိဂြောဓပရိဗိုဇ်အား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

"နိဂြောဓ ယခုအခါ အဘယ်စကားဖြင့် စုဝေးထိုင်နေကုန်သနည်း၊ သင်တို့ မပြီးသေးသော အကြားစကား သည်ကား အဘယ်နည်း" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော နိဂြောဓပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် သုမာဂဓာရေကန်၏ ကမ်းနား ဥဒေါင်းတို့ကို (ဘေးမဲ့ပေး၍) အစာကျွေးရာ ဤလွင်ပြင်၌ စင်္ကြံကြွနေသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်၍ ဤသို့ ဆိုပါကုန်၏-

"ရဟန်းဂေါတမသည် အကယ်၍ ဤပရိသတ်သို့ လာငြားအံ့၊ ဤရဟန်းဂေါတမအား ထိုပြဿနာကို မေးကုန်ရာ၏၊ 'မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ယင်းတရားဖြင့် တပည့်တို့ကို ဆုံးမဟောကြား၏၊ ယင်းတရားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမဟောကြား အပ်ကုန်သော တပည့်တို့သည် (အရဟတ္တမဂ်ကို ရသည်၏ အစွမ်းဖြင့်) နှစ်သိမ့် ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၍ ဤကား မြတ်သော မှီရာဖြစ်သော ရှေးဟောင်း အရိယမဂ်တည်း' ဟု ဝန်ခံကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမဟောကြား ကြောင်းဖြစ်သော ထိုတရားကား အဘယ်နည်း" ဟု မေးကုန်အံ့ ဟူ၍ ဆိုပါကုန်၏။

"မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်တို့၏ မပြီးသေးသော စကားကား ဤစကားပါတည်း၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား ကြွရောက်တော်မူ လာပါသည်" ဟု (လျှောက်၏)။

၅၆။ နိဂြောဓ ငါသည် ယင်းတရားဖြင့် တပည့်တို့ကို ဆုံးမဟောကြား၍ ယင်းတရားဖြင့် ငါဆုံးမဟောကြားအပ်ကုန်သော တပည့်တို့သည် (အရဟတ္တမဂ်ကို ရသည်၏ အစွမ်းဖြင့်) နှစ်သိမ့်ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၍ ဤကား မြတ်သော မှီရာဖြစ်သော ရှေးဟောင်းအရိယမဂ်တည်းဟု ဝန်ခံကုန်၏၊ ငါ ဆုံးမ ဟောကြားကြောင်းဖြစ်သော ထိုတရားကို အယူဝါဒ၌ ထင်မြင်ခြင်းတစ်မျိုး နှစ်သက်ခြင်းတစ်မျိုး သဘောကျခြင်း တစ်မျိုး အားထုတ်လေ့ လာခြင်းတစ်မျိုး ဆရာတစ်မျိုးရှိသော သင်သည် သိနိုင်ခဲ၏၊ နိဂြောဓ သင်သည် မိမိ၏ ဆရာ့ဝါဒဖြစ်သော အဓိဇေဂုစ္ဆာဝါဒ၌[၁] ငါ့အား ပြဿနာကို မေးလော့ - "မြတ်စွာဘုရား အဓိဇေဂုစ္ဆာဝါဒသည် အဘယ်သို့ဖြစ်လျှင် စင်ကြယ်ပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ဖြစ်လျှင် မစင်ကြယ် ပါသနည်း" ဟု (မေးလော့ဟု ဆို၏)။

ဤသို့ ဆိုသော် ထို ပရိဗိုဇ်တို့သည် "အချင်းတို့ ရဟန်းဂေါတမ၏ တန်ခိုးကြီးပုံ အာနုဘော်ကြီးပုံကား အံ့ဖွယ်ရှိပေစွ၊ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပေစွ၊ မိမိဝါဒကို ထား၍ သူတစ်ပါးဝါဒဖြင့် ဖိတ်ပါပေ၏"ဟု ပြင်းပြကျယ်လောင်စွာ ပဲ့တင်ထပ်မျှ ကြွေးကြော်ကြကုန်၏။

၅၇။ ထိုအခါ နိဂြောဓပရိဗိုဇ်သည် ထိုပရိသတ်တို့ကို အသံတိတ်စေ၍ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

"မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒကို[၄] နှုတ်ဖြင့် ပြောဆိုလေ့ရှိပါကုန်၏၊ တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒကို စိတ်ဖြင့် အနှစ်သာရဟု မှတ်ယူလေ့ရှိပါကုန်၏၊ တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒကို ကိုယ်ဖြင့် စွဲမြဲစွာ ကျင့်သုံး လေ့ရှိပါကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရား တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒသည် အဘယ်သို့ဖြစ်လျှင် စင်ကြယ်ပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ဖြစ်လျှင် မစင်ကြယ် ပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

နိဂြောဓ ဤလောက၌ တပသီပုဂ္ဂိုလ်သည်[၅] အဝတ် မဝတ်မူ၍ ကျင့်၏၊ လွတ်လပ်စွာကျင့်၏[၆]၊ လက်ဖြင့် (မစင်ကို) သုတ်လေ့ရှိ၏၊ အသျှင် လာပါလော့ ဆိုသူ၏ ဆွမ်းကို မခံ၊ အသျှင် ရပ်ပါဦးလော့ ဆိုသူ၏ ဆွမ်းကို မခံ၊ မိမိမကပ်ရောက်မီ ယူဆောင်လာသော ဆွမ်းကို မခံ၊ ရည်စူး၍ပြုသော ဆွမ်းကို မခံ၊ ပင့်ဖိတ်ဆွမ်းကို မခံ၊ အိုးဝမှ (ကော်၍ လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ တောင်းဝမှ (ကော်၍ လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ တံခါးခုံခြား၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ တုတ်ခြား၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ ကျည်ပွေ့ခြား၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ နှစ်ယောက်စားနေစဉ်မှ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမ၏ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ နို့တိုက်ဆဲ မိန်းမ၏ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ ယောကျ်ားနှင့် နှီးနှောနေသော မိန်းမ၏ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ ဆော်အော စုဆောင်း၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းတို့ကို မခံ၊ ခွေးမျှော်နေရာမှ ဆွမ်းကို မခံ၊ ယင်အုံရာမှ ဆွမ်းကို မခံ၊ ငါးမစား၊ အမဲမစား၊ သေမသောက် အရက်မသောက်၊ ဖွဲ၌မြုပ်သော ဆေးရည်ကို မသောက်၊ တစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏၊ တစ်လုပ်သာ စား၏၊ နှစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏၊ နှစ်လုပ်သာ စား၏၊ ခုနစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏၊ ခုနစ်လုပ်သာ စား၏၊ ဆွမ်းလောင်းခွက်ငယ် တစ်ခုစာဖြင့်လည်း ရောင့်ရဲ၏၊ ဆွမ်းလောင်းခွက်ငယ် နှစ်ခုစာဖြင့်လည်း ရောင့်ရဲ၏၊ တစ်ရက်ခြားလည်း အစာစား၏၊ နှစ်ရက်ခြား လည်း အစာစား၏၊ ခုနစ်ရက်ခြားလည်း အစာစား၏၊ ဤနည်းဖြင့် လခွဲတစ်ကြိမ် တိုင်အောင်လည်း ဤသို့သဘောရှိသော ရက်ပိုင်းခြား၍ အစာစားခြင်းကို ကျင့်လျက်နေ၏။

သူသည် ဟင်းရွက်စိမ်းကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ ပြောင်း[၇]ဆန် ကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ ကျိတ်သီး[၈] ဆန်ကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ သားရေဖတ်အစအန ကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ မှော်ကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ ဖွဲနု[၉]ကို သော်လည်း စားနေ၏၊ ထမင်းရည်[၁၀]ကိုသော်လည်း သောက်စားနေ၏၊ နှမ်းမှုန့်ညက်ကိုလည်း စားနေ၏၊ မြက်ကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ နွားချေးကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ တောသစ်မြစ် သစ်သီးကို စားလျက် မျှတ၏၊ ကြွေကျသော သစ်သီးကိုစားလျက် မျှတ၏။

သူသည် ပိုက်ဆံလျှော်အဝတ်တို့ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ပိုက်ဆံလျှော်နှင့် ရောနှောရက်သော အဝတ်တို့ကိုလည်း ဝတ်၏၊ သူသေကောင်မှ အဝတ်တို့ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ပံ့သကူအဝတ်တို့ကိုလည်း ဝတ်၏၊ သစ်ခေါက်အဝတ်တို့ကိုလည်း ဝတ်၏၊ သစ်နက်ရေကိုလည်း ဝတ်၏၊ သစ်နက်ရေမျှင် အဝတ် ကိုလည်း ဝတ်၏၊ သမန်းမြက်အဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏၊ လျှော်တေအဝတ် ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ပျဉ်ချပ်အဝတ် ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ဆံခြည်ကမ္ဗလာ ကိုလည်း ဝတ်၏၊ သားမြီးကမ္ဗလာ ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ခင်ပုတ်ငှက်တောင် အဝတ် ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ဆံမုတ်ဆိတ်ကိုလည်း နုတ်၏၊ ဆံမုတ်ဆိတ်နုတ်ခြင်း အမှုကိုလည်း အားထုတ်၏၊ ထိုင်ရန်နေရာကို ပယ်၍ ရပ်လျက်လည်း နေ၏၊ ဆောင့်ကြောင့်လည်း ထိုင်နေ၏၊ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင် နေခြင်း အမှုကိုလည်း အားထုတ်၏၊ ဆူးအခင်းပေါ်၌လည်း နေ၏၊ ဆူးအခင်း ပေါ်၌ အိပ်၏၊ ပျဉ်ပြားပေါ်၌လည်း အိပ်၏၊ ကြမ်းတမ်းသော မြေပြင်၌လည်း အိပ်၏၊ နံပါး တစ်ဖက် တည်းဖြင့်လည်း အိပ်၏၊ မြူအညစ် အကြေးကိုလည်း ဆောင်၏၊ လွင်ပြင်၌လည်း နေ၏၊ ရတိုင်းသော နေရာ၌လည်း နေ၏၊ မစင်ကိုလည်း စား၏၊ မစင်စားခြင်း အမှုကိုလည်း အားထုတ်၏၊

ရေမသောက်မူ ၍လည်း နေ၏၊ ရေမသောက်ခြင်းအမှု ကိုလည်း အားထုတ်၏၊ ညနေချမ်းလျှင် သုံးကြိမ်မြောက် ရေသို့ သက်ဆင်းခြင်းအမှုကိုလည်း အားထုတ်၍ နေ၏။

နိဂြောဓ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ ယင်းသို့ဖြစ်သော် တပေါ်ဇိဂုစ္ဆာဝါဒသည် စင်ကြယ် သလော မစင်ကြယ်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ဖြစ်သော် တပေါ်ဇိဂုစ္ဆာဝါဒသည် ဧကန် စင်ကြယ်ပါ၏၊ မစင်ကြယ်သည် မဟုတ်ပါ ဟု (လျှောက်၏)။

နိဂြောဓ ဤသို့သော စင်ကြယ်သော တပေါ်ဇိဂုစ္ဆာဝါဒ၌လည်း ညစ်ညူးခြင်း အမျိုးမျိုးတို့ကို ငါ ဟော၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁။ မြို့တွင်းရှိလမ်းကို ဆိုသည်။
၂။ ထိုခေတ်တွင် ထိုဒေသ၌နေသော လူတို့သည် အဝတ်ဖြူကို ဝတ်လေ့ရှိ၍ ရသေ့ ရဟန်းတို့သည် ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်ကို ဝတ်လေ့ရှိသည်။
၃။ အားထုတ်လုံးလဖြင့် မကောင်းမှုကို ပယ်ခြင်းဟု အဋ္ဌကထာပြဆိုသည်၊ စင်စစ်သော်ကား ကိလေသာကုန်ခန်းစေရန် ဆို၍ အဝတ်မဝတ်ခြင်း အစာမစားခြင်း ရေချိုးခြင်း မီးလှုံခြင်း စသည်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ညှဉ်းပန်းသော အတ္တကိလမထာအကျင့်မျိုးကို စွဲယူကျင့်သုံးသော ဝါဒဖြစ်သည်။
၄။ အဓိဇေဂုစ္ဆာဝါဒနှင့် အလားတူ ဖြစ်သည်
၅။ အမျိုးကောင်းသားတို့၏ အလေ့အထဟူသမျှကို ပယ်၍ ရပ်လျက် ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်ခြင်း စသည်ကို ပြု ခြင်းပင်တည်း။
၆။ တိတ္ထိတက္ကတွန်းများ ပရိဗိုဇ်များကို ဆိုလိုသည်။
၇။ ဂျုံဆန် သို့မဟုတ် ဆန်စိမ်းဟု အချို့မူများ၌ ပြန်၏။
၈။ မြက်သီးဆန် သို့မဟုတ် ဆန်တစ်မျိုးဟု အချို့မူများ၌ ပြန်၏။
၉။ ကဏောပိတဏ္ဍုလံ ပရိယောနဒ္ဓိ = ဖွဲနုသည်လည်း ဆန်ကို မြေးရှက်၏၊ (ပါထိကဝဂ် အဋ္ဌကထာ) နှင့်အညီ ကဏကို ဖွဲနုဟု ပြန်သည်။
၁၀။ ထမင်းချိုးလည်းဟူ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဥဒုမ္ဗရိကသုတ် ===

ညစ်ညူးခြင်း အမျိုးမျိုး

၅၈။ မြတ်စွာဘုရား ဤသို့စင်ကြယ်သော တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒ၌ ညစ်ညူးခြင်းအမျိုးမျိုးတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်သို့ ဟောပါသနည်းဟု (လျှောက်၏)။

နိဂြောဓ ဤလောက၌ တပဿီ[၁] ပုဂ္ဂိုလ်သည် တပအကျင့်ကို[၂] ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ ထိုသူသည် ထိုအကျင့်ဖြင့် ဝမ်းမြောက်၏၊ ပြည့်စုံပြီဟု ထင်၏။ နိဂြောဓ တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် တပအကျင့်ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ ထိုသူအား ထိုအကျင့်ဖြင့် အကြင်ဝမ်းမြောက်ခြင်း ပြည့်စုံပြီဟု ထင်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ နိဂြောဓ ဤ(ဝမ်းမြောက်ခြင်း ပြည့်စုံပြီဟု ထင်ခြင်း) သည် တပဿီပုဂ္ဂိုလ်၏ ညစ်ညူးခြင်းဖြစ်၏။

နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် တပအကျင့်ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ ထိုသူသည် ထိုအကျင့်ဖြင့် မိမိကို မြှင့်တင်၏၊ သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချ၏။ နိဂြောဓ တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် တပအကျင့်ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ ထိုသူအား ထိုအကျင့်ဖြင့် အကြင်မိမိကို မြှင့်တင်ခြင်း သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ နိဂြောဓ ဤ (မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်ခြင်း သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချခြင်း) သည်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်၏ ညစ်ညူးခြင်း ဖြစ်၏။

နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် တပအကျင့်ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ ထိုသူသည် ထိုအကျင့်ဖြင့် မာန်ယစ်၏၊ တွေဝေ၏၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏။ နိဂြောဓ တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် တပအကျင့်ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ ထိုသူအား ထိုအကျင့်ဖြင့် အကြင်မာန်ယစ်ခြင်း တွေ ဝေခြင်း မေ့လျော့ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ နိဂြောဓ ဤ (မာန်ယစ်ခြင်း တွေဝေခြင်း မေ့လျော့ခြင်း) သည်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်၏ ညစ်ညူးခြင်း ဖြစ်၏။

၅၉။ နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် တပအကျင့်ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ ထိုသူသည် ထိုအကျင့်ဖြင့် လာဘ်ရမှု အရိုအသေပြုမှု ကျော်ကြားမှုကို ဖြစ်စေ၏၊ ထိုသူသည် ထို လာဘ်ရမှု အရိုအသေပြုမှု ကျော်ကြားမှုဖြင့် ဝမ်းမြောက်၏၊ ပြည့်စုံပြီဟု ထင်၏။ နိဂြောဓ တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် တပအကျင့်ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ ထိုသူသည် ထိုအကျင့်ဖြင့် လာဘ်ရမှု အရိုအသေပြုမှု ကျော်ကြားမှုကို ဖြစ်စေ၏၊ ထိုသူအား ထိုလာဘ်ရမှု အရိုအသေပြုမှု ကျော်ကြားမှုဖြင့် အကြင် ဝမ်း မြောက်ခြင်း ပြည့်စုံပြီဟု ထင်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ နိဂြောဓ ဤ (ဝမ်းမြောက်ခြင်း ပြည့်စုံပြီဟု ထင်ခြင်း) သည်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်၏ ညစ်ညူးခြင်း ဖြစ်၏။

နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် တပအကျင့်ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ ထိုသူသည် ထိုအကျင့်ဖြင့် လာဘ်ရမှု အရိုအသေပြုမှု ကျော်ကြားမှုကို ဖြစ်စေ၏၊ ထိုသူသည် ထိုလာဘ်ရမှု အရိုအသေပြုမှု ကျော်ကြားမှုဖြင့် မိမိကို မြှင့်တင်၏၊ သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချ၏။ နိဂြောဓ တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် တပအကျင့်ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ ထိုအကျင့်ဖြင့် လာဘ်ရမှု အရိုအသေပြုမှု ကျော်ကြားမှုကို ဖြစ်စေ၏၊ ထိုသူအား ထိုလာဘ်ရမှု အရိုအသေပြုမှု ကျော်ကြားမှုဖြင့် အကြင် မိမိကို မြှင့်တင်ခြင်း သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ နိဂြောဓ ဤ (မိမိကို မြှင့်တင်ခြင်း သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချခြင်း) သည်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်၏ ညစ်ညူးခြင်း ဖြစ်၏။

နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် တပအကျင့်ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ ထိုသူသည် ထိုအကျင့်ဖြင့် လာဘ်ရမှု အရိုအသေပြုမှု ကျော်ကြားမှုကို ဖြစ်စေ၏၊ ထိုသူသည် ထို လာဘ်ရမှု အရိုအသေပြုမှု ကျော်ကြားမှုဖြင့် မာန်ယစ်၏၊ တွေဝေ၏၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏။

နိဂြောဓ တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် တပအကျင့်ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ ထိုသူသည် ထိုအကျင့်ဖြင့် လာဘ်ရ မှု အရိုအသေပြုမှု ကျော်ကြားမှုကို ဖြစ်စေ၏၊ ထိုသူအား ထိုလာဘ်ရမှု အရိုအသေပြုမှု ကျော်ကြားမှုဖြင့် အကြင် မာန်ယစ်ခြင်း တွေဝေခြင်း မေ့လျော့ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ နိဂြောဓ ဤ (မာန်ယစ်ခြင်း တွေဝေခြင်း မေ့လျော့ခြင်း) သည်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်၏ ညစ်ညူးခြင်း ဖြစ်၏။

၆၀။ နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် တပအကျင့်ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ အစားအစာတို့၌ "ဤအစာကို ငါနှစ်သက်၏၊ ဤအစာကို ငါမနှစ်သက်" ဟု နှစ်မျိုး ခွဲခြားခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုသူသည် မနှစ်သက်သောအစာကို တပ်မက်ခြင်းရှိလျက် စွန့်၏၊ နှစ်သက်သောအစာကို မက်မော လျက် တွေဝေလျက် ငြိတွယ်လျက် အပြစ်ကို မရှုမူ၍ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် မဆင်ခြင်မူ၍ သုံးဆောင်၏။ပ။ နိဂြောဓ ဤ (မက်မောခြင်းစသည်ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်း) သည်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်၏ ညစ်ညူးခြင်း ဖြစ်၏။

နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဘုရင်များ အမတ်ကြီးများ မင်းမျိုးများ ပုဏ္ဏားများ သူကြွယ်များနှင့် ဂိုဏ်းဆရာများတို့သည် ငါ့ကို ရိုသေကုန်လတ္တံ့" ဟု လာဘ်ရမှု အရိုအသေ ပြုမှု ကျော်ကြားမှုကို တပ်နှစ်သက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် တပအကျင့်ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ပ။ နိဂြောဓ ဤ (လာဘ်ရမှုစသည်ကို တပ်နှစ်သက်ခြင်း) သည်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်၏ ညစ်ညူးခြင်း ဖြစ်၏။

၆၁။ နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် တစ်ဦးဦးသော သမဏကိုသော် လည်း ကောင်း ဗြာဟ္မဏကိုသော် လည်းကောင်း ရှုတ်ချကဲ့ရဲ့၏၊ "ဤသူသည် အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ စားသောက်လေ့ ရှိ၏၊ အမြစ်မျိုးစေ့ ပင်စည်မျိုးစေ့ အဆစ်မျိုးစေ့ အညွန့်မျိုးစေ့ ငါးခုမြောက် အစေ့မျိုးစေ့ဟူသော အစာ အားလုံးကို စား၏၊ သို့ပါလျက် မိုးကြိုးစက်နှင့် တူသော သွားရှိသော ထိုသူကို သမဏဗြာဟ္မဏဟု ခေါ်သဖြင့် အဘယ်အကျိုး ရှိမည်နည်း" ဟု ရှုတ်ချကဲ့ရဲ့၏။ပ။ နိဂြောဓ ဤ (ရှုတ်ချကဲ့ရဲ့ခြင်း) သည်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်၏ ညစ်ညူးခြင်း ဖြစ်၏။

နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒါယကာတို့ အရိုအသေပြုသော အလေး ပြုသော မြတ်နိုးသော ပူဇော်သော တစ်ဦးဦးသော သမဏကိုသော် လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏကို သော် လည်းကောင်း မြင်၏၊ မြင်သောကြောင့် ထိုသူအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏၊ "အမျိုးမျိုး အဖုံဖုံ စားသောက်လေ့ ရှိသော ဤသူကို ဒါယကာတို့သည် ရိုသေကုန်၏၊ အလေးပြုကုန်၏၊ မြတ်နိုးကုန်၏၊ ပူဇော် ကုန်၏၊ ခြိုးခြံသော အကျင့် ရှိသော ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးခြင်းရှိသော ငါ့ကိုကား ဒါယကာ တို့သည် မရိုသေကုန်၊ မလေးစားကုန်၊ မမြတ်နိုးကုန်၊ မပူဇော်ကုန်" ဟု (အကြံဖြစ်၏)၊ ဤသို့ ထိုသူသည် ဒါယကာ တို့၌ မနာလိုဝန်တိုစိတ်ကို ဖြစ်စေ၏။ပ။ နိဂြောဓ ဤ (မနာလိုဝန်တိုခြင်း) သည်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်၏ ညစ်ညူးခြင်း ဖြစ်၏။

၆၂။ နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် (ကျင့်ဝတ်ပြုဟန်ဆောင်လျက်) လူမြင်သော အရပ်၌ နေလေ့ရှိ၏။ပ။ နိဂြောဓ ဤ (မိမိအကျင့်ကို လူမြင်အောင်နေခြင်း) သည်လည်း တပဿီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ညစ်ညူးခြင်း ဖြစ်၏။

နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤသည်လည်း ငါ၏ အကျင့်ဖြစ်၏၊ ဤသည် လည်း ငါ၏ အကျင့်ဖြစ်၏" ဟု ဒါယကာတို့၌ မိမိ (ဂုဏ်) ကို ပြလျက် လှည့်လည်၏။ပ။ နိဂြောဓ ဤ (မိမိဂုဏ်ကို ပြ၍ လှည့်လည်ခြင်း) သည်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်၏ ညစ်ညူးခြင်း ဖြစ်၏။

နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် မည်သည့်အရာကိုမဆို လျှို့ဝှက်၍သာလျှင် ပြုကျင့်၏၊ ထိုသူသည် "သင် ဤအရာကို နှစ်သက်သလော" ဟု မေးလျှင် မနှစ်သက် သည်ကို "နှစ်သက်၏" ဟု ဆို၏။ နှစ်သက်သည်ကို "မနှစ်သက်" ဟု ဆို၏၊ ဤသို့လျှင် သိလျက် မဟုတ်မမှန်

ပြောတတ်၏။ပ။ နိဂြောဓ ဤ(သိလျက်မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်း)သည်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်၏ ညစ်ညူးခြင်း ဖြစ်၏။

နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရားဖြစ်စေ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ဖြစ်စေ တရားဟောသောအခါ ဟုတ်မှန်သည်သာ ဖြစ်သော ဝန်ခံသင့်သောအကြောင်းကို (ဟုတ်မှန်ပါပေသည်ဟု) ဝန်မခံ။ပ။ နိဂြောဓ ဤ(ဝန်ခံသင့်သော အကြောင်းကို ဝန်မခံခြင်း) သည်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်၏ ညစ်ညူးခြင်း ဖြစ်၏။

၆၃။ နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် အမျက်ထွက်၏၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့၏။ နိဂြောဓ တပဿီပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင်အမျက်ထွက်ခြင်း ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဤ (အမျက်ထွက်ခြင်း ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း) သည်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်၏ ညစ်ညူးခြင်း ဖြစ်၏။

နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် သူတစ်ပါးဂုဏ်ကို ချေဖျက်၏၊ ဂုဏ်ပြိုင်၏။ပ။ မနာလိုစိတ် ရှိ၏၊ နှမြော (ဝန်တို)၏။ စဉ်းလဲ၏၊ လှည့်စား၏။ စိတ်ခက်ထန်၏၊ မာန်ထောင်လွှား၏။ ယုတ်မာသော အလိုရှိ၏၊ ယုတ်မာသော အလိုသို့ လိုက်ပါ၏။ ကောင်းမှု မကောင်းမှု၏ အကျိုး မရှိဟူသော (မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ) အယူရှိ၏၊ သေလျှင်ဆုံး၏ ပြတ်၏ဟူသော (အန္တဂ္ဂါဟိက) အယူရှိ၏။ မိမိအယူကို မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်လေ့ရှိ၏၊ မှားသောအယူကို မြဲမြံစွာယူလေ့ရှိ၏၊ စွန့်နိုင်ခဲ၏။ နိဂြောဓ တပဿီပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် မိမိအယူကို မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း မှားသော အယူကို မြဲမြံစွာယူလေ့ရှိခြင်း စွန့်နိုင်ခဲခြင်းသည် ရှိ၏၊ နိဂြောဓ ဤ (မိမိ အယူကို မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း စသည်) သည်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်၏ ညစ်ညူးခြင်း ဖြစ်၏။

နိဂြောဓ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ "ဤတပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒတို့သည် ညစ်ညူးကုန်သလော၊ မညစ်ညူး ကုန်သလော" ဟု (မေးတော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား ဤတပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒတို့သည် ဧကန်ညစ်ညူးပါကုန်၏၊ မညစ်ညူးသည် မဟုတ်ပါကုန်။ မြတ်စွာဘုရား "ဤလောက၌ အချို့သော တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤညစ်ညူးခြင်း အားလုံးတို့နှင့်ပြည့်စုံပါမူ အခြား အခြား ညစ်ညူးခြင်းနှင့် မပြည့်စုံဟု အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါမည်နည်း" ဟူသော ထို အကြောင်းသည် ရှိပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၁။ တိတ္ထိတက္ကတွန်းများ ပရိဗိုဇ်များအပြင် ဤသာသနာတော်က ခုတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်များကိုပါ ဆိုလိုသည်။
၂။ မိမိကိုယ်တိုင် ပင်ပန်းဆင်းရဲစေသည့် အတ္တကိလမထအကျင့်များ ငြိုးငြိသော ခုတင်အကျင့်များကို ဆိုလိုသည်။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဥဒုမ္ဗရိကသုတ် ===

အခွံအပွေးနှင့် တူသော စင်ကြယ်ခြင်းကို ပြဆိုရာ

၆၄။ နိဂြောဓ ဤလောက၌ တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် တပအကျင့်ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ ထိုသူသည် ထိုအကျင့်ဖြင့် ဝမ်းမမြောက်၊ ပြည့်စုံပြီဟု မထင်။ နိဂြောဓ တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် တပအကျင့်ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ ထိုသူအား ထိုအကျင့်ဖြင့် အကြင် ဝမ်းမမြောက်ခြင်း၊ ပြည့်စုံပြီဟု မထင်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤအကြောင်းကြောင့် ထိုသူသည် ထိုအဆင့်၌ စင်ကြယ်၏။

နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် တပအကျင့်ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ ထိုသူသည် ထိုအကျင့်ဖြင့် မိမိကို မမြှင့်တင်၊ သူတစ်ပါးကို မရှုတ်ချ။ပ။ ဤအကြောင်းကြောင့် ထိုသူသည် ထိုအဆင့်၌ စင်ကြယ်၏။

နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် တပအကျင့်ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ ထိုသူသည် ထိုအကျင့်ဖြင့် မာန်မယစ်၊ မတွေဝေ၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်။ပ။ ဤအကြောင်းကြောင့် ထိုသူသည် ထိုအဆင့်၌ စင်ကြယ်၏။

၆၅။ နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် တပအကျင့်ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ ထိုသူသည် ထိုအကျင့်ဖြင့် လာဘ်ရမှု အရိုအသေပြုမှု ကျော်ကြားမှုကို ဖြစ်စေ၏၊ ထိုသူသည် ထိုလာဘ်ရမှု အရိုအသေပြုမှု ကျော်ကြားမှုဖြင့် ဝမ်းမမြောက်၊ ပြည့်စုံပြီဟု မထင်။ပ။ ဤအကြောင်းကြောင့် ထိုသူသည် ထိုအဆင့်၌ စင်ကြယ်၏။

နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် တပအကျင့်ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ ထိုသူသည် ထိုအကျင့်ဖြင့် လာဘ်ရမှု အရိုအသေပြုမှု ကျော်ကြားမှုကို ဖြစ်စေ၏၊ ထိုသူသည် ထိုလာဘ်ရမှု အရိုအသေပြုမှု ကျော်ကြားမှုဖြင့် မိမိကို မမြှင့်တင်၊ သူတစ်ပါးကို မရှုတ်ချ။ပ။ ဤအကြောင်းကြောင့် ထိုသူသည် ထိုအဆင့်၌ စင်ကြယ်၏။

နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် တပအကျင့်ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ ထိုသူသည် ထိုအကျင့်ဖြင့် လာဘ်ရမှု အရိုအသေပြုမှု ကျော်ကြားမှုကို ဖြစ်စေ၏၊ ထိုသူသည် ထိုလာဘ်ရမှု အရိုအသေပြုမှု ကျော်ကြားမှုဖြင့် မာန်မယစ်၊ မတွေဝေ၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်။ပ။ ဤအကြောင်းကြောင့် ထိုသူသည် ထိုအဆင့်၌ စင်ကြယ်၏။

၆၆။ နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် အစားအစာတို့၌ "ဤ (အစာ) ကို ငါ နှစ်သက်၏၊ ဤ (အစာ) ကို ငါမနှစ်သက်" ဟု နှစ်မျိုးခွဲခြားခြင်းသို့ မရောက်၊ ထိုသူသည် မနှစ်သက်သော အစာကို တပ်မက်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ စွန့်၏။ နှစ်သက်သော အစာကို မမက်မော မတွေဝေ မငြိတွယ်မူ၍ အပြစ်ကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်လျက် သုံးဆောင်၏။ပ။ ဤအကြောင်းကြောင့် ထိုသူသည် ထိုအဆင့်၌ စင်ကြယ်၏။

နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဘုရင်များ အမတ်ကြီးများ မင်းမျိုးများ ပုဏ္ဏားများ သူကြွယ်များ ဂိုဏ်းဆရာများတို့သည် ငါ့ကို ရိုသေကုန်လတ္တံ့" ဟု လာဘ်ရမှု အရိုအသေပြုမှု ကျော်ကြားမှုကို နှစ်သက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် တပအကျင့်ကို ဆောက်တည်၍ မကျင့်။ပ။ ဤအကြောင်းကြောင့် ထိုသူသည် ထိုအဆင့်၌ စင်ကြယ်၏။

၆၇။ နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် တစ်ဦးဦးသော သမဏကိုသော်လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏကိုသော်လည်းကောင်း မရှုတ်ချ မကဲ့ရဲ့ "ဤသူသည် အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ စားသောက်လေ့ရှိ၏၊ အမြစ်မျိုးစေ့ ပင်စည်မျိုးစေ့ အဆစ်မျိုးစေ့ အညွန့်မျိုးစေ့ ငါးခုမြောက် အစေ့မျိုးစေ့ဟူသော အစာအားလုံးကို စား၏၊ မိုးကြိုးစက်နှင့် တူသော သွားရှိသော ထိုသူကို သမဏဗြာဟ္မဏဟု ခေါ်သဖြင့် အဘယ် အကျိုးရှိ မည်နည်း" ဟု (မရှုတ်ချ မကဲ့ရဲ့)။ပ။ ဤအကြောင်းကြောင့် ထိုသူသည် ထိုအဆင့်၌ စင်ကြယ်၏။

နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒါယကာတို့ အရိုအသေပြုသော အလေးပြုသော မြတ်နိုးသော ပူဇော်သော တစ်ဦးဦးသော သမဏကိုသော်လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏကို သော်လည်းကောင်း မြင်၏၊ မြင်သောကြောင့် ထိုသူအား ဤသို့ အကြံမဖြစ်၊ "အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ စားသောက်လေ့ရှိသော ဤသူကို ဒါယကာတို့သည် ရိုသေကုန်၏၊ အလေးပြုကုန်၏၊ မြတ်နိုးကုန်၏၊ ပူဇော်ကုန်၏၊ ခြိုးခြံသော အကျင့်ကို ကျင့်သော ခေါင်းပါးစွာ စားသောက်လေ့ ရှိသော ငါ့ကိုကား ဒါယကာတို့သည် မရိုသေကုန်၊ မလေးစားကုန်၊ မမြတ်နိုးကုန်၊ မပူဇော်ကုန်" ဟု (အကြံမဖြစ်)၊ ဤသို့ ထိုသူသည် ဒါယကာတို့၌ မနာလို ဝန်တိုစိတ်ကို မဖြစ်စေ။ပ။ ဤအကြောင်းကြောင့် ထိုသူသည် ထိုအဆင့်၌ စင်ကြယ်၏။

၆၈။ နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် ကျင့်ဝတ်ပြုဟန်ဆောင်၍ လူမြင်သော အရပ်၌ နေလေ့မရှိ။ပ။ ဤအကြောင်းကြောင့် ထိုသူသည် ထိုအဆင့်၌ စင်ကြယ်၏။

နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤသည်လည်း ငါ၏ အကျင့်တည်း၊ ဤသည်လည်း ငါ၏ အကျင့်တည်း" ဟု ဒါယကာတို့၌ မိမိ (ဂုဏ်) ကို ပြလျက် မလှည့်လည်။ပ။ ဤအကြောင်းကြောင့် ထိုသူသည် ထိုအဆင့်၌ စင်ကြယ်၏။

နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် မည်သည့်အရာကိုမဆို လျှို့ဝှက်၍ မပြုကျင့်၊ ထိုသူသည် "သင်ဤအရာကို နှစ်သက်သလော" ဟု မေးလျှင် မနှစ်သက်သည်ကို "မနှစ်သက်" ဟု ဆို၏၊ နှစ်သက်သည်ကို "နှစ်သက်၏" ဟု ဆို၏။ ဤသို့ ထိုသူသည် သိလျက် မဟုတ်မမှန် မပြော။ပ။ ဤအကြောင်းကြောင့် ထိုသူသည် ထိုအဆင့်၌ စင်ကြယ်၏။

နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရားသည် လည်းကောင်း မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း တရားဟောသောအခါ ဟုတ်မှန်သည်သာ ဖြစ်သော ဝန်ခံ သင့်သော အကြောင်းကို (ဟုတ်မှန်ပါပေသည်)ဟု ဝန်ခံ၏။ပ။ ဤအကြောင်းကြောင့် ထိုသူသည် ထိုအဆင့်၌ စင်ကြယ်၏။

၆၉။ နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် အမျက်မထွက်၊ ရန်ငြိုးမဖွဲ့။ နိဂြောဓ တပဿီပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် အမျက်မထွက်ခြင်း ရန်ငြိုးမဖွဲ့ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ပ။ ဤအကြောင်းကြောင့် ထို သူသည် ထိုအဆင့်၌ စင်ကြယ်၏။

နိဂြောဓ တစ်ဖန် ထို့ ပြင်လည်း တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် သူတစ်ပါး၏ ဂုဏ်ကို မချေဖျက် ဂုဏ်မပြိုင်။ပ။ မနာလိုစိတ်မရှိ၊ ဝန်မတို။ မစဉ်းလဲ၊ မလှည့်စား။ စိတ်မခက်ထန်၊ မာန်မထောင်လွှား။ ယုတ်မာသော အလိုမရှိ၊ ယုတ်မာသော အလိုသို့ မလိုက်ပါ။ ကောင်းမှု မကောင်းမှု၏ အကျိုးမရှိ ဟူသော (မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ) အယူမရှိ၊ သေလျှင် ဆုံး၏ ပြတ်၏ဟူသော (အန္တဂ္ဂါဟိက) အယူမရှိ။ မိမိအယူကို မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်၊ မှားသောအယူကို မြဲမြံစွာ ယူလေ့မရှိ၊ စွန့်နိုင်လွယ်၏။ နိဂြောဓ တပဿီပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် မိမိအယူကို မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်ခြင်း၊ မှားသောအယူကို မြဲမြံစွာ ယူလေ့မရှိခြင်း၊ စွန့်နိုင်လွယ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤအကြောင်းကြောင့် ထိုသူသည် ထိုအဆင့်၌ စင်ကြယ်၏။

နိဂြောဓ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ “ဤသို့ ဖြစ်သော် တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒသည် စင်ကြယ်သလော၊ မစင်ကြယ်သလော” ဟု (မေးတော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ ဖြစ်သော် တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒသည် ဧကန် စင်ကြယ်ပါ၏၊ မစင်ကြယ်သည် မဟုတ်ပါ၊ အထွတ်အထိပ်သို့လည်း ရောက်ပါ၏၊ အနှစ်သာရသို့လည်း ရောက်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

နိဂြောဓ တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒသည် ဤမျှဖြင့် အထွတ်အထိပ်သို့လည်း မရောက်သေး၊ အနှစ်သာရသို့လည်း မရောက်သေး၊ စင်စစ်သော်ကား အခွံအပွေးသို့ ရောက်ရုံသာ ရှိသေး၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဥဒုမ္ဗရိကသုတ် ===

အခေါက်နှင့် တူသော စင်ကြယ်ခြင်းကို ပြဆိုရာ

၇၀။ မြတ်စွာဘုရား တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒသည် အဘယ်မျှဖြင့် အထွတ်အထိပ်သို့လည်း ရောက်ပါသနည်း၊ အနှစ်သာရသို့လည်း ရောက်ပါသနည်း၊ မြတ်စွာဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒ၏ အထွတ်အထိပ်သို့သာ ရောက်အောင် ဟောတော်မူပါ၊ အနှစ်သာရသို့သာ ရောက်အောင် ဟောတော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

နိဂြောဓ ဤလောက၌ တပဿီ[၁] ပုဂ္ဂိုလ်သည် စောင့်စည်းခြင်း လေးမျိုးဖြင့် စောင့်စည်း၏။ နိဂြောဓ တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်သို့လျှင် စောင့်စည်းခြင်း လေးမျိုးဖြင့် စောင့်စည်းသနည်း၊ နိဂြောဓ ဤလောက၌ တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် အသက်ကို မသတ်၊ အသက်ကို မသတ်စေ၊ အသက် သတ်သော သူအား အလိုမတူ။ မပေးသော ဥစ္စာကို မယူ၊ မပေးသော ဥစ္စာကို မယူစေ၊ မပေးသော ဥစ္စာကို ယူသောသူအား အလိုမတူ။ မဟုတ် မမှန်သောစကားကို မပြော၊ မဟုတ်မမှန်သောစကားကို မပြောစေ၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောသောသူအား အလိုမတူ။ ကာမဂုဏ်ငါးပါးကို မခံစား၊ ကာမဂုဏ်ငါးပါးကို မခံစားစေ၊ ကာမဂုဏ်ငါးပါးကို ခံစားသောသူအား အလိုမတူ။ နိဂြောဓ တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤသို့ စောင့်စည်းခြင်း လေးမျိုးဖြင့် စောင့်စည်း၏။

နိဂြောဓ တပဿီ[၂] ပုဂ္ဂိုလ်သည် စောင့်စည်းခြင်း လေးမျိုးဖြင့် စောင့်စည်းသောအခါ ထက်သန်သော လုံ့လ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဤဆိုလတ္တံ့သော လက္ခဏာသည် ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် (ထိုသီလကို) ပွါးစေ၏၊ လူ့ဘောင်သို့ ပြန်၍ မလည်။ ထိုသူသည် ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို မှီဝဲ၏၊ တော, သစ်ပင်ရင်း, တောင်, ချောက်, တောင်ခေါင်း, သင်္ချိုင်း, တောအုပ်, လွင်ပြင်, ကောက်ရိုးပုံဟူသော ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို မှီဝဲ၏။

ထိုသူသည် ဆွမ်းခံရာမှ ပြန်ခဲ့၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု သတိကို ဖြစ်စေလျက် ထိုင်၏၊ ထိုသူသည် (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးဟူသော) လောက၌ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ ကို ပယ်၍ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ ကင်းသော စိတ်ဖြင့်နေ၏၊ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ပျက်စီးစေလိုခြင်း ‘ဒေါသ’ ကို ပယ်စွန့်၍

မပျက်စီးစေ လိုသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေ၏၊ ပျက်စီး စေလိုခြင်း 'ဒေါသ' မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' ကို ပယ်၍ လေးလံထိုင်း မှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' မှ ကင်းသည် ဖြစ်၍ အောက်မေ့ဆင်ခြင်လျက် အလင်းရောင်ကို မှတ်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ပျံ့လွင့်ခြင်း 'ဥဒ္ဓစ္စ' နောင်တတစ်ဖန် ပူပန်ခြင်း 'ကုက္ကုစ္စ' ကို ပယ်၍ မိမိသန္တာန်၌ ငြိမ်းအေးသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မပျံ့လွင့်သည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း 'ဥဒ္ဓစ္စ' နောင်တတစ်ဖန် ပူပန်ခြင်း 'ကုက္ကုစ္စ' မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ယုံမှားခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကို ပယ်၍ ယုံမှားခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ကို လွန်မြောက်သည် ဖြစ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့၌ သို့လော သို့လော မရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ ယုံမှားခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။

၇၁။ ထိုသူသည် စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းဖြစ်သော ပညာအားနည်းအောင် ပြုတတ်သော ဤအပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ပြီး၍ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ (ရှိသော) သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့် အတူ ပြု၍ သတ္တဝါအားလုံးပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည်မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်ခြင်းမရှိသော မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ သနားခြင်း 'ကရုဏာ' နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ ဝမ်းမြောက်ခြင်း 'မုဒိတာ' နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ လျစ်လျူရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ' နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ် မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ (ရှိသော) သတ္တဝါ အားလုံးတို့ကို မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံးပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်ခြင်း မရှိသော ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။

နိဂြောဓ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ "ဤသို့ ဖြစ်သော် တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒသည် စင်ကြယ်သလော၊ မစင်ကြယ်သလော" ဟု (မေးတော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ဖြစ်သော် တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒသည် ဧကန်စင်ကြယ်ပါ၏၊ မစင်ကြယ်သည် မဟုတ်ပါ၊ အထွတ်အထိပ် သို့လည်း ရောက်ပါ၏၊ အနှစ်သာရသို့လည်း ရောက်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

နိဂြောဓ ဤမျှဖြင့် တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒသည် အထွတ်အထိပ်သို့လည်း မရောက်သေး၊ အနှစ်သာရသို့လည်း မရောက်သေး၊ စင်စစ်သော်ကား အခေါက်သို့ ရောက်ရုံသာ ရှိသေး၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁။ သီလကို လုံခြုံအောင် လုံ့လပြုသော သီလသံဝရပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆိုလိုသည်။
၂။ ပလိဗောဓမှ ကင်းဝေးအောင် လုံ့လပြုသော ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ် ဈာန်ရပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အဘိညာဉ်ရပုဂ္ဂိုလ်များကို ဆိုလိုသည်။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဥဒုမ္ဗရိကသုတ် ===

အကာနှင့် တူသော စင်ကြယ်ခြင်းကို ပြဆိုရာ

၇၂။ မြတ်စွာဘုရား တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒသည် အဘယ်မျှဖြင့် အထွတ်အထိပ်သို့လည်း ရောက်ပါသနည်း၊ အနှစ်သာရသို့လည်း ရောက်ပါသနည်း၊ မြတ်စွာဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒ၏ အထွတ်အထိပ်သို့သာ ရောက်အောင် ဟောတော်မူပါ၊ အနှစ်သာရသို့သာ ရောက်အောင် ဟောတော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

နိဂြောဓ ဤလောက၌ တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် စောင့်စည်းခြင်း လေးမျိုးဖြင့် စောင့်စည်း၏။ နိဂြောဓ တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်သို့လျှင် စောင့်စည်းခြင်း လေးမျိုးဖြင့် စောင့်စည်းသနည်း။ပ။ နိဂြောဓ တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤသို့ စောင့်စည်းခြင်းလေးမျိုးဖြင့် စောင့်စည်းသောအခါ ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဤဆိုလတ္တံ့သော လက္ခဏာသည် ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် (ထိုသီလကို) ပွါးစေ၏၊ လူ့ဘောင်သို့ ပြန်၍ မလည်၊ ထိုသူသည် ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို မှီဝဲ၏။ပ။ ထိုသူသည် စိတ်ညစ်ညူးကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ပညာကို အားနည်းအောင် ပြုတတ်ကုန်သော ဤအပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ဖျောက်၍ မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ။ပ။ ကရုဏာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ။ပ။ မုဒိတာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ။ပ။ ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည်မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်ခြင်းမရှိသော ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏၊ ထိုသူသည် များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။

ဤသည်ကား အဘယ်နည်း-

တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း သုံးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း လေးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း ငါးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း ဆယ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း ဘဝသုံးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း ဘဝလေးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း ဘဝငါးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း ဘဝတစ်ရာကို လည်းကောင်း ဘဝတစ်ထောင်ကို လည်းကောင်း ဘဝတစ်သိန်းကို လည်းကောင်း များပြားသော ပျက်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း များပြားသော ဖြစ်ကပ် တို့ကို လည်းကောင်း များပြားသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း "ဤမည်သော ဘဝ၌ (ငါသည်) ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက်အပိုင်း အခြား ရှိခဲ့၏၊ ထို (ငါ) သည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သော ဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုဘဝ၌လည်း (ငါသည်) ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက်အပိုင်း အခြား ရှိခဲ့၏၊ ထို (ငါ) သည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏" ဟု ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့် တကွ ညွှန်းပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။

နိဂြောဓ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ "ဤသို့ ဖြစ်သော် တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒသည် စင်ကြယ်သလော၊ မစင်ကြယ်သလော" ဟု (မေးတော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ဖြစ်သော် တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒသည် ဧကန် စင်ကြယ်ပါ၏၊ မစင်ကြယ်သည် မဟုတ်ပါ၊ အထွတ်အထိပ်သို့လည်း ရောက်ပါ၏ အနှစ်သာရသို့လည်း ရောက်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

နိဂြောဓ ဤမျှဖြင့် တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒသည် အထွတ်အထိပ်သို့လည်း မရောက်သေး၊ အနှစ်သာရသို့ လည်း မရောက်သေး၊ စင်စစ်သော်ကား အကာသို့ ရောက်ရုံသာ ရှိသေး၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဥဒုမ္ဗရိကသုတ် ===

အထွတ်အထိပ် အနှစ်သာရ နှင့်တူသော စင်ကြယ်ခြင်းကို ပြဆိုရာ

၇၃။ မြတ်စွာဘုရား တပေါဒိဂုန္ဒာဝါဒသည် အဘယ်မျှဖြင့် အထွတ်အထိပ်သို့လည်း ရောက်ပါသနည်း၊ အနှစ်သာရသို့လည်း ရောက်ပါသနည်း၊ မြတ်စွာဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တပေါဒိဂုန္ဒာဝါဒ၏ အထွတ်အထိပ်သို့သာ ရောက်အောင် ဟောတော်မူပါ၊ အနှစ်သာရသို့သာ ရောက်အောင် ဟောတော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

နိဂြောဓ ဤလောက၌ တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် စောင့်စည်းခြင်း လေးမျိုးဖြင့် စောင့်စည်း၏။ နိဂြောဓ တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်သို့လျှင် စောင့်စည်းခြင်း လေးမျိုးဖြင့် စောင့်စည်းသနည်း။ပ။ နိဂြောဓ တပဿီပုဂ္ဂိုလ်သည် စောင့်စည်းခြင်း လေးမျိုးဖြင့် စောင့်စည်းသောအခါ ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဤဆိုလတ္တံ့သော လက္ခဏာသည် ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် (ထိုသီလကို) ပွါးစေ၏၊ လူ့ဘောင်သို့ ပြန်၍မလည်။ ထိုသူသည် ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို မှီဝဲ၏။ပ။ ထိုသူသည် စိတ်ညစ်ညူးကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ပညာကို အားနည်းအောင် ပြုတတ်ကုန်သော ဤအပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ဖျောက်၍ မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ ပြန့်ပြောသော မြတ်သော အတိုင်းအရှည်မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်ခြင်းမရှိသော ဥပေက္ခာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့၍ နေ၏။ ထိုသူသည် များပြားသော ရှေး၌ နေဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။

ဤသည်ကား အဘယ်နည်း-

တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း သုံးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း လေးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း ငါးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်းပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၏။

ထိုသူသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။

"အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲတတ်ကုန်၏၊ မှားသော အယူရှိကုန်၏၊ မှားသော အယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏၊ ထို (သတ္တဝါ) တို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာ ငရဲ၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ကာယသုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် 'မနောသုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲတတ်ကုန်၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏၊ မှန်သောအယူဖြင့် ပြုသောကံ ရှိကုန်၏၊ ထို (သတ္တဝါ) တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏" ဟု (သိ၏)။

ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သောသတ္တဝါ မြတ်သောသတ္တဝါ အဆင်းလှသောသတ္တဝါ အဆင်းမလှသောသတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသောသတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။

နိဂြောဓ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ "ဤသို့ ဖြစ်သော် တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒသည် စင်ကြယ်သလော၊ မစင်ကြယ်သလော" ဟု (မေးတော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ဖြစ်သော် တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒသည် ဧကန်စင်ကြယ်ပါ၏၊ မစင်ကြယ်သည် မဟုတ်ပါ အထွတ်အထိပ်သို့လည်း ရောက်ပါ၏၊ အနှစ်သာရသို့လည်း ရောက်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၇၄။ နိဂြောဓ တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒသည် ဤမျှဖြင့် အထွတ်အထိပ်သို့လည်း ရောက်၏၊ အနှစ်သာရသို့လည်း ရောက်၏။ နိဂြောဓ သင်သည် ငါ့အား "မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ယင်းတရားဖြင့် တပည့်တို့ကို ဆုံးမဟောကြား၏၊ ယင်းတရားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမဟောကြားအပ်ကုန်သော တပည့်တို့သည် (အရဟတ္တမဂ်ကို ရသည်၏ အစွမ်းဖြင့်) နှစ်သိမ့်ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၍ ဤကား မြတ်သော မှီရာဖြစ်သော ရှေးဟောင်း အရိယမဂ်တည်းဟု ဝန်ခံကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမဟောကြားကြောင်း ဖြစ်သော ထိုတရားကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု အကြင် အမေးစကားကို ဆိုခဲ့၏၊ နိဂြောဓ ငါသည် ယင်းတရားဖြင့် တပည့်တို့ကို ဆုံးမဟောကြား၏၊ ယင်းတရားဖြင့် ငါ ဆုံးမ ဟောကြား အပ်ကုန်သော တပည့်တို့သည် (အရဟတ္တမဂ်ကို ရသည်၏ အစွမ်းဖြင့်) နှစ်သိမ့်ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၍ ဤကား မြတ်သော မှီရာဖြစ်သော ရှေးဟောင်း အရိယမဂ်တည်းဟု ဝန်ခံကုန်၏၊ ငါဆုံးမ ဟောကြားကြောင်း ဖြစ်သော သင်မေးသည့် ထိုတရားကား (တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒ၏ အထွတ်အထိပ်တရားထက်) လွန်လည်း လွန်ကဲ၏၊ မွန်လည်းမွန်မြတ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် "ဆရာနှင့် တကွသော ငါတို့သည် ဤ(လွန်ကဲမြင့်မြတ်သောတရား) ၌ ဆုံးရှုံးကြရကုန်ပြီ၊ ငါတို့သည် ဤ (ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ထက်) လွန်မြတ်သော တရားကို မသိကြရကုန်" ဟု ပဲ့တင် ထပ်မျှ ပြင်းပြကျယ်လောင်စွာ ကြွေးကြော်ကြ ကုန်၏။

=== ၂ - ဉဒုမ္ဗရိကသုတ် ===

နိဂြောဓပရိဗိုဇ်၏ မှိုင်တွေခြင်း

၇၅။ “ဂိုဏ်းတစ်ပါး ဖြစ်ကုန်သော ဤပရိဗိုဇ်တို့သည် ယခုအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ စကားကို စင်စစ် နာကြားလိုကုန်၏၊ နားစိုက်ကုန်၏၊ သိလိုစိတ်ကို ဖြစ်စေကုန်၏” ဟု သန္ဓာနသူကြွယ်သည် သိသောအခါ ထိုနိဂြောဓပရိဗိုဇ်အား ဤစကားကို ဆို၏ -

“အသျှင်နိဂြောဓ သင်သည် အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို ဆိုခဲ့ပါ၏၊ ‘သူကြွယ် သင်သိပါ၏လော၊ ရဟန်းဂေါတမသည် အဘယ်သူနှင့်အတူ စကားပြောသနည်း၊ အဘယ်သူနှင့် ဆွေးနွေးသနည်း၊ အဘယ်သူနှင့် စကားယှဉ်ပြိုင်ခြင်းဖြင့် ပညာအရာ၌ ထင်ရှားခြင်းသို့ ရောက်သနည်း၊ ရဟန်းဂေါတမ၏ ပညာသည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ တစ်ပါးတည်းနေခြင်းဖြင့် ပျောက်ပျက်၏၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ပရိသတ်ထဲသို့ ဝင်ဝံ့သူ မဟုတ်၊ စကားပြောခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ ထို (ရဟန်းဂေါတမ) သည် အစွန်အဖျား အရပ်တို့ကိုသာ မှီဝဲ၏၊ ဥပမာ အားဖြင့် ကန်းသော နွားမသည် အစွန်အဖျား၌ ကျက်စားလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အစွန်အဖျား အရပ်တို့ကိုသာ မှီဝဲသကဲ့သို့ ဤအတူ ရဟန်းဂေါတမ၏ ပညာသည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ တစ်ပါးတည်းနေခြင်း ဖြင့် ပျောက်ပျက်၏၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ပရိသတ်ထဲသို့ ဝင်ဝံ့သူမဟုတ်၊ စကားပြောခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ ထို (ရဟန်းဂေါတမ)သည် အစွန်အဖျား အရပ်တို့ကိုသာ မှီဝဲ၏၊ သူကြွယ် စင်စစ်သော်ကား ရဟန်း ဂေါတမသည် ဤပရိသတ်သို့ လာငြားအံ့၊ ထို (ရဟန်းဂေါတမ) ကို ပြဿနာ တစ်ချက်တည်းဖြင့် ချောက် ချားစေနိုင်ကုန်ရာသည်၊ ရေမရှိသော အိုးကဲ့သို့ လှည့်ပတ်ဖွဲ့ချည်နိုင်ကုန်ရာသည်ဟု ငါထင်၏’ ဟူ၍ ဆိုခဲ့ ပါ၏၊ အသျှင်ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤအရပ်သို့ ရောက်လာပါပြီ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ပရိသတ် ထဲသို့ မဝင်ဝံ့ သူဖြစ်အောင် ပြုပါလော့၊ အစွန်အဖျား၌ ကျက်စားသော နွားမကန်းကဲ့သို့ ပရိသတ်အစွန် အဖျားရောက် သွားအောင် ပြုပါလော့၊ ထို (မြတ်စွာဘုရား)ကို ပြဿနာတစ်ချက်တည်းဖြင့် ချောက်ချား အောင် ပြုပါလော့၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ရေမရှိသော အိုးကဲ့သို့ လှည့်ပတ်ဖွဲ့ချည်ပါလော့” ဟု (ဆို၏)။

ဤသို့ဆိုသော် နိဂြောဓပရိဗိုဇ်သည် တိတ်ဆိတ်ညှိုးငယ်စွာ ဦးခေါင်းငိုက်စိုက် မျက်နှာအောက်ချ၍ မှိုင်တွေလျက် စကားတုံ့မဆိုနိုင်ဘဲ ထိုင်နေ၏။

၇၆။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နိဂြောဓပရိဗိုဇ်ကို တိတ်ဆိတ်ညှိုးငယ်စွာ ဦးခေါင်း ငိုက်စိုက် မျက်နှာ အောက်ချ၍ မှိုင်တွေလျက် စကား တုံ့မဆိုနိုင်ဘဲ ထိုင်နေသည်ကို သိတော်မူ၍ နိဂြောဓ ပရိဗိုဇ်အား “နိဂြောဓ ဤစကားကို သင်ပြောဆိုခြင်းသည် မှန်သလော” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မိုက်သည့် အလျောက် တွေဝေသည့် အလျောက် မလိမ္မာသည့် အလျောက် ဤစကားကို ပြောမိသည် မှန်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

နိဂြောဓ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ အသက်ကြီးကုန်သော အရွယ်ရင့်ကုန်သော ဆရာ ဖြစ်ကုန်သော ဆရာ့ ဆရာ ဖြစ်ကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့ ပြောဆိုသည်ကို သင်အဘယ်သို့ ကြားဖူးသနည်း “အတိတ်အခါက ပွင့်ကုန်ပြီးသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ကုန်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ယခုအခါ ဆရာနှင့် တကွသော သင်ကဲ့သို့ ပေါင်းဆုံစည်းဝေး၍ ပဲ့တင်ထပ်မျှ ပြင်းပြကျယ်လောင်သော အသံရှိကုန်လျက် မင်းနှင့်စပ်သောစကား ခိုးသူ နှင့်စပ်သော စကား။ပ။ ကြီးပွါးခြင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းနှင့်စပ်သော စကားဟူသော အမျိုးမျိုးသော (မဂ်ဖိုလ်မှ) ဖီလာဖြစ်သော စကားကို ပြောဆိုလျက် နေတော်မူကုန်သလော၊ ထိုသို့မဟုတ် ထိုမြတ်စွာ ဘုရားတို့သည် ယခုအခါ ငါကဲ့သို့ ဆူညံသောအသံ နည်းကုန်သော တိုးတိုးတိတ်တိတ် အသံလည်း

နည်းကုန်သော လူစော်မနံ 'လူတို့၏ အနံ့အသက်မှ ကင်း' ကုန်သော လူတို့၏ လျှို့ဝှက်သော အမှုကို ပြုခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်သော တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်း၍ နေခြင်းငှါ လျောက်ပတ် ကုန်သော ဝေးကွာသော တောကျောင်း တို့ကို မှီဝဲ နေထိုင်တော်မူ ကုန်သလော၊ အဘယ်သို့ ကြားဖူးသနည်း" ဟု (မေးတော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား အသက်ကြီးကုန်သော အရွယ်ရင့်ကုန်သော ဆရာဖြစ်ကုန်သော ဆရာ့ဆရာ ဖြစ်ကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့ ပြောဆိုကြသည်ကို ဤသို့ ကြားဖူးပါ၏၊ "အတိတ်အခါက ပွင့်ပြီးကုန်သော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ကုန်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူကုန်သော မြတ်စွာ ဘုရားတို့သည် ယခုအခါ ဆရာနှင့်တကွသော အကျွန်ုပ်ကဲ့သို့ ပေါင်းဆုံစည်းဝေး၍ ပဲ့တင်ထပ်မျှ ပြင်းပြ ကျယ်လောင်သော အသံရှိကုန်လျက် မင်းနှင့်စပ်သောစကား ခိုးသူနှင့်စပ်သော စကား။ပ။ ကြီးပွါးဆုတ်ယုတ် ခြင်းနှင့် စပ်သောစကား ဟူသော အမျိုးမျိုးသော (မဂ်ဖိုလ်မှ) ဖီလာ ဖြစ်သော စကားကို ပြောဆိုလျက် နေတော်မမူကုန်၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည် ယခုအခါ မြတ်စွာဘုရား ကဲ့သို့ ဆူညံသော အသံနည်းကုန်သော တိုးတိုးတိတ်တိတ်အသံလည်း နည်းကုန်သော လူစော်မနံ 'လူတို့၏ အနံ့အသက်မှ ကင်း' ကုန်သော လူတို့၏ လျှို့ဝှက်သော အမှုကို ပြုခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်သော တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်း၍ နေခြင်းငှါ လျောက်ပတ်ကုန်သော ဝေးကွာသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲ နေထိုင် တော်မူကုန်၏ ဟု ကြားဖူးပါ၏" ဟု (လျှောက်၏)။

နိဂြောဓ သင်သည် ပညာရှိသူ အရွယ်ကြီးသူ ဖြစ်လျက် ဤသို့သော အကြံသည် မဖြစ်၊ "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် (သစ္စာလေးပါးကို) သိပြီးသည် ဖြစ်၍ (သစ္စာလေးပါးကို) သိစေခြင်းငှါ တရားကို ဟော၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ယဉ်ကျေးပြီးသည်ဖြစ်၍ ယဉ်ကျေးစေခြင်းငှါ တရားကို ဟော၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ငြိမ်းအေးပြီးသည်ဖြစ်၍ ငြိမ်းအေးစေခြင်းငှါ တရားကို ဟော၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကူးမြောက်ပြီးသည် ဖြစ်၍ ကူးမြောက်စေခြင်းငှါ တရားကို ဟော၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နိဗ္ဗာန် ရောက်ပြီးသည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေခြင်းငှါ တရားကို ဟော၏" ဟု အကြံမဖြစ် (ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏)။

=== ၂ - ဉဒုမ္ဗရိကသုတ် ===

အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ခြင်း

၇၇။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် နိဂြောဓပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

"မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မိုက်သည့်အလျောက် တွေဝေသည့်အလျောက် မလိမ္မာသည့်အလျောက် အပြစ်သည် အကျွန်ုပ်ကို လွှမ်းမိုးခဲ့ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ပြောမိပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအကျွန်ုပ်၏ အပြစ်ကို နောင်အခါ စောင့်စည်းခြင်းငှါ အပြစ်ဟု သည်းခံတော်မူပါ" ဟူ၍ (လျှောက်၏)။

နိဂြောဓ သင်သည် မိုက်သည့်အလျောက် တွေဝေသည့်အလျောက် မလိမ္မာသည့်အလျောက် အပြစ်သည် သင့်ကို စင်စစ် လွှမ်းမိုးခဲ့၏၊ သင်သည် ငါ့ကို ဤသို့ ဆိုခဲ့၏။ နိဂြောဓ သင်သည် အပြစ်ကို အပြစ်ဟု သိမြင်၍ တရားအားလျော်စွာ ကုစားသောကြောင့် သင်၏ ထိုအပြစ်ကို အပြစ်ဟု ငါတို့ သည်းခံ ကုန်၏။ နိဂြောဓ အကြင်သူသည် အပြစ်ကို အပြစ်ဟု မြင်၍ အကြောင်းအားလျော်စွာ ကုစား၏၊ နောင်အခါ စောင့်စည်း၏၊ (ထိုသူ၏) ဤ (ကုစား,စောင့်စည်းခြင်း) သည် အရိယာ၏ ဝိနည်း 'အဆုံးအမ' ၌ ကြီးပွါးကြောင်း သာလျှင် ဖြစ်၏။ နိဂြောဓ ငါသည် စင်စစ် ဤသို့ မိန့်ဆို၏-

မစဉ်းလဲ မလှည့်စား ဖြောင့်မတ်သော သဘောရှိသော ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် လာပါစေ၊ ငါသည် ဆုံးမသွန်သင်အံ့၊ ငါသည် တရားဟောအံ့၊ ဆုံးမသွန်သင်သည့်အတိုင်း ကျင့်သော သူသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ကြသည့် အမျိုးကောင်းသားတို့ လိုလားအပ်သော သာသနာတော်၏ အထွတ်အထိပ်ဖြစ်သော အတုမဲ့သော အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးကို ခုနစ်နှစ်အတွင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကာ ကပ်ရောက်၍ နေရလတ္တံ့။

နိဂြောဓ ခုနစ်နှစ်တို့ကို ထားဘိဦး၊ မစဉ်းလဲ မလှည့်စား ဖြောင့်မတ်သော သဘောရှိသော ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် လာပါစေ၊ ငါသည် ဆုံးမသွန်သင်အံ့၊ ငါသည် တရားဟောအံ့၊ ဆုံးမသွန်သင်သည့်အတိုင်း ကျင့်သောသူသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ကြသည့် အမျိုးကောင်းသားတို့ လိုလားအပ်သော သာသနာတော်၏ အထွတ်အထိပ်ဖြစ်သော အတုမဲ့သော အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးကို ခြောက်နှစ်၊ ငါးနှစ်၊ လေးနှစ်၊ သုံးနှစ်၊ နှစ်နှစ်၊ တစ်နှစ်အတွင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကာ ကပ်ရောက်၍ နေရလတ္တံ့။ နိဂြောဓ တစ်နှစ်ကို ထားဘိဦး၊ မစဉ်းလဲ မလှည့်စား ဖြောင့်မတ်သော သဘောရှိသော ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် လာပါစေ၊ ငါသည် ဆုံးမသွန်သင်အံ့၊ ငါသည် တရားဟောအံ့၊ ဆုံးမသွန်သင်သည့်အတိုင်း ကျင့်သောသူသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ကြသည့် အမျိုးကောင်းသားတို့ လိုလားအပ်သော သာသနာတော်၏ အထွတ်အထိပ်ဖြစ်သော အတုမဲ့သော အရဟတ္တဖိုလ် အကျိုးကို ခုနစ်လအတွင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကာ ကပ်ရောက်၍ နေရလတ္တံ့။

နိဂြောဓ ခုနစ်လကို ထားဘိဦး။ ခြောက်လ၊ ငါးလ၊ လေးလ၊ သုံးလ၊ နှစ်လ၊ တစ်လ၊ လဝက်အတွင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကာ ကပ်ရောက်၍ နေရလတ္တံ့။ နိဂြောဓ လဝက်ကို ထားဘိဦး၊ မစဉ်းလဲ မလှည့်စား ဖြောင့်မတ်သော သဘောရှိသော ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် လာပါစေ၊ ငါသည် ဆုံးမသွန်သင်အံ့၊ ငါသည် တရားဟောအံ့၊ ဆုံးမသွန်သင်သည့်အတိုင်း ကျင့်သော သူသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ကြသည့် အမျိုးကောင်းသားတို့ လိုလားအပ်သော သာသနာတော်၏ အထွတ်အထိပ် ဖြစ်သော အတုမဲ့သော အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးကို ခုနစ်ရက်အတွင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကာ ကပ်ရောက်၍ နေရလတ္တံ့။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဥဒုမ္ဗရိကသုတ် ===

ပရိဗိုဇ်တို့၏ မှိုင်တွေခြင်း

၇၈။ နိဂြောဓ “ရဟန်းဂေါတမသည် ငါတို့ကို တပည့်ခံစေလိုသဖြင့် ဤ (လာပါစေ စသော) စကားကိုဆို၏”ဟု တစ်ရံတစ်ခါ သင့်အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ရာ၏၊ နိဂြောဓ ဤ (လာပါစေ စသော) စကားကို ဤသို့ မမှတ်အပ်။ သင်တို့၏ ဆရာသည်သာလျှင် သင်တို့၏ ဆရာ ဖြစ်ပါစေ။ နိဂြောဓ “ရဟန်းဂေါတမသည် ငါတို့၏ ကျမ်းစာမှ ငါတို့ကို ရွေ့ရှားစေလို၍ ဤ (လာပါစေ စသော) စကားကို ဆို၏”ဟု တစ်ရံတစ်ခါ သင့်အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ရာ၏၊ နိဂြောဓ ဤ (လာပါစေ စသော) စကားကို ဤသို့ မမှတ်အပ်၊ သင်တို့၏ ကျမ်းစာ သည်သာလျှင် သင်တို့၏ ကျမ်းစာ ဖြစ်ပါစေ။ နိဂြောဓ “ရဟန်းဂေါတမသည် ငါတို့၏ ကျင့်စဉ်မှ ငါတို့ကို ရွေ့ရှား စေလို၍ ဤ (လာပါစေ စသော) စကားကို ဆို၏”ဟု တစ်ရံတစ်ခါ သင်အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ရာ၏၊ နိဂြောဓ ဤ (လာပါစေ စသော) စကားကို ဤသို့ မမှတ်အပ်။ သင်တို့၏ ကျင့်စဉ်သည်သာလျှင် သင်တို့၏ ကျင့်စဉ် ဖြစ်ပါစေ။ နိဂြောဓ “ရဟန်းဂေါတမသည် ငါတို့ကို ဆရာနှင့်တကွသော ငါတို့၏ အကုသိုလ်တရားတို့၌ လည်းကောင်း အကုသိုလ်အစုသို့ ရောက်သော တရားတို့၌လည်းကောင်း တည်စေလို၍ ဤ (လာပါစေ စသော) စကားကို ဆို၏” ဟု တစ်ရံတစ်ခါ သင့်အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ရာ၏၊ နိဂြောဓ ဤ (လာပါစေ စသော) စကားကို ဤသို့ မမှတ်အပ်၊ ထိုတရားတို့သည် ဆရာနှင့်တကွသော သင်တို့၏ အကုသိုလ်တရားတို့ သည်လည်းကောင်း အကုသိုလ်အစုသို့ရောက်သော တရားတို့သည်လည်းကောင်း ဖြစ်ပါစေကုန်။ နိဂြောဓ “ရဟန်းဂေါတမသည် ငါတို့ကို ဆရာနှင့်တကွသော ငါတို့၏ ကုသိုလ်တရားတို့မှ လည်းကောင်း ကုသိုလ် အစုသို့ ရောက်သောတရားတို့မှလည်းကောင်း ကင်းကွာစေလို၍ ဤ (လာပါစေ စသော) စကားကို ဆို၏” ဟု တစ်ရံတစ်ခါ သင့်အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ရာ၏၊ နိဂြောဓ ဤ (လာပါစေ စသော) စကားကို ဤသို့ မမှတ်အပ်၊ ထိုတရားတို့သည် ဆရာနှင့်တကွသော သင်တို့၏ ကုသိုလ် တရားတို့သည် လည်းကောင်း ကုသိုလ်အစုသို့ ရောက်သော တရားတို့သည်လည်းကောင်း ဖြစ်ပါစေကုန်။ နိဂြောဓ ဤသို့ သင်တို့ကို တပည့်ဖြစ်စေလို၍ ဤ (လာပါစေ စသော) စကားကို ငါ မဆို၊ သင်တို့၏ ကျမ်းစာမှ ရွေ့ရှားစေလို၍လည်း ဤ (လာပါစေ စသော) စကားကို ငါ မဆို၊ သင်တို့၏ ကျင့်စဉ်မှ ရွေ့ရှား စေလို၍လည်း ဤ (လာပါစေ စသော) စကားကို ငါမဆို၊ ဆရာနှင့်တကွသော သင်တို့ကို အကုသိုလ် တရားတို့၌ လည်းကောင်း အကုသိုလ် အစုသို့ ရောက်သော တရားတို့၌ လည်းကောင်း တည်စေလို၍လည်း ဤ (လာပါစေ စသော) စကားကို ငါမဆို၊ ဆရာနှင့် တကွသော သင်တို့ကို ကုသိုလ်တရားတို့မှ လည်းကောင်း ကုသိုလ်အစုသို့ရောက်သော တရားတို့မှ လည်းကောင်း ကင်းကွာ စေလို၍လည်း ဤ (လာပါစေ စသော) စကားကို ငါ မဆို။ နိဂြောဓ စင်စစ်သော်ကား “မပယ်ရကုန် သေးသော ညစ်ညူးခြင်း (ကိလေသာ)၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော ပူပန်ခြင်းနှင့် ယှဉ်ကုန်သော ဆင်းရဲကျိုးကို ပေးတတ်ကုန်သော နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ယင်း တရားတို့ကို ပယ်ရန် ငါသည် တရားကို ဟော၏၊ ဟောသည့်အတိုင်း ကျင့်ကုန်သော သင်တို့သည် ညစ်ညူးခြင်း (ကိလေသာ)၏ အာရုံဖြစ်သော တရားတို့ကို ပယ်ဖျောက်ကုန်လတ္တံ့၊ ဖြူစင်ခြင်းကို ဖြစ်စေ တတ်သော (သမထဝိပဿနာ) တရားတို့သည် တိုးပွါးကုန်လတ္တံ့၊ မဂ်ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်း ဖိုလ်ပညာ၏ ပြန့်ပြောခြင်း ကိုလည်း မျက်မှောက်ဘဝ၌ ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကာ ကပ်ရောက်၍ နေရကုန် လတ္တံ့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၇၉။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် မာရ်နတ် အနှောင့်အယှက်ခံရသည့် စိတ်ရှိသော သူတို့သည် ထိုင်နေကုန်သကဲ့သို့ ဤအတူ ထိုပရိုဗိုဇ်တို့သည် တိတ်ဆိတ်ညှိုးငယ်စွာ ဦးခေါင်းငိုက်စိုက် မျက်နှာအောက်ချ၍ မှိုင်တွေကုန်လျက် စကားမဆိုနိုင်ကုန်ဘဲ ထိုင်နေကြကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏၊ "(မင်္ဂိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ဤသူအားလုံး တို့သည် မာရ်နတ် ပူးဝင်နေကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် တစ်ယောက်သော သူအားမျှလည်း ဤသို့သော အကြံသည် မဖြစ်လတ္တံ့, 'ခုနစ်ရက်အတွင်း အရဟတ္တဖိုလ် ရနိုင် မရနိုင် စုံစမ်းသိရှိရန် အလို့ငှါ သော်လည်း ငါတို့သည် ရဟန်းဂေါတမအထံ၌ အကျင့်မြတ် 'ဗြဟ္မစရိယ'ကို ကျင့်ကုန်အံ့၊ ခုနစ်ရက်သည် အဘယ်ပြုအံ့နည်း' ဟု အကြံမဖြစ်လတ္တံ့." ဟူ၍ (အကြံဖြစ်၏)။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဥဒုမ္ဗရိကာ မိဖုရား၏ ပရိဗိုဇ်အရံ၌ (သူတစ်ပါး၏ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝါဒကို တိုက်ဖျက်၍ မိမိ၏ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝါဒကို ထူထောင်သည့် တရားတော်ကို) ရဲရင့်သော အသံဖြင့် ကျူးရင့် မိန့်ကြားတော်မူ၍ ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်ပြီးလျှင် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ တည်နေတော်မူ၏။

သန္ဓာနသူကြွယ်သည်ကား ထိုခဏ၌ပင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဝင်လေသတည်း။

နှစ်ခုမြောက် ဥဒုမ္ဗရိကသုတ် ပြီး၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၃ - စက္ကဝတ္တိသုတ် ===

မိမိသာလျှင် ကျွန်းကြီးသဖွယ် မှီခိုရာအဖြစ်

၈၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓတိုင်း မာတုလမြို့၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထို (မာတုလမြို့) ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာ ဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား" ဟူ၍ ရိုသေစွာ ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် မိမိသာလျှင် ကျွန်းကြီးသဖွယ် မှီခိုရာရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ မိမိသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာ ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ မိမိမှ တစ်ပါး အခြားကိုးကွယ်ရာ မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကုန်လော့၊ တရားသာလျှင် ကျွန်းကြီးသဖွယ် မှီခိုရာရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ တရားသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ တရားမှ တစ်ပါး အခြားကိုးကွယ်ရာ မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် မိမိသာလျှင် ကျွန်းကြီးသဖွယ် မှီခိုရာရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိမှတစ်ပါး အခြားကိုးကွယ်ရာ မရှိသည်ဖြစ်၍ တရားသာလျှင် ကျွန်းကြီးသဖွယ် မှီခိုရာရှိသည်ဖြစ်၍ တရားသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိသည်ဖြစ်၍ တရားမှ တစ်ပါး အခြား ကိုးကွယ်ရာ မရှိသည် ဖြစ်၍ နေသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်လျက် သတိရှိလျက် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက် လောက၌ လိုချင်တပ်မက်ခြင်းနှင့် နှလုံး မသာခြင်းကို ပယ်ဖျောက်၍ နေ၏။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' တို့၌ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'ဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက်။ပ။ စိတ်၌ စိတ်ဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက်။ပ။ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်လျက် သတိရှိလျက် သဘောတရား တို့၌ သဘောတရားဟု အဖန်ဖန်ရှု လျက် လောက၌ လိုချင်တပ်မက်ခြင်းနှင့် နှလုံးမသာခြင်းကို ပယ်ဖျောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် မိမိသာလျှင် ကျွန်းကြီးသဖွယ် မှီခိုရာ ရှိသည် ဖြစ်၍ မိမိသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိမှတစ်ပါး အခြားကိုးကွယ်ရာ မရှိသည်ဖြစ်၍ တရားသာ လျှင် ကျွန်းကြီးသဖွယ် မှီခိုရာ ရှိသည် ဖြစ်၍ တရားသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိသည်ဖြစ်၍ တရားမှ တစ်ပါး အခြား ကိုးကွယ်ရာ မရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ (သင်ချစ်သားတို့သည်) အဖ (ဘုရား) မှ လာသည့် အမွေဖြစ်ကုန်သော မိမိတို့ (ရဟန်း များ)၏ ကျက်စားရာအာရုံ၌ ကျက်စားကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ အဖ (ဘုရား) မှ လာသည့် အမွေ ဖြစ်သော မိမိတို့ (ရဟန်းများ)၏ ကျက်စားရာ အာရုံ၌ ကျက်စားကုန်သော သင်ချစ်သားတို့၏ သန္တာန်၌ (ကိလေသာစသော) မာရ်သည် အခွင့်ကို မရလတ္တံ့၊ (ကိလေသာစသော) မာရ်သည် အကြောင်းကို မရ လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဆောက်တည်ခြင်းကြောင့် ဤဆိုခဲ့သည့် အတိုင်း ဤကုသိုလ် ဤကုသိုလ်၏ အကျိုးသည် တိုးပွါး၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၃ - စက္ကဝတ္တိသုတ် ===

ဒဠှနေမိ စကြဝတေးမင်း

၈၁။ ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား တရားစောင့်သော တရားနှင့်အညီ မင်းပြုသော သမုဒ္ဒရာလေးစင်း အပိုင်းအခြားရှိသည့် လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော ရန်အပေါင်းကို အောင်မြင်သော တိုင်းနိုင်ငံ ကို တည်ငြိမ်စေသော ရတနာခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဒဠှနေမိအမည်ရှိသော စကြဝတေးမင်းသည် ရှိ၏။ ထို (ဒဠှနေမိ စကြဝတေးမင်း) အား ဤရတနာခုနစ်ပါးတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤ (ရတနာခုနစ်ပါး) တို့ကား အဘယ်နည်း၊ စကြာရတနာ၊ ဆင်ရတနာ၊ မြင်းရတနာ၊ ပတ္တမြားရတနာ၊ မိန်းမရတနာ၊ သူဌေးရတနာ၊ ခုနစ်ခုမြောက် သားကြီးရတနာတို့ပေတည်း။ ထို (ဒဠှနေမိစကြဝတေးမင်း) အား ရဲရင့်ကုန်သော သူရဲ ကောင်း အင်္ဂါရုပ်ရှိကုန်သော တစ်ဖက်စစ်သည်တို့ကို နှိမ်နင်းနိုင်ကုန်သော အထောင်မကသော သားတော် တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထို (စကြဝတေးမင်း) သည် သမုဒ္ဒရာအဆုံး ရှိသော ဤမြေကို တုတ်မဆောင်မူ၍ လက်နက်မဆောင်မူ၍ တရားသဖြင့် အောင်မြင်လျက် အုပ်စိုး၏။

၈၂။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဒဠှနေမိ (စကြဝတေးမင်း) သည် များစွာသောနှစ် များစွာသောနှစ်အရာ များစွာသော နှစ်အထောင်တို့ ကုန်လွန်သောအခါ မင်းချင်းယောကျ်ား တစ်ယောက်ကို မိန့်ဆို၏ -

“အချင်းယောကျ်ား မြတ်သော (လိုရာအရပ်သို့ အပိတ်အပင်မရှိ သွားနိုင်သော) စကြာရတနာကို တည်နေရာမှ အနည်းငယ်မျှ သော်လည်း လျှောကျ သက်ဆင်း သည်ကို သင်မြင်သောအခါ ငါ့အား ပြောကြား လော့” ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ ထို (မင်းချင်း) ယောကျ်ားသည် “မင်းမြတ် ကောင်းပါပြီ” ဟု ဒဠှနေမိ (စကြဝတေး) မင်းအား ဝန်ခံ၏။

ရဟန်းတို့ ထို (မင်းချင်း) ယောကျ်ားသည် နှစ်ပေါင်းများစွာ နှစ်အရာပေါင်းများစွာ နှစ်အထောင်ပေါင်းများစွာတို့ ကုန်လွန်သောအခါ မြတ်သော (လိုရာအရပ်သို့ အပိတ်အပင်မရှိ သွားနိုင်သော) စကြာရတနာကို တည်နေရာမှ အနည်းငယ် လျှောကျသက်ဆင်းသည်ကို မြင်၏၊ မြင်လတ်သော် ဒဠှနေမိ (စကြဝတေး) မင်းထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဒဠှနေမိ (စကြဝတေးမင်း) အား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

“မင်းမြတ် အမှန်ပင် သိတော်မူပါလော့၊ သင်(မင်းမြတ်)၏ မြတ်သော (လိုရာအရပ်သို့ အပိတ်အပင်မရှိ သွားနိုင်သော) စကြာရတနာသည် တည်နေရာမှ အနည်းငယ် လျှောကျသက်ဆင်း ပါပြီ” ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဒဠှနေမိ (စကြဝတေး) မင်းသည် သားကြီး (အိမ်ရှေ့) မင်းသားကို ခေါ်၍ ဤစကားကို မိန့်ဆို၏ -

“ချစ်သား ငါ၏ မြတ်သော (လိုရာအရပ်သို့ အပိတ်အပင်မရှိ သွားနိုင်သော) စကြာရတနာသည် တည်နေရာမှ အနည်းငယ် လျှောကျ သက်ဆင်းသတတ်၊ ‘အကြင် စကြာမင်း၏ မြတ်သော (လိုရာအရပ်သို့ အပိတ်အပင်မရှိ သွားနိုင်သော) စကြာရတနာသည် တည်နေရာမှ အနည်းငယ် လျှောကျ သက်ဆင်း၏၊ ထိုစကြာမင်းသည် ကြာမြင့်စွာ အသက်မရှည်ရာ’ ဟု ငါ ကြားဖူး၏။

ငါသည် လူ့စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့ကို ခံစားခဲ့ပြီ၊ ယခုအခါ ငါသည် နတ်စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့ကို ရှာဖွေရန် အချိန်တန်ပြီ၊ ချစ်သား လာလော့၊ သင်သည် သမုဒ္ဒရာလေးစင်း အဆုံးရှိသော ဤမြေကြီးကို သိမ်းဆည်း (အုပ်စိုး) လော့၊ ငါမူကား ဆံမုတ်ဆိတ်တို့ကို ရိတ်၍ ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ပြီးလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရသေ့ဘောင်သို့ ဝင်ရောက်အံ့” ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၈၃။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဒဠှနေမိ (စကြဝတေး) မင်းသည် သားကြီး အိမ်ရှေ့မင်းသားကို မင်းအဖြစ် အုပ်ချုပ်မှု၌ ကောင်းစွာ သွန်သင်ဆုံးမပြီးလျှင် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ရိတ်၍ ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ပြီးလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရသေ့ဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဒဠှနေမိ (စကြဝတေး) မင်း ရသေ့ သည် ရသေ့ပြုပြီး၍ ခုနစ်ရက်မြောက်နေ့ ၌ မြတ်သော (လိုရာအရပ်သို့ အပိတ်အပင်မရှိ သွားနိုင်သော) စကြာရတနာသည် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ မင်းချင်း ယောကျ်ားတစ်ယောက်သည် မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းပြီးသော မင်းထံ ချဉ်းကပ်ပြီး။ မင်းမျိုး ဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းအား "မင်းမြတ် အမှန် သိတော်မူ ပါလော့၊ မြတ်သော (လိုရာအရပ်သို့ အပိတ်အပင် မရှိသွားနိုင်သော) စကြာရတနာသည် ကွယ်ပျောက်ပါပြီ" ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းသည် မြတ်သော (လိုရာအရပ်သို့ အပိတ်အပင်မရှိ သွားနိုင်သော) စကြာရတနာ ကွယ်ပျောက်သည်ရှိသော် နှလုံးမသာ ဖြစ် လေ၏၊ နှလုံးမသာဖြစ်ခြင်းကိုလည်း (သူတစ်ပါးအား) ပြောကြားလေ၏။ ထိုမင်းသည် မင်းရသေ့ထံ ချဉ်းကပ်၍ မင်းရသေ့အား ဤစကားကို လျှောက်၏။ "မင်းမြတ် အမှန်သိတော်မူပါလော့၊ မြတ်သော (လိုရာ အရပ်သို့ အပိတ်အပင်မရှိ သွားနိုင်သော) စကြာရတနာသည် ကွယ်ပျောက်ပါပြီ" ဟု (လျှောက် ၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ လျှောက်သော် မင်းရသေ့သည် မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်း ပြီးသော မင်းအား ဤစကားကို ပြောကြား၏။

"ချစ်သား မြတ်သော (လိုရာအရပ်သို့ အပိတ်အပင်မရှိ သွားနိုင်သော) စကြာရတနာ ကွယ်ပျောက် သောကြောင့် နှလုံးမသာ မဖြစ်လင့်၊ နှလုံးမသာ ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း (သူတစ်ပါးအား) မပြောကြားလင့်၊ ချစ်သား မြတ်သော (လိုရာအရပ်သို့ အပိတ်အပင်မရှိ သွားနိုင်သော) စကြာရတနာသည် သင့်ဖခင်မှ ဆင်း သက်လာသော အမွေပစ္စည်း မဟုတ်၊ ချစ်သား သင်ချစ်သားသည် အပြစ်ကင်းသော စကြာမင်း တို့၏ ကျင့်ဝတ်တို့ကို ကျင့်ဘိလော့၊ တစ်ဆယ့်ငါးရက်မြောက်သော (လပြည့်) ဥပုသ်နေ့၌ ဦးခေါင်းဆေး မင်္ဂလာ ပြုပြီးလျှင် မြတ်သော ပြာသာဒ်ထက်သို့ တက်၍ ဥပုသ်ဆောက်တည်လျက် အပြစ်ကင်းသော စကြဝတေး မင်း ကျင့်ဝတ်ကို ကျင့်နေသော သင် (ချစ်သား) အား အကန့်တစ်ထောင်ရှိသော အကွပ် ပုံတောင်းနှင့် တကွသော အခြင်းအရာအလုံးစုံရှိသော မြတ်သော (လိုရာအရပ်သို့ အပိတ်အပင် မရှိသွား နိုင်သော) စကြာရတနာ သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လတ္တံ့သော အကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း" ဟု (ပြောကြား၏)။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၃ - စက္ကဝတ္တိသုတ် ===

မြတ်သော စကြာမင်းတို့၏ ကျင့်ဝတ်

၈၄။ မင်းမြတ် မြတ်သော စကြာမင်းတို့၏ ကျင့်ဝတ်ဟူသည် အဘယ်ပါနည်းဟု (လျှောက်၏)။

ချစ်သား သို့ဖြစ်လျှင် သင် (ချစ်သား) သည် တရားကိုသာလျှင် အမှီပြု၍ တရားကိုသာလျှင် အရိုအသေပြုလျက် တရားကိုသာလျှင် အလေးပြုလျက် တရားကိုသာလျှင် မြတ်နိုးလျက် တရားကိုသာလျှင် ပူဇော်လျက် တရားကိုသာလျှင် တုပ်ဝပ်လျက် တရားကိုသာလျှင် တံခွန်သဖွယ်ပြုလျက် တရားကိုသာလျှင် မှန်ကင်းကဲ့သို့ ပြုလျက် တရားကိုသာလျှင် အကြီးအမှူးပြုလျက် အတွင်း သားမယား စသည်၌လည်းကောင်း၊ စစ်သည်ဗိုလ်ပါ၌ လည်းကောင်း၊ အရံမင်းတို့၌ လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့၌ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးဇနပုဒ်သားတို့၌ လည်းကောင်း၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ လည်းကောင်း၊ သားငှက်တို့၌ လည်းကောင်း တရားနှင့်လျော်သော စောင့်ရှောက်မှု ကာကွယ်မှု လုံခြုံစေမှုကို စီရင်လော့။

ချစ်သား သင်၏ နိုင်ငံတော်၌ အနိုင်အထက် နှိပ်စက်မှုများ မဖြစ်စေလင့်၊ ချစ်သား သင်၏ နိုင်ငံတော်၌ ပစ္စည်းဥစ္စာ မရှိသူတို့အားလည်း ပစ္စည်းဥစ္စာကို ပေးကမ်းလော့၊ ချစ်သား သင်၏ နိုင်ငံတော်၌ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာန်ယစ်ခြင်း မေ့လျော့ခြင်းတို့မှ ရှောင်ကြဉ်ကြကုန်၏၊ သည်းခံခြင်း ကောင်းသော မွေ့လျော်ခြင်း၌ တည်ကြကုန်၏၊ မိမိ၏ စိတ်ကို ဆုံးမကြကုန်၏၊ မိမိ၏ စိတ်ကို ငြိမ်သက်စေကြကုန်၏၊ မိမိ၏ စိတ်ကို ငြိမ်းအေးစေကြကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့ထံ လျောက်ပတ်သောအခါ ချဉ်းကပ်၍ မေးမြန်းလေလော့၊ စုံစမ်းလေလော့ -

“အသျှင်ဘုရားတို့ အဘယ်သည် ကုသိုလ်ပါနည်း၊ အဘယ်သည် အကုသိုလ်ပါနည်း၊ အဘယ်သည် အပြစ်ရှိပါသနည်း၊ အဘယ်သည် အပြစ်မရှိပါသနည်း၊ အဘယ်ကို မှီဝဲအပ်ပါသနည်း၊ အဘယ်ကို မမှီဝဲအပ်ပါသနည်း၊ အကျွန်ုပ် ပြုအပ်သော အဘယ်တရားသည် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲ ခြင်းငှါ ဖြစ်ပါသနည်း၊ အကျွန်ုပ် ပြုအပ်သော အဘယ်တရားသည် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ပါသနည်း”ဟု (မေးမြန်းလေလော့၊ စုံစမ်းလေလော့)။ ထို (သမဏဗြာဟ္မဏ) တို့၏ စကားကို ကြားနာ၍ အကုသိုလ်တရားကို ကြဉ်ရှောင်လော့၊ ကုသိုလ်တရားကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်လေလော့၊ ချစ်သား ဤသည်ကား စကြဝတေးမင်းတို့၏ အပြစ်ကင်းသော ကျင့်ဝတ် တည်းဟု (ပြောကြား၏)။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၃ - စက္ကဝတ္တိသုတ် ===

စကြာရတနာ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း

၈၅။ ရဟန်းတို့ မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းသည် “မင်းမြတ် ကောင်းပါပြီ” ဟု မင်းရသေ့၏ စကားကို ဝန်ခံ၍ စကြဝတေးမင်းတို့၏ အပြစ်ကင်းသော ကျင့်ဝတ်ကို ကျင့်လေ၏။

တစ်ဆယ့်ငါးရက်မြောက်ဥပုသ်နေ့၌ ဦးခေါင်းဆေးမင်္ဂလာ ပြုပြီးလျှင် မြတ်သော ပြာသာဒ်ထက်သို့ တက်၍ ဥပုသ်ဆောက်တည်လျက် အပြစ်ကင်းသော စကြဝတေးကျင့်ဝတ်ကို ကျင့်သော ထိုမင်းအား အကန့်တစ်ထောင်ရှိသော အကွပ်ပုံတောင်းနှင့်တကွသော အခြင်းအရာ အလုံးစုံရှိသော မြတ်သော (လိုရာ အရပ်သို့ အပိတ်အပင်မရှိ သွားနိုင်သော) စကြာရတနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ (ထိုစကြာရတနာကို) မြင်လတ်သော် မင်းမျိုးဖြစ်သော အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းအား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏ -

“တစ်ဆယ့်ငါးရက်မြောက် (လပြည့်) ဥပုသ်နေ့၌ ဦးခေါင်းဆေးမင်္ဂလာ ပြုပြီးလျှင် မြတ်သော ပြာသာဒ် ထက်သို့ တက်၍ ဥပုသ်ဆောက်တည်နေသော မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းပြီးသော ‘အကြင်မင်းအား အကန့်တစ်ထောင်ရှိသော အကွပ်ပုံတောင်းနှင့်တကွသော အခြင်းအရာ အလုံးစုံရှိသော မြတ်သော (လိုရာအရပ်သို့ အပိတ်အပင်မရှိ သွားနိုင်သော) စကြာ ရတနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ ငြားအံ့၊ ထိုမင်းသည် စကြဝတေးမင်း ဖြစ်၏’ ဟူသော ဤစကားကို ငါ ကြားဖူး၏၊ ငါသည် စကြဝတေးမင်း ဖြစ်ရာသလော” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းသည် နေရာမှထပြီးလျှင် အပေါ်ရုံစုလျားကို ပခုံးတစ်ဖက်၌ တင်၍ လက်ဝဲလက်ဖြင့် ရေကရားကို ကိုင်လျက် “အသျှင် စကြာရတနာသည် လည်စေသတည်း၊ အသျှင် စကြာရတနာသည် အောင်စေသတည်း” ဟု (ဆို၍) စကြာရတနာကို လက်ျာလက်ဖြင့် ရေသွန်းဖျန်း၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုစကြာရတနာသည် အရှေ့အရပ်သို့ လည်သွားလေ၏၊ စစ်အင်္ဂါလေးပါးနှင့် တကွ စကြဝတေးမင်းသည်လည်း တပါတည်း လိုက်ပါသွားလေ၏၊ ရဟန်းတို့ စကြာရတနာရပ်တန့်ရာ အရပ်၌ စစ်အင်္ဂါလေးပါးနှင့် တကွသော စကြဝတေးမင်းသည် စခန်းချနေ၏။

ရဟန်းတို့ အရှေ့အရပ်၌ ရှိသော ထီးပြိုင်မင်းတို့သည် စကြဝတေးမင်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “မင်းကြီး ကြွလာတော်မူပါ၊ မင်းကြီး အရှင်၏ လာခြင်းသည် ကောင်းသော လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်၊ မင်းကြီး (ဤနိုင်ငံသည်) အရှင်၏ နိုင်ငံပါတည်း၊ မင်းကြီး ဆုံးမတော်မူပါ” ဟု ဆိုကုန်၏။

စကြဝတေးမင်းသည် ဤသို့ မိန့်ဆို၏၊ “အသက်ကို မသတ်အပ်၊ မပေးသည်ကို မယူအပ်၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ မကျင့်အပ်၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို မပြောအပ်၊ သေရည်သေရက်ကို မသောက်အပ်၊ ကောက်ခံမြဲ အခွန်အတုတ်ကိုလည်း ကောက်ခံသုံးစွဲကြကုန်လော့”ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ အရှေ့အရပ်၌ရှိသော ထီးပြိုင်မင်းတို့သည် စကြဝတေးမင်း၏ သြဇာခံမင်းတို့ ဖြစ်လေ့ကုန်၏။

၈၆။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ စကြာရတနာသည် အရှေ့သမုဒ္ဒရာသို့ ဆင်းသက်၍ တစ်ဖန် ပြန်တက်ပြီးလျှင် တောင်အရပ်သို့ လည်သွားလေ၏။ပ။ တောင်သမုဒ္ဒရာသို့ ဆင်းသက်၍ တစ်ဖန် ပြန်တက်ပြီးလျှင် အနောက်အရပ်သို့ လည်သွားလေ၏။ စစ်အင်္ဂါလေးပါးနှင့်တကွ စကြဝတေးမင်းသည်လည်း

တပါတည်း လိုက်ပါသွားလေ၏။ ရဟန်းတို့ စကြာရတနာ ရပ်တန့်သော အရပ်၌ စစ်အင်္ဂါလေးပါး နှင့်တကွ စကြဝတေးမင်းသည် စခန်းချနေ၏။

ထိုအနောက်အရပ်၌ရှိသော ထီးပြိုင်မင်းတို့သည် စကြဝတေးမင်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် "မင်းကြီး ကြွလာတော်မူပါ၊ မင်းကြီး အရှင်၏ လာခြင်းသည် ကောင်းသော လာခြင်းဖြစ်ပါသည်၊ မင်းကြီး (ဤနိုင်ငံ သည်) အရှင်၏ နိုင်ငံပါတည်း၊ မင်းကြီး ဆုံးမတော်မူပါ" ဟု ဆိုကုန်၏။

စကြဝတေးမင်းသည် ဤသို့ မိန့်ဆို၏၊ "အသက်ကို မသတ်အပ်၊ မပေးသည်ကို မယူအပ်၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ မကျင့်အပ်၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို မပြောအပ်၊ သေရည်သေရက်ကို မသောက်အပ်၊ ကောက်ခံမြဲ အခွန်အတုတ်ကိုလည်း ကောက်ခံသုံးစွဲကြကုန်လော့" ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ အနောက်အရပ်၌ရှိသော ထီးပြိုင်မင်းတို့သည် စကြဝတေးမင်း၏ သြဇာခံမင်းတို့ ဖြစ် လေ ကုန်၏။

၈၇။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ စကြာရတနာသည် အနောက်သမုဒ္ဒရာသို့ ဆင်းသက်၍ တစ်ဖန် ပြန်တက် ပြီးလျှင် မြောက်အရပ်သို့ လည်သွားလေ၏၊ စစ်အင်္ဂါလေးပါးနှင့်တကွ စကြဝတေးမင်းသည်လည်း တပါတည်း လိုက်ပါသွားလေ၏၊ ရဟန်းတို့ စကြာရတနာ ရပ်တန့်ရာ အရပ်၌ စစ်အင်္ဂါလေးပါး နှင့်တကွ စကြဝတေးမင်းသည် စခန်းချနေ၏။

ရဟန်းတို့ မြောက်အရပ်၌ရှိသော ထီးပြိုင်မင်းတို့သည် စကြဝတေးမင်းထံ ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့ ဆိုကုန် ၏၊ "မင်းကြီး ကြွလာတော်မူပါ၊ မင်းကြီး အရှင်၏ လာခြင်းသည် ကောင်းသော လာခြင်းဖြစ်ပါ သည်၊ မင်းကြီး (ဤနိုင်ငံသည်) အရှင်၏ နိုင်ငံပါတည်း၊ မင်းကြီး ဆုံးမတော်မူပါ" ဟု ဆိုကုန်၏။

စကြဝတေးမင်းသည် ဤသို့ မိန့်ဆို၏၊ "အသက်ကို မသတ်အပ်၊ မပေးသည်ကို မယူအပ်၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ မကျင့်အပ်၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို မပြောအပ်၊ သေရည်သေရက်ကို မသောက်အပ်၊ ကောက်ခံမြဲ အခွန်အတုတ်ကိုလည်း ကောက်ခံ သုံးစွဲကြ ကုန်လော့" ဟု (ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ မြောက်အရပ်၌ရှိသော ထီးပြိုင်မင်းတို့သည် စကြဝတေးမင်း၏ သြဇာခံမင်းတို့ ဖြစ်လေ ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုစကြာရတနာသည် သမုဒ္ဒရာအပိုင်းအခြားရှိသော မြေကို အောင်မြင်ပြီး၍ ထိုစကြဝတေးမင်း၏ နေပြည်တော်သို့သာလျှင် တစ်ဖန် ပြန်လည်၍ စကြဝတေးမင်း၏ နန်းတော်တံခါး လွှတ်ရုံးတော်မုခ်ဦး၌ စကြဝတေးမင်း၏ နန်းတော်ကို တင့်တယ်စေလျက် ဝင်ရိုးတပ်ထားဘိသကဲ့သို့ တည်နေ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၃ - စက္ကဝတ္တိသုတ် ===

ဒုတိယ စကြာမင်းစသည် အကြောင်း

၈၈။ ရဟန်းတို့ နှစ်ယောက်မြောက် စကြာမင်းသည်လည်း။ပ။ သုံးယောက်မြောက် စကြာမင်းသည်လည်း။ လေးယောက်မြောက် စကြာမင်းသည်လည်း။ ငါးယောက်မြောက် စကြာမင်းသည်လည်း။ ခြောက်ယောက်မြောက် စကြာမင်းသည်လည်း။ ခုနစ်ယောက်မြောက် စကြာမင်းသည်လည်း နှစ်ပေါင်းများစွာ နှစ် ရာပေါင်းများစွာ နှစ်ထောင်ပေါင်းများစွာ ကုန်လွန်သောအခါ၌ မင်းချင်းယောကျ်ားတစ်ယောက်ကို အမိန့်ပေး၏ -

"အချင်းယောကျ်ား သင်သည် မြတ်သော (လိုရာအရပ်သို့ အပိတ်အပင် မရှိသွားနိုင်သော) စကြာရတနာကို တည်နေရာမှ အနည်းငယ် လျှောကျသက်ဆင်းသည်ကို မြင်သောအခါ ငါ့အား ပြောကြားလော့" ဟု (အမိန့်ပေး၏)။

ရဟန်းတို့ ထို (မင်းချင်း) ယောကျ်ားသည် "မင်းမြတ် ကောင်းပါပြီ" ဟု စကြဝတေးမင်းအား ဝန်ခံ၏။

ရဟန်းတို့ ထို (မင်းချင်း) ယောကျ်ားသည် နှစ်ပေါင်းများစွာ နှစ်ရာပေါင်းများစွာ နှစ်ထောင်ပေါင်းများစွာ ကုန်လွန်သောအခါ မြတ်သော (လိုရာအရပ်သို့ အပိတ်အပင်မရှိ သွားနိုင်သော) စကြာရတနာကို တည်နေရာမှ အနည်းငယ် လျှောကျသက်ဆင်းသည်ကို မြင်၏၊ မြင်လတ်သော် စကြဝတေးမင်းထံ ချဉ်းကပ်၍ စကြဝတေးမင်းအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

"မင်းမြတ် အမှန်သိတော်မူ ပါလော့၊ သင် (မင်းမြတ်)၏ မြတ်သော (လိုရာအရပ်သို့ အပိတ်အပင် မရှိ သွားနိုင်သော) စကြာရတနာသည် တည်နေရာမှ အနည်းငယ် လျှောကျ သက်ဆင်း ပါပြီ" ဟု (လျှောက်၏)။

၈၉။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ စကြဝတေးမင်းသည် သားကြီးအိမ်ရှေ့မင်းသားကို ခေါ်၍ ဤစကားကို မိန့်ဆို၏ -

"ချစ်သား ငါ၏ မြတ်သော (လိုရာအရပ်သို့ အပိတ်အပင်မရှိ သွားနိုင်သော) စကြာရတနာသည် တည်နေရာမှ လျှောကျ သက်ဆင်းသတတ်၊ 'အကြင် စကြဝတေးမင်း၏ မြတ်သော (လိုရာ အရပ်သို့ အပိတ်အပင်မရှိ သွားနိုင်သော) စကြာရတနာသည် တည်နေရာမှ လျှောကျသက်ဆင်း၏၊ ထို စကြဝတေးမင်းသည် ကြာမြင့်စွာ အသက်မရှည်ရာ' ဟု ငါကြားဖူး၏၊ ငါသည် လူ့စည်းစိမ် ချမ်းသာကို စံစားခဲ့ပြီ၊ ယခုအခါ ငါသည် နတ်စည်းစိမ်းချမ်းသာတို့ကို ရှာဖွေရန် အချိန်တန်ပြီ၊ ချစ်သား လာလော့၊ သင်သည် သမုဒ္ဒရာ လေးစင်းအဆုံးရှိသော ဤမြေကြီးကို သိမ်းဆည်း (အုပ်စိုး)လော့။ ငါမူကား ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ရိတ်၍ ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ပြီးလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရသေ့ဘောင်သို့ ဝင်ရောက်အံ့" ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ စကြဝတေးမင်းသည် သားကြီး အိမ်ရှေ့မင်းသားကို မင်းအဖြစ်အုပ်စိုးမှု၌ ကောင်းစွာ ဆုံးမသွန်သင်ပြီးလျှင် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ရိတ်၍ ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ပြီးလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရသေ့ဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏၊ ရဟန်းတို့ မင်းရသေ့သည် ရသေ့ပြုပြီး၍ ခုနစ်ရက်မြောက်သော နေ့၌ မြတ်သော (လိုရာအရပ်သို့ အပိတ်အပင်မရှိ သွားနိုင်သော) စကြာရတနာသည် ကွယ်ပျောက် လေ၏။

၉၀။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ မင်းချင်းယောကျ်ားတစ်ယောက်သည် မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းထံ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းအား "မင်းမြတ် အမှန်သိတော်မူ ပါလော့၊ မြတ်သော (လိုရာအရပ်သို့ အပိတ်အပင်မရှိ သွားနိုင်သော) စကြာရတနာသည် ကွယ်ပျောက်ပါပြီ" ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းသည် မြတ်သော (လိုရာအရပ်သို့ အပိတ်အပင်မရှိ သွားနိုင်သော) စကြာရတနာ ကွယ်ပျောက်သည်ရှိသော် နှလုံးမသာ ဖြစ် လေ၏၊ နှလုံးမသာ ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း (သူတစ်ပါးအား) ပြောကြားလေ၏၊ ထိုမင်းသည် မင်းရသေ့ထံ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်သော စကြဝတေးမင်းတို့၏ ကျင့်ဝတ်ကို မမေး၊ ထိုမင်းသည် မိမိပညာဖြင့်သာ နိုင်ငံကို ဆုံးမအုပ်စိုး၏၊ မိမိပညာဖြင့်သာ နိုင်ငံကို ဆုံးမအုပ်စိုးသော် ထိုမင်း၏ နိုင်ငံတို့သည် မြတ်သော စကြဝတေးမင်းတို့၏ ကျင့်ဝတ်တို့ကို ကျင့်ကုန်သော ရှေးမင်းတို့၏ နိုင်ငံတို့ကဲ့သို့ ရှေ့နောက် ညီညွတ်စွာ မတိုးပွါးကုန်။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ အမှုဆောင်အမတ်များ မင်းတိုင်ပင်အမတ်များ ဘဏ္ဍာရေးအမတ်များ အမတ်ချုပ်များ စစ်သည်ဗိုလ်ပါများ တံခါးမှူးများ ပညာရှိ (ပုရောဟိတ်) အမတ်များတို့သည် စည်းဝေးကြကုန်၍ မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းအား ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏ -

"မင်းမြတ် မြတ်သော စကြဝတေးမင်းတို့၏ ကျင့်ဝတ်တို့ကို ကျင့်ကုန်သော မင်းတို့၏ ဇနပုဒ်တို့သည် တိုးပွါး ကုန်သကဲ့သို့ မိမိစိတ်အလိုဖြင့် နိုင်ငံကို ဆုံးမသော သင် (မင်းမြတ်)၏ နိုင်ငံတို့သည် ရှေ့နောက် ညီညွတ်စွာ မတိုးပွါးကုန်၊ မင်းမြတ် သင် (မင်းမြတ်)၏ နိုင်ငံတော်၌ အမှုဆောင်အမတ်များ မင်းတိုင်ပင်အမတ်များ ဘဏ္ဍာရေးအမတ်များ အမတ်ချုပ်များ စစ်သည်ဗိုလ်ပါများ တံခါးမှူးများနှင့် ပညာရှိ (ပုရောဟိတ်) အမတ်များ ဖြစ်ကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့သည်လည်းကောင်း တစ်ပါးသူတို့သည်လည်းကောင်း ရှိပါကုန်၏၊ အကြင် အကျွန်ုပ်တို့သည် အပြစ်ကင်းသော စကြဝတေးမင်း ကျင့်ဝတ်ကို မှတ်သား ထားပါ ကုန်၏၊ မင်းမြတ် သင်(မင်းမြတ်) သည် အကျွန်ုပ်တို့အား အပြစ်ကင်းသော စကြဝတေးမင်း ကျင့်ဝတ်ကို မေးပါလော့၊ မေးသည်ရှိသော် ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် အပြစ်ကင်းသော စကြဝတေးမင်း ကျင့်ဝတ်ကို သင် (မင်းမြတ်) အား ဖြေကြားပါကုန်အံ့" ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၃ - စက္ကဝတ္တိသုတ် ===

အသက်အဆင်းစသည် ယုတ်လျော့ခြင်း အကြောင်း

၉၁။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းသည် အမှုဆောင်အမတ်များ မင်းတိုင်ပင်အမတ်များ ဘဏ္ဍာရေးအမတ်များ အမတ်ချုပ်များ စစ်သည်ဗိုလ်ပါများ တံခါးမှူးများနှင့် ပညာရှိ (ပုရောဟိတ်) အမတ်များတို့ကို စည်းဝေးစေ၍ အပြစ်ကင်းသော စကြဝတေးမင်းကျင့်ဝတ်ကို မေး၏။ မေးသည်ရှိသော် ထိုအမတ်တို့သည် အပြစ်ကင်းသော စကြဝတေးမင်း ကျင့်ဝတ်ကို ထိုမင်းအား ဖြေကြားကုန်၏။

ထိုအမတ်တို့၏ (စကားကို) ကြား၍တရားနှင့်လျော်သော စောင့်ရှောက်မှု ကာကွယ်မှု လုံခြုံစေမှုကို စီရင်၏၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ မရှိသူတို့အား ပစ္စည်းဥစ္စာကိုကား မပေး။ ပစ္စည်းဥစ္စာ မရှိသူတို့အား ပစ္စည်းဥစ္စာ မပေးသည်ရှိသော် ဆင်းရဲခြင်း ပွါးများလာ၏။ ဆင်းရဲခြင်း ပွါးများလာသောအခါ ယောကျ်ားတစ်ယောက်သည် သူတစ်ပါးတို့ မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ခိုးယူ၏။ ထို (ယောကျ်ား) ကို ဖမ်းကုန်၏။ ဖမ်းပြီးလျှင် မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းအား "မင်းမြတ် ဤယောကျ်ားသည် သူတစ်ပါးတို့ မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူပါ၏" ဟု ဆို၍ ပြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆို၍ပြသော် မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းသည် ထိုယောကျ်ားအား ဤစကားကို ဆို၏၊ "အချင်းယောကျ်ား သင်သည် သူတစ်ပါးတို့ မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူ၏ဟူသည် မှန်သလော" ဟု (ဆို၏)။

မှန်ပါသည် မင်းမြတ် ဟု (လျှောက်၏)။

အဘယ့်ကြောင့် (ခိုးယူသနည်း) ဟု (ဆို၏)။

မင်းမြတ် အသက်မွေးမှု မလုံလောက်သောကြောင့်ပါတည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းသည် "ယောကျ်ား သင်သည် ဤဥစ္စာဖြင့် ကိုယ်တိုင်လည်း အသက်မွေးလော့၊ မိဘကိုလည်း ကျွေးမွေးလော့၊ သားမယားကိုလည်း ကျွေးမွေးလော့၊ အလုပ်အကိုင်ကိုတို့လည်း လုပ်ကိုင်လော့၊ အထက်အထက်ဘုံသို့ ရောက်စေသည့် အကျိုးရှိသော ကောင်းမြတ်သော အကျိုးဆယ်ပါးကို ဖြစ်စေတတ်သော ချမ်းသာသော အကျိုးရှိသော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သော အလှူကို သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ တည်စေလော့" ဟု ဆို၍ ထိုယောကျ်ား အား ဥစ္စာကို ပေး၏။ ရဟန်းတို့ ထိုယောကျ်ားသည် "မင်းမြတ် ကောင်းပါပြီ" ဟု မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းအား ဝန်ခံ၏။

ရဟန်းတို့ ယောကျ်ား တစ်ယောက်သည်လည်း သူတစ်ပါးတို့ မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူ၏။ ထိုယောကျ်ားကို ဖမ်းကုန်၏၊ ဖမ်းပြီးလျှင် မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းအား "မင်းမြတ် ဤယောကျ်ားသည် သူတစ်ပါးတို့ မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူပါ၏" ဟု ဆို၍ပြ ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆို၍ပြသော် မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းသည် ထိုယောကျ်ားအား ဤစကားကို ဆို၏၊ "အချင်းယောကျ်ား သင်သည် သူတစ်ပါးတို့ မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူ၏ဟူသည် မှန်သလော" ဟု (ဆို၏)။

မှန်ပါသည် မင်းမြတ် ဟု (လျှောက်၏)။

အဘယ့်ကြောင့် (ခိုးယူသနည်း) ဟု (ဆို၏)။

မင်းမြတ် အသက်မွေးမှု မလုံလောက် သောကြောင့်ပါတည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းသည် "ယောကျ်ား သင်သည် ဤဥစ္စာဖြင့် ကိုယ်တိုင်လည်း အသက်မွေးလော့၊ မိဘကိုလည်း ကျွေးမွေးလော့၊ သားမယားကို လည်း ကျွေးမွေးလော့၊ အလုပ်အကိုင်တို့ကိုလည်း လုပ်ကိုင်လော့၊ အထက် အထက်ဘုံသို့ ရောက်စေ သည့် အကျိုးရှိသော ကောင်းမြတ်သော အကျိုးဆယ်ပါးကို ဖြစ်စေတတ်သော ချမ်းသာသော အကျိုး ရှိသော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သော အလှူကို သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ တည်စေလော့" ဟု ဆို၍ ထိုယောကျ်ား အား ဥစ္စာကို ပေး၏။ ရဟန်းတို့ ထိုယောကျ်ားသည် "မင်းမြတ် ကောင်းပါပြီ" ဟု မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းအား ဝန်ခံ၏။

၉၂။ ရဟန်းတို့ လူတို့သည် "အချင်းတို့ သူတစ်ပါးတို့ မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူသော သူတို့အား မင်းသည် ဥစ္စာကို ပေးသတတ်" ဟု ကြားကြကုန်၏။ ယင်းသို့ ကြားသဖြင့် "ငါတို့ သည်လည်း သူတစ်ပါးတို့ မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ တစ်ယောက်သော ယောကျ်ားသည် သူတစ်ပါးတို့ မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူလေ၏။ ထိုခိုးသူ ယောကျ်ားကို ဖမ်းကုန်၏၊ ဖမ်းပြီးလျှင် မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းပြီးသော မင်းအား "မင်းမြတ် ဤယောကျ်ားသည် သူတစ်ပါးတို့ မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုး လိုသော စိတ်ဖြင့် ယူပါ၏" ဟု ဆို၍ ပြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ဆို၍ပြသော် မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းသည် ထို (ခိုးသူ)ယောကျ်ားအား ဤစကားကို ဆို၏၊ "အချင်းယောကျ်ား သင်သည် သူတစ်ပါးတို့ မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူ၏ဟူသည် မှန်သလော" ဟု (ဆို၏)။

မှန်ပါသည် မင်းမြတ် ဟု (လျှောက်၏)။

အဘယ့်ကြောင့် (ခိုးယူသနည်း) ဟု (ဆို၏)။

မင်းမြတ် အသက်မွေးမှု မလုံလောက်သောကြောင့်ပါတည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ -

"သူတစ်ပါးတို့ မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူသော သူအား အကယ်၍ ငါသည် ဥစ္စာကို ပေးအံ့၊ ဤသို့ ပေးနေခဲ့လျှင် ဤခိုးမှုသည် တိုးပွါးလတ္တံ့၊ ငါသည် ဤ (ခိုးသူ) ယောကျ်ားကို ကောင်းစွာ နှိပ်ကွပ်ခြင်းဖြင့် နှိပ်ကွပ်ရမူ ကောင်းလေစွ၊ ခိုးမှုအမြစ်ပြတ်အောင် ပြုရမူ ကောင်းလေစွ၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းသည် (မင်းချင်း) ယောကျ်ားတို့ကို အမိန့်ပေး၏။

"အချင်းတို့ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ဤ (ခိုးသူ) ယောကျ်ားကို မြဲမြံခိုင်ခံ့သော ကြိုးဖြင့် မြဲမြံစွာ လက်ပြန် ကြိုးတုပ်နှောင်လျက် ခေါင်းတုံးရိတ်ပြီးလျှင် အသံပြင်းသော ထက်စည်ကို တီးကာ လမ်းမတစ်ခုမှ လမ်းမ တစ်ခုသို့ လမ်းဆုံတစ်ခုမှ လမ်းဆုံတစ်ခုသို့ ခေါ်ဆောင်၍ တောင်တံခါးမှ ထွက်ပြီးသော် မြို့၏ တောင် ဘက်၌ ကောင်းစွာ နှိပ်ကွပ်ခြင်းဖြင့် နှိပ်ကွပ်ကုန်လော့၊ (အဆုံးစီရင်ခြင်းဖြင့်) အမြစ်ပြတ်အောင် ပြုကုန် လော့၊ ထို (ခိုးသူ) ယောကျ်ား၏ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကုန်လော့" ဟု (အမိန့်ပေး၏)။

ရဟန်းတို့ ထို (မင်းချင်း) ယောကျ်ားတို့သည် "မင်းမြတ် ကောင်းပါပြီ" ဟု မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ် ၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းအား ဝန်ခံ၍ ထို (ခိုးသူ) ယောကျ်ားကို မြဲမြံခိုင်ခံ့သော ကြိုးဖြင့် မြဲမြံစွာ

လက်ပြန်ကြိုး တုပ်နှောင်လျက် သင်တုံးဖြင့် ခေါင်းတုံးရိတ်ပြီးလျှင် အသံပြင်းသော ထက်စည်ကို တီးကာ လမ်းမတစ်ခုမှ လမ်းမတစ်ခုသို့ လမ်းဆုံတစ်ခုမှ လမ်းဆုံတစ်ခုသို့ ခေါ်ဆောင်၍ တောင်တံခါးမှ ထွက်ပြီးလျှင် မြို့၏ တောင်ဘက်၌ ကောင်းစွာ နှိပ်ကွပ်ခြင်းဖြင့် နှိပ်ကွပ်ကုန်၏၊ (အဆုံးစီရင်ခြင်းဖြင့်) အမြစ် ပြတ်အောင် ပြုကုန်၏၊ ထို (ခိုးသူ) ယောကျ်ား၏ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကုန်၏။

၉၃။ ရဟန်းတို့ လူတို့သည် "အချင်းတို့ သူတစ်ပါးတို့ မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူသောသူတို့ကို မင်းသည် အပြီးတိုင် နှိပ်ကွပ်၏၊ (အဆုံးစီရင်ခြင်းဖြင့်) အမြစ်ပြတ်အောင် ပြု၏၊ ထို (ခိုးသူ) ယောကျ်ား၏ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်၏" ဟု ကြားကုန်၏။ ယင်းသို့ ကြားသဖြင့် "ငါတို့သည်လည်း ထက်သော လက်နက်တို့ကို ပြုလုပ်စေကုန်အံ့၊ ထက်သော လက်နက်တို့ကို ပြုလုပ်စေပြီးလျှင် အကြင် သူတို့ မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ခိုးယူကုန်အံ့၊ ထိုဥစ္စာရှင်တို့ကို အပြီးတိုင် နှိပ်ကွပ် ကုန်အံ့၊ (အဆုံးစီရင်ခြင်းဖြင့်) အမြစ်ပြတ်အောင် ပြုကုန်အံ့၊ ထို (ဥစ္စာရှင်) တို့၏ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကုန် အံ့" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုသူတို့သည် ထက်သော လက်နက်တို့ကို ပြုလုပ်စေကုန်၏၊ ထက်သော လက်နက် တို့ကို ပြုလုပ်စေပြီးလျှင် ရွာကို လုယက်ဖျက်ဆီးခြင်းငှါလည်း အားထုတ်ကုန်၏၊ နိဂုံးကို လုယက်ဖျက်ဆီး ခြင်းငှါလည်း အားထုတ်ကုန်၏၊ မြို့ကို လုယက်ဖျက်ဆီးခြင်းငှါလည်း အားထုတ်ကုန်၏၊ လမ်း၌ (စောင့်၍) လုယက်ဖျက်ဆီးခြင်းငှါလည်း အားထုတ်ကုန်၏။

ထိုသူတို့သည် အကြင်သူတို့ မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူကြကုန်၏၊ ထို (ဥစ္စာရှင်) တို့ကို အပြီးတိုင် နှိပ်ကွပ်ကုန်၏၊ (အဆုံးစီရင်ခြင်းဖြင့်) အမြစ်ပြတ်အောင် ပြုကုန်၏၊ ထို (ဥစ္စာရှင်) တို့၏ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကုန်၏။

၉၄။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပစ္စည်းဥစ္စာမရှိသူတို့အား ပစ္စည်းဥစ္စာကို မပေးသော် ဆင်းရဲခြင်း ပွါးများလာ၏၊ ဆင်းရဲခြင်း ပွါးများလာသော် မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးယူမှု ပွါးများလာ၏၊ ခိုးယူမှု ပွါး များလာသော် လက်နက်ပွါးများလာ၏၊ လက်နက်ပွါးများလာသော် အသက်သတ်မှု ပွါးများလာ၏၊ အသက် သတ်မှု ပွါးများလာသော် ထိုသတ္တဝါတို့၏ အသက်သည်လည်း ဆုတ်ယုတ်လာ၏၊ အဆင်းသည် လည်း ဆုတ်ယုတ်လာ၏၊ အသက် အားဖြင့်လည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်သော အဆင်း အားဖြင့်လည်း ဆုတ် ယုတ်ကုန်သော အနှစ်ရှစ်သောင်း အသက်ရှည်ကုန်သော ထိုသူတို့၏ သားသမီးတို့သည် အနှစ် လေးသောင်း အသက်ရှည်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အနှစ်လေးသောင်း အသက်ရှည်ကုန်သော လူတို့တွင် တစ်ယောက်သော ယောကျ်ား သည် သူတစ်ပါးတို့ မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူ၏၊ ထိုခိုးသူကို ဖမ်းကုန်၏။ ဖမ်းပြီးလျှင် မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းအား "မင်းမြတ် ဤယောကျ်ားသည် သူတစ်ပါးတို့ မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူပါ၏" ဟု ဆို၍ ပြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆို၍ပြသော် မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းသည် ထိုယောကျ်ားအား ဤစကားကို ဆို၏၊ "အချင်းယောကျ်ား သင်သည် သူတစ်ပါးတို့ မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူ၏ ဟူသည် မှန်သလော" ဟု (ဆို၏)။

"မမှန်ပါ မင်းမြတ်" ဟု သိလျက် မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ဆို၏။

၉၅။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပစ္စည်းဥစ္စာမရှိသူတို့အား ပစ္စည်းဥစ္စာကို မပေးသော် ဆင်းရဲခြင်း ပွါး များလာ၏၊ ဆင်းရဲခြင်း ပွါးများလာသော် မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးယူမှု ပွါးများလာ၏၊ ခိုးယူမှု ပွါးများ လာသော် လက်နက်ပွါးများလာ၏၊ လက်နက်ပွါးများလာသော် အသက်သတ်မှု ပွါးများလာ၏၊ အသက် သတ်မှု ပွါးများလာသော် မဟုတ်မမှန်ပြောမှု ပွါးများလာ၏၊ မဟုတ်မမှန်ပြောမှု ပွါးများလာသော် ထို သတ္တဝါတို့၏ အသက်သည်လည်း ဆုတ်ယုတ်၏၊ အဆင်းသည်လည်း ဆုတ်ယုတ်၏၊ အသက်အားဖြင့် လည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်သော အဆင်းအားဖြင့်လည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်သော အနှစ်လေးသောင်း အသက် ရှည် ကုန်သော ထိုသူတို့၏ သားသမီးတို့သည် အနှစ်နှစ်သောင်း အသက်ရှည်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အနှစ်နှစ်သောင်း အသက်ရှည်သော လူတို့တွင် တစ်ယောက်သော ယောကျ်ားသည် သူတစ်ပါးတို့ မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူ၏၊ ထိုသူကို တစ်ယောက်သော ယောကျ်ားသည် မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော မင်းအား"မင်းမြတ် ဤမည်သော ယောကျ်ားသည် သူတစ်ပါးတို့ မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူပါ၏" ဟု ကုန်းချောခြင်းကို ပြု၏။

၉၆။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပစ္စည်းဥစ္စာမရှိသူတို့အား ပစ္စည်းဥစ္စာကို မပေးသော် ဆင်းရဲမှု ပွါးများလာ၏၊ ဆင်းရဲမှု ပွါးများလာသော် မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးယူမှု ပွါးများလာ၏၊ ခိုးယူမှု ပွါးများ လာသော် လက်နက်ပွါးများလာ၏၊ လက်နက်ပွါးများလာသော် အသက်သတ်မှု ပွါးများလာ၏၊ အသက် သတ်မှု ပွါးများလာသော် မဟုတ်မမှန်ပြောမှု ပွါးများလာ၏၊ မဟုတ်မမှန်ပြောမှု ပွါးများလာသော် ကုန်း ချောမှု ပွါးများလာ၏၊ ကုန်းချောမှု ပွါးများလာသော် ထိုသတ္တဝါတို့၏ အသက်သည်လည်း ဆုတ်ယုတ်၏၊ အဆင်း သည်လည်း ဆုတ်ယုတ်၏။ အသက်အားဖြင့်လည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်သော အဆင်းအားဖြင့်လည်း ဆုတ်ယုတ် ကုန်သော အနှစ်နှစ်သောင်း အသက်ရှည်ကုန်သော ထိုသူတို့၏ သားသမီးတို့သည် အနှစ် တစ်သောင်း အသက်ရှည်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အနှစ်တစ်သောင်း အသက်ရှည်ကုန်သော လူတို့တွင် အချို့သတ္တဝါတို့သည် အဆင်းလှ ကုန်၏၊ အချို့သတ္တဝါတို့သည် အဆင်းမလှကုန်၊ ထိုသူတို့တွင် အဆင်းမလှသော သတ္တဝါတို့သည် အဆင်း လှသော သတ္တဝါတို့ကို တပ်မက်ကုန်၍ သူတစ်ပါးတို့၏ သားမယားတို့ကို လွန်ကျူးကုန်၏။

၉၇။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပစ္စည်းဥစ္စာမရှိသူတို့အား ပစ္စည်းဥစ္စာကို မပေးသော် ဆင်းရဲမှု ပွါး များလာ၏၊ ဆင်းရဲမှု ပွါးများလာသော်။ပ။ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်မှု ပွါးများလာ၏၊ ကာမဂုဏ် တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်မှု ပွါးများလာသော် ထိုသတ္တဝါတို့၏ အသက်သည်လည်း ဆုတ်ယုတ်၏၊ အဆင်း သည်လည်း ဆုတ်ယုတ်၏၊ အသက်အားဖြင့်လည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်သော အဆင်းအားဖြင့်လည်း ဆုတ်ယုတ် ကုန်သော အနှစ်တစ်သောင်း အသက်ရှည်ကုန်သော ထိုလူတို့၏ သားသမီးတို့သည် အနှစ် ငါးထောင် အသက်ရှည်ကုန်၏။

၉၈။ ရဟန်းတို့ အနှစ်ငါးထောင် အသက်ရှည်ကုန်သော လူတို့တွင် ကြမ်းတမ်းသောစကား ပြိန် ဖျင်းသောစကားဟူသော တရားနှစ်ပါးတို့သည် ပွါးများလာကုန်၏၊ တရားနှစ်ပါး ပွါးများလာကုန်သော် ထိုလူတို့၏ အသက်သည်လည်း ဆုတ်ယုတ်၏၊ အဆင်းသည်လည်း ဆုတ်ယုတ်၏။ အသက် အားဖြင့် လည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်သော အဆင်းအားဖြင့်လည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်သော အနှစ်ငါးထောင် အသက်ရှည် ကုန်သော ထိုလူတို့၏ သားသမီး အချို့တို့သည် အနှစ်နှစ်ထောင့်ငါးရာ အသက်ရှည်ကုန်၏၊ အချို့သော သားသမီး တို့သည် အနှစ်နှစ်ထောင် အသက်ရှည်ကုန်၏။

၉၉။ ရဟန်းတို့ အနှစ်နှစ်ထောင့်ငါးရာ အသက်ရှည် ကုန်သော လူတို့၌ လိုချင် တပ်မက်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ'၊ ပျက်စီးစေလိုခြင်း 'ဗျာပါဒ' တရားတို့ ပွါးများလာကုန်၏။ လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈ ာ'၊ ပျက်စီးစေလိုခြင်း 'ဗျာပါဒ' တရားတို့ ပွါးများလာကုန်သော် ထိုသတ္တဝါတို့၏ အသက်သည်လည်း ဆုတ် ယုတ်၏၊ အဆင်းသည်လည်း ဆုတ်ယုတ်၏၊ အသက်အားဖြင့်လည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်သော အဆင်း အားဖြင့်လည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်သော အနှစ်နှစ်ထောင့်ငါးရာ အသက်ရှည်ကုန်သော ထိုလူတို့၏ သားသမီးတို့သည် အနှစ်တစ်ထောင် အသက်ရှည် ကုန်၏။

၁၀၀။ ရဟန်းတို့ အနှစ်တစ်ထောင် အသက်ရှည်ကုန်သော လူတို့၌ မှားသော အယူဝါဒတို့ ပွါးများ လာ၏၊ မှားသော အယူဝါဒတို့ ပွါးများလာသော် ထိုလူတို့၏ အသက်သည်လည်း ဆုတ်ယုတ်၏၊ အဆင်း သည်လည်း ဆုတ်ယုတ်၏၊ အသက် အားဖြင့်လည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်သော အဆင်း အားဖြင့်လည်း ဆုတ်ယုတ် ကုန်သော အနှစ်တစ်ထောင် အသက်ရှည်ကုန်သော ထိုလူတို့၏ သားသမီးတို့သည် အနှစ် ငါးရာ အသက်ရှည် ကုန်၏။

၁၀၁။ ရဟန်းတို့ အနှစ်ငါးရာ အသက်ရှည်ကုန်သော လူတို့၌ မတရားသော တပ်မက်ခြင်း 'အဓမ္မရာဂ'[၁]၊ အလွန်အကြူးတပ်မက်ခြင်း 'ဝိသမလောဘ'[၂]၊ မှားသော အကျင့်တရား 'မိစ္ဆာဓမ္မ'[၃] ဟူသော တရားသုံးပါးတို့ များပြားကုန်၏၊ တရားသုံးပါးတို့ များပြားကုန်သော် ထိုသတ္တဝါတို့၏ အသက်သည်လည်း ဆုတ်ယုတ်၏၊ အဆင်းသည်လည်း ဆုတ်ယုတ်၏၊ အသက်အားဖြင့်လည်း ဆုတ်ယုတ် ကုန်သော အဆင်းအားဖြင့်လည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်သော အနှစ်ငါးရာ အသက်ရှည်ကုန်သော ထိုလူတို့၏ သားသမီး အချို့တို့သည် အနှစ်နှစ်ရာ့ငါးဆယ် အသက်ရှည်ကုန်၏။ အချို့သော သားသမီးတို့သည် အနှစ်နှစ်ရာ အသက်ရှည်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အနှစ်နှစ်ရာ့ငါးဆယ်သာ အသက်ရှည်ကုန်သော လူတို့၌ -

အမိ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို မပြုခြင်း၊

အဖ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို မပြုခြင်း၊

သမဏတို့၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို မပြုခြင်း၊

ဗြာဟ္မဏတို့၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို မပြုခြင်း၊

အမျိုး၌ ကြီးသောသူတို့ကို ရိုသေတုပ်ဝပ်မှု မပြုခြင်းဟူသော ဤတရားတို့သည် ပွါးများလာကုန်၏။

၁၀၂။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပစ္စည်းဥစ္စာမရှိသူတို့အား ပစ္စည်းဥစ္စာကို မပေးသော် ဆင်းရဲခြင်း ပွါးများ လာ၏၊ ဆင်းရဲခြင်းပွါးများလာသော် သူတစ်ပါးတို့ မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးယူမှု ပွါးများလာ၏၊ ခိုးယူမှု ပွါးများလာသော် လက်နက်ပွါးများလာ၏၊ လက်နက်ပွါးများလာသော် အသက်သတ်မှု ပွါးများ လာ၏၊ အသက်သတ်မှု ပွါးများလာသော် မဟုတ်မမှန်ပြောမှု ပွါးများလာ၏၊ မဟုတ်မမှန်ပြောမှု ပွါးများ လာသော် ကုန်းချောမှု ပွါးများလာ၏၊ ကုန်းချောမှု ပွါးများလာသော် ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်မှု ပွါးများလာ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်မှု ပွါးများလာသော် ကြမ်းတမ်းသောစကား ပြိန်ဖျင်းသော စကား တရားနှစ်ပါးတို့ ပွါးများလာကုန်၏၊ တရားနှစ်ပါးတို့ ပွါးများလာကုန်သော် လိုချင် တပ်မက် ခြင်း'အဘိဇ္ဈာ' ပျက်စီးစေလိုခြင်း 'ဗျာပါဒ' တို့ ပွါးများ လာကုန်၏၊ လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' ပျက်စီး စေလိုခြင်း 'ဗျာပါဒ'တို့ ပွါးများလာကုန်သော် မှားသော အယူဝါဒ ပွါးများလာ၏၊ မှားသော အယူဝါဒ ပွါးများလာသော် မတရားသော တပ်မက်ခြင်း 'အဓမ္မရာဂ'၊ အလွန်အကြူး တပ်မက်ခြင်း 'ဝိသမလောဘ'၊ မှားသော အကျင့်တရား 'မိစ္ဆာဓမ္မ' တရားသုံးပါးတို့ ပွါးများလာကုန်၏၊ တရားသုံးပါးတို့ ပွါးများလာ ကုန်သော် -

အမိ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို မပြုခြင်း၊

အဖ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို မပြုခြင်း၊

သမဏတို့၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို မပြုခြင်း၊

ဗြာဟ္မဏတို့၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို မပြုခြင်း၊

အမျိုး၌ ကြီးသောသူတို့ကို ရိုသေတုပ်ဝပ်မှု မပြုခြင်းဟူသော ဤတရားတို့သည် ပွါးများလာကုန်၏။

ဤတရားတို့ ပွါးများလာကုန်သော် ထိုလူတို့၏ အသက်သည်လည်း ဆုတ်ယုတ်၏၊ အဆင်းသည် လည်း ဆုတ်ယုတ်၏၊ အသက်အားဖြင့်လည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်သော အဆင်းအားဖြင့်လည်း ဆုတ်ယုတ် ကုန်သော အနှစ်နှစ်ရာ့ငါးဆယ် အသက်ရှည်ကုန်သော ထိုလူတို့၏ သားသမီးတို့သည် အနှစ်တစ်ရာ အသက်ရှည်ကုန်၏။

၁။ အမိ အဒေါ် စသည်၌ တပ်မက်မှု။

၂။ လောကထုံးတမ်းအားဖြင့် သုံးဆောင်မှီဝဲသင့်သော သူတို့၌ အလွန်အကြူးလိုက်စားမှု။

၃။ ယောကျ်ားချင်း မိန်းမချင်း တပ်မက်မှု။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၃ - စက္ကဝတ္တိသုတ် ===

ဆယ်နှစ် သက်တမ်း အချိန်

၁၀၃။ ရဟန်းတို့ ဤလူတို့၏ သားသမီးတို့သည် ဆယ်နှစ် အသက်ရှည်အံ့သော အခါမျိုးသည် ဖြစ်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ လူတို့သည် ဆယ်နှစ်သာ အသက်ရှည်ကုန်လတ်သော် ငါးနှစ်အရွယ်ရှိ သတို့သမီးတို့သည် လက်ထပ်ထိမ်းမြားနိုင်သော အရွယ်ရောက်သူတို့ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ ဆယ်နှစ်အသက်ရှည်သော လူတို့၌ ဤမြတ်သော အရသာတို့သည် ကွယ်ပျောက်ကုန်လတ္တံ့။

ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်းဟူမူ -

ထောပတ် ဆီဦး ဆီ ပျား တင်လဲ ဆား ဤသည်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဆယ်နှစ်အသက်ရှည်ကုန်သော လူတို့၌ လူးထမင်းသည် စားဖွယ်တို့တွင် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ ယခုအခါ စားဖွယ်တို့တွင် အသားရောသော သလေးထမင်းသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူ ရဟန်းတို့ ဆယ်နှစ်အသက်ရှည်သော လူတို့ ၌ လူးထမင်းသည် စားဖွယ်တို့တွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ဆယ်နှစ်အသက်ရှည်သော လူတို့၌ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးတို့သည် အကြွင်းမဲ့ ကွယ်ပျောက်ကုန် လတ္တံ့၊ အကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးတို့သည် အလွန်လျှင် ထွန်းပကုန်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ ဆယ်နှစ်အသက်ရှည်သော လူတို့၌ ကောင်းမှုဟူသော အမည်မျှသည်လည်း မရှိလတ္တံ့၊ ကောင်းမှုကို ပြုသူကား အဘယ်မှာ ရှိလတ္တံ့နည်း။ ရဟန်းတို့ ဆယ်နှစ်အသက်ရှည်သော လူတို့တွင် အမိ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို မပြုသူ အဖ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို မပြုသူ သမဏတို့၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို မပြုသူ ဗြာဟ္မဏတို့၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို မပြုသူ အမျိုးတို့၌ ကြီးသောသူတို့ကို ရိုသေတုပ်ဝပ်မှု မပြုသူတို့သည် ပူဇော်ခံထိုက်သူတို့ ဖြစ်ကုန် လတ္တံ့၊ ချီးမွမ်းခံထိုက်သူတို့ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ ယခုအခါ အမိ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို ပြုသူ အဖ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို ပြုသူ သမဏတို့၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို ပြုသူ ဗြာဟ္မဏတို့၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို ပြုသူ အမျိုးတို့၌ ကြီးသော သူတို့ကို ရိုသေတုပ်ဝပ်မှု ပြုသူတို့သည် ပူဇော်ခံထိုက်သူ ချီးမွမ်းခံထိုက်သူတို့ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူ ဆယ်နှစ်အသက်ရှည်သော လူတို့တွင် အမိ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို မပြုသူ အဖ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို မပြုသူ သမဏတို့၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို မပြုသူ ဗြာဟ္မဏတို့၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို မပြုသူ အမျိုး၌ ကြီးသော သူတို့ကို ရိုသေတုပ်ဝတ်မှု မပြုသူ တို့သည် ပူဇော်ခံထိုက်သူတို့ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ ချီးမွမ်းခံထိုက်သူတို့ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ဆယ်နှစ် အသက်ရှည်သော လူတို့၌ အမိ ဟူ၍ လည်းကောင်း မိကြီး မိထွေး ဟူ၍ လည်းကောင်း အရီးကြီး အရီးလေးဟူ၍လည်းကောင်း ဆရာ့မယားဟူ၍လည်းကောင်း အလေးအမြတ် ပြုထိုက်သူ (ဘကြီး ဘထွေးစသည်) တို့၏ မယားဟူ၍လည်းကောင်း (ရိုသေလေးမြတ်သော စိတ်) မဖြစ်လတ္တံ့၊ ဆိတ် သိုး ကြက် ဝက် ခွေး မြေခွေးတို့ကဲ့သို့ လောကသည် ရောယှက်ရှုပ်ထွေး (စည်းကမ်းပျက်) ခြင်းသို့ ရောက်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ဆယ်နှစ်အသက်ရှည်သော လူတို့၌ အချင်းချင်း ပြင်းထန်သော အမျက်ထွက်ခြင်း ပြင်းထန်သော ပျက်စီးစေလိုခြင်း ပြင်းထန်သော မလိုမုန်းထားခြင်း ပြင်းထန်သော သတ်လိုသည့်စိတ် ရှိခြင်း

သည် ထင်ရှားဖြစ်လတ္တံ့။ အမိကလည်း သား၌ သားကလည်း အမိ၌၊ အဖကလည်း သား၌ သားကလည်း အဖ၌၊ မောင်ကလည်း နှမ၌ နှမကလည်း မောင်၌ ပြင်းထန်သော အမျက်ထွက်ခြင်း ပြင်းထန်သော ပျက်စီးစေလိုခြင်း ပြင်းထန်သော မလိုမုန်းထားခြင်း ပြင်းထန်သော သတ်လိုစိတ်ရှိခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ သား သမင်ကို တွေ့မြင်သော် သားမုဆိုးအား ပြင်းထန်သော အမျက်ထွက်ခြင်း ပြင်းထန်သော ပျက်စီးစေလိုခြင်း ပြင်းထန်သော မလိုမုန်းထားခြင်း ပြင်းထန်သော သတ်လိုစိတ်ရှိခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူ ဆယ်နှစ်အသက်ရှည်သော လူတို့၌ ထိုသတ္တဝါတို့ အချင်းချင်း ပြင်းထန်သော အမျက်ထွက်ခြင်း ပြင်းထန်သော ပျက်စီးစေလိုခြင်း ပြင်းထန်သော မလိုမုန်းထားခြင်း ပြင်းထန်သော သတ်လိုစိတ်ရှိခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လတ္တံ့။ အမိကလည်း သား၌ သားကလည်း အမိ၌၊ အဖကလည်း သား၌ သားကလည်း အဖ၌၊ မောင်ကလည်း နှမ၌ နှမကလည်း မောင်၌ ပြင်းထန်သော အမျက်ထွက်ခြင်း ပြင်းထန်သော ပျက်စီးစေလိုခြင်း ပြင်းထန်သော မလိုမုန်းထားခြင်း ပြင်းထန်သော သတ်လိုစိတ်ရှိခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ် လတ္တံ့။

၁၀၄။ ရဟန်းတို့ ဆယ်နှစ်အသက်ရှည်ကုန်သော လူတို့၌ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး သတ္ထန္တရကပ် ဆိုက်လတ္တံ့။ ထိုသူတို့ အချင်းချင်း သားကောင်ဟု မှတ်ကြကုန်လတ္တံ့။ ပြင်းထန်သော လက်နက်တို့သည် ထိုသူတို့၏ လက်တို့၌ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ထိုသူတို့သည် ပြင်းထန်သော လက်နက်ဖြင့် "ဤသည်ကား သားကောင်တည်း၊ ဤသည်ကား သားကောင်တည်း" ဟု အချင်းချင်း သတ်ဖြတ်ကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါတို့တွင် အချို့သော သတ္တဝါတို့အား ဤသို့ အကြံဖြစ်လတ္တံ့၊ "ငါတို့သည် တစ်စုံတစ်ယောက်ကိုမျှ မသတ်ကုန်အံ့၊ ငါတို့ကိုလည်း တစ်စုံတစ်ယောက်သည် မသတ်စေသတည်း၊ ငါတို့သည် မြက်တောသို့ လည်းကောင်း ချုံနွယ်တောသို့ လည်းကောင်း သစ်ပင်တောသို့ လည်းကောင်း ရောက်နိုင်ခဲသော မြစ်လယ်ကျွန်းသို့လည်းကောင်း တောင်ချောက်ကြားသို့လည်းကောင်း ဝင်၍ တောသစ် မြစ် တောသစ်သီးလျှင် အစာရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ မျှတနေရပါကုန်မူကား ကောင်းလေစွ" ဟု (အကြံဖြစ် လတ္တံ့)။ ထိုသူတို့သည် မြက်တောသို့ လည်းကောင်း ချုံနွယ်တောသို့လည်းကောင်း သစ်ပင်တောသို့ လည်းကောင်း ရောက်နိုင်ခဲသော မြစ်လယ်ကျွန်းသို့လည်းကောင်း တောင်ချောက်ကြားသို့ လည်းကောင်း ဝင်၍ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး တောသစ်မြစ် တောသစ်သီးလျှင် အစာရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ မျှတ နေကုန် လတ္တံ့။ ထိုသူတို့ သည် ခုနစ်ရက်လွန်သဖြင့် မြက်တော ချုံနွယ်တော သစ်ပင်တော ရောက်နိုင်ခဲသော မြစ်လယ်ကျွန်း တောင်ချောက်ကြားမှ ထွက်ကုန်၍ အချင်းချင်း ပွေ့ဖက်ကုန်လျက် "အချင်းတို့ သတ္တဝါတို့ကို မြင်ရကုန် သေး၏၊ ငါ အသက်ရှင်သကဲ့သို့ သင်လည်း အသက်ရှင်ပေ၏၊ သတ္တဝါ တို့ကို မြင်ရကုန်သေး၏၊ ငါ အသက် ရှင်သကဲ့သို့ သင်လည်း အသက်ရှင်ပေ၏" ဟု မိမိနှင့် သဘောတူသည်ကို ပြုကုန်လတ္တံ့၊ သက်သာရာ ရကုန်လတ္တံ့။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၃ - စက္ကဝတ္တိသုတ် ===

အသက် အဆင်း စသည် တိုးပွါးခြင်း အကြောင်း

၁၀၅။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါတို့အား ဤသို့ အကြံဖြစ်လတ္တံ့၊ "ငါတို့သည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်ခြင်းကြောင့် ဤသို့ သဘောရှိသော များစွာသော အဆွေအမျိုးတို့၏ ဆုံးရှုံးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ငါတို့သည် ကုသိုလ်ကို ပြုကြရမူ ကောင်းလေစွ၊ အဘယ်ကုသိုလ်ကို ပြုကြရပါမည်နည်း၊ ငါတို့သည် အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကြရမူ ကောင်းလေစွ၊ ဤကုသိုလ်တရားကို ကျင့်ကြရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု (အကြံဖြစ်လတ္တံ့)။ ထိုသူတို့သည် အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန် လတ္တံ့၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်ကုန်လတ္တံ့၊ ထိုသူတို့သည် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်ခြင်းကြောင့် အသက်အားဖြင့်လည်း တိုးပွါးကုန်လတ္တံ့၊ အဆင်းအားဖြင့်လည်း တိုးပွါး ကုန်လတ္တံ့၊ အသက်အားဖြင့်လည်း တိုးပွါးကုန်သော အဆင်းအားဖြင့်လည်း တိုးပွါးကုန်သော ဆယ်နှစ် အသက်ရှည်ကုန်သော ထိုသူတို့၏ သားသမီးတို့သည် အသက်နှစ်ဆယ် ရှည်ကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါတို့အား ဤသို့ အကြံဖြစ်လတ္တံ့၊ "ငါတို့သည် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဆောက်တည် ခြင်းကြောင့် အသက်အားဖြင့်လည်း တိုးပွါးကုန်၏၊ အဆင်းအားဖြင့်လည်း တိုးပွါးကုန်၏၊ ငါတို့သည် ကုသိုလ်ကို တိုးတက်ပိုမို၍ ပြုကြရမူ ကောင်းလေစွ အဘယ်ကုသိုလ်ကို ပြုကြရပါကုန်အံ့နည်း၊ ငါတို့သည် သူတစ်ပါးတို့ မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကြရမူ၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကြရမူ၊ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကြရမူ၊ ကုန်းချောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကြရမူ၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကြရမူ၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကြရမူ၊ သူတစ်ပါးစည်းစိမ်၌ ရှေးရှုကြံခြင်းကို စွန့်ကြရမူ၊ ပျက်စီးစေလိုခြင်းကို စွန့်ကြရမူ၊ မှားသော အယူကို စွန့်ကြရမူ၊ မတရားသော တပ်မက်ခြင်း 'အဓမ္မရာဂ'၊ အလွန်အကြူး တပ်မက်ခြင်း 'ဝိသမလောဘ'၊ မှားသော အကျင့်တရား 'မိစ္ဆာဓမ္မ'ဟူသော တရားသုံးမျိုးတို့ကို စွန့်ကြရ မူ ကောင်းလေစွ၊ ငါတို့သည် အမိ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို ပြုကြရမူ၊ အဖ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို ပြုကြရမူ၊ သမဏတို့၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို ပြုကြရမူ၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို ပြုကြရမူ၊ အမျိုး၌ကြီးသော သူတို့ကို ရိုသေတုပ်ဝပ်မှု ပြုကြရမူ၊ ဤသို့ ဆိုခဲ့သော ကုသိုလ်တရားကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်ကြရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု (အကြံဖြစ်လတ္တံ့)။ ထိုသူတို့သည် အမိ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို ပြုသူတို့ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ အဖ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို ပြုသူတို့ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ သမဏတို့၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို ပြုသူတို့ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ဝတ်ကို ပြုသူတို့ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ အမျိုး၌ ကြီးသောသူတို့ကို ရိုသေတုပ်ဝပ်မှု ပြုသူတို့ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ ဤဆိုခဲ့သော ကုသိုလ်တရားကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်ကုန်လတ္တံ့။

ထိုသူတို့သည် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်ခြင်းကြောင့် အသက်အားဖြင့်လည်း တိုးပွါးကုန်လတ္တံ့၊ အဆင်းအားဖြင့်လည်း တိုးပွါးကုန်လတ္တံ့၊ အသက်အားဖြင့်လည်း တိုးပွါးကုန်သော အဆင်းအားဖြင့်လည်း တိုးပွါးကုန်သော အနှစ်နှစ်ဆယ် အသက်ရှည်ကုန်သော ထိုလူတို့၏ သားသမီးတို့သည် အနှစ်လေးဆယ် အသက်ရှည်ကုန်လတ္တံ့၊ အနှစ်လေးဆယ် အသက်ရှည်ကုန်သော ထိုလူတို့၏ သား သမီးတို့သည် အနှစ်ရှစ်ဆယ် အသက်ရှည်ကုန်လတ္တံ့၊ အနှစ်ရှစ်ဆယ် အသက်ရှည်ကုန်သော ထိုလူတို့၏ သားသမီးတို့သည် အနှစ်တစ်ရာ့ခြောက်ဆယ် အသက်ရှည်ကုန်လတ္တံ့၊ အနှစ် တစ်ရာ့ခြောက်ဆယ် အသက် ရှည်ကုန်သော ထိုလူတို့၏ သားသမီးတို့သည် အနှစ်သုံးရာနှစ်ဆယ် အသက်ရှည်ကုန် လတ္တံ့၊ အနှစ် သုံးရာ့နှစ်ဆယ် အသက်ရှည်ကုန်သော ထိုလူတို့၏ သားသမီးတို့သည် အနှစ်

ခြောက်ရာ့လေးဆယ် အသက် ရှည်ကုန်လတ္တံ့၊ အနှစ်ခြောက်ရာ့လေးဆယ် အသက်ရှည်ကုန်သော ထိုလူတို့၏ သားသမီးတို့သည် အနှစ် နှစ်ထောင် အသက်ရှည်ကုန်လတ္တံ့၊ အနှစ်နှစ်ထောင် အသက်ရှည် ကုန်သော ထိုလူတို့၏ သားသမီးတို့သည် အနှစ်လေးထောင် အသက်ရှည်ကုန်လတ္တံ့၊ အနှစ်လေးထောင် အသက်ရှည်ကုန်သော ထိုလူတို့၏ သား သမီးတို့သည် အနှစ်ရှစ်ထောင် အသက်ရှည်ကုန်လတ္တံ့၊ အနှစ်ရှစ်ထောင် အသက်ရှည်ကုန်သော ထိုလူတို့၏ သားသမီးတို့သည် အနှစ်နှစ်သောင်း အသက်ရှည် ကုန် လတ္တံ့၊ အနှစ်နှစ်သောင်း အသက်ရှည်ကုန်သော ထိုလူတို့၏ သားသမီးတို့သည် အနှစ်လေးသောင်း အသက်ရှည်ကုန်လတ္တံ့၊ အနှစ်လေးသောင်း အသက် ရှည်ကုန်သော လူတို့၏ သားသမီးတို့သည် အနှစ်ရှစ်သောင်း အသက်ရှည်ကုန်လတ္တံ့၊ ရဟန်းတို့ အနှစ် ရှစ်သောင်း အသက်ရှည်ကုန်သော လူတို့၌ အနှစ်ငါးရာ အသက်ရှိသော သတို့သမီးတို့သည် လက်ထပ်ထိမ်းမြားနိုင်သော အရွယ်ရောက်သူတို့ ဖြစ်ကုန် လတ္တံ့။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၃ - စက္ကဝတ္တိသုတ် ===

သင်္ခစကြာဝတေးမင်း ဖြစ်ခြင်း

၁၀၆။ ရဟန်းတို့ အနှစ်ရှစ်သောင်း အသက်ရှည်ကုန်သော လူတို့၌ တပ်မက်ခြင်း၊ ဆာလောင်ခြင်း၊ အိုခြင်း ဟူသော အနာသုံးမျိုးတို့သာ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ အနှစ်ရှစ်သောင်း အသက်ရှည်ကုန်သော လူတို့၌ ဤဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းသည် ပြည့်စုံကြွယ်ဝလတ္တံ့၊ စည်ပင်ဝပြောလတ္တံ့၊ ရွာ နိဂုံး ဇနပုဒ် မင်းနေပြည်တို့ သည် ကြက်ပျံတကျ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ အနှစ်ရှစ်သောင်း အသက်ရှည်ကုန်သော လူတို့ခေတ်၌ ဤဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသည် ကျူတောမြက်တောကဲ့သို့ လူတို့ဖြင့် အကြားမလပ် ပြည့်နှက်စည်ကားနေလတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ အနှစ်ရှစ်သောင်း အသက်ရှည်သော လူတို့ခေတ်၌ ဤဗာရာဏသီပြည်သည် ပြည့်စုံကြွယ်ဝ သည်လည်းဖြစ်သော စည်ပင်ဝပြောသည်လည်းဖြစ်သော များသော လူရှိသည်လည်းဖြစ်သော လူမျိုးစုံတို့ ဖြင့် ပြွမ်းသည် လည်းဖြစ်သော အစားအစာ ပေါများသည် လည်းဖြစ်သော ကေတုမတီမည်သော မင်းနေပြည် ဖြစ်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ အနှစ်ရှစ်သောင်း အသက်ရှည်သော လူတို့ခေတ်၌ ဤဇမ္ဗူဒိပ် ကျွန်းဝယ် ကေတုမတီမင်းနေပြည်လျှင် အချုပ်အခြာရှိသော ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော မြို့တို့သည် ဖြစ်ကုန် လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ အနှစ်ရှစ်သောင်း အသက်ရှည်သော လူတို့ခေတ်၌ ကေတုမတီ မင်းနေပြည်ဝယ် တရားစောင့်သော တရားနှင့်အညီ မင်းပြုသော သမုဒ္ဒရာလေးစင်း အပိုင်းအခြားရှိသည့် လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော ရန်အပေါင်းကို အောင်သော တိုင်းနိုင်ငံကို တည်ငြိမ်စေသော ရတနာ ခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော သင်္ခမည်သော စကြာဝတေးမင်း ဖြစ်လတ္တံ့၊ ထို (စကြာဝတေးမင်း) အား ဤရတနာခုနစ်ပါးတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်လတ္တံ့၊ ဤ (ရတနာခုနစ်ပါးတို့)ကား အဘယ်နည်း၊ စကြာရတနာ ဆင်ရတနာ မြင်းရတနာ ပတ္တမြားရတနာ မိန်းမရတနာ သူဌေးရတနာ ခုနစ်ခုမြောက် သားကြီးရတနာ တို့ပေတည်း။ ထို (သင်္ခ စကြာဝတေးမင်း) ၌ ရဲရင့်ကုန်သော သူရဲကောင်းအင်္ဂရုပ်ရှိကုန်သော တစ်ဖက် စစ်သည်တို့ကို နှိမ်နှင်းနိုင် ကုန်သော အထောင်မကသော သားတော်တို့သည် ရှိကုန် လတ္တံ့၊ ထို (စကြာဝတေးမင်း)သည် သမုဒ္ဒရာအဆုံးရှိသော ဤမြေကို တုတ်မဆောင်မူ၍ လက်နက်မဆောင်မူ၍ တရားသဖြင့် အောင်မြင်လျက် အုပ်စိုးလတ္တံ့။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၃ - စက္ကဝတ္တိသုတ် ===

မေတ္တေယျဘုရား ပွင့်တော်မူခြင်း

၁၀၇။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'အရဟံ' မည်တော်မူသော၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ' မည်တော်မူသော၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န' မည်တော်မူသော၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သုဂတ' မည်တော်မူသော၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'လောကဝိဒူ' မည်တော်မူသော၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ' မည်တော်မူသော၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ' မည်တော်မူသော၊ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဗုဒ္ဓ' မည်တော်မူသော၊ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဘဂဝါ' မည်တော်မူသော ငါသည် ယခုအခါ လောက၌ ပွင့်တော်မူသကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ အနှစ် ရှစ်သောင်း အသက်ရှည်သော လူတို့ခေတ်၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'အရဟံ' မည်တော်မူသော၊ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ' မည်တော်မူသော၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း 'ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န' မည်တော်မူသော၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သုဂတ' မည်တော်မူသော၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'လောကဝိဒူ' မည်တော်မူသော၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ' မည်တော်မူသော၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ' မည်တော်မူသော၊ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဗုဒ္ဓ' မည်တော်မူသော၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း 'ဘဂဝါ'မည်တော်မူသော 'မေတ္တေယျ' မည်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ပွင့်တော်မူလတ္တံ့။

ယခုအခါ ငါသည် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့်တကွသော (နတ်)လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောက၌ ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြား သကဲ့သို့၊ ထိုမေတ္တေယျမြတ်စွာဘုရားသည် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့် တကွသော (နတ်) လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောက၌ ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားလတ္တံ့။ ယခုအခါ ငါသည် အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်းအဆုံး၏ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတော်မူသကဲ့သို့၊ အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူသကဲ့သို့၊ ထိုမေတ္တေယျမြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်း ခြင်းရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့်ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတော်မူလတ္တံ့၊ အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူလတ္တံ့။ ယခုအခါ ငါသည် အရာမက များစွာသော ရဟန်းသံဃာ ပရိသတ်ကို ဆောင်လျက် ဒေသစာရီကြွသကဲ့သို့၊ ထို (မေတ္တေယျမြတ်စွာဘုရား) သည် ထောင်ပေါင်းများစွာသော ရဟန်း သံဃာပရိသတ်ကို ဆောင်လျက် ဒေသစာရီ ကြွတော်မူလတ္တံ့။

၁၀၈။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ သင်္ခစကြဝတေးမင်းသည် မဟာပနာဒမင်း၏ ဘုန်းကံကြောင့် သိကြားမင်းသည် ဝိသကြုံအား ဆောက်လုပ်စေအပ်သော ပြာသာဒ်ကို ထွက်ပေါ်စေ၍ (ထိုပြာသာဒ်၌) စိုးအုပ်

နေ ပြီးသော် ထိုပြာသာဒ်ကို ပေးစွန့်၍ သမဏဗြာဟ္မဏ အထီးကျန်သူ ခရီးသွား ဧည့်သည် ဖုန်းတောင်းယာစကာတို့အား အလှူကို ပေးလျက် ဘုန်းတန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မေတ္တေယျ မြတ်စွာဘုရား အထံ တော်၌ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ရိတ်၍ ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ပြီးလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်း ဘောင်သို့ ဝင်ရောက်လတ္တံ့။ ဤသို့ ဝင်ရောက်ပြီးသော် ထို (ရဟန်း)သည် တစ်ပါးတည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မမေ့မလျော့သော 'သတိ' ပြင်းစွာ အားထုတ်သော 'ဝီရိယ' တည်ကြည်သော 'သမာဓိ' ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသည်ရှိသော် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သော အမျိုးကောင်းသားများ လိုလားအပ်သော မြတ်သောအကျင့်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မကြာမီ ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရလတ္တံ့။

၁၀၉။ ရဟန်းတို့ မိမိသာလျှင် ကျွန်းကြီးသဖွယ် မှီခိုရာရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိမှတစ်ပါးသော အခြားကိုးကွယ်ရာမရှိသည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့။ တရားသာလျှင် ကျွန်း ကြီးသဖွယ် မှီခိုရာရှိသည်ဖြစ်၍ တရားသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိသည်ဖြစ်၍ တရားမှတစ်ပါး အခြားကိုးကွယ်ရာမရှိသည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် မိမိသာလျှင် ကျွန်းကြီးသဖွယ် မှီခိုရာရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိမှတစ်ပါး အခြားကိုးကွယ်ရာမရှိသည်ဖြစ်၍ နေရမည်နည်း။ တရားသာလျှင် ကျွန်းကြီးသဖွယ် မှီခိုရာရှိသည်ဖြစ်၍ တရားသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိသည်ဖြစ်၍ တရားမှ တစ်ပါး အခြားကိုးကွယ်ရာမရှိသည်ဖြစ်၍ နေရမည်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ (သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်လျက် သတိရှိလျက် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းဟု အဖန်ဖန် ရှုလျက် လောက၌ လိုချင်တပ်မက်ခြင်းနှင့် နှလုံးမသာခြင်းကို ပယ်ဖျောက်၍ နေ၏။ ခံစားမှု ဝေဒနာတို့၌ ခံစားမှု ဝေဒနာဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက်။ပ။ စိတ်၌ စိတ်ဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက် သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက် လောက၌ လိုချင်တပ်မက်ခြင်းနှင့် နှလုံးမသာခြင်းကို ပယ်ဖျောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် မိမိသာလျှင် ကျွန်းကြီးသဖွယ် မှီခိုရာရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာ ရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိမှ တစ်ပါး အခြားကိုးကွယ်ရာမရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ တရားသာလျှင် ကျွန်းကြီးသဖွယ် မှီခိုရာရှိသည်ဖြစ်၍ တရားသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိသည်ဖြစ်၍ တရားမှ တစ်ပါး အခြားကိုးကွယ်ရာ မရှိ သည်ဖြစ်၍ နေ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၃ - စက္ကဝတ္တိသုတ် ===

ရဟန်း၏ အသက် အဆင်းစသည် တိုးပွါးခြင်း အကြောင်း

၁၁၀။ ရဟန်းတို့ (သင်ချစ်သားတို့သည်) အဖ (ဘုရား)မှ လာသော မိမိတို့ (ရဟန်းများ၏) ကျက်စားရာအာရုံ၌ ကျက်စားကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ အဖ (ဘုရား)မှ လာသော မိမိတို့ (ရဟန်းများ၏) ကျက်စားရာအာရုံ၌ ကျက်စားကုန်သော (သင်ချစ်သားတို့အား) အသက်အားဖြင့်လည်း တိုးပွါးကုန်လတ္တံ့၊ အဆင်းအားဖြင့်လည်း တိုးပွါးကုန်လတ္တံ့၊ ချမ်းသာအားဖြင့်လည်း တိုးပွါးကုန်လတ္တံ့၊ စည်းစိမ်အားဖြင့်လည်း တိုးပွါးကုန်လတ္တံ့၊ အားခွန်အားဖြင့်လည်း တိုးပွါးကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့၏ အသက် (တိုးပွါးခြင်း၏အကြောင်း) သည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤ (သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် ဆန္ဒကြီးမှုးသော သမာဓိနှင့်လည်းကောင်း၊ သမ္မပ္ပဓာန်ဝီရိယနှင့်လည်းကောင်း ပြည့်စုံသော ဣဒ္ဓိပါဒ်တရားကို ပွါးများ၏။ ဝီရိယကြီးမှုးသော သမာဓိနှင့်လည်းကောင်း၊ သမ္မပ္ပဓာန်ဝီရိယနှင့်လည်းကောင်း ပြည့်စုံသော ဣဒ္ဓိပါဒ်တရားကို ပွါးများ၏။ စိတ်ကြီးမှုးသော သမာဓိနှင့် လည်းကောင်း၊ သမ္မပ္ပဓာန်ဝီရိယနှင့်လည်းကောင်း ပြည့်စုံသော ဣဒ္ဓိပါဒ်တရားကို ပွါးများ၏။ ပညာကြီး မှုးသော သမာဓိနှင့်လည်းကောင်း၊ သမ္မပ္ပဓာန်ဝီရိယနှင့်လည်းကောင်း ပြည့်စုံသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပွါးများ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤ (ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါး) တို့ကို ပွါးများခြင်းကြောင့် အဖန်ဖန် အလေ့အလာ ပြုခြင်းကြောင့် အလိုရှိခဲ့သော် အာယုကပ်ပတ်လုံး လည်းကောင်း၊ အာယုကပ် အကြွင်း ပတ်လုံး လည်းကောင်း တည်နေရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤကား ရဟန်း၏ အသက် (တိုးပွါးခြင်း၏ အကြောင်း) တည်း။

ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ အဆင်း (တိုးပွါးခြင်း၏အကြောင်း) သည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ထိန်းလျက် နေ၏၊ အကျင့် 'အာစာရ', ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ' နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌ 'ဘေး'ဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ ဤကား ရဟန်း၏ အဆင်း (တိုးပွါးခြင်း၏ အကြောင်း) တည်း။

ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ ချမ်းသာ (တိုးပွါးခြင်း၏ အကြောင်း) သည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤ (သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' နှင့် တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့် တက ဖြစ်သော (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယစျာန်သို့။ တတိယ စျာန်သို့။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤကား ရဟန်း၏ ချမ်းသာ (တိုးပွါးခြင်း၏ အကြောင်း) တည်း။

ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ စည်းစိမ် (တိုးပွါးခြင်း၏အကြောင်း) သည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤ (သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် ချမ်းသာစေလိုခြင်း 'မေတ္တာ'နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့်အတူပြု၍ သတ္တဝါ အားလုံးပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည်မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်ခြင်းမရှိသော မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။

သနားခြင်း 'ကရုဏာ' နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။

ဝမ်းမြောက်ခြင်း 'မုဒိတာ' နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။

လျစ်လျူရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ' နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့် အတူပြု၍ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံးပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြတ်သော အတိုင်းအရှည်မရှိသော ငြိုငြင်ခြင်းမရှိသော လျစ်လျူရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ' နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤကား ရဟန်း၏ စည်းစိမ် (တိုးပွါးခြင်း၏ အကြောင်း) တည်း။

ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ ခွန်အား (တိုးပွါးခြင်း၏ အကြောင်း) သည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤကား ရဟန်း၏ ကိုယ်အား ဉာဏ်အား (တိုးပွါးခြင်း၏ အကြောင်း) တည်း။

ရဟန်းတို့ နှိပ်ကွပ်အောင်မြင်နိုင်ခဲသော ဤ (ဒေဝပုတ္တစသော) မာရ်၏ ခွန်အားနှင့် တူသော အခြားသော တစ်ခုသော ခွန်အားကိုမျှလည်း ငါ မြင်တော်မမူ။ အရဟတ္တဖိုလ်ခွန်အားသည်သာလျှင် (ဒေဝပုတ္တ စသော) မာရ်၏ ခွန်အားကို နှိပ်ကွပ်အောင်မြင်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်ခြင်းကြောင့် ဤ (ဆိုခဲ့သည့်) အတိုင်း ဤကုသိုလ် ဤကုသိုလ်၏ အကျိုးသည် တိုးပွါး၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုကုန်သည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန်သတည်း။

သုံးခုမြောက် စက္ကဝတ္တိသုတ် ပြီး၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၄ - အဂ္ဂညသုတ် ===

ဝါသေဋ္ဌနှင့် ဘာရဒွါဇ

၁၁၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း မိဂါရမာတာ 'ဝိသာခါ' ပြာသာဒ်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဝါသေဋ္ဌ (သာမဏေ)နှင့် ဘာရဒွါဇ (သာမဏေ)တို့သည် ရဟန်းတို့ထံ၌ ရဟန်းအဖြစ်ကို တောင့်တကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညချမ်းအခါ၌ (သမာပတ်ဝင်စားလျက်) တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူရာမှ ထ၍ ပြာသာဒ်မှ သက်ဆင်းတော်မူပြီး လျှင် ပြာသာဒ်ရိပ် လွင်တီးခေါင်၌ စင်္ကြံကြွတော်မူ၏။

၁၁၂။ ဝါသေဋ္ဌသည် ညချမ်းအခါ၌ (သမာပတ်ဝင်စားလျက်) တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူရာမှထ၍ ပြာသာဒ်မှ သက်ဆင်းတော်မူပြီးလျှင် ပြာသာဒ်ရိပ် လွင်တီးခေါင်၌ စင်္ကြံကြွနေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်လေ၏၊ မြင်သောကြောင့် ဘာရဒွါဇအား ပြော၏ -

"ငါ့သျှင် ဘာရဒွါဇ မြတ်စွာဘုရားသည် ညချမ်းအခါ၌ (သမာပတ်ဝင်စားလျက်) တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်း တော်မူရာမှ ထ၍ ပြာသာဒ်မှ သက်ဆင်းပြီးလျှင် ပြာသာဒ်ရိပ် လွင်တီးခေါင်၌ စင်္ကြံကြွနေတော်မူ၏။ ငါ့သျှင် ဘာရဒွါဇ သွားကုန်စို့၊ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်စို့၊ မြတ်စွာဘုရား အထံတော်မှ တရားစကားနာရန် ရကောင်းရရာ၏" ဟု (ပြော၏)။

"ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ" ဟု ဘာရဒွါဇသည် ဝါသေဋ္ဌအား ဝန်ခံ၏။

၁၁၃။ ထိုအခါ ဝါသေဋ္ဌနှင့် ဘာရဒွါဇတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကြပြီးလျှင် စင်္ကြံကြွတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသို့ နောက်မှ လိုက်၍ စင်္ကြံသွားကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝါသေဋ္ဌအား မေးတော်မူ၏ -

"ဝါသေဋ္ဌ ပုဏ္ဏားဇာတ်ရှိကုန်သော ပုဏ္ဏားအမျိုးကောင်းသား ဖြစ်ကုန်သော သင်တို့သည် ပုဏ္ဏားမျိုးမှ ထွက်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ကြကုန်၏၊ ဝါသေဋ္ဌ အသို့နည်း သင်တို့ကို ပုဏ္ဏားတို့သည် မဆဲရေးကုန်သလော၊ မရေရွတ်ကုန်သလော" ဟု (မေးတော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား စင်စစ်အားဖြင့် ပုဏ္ဏားတို့သည် အကျွန်ုပ်တို့ကို မိမိအလိုအားလျော်သော ပြည့်စုံစေ့စပ်သော ဆဲရေးရေရွတ်ခြင်းဖြင့် ဆဲရေးကြပါကုန်၏၊ ရေရွတ်ကြပါကုန်၏ဟု (လျှောက်၏)။

ဝါသေဋ္ဌ ပုဏ္ဏားတို့သည် သင်တို့ကို မိမိ၏ အလိုအားလျော်သော ပြည့်စုံစေ့စပ်သော ဆဲရေးရေရွတ်ခြင်းဖြင့် အဘယ်သို့ ဆဲရေးကြကုန်သနည်း၊ အဘယ်သို့ ရေရွတ်ကြကုန်သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား ပုဏ္ဏားတို့သည် ဤသို့ ဆိုကြပါကုန်၏ -

" ပုဏ္ဏားမျိုးသာလျှင် မြတ်၏၊ တစ်ပါးသော အမျိုးတို့သည် ယုတ်ကုန်၏၊ ပုဏ္ဏားမျိုးသာ လျှင် ဖြူစင်၏၊ တစ်ပါးသော အမျိုးတို့သည် မည်းနက်ကုန်၏၊ ပုဏ္ဏားတို့သာလျှင် (အမျိုးအနွယ် စသည်အားဖြင့်) စင်ကြယ်ကုန်၏၊ ပုဏ္ဏားမဟုတ်သော သူတို့သည် မစင်ကြယ်ကုန်၊ ပုဏ္ဏားတို့သာ လျှင် ဗြဟ္မာ၏ ရင်၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာ့ခံတွင်းမှ ဖွားကုန်သော ဗြဟ္မာကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာ ဖန်ဆင်းကုန်သော ဗြဟ္မာ့အမွေခံ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာ၏ သားတို့တည်း။

သင်တို့သည် မြတ်သော (ပုဏ္ဏား)အမျိုးကို စွန့်၍ မာရ်မင်း၏ အသင်းဝင်ဖြစ်ကုန်သော ပြဟ္မာ၏ ခြေဖမိုးမှ ဖွားသော သားဖြစ်ကုန်သော ဇာတ်နိမ့်ကုန်သော မည်းညစ်ကုန်သော ဦးပြည်း ရဟန်းညံ့တို့ ထံသို့ ကပ်ရောက်ခြင်းသည် မကောင်းသည်သာတည်း။

သင်တို့သည် မြတ်သော ပုဏ္ဏား အမျိုးကို စွန့်၍ မာရ်မင်း၏ အသင်းဝင်ဖြစ်ကုန်သော ပြဟ္မာ၏ ခြေဖမိုးမှ ဖွားသော သားဖြစ်ကုန်သော ဇာတ်နိမ့်ကုန်သော မည်းညစ်ကုန်သော ဦးပြည်း ရဟန်းညံ့တို့ ထံသို့ ကပ်ရောက်ခြင်းသည် မလျောက်ပတ်သည် သာတည်း" ဟု (ဆိုကြပါကုန်၏)။

မြတ်စွာဘုရား ပုဏ္ဏားတို့သည် ဤသို့လျှင် အကျွန်ုပ်တို့ကို မိမိ၏ အလိုအားလျော်သော ပြည့်စုံ စေ့စပ်သော ဆဲရေးရေရွတ်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်၍ ဆဲရေးကြပါကုန်၏၊ ရေရွတ်ကြပါကုန်၏ဟု (လျှောက်၏)။

၁၁၄။ ဝါသေဋ္ဌ စင်စစ်အားဖြင့် ပုဏ္ဏားတို့သည် ရှေးလောကဖြစ်စဉ်ကို မအောက်မေ့နိုင်ကုန်၍သာ ဤသို့ ဆိုကုန်၏။

"ပုဏ္ဏားမျိုးသာလျှင် မြတ်၏၊ တစ်ပါးသော အမျိုးတို့သည် ယုတ်ကုန်၏၊ ပုဏ္ဏားမျိုးသာလျှင် ဖြူစင်၏၊ တစ်ပါးသော အမျိုးတို့သည် မည်းနက်ကုန်၏၊ ပုဏ္ဏားတို့သာလျှင် စင်ကြယ်ကုန်၏၊ ပုဏ္ဏား မဟုတ်သူတို့သည် မစင်ကြယ်ကုန်၊ ပုဏ္ဏားတို့သာလျှင် ပြဟ္မာ၏ ရင်၌ ဖြစ်ကုန်သော ပြဟ္မာ၏ ခံတွင်းမှ ဖွားကုန်သော ပြဟ္မာကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ပြဟ္မာဖန်ဆင်းအပ်ကုန်သော ပြဟ္မာ၏ အမွေခံဖြစ်ကုန်သော သားတို့တည်း" ဟု (ဆိုကုန်၏)။ ဝါသေဋ္ဌ ပုဏ္ဏားတို့၏ ကြင်ရာ ပုဏ္ဏေးမတို့ ဥတုလာသည်ကို လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်သည်ကို လည်းကောင်း၊ သားဖွားသည်ကို လည်းကောင်း၊ နို့တိုက်သည်ကို လည်းကောင်း သိမြင်ရကုန်၏။ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် အင်္ဂါဇာတ်မှ မွေးဖွားသည် ဖြစ်ကုန်လျက် "ပုဏ္ဏားမျိုး သာလျှင် မြတ်၏၊ တစ်ပါးသော အမျိုးတို့သည် ယုတ်ကုန်၏၊ ပုဏ္ဏားမျိုးသာလျှင် ဖြူစင်၏၊ တစ်ပါးသော အမျိုးတို့သည် မည်းနက်ကုန်၏၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်သာလျှင် စင်ကြယ်ကုန်၏၊ ပုဏ္ဏားမဟုတ်သူတို့သည် မစင်ကြယ်ကုန်၊ ပုဏ္ဏားတို့သည် သာလျှင် ပြဟ္မာ၏ ရင်၌ ဖြစ်ကုန်သော ပြဟ္မာ၏ ခံတွင်းမှ ဖွားကုန်သော ပြဟ္မာကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ပြဟ္မာဖန်ဆင်း အပ်ကုန်သော ပြဟ္မာ၏ အမွေခံဖြစ်ကုန်သော သားတို့ တည်း" ဟု ဆိုကြကုန်၏၊ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် ပြဟ္မာကိုလည်း ရှုတ်ချရာရောက်ကုန်၏၊ မမှန်သော စကား ကိုလည်း ဆိုရာရောက်ကုန်၏၊ များစွာသော မကောင်းမှုကိုလည်း ပွါးစေရာရောက်ကုန်၏။

=== ၄ - အဂ္ဂညသုတ် ===

အမျိုး လေးပါး

၁၁၅။ ဝါသေဋ္ဌ မင်းမျိုး၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၊ ကုန်သည်မျိုး၊ သူဆင်းရဲမျိုးအားဖြင့် ဤလေးပါးသော အမျိုးတို့သည် ရှိကုန်၏။

ဝါသေဋ္ဌ ဤလူ့ပြည်၌ အချို့မင်းမျိုးသည်လည်း အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ သူတစ်ပါး မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန်သည်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ကုန်းစကားကို ပြောတတ်၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောတတ်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောလေ့ရှိ၏၊ မက်မောခြင်းများ၏၊ ပျက်စီးစေလိုသောစိတ်ရှိ၏၊ မှားသောအယူဝါဒရှိ၏။ ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့လျှင် အကုသိုလ်ဖြစ် ကုန်သော အကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အပြစ်ရှိကုန်သော အပြစ်ရှိသည်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မမှီဝဲအပ်ကုန်သော မမှီဝဲအပ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အရိယာမဖြစ်နိုင်ကုန်သော အရိယာမဖြစ်နိုင်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မည်းညစ်ကုန်သော မည်းညစ် (ဆင်းရဲ) သော အကျိုးရှိကုန်သော ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့ အပ်ကုန်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ယင်းတရားတို့ကို ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သော မင်းမျိုး၌လည်း တွေ့မြင်ရကုန်။ ဝါသေဋ္ဌ ဤလူ့ပြည်၌ အချို့ပုဏ္ဏားမျိုးသည်လည်း။ပ။ ဝါသေဋ္ဌ ဤလူ့ပြည်၌ အချို့လယ်လုပ်ကုန်သည်မျိုးသည်လည်း။ပ။ ဝါသေဋ္ဌ ဤလူ့ပြည်၌ အချို့ဆင်းရဲသားမျိုးသည်လည်း အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးမပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန်သည်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ကုန်းစကားကို ပြောတတ်၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောတတ်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောလေ့ရှိ၏၊ မက်မောခြင်းများ၏၊ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ မှားသော အယူဝါဒ ရှိ၏။ ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့လျှင် အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ပ။ မည်းညစ်ကုန်သော မည်းညစ် (ဆင်းရဲ) သော အကျိုးရှိကုန်သော ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ယင်းတရားတို့ကို ဤလူ့ပြည်၌ အချို့ဆင်းရဲသားမျိုး၌လည်း တွေ့မြင်ရကုန်၏။

ဝါသေဋ္ဌ ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သော မင်းမျိုးသည်လည်း အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါး မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ် မမှန်စကား ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မက်မောခြင်း မများ၊ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်မရှိ၊ မှန်သော အယူဝါဒရှိ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့လျှင် ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အပြစ်မရှိကုန်သော အပြစ်မရှိဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မှီဝဲအပ်ကုန်သော မှီဝဲအပ်သည်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အရိယာဖြစ်နိုင်ကုန်သော အရိယာဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ဖြူစင်ကုန်သော ဖြူစင် (ချမ်းသာ)သော အကျိုးရှိကုန်သော ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ယင်းတရားတို့ကို ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သော မင်းမျိုး၌လည်း တွေ့မြင်ရကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သော ပုဏ္ဏားမျိုး သည်လည်း။ပ။ ဝါသေဋ္ဌ ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သော ကုန်သည်မျိုးသည်လည်း။ပ။ ဝါသေဋ္ဌ ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သော ဆင်းရဲသားမျိုးသည်လည်း အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ မက်မောခြင်းမများ၊ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်မရှိ၊ မှန်သော အယူဝါဒရှိ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့လျှင် ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အပြစ်မရှိကုန်သော အပြစ်မရှိဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မှီဝဲအပ်ကုန်သော မှီဝဲအပ်သည်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အရိယာဖြစ်နိုင်ကုန်သော အရိယာဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ဖြူစင်ကုန်သော ဖြူစင် (ချမ်းသာ)သော အကျိုးရှိ

ကုန်သော ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ယင်းတရားတို့ကို ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သော ဆင်းရဲသားမျိုး၌လည်း တွေ့မြင်ရကုန်၏။

၁၁၆။ ဝါသေဋ္ဌ ဤအမျိုးလေးပါးတို့၌ ဤသို့ ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော အမည်း အဖြူဖြစ်ကုန်သော တရားနှစ်ပါးတို့ ရောပြွမ်း သည်ဖြစ်ပါလျက် ပုဏ္ဏားတို့သည် ဤသို့ ဆိုကုန်၏ -

"ပုဏ္ဏားမျိုးသည်သာလျှင် မြတ်၏၊ တစ်ပါးသော အမျိုးတို့သည် ယုတ်ကုန်၏၊ ပုဏ္ဏားမျိုးသည်သာလျှင် ဖြူစင်၏၊ တစ်ပါးသော အမျိုးတို့သည် မည်းနက်ကုန်၏၊ ပုဏ္ဏားတို့သာလျှင် (အမျိုးအနွယ် စသည်ဖြင့်) စင်ကြယ်ကုန်၏၊ တစ်ပါးသော သူတို့သည် မစင်ကြယ်ကုန်၊ ပုဏ္ဏားတို့သာလျှင် ဗြဟ္မာ၏ ရင်၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာခံတွင်းမှ ဖွားကုန်သော ဗြဟ္မာကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာဖန်ဆင်းအပ်ကုန်သော ဗြဟ္မာ၏ အမွေခံဖြစ်ကုန်သော သားတို့တည်း" ဟု (ဆိုကုန်၏)။ ထို (ပုဏ္ဏား)တို့၏ ထိုစကားကို (ပညာရှိတို့သည်) ဝန်မခံကြကုန်၊ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် -

ဝါသေဋ္ဌ ဤအမျိုးလေးပါးတို့တွင် အကြင် ရဟန်းသည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်၏၊ အာသဝေါတရားကုန်ပြီးဖြစ်၏၊ (မဂ်အကျင့်ကို) ကျင့်သုံးပြီးဖြစ်၏၊ (မဂ်ကိစ္စကို) ပြုပြီးဖြစ်၏၊ ခန္ဓာဝန်ကို ချပြီးဖြစ်၏၊ မိမိအကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ ရောက်ပြီးဖြစ်၏၊ ဘဝသံယောဇဉ် ကုန်ပြီးဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ သိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးဖြစ်၏၊ ထို (ရဟန်း)ကို (အမျိုးလေးပါး)တို့တွင် အမြတ်ဆုံးဟူ၍ တရားသဖြင့်သာလျှင် ဆိုအပ်၏၊ မတရားသဖြင့် မဆိုအပ်။

ဝါသေဋ္ဌ ဤသတ္တလောက၌ တရားသည် သာလျှင် ဤလောက၌ လည်းကောင်း တစ်ပါးသော လောက၌ လည်းကောင်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

၁၁၇။ ဝါသေဋ္ဌ အကြင် အကြောင်းကြောင့် ဤလူအပေါင်း၌ တရားသဘောသည် သာလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏၊ ထို (တရား)၏ အမြတ်ဆုံး အဖြစ်ကို ဤသို့ ဆိုလတ္တံ့သော အကြောင်းဖြင့်လည်း သိအပ်၏။

ဝါသေဋ္ဌ "မိမိထက် လွန်မြတ်သူမရှိသော ရဟန်းဂေါတမသည် သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြု၏" ဟူ၍ ပသေနဒီကောသလမင်းသည် စင်စစ် သိ၏၊ ဝါသေဋ္ဌ သာကီဝင်မင်းမျိုးတို့သည် ပသေနဒီကောသလ မင်း၏ အလိုသို့ လိုက်ကြရကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ သာကီဝင်မင်းမျိုးတို့သည် ပသေနဒီကောသလမင်း၌ နှိမ့်ချခြင်း ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း ရိုသေခြင်းကို ပြုကြရကုန်၏၊ ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့လျှင် သာကီဝင် မင်းမျိုးတို့သည် ပသေနဒီကောသလမင်း၌ အကြင် နှိမ့်ချခြင်း ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း အရိုအသေပြုခြင်းကို ပြုကြရကုန်၏၊ ပသေနဒီကောသလမင်းသည် ထိုနှိမ့်ချခြင်း ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း ရိုသေခြင်းကို မြတ်စွာဘုရား၌ ပြု၏။

"ရဟန်းဂေါတမသည် ကောင်းမြတ်သော ဇာတ်ရှိ၏၊ ငါသည် ယုတ်ညံ့သော ဇာတ်ရှိ၏၊ ရဟန်းဂေါတမသည် အားနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ငါသည် အားနှင့် မပြည့်စုံ၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ကြည် ညိုဖွယ် ရှိ၏၊ ငါသည် ကြည်ညိုဖွယ် မရှိ၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ကြီးကျယ်သော ဘုန်းတန်ခိုး ရှိ၏၊ ငါသည် အနည်းငယ်သော ဘုန်းတန်ခိုးရှိ၏" ဟု (နှလုံးသွင်း၍ ပြု၏)။

စင်စစ်သော်ကား တရားကိုသာလျှင် အရိုအသေပြုသည်ဖြစ်၍ တရားကိုသာလျှင် အလေးအမြတ်ပြုသည်ဖြစ်၍ တရားကိုသာလျှင် မြတ်နိုးသည်ဖြစ်၍ တရားကိုသာလျှင် ပူဇော်သည်ဖြစ်၍ တရားကိုသာလျှင် တုပ်ဝပ်ခြင်း ပြုသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ ပသေနဒီကောသလမင်းသည် ငါ၌ ထိုနှိမ့်ချခြင်း ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦး ကြိုဆိုခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း ရိုသေခြင်းကို ပြု၏။

ဝါသေဋ္ဌ အကြင့်ကြောင့် ဤသတ္တလောက၌ တရားသည်သာလျှင် ဤလောက၌ လည်းကောင်း တစ်ပါးသော လောက၌ လည်းကောင်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏၊ (တရား၏) အမြတ်ဆုံးအဖြစ်ကို ဤဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းဖြင့်လည်း သိအပ်၏။

၁၁၈။ ဝါသေဋ္ဌ အသီးသီးသောဇာတ် အသီးသီးသောအမည် အသီးသီးသောအနွယ် အသီးသီးသော အမျိုးရှိကုန်သော သင်တို့သည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ကြကုန်၏။ ယင်းသို့ ဖြစ်သော်လည်း သင်တို့သည် "အဘယ်သူတို့နည်း" ဟု မေးကြကုန်သော် ငါတို့သည် "သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားသားတော် ရဟန်းတို့တည်း" ဟူ၍ ဝန်ခံကြကုန်လော့။

ဝါသေဋ္ဌ စင်စစ် အကြင်သူ၏ ယုံကြည်ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၌ မတုန်မလှုပ် တည်၏၊ မင်္ဂအမြင် ပေါ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏၊ ထိုမဂ်အမြင်ဖြင့် တည်၏၊ မြဲမြံ၏၊ ရဟန်းသည်လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားသည် လည်းကောင်း၊ နတ်သည် လည်းကောင်း၊ မာရ်သည်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မာသည်လည်းကောင်း၊ လောက၌ တစ်စုံ တစ်ယောက်သောသူသည်လည်းကောင်း လှုပ်ရှားခြင်းငှါ မတတ်နိုင်၊ ထိုသူသည် ထိုအခါ (ငါသည် ရင်၌ တည်၍ ခံတွင်းမှ ထွက်သော တရား၏ အစွမ်းဖြင့် တည်သောကြောင့်) "မြတ်စွာဘုရား၏ ရင်မှဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ ခံတွင်းမှ ဖွားသော တရားကြောင့်ဖြစ်သော တရားသည် ဖန်ဆင်းအပ်သော တရား အမွေခံဖြစ်သော သားတည်း" ဟု ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏၊ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုခြင်းငှါ သင့်သနည်း၊ ဝါသေဋ္ဌ "ဓမ္မကာယ ဗြဟ္မကာယ ဓမ္မဘူတ ဗြဟ္မဘူတ" ဟူသော ဤအမည်သည် ငါ၏ အမည် ဖြစ်သောကြောင့် တည်း။

၁၁၉။ ဝါသေဋ္ဌ ရှည်သော ကာလလွန်လတ်သော် တစ်ရံတစ်ခါ၌ ဤလောကသည် ပျက်၏၊ ထိုအခါသည် ရှိသည် သာတည်း၊ လောကပျက်လတ်သော် သတ္တဝါတို့သည် များသောအားဖြင့် အာဘဿရဘုံ[၁]၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် ထို (ဘုံ)၌ (ဈာန်)စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' လျှင် အစာရှိကုန်၏၊ မိမိတို့ကိုယ် ရောင်ဖြင့် လင်းလျက်ရှိကုန်၏၊ ကောင်းကင်၌ ကျက်စားကုန်၏၊ တင့်တယ်သော နေရာ ရှိကုန်၏၊ ကြာရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ကုန်၏။

ဝါသေဋ္ဌ ရှည်သောကာလလွန်လတ်သော် တစ်ရံတစ်ခါ၌ ဤလောကသည် တည်၏၊ ထိုအခါသည် ရှိသည်သာတည်း၊ လောကဖြစ်လတ်သော် သတ္တဝါတို့သည် များသောအားဖြင့် အာဘဿရဘုံမှ စုတေ၍ ဤ (လူ့ဘုံ)သို့ ရောက်လာကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ဤလူ့ဘုံ၌ (ဥပစာရဈာန်) စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ'လျှင် အစာရှိကုန်၏၊ မိမိတို့ကိုယ်ရောင်ဖြင့် လင်းလျက်ရှိကုန်၏၊ ကောင်းကင်၌ ကျက်စား ကုန်၏၊ တင့်တယ်သောနေရာရှိကုန်၏၊ ကြာရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ကုန်၏။

၁။ ဒုတိယဈာန်သုံးဘုံတွင် အရောင်အဝါထွက်သော ဗြဟ္မာတို့၏နေရာ တတိယဘုံ

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၄ - အဂ္ဂညသုတ် ===

မြေဆီ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း

၁၂၀။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ (စကြဝဠာကုဋေတစ်သိန်းလုံးသည်) တစ်ခုတည်းသော ရေပြင်ကြီးသာ ဖြစ်၏၊ မှောင်အတိဖြစ်၏၊ တစ်ခဲနက် မှောင်အတိဖြစ်၏၊ လနေတို့သည် ထင်ရှားမရှိကုန်၊ နက္ခတ်တာရာ သဏ္ဌာန်တို့သည် ထင်ရှားမရှိကုန်၊ ညဥ့်နေ့တို့သည် ထင်ရှားမရှိကုန်၊ လ, လခွဲတို့သည် ထင်ရှားမရှိကုန်၊ ဥတု, နှစ်တို့သည် ထင်ရှားမရှိကုန်၊ မိန်းမ, ယောကျ်ားတို့သည် ထင်ရှားမရှိကုန်၊ သတ္တဝါတို့သည် 'သတ္တဝါ' ဟူ၍သာ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ဝါသေဋ္ဌ ရှည်သော ကာလလွန်လတ်သော် တစ်ရံတစ်ခါ၌ ထိုသတ္တဝါတို့အား အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော မြေဆီသည် ရေ၌ ထက်ဝန်းကျင်အနှံ့ တည်၏၊ ဥပမာ ပူသော နို့သည် အေးသည်ရှိသော် အထက်၌ အမြှေးဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူ မြေဆီသည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ထို (မြေဆီ)သည် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနံ့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထောပတ်ဆီဦးသည် (အဆင်းနှင့်) ပြည့်စုံသကဲ့သို့ ဤအတူ အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ (ပျားချေးစသည့်) အပြစ်ကင်းသော ပျားငယ်ရည်သည် အရသာနှင့် ပြည့်စုံသကဲ့သို့ ဤအတူ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ လျှပ်ပေါ်သော သဘောရှိသော သတ္တဝါတစ်ယောက်သည် "အချင်းတို့ ဤအရာသည် အဘယ်သို့ အရသာ ဖြစ်လိမ့်မည်နည်း"ဟု မြေဆီကို လက်ချောင်းဖြင့် (ယူ၍) လျက်၏၊ မြေဆီကို လက်ချောင်းဖြင့် (ယူ၍) လျက်သော ထိုသတ္တဝါအား (အရသာသည် ခုနစ်ထောင်သော အကြောတို့ကို) ပျံ့နှံ့၍ တည်၏၊ ထိုသတ္တဝါအား တပ်ခြင်း တဏှာသည်လည်း ဖြစ်၏။ ဝါသေဋ္ဌ တစ်ပါးသော သတ္တဝါတို့ သည်လည်း ထိုသတ္တဝါကို အတုလိုက်၍ မြေဆီကို လက်ချောင်းဖြင့် (ယူ၍) လျက်ကုန်၏၊ မြေဆီကို လက်ချောင်းဖြင့် (ယူ၍) လျက်ကုန်သော ထိုသတ္တဝါတို့အား (အရသာသည် ခုနစ်ထောင်သော အကြောတို့ ကို) ပျံ့နှံ့၍ တည်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့အား တပ်ခြင်း တဏှာသည်လည်း ဖြစ်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၄ - အဂ္ဂညသုတ် ===

လ နေ စသည်တို့ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း

၁၂၁။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါတို့သည် မြေဆီကို လက်တို့ဖြင့် အလုတ်အလွေးပြု၍ စားရန် အားထုတ်ကုန်၏၊ ဝါသေဋ္ဌ ထိုသတ္တဝါတို့သည် မြေဆီကို လက်တို့ဖြင့် အလုတ်အလွေးပြု၍ စားရန် အားထုတ်ကြသောအခါ ထိုသတ္တဝါတို့အား မိမိတို့ ကိုယ်ရောင်သည် ကွယ်၏၊ မိမိတို့ ကိုယ်ရောင် ကွယ်သည် ရှိသော် လနေတို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏၊ လနေတို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်သော် နက္ခတ် တာရာတို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏၊ နက္ခတ် တာရာ သဏ္ဍာန်တို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်သော် ညဉ့်နေ့တို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏၊ ညဉ့်နေ့တို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်သော် လ, လခွဲတို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏၊ ဥတု, နှစ်တို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ဤမျှသော အပိုင်းအခြားဖြင့် ဤလောကသည် တစ်ဖန် ဖြစ်၏။

၁၂၂။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါတို့သည် မြေဆီကို စားကုန်လျက် ထိုမြေဆီလျှင် အစာရှိကုန်လျက် ထိုမြေဆီလျှင် အာဟာရရှိကုန်လျက် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုသတ္တဝါတို့သည် အကြင်အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် မြေဆီကို စားကုန်လျက် ထိုမြေဆီလျှင် အစာရှိကုန်လျက် ထိုမြေဆီလျှင် အာဟာရရှိကုန်လျက် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ကုန်၏၊ ဝါသေဋ္ဌ ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့် မြေဆီကို စားကုန်သော ထိုသတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်၌ ကြမ်းတမ်းခြင်းသည်လည်း ဖြစ်၏၊ အဆင်းဖောက်ပြန်ခြင်း သည်လည်း ထင်၏။

အချို့သတ္တဝါတို့သည် အဆင်းလှကုန်၏၊ အချို့သတ္တဝါတို့သည် အဆင်းမလှကုန်၊ ထိုသတ္တဝါတို့တွင် အဆင်းလှသော သတ္တဝါတို့သည် အဆင်းမလှသော သတ္တဝါတို့ကို "ငါတို့သည် ဤသတ္တဝါတို့ထက် ပိုလွန်၍ အဆင်းလှကုန်၏၊ ဤသတ္တဝါတို့သည် ငါတို့ထက် ပိုလွန်၍ အရုပ်ဆိုးကုန်၏" ဟု အလွန်မာန်မူကုန်၏၊ အဆင်းလှခြင်းကိုစွဲ၍ အလွန်မာန်မူသော အကြောင်းကြောင့် အလွန်မာန်မူတတ်သော သဘောရှိ ကုန်သော ထိုသတ္တဝါတို့အား မြေဆီသည် ကွယ်လေ၏၊ မြေဆီကွယ်သည်ရှိသော် စည်းဝေးကုန်၏၊ စည်းဝေးကုန်ပြီး၍ "အဟောရသံ အဟောရသံ မြေဆီကွယ်ခဲ့ပြီတကား၊ မြေဆီကွယ်ခဲ့ပြီတကား" ဟု ညည်းတွား ကြကုန်၏၊ ထိုစကားကို (စွဲ၍) ယခုအခါ၌လည်း လူတို့သည် တစ်စုံတစ်ခုသော အရသာ ကောင်းကို ရလတ်သောအခါ "အဟောရသံ အဟောရသံ" ဟု ဆိုကြကုန်၏၊ ထို (အဟောရသံ အဟောရသံ ဟူသော) ရှေးကျသော ဦးစွာသိအပ်သော စကားကိုသာ အတုလိုက်၍ ဆိုကြကုန် သော်လည်း ထိုစကား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကိုကား မသိကြကုန်။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၄ - အဂ္ဂညသုတ် ===

မြေလွှာ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း

၁၂၃။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါတို့အား အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော မြေဆီကွယ်သည်ရှိသော် မြေလွှာသည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ မှိုသည် ထင်ရှားဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူ မြေလွှာသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ ထို (မြေလွှာ)သည် အဆင်း အနံ့ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထောပတ် ဆီဦးသည် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံသကဲ့သို့ ဤအတူ အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အပြစ်ကင်းသော ပျားငယ်ရည်သည် အရသာနှင့် ပြည့်စုံသကဲ့သို့ ဤအတူ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါတို့သည် မြေလွှာကို စားရန် အားထုတ်ကုန်၏။ ထို (သတ္တဝါ) တို့သည် ထို (မြေလွှာ)ကို စားကုန်လျက် ထိုမြေလွှာလျှင် အစာရှိကုန်လျက် ထိုမြေလွှာလျှင် အာဟာရရှိကုန်လျက် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ကုန်၏။

ဝါသေဋ္ဌ အကြင် အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုသတ္တဝါတို့သည် ထိုမြေလွှာကို စားကုန်လျက် ထိုမြေလွှာလျှင် အစာရှိကုန်လျက် ထိုမြေလွှာလျှင် အာဟာရရှိကုန်လျက် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည် ကုန်၏၊ ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုသတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်၌ ရှေးကထက် ပိုမို၍ ကြမ်းတမ်းသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း ကျရောက်၏၊ အဆင်းဖောက်ပြန်ခြင်းသည်လည်း ထင်ရှား၏၊ အချို့သတ္တဝါတို့သည် အဆင်းလှကုန်၏၊ အချို့သတ္တဝါတို့သည် အဆင်းမလှကုန်၊ ထိုသတ္တဝါတို့တွင် အဆင်းလှသော သတ္တဝါ တို့သည် အဆင်းမလှသော သတ္တဝါတို့ကို "ငါတို့သည် ဤသူတို့ထက် ပိုလွန်၍ အဆင်းလှကုန်၏၊ ဤသူတို့သည် ငါတို့ထက် ပိုလွန်၍ အရုပ်ဆိုးကုန်၏"ဟု အလွန်မာန်မူကြကုန်၏၊ အဆင်းလှခြင်းကို (စွဲ၍) အလွန်မာန်မူသော အကြောင်းကြောင့် အလွန်မာန်မူခြင်းသဘော ရှိကုန်သော ထိုသတ္တဝါတို့အား မြေလွှာသည် ကွယ်လေ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၄ - အဂ္ဂညသုတ် ===

နွယ်ချို ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း

၁၂၄။ မြေလွှာကွယ်သည်ရှိသော် အလွန်ချိုသော နွယ်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ အလွန်ချိုသော ကန်စွန်းနွယ်သည် ထင်ရှားဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ထို (နွယ်)သည် အဆင်း အနံ့ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဥပမာ ထောပတ်ဆီဦးသည် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံသကဲ့သို့ ဤအတူ အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အပြစ်ကင်းသော ပျားငယ်ရည်သည် အရသာနှင့် ပြည့်စုံသကဲ့သို့ ဤအတူ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါတို့သည် အလွန်ချိုသော နွယ်ကို စားရန် အားထုတ်ကုန်၏၊ ထို (သတ္တဝါ)တို့သည် ထို (အလွန်ချိုသောနွယ်) ကို စားကုန်လျက် ထိုအလွန်ချိုသော နွယ်လျှင် အစာရှိကုန်လျက် ထိုအလွန်ချိုသော နွယ်လျှင် အာဟာရရှိကုန်လျက် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ အကြင် အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုသတ္တဝါတို့သည် ထိုအလွန်ချိုသော နွယ်ကို စားကုန်လျက် ထိုအလွန်ချိုသော နွယ်လျှင် အစာရှိကုန်လျက် ထိုအလွန်ချိုသော နွယ်လျှင် အာဟာရရှိကုန်လျက် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ကုန်၏၊ ထိုထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုသတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်၌ ရှေးကထက် ပိုမို၍ ကြမ်းတမ်းသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း ကျရောက်၏၊ အဆင်းဖောက်ပြန်ခြင်း သည်လည်း ထင်ရှား၏။

အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် အဆင်းလှကုန်၏၊ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် အဆင်းမလှကုန်၊ ထိုသတ္တဝါ တို့တွင် အဆင်းလှသော သတ္တဝါတို့သည် အဆင်းမလှသော သတ္တဝါတို့ကို "ငါတို့သည် ဤသူ တို့ထက် အဆင်းလှကုန်၏၊ ဤသူတို့သည် ငါတို့ထက် ပိုလွန်၍ အရုပ်ဆိုးကုန်၏" ဟု အလွန်မာန်မူ ကုန်၏၊ အဆင်းကို စွဲ၍ မာန်မူသော အကြောင်းကြောင့် အလွန် မာန်မူခြင်း သဘော ရှိကုန်သော ထို သတ္တဝါတို့အား အလွန်ချိုသော နွယ်သည် ကွယ်လေ၏။

အလွန်ချိုသောနွယ် ကွယ်သည်ရှိသော် စည်းဝေးကြကုန်၏၊ စည်းဝေးကြကုန်ပြီး၍ "အဟု ဝတ နော, အဟာယိ ဝတ နော ငါတို့အား ချိုသော နွယ်သည် ဖြစ်ခဲ့၏တကား၊ ချိုသော နွယ်သည် ငါတို့အား ကွယ်ခဲ့ပြီတကား" ဟု ညည်းတွားကြ ကုန်၏။ ထိုစကားကို (စွဲ၍) ယခုအခါ၌လည်း လူတို့သည် တစ်စုံတစ်ခု ဆင်းရဲနှင့် တွေ့ကြကုန်လတ်သော် "ငါတို့အား (ချမ်းသာမှုသည်) ဖြစ်ခဲ့၏တကား၊ ငါတို့အား (ချမ်းသာမှုသည်) ကွယ်ခဲ့ပြီတကား" ဟု ဆိုကြကုန်၏၊ ထို 'အဟု ဝတ နော, အဟာယိ ဝတ နော' ဟူသော ရှေးကျသော ဦးစွာသိအပ်သော စကားကိုသာ အတုလိုက်၍ ဆိုကြသော်လည်း ထိုစကား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကိုကား မသိကြကုန်။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၄ - အဂ္ဂညသုတ် ===

အလိုအလျောက် သလေးဆန် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း

၁၂၅။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါတို့အား အလွန်ချိုသောနွယ် ကွယ်သည်ရှိသော် ထင်းဖြင့် မချက်ရသော ဖွဲနုမပါသော ဖွဲမပါသော ဖြူစင်သော ကောင်းသော အနံ့ရှိသော ဆန်လုံးသာအသီးရှိသော သလေးပင်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏။

အကြင် (သလေးဆန်) ကို ညအခါ ညစာအလို့ငှါ ဆောင်ယူကုန်၏၊ ထို (သလေးဆန်) သည် နံနက်အခါ မှည့်လျက် တစ်ဖန် ပေါက်၏၊ အကြင် (သလေးဆန်) ကို နံနက်အခါ နံနက်စာအလို့ငှါ ဆောင်ယူကုန်၏၊ ထိုသလေးဆန်သည် ညဥ့်အခါ မှည့်သည်ဖြစ်၍ တစ်ဖန် ပေါက်၏၊ ယူရာအရပ်သည် မထင်၊ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ သတ္တဝါတို့သည် ထင်းဖြင့် မချက်ရသော သလေးဆန်ကို စားကုန်လျက် ထိုသလေးဆန်လျှင် အစာရှိကုန်လျက် ထိုသလေးဆန်လျှင် အာဟာရရှိကုန်လျက် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ကုန်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၄ - အဂ္ဂညသုတ် ===

မိန်းမ ယောကျ်ား လိင်ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း

၁၂၆။ ဝါသေဋ္ဌ အကြင် အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုသတ္တဝါတို့သည် ထင်းဖြင့် မချက်ရသော သလေးဆန်ကို စားကုန်လျက် ထိုသလေးဆန်လျှင် အစာရှိကုန်လျက် ထိုသလေးဆန်လျှင် အာဟာရရှိကုန် လျက် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ကုန်၏၊ ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့် ရှေးကထက် ပိုမို၍ ထိုသတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်၌ ကြမ်းတမ်းသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း ကျရောက်၏၊ အဆင်းဖောက်ပြန်ခြင်းသည်လည်း ထင်ရှား၏၊ မိန်းမအားလည်း မိန်းမလိင်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ယောကျ်ားအားလည်း ယောကျ်ား လိင်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ မိန်းမသည်လည်း ယောကျ်ားကို တစိမ်းစိမ်း ကြည့်၏၊ ယောကျ်ားသည်လည်း မိန်းမကို တစိမ်းစိမ်း ကြည့်၏၊ အချင်းချင်း တစိမ်းစိမ်း ကြည့်ကုန်သော ထိုမိန်းမ, ယောကျ်ား တို့အား ပြင်းစွာ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' သည် ထင်ရှားဖြစ်လေ၏၊ ရာဂကြောင့်ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းသည် ကိုယ်၌ ကျရောက်၏၊ ထို (မိန်းမ, ယောကျ်ား) တို့သည် ရာဂကြောင့် ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းကြောင့် မေထုန်အကျင့် ကို မှီဝဲကုန်၏။

ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ မေထုန်အကျင့်မှီဝဲသော သူတို့ကို မြင်ကြသောအခါ တစ်ပါးသော သူတို့သည် "ညစ်သောသူ ပျက်လေလော့၊ ညစ်သောသူ ပျက်လေလော့၊ သတ္တဝါ တစ်ယောက်သည် သတ္တဝါ တစ်ယောက်အား ဤသို့သော အမှုကို အဘယ့်ကြောင့် ပြုရသနည်း" ဟု ဆို၍ မြေမှုန့်ဖြင့် ပစ်ကုန်၏၊ တစ်ပါးသော သူတို့သည် ပြာဖြင့် ပစ်ကုန်၏၊ တစ်ပါးသော သူတို့သည် နွားချေးဖြင့် ပစ်ကုန်၏၊ ယခုအခါ၌လည်း လူတို့သည် အချို့သော ဇနပုဒ်တို့၌ သတို့သမီးကို ဆောင်ယူလတ်သော် မြေမှုန့်ဖြင့် ပစ်ကုန်၏၊ အချို့ လူတို့သည် ပြာဖြင့် ပစ်ကုန်၏၊ အချို့လူတို့သည် နွားချေးဖြင့် ပစ်ကုန်၏။ ရှေးကျသော ဦးစွာသိအပ်သော ထိုအကျင့်အမှုကို အတုလိုက်၍ ပြုလုပ်ကြသော်လည်း ထိုအကျင့်အမှု၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုကား မသိကြကုန်။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၄ - အဂ္ဂညသုတ် ===

မေထုန် အကျင့်

၁၂၇။ ဝါသေဋ္ဌ ထို (ကမ္ဘာတည်စ) အခါ၌ ထို (အိမ်ထောင်မှု) ကို အဓမ္မဟူ၍ သမုတ်အပ်၏၊ ယခုအခါ ထို (အိမ်ထောင်မှု) ကို ဓမ္မဟူ၍ သမုတ်အပ်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ထို (ကမ္ဘာတည်စ) အခါ၌ အကြင် သတ္တဝါတို့သည် မေထုန်အကျင့်ကို မှီဝဲကုန်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည် တစ်လလုံးလုံးလည်းကောင်း၊ နှစ်လ လုံးလုံး လည်းကောင်း ရွာနိဂုံးသို့ ဝင်ခွင့်မရကြကုန်။ဝါသေဋ္ဌ အကြင် (ကမ္ဘာတည်စ) အခါ၌ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ထို မေထုန်အကျင့်၌ အပိုင်းအခြားမရှိ မှီဝဲခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအခါ ထိုမေထုန် အကျင့်ကို ဖုံးကွယ်ရန် အလို့ငှါ အိမ်ဆောက်ရန် အားထုတ်ကြကုန်၏၊ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ပျင်းရိသော သဘောရှိသော သတ္တဝါ တစ်ယောက်အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏၊ "အချင်းတို့ ငါသည် သလေးဆန်ကို ညဥ့်အခါ ညဥ့်စာ, နံနက်အခါ နံနက်စာအလို့ငှါ ယူလျက် အဘယ့်ကြောင့် ပင်ပန်းခံ နေမည်နည်း၊ ငါသည် သလေး ဆန်ကို တစ်ကြိမ်တည်းဖြင့်သာ ညဥ့်စာ, နံနက်စာအလို့ငှါ ဆောင်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါသည် သလေးဆန်ကို တစ်ကြိမ်တည်းဖြင့်သာ ညဥ့်စာ, နံနက်စာ အလို့ငှါ ဆောင်ယူ၏။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ တစ်ပါးသော သတ္တဝါသည် ထိုသတ္တဝါထံ ချဉ်းကပ်၍ ထိုသတ္တဝါအား "အချင်း လာလော့၊ သလေးဆန်ယူရန် သွားကုန်အံ့" ဟု ဆို၏။ "အချင်းလူ တော်ပြီ၊ ငါသည် သလေးဆန်ကို တစ်ကြိမ်တည်းဖြင့်သာ ညဥ့်စာ, နံနက်စာအလို့ငှါ ယူခဲ့ပြီ" ဟု ဆို၏။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါသည် ထိုသတ္တဝါအတုကို လိုက်၍ "အချင်းလူ ဤသို့ (နှစ်ရက်စာ ယူထားခြင်းသည်) လည်း ကောင်း၏" ဟု သလေးဆန်ကို တစ်ကြိမ်တည်းဖြင့်သာ နှစ်ရက်စာအလို့ငှါ ဆောင်ယူ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ တစ်ပါးသော သတ္တဝါသည် ထိုသတ္တဝါထံ ချဉ်းကပ်၍ " အချင်းလူ လာလော့၊ သလေးဆန် ယူရန် သွားကုန်အံ့" ဟု ဆို၏။ အချင်းလူ တော်ပြီ၊ ငါသည် သလေးဆန်ကို တစ်ကြိမ်တည်း ဖြင့်သာ နှစ်ရက် စာယူခဲ့ပြီဟု ဆို၏။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါသည် ထိုသတ္တဝါအတုကို လိုက်၍ အချင်းလူ ဤသို့ (လေးရက်စာ ယူထားခြင်းသည်) လည်း ကောင်း၏ ဟု သလေးဆန်ကို တစ်ကြိမ်တည်း ဖြင့်သာ လေးရက်စာအလို့ငှါ ဆောင်ယူ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ တစ်ပါးသော သတ္တဝါသည် ထိုသတ္တဝါထံ ချဉ်းကပ်၍ "အချင်းလူ လာလော့၊ သလေးဆန်ယူရန် သွားကုန်အံ့" ဟု ဆို၏။ အချင်းလူ တော်ပြီ၊ ငါသည် သလေးဆန်ကို တစ်ကြိမ်တည်း ဖြင့်သာ လေးရက်စာ ယူခဲ့ပြီဟု ဆို၏။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါသည် ထိုသတ္တဝါအတုကို လိုက်၍ အချင်းလူ ဤသို့ (ရှစ်ရက်စာ ယူထားခြင်းသည်) လည်း ကောင်း၏ဟု သလေးဆန်ကို တစ်ကြိမ်တည်း ဖြင့်သာ ရှစ်ရက်စာအလို့ငှါ ဆောင်ယူ၏။

ဝါသေဋ္ဌ အကြင်အခါ ထိုသတ္တဝါတို့သည် သလေးဆန်ကို သိုမှီး၍ စားရန် အားထုတ်ကုန်၏၊ ထိုအခါ ဖွဲနုသည်လည်း ဆန်ကို မြေးယှက်၏၊ ဖွဲသည်လည်း ဆန်ကို ဖုံးအုပ်၏၊ ရိုးပြတ်သည်လည်း ပြန် ၍ မစည်ပင်၊ ဖြတ်ရာအရပ်သည် ထင်ရှား၏၊ သလေးပင်တို့သည် အစုလိုက် အစုလိုက် တည်ကုန်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၄ - အဂ္ဂညသုတ် ===

သလေးဆန် ခွဲဝေခြင်း

၁၂၈။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါ တို့သည် စည်းဝေးကြ ကုန်၏၊ စည်းဝေးကြ ကုန်ပြီးသော် ညည်းတွားကြကုန်၏၊ "အချင်းတို့ သတ္တဝါတို့၌ အယုတ်တရားတို့သည် ထင်ရှားဖြစ်ခဲ့ကုန်ပြီတကား၊ ငါတို့သည် ရှေးက (ဥပစာရစျာန်) စိတ်ဖြင့် ပြီးကုန်၏၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' လျှင် အစာရှိကုန်၏၊ မိမိတို့ ကိုယ်ရောင်ဖြင့် တောက်ပကုန်၏၊ ကောင်းကင်၌ သွားလာနိုင်ကုန်၏၊ တင့်တယ်သောနေရာရှိကုန်၏၊ ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံးတည်ကုန်၏။ ရှည်စွာသော ကာလလွန်လတ်သော် တစ်ရံရောအခါ၌ ထိုငါတို့အား အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော မြေဆီသည် ရေ၌ ထက်ဝန်းကျင်အနှံ့ တည်၏၊ ထိုမြေဆီသည် အဆင်း အနံ့အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုငါတို့သည် မြေဆီကို လက်တို့ဖြင့် အလုတ်အလွေးပြု၍ စားရန် အားထုတ် ခဲ့ကုန်၏၊ မြေဆီကို လက်တို့ဖြင့် အလုပ်အလွေးပြုကာ စားရန် လုံ့လပြုကုန်သော ထိုငါတို့အား မိမိတို့ ကိုယ်ရောင်သည် ကွယ်ခဲ့၏၊ မိမိတို့ ကိုယ်ရောင်ကွယ်သည်ရှိသော် လနေတို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏၊ လနေတို့ ထင်ရှားဖြစ်သော် နက္ခတ် တာရာတို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏၊ နက္ခတ် တာရာ သဏ္ဍာန်တို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်သော် ညဉ့်နေ့တို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏၊ ညဉ့်နေ့တို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်သော် လ, လခွဲတို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏၊ လ, လခွဲတို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်သော် ဥတု, နှစ်တို့သည် ထင်ကုန်၏၊ ထို ငါတို့သည် မြေဆီကို စားကုန်လျက် ထိုမြေဆီလျှင် အစာရှိကုန်လျက် ထိုမြေဆီလျှင် အာဟာရ ရှိကုန် လျက် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ခဲ့ ကြကုန်၏။

ထိုငါတို့အား ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့် မြေဆီသည် ကွယ်ခဲ့၏၊ မြေဆီကွယ်သည်ရှိသော် မြေလွှာသည် ထင်ရှားဖြစ်ခဲ့၏၊ ထိုမြေလွှာသည် အဆင်း အနံ့ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုငါတို့သည် မြေလွှာကို စားရန် အားထုတ်ခဲ့ကြကုန်၏၊ ထိုငါတို့သည် ထိုမြေလွှာကို စားကုန် လျက် ထိုမြေလွှာလျှင် အစာရှိကုန်လျက် ထိုမြေလွှာလျှင် အာဟာရရှိကုန်လျက် ရှည်စွာသော ကာလပတ် လုံး တည်ခဲ့ကြ ကုန်၏။

ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုငါတို့အား မြေလွှာသည် ကွယ်ခဲ့ ၏၊ မြေလွှာကွယ်သည်ရှိသော် ချိုသော နွယ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ခဲ့၏၊ ထို (ချိုသောနွယ်) သည် အဆင်း အနံ့ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုငါတို့သည် ချိုသော နွယ်တို့ကို စားရန် အားထုတ်ခဲ့ကြကုန်၏၊ ထိုငါတို့သည် ချိုသော နွယ်ကို စားကုန်လျက် ထိုချိုသော နွယ်လျှင် အစာရှိကုန်လျက် ထိုချိုသော နွယ်လျှင် အာဟာရ ရှိကုန်လျက် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ခဲ့ကြကုန်၏။

ထိုငါတို့အား ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့် ချိုသောနွယ်သည် ကွယ်ခဲ့၏၊ ချိုသောနွယ် ကွယ်သည်ရှိသော် ထင်းဖြင့် မချက်ရသော ဆန်ကွဲမရှိသော ဖွဲမရှိသော စင်ကြယ်သော ကောင်းသော အနံ့ရှိသော ဆန်လုံးသာသီးသော သလေးပင်သည် ထင်ရှားဖြစ်ခဲ့၏။ အကြင် (သလေးဆန်) ကို ညဉ့်အခါ ညဉ့်စာအလို့ငှါ ယူကုန်၏၊ နံနက်အခါ ထို (သလေးဆန်) သည် မှည့်သည် ဖြစ်၍ တစ်ဖန် ပေါက်၏၊ အကြင် သလေးဆန်ကို နံနက်အခါ နံနက်စာအလို့ငှါ ယူကုန်၏၊ ညဉ့်အခါ ထို သလေးဆန်သည် မှည့်သည်ဖြစ်၍ တစ်ဖန် ပေါက်၏၊ ရိတ်ဖြတ် (ယူ) ရာ အရပ်သည် မထင်ကုန်။ ထို ငါ တို့သည် ထင်းဖြင့် မချက်ရသော သလေးဆန်ကို စားကုန်လျက် ထိုသလေးဆန်လျှင် အစာရှိကုန်လျက် ထိုသလေးဆန်လျှင် အာဟာရရှိကုန်လျက် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ခဲ့ကြ ကုန်၏။

ထိုငါတို့အား ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဖွဲ့နွဲ့သည်လည်း ဆန်ကို မြေးယှက်၏၊ ဖွဲသည်လည်း ဆန်ကို ဖုံးအုပ်၏၊ ရိုးပြတ်သည်လည်း တစ်ဖန် မစည်ပင်၊ ဖြတ်ရာယူရာ အရပ်သည် ထင်ရှားလေ၏၊ သလေးပင်တို့သည် အစုလိုက် အစုလိုက် တည်ကုန်၏။ "ငါတို့သည် သလေးပင်ကို ဝေကြရမူ အပိုင်းအခြား ထားကြရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု (ညည်းတွားကြကုန်၏)။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါတို့သည် သလေးပင်ကို ဝေကုန်၏၊ အပိုင်းအခြားကို ထားကုန်၏။

၁၂၉။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ လျှပ်ပေါ်သော သဘောရှိသော သတ္တဝါတစ်ယောက်သည် မိမိအဖို့ကို စောင့်ရှောက်၍ သူတစ်ပါးအဖို့ကို မပေးဘဲ ယူ၍ သုံးစား၏၊ ထိုသူကို ဖမ်းကုန်၏၊ ဖမ်းပြီးသော် ဤသို့ ဆိုကုန်၏ -

"အချင်းသတ္တဝါ သင်သည် ယုတ်ညံ့သော အမှုကို ပြုဘိ၏တကား၊ သင်သည် မိမိအဖို့ကို စောင့်ရှောက်၍ သူတစ်ပါးအဖို့ကို မပေးဘဲ ယူ၍ သုံးစားဘိ၏၊ အချင်းသတ္တဝါ သင်သည် နောက်တစ်ဖန် ဤသို့သော အမှုကို မပြုလင့်" ဟု (ဆိုကုန်၏)။

ဝါသေဋ္ဌ ထိုသတ္တဝါသည် "အရှင်တို့ ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုသတ္တဝါတို့အား ဝန်ခံ၏၊ ဝါသေဋ္ဌ ထိုသတ္တဝါသည် နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ပ။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုသတ္တဝါသည် သုံးကြိမ်မြောက်လည်း မိမိအဖို့ကို စောင့်ရှောက်၍ သူတစ်ပါးဥစ္စာအဖို့ကို မပေးဘဲ ယူ၍ သုံးစား၏၊ ထိုသူကို ဖမ်းကုန်၏၊ ဖမ်းပြီးသော် ဤသို့ ဆိုကုန်၏ -

"အချင်းသတ္တဝါ သင်သည် ယုတ်ညံ့သောအမှုကို ပြုဘိ၏တကား၊ သင်သည် မိမိအဖို့ကို စောင့်ရှောက်၍ သူတစ်ပါးအဖို့ကို မပေးဘဲ ယူ၍ သုံးစားဘိ၏၊ အချင်းသတ္တဝါ သင်သည် နောက်တစ်ဖန် ဤသို့သော အမှုကို မပြုလင့်" ဟု (ဆိုကုန်၍) တစ်ပါးသော သူတို့သည် ထိုခိုးသော သူကို လက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်ကုန်၏၊ အချို့သူတို့သည် ခဲဖြင့် ပေါက်ကုန်၏၊ အချို့သူတို့သည် တုတ်ဖြင့် ရိုက်ကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါက အစပြု၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းသည် ထင်ရှား၏၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းသည် ထင်ရှား၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းသည် ထင်ရှား၏၊ တုတ် (လက်နက်) ကိုင်ခြင်းသည် ထင်ရှား၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၄ - အဂ္ဂညသုတ် ===

မဟာသမ္မတမင်း

၁၃၀။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ သတ္တဝါတို့သည် စည်းဝေးကုန်၏၊ စည်းဝေးကုန်ပြီးသော် ညည်းတွားကြကုန်၏ -

"အချင်းတို့ သတ္တဝါတို့၌ အယုတ်တရားတို့သည် ထင်ရှားဖြစ်ကုန်ပြီတကား၊ အကြင့်ကြောင့် မပေးဘဲယူခြင်းသည် ထင်ရှား၏၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းသည် ထင်ရှား၏၊ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းသည် ထင်ရှား၏၊ တုတ်ကိုင် ခြင်းသည် ထင်ရှား၏၊ ထို့ကြောင့် ရှုတ်ချထိုက်သူကို တရားသဖြင့် ရှုတ်ချသော ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူကို တရား သဖြင့် ကဲ့ရဲ့သော နှင်ထုတ်ထိုက်သူကို တရားသဖြင့် နှင်ထုတ်သော တစ်ယောက်သော သူကို ငါတို့ သမုတ် ကုန်အံ့၊ ထို့ပြင် ငါတို့သည် ထိုသူအား သလေးဆန်တို့၏ အဖို့အစုကို ပေးကုန်အံ့" ဟု (ညည်းတွား ပြောဆိုကြကုန်၏)။

ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ထိုသတ္တဝါတို့တွင် အလွန်အဆင်းလှသော အလွန်ရှုချင်ဖွယ်ရှိသော အလွန်ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသော အလွန်တန်ခိုးကြီးသော သတ္တဝါထံ ချဉ်းကပ်၍ ဤစကားကို ဆိုကြကုန်၏ -

"အရှင်လူ လာပါလော့၊ ရှုတ်ချထိုက်သူကို တရားသဖြင့် ရှုတ်ချပါလော့၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူကို တရားသဖြင့် ကဲ့ရဲ့ပါလော့၊ နှင်ထုတ်ထိုက်သူကို တရားသဖြင့် နှင်ထုတ်ပါလော့၊ အကျွန်ုပ်တို့ကား သင့်အား သလေးဆန်တို့၏ အဖို့အစုကို ပေးပါကုန်အံ့" ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

ဝါသေဋ္ဌ ထိုသတ္တဝါသည် "အချင်းတို့ ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုသတ္တဝါတို့အား ဝန်ခံ၍ ရှုတ်ချထိုက်သူကို တရားသဖြင့် ရှုတ်ချ၏၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူကို တရားသဖြင့် ကဲ့ရဲ့၏၊ နှင်ထုတ်ထိုက်သူကို တရားသဖြင့် နှင်ထုတ်၏၊ ထိုသူတို့သည်ကား ထိုသူအား သလေးဆန်တို့၏ အဖို့အစုကို ပေးကြကုန်၏။

၁၃၁။ ဝါသေဋ္ဌ လူအများတို့သည် သမုတ်အပ်သောကြောင့် "မဟာသမ္မတ မဟာသမ္မတ" ဟူသော ပဌမဝေါဟာရ 'ရှေးဦးစွာ ခေါ်ဆိုခြင်း 'သည် ဖြစ်၏၊ ဝါသေဋ္ဌ လယ်မြေတို့၏ အရှင်ဖြစ်သောကြောင့် "ခတ္တိယခတ္တိယ" ဟူသော ဒုတိယဝေါဟာရ 'နှစ်ဆင့်မြောက် ခေါ်ဆိုခြင်း' သည် ဖြစ်၏၊ ဝါသေဋ္ဌ တရားသဖြင့် သူတစ်ပါးတို့ကို နှစ်သက်စေတတ်သောကြောင့် "ရာဇာ ရာဇာ"ဟူသော တတိယဝေါဟာရ 'သုံးဆင့် မြောက်ခေါ်ဆိုခြင်း'သည် ဖြစ်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့လျှင် ရှေးကျသော ရှေးဦးစွာ သိအပ်သော ထိုမင်းမျိုး၏ အမည်သည် ဖြစ်လေ၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏သာလျှင် (ထိုအမည်သည်) ဖြစ်၏၊ တစ်ပါးသော သတ္တဝါတို့၏ (အမည်) မဖြစ်၊ တူသောသတ္တဝါတို့၏သာလျှင် (အမည်) ဖြစ်၏၊ မတူသော သတ္တဝါတို့၏ (အမည်) မဖြစ်၊ တရားသဖြင့်သာလျှင် (အမည်) ဖြစ်၏၊ မတရားသဖြင့် (အမည်) မဖြစ်။ ဝါသေဋ္ဌ မှန်၏၊ ဤလူ အပေါင်း၌ တရားသည်သာလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌လည်းကောင်း တမလွန်ဘဝ၌လည်းကောင်း အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၄ - အဂ္ဂညသုတ် ===

ပုဏ္ဏား အစု

၁၃၂။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါတို့တွင် အချို့သတ္တဝါတို့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ -

"အချင်းတို့ သတ္တဝါတို့၌ အယုတ်တရားတို့သည် ထင်ရှား ဖြစ်ကုန်ပြီတကား၊ အကြင့်ကြောင့် မပေးဘဲ ယူခြင်းသည် ထင်ရှား၏၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းသည် ထင်ရှား၏၊ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းသည် ထင်ရှား၏၊ တုတ်ကိုင်ခြင်းသည် ထင်ရှား၏၊ နှင်ထုတ်ခြင်းသည် ထင်ရှား၏၊ ငါတို့သည် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ကို မျှောကြရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ကို မျှောကြကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို မျှောကြသော ကြောင့် "ဗြာဟ္မဏ ဗြာဟ္မဏ" ဟူသော ပဌမဝေါဟာရ 'ရှေးဦးစွာ ခေါ်ဆိုခြင်း' သည် ဖြစ်၏၊ ထို (ဗြာဟ္မဏ) တို့သည် တောအရပ်၌ သစ်ရွက်မိုး ကျောင်းတို့ကို ပြု၍ သစ်ရွက်မိုးကျောင်းတို့၌ ဈာန်ဝင်စား ကုန်၏၊ (ချက်ပြုတ်၍ စားခြင်းမရှိသောကြောင့်) မီးခဲ မီးခိုးမှ ကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍၊ (ထောင်း၍ ချက်ပြုတ်ဖွယ် မရှိသောကြောင့်) ကျည်ပွေ့တို့ကို ချထားကုန်သည်ဖြစ်၍ ညဥ့်အခါ ညဥ့်စာအလို့ငှါ နံနက်အခါ နံနက်စာ အလို့ငှါ ရွာနိဂုံး မင်းနေပြည်တို့သို့ အစာရှာရန် ဝင်ကုန်၏။

ထို (ဗြာဟ္မဏ) တို့သည် အစာကို ရသော် တောအရပ် သစ်ရွက်မိုးကျောင်းတို့၌ တစ်ဖန် ဈာန် ဝင်စားကုန်၏၊ ထိုသူကို လူတို့မြင်လတ်သော် ဤသို့ ဆိုကုန်၏ -

"အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် တောအရပ်၌ သစ်ရွက်မိုးကျောင်းတို့ကို ပြု၍ သစ်ရွက်မိုးကျောင်း တို့၌ ဈာန်ဝင်စားကုန်၏၊ (ချက်ပြုတ်၍ စားခြင်း မရှိသောကြောင့်) မီးခဲ မီးခိုးမှ ကင်းကုန်သည် ဖြစ်၍၊ (ထောင်း၍ ချက်ပြုတ်ဖွယ် မရှိသောကြောင့်) ကျည်ပွေ့တို့ကို ချထားကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ညဥ့်အခါ ညဥ့်စာ အလို့ငှါ နံနက်အခါ နံနက်စာအလို့ငှါ ရွာ နိဂုံး မင်းနေပြည်တို့သို့ အစာရှာရန် ဝင်ကုန်၏၊ ထိုသတ္တဝါ တို့သည် အစာကို ရကုန်၍ တစ်ဖန်လျှင် တောအရပ် သစ်ရွက်မိုးကျောင်းတို့၌ ဈာန်ဝင်စားကုန်၏" ဟု (ဆိုကုန်၏)။ ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့ ဈာန်ဝင်စားသောကြောင့်သာလျှင် "ဈာယက ဈာယက" ဟူသော ဒုတိယ ဝေါဟာရ 'နှစ်ဆင့်မြောက် ခေါ်ဆိုခြင်း' သည် ဖြစ်၏။

ဝါသေဋ္ဌ ထို (သတ္တဝါ) တို့တွင် အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် တောအရပ် သစ်ရွက်မိုးကျောင်းတို့၌ ထိုဈာန်ကို မရနိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ရွာနိဂုံးအနီးသို့ ဝင်ကာ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ပြုစုပို့ချလျက် နေကြကုန်၏။ ထိုသူတို့ကို လူတို့ မြင်သော် ဤသို့ ဆိုကုန်၏၊ "အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် တောအရပ် သစ်ရွက်မိုး ကျောင်းတို့၌ ထိုဈာန်ကို မရနိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ရွာနိဂုံးအနီးသို့ ဝင်ကာ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ပြုစုပို့ချလျက် နေကြကုန်၏၊ ယခုအခါ၌ ဤသူတို့သည် ဈာန်မရနိုင်ကုန်" ဟု (ဆိုကုန်၏)။ ဝါသေဋ္ဌ ယခုအခါ ဤသူတို့ သည် ဈာန်မရနိုင်သောကြောင့် "အဇ္ဈာယက အဇ္ဈာယက" ဟူသော တတိယဝေါဟာရ 'သုံးဆင့်မြောက် ခေါ်ဆိုခြင်း' သည် ဖြစ်၏။

ဝါသေဋ္ဌ ရှေးအခါက ထိုဝေဒကျမ်းများ ပို့ချပြုစုမှုကို ယုတ်သည်ဟု သမုတ်၏၊ ယခုအခါ ထိုဝေဒ ကျမ်းများ ပြုစုပို့ချမှုကို မြတ်သည်ဟု သမုတ်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့လျှင် ထိုပုဏ္ဏားမျိုး၏ ရှေးကျသော ရှေးဦးစွာ သိအပ်သော ဝေါဟာရဖြင့် (ဗြာဟ္မဏ ဈာယက အဇ္ဈ ာယက ဟူသော) အမည်သည် ဖြစ်လေ၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏သာလျှင် (ထိုအမည်သည်) ဖြစ်၏၊ တစ်ပါးသော သတ္တဝါတို့၏ (အမည်) မဖြစ်၊ တူသော သတ္တဝါတို့၏သာလျှင် (အမည်) ဖြစ်၏၊ မတူသော သတ္တဝါတို့၏ (အမည်) မဖြစ်၊ တရားသဖြင့် သာလျှင် (အမည်) ဖြစ်၏၊ မတရားသဖြင့် (အမည်) မဖြစ်။ ဝါသေဋ္ဌ မှန်၏၊ ဤလူအပေါင်း ၌ တရားသည် သာလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၄ - အဂ္ဂညသုတ် ===

အသည် (ကုန်သွယ် လယ်လုပ်) အစု

၁၃၃။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုသတ္တဝါတို့တွင် အချို့သတ္တဝါတို့သည် အိမ်ထောင်ပြုကုန်၍ အသီးအခြား (ကုန်သွယ်ခြင်း နွားမွေးခြင်း လယ်လုပ်ခြင်း စသည့်) အလုပ်တို့ကို အားထုတ်ကုန်၏၊ ဝါသေဋ္ဌ အိမ်ထောင်ပြုကုန်၍ အသီးအခြား (ကုန်သွယ်ခြင်း နွားမွေးခြင်း လယ်လုပ်ခြင်း စသော) အလုပ်တို့ကို အားထုတ်ခြင်းကြောင့် "ဝေဿ ဝေဿ" ဟူသော ဝေါဟာရ 'ခေါ်ဝေါ်ခြင်း' သည် ဖြစ်၏။

ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့လျှင် ဤအသည်မျိုး၏ ရှေးကျသော ဦးစွာသိအပ်သော ဝေါဟာရဖြင့် 'ဝေဿ' ဟူသော အမည်သည် ဖြစ်လေ၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏သာလျှင် (ထိုအမည်သည်) ဖြစ်၏၊ တစ်ပါးသော သတ္တဝါ တို့၏ (အမည်) မဖြစ်၊ တူသောသတ္တဝါတို့၏သာလျှင် (အမည်) ဖြစ်၏၊ မတူသောသတ္တဝါတို့၏ (အမည်) မဖြစ်။ တရားသဖြင့်သာလျှင် (အမည်) ဖြစ်၏၊ မတရားသဖြင့် (အမည်) မဖြစ်။ ဝါသေဋ္ဌ မှန်၏၊ ဤလူ အပေါင်း၌ တရားသည်သာလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌လည်းကောင်း တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၄ - အဂ္ဂညသုတ် ===

သူဆင်းရဲ အစု

၁၃၄။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုသတ္တဝါတို့တွင် အကြင်သတ္တဝါတို့သည် ကြွင်းကျန်ကုန်၏၊ ထို (ကြွင်းကျန်သော သတ္တဝါ)တို့သည် ကြမ်းသော အလုပ်ဖြင့် အသက်မွေးမှုရှိကုန်၏၊ သေးနုတ်သော အလုပ်ဖြင့် အသက် မွေး မှုရှိကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ကြမ်းသောအလုပ်ဖြင့် အသက်မွေးမှု သေးနုတ်သော အလုပ်ဖြင့် အသက် မွေးမှု ရှိကြသောကြောင့် "သုဒ္ဒ သုဒ္ဒ" ဟူသော အမည်သည် ဖြစ်၏။

ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့လျှင် ထို သူဆင်းရဲမျိုး၏ ရှေးလောကဖြစ်စဉ် အမည်ဖြစ်သောကြောင့် ထို သတ္တဝါ တို့၏ သာလျှင် (ထိုအမည်သည်) ဖြစ်၏၊ တစ်ပါးသော သတ္တဝါတို့၏ (အမည်) မဖြစ်။ တူသော သတ္တဝါတို့၏ သာလျှင် (အမည်) ဖြစ်၏၊ မတူသော သတ္တဝါတို့၏ (အမည်) မဖြစ်၊ တရားသဖြင့်သာလျှင် (အမည်) ဖြစ်၏၊ မတရားသဖြင့် (အမည်) မဖြစ်။ ဝါသေဋ္ဌ မှန်၏၊ ဤလူအပေါင်း၌ တရားသည်သာလျှင် မျက် မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

၁၃၅။ ဝါသေဋ္ဌ အကြင်အခါ၌ မင်းမျိုး သည်လည်း မိမိတို့၏ ကျင့်ဝတ်တရားကို ကဲ့ရဲ့လျက် "ငါသည် ရဟန်းဖြစ်အံ့" ဟု လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။

ဝါသေဋ္ဌ ပုဏ္ဏားမျိုးသည်လည်း။ပ။

ဝါသေဋ္ဌ အသည်မျိုးသည်လည်း။ပ။

ဝါသေဋ္ဌ သူဆင်းရဲမျိုး သည်လည်း မိမိတို့၏ ကျင့်ဝတ်တရားကို ကဲ့ရဲ့လျက် "ငါသည် ရဟန်းဖြစ်အံ့" ဟု လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏၊ ထိုအခါသည် ရှိသည်သာတည်း။

ဝါသေဋ္ဌ ဤအမျိုးလေးပါးတို့မှ ရဟန်း မျိုး၏ အမည်သည် ဖြစ်သောကြောင့် ထိုသတ္တဝါတို့၏ (အမည်သည်) သာလျှင် ဖြစ်၏၊ တစ်ပါးသော သတ္တဝါတို့၏ (အမည်) မဖြစ်၊ တူသော သတ္တဝါတို့၏ (အမည်) သာလျှင် ဖြစ်၏၊ မတူသော သတ္တဝါတို့၏ (အမည်) မဖြစ်။ တရားသဖြင့်သာလျှင် (အမည်) ဖြစ်၏၊ မတရားသဖြင့် (အမည်) မဖြစ်။ ဝါသေဋ္ဌ မှန်၏၊ ဤသတ္တလောက၌ တရားသည်သာလျှင် မျက် မှောက် ဘဝ၌ လည်းကောင်း တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၄ - အဂ္ဂညသုတ် ===

ဒုစရိုက် စသည် အကြောင်း

၁၃၆။ ဝါသေဋ္ဌ မင်းမျိုးသည်လည်း ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်' ကို ကျင့်၍ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်' ကို ကျင့်၍ စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' ကို ကျင့်၍ မှားသော အယူဝါဒရှိ၏၊ မှားသော အယူဝါဒဖြင့် ပြုသောကံရှိ၏၊ မှားသောအယူဝါဒဖြင့် ပြုသော ကံကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ပုဏ္ဏားမျိုးသည်လည်း။ပ။

ဝါသေဋ္ဌ အသည်မျိုးသည်လည်း။ပ။

ဝါသေဋ္ဌ သူဆင်းရဲမျိုးသည်လည်း။ပ။

ဝါသေဋ္ဌ ရဟန်းမျိုးသည်လည်း ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်' ကို ကျင့်၍ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်'ကို ကျင့်၍ စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' ကို ကျင့်၍ မှားသော အယူဝါဒရှိ၏၊ မှားသော အယူဝါဒဖြင့် ပြုသော ကံရှိ၏၊ မှားသော အယူဝါဒဖြင့် ပြုသော ကံကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

ဝါသေဋ္ဌ မင်းမျိုးသည်လည်း ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ကာယသုစရိုက်' ကို ကျင့်၍ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်' ကို ကျင့်၍ စိတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'မနောသုစရိုက်'ကို ကျင့်၍ မှန်သော အယူဝါဒရှိ၏၊ မှန်သော အယူဝါဒဖြင့် ပြုသော ကံရှိ၏၊ မှန်သော အယူဝါဒဖြင့် ပြုသောကံကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ် ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ပုဏ္ဏားမျိုး သည်လည်း။ပ။

ဝါသေဋ္ဌ အသည်မျိုး သည်လည်း။ပ။

ဝါသေဋ္ဌ သူဆင်းရဲမျိုး သည်လည်း။ပ။

ဝါသေဋ္ဌ ရဟန်းမျိုးသည်လည်း ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ကာယသုစရိုက်' ကို ကျင့်၍ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်' ကို ကျင့်၍ စိတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'မနောသုစရိုက်' ကို ကျင့်၍ မှန်သော အယူဝါဒရှိ၏၊ မှန်သော အယူဝါဒဖြင့် ပြုသော ကံရှိ၏၊ မှန်သော အယူဝါဒဖြင့် ပြုသောကံကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။

၁၃၇။ ဝါသေဋ္ဌ မင်း မျိုးသည်လည်း ကိုယ်ဖြင့် (သုစရိုက် ဒုစရိုက်) နှစ်မျိုးစုံကို ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ နှုတ်ဖြင့် (သုစရိုက် ဒုစရိုက်) နှစ်မျိုးစုံကို ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ စိတ်ဖြင့် (သုစရိုက် ဒုစရိုက်) နှစ်မျိုးစုံကို ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ (သမ္မာအယူ မိစ္ဆာအယူ) နှစ်မျိုးစုံရောသော အယူရှိ၏၊ (သမ္မာအယူ မိစ္ဆာအယူ) နှစ်မျိုးစုံရောသော အယူဖြင့် ဆောက်တည်အပ်သော ကံရှိ၏၊ (သမ္မာအယူ မိစ္ဆာအယူ) နှစ်မျိုးစုံရောသော အယူဖြင့် ဆောက် တည်အပ်သော ကံကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစား ရ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ပုဏ္ဏားမျိုး သည်လည်း။ပ။
ဝါသေဋ္ဌ အသည်မျိုး သည်လည်း။ပ။
ဝါသေဋ္ဌ သူဆင်းရဲမျိုး သည်လည်း။ပ။
ဝါသေဋ္ဌ ရဟန်းမျိုး သည်လည်း ကိုယ်ဖြင့် (သုစရိုက် ဒုစရိုက်) နှစ်မျိုးစုံကို ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ နှုတ်ဖြင့် (သုစရိုက် ဒုစရိုက်) နှစ်မျိုးစုံကို ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ စိတ်ဖြင့် (သုစရိုက် ဒုစရိုက်) နှစ်မျိုးစုံကို ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ (သမ္မာအယူ မိစ္ဆာအယူ) နှစ်မျိုးစုံရောသော အယူရှိ၏၊ (သမ္မာအယူ မိစ္ဆာအယူ) နှစ်မျိုးစုံရောသော အယူဖြင့် ဆောက်တည်အပ်သော ကံရှိ၏၊ (သမ္မာအယူ မိစ္ဆာအယူ) နှစ်မျိုးစုံရောသော အယူဖြင့် ဆောက်တည်အပ်သော ကံကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားရ၏။
ဗောဓိပက္ခိယတရား ပွါးများခြင်း
၁၃၈။ ဝါသေဋ္ဌ မင်းမျိုးသည်လည်း ကိုယ်ဖြင့် စောင့်စည်းသည် ဖြစ်၍ နှုတ်ဖြင့် စောင့်စည်းသည်ဖြစ်၍ စိတ်ဖြင့် စောင့်စည်းသည် ဖြစ်၍ ခုနစ်ပါးသော[၁] ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ကို ပွါးများအားထုတ်၍ ဤမျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။
ဝါသေဋ္ဌ ပုဏ္ဏားမျိုးသည်လည်း။ပ။
ဝါသေဋ္ဌ အသည်မျိုးသည်လည်း။ပ။
ဝါသေဋ္ဌ သူဆင်းရဲမျိုးသည်လည်း။ပ။
ဝါသေဋ္ဌ ရဟန်းမျိုး သည်လည်း ကိုယ်ဖြင့် စောင့်စည်းသည်ဖြစ်၍ နှုတ်ဖြင့် စောင့်စည်းသည်ဖြစ်၍ စိတ်ဖြင့် စောင့်စည်းသည် ဖြစ်၍ ခုနစ်ပါးသော ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ကို ပွါးများအားထုတ်၍ ဤမျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။
၁၃၉။ ဝါသေဋ္ဌ ဤအမျိုးလေးပါးတို့တွင် အကြင်ရဟန်းသည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်၏၊ အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးဖြစ်၏၊ (မဂ်အကျင့်ကို) ကျင့်သုံးပြီးဖြစ်၏၊ (မဂ်ကိစ္စကို) ပြုပြီးဖြစ်၏၊ ခန္ဓာဝန်ကို ချပြီးဖြစ်၏၊ မိမိအကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ ရောက်ပြီးဖြစ်၏၊ ဘဝသံယောဇဉ်ကုန်ပြီးဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ သိ၍ လွတ်မြောက်ပြီး ဖြစ်၏၊ ထို (ရဟန်း) ကို ထိုအမျိုးလေးပါးတို့တွင် တရားသဖြင့်သာလျှင် မြတ်၏ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ မတရားသဖြင့် (မြတ်၏ ဟူ၍) မဆိုအပ်။ ဝါသေဋ္ဌ မှန်၏၊ ဤလူအပေါင်း၌ တရားသည်သာလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌လည်းကောင်း တမလွန်ဘဝ၌လည်းကောင်း အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။
၁၄၀။ ဝါသေဋ္ဌ သနင်္ကုမာရဗြဟ္မာသည်လည်း ဤဂါထာကို ဆို၏ -
"လူအပေါင်း၌ အကြင်သူတို့သည် အမျိုးအနွယ်ကို အားကိုးလေ့ရှိကုန်၏၊ (ထိုသူ တို့တွင်) မင်းမျိုးသည် မြတ်၏၊နတ်လူအပေါင်း၌ (အကြင်သူသည်) အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့်'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုသူသည် မြတ်၏" ဟု (ဆို၏)။
ဝါသေဋ္ဌ သနင်္ကုမာရဗြဟ္မာသည် ထိုဂါထာကို ကောင်းစွာ သီဆိုပေ၏၊ မကောင်းသဖြင့် သီဆိုသည် မဟုတ်ပေ၊ ကောင်းစွာ ရွတ်ဆိုပေ၏၊ မကောင်းသဖြင့် ရွတ်ဆိုသည် မဟုတ်ပေ၊ အကျိုးနှင့် စပ်ပေ၏၊ အကျိုးနှင့်မစပ်သည် မဟုတ်ပေ၊ ငါသဘောတူ၏၊ ဝါသေဋ္ဌ ငါသည်လည်း ဤအတူပင် ဆို၏ -
"လူအပေါင်း၌ အကြင်သူတို့သည် အမျိုးအနွယ်ကို အားကိုးလေ့ရှိကုန်၏၊ (ထိုသူ တို့တွင်) မင်းမျိုးသည် မြတ်၏၊ နတ်လူအပေါင်း၌ (အကြင်သူသည်) အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုသူသည် မြတ်၏" ဟု (ဆို၏)။
မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏၊ ဝါသေဋ္ဌနှင့် ဘာရဒွါဇတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုကုန်သည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေကုန်သတည်း။

လေးခုမြောက် အဂ္ဂညသုတ် ပြီး၏။

၁။ ခုနစ်ပါး= သတိပဋ္ဌာန်၊ သမ္မပ္ပဓာန်၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်၊ ဣန္ဒြေ၊ ဗိုလ်၊ ဗောဇ္ဈင်၊ မဂ္ဂင်အစုအားဖြင့် ခုနစ်ပါးတည်း။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သမ္ပသာဒနီယသုတ် ===

အသျှင်သာရိပုတြာ၏ ရဲရင့်သော စကားသံ

၁၄၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် နာဠန္ဒာမြို့ ပါဝါရိကသူဌေး၏ သရက်ဥယျာဉ်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီး လျှင် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသောအသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

"မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၌ ဤသို့ ကြည်ညိုပါ၏၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ပိုင်းခြား၍ သိတော်မူခြင်း၌ မြတ်စွာဘုရားထက် လွန်ကဲသော အသိဉာဏ်ရှိသော တစ်ပါးသော သမဏသည် လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း (ရှေးကလည်း) မရှိစဖူး၊ (နောင်လည်း) မရှိလတ္တံ့၊ ယခုလည်း မရှိ၊ ဤသို့ ကြည်ညိုပါ၏" ဟု (လျှောက်၏)။

၁၄၂။ သာရိပုတြာ ချီးမွမ်းအပ်သော တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသော ဤစကားကို ဆိုပေ၏၊ ကိုယ်တိုင် သိသကဲ့သို့ ဧကန္တသန္နိဋ္ဌာန်စကားကို ဆိုပေ၏၊ ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ ရဲရင့်သော စကားကို ကြုံးဝါးပေ၏- 'မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရား၌ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြည်ညိုပါ၏၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ပိုင်း ခြား၍ သိတော်မူခြင်း၌ မြတ်စွာဘုရားထက် လွန်ကဲသော အသိဉာဏ်ရှိသော တစ်ပါးသော သမဏသည် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည်လည်းကောင်း (ရှေးကလည်း) မရှိစဖူး၊ (နောင်လည်း) မရှိလတ္တံ့၊ ယခု လည်းမရှိ၊ (ဤသို့ ကြည်ညိုပါ၏' ဟု ရဲရင့်သော စကားကို ဆိုဘိ၏)။

သာရိပုတြာ ရှေးလွန်ပြီးသော အခါ၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ကုန်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူကုန်သော အကြင်မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ပွင့်တော်မူခဲ့ကုန်၏၊ အလုံးစုံကုန်သော ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့ကို (သင်၏) စိတ်ဖြင့် (ထိုဘုရားသျှင်တို့၏) စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သင်သိသလော။ "ထို (ပွင့်တော်မူပြီးသော) မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ဤသို့သော သီလ ရှိကုန်၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ထို (ပွင့်တော်မူပြီးသော) မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ဤသို့သော (သမာဓိ) တရား ရှိကုန်၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ထို (ပွင့်တော်မူပြီးသော) မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ဤသို့သော ပညာ ရှိကုန်၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ " (ထိုပွင့်တော်မူပြီးသော) မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ဤသို့သော နေခြင်း ရှိကုန်၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ထို (ပွင့်တော်မူပြီးသော) မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ဤသို့သော လွတ်မြောက်ခြင်း ရှိကုန်၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း (ပိုင်းခြား၍ သင်သိသလော ဟု မိန်တော်မူ၏)။

"ဤသို့ မသိပါ မြတ်စွာဘုရား" (ဟု လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ သို့ဖြစ်လျှင် နောင်အခါ၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ကုန်သော (အလုံးစုံသော တရား တို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူကုန်သော အကြင် မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ပွင့်တော်မူကုန် လတ္တံ့၊ အလုံးစုံသော ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့ကိုကား (သင်၏) စိတ်ဖြင့် (ထိုဘုရားသျှင်တို့၏) စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သင်သိသလော။ "ထို (ပွင့်တော်မူ လတ္တံ့ကုန်သော) မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ဤသို့သော သီလ ရှိကုန် လတ္တံ့" ဟူ၍ လည်ကောင်း "ဤသို့သော (သမာဓိ) တရား ရှိကုန် လတ္တံ့" ဟူ၍ လည်ကောင်း "ဤသို့သော ပညာရှိ ကုန်လတ္တံ့" ဟူ၍ လည်းကောင်း "ဤသို့သော နေခြင်း ရှိကုန် လတ္တံ့" ဟူ၍ လည်းကောင်း "ထို (ပွင့်တော်မူလတ္တံ့ ကုန်သော) မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ဤသို့သော လွတ်မြောက်ခြင်း ရှိကုန်လတ္တံ့" ဟူ၍ လည်းကောင်း (ပိုင်းခြား၍ သင်သိသလော ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

“ဤသို့ မသိပါ မြတ်စွာဘုရား” (ဟု လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ သို့ဖြစ်လျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ယခုထင်ရှားရှိသော ငါ့ကို သင်၏ စိတ်ဖြင့် (ငါ၏) စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သင်သိသလော “မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့သော သီလရှိတော်မူ၏” ဟူ၍လည်းကောင်း “ဤသို့သော (သမာဓိ) တရား ရှိတော်မူ၏” ဟူ၍လည်းကောင်း “ဤသို့သော ပညာရှိတော်မူ၏”ဟူ၍လည်းကောင်း “ဤသို့သော နေခြင်းရှိတော်မူ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း “မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့သော လွတ်မြောက်ခြင်း ရှိတော်မူ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း (ပိုင်းခြား၍ သင်သိသလော ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

“ဤသို့ မသိပါ မြတ်စွာဘုရား” (ဟု လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ကုန်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူကုန်သော အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော ဤမြတ်စွာဘုရားတို့၌ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိသော ဉာဏ်သည် သင့်အား မရှိ။ သာရိပုတြာ ထိုသို့ မရှိပါဘဲလျက် အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် မြတ်သော တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသော စကားကို ဆိုဘိသနည်း၊ ကိုယ်တိုင်သိသကဲ့သို့ သန္နိဋ္ဌာန် ဧကန္တစကားကို ဆိုဘိသနည်း၊ ရဲရင့်သော စကားကို ကြုံးဝါးဘိ သနည်း။

“မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရား၌ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြည်ညိုပါ၏၊ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ပိုင်းခြား၍ သိတော်မူခြင်း၌ မြတ်စွာဘုရားထက် လွန်ကဲသော အသိဉာဏ်ရှိသော တစ်ပါးသော သမဏသည် လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း (ရှေးကလည်း) မရှိစဖူး၊ (နောင်လည်း) မရှိလတ္တံ့၊ ယခုလည်း မရှိ၊ ဤသို့ ကြည်ညိုပါ၏” ဟု (ရဲရင့်သော စကားကို ကြုံးဝါးဘိသနည်းဟု မိန့်တော်မူ၏)။

၁၄၃။ မြတ်စွာဘုရား ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ကုန်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူကုန်သော အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့၌ ဤမြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍သိသော ဉာဏ်သည် အကျွန်ုပ်အား မရှိပါ။ မြတ်စွာဘုရား ယင်းသို့ မရှိသော်လည်း ဟောအပ်သော တရားအစဉ်ကို လျှောက်၍ အကျွန်ုပ် သိပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား ဥပမာအားဖြင့် ခိုင်မြဲသော တံတိုင်းခြေရှိသော ခိုင်မြဲသော တံတိုင်း, ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ရှိသော တံခါးတစ်ခုတည်းသာရှိသော နယ်ခြားမြို့သည် မင်းအား ရှိရာ၏၊ ထိုမြို့၌ ပညာရှိသော လိမ္မာသော ထက်မြက်သော မသိသော (သူစိမ်းပြင်ပ) တစ်ပါးသူတို့ကို တားမြစ်တတ်သော သိသောသူတို့ ကို ဝင်စေတတ်သော တံခါးစောင့်သည် ရှိရာ၏၊ ထိုတံခါးစောင့်သည် ထိုမြို့၏ ထက်ဝန်းကျင်၌ မြို့ပတ် လမ်းကို လှည့်လည်သည်ရှိသော် တံတိုင်းအဆက်အစပ်လပ်ရာကိုလည်းကောင်း တံတိုင်းကျိုးပေါက်ရာကို လည်းကောင်း အယုတ်ဆုံးအားဖြင့် ကြောင်ထွက်လောက်ရုံမျှကိုသော်လည်း မတွေ့ရာ။

ထိုတံခါးစောင့်အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ရာ၏၊ “ခပ်သိမ်းကုန်သော ကြီးသော သတ္တဝါတို့သည် ဤမြို့သို့ ဝင်သည်ဖြစ်စေ ထွက်သည်ဖြစ်စေ ဤတံခါးပေါက်ဖြင့်သာ ဝင်ကုန် ထွက်ကုန်ရာ၏” ဟု (အကြံဖြစ်ရာ၏)။

မြတ်စွာဘုရား ဤအတူသာလျှင် ဟောအပ်သော တရားအစဉ်ကို လျှောက်၍ အကျွန်ုပ်သိပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ကုန်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူ ကုန်သော အကြင် မြတ်စွာဘုရားတို့သည် လွန်ပြီးသော အခါ၌ ပွင့်တော်မူခဲ့ကုန်၏။ ခပ်သိမ်းသော ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည် စိတ်ကို ညစ်ညူးစေတတ်ကုန်သော ပညာကို အားနည်းအောင် ပြုတတ်ကုန်သော အပိတ်အပင် ‘နီဝရဏ’ တရားငါးပါးတို့ကို ပယ်၍ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့၌ ကောင်းစွာ တည်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့ကိုဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း ပွါးများကုန်၍ မိမိထက် လွန်သော ဉာဏ်ရှိသော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို သိတော်မူခဲ့ကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရား ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ကုန်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူကုန်သော အကြင် မြတ်စွာဘုရားတို့သည် လာလတ္တံ့သောအခါ၌ ပွင့်တော်မူကုန်လတ္တံ့။ ခပ်သိမ်းသော ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည် စိတ်ကို ညစ်ညူးစေတတ်ကုန်သော ပညာကို အားနည်းအောင် ပြုတတ်ကုန်သော အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' တရားငါးပါးတို့ကို ပယ်၍ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့၌ ကောင်းစွာ တည်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့ကိုဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း ပွါးများကုန်၍ မိမိထက် လွန်သောဉာဏ် မရှိသော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို သိတော်မူကုန်လတ္တံ့။

မြတ်စွာဘုရား ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ယခုပွင့်တော်မူဆဲ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း စိတ်ကို ညစ်ညူးစေတတ်ကုန်သော ပညာကို အားနည်းအောင် ပြုတတ်ကုန်သော အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' တရားငါးပါးတို့ကို ပယ်၍ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့၌ ကောင်းစွာတည်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး တို့ကို ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း ပွါးများ၍ မိမိထက်လွန်သော ဉာဏ်မရှိသော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ယခု အခါ၌ သိတော်မူ၏ (ဤသို့ လျှောက်၍ သိပါ၏)။

၁၄၄။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံ တရားနာရန် ချဉ်းကပ်ပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အဆင့်ဆင့် မြင့်သည်ထက် မြင့်သော မြတ်သည်ထက် မြတ်သော မည်းညစ်သော 'သံကိလေသ' တရား ဖြူစင်သော 'ဝေါဒါန' တရားများ၏ (ပယ်အပ် ပယ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်) ဆန့်ကျင်ဘက်ရှိသည်ကို (ပြု၍) ထိုအကျွန်ုပ်အား တရားကို ဟောတော်မူ ပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင်အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် အကျွန်ုပ်အား အဆင့်ဆင့် မြင့်သည်ထက်မြင့်သော မြတ်သည်ထက် မြတ်သော မည်းညစ်သော 'သံကိလေသ' ဖြူစင်သော 'ဝေါဒါန' တရားတို့၏ (ပယ်အပ် ပယ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်) ဆန့်ကျင်ဘက်ရှိသည်ကို (ပြု၍) တရားကို ဟောတော်မူပါ၏။ ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့် ဟောအပ်သော ထိုတရား၌ အချို့ (သာဝကဉာဏ်) တရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ သစ္စာတရားတို့၌ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သောကြောင့် "မြတ်စွာဘုရားသည် (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူ၏၊ တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်၏၊ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ကောင်းစွာ ကျင့်တော်မူ၏"ဟု နှလုံးသွင်း၍ မြတ်စွာ ဘုရား၌ ကြည်ညိုပါ၏။

=== ၅ - သမ္ပသာဒနီယသုတ် ===

ကုသိုလ်တရား ဒေသနာ

၁၄၅။ မြတ်စွာဘုရား ထို့ပြင်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင်ဒေသနာအားဖြင့် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုဒေသနာသည် အလွန်အကဲမရှိ မြင့်မြတ်ပါ၏။ ထိုစကားရပ်၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်တို့ကား ကုသိုလ်တရားတို့တည်း၊ ဤကုသိုလ်တရားတို့ဟူသည် အဘယ်နည်းဟူမူ -

သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး သမ္မပ္ပဓာန်လေးပါး ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါး ဣန္ဒြေငါးပါး ဗိုလ်ငါးပါး ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါး မြတ်သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတို့တည်း။

မြတ်စွာဘုရား ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ တရားကင်းသော လွတ်မြောက်သည့် (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သည့် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။

မြတ်စွာဘုရား ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဤဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲမရှိ မြင့်မြတ်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဒေသနာကို အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူ၏၊ ထိုဒေသနာကို အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား ပိုလွန်၍ သိအပ်သော တရားသည် မရှိ၊ ကုသိုလ် (ဗောဓိပက္ခိယ) တရားတို့၌ (အသျှင်ဘုရားတို့ မသိအပ်သော တရားကို) သိသော မြတ်စွာဘုရားထက် လွန်ကဲသော တစ်ပါးသော သမဏသည်လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏသည်လည်းကောင်း မရှိပါ။

အာယတနပညတ် ဒေသနာ

၁၄၆။ မြတ်စွာဘုရား ထို့ပြင် မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင်ဒေသနာအားဖြင့် အာယတနကို သိစေခြင်းတို့၌ တရားကို ဟော၏၊ ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲ မရှိ မြင့်မြတ်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား အဇ္ဈတ္တိကာယတန ဗာဟိရာယတနတို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့ပါတည်း။

မျက်စိအကြည် 'စက္ခုပသာဒ' အဆင်း 'ရူပါရုံ'၊
နားအကြည် 'သောတပသာဒ' အသံ 'သဒ္ဒါရုံ'၊
နှာခေါင်းအကြည် 'ဃာနပသာဒ' အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ'၊
လျှာအကြည် 'ဇိဝှါပသာဒ' အရသာ 'ရသာရုံ'၊
ကိုယ်အကြည် 'ကာယပသာဒ' အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ'၊
အသိ 'မနောဝိညာဉ် ' သဘောတရား 'ဓမ္မာရုံ' တို့တည်း။

မြတ်စွာဘုရား အာယတနကို သိစေခြင်းတို့၌ ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲမရှိ မြင့်မြတ်ပါ၏၊ ထိုဒေသနာကို မြတ်စွာဘုရားသည် အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူ၏၊ ထိုဒေသနာကို အကြွင်းမဲ့သိသော မြတ်စွာဘုရားအား (ထို့ထက်) ပိုလွန်၍ သိအပ်သော တရားသည် မရှိ၊ အာယတနကို သိစေခြင်းတို့၌ (အသျှင်ဘုရားတို့ မသိအပ်သော တရားကို) သိသော မြတ်စွာဘုရားထက် လွန်ကဲသော အသိဉာဏ်ရှိသော တစ်ပါးသော သမဏသည် လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း မရှိပါ။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သမ္ပသာဒနီယသုတ် ===

အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေယူပုံ ဒေသနာ

၁၄၇။ မြတ်စွာဘုရား ထို့ပြင် အကြင်ဒေသနာဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် အမိဝမ်းဝယ် ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းတို့၌ တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲ မရှိ မြင့်မြတ်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းတို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။

မြတ်စွာဘုရား ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သူသည် မသိမူ၍ (တွေဝေလျက်) အမိဝမ်းသို့ သက်ဝင်၏၊ မသိမူ၍ (တွေဝေလျက်) အမိဝမ်း၌ တည်နေ၏၊ မသိမူ၍ (တွေဝေလျက်) အမိဝမ်းမှ ထွက်ခွါ၏၊ ဤသည် ကား ရှေးဦးစွာ အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းတည်း။

မြတ်စွာဘုရား တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သူသည် သိလျက် (မတွေဝေမူ၍) အမိဝမ်းသို့ သက်ဝင်၏၊ မသိမူ၍ (တွေဝေလျက်) အမိဝမ်း၌ တည်နေ၏၊ မသိမူ၍ (တွေဝေလျက်) အမိဝမ်းမှ ထွက်ခွါ၏၊ ဤသည်ကား နှစ်ကြိမ်မြောက် အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းတည်း။

မြတ်စွာဘုရား တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သူသည် သိလျက် (မတွေဝေမူ၍) အမိဝမ်းသို့ သက်ဝင်၏၊ သိလျက် (မတွေဝေမူ၍) အမိဝမ်း၌ တည်နေ၏၊ မသိမူ၍ (တွေဝေလျက်) အမိဝမ်းမှ ထွက်ခွါ၏၊ ဤသည်ကား သုံးကြိမ်မြောက် အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းတည်း။

မြတ်စွာဘုရား တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သူသည် သိလျက် (မတွေဝေမူ၍) အမိဝမ်းသို့ သက်ဝင်၏၊ သိလျက် (မတွေဝေမူ၍) အမိဝမ်း၌ တည်နေ၏၊ သိလျက် (မတွေဝေမူ၍) အမိဝမ်းမှ ထွက်ခွါ၏၊ ဤသည်ကား လေးကြိမ်မြောက် အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းတည်း။ မြတ်စွာဘုရား အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းတို့၌ ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲ မရှိ မြင့်မြတ်ပါ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သမ္ပသာဒနီယသုတ် ===

တိုက်ရိုက်ညွှန်းခြင်း အစီအရင် ဒေသနာ

၁၄၈။ မြတ်စွာဘုရား ထို့ပြင် မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင်ဒေသနာဖြင့် တရားကိုဟော၏၊ သူတစ်ပါး၏ စိတ်ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း အစီအရင်တို့၌ ဖြစ်၏၊ ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲ မရှိ၊ မြင့်မြတ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဤဆိုလတ္တံ့သည်တို့ကား သူတစ်ပါး၏ စိတ်ကို ထုတ်ဖော် ပြောဆိုခြင်း အစီအရင် လေးပါးတို့တည်း။

မြတ်စွာဘုရား ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သူသည် နိမိတ်ဖြင့် "သင်၏ စိတ်သည် ဤသို့ ကြံနေ၏၊ သင်၏ စိတ်၌ ဤသို့ အကြံရှိ၏၊ သင်၏ စိတ်သည် ဤသို့ သဘောရှိ၏" ဟု ညွှန်း၏။ ထိုသူသည် များ စွာဟော စေကာမူ ထိုအကြောင်းသည် ဟောသည့်အတိုင်းသာလျှင် ဖြစ်၏ (မှန်၏)၊ တစ်ပါးသော အခြင်း အရာအားဖြင့် မဖြစ် (အမှားမရှိ)၊ ဤသည်ကား ရှေးဦးစွာသော တိုက်ရိုက်ဟောခြင်း အစီအရင်တည်း။

မြတ်စွာဘုရား တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သူသည် နိမိတ်ဖြင့် မဟော။ စင်စစ် သော်ကား လူတို့၏လည်းကောင်း ဘီလူးရက္ခိုသ်တို့၏လည်းကောင်း နတ်တို့၏လည်းကောင်း အသံကို ကြား၍ "သင်၏ စိတ်သည် ဤသို့ ကြံနေ၏၊ သင်၏ စိတ်၌ ဤသို့ အကြံရှိ၏၊ သင်၏ စိတ်သည် ဤသို့ သဘောရှိ၏" ဟု တိုက်ရိုက်ဟော၏၊ ထိုသူသည် များစွာ ဟောစေကာမူ ထိုအကြောင်းသည် ထိုဟော သည့် အတိုင်းသာလျှင် ဖြစ်၏ (မှန်၏)၊ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မဖြစ် (အမှားမရှိ)၊ ဤသည် ကား နှစ်ကြိမ်မြောက် တိုက်ရိုက်ဟောခြင်း အစီအရင်တည်း။

မြတ်စွာဘုရား တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သူသည် နိမိတ်ဖြင့်လည်း မဟော၊ လူ ဘီလူး ရက္ခိုသ် နတ်တို့၏ အသံကို နားထောင်၍လည်း မဟော၊ စင်စစ်သော်ကား ကြံစည်စဉ်းစားသော သူ၏ ပျံ့လွင့်သော အကြံအစည်ကြောင့် ဖြစ်သော အသံကို ကြား၍ "သင်၏ စိတ်သည် ဤသို့ ကြံနေ၏၊ သင်၏ စိတ်၌ ဤသို့ အကြံရှိ၏၊ သင်၏ စိတ်သည် ဤသို့ သဘောရှိ၏" ဟု တိုက်ရိုက် ဟော၏။ ထိုသူ သည် များစွာ ဟောစေကာမူ ထိုအကြောင်းသည် ထိုဟောသည့်အတိုင်းသာလျှင် ဖြစ်၏ (မှန်၏)၊ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မဖြစ် (အမှားမရှိ)၊ ဤသည်ကား သုံးကြိမ်မြောက် တိုက်ရိုက်ဟောခြင်း အစီ အရင်တည်း။

မြတ်စွာဘုရား တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သူသည် နိမိတ်ဖြင့်လည်း မဟော၊ လူ ဘီလူး ရက္ခိုသ် နတ်တို့၏ အသံကို နားထောင်၍လည်း မဟော၊ ကြံစည်စဉ်းစားသောသူ၏ ပျံ့လွင့်သော အကြံအစည်ကြောင့်ဖြစ်သော အသံကို နားထောင်၍လည်း မဟော၊ စင်စစ်သော်ကား ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' မှ ကင်းသော သမာဓိသို့ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ဖြင့် (သူတစ်ပါး၏) စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ "ဤအသျှင်သည် (နီဝရဏတို့ကို ပယ်ဖျောက်၍) မနောသင်္ခါရ (ဝေဒနာ သညာ)တို့ ကို ကောင်းစွာ ထားအပ်သည့် အတိုင်း ဤ(ဘာဝနာ) စိတ်၏ အခြားမဲ့၌ ဤမည်သော (ပဌမစျာန် စသည့်) စိတ်ကို ဖြစ်စေလတ္တံ့" ဟု သိ၏။ ထိုသူသည် များစွာ ဟောစေကာမူ ထိုအကြောင်းသည် ထိုဟောသည့် အတိုင်းသာလျှင် ဖြစ်၏ (မှန်၏)၊ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မဖြစ် (အမှားမရှိ)၊ ဤသည်ကား လေးကြိမ်မြောက် တိုက်ရိုက်ဟောခြင်း အစီအရင်တည်း။ မြတ်စွာဘုရား တိုက်ရိုက် ဟောခြင်း အစီအရင်တို့ ၌ ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲ မရှိ၊ မြင့်မြတ်ပါ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သမ္ပသာဒနီယသုတ် ===

ဉာဏ်အမြင်သို့ ရောက်ခြင်း ဒေသနာ

၁၄၉။ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ဉာဏ်အမြင် (ဈာန် မဂ် အဆင့်ဆင့်)သို့ ရောက်ခြင်းတို့၌ အကြင်ဒေသနာအားဖြင့် တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲမရှိ မြင့်မြတ်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဉာဏ်အမြင် (ဈာန် မဂ် အဆင့်ဆင့်) သို့ ရောက်ခြင်းတို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။

မြတ်စွာဘုရား ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သော သမဏသည်လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏသည်လည်းကောင်း လုံ့လကို စွဲ၍ ဝီရိယကို စွဲ၍ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍ မမေ့မလျော့ခြင်းကို စွဲ၍ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကို စွဲ၍ ထို (ကောဋ္ဌာသကို သိခြင်း) အား လျောက်ပတ်သော ပဋ္ဌမစျာန် သမာဓိကို ရ၏၊ ယင်းသို့ စိတ်သည် တည်ကြည်လတ်သော် ခြေဖဝါးအပြင်မှ အထက်၌, ဆံဖျားမှ အောက်၌, အရေပါးအဆုံးရှိသော အထူးထူး အပြားပြားသော အညစ်အကြေးဖြင့် ပြည့်သော ဤကိုယ်ကိုသာလျှင် ဆင်ခြင်၏။

“ဤငါ၏ ကိုယ်၌ ဆံပင်၊ အမွေး၊ လက်သည်း ခြေသည်း၊ သွား၊ အရေ၊ အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ခြင်ဆီ၊ အညို့၊ နှလုံး၊ အသည်း၊ အမြှေး၊ အဖျဉ်း၊ အဆုတ်၊ အူမ၊ အူသိမ်၊ အစာသစ်၊ အစာဟောင်း၊ သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ ပြည်၊ သွေး၊ ချွေး၊ အဆီခဲ၊ မျက်ရည်၊ ဆီကြည်၊ တံတွေး၊ နှပ်၊ အစေး၊ ကျင်ငယ် တို့သည် ရှိကုန်၏” ဟု (စူးစိုက်ဆင်ခြင်၏)။ ဤသည်ကား (ဆံအစရှိသည်ကို စက်ဆုပ် ဖွယ်ဟု ရှုသဖြင့် ဖြစ်သော) ရှေးဦးစွာသော ဉာဏ်အမြင် (ဈာန် မဂ် အဆင့်ဆင့်) သို့ ရောက်ခြင်းတည်း။

မြတ်စွာဘုရား တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ဤလောက၌ အချို့သမဏသည်လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍။ပ။ ထိုသို့သဘောရှိသော စိတ်တည်ကြည်ခြင်းကို ရ၏၊ ယင်းသို့ စိတ်တည်ကြည်လတ်သော် ခြေဖဝါးအပြင်မှ အထက်၌, ဆံဖျားမှ အောက်၌, အရေပါး အဆုံးရှိသော အထူးထူး အပြားပြားသော အညစ်အကြေးဖြင့် ပြည့်သော ဤကိုယ်ကို သာလျှင် စူးစိုက် ဆင်ခြင်၏။

“ ဤငါ၏ ကိုယ်၌ ဆံ၊ အမွေး၊ ခြေသည်း လက်သည်း။ပ။ အစေး၊ ကျင်ငယ်တို့သည် ရှိကုန်၏” ဟု (စူးစိုက်ဆင်ခြင်၏)။ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အရေ အသား၊ အသွေးကို လွန်၍လည်း အရိုးကို ဆင်ခြင်၏။ ဤသည်ကား (အရိုးကို စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု ရှုသဖြင့် ဖြစ်သော) နှစ်ခုမြောက်သော ဉာဏ်အမြင် (ဈာန် မဂ် အဆင့်ဆင့်) သို့ ရောက်ခြင်းတည်း။

မြတ်စွာဘုရား တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ဤလောက၌ အချို့သမဏသည်လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏ သည်လည်းကောင်း ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍။ပ။ ထိုသို့သဘောရှိသော စိတ်တည်ကြည်မှုကို ရ၏၊ ယင်းသို့ စိတ်သည် တည်ကြည်လတ်သော် ခြေဖဝါးအပြင်မှ အထက်၌, ဆံဖျားမှ အောက်၌, အရေပါး အဆုံးရှိသော အထူးထူး အပြားပြားသော အညစ်အကြေးဖြင့် ပြည့်သော ဤကိုယ်ကိုသာလျှင် စူးစိုက် ဆင်ခြင်၏။

“ဤငါ၏ ကိုယ်၌ ဆံ၊ အမွေး။ပ။ အစေး၊ ကျင်ငယ်တို့သည် ရှိကုန်၏” ဟု (စူးစိုက်ဆင်ခြင်၏)။ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အရေ အသား၊ အသွေးကို လွန်၍လည်း အရိုးကို ဆင်ခြင်၏။ ဤပစ္စုပ္ပန်လောက၌လည်း ကောင်း တမလွန်လောက၌ လည်းကောင်း တည်သော နှစ်ပါးစုံအားဖြင့် မပြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝိညာဉ် အလျင် (စိတ်အစဉ်)ကိုလည်း သိ၏၊ ဤသည်ကား သုံးကြိမ်မြောက် ဉာဏ်အမြင် (ဈာန် မဂ်အဆင့်ဆင့်) သို့ ရောက်ခြင်းတည်း။

မြတ်စွာဘုရား တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ဤလောက၌ အချို့သမဏသည်လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏသည်လည်းကောင်း ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍။ပ။ ထိုသို့သဘောရှိသော စိတ်တည်ကြည်မှုကို ရ၏၊ ယင်းသို့ စိတ်သည် တည်ကြည်လတ်သော် ခြေဖဝါးအပြင်မှ အထက်၌, ဆံဖျားမှ အောက်၌, အရေပါး အဆုံးရှိသော အထူးထူး အပြားပြားသော အညစ်အကြေးဖြင့် ပြည့်သော ဤကိုယ်ကိုသာလျှင် စူးစိုက်ဆင်ခြင်၏၊ "ဤငါ၏ ကိုယ်၌ ဆံ၊ အမွေး။ပ။ အစေး၊ ကျင်ငယ်တို့သည် ရှိကုန်၏" ဟု (စူးစိုက်ဆင်ခြင်၏)။ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အရေ၊ အသား၊ အသွေးကို လွန်၍လည်း အရိုးကို စူးစိုက်ဆင်ခြင်၏။ ဤပစ္စုပ္ပန်လောက၌ လည်းကောင်း တမလွန်လောက၌လည်းကောင်း မတည်သော နှစ်ပါးစုံအားဖြင့် ပြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝိညာဉ်အလျင် (စိတ်အစဉ်) ကိုလည်း သိ၏၊ ဤသည်ကား လေးကြိမ်မြောက် ဉာဏ်အမြင် (ဈာန် မဂ် အဆင့်ဆင့်) သို့ ရောက်ခြင်းတည်း။ မြတ်စွာဘုရား ဉာဏ်အမြင် (ဈာန် မဂ် အဆင့်ဆင့်) သို့ ရောက်ခြင်း တို့၌ ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲ မရှိ၊ မြင့်မြတ်ပါ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သမ္ပသာဒနီယသုတ် ===

ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်ခြင်း ဒေသနာ

၁၅၀။ မြတ်စွာဘုရား ထို့ပြင် မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင်ဒေသနာဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို သိစေခြင်းတို့၌ တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲ မရှိ၊ မြင့်မြတ်ပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤခုနစ်ပါးတို့တည်း။

အရူပသမာပတ် မဂ်ပညာ နှစ်ပါးစုံဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော 'ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တ' ပုဂ္ဂိုလ်၊ မဂ်ပညာဖြင့်သာ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော 'ပညာဝိမုတ္တ' ပုဂ္ဂိုလ်၊ နာမကာယဖြင့် ဝိမောက္ခ ရှစ်ပါးသို့ ရောက်၍ နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုသော 'ကာယသက္ခီ' ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဤကား ဒုက္ခသစ္စာတည်း စသည်ဖြင့် သစ္စာလေးပါးတရားကို ကောင်းစွာ သိခြင်းသို့ ရောက်သော 'ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တ' ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဤကား ဒုက္ခသစ္စာတည်း စသည်ဖြင့် သစ္စာလေးပါးတရားကို သက်ဝင်ယုံကြည်၍ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော 'သဒ္ဓါဝိမုတ္တ' ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပညာရှေ့ဆောင်၍ အရိယမဂ်ကို ဖြစ်စေသော 'ဓမ္မာနုသာရီ' ပုဂ္ဂိုလ်၊ သဒ္ဓါရှေ့ဆောင်၍ အရိယမဂ်ကို ဖြစ်စေသော 'သဒ္ဓါနုသာရီ' ပုဂ္ဂိုလ် (ဤခုနစ်ပါးတို့တည်း)။

မြတ်စွာဘုရား ပုဂ္ဂိုလ်ကို သိစေခြင်းတို့၌ ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲ မရှိ၊ မြင့်မြတ်ပါ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သမ္ဗသာဒနီယသုတ် ===

ပဓာနဗောဇ္ဈင် ဒေသနာ

၁၅၁။ မြတ်စွာဘုရား ထို့ပြင် မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင်ဒေသနာဖြင့် ပဓာန ဟူကုန်သော မဂ်ဉာဏ်၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ဗောဇ္ဈင်တရားတို့၌ တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲ မရှိ၊ မြင့်မြတ်ပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား ဗောဇ္ဈင်တရားတို့သည် ဤခုနစ်ပါးတို့တည်း။

မဂ်ဉာဏ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော အောက်မေ့ခြင်း 'သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်'၊ မဂ်ဉာဏ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တရားသဘောကို စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း 'ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်'၊ မဂ်ဉာဏ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော အားထုတ်ခြင်း 'ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်'၊ မဂ်ဉာဏ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်'၊ မဂ်ဉာဏ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကိုယ်စိတ်၏ ငြိမ်းအေးခြင်း 'ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်'၊ မဂ်ဉာဏ်၏ အကြောင်း ဖြစ်သော တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်'၊ မဂ်ဉာဏ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော အညီအမျှ ရှုခြင်း 'ဉပေက္ခာ သမ္ဗောဇ္ဈင်'၊ (ဤခုနစ်ပါးတို့တည်း)။

မြတ်စွာဘုရား 'ပဓာန' ဟူကုန်သော မဂ်ဉာဏ်၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ဗောဇ္ဈင်တရားတို့၌ ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲ မရှိ၊ မြင့်မြတ်ပါ၏။

=== ၅ - သမ္ပသာဒနီယသုတ် ===

အကျင့်ပဋိပဒါ ဒေသနာ

၁၅၂။ မြတ်စွာဘုရား ထို့ပြင် မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင်ဒေသနာဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် 'ပဋိပဒါ' တို့၌ တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ ဤဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲ မရှိ၊ မြင့်မြတ်ပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား ပဋိပဒါတို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။

ဆင်းရဲစွာ ကျင့်ရ၍ နှေးသော အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်သော 'ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္ဓာဘိညာ'၊ ဆင်းရဲစွာ ကျင့်ရ သော်လည်း လျင်သော အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်သော 'ဒုက္ခပဋိပဒါခိပ္ပါဘိညာ'၊ ချမ်းသာစွာ ကျင့်ရ သော်လည်း နှေးသော အသိဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်သော 'သုခပဋိပဒါဒန္ဓာဘိညာ'၊ ချမ်းသာစွာ ကျင့်ရ၍ လျင်သော အသိဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်သော 'သုခပဋိပဒါခိပ္ပါဘိညာ' (ဤလေးပါးတို့တည်း)။

မြတ်စွာဘုရား ထို (ပဋိပဒါလေးပါး) တို့တွင် အကြင် ပဋိပဒါသည် ဆင်းရဲ၏၊ အသိဉာဏ်သည် နှေး၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဤပဋိပဒါကို ဆင်းရဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း နှေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း နှစ်ပါးစုံသော အကြောင်းကြောင့်ပင် ညံ့၏ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

မြတ်စွာဘုရား ထို (ပဋိပဒါလေးပါး) တို့တွင် အကြင်ပဋိပဒါသည် ဆင်းရဲ၏၊ အသိဉာဏ်သည် လျင်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဤပဋိပဒါကို ဆင်းရဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ညံ့၏ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

မြတ်စွာဘုရား ထို (ပဋိပဒါလေးပါး) တို့တွင် အကြင်ပဋိပဒါသည် ချမ်းသာ၏၊ အသိဉာဏ်သည် နှေး၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဤပဋိပဒါကို နှေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ညံ့၏ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

မြတ်စွာဘုရား ထို (ပဋိပဒါလေးပါး) တို့တွင် အကြင်ပဋိပဒါသည် ချမ်းသာ၏၊ အသိဉာဏ်သည် လျင်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဤပဋိပဒါကို ချမ်းသာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း လျင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း နှစ်ပါးစုံသော အကြောင်းကြောင့် မြင့်မြတ်၏ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

မြတ်စွာဘုရား နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်ပဋိပဒါတို့၌ ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန် အကဲ မရှိ၊ မြင့်မြတ်ပါ၏။

နှုတ်အကျင့် ပဋိပဒါ ဒေသနာ

၁၅၃။ မြတ်စွာဘုရား ထို့ပြင် မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင်ဒေသနာဖြင့် ကောင်းသော နှုတ်အကျင့်၌ တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲ မရှိ၊ မြင့်မြတ်ပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား ဤလောက၌ အချို့သူသည် မုသာဝါဒနှင့် စပ်သော စကားကို မဆို၊ ကွဲပြားစေ တတ်သော စကားကို မဆို၊ ကုန်းချောသော စကားကို မဆို၊ အမျက်ညှဉ်းဆဲခြုတ်ခြယ်သော စကားကို မဆို၊ အောင်နိုင်ခြင်းသို့ ရှေးရှုသည်ဖြစ်၍ မဆို၊ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍ နှလုံး၌ ထားသင့်သော စကားကို လျောက်ပတ်သော အခါ၌ ဆို၏။

မြတ်စွာဘုရား ကောင်းသော နှုတ်အကျင့်၌ ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲမရှိ၊ မြင့်မြတ် ပါ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သမ္ပသာဒနီယသုတ် ===

လူတို့၏ အကျင့် သီလ ဒေသနာ

မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင်ဒေသနာဖြင့် လူတို့၏ သီလအကျင့်၌ တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲ မရှိ မြင့်မြတ်ပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား ဤလောက၌ အချို့သူသည် မှန်သောစကား ရှိသည်လည်း ဖြစ်ရာ၏၊ သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း ဖြစ်ရာ၏၊ လာဘ်အလို့ငှါ အံ့ဖွယ်ကိုလည်း မဖြစ်စေတတ်၊ မြှောက်ပင့်၍လည်း မပြောတတ်၊ အရိပ်အခြည်လည်း မပြတတ်၊ အတင်းအကြပ်လည်း မပြုတတ်၊ လာဘ်ဖြင့် လာဘ်ကိုလည်း မရှာမှီးတတ်၊ ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ထားသော တံခါးရှိ၏၊ အစာ၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိ၏၊ ကိုယ် နှုတ် နှလုံး သုံးပါးလုံးဖြင့် ဖြောင့်မတ်စွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ နိုးကြားခြင်းငှါ ဘာဝနာနှင့် အမြဲယှဉ်လျက် နေ၏၊ ပျင်းရိ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း မရှိ ပြင်းစွာ အားထုတ်အပ်သော လုံ့လရှိ၏၊ ဈာန်ဝင်စားလေ့ရှိ၏၊ သတိရှိ၏၊ သာယာသော စကားရှိ၏၊ မရောက်သေးသော တရားကို ရောက်စေနိုင်သော ပညာရှိ၏၊ သင်ဖူး ကြားဖူးသော တရားကို ဆောင်စွမ်းနိုင်သော ပညာရှိ၏၊ ချိန်ဆနိုင်သော ပညာရှိ၏၊ ကာမတို့၌ မတပ်မက်၊ သတိနှင့် လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ရင့်ကျက်သော ပညာနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။

မြတ်စွာဘုရား လူတို့၏ သီလအကျင့်၌ ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲ မရှိ မြင့်မြတ်ပါ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သမ္ပသာဒနီယသုတ် ===

ဆုံးမနည်း ဒေသနာ

၁၅၄။ မြတ်စွာဘုရား ထို့ပြင် အကြင်ဒေသနာဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် ဆုံးမနည်းတို့၌ တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲ မရှိ၊ မြင့်မြတ်ပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမနည်းတို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။

မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် မိမိပညာဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ငါဆုံးမသည့်အတိုင်း ကျင့်သည်ရှိသော် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့'တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အပါယ်သို့ ကျခြင်းသဘော မရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက် မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန် ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု သိ၏။

မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် မိမိပညာဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ငါဆုံးမသည့်အတိုင်း ကျင့်သည်ရှိသော် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'၊ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'၊ တွေခြင်း 'မောဟ' တို့၏လည်း ခေါင်းပါးသောကြောင့် ဤလူ့ပြည်သို့ တစ်ကြိမ်သာလာ၍ ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုလတ္တံ့သော သကဒါဂါမ် ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု သိ၏။

မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် မိမိပညာဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ငါဆုံးမသည့်အတိုင်း ကျင့်သည်ရှိသော် အောက်ကာမဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် (ပြဟ္မာ့ဘုံ၌) ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေ နေ၍ ထိုဘုံ၌သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု လတ္တံ့သော ထိုဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်း သဘော မရှိသော အနာဂါမ် ဖြစ် လတ္တံ့" ဟု သိ၏။

မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် မိမိပညာဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ငါဆုံးမသည့်အတိုင်း ကျင့်သည်ရှိသော် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ တရားကင်းသော လွတ်မြောက်သည့် (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သည့် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ ပြည့်စုံစေ၍ နေသော ရဟန္တာ ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု သိ၏။

မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမနည်းတို့၌ ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲ မရှိ၊ မြင့်မြတ်ပါ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သမ္ပသာဒနီယသုတ် ===

တစ်ပါးသူတို့ လွတ်မြောက်သောဉာဏ် ဒေသနာ

၁၅၅။ မြတ်စွာဘုရား ထို့ပြင် မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင်ဒေသနာဖြင့် တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ မဂ်ဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သော ဉာဏ်၌ တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲ မရှိ၊ မြင့်မြတ်ပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် မိမိပညာဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အပါယ်သို့ ကျခြင်းသဘော မရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန် ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု သိ၏။

မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် မိမိပညာဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'၊ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'၊ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' တို့၏လည်း ခေါင်းပါးခြင်းကြောင့် ဤလူ့ပြည်သို့ တစ်ကြိမ်သာ လာ၍ ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုလတ္တံ့သော သကဒါဂါမ် ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု သိ၏။

မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် မိမိပညာဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် အောက်ကာမဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် (ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌) ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေနေ၍ ထိုဘုံ၌သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု လတ္တံ့သော ထိုဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်းသဘော မရှိသော အနာဂါမ် ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု သိ၏။

မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် မိမိပညာဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သည့် (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သည့် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေသော ရဟန္တာ ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု သိ၏။

မြတ်စွာဘုရား တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ထိုထိုမဂ်ဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သောဉာဏ်၌ ထို ဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲမရှိ၊ မြင့်မြတ်ပါ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သမ္ပသာဒနီယသုတ် ===

သဿတဝါဒ ဒေသနာ

၁၅၆။ မြတ်စွာဘုရား ထို့ပြင် မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင် ဒေသနာဖြင့် သဿတအယူဝါဒတို့၌ တရားကို ဟော၏၊ ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲမရှိ မြင့်မြတ်ပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား သဿတအယူဝါဒတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း -

မြတ်စွာဘုရား ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သောသမဏသည်လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏသည်လည်းကောင်း ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍။ပ။ ထိုသို့သဘောရှိသော စတုတ္ထဈာန်သမာဓိကို ရ၏။ ယင်းသို့ (စတုတ္ထဈာန် သမာဓိဖြင့်) စိတ်သည် တည်ကြည်လတ်သော် များပြားသော ရှေး၌နေဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း -

တစ်ဘဝကိုလည်းကောင်း နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း သုံးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း လေးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း ငါးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း ဆယ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း ဘဝသုံးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း ဘဝလေးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း ဘဝငါးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း ဘဝတစ်ရာကို လည်းကောင်း ဘဝတစ်ထောင်ကို လည်းကောင်း ဘဝတစ်သိန်းကို လည်းကောင်း ဘဝရာပေါင်း များစွာတို့ကိုလည်းကောင်း ဘဝထောင်ပေါင်းများစွာတို့ကိုလည်းကောင်း ဘဝသိန်းပေါင်း များစွာတို့ကို လည်းကောင်း "ထို (ဘဝ) ၌ (ငါသည်) ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြားရှိခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုဘဝ၌လည်း ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏" ဟု အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်းပြဖွယ် အမည်အနွယ် နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ နေဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။

ထိုသူသည် ဤသို့ ဆို၏ -

"လောကသည် ပျက်လည်း ပျက်ခဲ့၏၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်ခဲ့၏ဟု အတိတ်ကာလကိုလည်း ငါသိ၏၊ လောကသည် ပျက်လည်း ပျက်လတ္တံ့၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်လတ္တံ့ဟု အနာဂတ်ကာလကိုလည်း ငါသိ၏။ အတ္တသည်လည်းကောင်း လောကသည်လည်းကောင်း မြဲ၏၊ မြဲ၏၊ တောင်ထွတ်ကဲ့သို့ တည်၏၊ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်သာလျှင် တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့ ပြေးသွားကုန်၏၊ ကျင်လည်ကုန်၏၊ သေကုန်၏၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ (အတ္တနှင့် လောကသည်) မြဲသော အရာတို့နှင့် တူစွာ အမြဲရှိနေသည်သာတည်း"ဟု (ဆို၏)။ ဤကား ရှေးဦးစွာသော သဿတဝါဒတည်း။

မြတ်စွာဘုရား တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သော သမဏသည်လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏသည်လည်းကောင်း ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍။ပ။ ထိုသို့သဘောရှိသော စိတ်တည်ကြည်ခြင်း (စတုတ္ထဈာန်) သမာဓိကို ရ၏။ ယင်းသို့ (စတုတ္ထဈာန်) သမာဓိဖြင့် စိတ်သည် တည်ကြည်လတ်သော် များပြားသော ရှေး၌နေဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း -

တစ်ခုသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်ကိုလည်းကောင်း နှစ်ခုသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း သုံးခုသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း လေးခုသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း ငါးခုသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း ဆယ်ခုသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း

“ထို (ဘဝ)၌ (ငါသည်) ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုဘဝ၌လည်း ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏” ဟု အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်းပြဖွယ် အမည်အနွယ်နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ နေဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။

ထိုသူသည် ဤသို့ ဆို၏ -

“လောကသည် ပျက်လည်း ပျက်ခဲ့၏၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်ခဲ့၏ဟု အတိတ်ကာလကိုလည်း ငါသိ၏၊ လောကသည် ပျက်လည်း ပျက်လတ္တံ့၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်လတ္တံ့ဟု အနာဂတ်ကာလကိုလည်း ငါသိ၏။ အတ္တသည်လည်းကောင်း လောကသည်လည်းကောင်း မြဲ၏၊ မြုံ၏၊ တောင်ထွတ်ကဲ့သို့ တည်၏၊ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်ပင်လျှင် တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့ ပြေးသွားကုန်၏၊ ကျင်လည်ကုန်၏၊ သေကုန်၏၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ (အတ္တနှင့်လောကသည်) မြဲသော အရာတို့နှင့် တူစွာ အမြဲရှိ နေသည်သာတည်း” ဟု (ဆို၏)။ မြတ်စွာဘုရား ဤကား နှစ်ခုမြောက်သော သဿတဝါဒ တည်း။

မြတ်စွာဘုရား တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သော သမဏသည်လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏသည်လည်းကောင်း ပြင်းစွာအားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍။ပ။ ထိုသို့သဘောရှိသော စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း (စတုတ္ထဈာန်) သမာဓိကို ရ၏။ ယင်းသို့ (စတုတ္ထဈာန်သမာဓိဖြင့်) စိတ်သည် တည်ကြည်လတ်သော် များပြားသော ရှေး၌နေဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း -

ဆယ်ခုသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း နှစ်ဆယ်သော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း သုံးဆယ်သော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း လေးဆယ်သော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း “ထိုဘဝ၌ (ငါသည်) ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသိုသော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုဘဝ၌လည်း ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏” ဟု အခြင်းအရာနှင့် တကွ ညွှန်းပြဖွယ် အမည်အနွယ်နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌နေဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။

ထိုသူသည် ဤသို့ ဆို၏ -

“လောကသည် ပျက်လည်း ပျက်ခဲ့၏၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်ခဲ့၏ဟု အတိတ်ကာလကိုလည်း ငါသိ၏၊ လောကသည် ပျက်လည်း ပျက်လတ္တံ့၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်လတ္တံ့ဟု အနာဂတ်ကာလကိုလည်း ငါသိ၏။ အတ္တသည်လည်းကောင်း လောကသည်လည်းကောင်း မြဲ၏၊ မြုံ၏၊ တောင်ထွတ်ကဲ့သို့ တည်၏၊ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်သာလျှင် တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့ ပြေးသွားကုန်၏၊ ကျင်လည်ကုန်၏၊ သေကုန်၏၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ (အတ္တနှင့်လောကသည်) မြဲသော အရာတို့နှင့်တူစွာ အမြဲရှိနေသည်သာတည်း” ဟု (ဆို၏)။ မြတ်စွာဘုရား ဤကား သုံးခုမြောက်သော သဿတဝါဒတည်း။

မြတ်စွာဘုရား သဿတဝါဒတို့၌ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားသော ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲ မရှိ၊ မြင့်မြတ်ပါ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သမ္ပသာဒနီယသုတ် ===

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ် ဒေသနာ

၁၅၇။ မြတ်စွာဘုရား ထို့ပြင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်သော 'ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ' ဉာဏ်၌ အကြင်ဒေသနာဖြင့် တရားကို ဟော၏၊ ဤဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲ မရှိ၊ မြင့်မြတ်ပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သမဏသည်လည်းကောင်း ပြာဟ္မဏသည်လည်းကောင်း ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍။ပ။ ထိုသို့သဘောရှိသော စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း (စတုတ္ထစျာန်) သမာဓိကို ရ၏။ ယင်းသို့ (စတုတ္ထစျာန်သမာဓိဖြင့်) စိတ်သည် တည်ကြည်လတ်သော် များပြားသော ရှေး၌ နေဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း -

တစ်ဘဝကိုလည်းကောင်း နှစ်ဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း သုံးဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း လေးဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း ငါးဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း ဆယ်ဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း ဘဝသုံးဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း ဘဝလေးဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း ဘဝငါးဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း ဘဝတစ်ရာကိုလည်းကောင်း ဘဝတစ်ထောင်ကိုလည်းကောင်း ဘဝတစ်သိန်းကိုလည်းကောင်း များစွာသော ပျက်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း များစွာသော ဖြစ်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း များစွာသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း "ထို (ဘဝ)၌ (ငါသည်) ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြားရှိခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုဘဝ၌လည်း ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက်အပိုင်း အခြားရှိခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏" ဟု ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်းပြဖွယ် အမည် အနွယ်နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌နေဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။

မြတ်စွာဘုရား အသက်ကို ဂဏန်းချ၍ ရေတွက်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း စိတ်ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း အကြင်ပြဟ္မာတို့၏ အသက်ကို ရေတွက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ကုန်၊ ထိုပြဟ္မာတို့သည် ရှိပါကုန်၏။ စင်စစ်သော်ကား ရုပ်ရှိသောဘဝ (အတ္တဘော) ၌ဖြစ်စေ၊ နာမ်ရှိသောဘဝ (အတ္တဘော) ၌ဖြစ်စေ၊ သညာရှိသော ဘဝ (အတ္တဘော) ၌ဖြစ်စေ၊ သညာမရှိသောဘဝ (အတ္တဘော) ၌ဖြစ်စေ၊ ထင်ရှားသော သညာကားမရှိ သိမ်မွေ့သော သညာမရှိသည် မဟုတ်သော ဘဝ (အတ္တဘော) ၌ဖြစ်စေ အကြင် အကြင် (ဘဝ) အတ္တဘော၌ အကယ်၍ နေခဲ့ဖူးသည် ဖြစ်အံ့၊ (ဤသို့ဖြစ်သော်) ထိုထိုဘဝ (အတ္တဘော) ၌ ဤသို့ ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏ စသည်ဖြင့် အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်းပြဖွယ် အမည် အနွယ်နှင့် တကွ များပြားသော ရှေး၌နေဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။

မြတ်စွာဘုရား ရှေး၌ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကိုအောက်မေ့နိုင်သော 'ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ' ဉာဏ်၌ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားခဲ့သော ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲမရှိ၊ မြင့်မြတ်ပါ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သမ္ပသာဒနီယသုတ် ===

စုတူပပါတဉာဏ် ဒေသနာ

၁၅၈။ မြတ်စွာဘုရား ထို့ပြင် သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို သိသော 'စုတူပပါတ' ဉာဏ်၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အကြွင်းဒေသနာဖြင့် တရားကို ဟော၏၊ ဤဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲ မရှိ၊ မြင့်မြတ်ပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သမဏသည်လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍။ပ။ ထိုစုတူပပါတဉာဏ်အား လျော်ကပ်သော (စတုတ္ထဈာန်) သမာဓိကို ရ၏၊ ယင်းသို့ (စတုတ္ထဈာန်သမာဓိဖြင့်) စိတ်သည် တည်ကြည်လတ်သော် (တည်မြဲသောအယူ ပြတ်စဲသော အယူတို့မှ) စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ ယုတ်ကုန်သော မြတ်ကုန်သော အဆင်းလှ ကုန်သော အဆင်းမလှကုန်သော ကောင်းသော လားရာရှိကုန်သော မကောင်းသော လားရာ ရှိကုန်သော ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏၊ "အသျှင်တို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲကုန်၏၊ မှားသော အယူရှိကုန်၏၊ မှားသော အယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးလျက်ကျရောက်ရာ ငရဲ၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ အသျှင်တို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကား ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ကာယသုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'မနော သုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲကုန်၊ မှန်သော အယူ ရှိကုန်၏၊ မှန်သော အယူဖြင့် ပြုသောကံရှိကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏" ဟု သိ၏။

ဤနည်းဖြင့် (တည်မြဲသောအယူ ပြတ်စဲသောအယူတို့မှ) စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ ယုတ်ကုန်သော မြတ်ကုန်သော အဆင်းလှကုန်သော အဆင်းမလှကုန်သော ကောင်းသော လားရာ ရှိကုန်သော မကောင်းသော လားရာ ရှိကုန်သော ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော သတ္တဝါ တို့ကို သိ၏။

မြတ်စွာဘုရား သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို သိသော 'စုတူပပါတ'ဉာဏ်၌ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြား တော်မူသော ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲမရှိ၊ မြင့်မြတ်ပါ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သမ္ပသာဒနီယသုတ် ===

ဣဒ္ဓိဝိဓ ဒေသနာ

၁၅၉။ မြတ်စွာဘုရား ထို့ပြင် တန်ခိုးအစီအရင်တို့၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင်ဒေသနာဖြင့် တရားကို ဟော၏၊ ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲ မရှိ မြင့်မြတ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား တန်ခိုးအစီအရင် တို့သည် ဤနှစ်ပါးတို့ပါတည်း။

မြတ်စွာဘုရား အပြစ်နှင့် တကွဖြစ်သော ဘေးရန်နှင့် တကွဖြစ်သော မြတ်၏ဟု မဆိုအပ်သော တန်ခိုးသည် ရှိ၏။

မြတ်စွာဘုရား အပြစ်နှင့် တကွမဖြစ်သော ဘေးရန်နှင့် တကွမဖြစ်သော မြတ်၏ဟု ဆိုအပ်သော တန်ခိုးသည် ရှိ၏။

မြတ်စွာဘုရား အပြစ်နှင့် တကွဖြစ်သော ဘေးရန်နှင့် တကွဖြစ်သော မြတ်၏ဟု မဆိုအပ်သော တန်ခိုးသည် အဘယ်ပါနည်း။

မြတ်စွာဘုရား ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သော သမဏသည်လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏသည်လည်းကောင်း ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍။ပ။ ထိုသို့သဘောရှိသော (စတုတ္ထဈာန်) သမာဓိကို ရ၏၊ ယင်း (စတုတ္ထဈာန် သမာဓိဖြင့်) စိတ်သည် တည်ကြည်လတ်သော် များပြားသော တန်ခိုးအစီအရင်ကို ခံစား၏။

တစ်ယောက်တည်းဖြစ်လျက်လည်း အများဖြစ်သွား၏၊ အများဖြစ်လျက်လည်း တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လာ၏၊ ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်စေ၏၊ ကိုယ်ပျောက်စေ၏၊ နံရံတစ်ဖက် တံတိုင်းတစ်ဖက် တောင်တစ်ဖက်ကို မထိမငြိဘဲ ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့ သွား၏၊ မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်း ပေါ်ခြင်းကို ရေ၌ကဲ့သို့ ပြု၏။ ရေ၌လည်း မကွဲစေဘဲ မြေ၌ကဲ့သို့ သွား၏၊ ကောင်းကင်၌လည်း ထက်ဝယ်ဖွဲ့ ခွေလျက် အတောင်ရှိသော ငှက်ကဲ့သို့ သွား၏။ ဤသို့ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးကုန်သော ဤလနေတို့ကိုလည်း လက်ဖြင့် သုံးသပ်၏၊ ဆုပ်ကိုင်၏။ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို (မိမိ) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဤကား အပြစ်နှင့် တကွဖြစ်သော ဘေးရန်နှင့် တကွဖြစ်သော မြတ်၏ဟု မဆိုအပ်သော တန်ခိုးပါတည်း။

မြတ်စွာဘုရား အပြစ်မရှိသော ဘေးရန်မရှိသော မြတ်၏ဟု ဆိုအပ်သော တန်ခိုးကား အဘယ်ပါနည်း။

မြတ်စွာဘုရား ဤလောက၌ ရဟန်းသည် "စက်ဆုပ်ဖွယ် အာရုံ၌ မစက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေအံ့"[၁] ဟု အကယ်၍ အလိုရှိသည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ်အာရုံ၌ မစက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

"မစက်ဆုပ်ဖွယ်အာရုံ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေအံ့"[၂] ဟု အကယ်၍ အလိုရှိသည် ဖြစ်အံ့။ ထိုမစက်ဆုပ်ဖွယ် အာရုံ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

"စက်ဆုပ်ဖွယ် အာရုံ၌လည်းကောင်း၊ မစက်ဆုပ်ဖွယ် အာရုံ၌လည်းကောင်း စက်ဆုပ်ဖွယ်မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေအံ့"ဟု အကယ်၍ အလိုရှိသည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ်အာရုံ မစက်ဆုပ်ဖွယ်အာရုံ၌ မစက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

"စက်ဆုပ်ဖွယ်အာရုံ၌လည်းကောင်း၊ မစက်ဆုပ်ဖွယ်အာရုံ၌လည်းကောင်း စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေအံ့" ဟု အကယ်၍ အလိုရှိသည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ်အာရုံ မစက်ဆုပ်ဖွယ်အာရုံ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

"စက်ဆုပ်ဖွယ်အာရုံ မစက်ဆုပ်ဖွယ်အာရုံ ထိုနှစ်ပါးစုံကို ကြဉ်၍ အမျှရှုလျက် သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် နေအံ့"[၃] ဟု အကယ်၍ အလိုရှိသည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော အာရုံ၌ အမျှရှုလျက် သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် နေ၏။

မြတ်စွာဘုရား ဤကား အပြစ်မရှိသော ဘေးရန်မရှိသော မြတ်၏ဟု ဆိုအပ်သော တန်ခိုးပါတည်း။

မြတ်စွာဘုရား တန်ခိုးအစီအရင် 'ဣဒ္ဓိဝိဓ' တို့၌ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော ထိုဒေသနာသည် မိမိထက် အလွန်အကဲမရှိ၊ မြင့်မြတ်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဒေသနာကို အကြွင်းမဲ့ ပိုင်းခြား၍ သိတော်မူ၏၊ ထိုဒေသနာကို ပိုင်းခြား၍ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား ထို့ထက် ပိုလွန်၍ သိဖွယ်သည် မရှိပါ။

တန်ခိုးအစီအရင် 'ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ်' တို့၌ (အသျှင်ဘုရားတို့ မသိအပ်သော တရားကို) သိသော မြတ်စွာဘုရားထက် လွန်ကဲသော အသိဉာဏ်ရှိသော တစ်ပါးသော သမဏသည်လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း မရှိပါ။

၁။ စက်ဆုပ်ဖွယ် သတ္တဝါတို့၌ မေတ္တာပွါး၍ စက်ဆုပ်ဖွယ် သင်္ခါရဝတ္ထု၌ ဓာတု (ဓာတ်မျှ)ဟု နှလုံးသွင်း၍ နေ၏ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုသည်။

၂။ မစက်ဆုပ် (နှစ်သက်) ဖွယ် သတ္တဝါ၌လည်းကောင်း သင်္ခါရဝတ္ထု၌လည်းကောင်း အသုဘဘာဝနာဖြင့် ပွါး၍လည်းကောင်း အနိစ္စဟုဆင်ခြင်၍လည်းကောင်း နေ၏ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုသည်။

၃။ စက်ဆုပ်ဖွယ်အာရုံ၌ အမျက်မထွက်မူ၍ မစက်ဆုပ် (နှစ်သက်) ဖွယ်အာရုံတို့၌ မတပ်မက်မူ၍ သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် အမျှရှုလျက် နေ၏ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုသည်။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သမ္ပသာဒနီယသုတ် ===

ဘုရားသျှင်၏ အခြားသောဂုဏ် ကိုပြခြင်း

၁၆၀။ မြတ်စွာဘုရား မလျှော့သော လုံ့လရှိသော၊ ခိုင်မြဲသော လုံ့လရှိသော၊ ဘုရားလောင်းတို့၏ အားထုတ်ခြင်း ရှိသော၊ ဘုရားလောင်းတို့၏ ဆောင်အပ်သော ဝန်ကို ဆောင်စွမ်းနိုင်သော၊ သဒ္ဓါတရား ရှိသော ဘုရားလောင်းတို့ ရောက်အပ်သော လောကုတ္တရာတရားသည် ရှိပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ထို လောကုတ္တရာတရားသို့ အစဉ်ရောက်တော်မူအပ်ပါပြီ။

မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ယုတ်သော၊ ရွာသူတို့ အကျင့်ဖြစ်သော၊ ပုထုဇဉ်တို့ မှီဝဲသော၊ အပြစ် မကင်းသော၊ အကျိုးစီးပွါးနှင့် မစပ်သော၊ ဝတ္ထုကာမတို့၌ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို ကပ်ငြိလျက် အားထုတ်ပြုကျင့်မှုကို ပြုကျင့်တော်မမူပါ။

ဆင်းရဲခြင်း ရှိသော အပြစ်မကင်းသော အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်သော မိမိကိုယ်ကို ပင်ပန်း ဆင်းရဲအောင် အားထုတ် ပြုကျင့်မှုကို အားထုတ်ပြုကျင့်တော်မမူပါ။

မြတ်စွာဘုရားသည် ကာမာဝစရစိတ်ကို လွန်၍ တည်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေခြင်း ရှိကုန်သော လေးပါးသော ရူပါဝစရဈာန်တရားတို့ကို အလိုရှိသည့်အတိုင်း ရတော်မူ၏၊ ခက်ခဲခြင်း မရှိ ရတော်မူ၏၊ ပင်ပန်းခြင်းမရှိ ရတော်မူ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သမ္ပသာဒနီယသုတ် ===

အနုယောဂ ဒါန အပြား

၁၆၁။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်ကို အကယ်၍ ဤသို့မေးငြားအံ့ -

"ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ အသို့နည်း၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို သိရာ အလုံးစုံသော တရားကို သိရာ (အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်) ၌ မြတ်စွာဘုရားထက် လွန်ကဲသော အသိဉာဏ် ရှိကုန်သော တစ်ပါးသော သမဏတို့သည် လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏတို့သည် လည်းကောင်း လွန်လေပြီးသော အခါက ရှိဖူးကုန်သလော" ဟု (အကယ်၍ မေးငြားအံ့)၊ ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် အသျှင်ဘုရား "မရှိဖူးပါ" ဟု အကျွန်ုပ် ဖြေပါအံ့။

ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ အသို့နည်း၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို သိရာ အလုံးစုံသော တရားကို သိရာ (အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်) ၌ မြတ်စွာဘုရားထက် လွန်ကဲသော အသိဉာဏ် ရှိကုန်သော တစ်ပါးသော သမဏတို့သည် လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏတို့သည် လည်းကောင်း နောင်အခါ ရှိကုန်လတ္တံ့လော ဟု (အကယ်၍ မေးငြားအံ့)၊ ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် အသျှင်ဘုရား "မရှိလတ္တံ့ပါ" ဟု အကျွန်ုပ် ဖြေပါအံ့။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ အသို့နည်း၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို သိရာ အလုံးစုံသောတရားကို သိရာ (အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်)၌ မြတ်စွာဘုရားထက် လွန်ကဲသော အသိဉာဏ်ရှိသော တစ်ပါးသော သမဏသည် လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း ယခုအခါ ရှိသလောဟု (အကယ်၍ မေးငြားအံ့)၊ ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် အသျှင်ဘုရား "မရှိပါ" ဟု အကျွန်ုပ် ဖြေပါအံ့။

မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်ကို အကယ်၍ ဤသို့ မေးငြားအံ့ -

"ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ အသို့နည်း၊ အလုံးစုံသောတရားတို့ကို သိသော (သမ္ဗောဓိ) ဉာဏ်၌ မြတ်စွာဘုရားနှင့် တူမျှကုန်သော တစ်ပါးသော သမဏတို့သည် လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏတို့သည် လည်းကောင်း လွန်လေပြီးသော အခါက ဖြစ်ဖူးကုန်သလော" ဟု (အကယ်၍မေးငြားအံ့)၊ ဤသို့မေးသည်ရှိသော် အသျှင် ဘုရား "မှန်ပါ ရှိကုန်၏" ဟု အကျွန်ုပ် ဖြေပါအံ့။

"ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ အသို့နည်း၊ အလုံးစုံသောတရားတို့ကို သိသော (သမ္ဗောဓိ) ဉာဏ်၌ မြတ်စွာဘုရားနှင့် တူမျှကုန်သော တစ်ပါးသော သမဏတို့သည် လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏတို့သည် လည်းကောင်း နောင်အခါ ဖြစ်ကုန် လတ္တံ့လော" ဟု (အကယ်၍မေးငြားအံ့)၊ ဤသို့မေးသည်ရှိသော် အသျှင်ဘုရား "မှန်ပါ ရှိကုန်လတ္တံ့" ဟု အကျွန်ုပ် ဖြေပါအံ့။

"ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ အသို့နည်း၊ အလုံးစုံသောတရားတို့ကို သိသော (သမ္ဗောဓိ) ဉာဏ်၌ မြတ်စွာဘုရားနှင့် တူမျှကုန်သော တစ်ပါးသော သမဏတို့သည်လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်းကောင်း ယခုအခါ၌ ရှိကုန် သလော" ဟု (အကယ်၍မေးငြားအံ့)၊ ဤသို့မေးသည် ရှိသော် အသျှင်ဘုရား "မရှိပါ" ဟူ၍ အကျွန်ုပ် ဖြေပါအံ့။

မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်ကို အကယ်၍ ဤသို့ မေးငြားအံ့ -

"အသျှင်သာရိပုတြာသည် အဘယ့်ကြောင့် အချို့ကို ဝန်ခံသနည်း၊ အချို့ကို ဝန်မခံသနည်း" ဟု မေးငြားအံ့၊ ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ဖြေပါအံ့ -

ငါ့သျှင် သစ္စာလေးပါးကို သိရာ အလုံးစုံသောတရားတို့ကို သိရာ (အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်) ၌ ငါနှင့်တူမျှကုန်သော 'ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ကုန်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့သည် လွန်လေပြီးသော အခါက ရှိဖူးကုန်၏' ဟူသော စကားတော်ကို မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ ကြားနာခဲ့ရ၏၊ မျက်မှောက်သော်မှ ခံယူခဲ့ရ၏။

သစ္စာလေးပါးကို သိရာ အလုံးစုံသောတရားတို့ကို သိရာ (အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်) ၌ ငါနှင့်တူ မျှကုန်သော 'ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ကုန်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့သည် နောင်အခါ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့' ဟူသော စကားတော်ကို မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ ကြားနာခဲ့ရ၏၊ မျက်မှောက်တော်မှ ခံယူခဲ့ရ၏။

'တစ်ခုသော လောကဓာတ်၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ကုန်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူကုန်သော ဘုရားနှစ်ဆူတို့သည် မရှေးမနှောင်း ပွင့်ရာသော အကြောင်းသည် မရှိ၊ ထိုဘုရားနှစ်ဆူ ပြိုင်တူပွင့်ရာသော အကြောင်းသည် မရှိ' ဟူသော ထိုစကားတော်ကို မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ ကြားနာခဲ့ရ၏၊ မျက်မှောက်တော်မှ ခံယူခဲ့ရ၏" ဟု (ဖြေပါအံ့)။

အသျှင်ဘုရား အသို့ပါနည်း၊ ဤသို့ မေးသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ ဖြေသည်ရှိသော် အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို ဆိုသောသူလည်း ဖြစ်ပါသလော၊ မြတ်စွာဘုရားကို မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် စွပ်စွဲရာလည်း မရောက်ရာသလော၊ လောကုတ္တရာတရားအား လျော်သော အကျင့်တရားများကို ဖြေကြားသူလည်း ဖြစ်ပါသလော၊ အကြောင်းယုတ္တိရှိသော မြတ်စွာဘုရားမိန့်ကြားအပ်သည့် စကားသို့ အစဉ်လိုက်သော တပည့်တော်၏ စကားသည် တစ်စုံတစ်ရာ ကဲ့ရဲ့ဖွယ် အကြောင်းသို့လည်း မရောက်ဘဲ ရှိပါ၏လော ဟု (လျှောက်ထား၏)။

သာရိပုတြာ ဤသို့ မေးသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ ဖြေသည်ရှိသော် အမှန်အားဖြင့် သင်သည် ငါဘုရား၏ တရားတော်ကို ဆိုသူလည်း ဖြစ်၏၊ ငါဘုရားကို မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် စွပ်စွဲရာလည်း မရောက်၊ လောကုတ္တရာ တရားအားလျော်သော အကျင့်တရားကို ဖြေကြားသူလည်း ဖြစ်၏၊ အကြောင်း ယုတ္တိရှိသော ငါဘုရားမိန့်ကြားအပ်သည့် စကားသို့ အစဉ်လိုက်သော သင်၏ စကားသည် တစ်စုံတစ်ရာ ကဲ့ရဲ့ အကြောင်းသို့လည်း မရောက်ပေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သမ္ပသာဒနီယသုတ် ===

အံ့ဩဖွယ်ရာ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပုံအချက်

၁၆၂။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် အသျှင်ဥဒါယီသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

"မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုနည်းခြင်းသည် ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်းသည် ကိလေသာ ခေါင်းပါးခြင်းသည် အံ့ဖွယ် ရှိပါပေစွ အသျှင်ဘုရား၊ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ အသျှင်ဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ကြီးသော တန်ခိုးရှိပါလျက် ကြီးသော အာနုဘော်ရှိပါလျက် မိမိဂုဏ်ကို ထင်ရှားပြုတော်မမူ။ မြတ်စွာဘုရား ဤဂုဏ်အပေါင်းမှ ဂုဏ်တစ်ခုခုကိုသော်လည်း တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ် တို့သည် မိမိ၌ မြင်ကုန်ငြားအံ့၊ ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် ထိုဂုဏ်မျှဖြင့်ပင် တံခွန်ထူ၍ လှည့်လည် ကုန်ရာ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ အလို နည်းခြင်းသည် ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်းသည် ကိလေသာ ခေါင်းပါးခြင်းသည် အံ့ဖွယ် ရှိပါပေစွ အသျှင်ဘုရား၊ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ အသျှင်ဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ကြီးသော တန်ခိုးရှိပါလျက် ကြီးသော အာနုဘော်ရှိပါလျက် မိမိဂုဏ်ကို ထင်ရှားပြုတော်မမူ" ဟု (လျှောက်၏)။

ဥဒါယီ သင်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုနည်းခြင်း ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း ကိလေသာခေါင်းပါးခြင်းကို ရှုလော့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ကြီးသော တန်ခိုးရှိပါလျက် ကြီးသော အာနုဘော်ရှိပါလျက် မိမိဂုဏ်ကို ထင်ရှားပြုတော်မမူ။ ဥဒါယီ ဤဂုဏ်အပေါင်းမှ ဂုဏ်တစ်ခုခုကို သော်လည်း တစ်ပါးသော အယူရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် မိမိ၌ မြင်ကုန်ငြားအံ့၊ ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် ထိုဂုဏ်မျှဖြင့်ပင် တံခွန်ထူ၍ လှည့်လည်ကုန် ရာ၏။ ဥဒါယီ သင်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုနည်းခြင်း ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း ကိလေသာ ခေါင်းပါးခြင်းကို ရှုလော့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ကြီးသော တန်ခိုးရှိပါလျက် ကြီးသော အာနုဘော် ရှိပါလျက် မိမိ ဂုဏ်ကို ထင်ရှားပြုတော်မမူ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁၆၃။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်သာရိပုတြာကို မိန့်တော်မူ၏။ "သာရိပုတြာ ဤတရား တော်ကို ရဟန်းယောကျ်ားတို့အားလည်းကောင်း ရဟန်းမိန်းမတို့အားလည်းကောင်း ဒါယကာတို့အား လည်းကောင်း ဒါယိကာမတို့အားလည်းကောင်း သင်သည် မပြတ်ဟောကြားလေလော့။

သာရိပုတြာ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်ကုန်သော အကြင်ယောကျ်ားတို့အား မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံမှားခြင်း တွေးတောခြင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ထိုယောကျ်ားတို့အား ဤတရားဒေသနာတော်ကို နာရ၍ မြတ်စွာဘုရား၌ ထိုယုံမှား တွေးတောခြင်းသည် (အလိုလို) ပျောက် လတ္တံ့၊ (ထို့ကြောင့် မပြတ်ဟောကြား လေလော့ ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်တော်၌ ကြည် ညိုခြင်းကို (အကြင့်ကြောင့်) ပြောကြား၏၊ ထို့ကြောင့် ဤအမေးအဖြေနှင့်တကွ ဟောကြားအပ်သော တရားတော်၏ အမည်သည် 'သမ္ပသာဒနီယ 'ဟု တွင်သတည်း။

ငါးခုမြောက် သမ္ပသာဒနီယသုတ် ပြီး၏။

=== ၆ - ပါသာဒိကသုတ် ===

၁၆၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ဝေဓညမည်ကုန်သော သာကီဝင်မင်းမျိုးတို့၏ သရက်ဥယျာဉ် ပြာသာဒ်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။

နိဂဏ္ဌ နာဋပုတ္တ သေပြီးစ အခါ

ထိုအခါ နာဋ၏သား နိဂဏ္ဌသည် ပါဝါပြည်၌ သေပြီးခါစ ဖြစ်၏၊ ထိုသူ၏ သေခြင်းကြောင့် သူ၏ တပည့် တက္ကတွန်းတို့သည် ကွဲကုန်၏၊ နှစ်စုဖြစ်ကုန်၏၊ ဆန့်ကျင်သောစိတ် ရှိကုန်၏၊ ငြင်းခုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ခိုက်ရန်ဖြစ်ကုန်၏၊ အချင်းချင်း နှုတ်လှံထိုး၍ နေကုန်၏။

"သင်သည် ဤဓမ္မဝိနယ[၁]ကို မသိ၊ ငါသည် ဤဓမ္မဝိနယကို သိ၏၊ သင်သည် ဤဓမ္မဝိနယကို အသို့ သိနိုင်အံ့နည်း၊ သင်သည် မှားသောအကျင့်ရှိသူ ဖြစ်၏၊ ငါသည် မှန်သောအကျင့်ရှိသူ ဖြစ်၏၊ ငါ၏ စကား သည် စေ့စပ်၏၊ သင်၏ စကားသည် မစေ့စပ်၊ (သင်သည်) ရှေးဦးစွာ ဆိုသင့်သည်ကို နောက်မှ ဆို၏၊ နောက်မှ ဆိုသင့်သည်ကို ရှေးဦးဆို၏၊ သင်ကြာမြင့်စွာ လေ့လာထားသော ဝါဒသည် ပြောင်းလဲ လေပြီ၊ သင့် အယူ၌ ရှိသော အပြစ်ကို ငါတင်ပြပြီ၊ သင်အရေးနိမ့်ပြီ၊ (ငါတင်ပြသော) အပြစ်မှ လွတ်မြောက်ရန် ရှာကြံချေဦးလော့၊ အကယ်၍ စွမ်းနိုင်လျှင် (ယခုပင်) ဖြေရှင်းလော့" ဟု အချင်းချင်း နှုတ်လှံထိုးလျက် နေကုန်၏။

စင်စစ်သော်ကား နာဋပုတ္တ၏တပည့် နိဂဏ္ဌတို့၌ အချင်းချင်း သတ်ဖြတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့် သေသည်ဟုပင် ထင်ရ၏။

မကောင်းသဖြင့် ဟောအပ်သော မကောင်းသဖြင့် သိစေအပ်သော ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း မဟုတ်သော ကိလေသာငြိမ်းမှုကို မဖြစ်စေတတ်သော ဘုရားမဟုတ်သူ ဟောအပ်သော ထောက်တည် ရာ မရှိသော မှီခိုရာ မရှိသော သာသနာ[၂]၌ ငြီးငွေ့ခြင်းသဘော အကြည်ညိုကင်းခြင်း သဘော အရိုအသေ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း သဘော ရှိကုန်သကဲ့သို့၊ ဤအတူ နာဋပုတ္တ၏ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော အဝတ်ဖြူ ဝတ်ကုန်သော လူတို့သည်လည်း နာဋပုတ္တ၏ တပည့်နိဂဏ္ဌတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းသဘော ရှိကုန်၏၊ အကြည်ညို ကင်းခြင်း သဘော ရှိကုန်၏၊ အရိုအသေ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသဘော ရှိကုန်၏။

၁၆၅။ ထိုအခါ စုန္ဒသမဏုဒ္ဒေသသည် ပါဝါပြည်၌ ဝါကျွတ်ပြီးသော် သာမမည်သောရွာ အသျှင် အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်အာနန္ဒာကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်၏၊ တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်ပြီးသော စုန္ဒသမဏုဒ္ဒေသသည် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

"အသျှင်ဘုရား နာဋ၏သား နိဂဏ္ဌသည် ပါဝါပြည်၌ သေပြီးခါစ ဖြစ်ပါ၏၊ ထိုနာဋ၏သား နိဂဏ္ဌသေခြင်းကြောင့် နိဂဏ္ဌတို့သည် ကွဲပါကုန်၏၊ နှစ်စုဖြစ်ပါကုန်၏။ပ။ ထောက်တည်ရာမရှိသော မှီခိုရာမရှိသော သာသနာ၌ ငြီးငွေ့ခြင်း အရိုအသေ ကင်းခြင်း သဘော ရှိကုန်သကဲ့သို့ ဤအတူ နာဋပုတ္တ၏ တပည့် ဖြစ်ကုန်သော အဝတ်ဖြူဝတ်ကုန်သော လူတို့သည်လည်း နာဋပုတ္တ၏ တပည့် နိဂဏ္ဌတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်း သဘော အကြည်ညိုကင်းခြင်း သဘော အရိုအသေဆုတ်ယုတ်ခြင်း သဘော ရှိပါကုန်၏" ဟု (လျှောက်၏)။ ဤသို့လျှောက်သော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် စုန္ဒသမဏုဒ္ဒေသအား ဤစကားကို ဆို၏ -

"ငါ့သျှင် စုန္ဒ ဤအကြောင်းအရာကား မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် စကားအခြေခံတည်း၊ ငါ့သျှင် စုန္ဒ သွားကြ ကုန်အံ့၊ မြတ်စွာဘုရားထံ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဤအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက် ကုန်အံ့" ဟု (ဆို၏)။

စုန္ဒသမဏုဒ္ဒေသသည် "ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား" ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား ဝန်ခံ၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာနှင့် စုန္ဒသမဏုဒ္ဒေသသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်ကုန်၏၊ တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်ပြီးသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့သော စကားကို လျှောက်၏ -

"မြတ်စွာဘုရား ဤစုန္ဒသမဏုဒ္ဒေသသည် ဤသို့ ပြောဆိုပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား နာဋ၏သား နိဂဏ္ဌသည် ပါဝါပြည်၌ သေပြီးခါစ ဖြစ်၏၊ ထိုနာဋ၏သား နိဂဏ္ဌသေခြင်းကြောင့် နိဂဏ္ဌတို့သည် ကွဲကုန်၏။ပ။ ထောက်တည်ရာမရှိသော မှီခိုရာမရှိသော သာသနာ၌ ငြီးငွေ့ခြင်းသဘော အကြည်ညို ကင်းခြင်းသဘော အရိုအသေဆုတ်ယုတ်ခြင်းသဘော ရှိကုန်သကဲ့သို့ ဤအတူ နာဋပုတ္တ၏ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော အဝတ်ဖြူ ဝတ်ကုန်သော လူတို့သည်လည်း နာဋပုတ္တ၏တပည့် နိဂဏ္ဌတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းသဘော အကြည်ညို ကင်းခြင်း သဘော အရိုအသေ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း သဘော ရှိကုန်၏ဟု ပြောဆိုပါ၏" ဟူ၍ (လျှောက်၏)။

၁။ ပါထိကဝဂ်ဋီကာ၌ "ဓမ္မဝိနယန္တိ ပါဝစနံ သိဒ္ဓန္တံ"ဟု ဖွင့်ပြသည်၊ နာဋ၏သား နိဂဏ္ဌ ဟောပြောသော အယူ ဝါဒနှင့် ကျင့်ဝတ်ဥပဒေများပါဝင်သည့် သိဒ္ဓန္တကျမ်းမျိုးကို ဆိုသည်။
၂။ ဘုရားအတုအယောင် မိစ္ဆာဝါဒီတို့၏ ဓမ္မဝိနယဖြင့် တည်ထောင်ထားအပ်သော မဂ်ဖိုလ်အကျိုးငါမပေးတတ်သော အနိယျာနိကသာသနာကို ဆိုသည်။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ပါသာဒိကသုတ် ===

ဘုရားမဟုတ်သူ ဟောအပ်သော သာသနာ

၁၆၆။ စုန္ဒ မကောင်းသဖြင့် ဟောအပ်သော မကောင်းသဖြင့် သိစေအပ်သော ဝဋ်မှထွက်မြောက်ကြောင်း မဟုတ်သော ကိလေသာငြိမ်းမှုကို မဖြစ်စေတတ်သော ဘုရားမဟုတ်သူ ဟောအပ်သော ထောက် တည်ရာမရှိသော မှီခိုရာမရှိသော သာသနာ၌ ဤသို့ ငြီးငွေ့ခြင်း စသည် ဖြစ်မြဲပေတည်း။

စုန္ဒ ဤလောက၌ ဆရာသည်လည်း အလုံးစုံသော တရားကို ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိသူ မဟုတ်၊ တရားသည်လည်း မကောင်းသဖြင့် ဟောအပ်သောတရား ဖြစ်၏၊ မကောင်းသဖြင့် သိစေအပ်သော တရား ဖြစ်၏၊ မဂ်ဖိုလ်ဆိုက်ရောက်ကြောင်းတရား မဟုတ်၊ ကိလေသာငြိမ်းမှုကို ဖြစ်စေတတ်သော တရား မဟုတ်၊ ဘုရားမဟုတ်သူ ဟောအပ်သော တရား ဖြစ်၏။

သို့သော် တပည့်သည်ကား ထိုသာသနာ၌ ထိုဆရာဟောအပ်သော ဝိမုတ္တိဓမ္မအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၍ မနေ၊ ရိုသေစွာ ကျင့်၍ မနေ၊ ထိုဆရာ၏ တရားနှင့်အညီ ကျင့်၍ မနေ၊ ထိုတရားမှ ရှောင်ဖယ်၍ ရှောင်ဖယ်၍ ကျင့်၏။

ထိုတပည့်ကို ဤသို့ ဆိုအပ်၏၊ "ငါ့သျှင် ထိုသင်သည် အရတော်လေစွ၊ ထိုသင်သည် ကောင်းစွာ ရလေစွ၊ သင်၏ ဆရာသည်လည်း အလုံးစုံသောတရားကို ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိသူ မဟုတ်၊ တရားသည်လည်း မကောင်းသဖြင့် ဟောအပ်သောတရား ဖြစ်၏၊ မကောင်းသဖြင့် သိစေအပ်သောတရား ဖြစ်၏၊ မဂ်ဖိုလ်ဆိုက် ရောက်ကြောင်းတရား မဟုတ်၊ ကိလေသာငြိမ်းမှုကို ဖြစ်စေတတ်သောတရား မဟုတ်၊ ဘုရားမဟုတ်သူ ဟောအပ်သောတရား ဖြစ်၏။ သို့သော် သင်သည်ကား ထိုသာသနာ၌ ထိုဆရာဟော အပ်သော ဝိမုတ္တိဓမ္မအား လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၍ မနေ၊ ရိုသေစွာ ကျင့်၍ မနေ၊ ထိုဆရာ၏ တရားနှင့်အညီ ကျင့်၍ မနေ၊ ထိုတရားမှ ရှောင်ဖယ်၍ ရှောင်ဖယ်၍ ကျင့်၏" ဟု (ဆိုအပ်၏)။

စုန္ဒ စင်စစ် ဤဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း ထိုသာသနာ၌ ဆရာကိုလည်း ကဲ့ရဲ့အပ်၏၊ ထိုသာသနာ၌ တရားကိုလည်း ကဲ့ရဲ့အပ်၏၊ သို့သော် ထိုသာသနာ၌ တပည့်ကိုကား ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ချီးမွမ်း အပ်၏။

စုန္ဒ အကြင်ဆရာသည် ဤသို့သဘောရှိသော တပည့်ကို ဤသို့ ဆိုရာ၏၊ "ငါ့သျှင် လာလော့၊ အကြင်အခြင်း အရာဖြင့် သင်၏ ဆရာသည် တရားကို ဟောအပ်၏၊ ပညတ်အပ်၏၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့် ကျင့်လော့" ဟု (ဆိုရာ၏)။

အကြင်ဆရာသည် ဆောက်တည်စေ၏၊ အကြင်တပည့်ကို ဆောက်တည်စေ၏၊ ဆောက်တည် စေအပ်သော အကြင်တပည့်သည် ထိုဆရာ ဆောက်တည်စေ အပ်သည့်အတိုင်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ အလုံးစုံသော ထိုဆရာတပည့်တို့သည် များစွာသော မကောင်းမှုကို ဖြစ်ပွါးစေကုန်၏။

စုန္ဒ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မကောင်းသဖြင့် ဟောအပ်သော မကောင်းသဖြင့် သိစေအပ်သော မဂ်ဖိုလ် ဆိုက်ရောက်ကြောင်း မဟုတ်သော ကိလေသာငြိမ်းမှုကို မဖြစ်စေတတ်သော ဘုရားမဟုတ်သူ ဟောအပ်သော သာသနာ၌ ဤသို့လျှင် မကောင်းမှု ဖြစ်ပွါးတတ်သောကြောင့်တည်း။

၁၆၇။ စုန္ဒ ထို့ပြင် ဤလောက၌ ဆရာသည်လည်း အလုံးစုံသော တရားကို ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိသူမဟုတ်၊ တရားသည်လည်း မကောင်းသဖြင့် ဟောအပ်သောတရား ဖြစ်၏၊ မကောင်းသဖြင့် သိစေ အပ်သော တရားဖြစ်၏၊ မဂ်ဖိုလ်ဆိုက်ရောက်ကြောင်းတရား မဟုတ်၊ ကိလေသာငြိမ်းမှုကို ဖြစ်စေ တတ်သော တရားမဟုတ်၊ ဘုရားမဟုတ်သူ ဟောအပ်သောတရား ဖြစ်၏။

တပည့်သည်လည်း ထိုသာသနာ၌ ထိုဆရာဟောအပ်သည့် ဝိမုတ္တိဓမ္မအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၍ နေ၏၊ ရိုသေစွာကျင့်၍ နေ၏၊ ထိုဆရာ၏ တရားနှင့်အညီ ကျင့်၍ နေ၏၊ ထိုတရားကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။

ထိုတပည့်ကို ဤသို့ ဆိုအပ်၏၊ "ငါ့သျှင် ထိုသင်သည် အရမတော်လေစွ၊ ထိုသင်သည် မကောင်းသဖြင့် ရအပ်လေစွ၊ သင်၏ ဆရာသည်လည်း အလုံးစုံသောတရားကို ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိသူ မဟုတ်၊ တရား သည်လည်း မကောင်းသဖြင့် ဟောအပ်သောတရား ဖြစ်၏၊ မကောင်းသဖြင့် သိစေအပ်သော တရား ဖြစ်၏၊ မဂ်ဖိုလ်ဆိုက်ရောက်ကြောင်းတရား မဟုတ်၊ ကိလေသာငြိမ်းမှုကို ဖြစ်စေတတ်သော တရား မဟုတ်၊ ဘုရားမဟုတ်သူ ဟောအပ်သော တရားဖြစ်၏။ သင်သည်လည်း ထိုသာသနာ၌ ထိုဆရာ ဟော အပ်သော ဝိမုတ္တိဓမ္မအားလျော်စွာ ကျင့်၍ နေ၏၊ ရိုသေစွာ ကျင့်၍ နေ၏၊ ထိုဆရာ၏ တရားနှင့် အညီ ကျင့်၍ နေ၏၊ ထိုတရားကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏" ဟု (ဆိုအပ်၏)။

စုန္ဒ စင်စစ် ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ထိုသာသနာ၌ ဆရာကိုလည်း ကဲ့ရဲ့အပ်၏၊ ထိုသာသနာ၌ တရား ကိုလည်း ကဲ့ရဲ့အပ်၏၊ ထိုသာသနာ၌ တပည့်ကိုလည်း ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ကဲ့ရဲ့အပ်၏။

စုန္ဒ အကြင်ဆရာသည် ဤသို့ သဘောရှိသော တပည့်ကို ဤသို့ ဆိုရာ၏- "အသျှင်သည် ဝိမုတ္တိဓမ္မသို့ ရောက်ကြောင်း အသိဉာဏ်အကျိုးငှါ ကျင့်၍ နေ၏၊ စင်စစ် ဝိမုတ္တိဓမ္မသို့ ရောက်ကြောင်း အသိဉာဏ်သည် ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်စေလတ္တံ့" ဟု (ဆိုရာ၏)။

အကြင် ဆရာသည်လည်း ချီးမွမ်း၏၊ အကြင် တပည့်ကိုလည်း ချီးမွမ်း၏၊ အကြင် တပည့်သည် လည်း ချီးမွမ်းအပ်သည်ဖြစ်၍ အတိုင်းထက်အလွန် လုံ့လကို အားထုတ်၏၊ အလုံးစုံကုန်သော ထိုသူတို့ သည် များစွာသော မကောင်းမှုကို ဖြစ်ပွါးစေကုန်၏။

စုန္ဒ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မကောင်းသဖြင့် ဟောအပ်သော မကောင်းသဖြင့် သိစေအပ်သော မဂ်ဖိုလ် ဆိုက်ရောက်ကြောင်း မဟုတ်သော ကိလေသာငြိမ်းမှုကို မဖြစ်စေတတ်သော ဘုရားမဟုတ်သူ ဟော အပ်သော သာသနာ၌ ဤသို့ မကောင်းမှု ဖြစ်ပွါးစေတတ်သောကြောင့်တည်း။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ပါသာဒိကသုတ် ===

ဘုရားအစစ် ဟောအပ်သော သာသနာ

၁၆၈။ စုန္ဒ ဤသာသနာ၌ကား ဆရာသည်လည်း (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိသူ ဖြစ်၏၊ တရားသည်လည်း ကောင်းစွာ ဟောအပ်သောတရား ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ သိစေအပ်သော တရား ဖြစ်၏၊ မဂ်ဖိုလ်ဆိုက်ရောက်ကြောင်းတရား ဖြစ်၏၊ ကိလေသာငြိမ်းမှုကို ဖြစ်စေတတ်သောတရား ဖြစ်၏၊ ဘုရား စင်စစ် ဟောအပ်သောတရား ဖြစ်၏။

သို့သော် တပည့်သည်ကား ထိုသာသနာ၌ မဂ်ဖိုလ်တရားအားလျော်စွာ အကျင့်ကို ကျင့်၍ မနေ၊ ရိုသေစွာ ကျင့်၍ မနေ၊ တရားနှင့်အညီ ကျင့်၍ မနေ၊ ထိုတရားမှ ရှောင်ဖယ်၍ ရှောင်ဖယ်၍ ကျင့်၏။

ထိုတပည့်ကို ဤသို့ ဆိုအပ်၏- “ငါ့သျှင် ထိုသင်သည် အရမတော်လေစွ၊ ထိုသင်သည် မကောင်းသဖြင့် ရအပ်လေစွ၊ သင်၏ ဆရာသည်လည်း အလုံးစုံသော တရားကို ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိသော ဘုရား စင်စစ် ဖြစ်၏၊ တရားသည်လည်း ကောင်းစွာ ဟောအပ်သောတရား ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ သိစေအပ်သော တရား ဖြစ်၏၊ မဂ်ဖိုလ်ဆိုက်ရောက်ကြောင်းတရား ဖြစ်၏၊ ကိလေသာငြိမ်းမှုကို ဖြစ်စေတတ်သောတရား ဖြစ်၏၊ ဘုရားစင်စစ် ဟောအပ်သောတရား ဖြစ်၏။ သို့သော် သင်သည်ကား ထိုသာသနာ၌ မဂ်ဖိုလ် တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၍ မနေ၊ ရိုသေစွာ ကျင့်၍ မနေ၊ တရားနှင့်အညီ ကျင့်၍ မနေ၊ ထိုတရားမှ ရှောင်ဖယ်၍ ရှောင်ဖယ်၍ ကျင့်၏” ဟု (ဆိုအပ်၏)။

စုန္ဒ စင်စစ် ဤဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း ထိုသာသနာ၌ ဆရာကိုလည်း ချီးမွမ်းအပ်၏၊ ထိုသာသနာ၌ တရားကိုလည်း ချီးမွမ်းအပ်၏၊ သို့သော် ထိုသာသနာ၌ တပည့်ကိုကား ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ကဲ့ရဲ့အပ်၏။

စုန္ဒ အကြင်ဆရာသည် ဤသို့သဘောရှိသော တပည့်ကို ဤသို့ ဆိုရာ၏ -“ငါ့သျှင် လာလော့၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် သင်၏ ဆရာသည် တရားကို ဟော၏၊ ပညတ်၏၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ကျင့်လော့” ဟု (ဆိုရာ၏)။

အကြင်ဆရာသည်လည်း ဆောက်တည်စေ၏၊ အကြင်တပည့်ကိုလည်း ဆောက်တည်စေ၏၊ ဆရာ ဆောက်တည်စေအပ်သော အကြင်တပည့်သည်လည်း ထိုဆရာ ဆောက်တည်စေအပ်သည့်အတိုင်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ အလုံးစုံသော ထိုသူတို့သည် များစွာသော ကောင်းမှုကို ဖြစ်ပွါးစေကုန်၏။

စုန္ဒ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော ကောင်းစွာ သိစေအပ်သော မဂ်ဖိုလ် ဆိုက် ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ကိလေသာငြိမ်းမှုကို ဖြစ်စေတတ်သော ဘုရား စင်စစ် ဟောအပ်သော သာသနာ၌ ဤသို့ ကောင်းမှု ဖြစ်ပွါးစေတတ်သော ကြောင့်တည်း။

၁၆၉။ စုန္ဒ ဤသာသနာ၌ကား ဆရာသည်လည်း (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိသော ဘုရား စင်စစ် ဖြစ်၏၊ တရားသည်လည်း ကောင်းစွာ ဟောသောတရား ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ သိစေအပ်သော တရား ဖြစ်၏၊ မဂ်ဖိုလ်ဆိုက်ရောက်ကြောင်းတရား ဖြစ်၏၊ ကိလေသာငြိမ်းမှုကို ဖြစ်စေတတ်သော တရား ဖြစ်၏၊ ဘုရား စင်စစ် ဟောအပ်သောတရား ဖြစ်၏။

တပည့်သည်လည်း ထိုသာသနာ၌ မဂ်ဖိုလ်တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၍ နေ၏၊ ရိုသေစွာ ကျင့်၍ နေ၏၊ တရားနှင့်အညီကျင့်၍ နေ၏၊ ထိုတရားကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။

ထိုတပည့်ကို ဤသို့ ဆိုအပ်၏- “ငါ့သျှင် ထိုသင်သည် အရတော်လေစွ၊ ထိုသင်သည် ကောင်းစွာ ရအပ်လေစွ၊ သင်၏ ဆရာသည်လည်း (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားစင်စစ် ဖြစ်၏၊ တရားသည်လည်း ကောင်းစွာ ဟောအပ်သောတရား ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ သိစေအပ်သောတရား ဖြစ်၏၊ မဂ်ဖိုလ်ဆိုက်ရောက်ကြောင်းတရား ဖြစ်၏၊ ကိလေသာငြိမ်းမှုကို ဖြစ်စေတတ်သော တရား ဖြစ်၏၊ ဘုရားစင်စစ် ဟောအပ်သောတရား ဖြစ်၏။ သင်သည်လည်း ထိုသာသနာ၌ မဂ်ဖိုလ် တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၍ နေ၏၊ ရိုသေစွာ ကျင့်၍ နေ၏၊ တရားနှင့်အညီ ကျင့်၍ နေ၏၊ ထိုတရားကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏” ဟု (ဆိုအပ်၏)။

စုန္ဒ စင်စစ် ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ထိုသာသနာ၌ ဆရာကိုလည်း ချီးမွမ်းအပ်၏၊ ထိုသာသနာ၌ တရား ကိုလည်း ချီးမွမ်းအပ်၏၊ ထိုသာသနာ၌ တပည့်ကိုလည်း ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ချီးမွမ်းအပ်၏။

စုန္ဒ အကြင်ဆရာသည် ဤသို့သဘောရှိသော တပည့်ကို ဤသို့ ဆိုရာ၏- “အသျှင်သည် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း မဂ်ဉာဏ်အကျိုးငှါ ကျင့်၍ နေ၏၊ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း မဂ်ဉာဏ်ကို ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်စေလတ္တံ့.” ဟု (ဆိုရာ၏)။ အကြင်ဆရာသည်လည်း ချီးမွမ်း၏၊ အကြင်တပည့်ကိုလည်း ချီးမွမ်း၏၊ အကြင်တပည့်သည်လည်း ချီးမွမ်းအပ်သည်ဖြစ်၍ အတိုင်းထက်အလွန် လုံ့လကို အားထုတ်၏၊ အလုံးစုံသော ထိုဆရာတပည့်တို့သည် များစွာသော ကောင်းမှုကို ဖြစ်ပွါးစေကုန်၏။

စုန္ဒ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော ကောင်းစွာ သိစေအပ်သော မဂ်ဖိုလ် ဆိုက် ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော ကိလေသာငြိမ်းမှုကို ဖြစ်စေတတ်သော ဘုရား စင်စစ် ဟောအပ်သော သာသနာ၌ ဤသို့ ကောင်းမှု ဖြစ်ပွါးစေတတ် သောကြောင့်တည်း။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ပါသာဒိကသုတ် ===

တပည့်တို့ ပူပန်အပ်သော ဆရာ

၁၇၀။ စုန္ဒ ဤလောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ထင်ရှားဖြစ်တော်မူ၏၊ တရားသည်လည်း ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော တရား ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ သိစေအပ်သောတရား ဖြစ်၏၊ ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း တရား ဖြစ်၏၊ ကိလေသာငြိမ်းမှုကို ဖြစ်စေတတ်သောတရား ဖြစ်၏၊ ဘုရားစင်စစ် ဟောအပ်သော တရား ဖြစ်၏။

သို့သော် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာ၌ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်တို့သည်ကား သစ္စာလေးပါး တရားကို သိခြင်းသို့ မရောက်ကြကုန်သေး၊ ထိုတပည့်တို့အား အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော မြတ်သောအကျင့်ကို ထင်ရှားအောင် မပြုအပ်သေး၊ ပေါ်လွင်အောင် မပြုအပ်သေး၊ အလုံးစုံသော သာသနာတော်၏ သဘောကို ပေါင်းစုသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တစ်ပေါင်းတည်း မပြုအပ်သေး၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထုတ်ဆောင်သော တရားနှင့်တကွမပြုအပ်သေး၊ လူ့ပြည်မှ နတ်ပြည်အထိ ပျံ့နှံ့အောင် ကောင်းစွာ မပြုအပ်သေး၊ ထိုအခါ ထိုတပည့်တို့၏ ဆရာသည် ကွယ်လွန်၏။

စုန္ဒ ဤသို့သဘောရှိသော ဆရာ ကွယ်လွန်သည်ရှိသော် တပည့်တို့အား ပူပန်ခြင်း ဖြစ်၏။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ငါတို့အတွက် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း လောက၌ ထင်ရှားပွင့်တော်မူ၏၊ တရားသည်လည်း ကောင်းစွာ ဟောအပ်သောတရား ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ သိစေအပ်သောတရား ဖြစ်၏၊ ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းတရား ဖြစ်၏၊ ကိလေသာငြိမ်းမှုကို ဖြစ်စေတတ်သောတရား ဖြစ်၏၊ ဘုရားစင်စစ် ဟောအပ်သောတရား ဖြစ်၏၊ သို့သော် ငါတို့သည်ကား သာသနာ၌ သစ္စာလေးပါး တရားကို သိခြင်းသို့ မရောက်ကြကုန်သေး၊ ငါတို့အား အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော မြတ်သော အကျင့်ကို ထင်ရှားအောင် မပြုအပ်သေး၊ ပေါ်လွင်အောင် မပြုအပ်သေး၊ အလုံးစုံသော သာသနာတော်၏ သဘောကို ပေါင်းစုသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တစ်ပေါင်းတည်း မပြုအပ်သေး၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထုတ်ဆောင်သော တရားနှင့် တကွ မပြုအပ် သေး၊ လူ့ပြည်မှ နတ်ပြည်အထိ ပျံ့နှံ့အောင် ကောင်းစွာ မပြုအပ်သေး၊ ထိုအခါ ငါတို့၏ ဆရာသည် ကွယ်လွန်၏။ ဤသို့ ဆရာကို မှီ၍ ရောက်အပ်သော တရားသို့ မရောက်ရသေးသောကြောင့် အားမရ မကျေနပ်ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့်ပေတည်း။

စုန္ဒ ဤသို့သဘောရှိသော ဆရာ ကွယ်လွန်သည်ရှိသော် တပည့်တို့အား ပူပန်ခြင်း ဖြစ်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ပါသာဒိကသုတ် ===

တပည့်တို့ မပူပန်အပ်သော ဆရာ

၁၇၁။ စုန္ဒ ဤလောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ထင်ရှား ပွင့်တော်မူ၏၊ တရားသည်လည်း ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော တရား ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ သိစေအပ်သောတရား ဖြစ်၏၊ မဂ်ဖိုလ် ဆိုက်ရောက်ကြောင်း တရား ဖြစ်၏၊ ကိလေသာ ငြိမ်းမှုကို ဖြစ်စေတတ်သောတရား ဖြစ်၏၊ ဘုရားစင်စစ် ဟောအပ်သော တရား ဖြစ်၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာ၌ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်တို့သည်လည်း သစ္စာလေးပါးတရားကို သိခြင်းသို့ ရောက်ကြပြီ၊ ထိုတပည့်တို့အား အလုံးစုံပြည့်စုံသော မြတ်သောအကျင့်ကို ထင်ရှားအောင် ပြုအပ်ပြီ၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြုအပ်ပြီ၊ အလုံးစုံသော သာသနာ၏ သဘောကို ပေါင်းစုသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တစ်ပေါင်းတည်း ပြုအပ်ပြီ၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲမှ ထုတ်ဆောင်သော တရားနှင့်တကွ ပြုအပ်ပြီ၊ လူ့ပြည်မှ နတ်ပြည်အထိ ပျံ့နှံ့အောင် ကောင်းစွာ ပြအပ်ပြီ၊ ထိုအခါ ထိုတပည့်တို့၏ ဆရာသည် ကွယ်လွန်၏။

စုန္ဒ ဤသို့သဘောရှိသော ဆရာ ကွယ်လွန်သည်ရှိသော် တပည့်တို့အား ပူပန်ခြင်း မဖြစ်။

အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ငါတို့အတွက် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း လောက၌ ထင်ရှားပွင့်တော်မူ၏။ တရားသည်လည်း ကောင်းစွာ ဟောအပ်သောတရား ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ သိစေအပ်သောတရား ဖြစ်၏၊ ဝဋ္ဋမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းတရား ဖြစ်၏၊ ကိလေသာငြိမ်းမှုကို ဖြစ်စေတတ်သောတရား ဖြစ်၏၊ ဘုရားစင်စစ် ဟောအပ်သောတရား ဖြစ်၏၊ ငါတို့သည်လည်း သစ္စာလေးပါးတရားကို သိခြင်းသို့ ရောက်ကြပြီ၊ ငါတို့အား အလုံးစုံပြည့်စုံသော မြတ်သော အကျင့်ကို ထင်ရှားအောင် ပြုအပ်ပြီ၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြုအပ်ပြီ၊ အလုံးစုံသော သာသနာ၏ သဘောကို ပေါင်းစုသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တစ်ပေါင်းတည်း ပြုအပ်ပြီ၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်သည်ကို ပြုအပ်ပြီ၊ လူ့ပြည်မှ နတ်ပြည်အထိ ပျံ့နှံ့အောင် ကောင်းစွာ ပြအပ်ပြီ၊ ထိုအခါ ငါတို့ဆရာသည် ကွယ်လွန်၏၊ ဤသို့ ဆရာကို မှီ၍ ရောက်အပ်သော တရားသို့ ရောက်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် အားရ ကျေနပ်၏၊ ထို့ကြောင့်ပေတည်း။

စုန္ဒ ဤသို့သဘော ရှိသော ဆရာ ကွယ်လွန်သည်ရှိသော် တပည့်တို့အား ပူပန်ခြင်း မဖြစ်။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ပါသာဒိကသုတ် ===

သာသနာ မပြည့်စုံခြင်း စသည်

၁၇၂။ စုန္ဒ သာသနာသည် ဤဆိုခဲ့ပြီးသော သွာက္ခာတစသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံစေကာမူ ဆရာသည် မြဲမြံတည်တံ့ကြောင်း သီလက္ခန္ဓစသော 'ထိရ' ဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းဝါရင့်သော ရဟန်းသက် ရှည်သော ရှေးမီသော အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်လျက်ရှိသော ဆရာ မဟုတ်အံ့၊ ဤသို့ ဖြစ်သည် ရှိသော် ထိုသာသနာသည် ထိုအင်္ဂါကြောင့် မပြည့်စုံ။

စုန္ဒ သို့သော် အကြင်အခါ၌ သာသနာသည် ဤဆိုခဲ့ပြီးသော သွာက္ခာတစသော အင်္ဂါတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ဆရာသည်လည်း မြဲမြံတည်တံ့ကြောင်း သီလက္ခန္ဓစသော 'ထိရ' ဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်း ဝါရင့်သောရဟန်း သက်ရှည်သော ရှေးမီသော အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်လျက်ရှိသော ဆရာ ဖြစ်၏၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုသာသနာသည် ထိုအင်္ဂါကြောင့် ပြည့်စုံ၏။

၁၇၃။ စုန္ဒ သာသနာသည် ဤဆိုခဲ့ပြီးသော သွာက္ခာတစသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဆရာသည် မြဲမြံတည်တံ့ကြောင်း သီလက္ခန္ဓစသော 'ထိရ' ဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းဝါရင့်သော ရဟန်းသက် ရှည်သော ရှေးမီသော အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်လျက်ရှိသော ဆရာဖြစ်၏၊ ယင်းသို့ဖြစ်သော်လည်း ထို ဆရာ၏တပည့် သီတင်းကြီး ရဟန်းတို့သည်ကား မဂ်၏ အစွမ်းဖြင့် မလိမ္မာကြကုန်သေး၊ ဆုံးမအပ်ပြီး မဟုတ်ကြကုန်သေး၊ ရဲရင့်ခြင်းသို့ မရောက်ကြကုန်သေး၊ ယောဂ၏ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်ကြ ကုန်သေး၊ သူတော်ကောင်းတရားကို ကောင်းစွာ ဟောရန် မစွမ်းနိုင်ကြကုန်သေး၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော သူတစ်ပါး အယူကို အကြောင်းနှင့်လျော်စွာ ကောင်းစွာ ဖိနှိပ်ချေ ပခြင်းဖြင့် ဖိနှိပ်ချေပ၍ ဝဋ်မှ ထွက်မြောက် စေသော တရားကို ဟောရန် မစွမ်းနိုင်ကြကုန်သေး။ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုသာသနာ သည် ထိုအင်္ဂါကြောင့် မပြည့်စုံ။

စုန္ဒ သို့သော် အကြင်အခါ၌ သာသနာသည် ဤဆိုခဲ့ပြီးသော သွာက္ခာတစသော အင်္ဂါတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ဆရာသည်လည်း မြဲမြံတည်တံ့ကြောင်းဖြစ်သော သီလက္ခန္ဓစသော 'ထိရ' ဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်း ဝါရင့်သော ရဟန်းသက်ရှည်သော ရှေးမီသော အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်လျက် ရှိသော ဆရာဖြစ်၏၊ ထိုဆရာ၏တပည့် သီတင်းကြီးရဟန်းတို့သည်လည်း မဂ်၏အစွမ်းဖြင့် လိမ္မာကြ ကုန်ပြီ၊ ကောင်းစွာ ဆုံးမ အပ်ပြီးကုန်ပြီ၊ ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်ပြီ၊ ယောဂ၏ကုန်ရာ အရဟတ္တ ဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီးကုန်ပြီ၊ သူတော်ကောင်းတရားကို ကောင်းစွာ ဟောရန် စွမ်းနိုင်ကြကုန်ပြီ၊ ဖြစ်ပေါ် လာသော သူတစ်ပါးအယူကို အကြောင်းနှင့်လျော်စွာ ကောင်းစွာ ဖိနှိပ်ချေပခြင်းဖြင့် ဖိနှိပ်ချေ ပ၍ ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်စေသော တရားကို ဟောရန် စွမ်းနိုင်ကြကုန်ပြီ။ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုသာသနာသည် ထိုအင်္ဂါကြောင့် ပြည့်စုံ၏။

၁၇၄။ စုန္ဒ သာသနာသည် ဤဆိုခဲ့ပြီးသော သွာက္ခာတစသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဆရာသည် လည်း မြဲမြံတည်တံ့ကြောင်းဖြစ်သော သီလက္ခန္ဓစသော 'ထိရ' ဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်း ဝါရင့်သော ရဟန်းသက်ရှည်သော ရှေးမီသော အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်လျက်ရှိသော ဆရာဖြစ်၏၊ ထိုဆရာ၏ တပည့် သီတင်းကြီးရဟန်းတို့သည်လည်း မဂ်၏အစွမ်းဖြင့် လိမ္မာကြကုန်ပြီ၊ ကောင်းစွာ ဆုံးမအပ်ပြီး ကုန်ပြီ၊ ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်ပြီ၊ ယောဂ၏ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီးကုန်ပြီ၊ သူတော် ကောင်း တရားကို ကောင်းစွာ ဟောစွမ်းနိုင်ကုန်ပြီ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော သူတစ်ပါးအယူကို အကြောင်းနှင့် လျော်စွာ ကောင်းစွာ ဖိနှိပ်ချေပခြင်းဖြင့် ဖိနှိပ်ချေပ၍ ဝဋ်မှထွက်မြောက်စေသော တရားကို ဟောရန် စွမ်းနိုင်ကြ ကုန်ပြီ။ပ။ သို့သော် ထိုဆရာ၏တပည့် သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့သည်ကား မဂ်၏အစွမ်းဖြင့်

မလိမ္မာကြ ကုန်သေး။ပ။ ထိုဆရာ၏ တပည့် သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့ သည်လည်း မင်္ဂ၏ အစွမ်းဖြင့် လိမ္မာကြ ကုန်ပြီ၊ သို့သော် ထိုဆရာ၏ တပည့် သီတင်းငယ် ရဟန်းတို့ သည်ကား မင်္ဂ၏ အစွမ်းဖြင့် မလိမ္မာကြ ကုန်သေး။ပ။ ထိုဆရာ၏ တပည့် သီတင်းငယ် ရဟန်းတို့ သည်လည်း မင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့် လိမ္မာကြ ကုန်ပြီ၊ သို့သော် ထိုဆရာ၏တပည့် သီတင်းကြီး ရဟန်းမိန်းမတို့ သည်ကား မင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့် မလိမ္မာကြ ကုန်သေး။ပ။ ထိုဆရာ၏ တပည့် သီတင်းကြီး ရဟန်းမိန်းမတို့ သည်လည်း မင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့် လိမ္မာကြ ကုန်ပြီ၊ သို့သော် ထိုဆရာ၏ တပည့် သီတင်းလတ် ရဟန်းမိန်းမတို့ သည်ကား မင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့် မလိမ္မာကြ ကုန်သေး။ပ။ ထိုဆရာ၏ တပည့် သီတင်းလတ် ရဟန်းမိန်းမတို့ သည်လည်း မင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့် လိမ္မာကြ ကုန်ပြီ၊ သို့သော် ထိုဆရာ၏ တပည့် သီတင်းငယ် ရဟန်းမိန်းမတို့ သည်ကား မင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့် မလိမ္မာကြ ကုန်သေး။ပ။ ထိုဆရာ၏ တပည့် သီတင်းငယ် ရဟန်းမိန်မတို့ သည်လည်း မင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့် လိမ္မာကြ ကုန်ပြီ၊ သို့သော် ထိုဆရာ၏ တပည့် အဝတ်ဖြူဝတ်ကုန်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော လူဥပါသကာတို့သည်ကား မင်္ဂ၏ အစွမ်းဖြင့် မလိမ္မာကြကုန်သေး။ပ။ ထိုဆရာ၏တပည့် အဝတ်ဖြူ ဝတ်ကုန်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့် ကုန်သော လူဥပါသကာတို့သည်လည်း မင်္ဂ၏ အစွမ်းဖြင့် လိမ္မာကြကုန်ပြီ၊ သို့သော် ထိုဆရာ၏တပည့် အဝတ်ဖြူဝတ်ကုန်သော ကာမဂုဏ် ခံစားသေး ကုန်သော လူဥပါသကာတို့သည်ကား မင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့် မလိမ္မာကြကုန်သေး။ပ။ ထိုဆရာ၏တပည့် အဝတ်ဖြူ ဝတ်ကုန်သော ကာမဂုဏ်ခံစားသေးကုန်သော လူ ဥပါသကာတို့သည်လည်း မင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့် လိမ္မာကြကုန်ပြီ၊ သို့သော် ထိုဆရာ၏တပည့် အဝတ်ဖြူဝတ် ကုန်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော လူဥပါသိကာမတို့သည်ကား မင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့် မလိမ္မာကြ ကုန်သေး။ပ။ ထိုဆရာ၏တပည့် အဝတ်ဖြူဝတ်ကုန်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော လူ ဥပါသိကာမတို့သည်လည်း မင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့် လိမ္မာကြကုန်ပြီ၊ သို့သော် ထိုဆရာ၏တပည့် အဝတ်ဖြူဝတ် ကုန်သော ကာမဂုဏ် ခံစားသေးကုန်သော လူဥပါသိကာမတို့သည်ကား မင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့် မလိမ္မာကြ ကုန်သေး။ပ။ ထိုဆရာ၏ တပည့် အဝတ်ဖြူဝတ်ကုန်သော ကာမဂုဏ်ခံစားသေးကုန်သော လူဥပါသိကာမတို့ သည်လည်း မင်္ဂ၏ အစွမ်းဖြင့် လိမ္မာကြကုန်ပြီ။ ယင်းသို့ဖြစ်သော်လည်း ထိုဆရာ၏ သာသနာသည်ကား ဖွံ့ဖြိုးလည်း မဖွံ့ဖြိုးသေး၊ စည်ပင်လည်း မစည်ပင်သေး၊ ပျံ့နှံ့လည်း မပျံ့နှံ့သေး၊ သတ္တဝါအများ လည်း မသိသေး၊ ကြီးကျယ်သည့် အဖြစ်သို့လည်း မရောက်သေး၊ လူ့ပြည်မှ နတ်ပြည်အထိ ပျံ့နှံ့ အောင် ကောင်းစွာ ပြလည်း မပြအပ်သေး။ပ။ ထိုဆရာ၏ သာသနာသည် ဖွံ့ဖြိုးလည်း ဖွံ့ဖြိုးပြီ၊ စည်ပင်လည်း စည်ပင်ပြီ၊ ပျံ့နှံ့လည်း ပျံ့နှံ့ပြီ၊ သတ္တဝါအများလည်း သိပြီ၊ လူ့ပြည်မှ နတ်ပြည်အထိ ပျံ့နှံ့အောင် ကောင်းစွာ ပြလည်း ပြအပ်ပြီ။ ယင်းသို့ ဖြစ်သော်လည်း လာဘ်များခြင်း အထွတ်အထိပ် အခြံအရံများခြင်း အထွတ်အထိပ်သို့ကား မရောက်သေး၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုသာသနာသည် ထို အင်္ဂါကြောင့် မပြည့်စုံ။

စုန္ဒ သို့သော် အကြင်အခါ၌ သာသနာသည် ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော သွာက္ခာတစသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဆရာသည်လည်း တည်တံ့မြဲမြံကြောင်း သီလက္ခန္ဓစသော 'ထိရ' ဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်း ဝါရင့်သော ရဟန်းသက်ရှည်သော ရှေးမီသော အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်လျက်ရှိသော ဆရာ ဖြစ်၏၊ ထို ဆရာ၏တပည့် သီတင်းကြီး ရဟန်းတို့သည်လည်း မင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့် လိမ္မာကြကုန်ပြီ၊ ကောင်းစွာ ဆုံးမ အပ်ပြီးကုန်ပြီ၊ ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်ပြီ၊ ယောဂ၏ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီး ကုန်ပြီ၊ သူတော် ကောင်းတရားကို ကောင်းစွာ ဟောရန် စွမ်းနိုင်ကုန်ပြီ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော သူတစ်ပါး အယူကို အကြောင်း နှင့်လျော်စွာ ကောင်းစွာ ဖိနှိပ်ချေပခြင်းဖြင့် ဖိနှိပ်ချေပ၍ ဝဋ်မှ ထွက်မြောက် စေသော တရားကို ဟောရန် စွမ်းနိုင်ကုန်ပြီ။ ထိုဆရာ၏တပည့် သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့ သည်လည်း မင်္ဂ၏ အစွမ်းဖြင့် လိမ္မာ ကြကုန်ပြီ။ ထိုဆရာ၏တပည့် သီတင်းငယ်ရဟန်းတို့သည်လည်း မင်္ဂ၏ အစွမ်းဖြင့် လိမ္မာကြ ကုန်ပြီ။ ထို ဆရာ၏တပည့် သီတင်းကြီးရဟန်းမိန်းမတို့သည်လည်း မင်္ဂ၏ အစွမ်းဖြင့် လိမ္မာကြ ကုန်ပြီ၊ ထိုဆရာ၏ တပည့် သီတင်းလတ်ရဟန်းမိန်းမတို့သည်လည်း မင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့် လိမ္မာကြ ကုန်ပြီ၊ ထိုဆရာ၏တပည့် သီတင်းငယ် ရဟန်းမိန်းမတို့သည်လည်း မင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့် လိမ္မာကြ ကုန်ပြီ၊

ထိုဆရာ၏တပည့် အဝတ်ဖြူ ဝတ်ကုန်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော လူဥပါသကာ တို့သည်လည်း မဂ်၏အစွမ်းဖြင့် လိမ္မာ ကြကုန်ပြီ။ ထိုဆရာ၏တပည့် အဝတ်ဖြူဝတ်ကုန်သော ကာမဂုဏ် ခံစားသေးကုန်သော ဥပါသကာတို့သည် လည်း မဂ်၏အစွမ်းဖြင့် လိမ္မာကြကုန်ပြီ။ ထိုဆရာ၏ တပည့် အဝတ်ဖြူဝတ်ကုန်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော လူဥပါသိကာမတို့သည်လည်း မဂ်၏ အစွမ်းဖြင့် လိမ္မာကြကုန်ပြီ။ ထိုဆရာ၏တပည့် အဝတ် ဖြူဝတ်ကုန်သော ကာမဂုဏ် ခံစားသေးကုန်သော လူဥပါသိကာမတို့သည်လည်း မဂ်၏အစွမ်းဖြင့် လိမ္မာကြ ကုန်ပြီ။ ထိုဆရာ၏ သာသနာ သည်လည်း ဖွံ့ဖြိုးလည်း ဖွံ့ဖြိုးပြီ၊ စည်ပင်လည်း စည်ပင်ပြီ၊ ပျံ့နှံ့လည်း ပျံ့နှံ့ပြီ၊ သတ္တဝါ အများလည်း သိပြီ၊ ကြီးကျယ်လည်း ကြီးကျယ်ပြီ၊ လူ့ပြည်မှ နတ်ပြည်အထိ ပျံ့နှံ့ အောင် ကောင်းစွာ ပြလည်း ပြအပ်ပြီ၊ လာဘ်များခြင်း အထွတ်အထိပ်, အခြံအရံများခြင်း အထွတ် အထိပ်သို့လည်း ရောက်ပြီ။ ဤသို့ဖြစ်သည် ရှိသော် ထိုသာသနာသည် ထိုအင်္ဂါကြောင့် ပြည့်စုံ၏။

၁၇၅။ စုန္ဒ ယခုအခါ ငါသည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိသော ဆရာအဖြစ်ဖြင့် လောက၌ ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ တရား သည်လည်း ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော တရား ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ သိစေအပ်သော တရား ဖြစ်၏၊ မဂ်ဖိုလ် ဆိုက်ရောက်ကြောင်း တရား ဖြစ်၏၊ ကိလေသာငြိမ်းမှုကို ဖြစ်စေတတ်သော တရား ဖြစ်၏၊ ဘုရားစင်စစ် ဟောအပ်သော တရား ဖြစ်၏။

ငါ၏ တပည့်တို့သည်လည်း သာသနာ၌ သစ္စာလေးပါးတရားကို သိခြင်းသို့ ရောက်ကြပြီ၊ ထို တပည့်တို့အား အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော မြတ်သော အကျင့်ကို ထင်ရှားအောင် ပြုအပ်ပြီ၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြုအပ်ပြီ၊ အလုံးစုံသော သာသနာ၏ သဘောကို ပေါင်းစုသော ပုဒ်တို့ဖြင့် တပေါင်းတည်း ပြုအပ်ပြီ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထုတ်ဆောင်သော တရားနှင့်တကွ ပြုအပ်ပြီ၊ လူ့ပြည်မှ နတ်ပြည်အထိ ပျံ့နှံ့အောင် ကောင်းစွာ ပြအပ်ပြီ။

စုန္ဒ ယခုအခါ ဆရာဖြစ်သော ငါသည် မြဲမြံတည်တံ့ကြောင်း သီလက္ခန္ဓစသော 'ထိရ'ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ရဟန်း ဝါရင့်၏၊ ရဟန်းသက်ရှည်၏၊ ရှေးမီ၏၊ အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်လျက် ရှိ၏။

စုန္ဒ ယခုအခါ မဂ်၏အစွမ်းဖြင့် လိမ္မာကြကုန်သော ဆုံးမအပ်ပြီးဖြစ်ကုန်သော ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်သော ယောဂ၏ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီးဖြစ်ကုန်သော သူတော်ကောင်းတရားကို ကောင်းစွာ ဟောရန် စွမ်းနိုင်ကုန်သော ဖြစ်ပေါ်လာသော သူတစ်ပါးအယူကို အကြောင်းနှင့် လျော်စွာ ကောင်းစွာ ဖိနှိပ်ချေပခြင်းဖြင့် ဖိနှိပ်ချေပ၍ ဝဋ်မှ ထုတ်ဆောင်သော တရားကို ဟောရန် စွမ်းနိုင်ကုန်သော ငါ၏တပည့် သီတင်းကြီး ရဟန်းတို့သည် ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ စုန္ဒ ယခုအခါ ငါ၏တပည့် သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့သည် ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ စုန္ဒ ယခုအခါ ငါ၏တပည့် သီတင်းငယ် ရဟန်း တို့သည် ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ စုန္ဒ ယခုအခါ ငါ၏တပည့် သီတင်းကြီး ရဟန်းမိန်းမတို့သည် ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ စုန္ဒ ယခုအခါ ငါ၏တပည့် သီတင်းလတ် ရဟန်းမိန်းမတို့သည် ရှိကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ စုန္ဒ ယခုအခါ ငါ၏တပည့် သီတင်းငယ် ရဟန်းမိန်းမတို့သည် ရှိကုန်သည် သာလျှင် တည်း။ စုန္ဒ ယခုအခါ ငါ၏တပည့် အဝတ်ဖြူဝတ်ကုန်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော လူ ဥပါသကာတို့သည် ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ စုန္ဒ ယခုအခါ ငါ၏တပည့် အဝတ်ဖြူဝတ်ကုန်သော ကာမဂုဏ်ခံစားသေးကုန်သော လူဥပါသကာတို့သည် ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ စုန္ဒ ယခုအခါ ငါ၏ တပည့် အဝတ်ဖြူဝတ်ကုန်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော လူဥပါသိကာမတို့သည် ရှိကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ စုန္ဒ ယခုအခါ ငါ၏တပည့် အဝတ်ဖြူဝတ်ကုန်သော ကာမဂုဏ် ခံစားသေးကုန်သော လူ ဥပါသိကာမတို့သည် ရှိကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ စုန္ဒ ယခုအခါ ငါ၏ သာသနာသည် ဖွံ့ဖြိုးလည်း ဖွံ့ဖြိုးပြီ၊ စည်ပင်လည်း စည်ပင်ပြီ၊ ပျံ့နှံ့လည်း ပျံ့နှံ့ပြီ၊ သတ္တဝါအများ သိလည်း သိပြီ၊ ကြီးကျယ်လည်း ကြီး ကျယ်ပြီ၊ လူ့ပြည်မှ နတ်ပြည်အထိ ပျံ့နှံ့အောင် ကောင်းစွာ ပြလည်း ပြအပ်ပြီ။

၁၇၆။ စုန္ဒ ယခုအခါ အကြင်မျှလောက်ကုန်သော ဆရာတို့သည် လောက၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ စုန္ဒ ထိုဆရာတို့တွင် ငါသည် လာဘ်များခြင်း အထွတ်အထိပ် အခြံအရံများခြင်း အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သကဲ့သို့ ဤအတူ လာဘ်များခြင်းအထွတ်အထိပ် အခြံအရံများခြင်း အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သော အခြားတစ်ဦးသော ဆရာကိုမျှလည်း ငါ မြင်တော်မမူ။

စုန္ဒ ယခုအခါ အကြင်မျှလောက်သော သံဃာသည်လည်းကောင်း ဂိုဏ်းသည်လည်းကောင်း လောက၌ ဖြစ်၏၊ စုန္ဒ ထိုဂိုဏ်းသံဃာတို့တွင် ဤ (ငါ၏တပည့်သား) ရဟန်းသံဃာသည် လာဘ်များခြင်း အထွတ် အထိပ်, အခြံအရံများခြင်း အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သကဲ့သို့ ဤအတူလာဘ်များခြင်း အထွတ် အထိပ်, အခြံအရံများခြင်းအထွတ် အထိပ်သို့ ရောက်သော အခြားတစ်ခုသော ဂိုဏ်း သံဃာ ကိုမျှလည်း ငါ မြင်တော် မမူ။

စုန္ဒ "သာသနာတော်သည် အလုံးစုံသော ပြည့်စုံဖွယ်အကြောင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးစုံသော ပြည့်စုံဖွယ်အကြောင်းနှင့် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံ၏၊ အယုတ် အလွန်မရှိ စင်စစ် အပြည့်အစုံ ကောင်းစွာ ဟောအပ်၏၊ ကောင်းစွာ ပြအပ်၏"ဟု အကြင် သာသနာကိုဟုတ်မှန်သော အကြောင်းယုတ္တိဖြင့်ဆိုလိုလျှင် ဤ ငါ့သာသနာတော်ကို သာလျှင် "သာသနာတော်သည် အလုံးစုံသော ပြည့်စုံဖွယ်အကြောင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ပ။ ကောင်းစွာ ပြအပ်၏" ဟု ဆိုရာ၏။

စုန္ဒ ရာမ၏သား ဥဒကသည် "မြင်လျက် မမြင်" ဟူသော စကားကို ဆို၏။

အဘယ်ကို မြင်လျက် မမြင်သနည်းဟူမူ -

ထက်စွာ သွေးထားသော သင်တုန်း၏ အရွက်ကို မြင်၏၊ ထိုသင်တုန်း၏ အသွားကိုကား မမြင်၊ စုန္ဒ ဤ (သင်တုန်းအရွက်ကို မြင်လျက် အသွားကို မမြင်ခြင်း) ကို "မြင်လျက် မမြင်" ဟု (ရာမ၏သား ဥဒကသည်) ဆို၏။

စုန္ဒ ရာမ၏သား ဥဒက ဆိုအပ်သော စကားသည် ယုတ်ညံ့၏၊ ရွာသူတို့ အလေ့အကျက် ဖြစ်၏၊ ပုထုဇဉ်တို့သာ ပြော၏၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား မပြော၊ အကျိုးစီးပွါးနှင့် မစပ်။

စုန္ဒ "မြင်လျက် မမြင်" ဟူသော အကြင်စကားကိုဟုတ်မှန်စွာ ဆိုလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤ သာသနာ ကိုသာလျှင် "မြင်လျက် မမြင်" ဟု ဟုတ်မှန်စွာ ဆိုရာ၏။

အဘယ်ကို မြင်လျက် မမြင်သနည်းဟူမူ -

ဤဆိုခဲ့တိုင်း ဝဋ္ဋဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်းကို ရရန် အလုံးစုံသော ပြည့်စုံဖွယ် အကြောင်းနှင့် ပြည့်စုံသော အလုံးစုံသော ပြည့်စုံဖွယ်အကြောင်းနှင့် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံသော အယုတ် အလွန်မရှိ စင်စစ် အပြည့်အစုံ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော ကောင်းစွာ ပြအပ်သော သာသနာသည် ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုသာသနာကို မြင်၏။

ဤ သာသနာ၌ ထိုအချက်ကို ပယ်နုတ်ရာ၏၊ ဤသို့ ပယ်နုတ်လျှင် ထိုသာသနာသည် စင်ကြယ်သည် ထက် စင်ကြယ်ရာ၏၊ ဤသို့လျှင် ထိုပယ်နုတ်ဖွယ်အချက်ကို မမြင်။

ဤသာသနာ၌ ဤအချက်ကို ဖြည့်စွက်ရာ၏၊ ဤသို့ ဖြည့်စွက်လျှင် ထိုသာသနာသည် ပြည့်စုံသည် ထက် ပြည့်စုံရာ၏၊ ဤသို့လျှင် ဖြည့်စွက်ဖွယ် အချက်ကို မမြင်။

ဤ(သာသနာတော်ကို မြင်၍ ပယ်နုတ်ဖွယ် ဖြည့်စွတ်ဖွယ်ကို မမြင်ခြင်း)ကို "မြင်လျက် မမြင်" ဟု ဆိုအပ် ၏။

စုန္ဒ "သာသနာတော်သည် အလုံးစုံသော ပြည့်စုံဖွယ်အကြောင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ပ။ ကောင်းစွာ ပြအပ် ၏" ဟု တစ်စုံတစ်ခုသော သာသနာကို မှန်စွာဆိုလိုသော် ဤသာသနာတော်ကိုသာလျှင် "သာသနာ

တော် သည် အလုံးစုံသော ပြည့်စုံဖွယ်အကြောင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးစုံသော ပြည့်စုံဖွယ် အကြောင်းနှင့် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံ၏၊ အယုတ် အလွန်မရှိ စင်စစ် အပြည့်အစုံ ကောင်းစွာ ဟောအပ်၏၊ ကောင်းစွာ ပြအပ်၏" ဟု မှန်စွာဆိုရာ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ပါသာဒိကသုတ် ===

သံဂါယနာ တင်အပ်သောတရား

၁၇၇။ စုန္ဒ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ အကြင်တရားတို့ကို သင်ချစ်သားတို့အား ငါသည် ထူးကဲလွန်မြတ်သော 'သဗ္ဗညုတ' ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊ ထိုတရားတို့၌ အလုံးစုံသော သင်ချစ်သားတို့သည် စည်းဝေးကုန်၍ အတူတကွ လာရောက်ကုန်၍ ဤသာသနာတော် အရှည်ခံ့၍ ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့သော အခြင်းအရာဖြင့် အနက်ဖြင့် အနက်ကို၊ သဒ္ဒါဖြင့် သဒ္ဒါကို (ညီညွတ်စေလျက်) ရွတ်ဆို (သံဂါယနာတင်) အပ်၏၊ မငြင်းခုံအပ်။

ထို (သံဂါယနာတင်ခြင်း) သည် လူအများ၏ အစီးအပွါးအလို့ငှါ လူအများ၏ ချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန်အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာသုခအလို့ငှါ ဖြစ်ရာ၏။

စုန္ဒ သင်တို့အား ငါသည် အကြင်တရားတို့ကို ထူးကဲလွန်မြတ်သော 'သဗ္ဗညုတ' ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ဟော တော်မူ အပ်ကုန်၏၊ ထိုတရားတို့ကား အဘယ်တို့နည်း။

အကြင်တရားတို့၌ အလုံးစုံသော သင်ချစ်သားတို့သည် စည်းဝေးကုန်၍ အတူတကွ လာရောက် ကုန်၍ ဤသာသနာတော် အရှည်ခံ့၍ ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့သော အခြင်းအရာဖြင့် အနက်ဖြင့် အနက် ကို၊ သဒ္ဒါဖြင့် သဒ္ဒါကို (ညီညွတ်စေလျက်) ရွတ်ဆို (သံဂါယနာတင်) အပ်၏၊ မငြင်းခုံအပ်။

ထို (သံဂါယနာတင်ခြင်း) သည် လူအများ၏ အစီးအပွါးအလို့ငှါ လူအများ၏ ချမ်းသာသုခအလို့ငှါ လောက ကို စောင့်ရှောက်ရန်အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာသုခအလို့ငှါ ဖြစ်ရာ၏။

ထိုတရားတို့သည် အဘယ်နည်း ဟူမူ-

သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး၊ သမ္မပ္ပဓာန်လေးပါး၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါး၊ ဣန္ဒြေငါးပါး၊ ဗိုလ်ငါးပါး၊ ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါး၊ အရိယမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားတို့တည်း။

စုန္ဒ ဤတရားတို့ကို ငါသည် လွန်ကဲထူးမြတ်သော 'သဗ္ဗညုတ' ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ဟောတော်မူအပ် ကုန်၏၊ အကြင်တရားတို့၌ အလုံးစုံသော သင်ချစ်သားတို့သည် စည်းဝေးကြကုန်၍ အတူတကွ လာ ရောက်ကြ ကုန်၍ ဤသာသနာတော် အရှည်ခံ့၍ ကြာမြင့်စွာတည်တံ့သော အခြင်းအရာဖြင့် အနက်ဖြင့် အနက်ကို၊ သဒ္ဒါဖြင့် သဒ္ဒါကို (ညီညွတ်စေလျက်) ရွတ်ဆို (သံဂါယနာတင်) အပ်၏၊ မငြင်းခုံအပ်။

ထို (သံဂါယနာတင်ခြင်း) သည် လူအများ၏ အစီးအပွါးအလို့ငှါ လူအများ၏ ချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန် အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာသုခအလို့ငှါ ဖြစ်ရာ၏။

ပါထိကာဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ပါသာဒိကသုတ် ===

သိစေအပ်သော အစီအရင်

၁၇၈။ စုန္ဒ ညီညွတ်ကုန်သော အချင်းချင်း ဝမ်းမြောက်ကုန်သော မငြင်းခုံကြကုန်သော အကျင့်သိက္ခာကို လိုလားကုန်သော သင်ချစ်သားတို့တွင် သီတင်းသုံးဖော်တစ်ဦးသည် သံဃာ့ (အလယ်) ၌ အကယ် ၍ တရားဟောငြားအံ့၊ ထိုဟောရာ၌ "ဤအသျှင်သည် အနက်ကိုလည်း မှားယွင်းစွာ ယူ၏၊ သဒ္ဒါကို လည်း မှားယွင်းစွာ တင်ပြ၏"ဟု သင်တို့အား အထင်အမြင် ဖြစ်ရာ၏၊ ယင်းသို့ဖြစ်သော် ထို (အသျှင်)၏ စကားကို နှစ်သက်လက်ခံခြင်းလည်း မပြုအပ်၊ ကဲ့ရဲ့ငြင်းပယ်ခြင်းလည်း မပြုအပ်၊ "ငါ့သျှင် ဤအနက်၏ သဒ္ဒါတို့သည် ဤသဒ္ဒါတို့ ဖြစ်ကုန်သလော၊ ထိုသဒ္ဒါတို့ ဖြစ်ကုန်သလော၊ အဘယ် သဒ္ဒါတို့သည် သာလွန်၍ သင့်မြတ်ကုန်သနည်း၊ ဤသဒ္ဒါတို့၏ အနက်သည် ဤအနက်ဖြစ်သလော၊ ထိုအနက် ဖြစ်သလော၊ အဘယ် အနက်သည် သာလွန်၍ သင့်မြတ်ပါသနည်း"ဟု ဆိုအပ်၏။

ထိုအသျှင်သည် "ငါ့သျှင်တို့ ဤအနက်၏ သဒ္ဒါတို့တွင် ဤသဒ္ဒါတို့သာလျှင် သာလွန်၍ သင့်မြတ်ကုန်၏၊ ဤသဒ္ဒါတို့ကိုပင် ငါဆိုအပ်၏၊ ဤသဒ္ဒါတို့၏ အနက်တွင် ဤအနက်သည်သာလျှင် သာလွန်၍ သင့်မြတ်၏။ ဤအနက်ကိုပင် ငါဆိုအပ်၏"ဟု အကယ်၍ ဆိုငြားအံ့၊ ထို (အသျှင်) ကို မြှင့်တင် ချီးမွမ်းခြင်းလည်း မပြုအပ်၊ နှိမ့်ချခြိမ်းခြောက်ခြင်းလည်း မပြုအပ်၊ မြှင့်တင်ချီးမွမ်းခြင်း နှိမ့်ချခြိမ်းခြောက်ခြင်း မပြုမူ၍ ထိုအနက်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုသဒ္ဒါတို့ကိုလည်းကောင်း စူးစမ်းဆင်ခြင်ရန် ထို (အသျှင်) ကိုပင် ကောင်းစွာ သိစေအပ်၏။

၁၇၉။ စုန္ဒ တစ်ပါးသော သီးတင်းသုံးဖော်သည်လည်း သံဃာ့ (အလယ်) ၌ အကယ်၍ တရား ဟောငြားအံ့၊ ထိုတရားဟောရာ၌ "ဤအသျှင်သည် အနက်ကို မှားယွင်းစွာ ယူ၏၊ သဒ္ဒါတို့ကိုကားဟုတ်မှန်စွာ တင်ပြ၏" ဟု သင်တို့အား အထင်အမြင် ဖြစ်ရာ၏၊ ယင်းသို့ ဖြစ်သော် ထိုအသျှင်၏ စကားကို နှစ်သက် လက်ခံခြင်းလည်း မပြုအပ်၊ ကဲ့ရဲ့ငြင်းပယ်ခြင်းလည်း မပြုအပ်၊ နှစ်သက်လက်ခံခြင်း ကဲ့ရဲ့ခြင်းကို မပြုမူ၍ ထိုအသျှင်ကို "ငါ့သျှင် ဤသဒ္ဒါတို့၏ အနက်သည် ဤအနက် ဖြစ်သလော၊ ထိုအနက် ဖြစ်သလော၊ အဘယ်အနက်သည် သာလွန်၍ သင့်မြတ်သနည်း" ဟု ဆိုအပ်၏။

ထို (အသျှင်) သည် "ငါ့သျှင်တို့ ထိုသဒ္ဒါတို့၏ အနက်တို့တွင် ဤအနက်သည်သာလျှင် သာလွန်၍ သင့်မြတ်၏" ဟု အကယ်၍ ဆိုငြားအံ့၊ ထို (အသျှင်) ကို မြှင့်တင်ချီးမွမ်းခြင်းလည်း မပြုအပ်၊ နှိမ့်ချခြိမ်း ခြောက်ခြင်းလည်း မပြုအပ်၊ မြှင့်တင်ချီးမွမ်းခြင်း နှိမ့်ချခြိမ်းခြောက်ခြင်း မပြုမူ၍ ထိုအနက်ကိုသာလျှင် စူးစမ်းဆင်ခြင်ရန် ထို (အသျှင်) ကိုပင် ကောင်းစွာ သိစေအပ်၏။

၁၈၀။ စုန္ဒ တစ်ပါးသော သီးတင်းသုံးဖော် ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း သံဃာ့ (အလယ်) ၌ အကယ်၍ တရားဟောငြားအံ့၊ ထိုဟောရာ၌ "ဤအသျှင်သည် အနက်ကိုသာလျှင်ဟုတ်မှန်စွာ ယူ၏၊ သဒ္ဒါတို့ ကိုကား မှားယွင်းစွာ တင်ပြ၏" ဟု သင်တို့အား အထင်အမြင် ဖြစ်ရာ၏၊ ယင်းသို့ဖြစသော် ထို (အသျှင်) ၏ စကားကို နှစ်သက်လက်ခံခြင်းလည်း မပြုအပ်၊ ကဲ့ရဲ့ငြင်းပယ်ခြင်းလည်း မပြုအပ်၊ နှစ်သက် လက်ခံခြင်း ကဲ့ရဲ့ငြင်းပယ်ခြင်း မပြုမူ၍ ထိုအသျှင်ကို " ငါ့သျှင် ဤအနက်၏ သဒ္ဒါတို့သည် ဤသဒ္ဒါတို့ ဖြစ်ကုန် သလော၊ ထိုသဒ္ဒါတို့ ဖြစ်ကုန်သလော၊ အဘယ်သဒ္ဒါတို့သည် သာလွန် သင့်မြတ်ကုန်သနည်း"ဟု ဆိုအပ်၏၊ ထို (အသျှင်) သည် "ငါ့သျှင်တို့ ဤအနက်၏ သဒ္ဒါတို့တွင် ဤသဒ္ဒါတို့သည် သာလွန်၍ သင့်မြတ် ကုန်၏" ဟု ဆိုငြားအံ့၊ ထို (အသျှင်) ကို မြှင့်တင် ချီးမွမ်းခြင်းလည်း မပြုအပ်၊ နှိမ့်ချ ခြိမ်းခြောက် ခြင်းလည်း မပြုအပ်၊ မြှင့်တင် ချီးမွမ်းခြင်း နှိမ့်ချခြိမ်းခြောက်ခြင်း မပြုမူ၍ ထိုသဒ္ဒါ တို့ကို သာလျှင် စူးစမ်းအင်ခြင်ရန် ထို (အသျှင်)ကိုပင် ကောင်းစွာ သိစေအပ်၏။

၁၈၁။ စုန္ဒ တစ်ပါးသော သီတင်းသုံးဖော်သည်လည်း သံဃာ့ (အလယ်) ၌ အကယ်၍ တရား ဟောပြောအံ့၊ ထိုတရားဟောရာ၌ "ဤအသျှင်သည် အနက်ကိုလည်းဟုတ်မှန်စွာ ယူ၏၊ သဒ္ဒါတို့ကိုလည်း ဟုတ်မှန်စွာ တင်ပြ၏" ဟု သင်တို့အား အထင်အမြင် ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်သော် ထို (အသျှင်)၏ စကားကို "ကောင်း၏" ဟု နှစ်သက် လက်ခံအပ်၏၊ ဝမ်းမြောက်နုမော် သာဓုခေါ်အပ်၏၊ ထို (ပုဂ္ဂိုလ်)၏ စကားကို နှစ်သက်လက်ခံကာ ဝမ်းမြောက်နုမော် သာဓုခေါ်ပြီးသော် ထို (အသျှင်) ကို "ငါ့သျှင် ငါတို့သည် အရတော် လေစွ၊ ငါ့သျှင် ငါတို့သည် ကောင်းစွာ ရအပ်လေစွ၊ အကြင်ငါတို့သည် ဤသို့ အနက်ကို တတ်သိသော ဤသို့ သဒ္ဒါကို တတ်သိသော ထိုသို့သဘော ရှိသော သီတင်းသုံးဖော် အသျှင်မြတ်ကို မြင်ကြရကုန်၏" ဟု ဆိုအပ်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ပါသာဒိကသုတ် ===

ပစ္စည်းလေးပါး ခွင့်ပြုကြောင်း

၁၈၂။ စုန္ဒ ပစ္စုပ္ပန်လောက၌ ဖြစ်သော အာသဝေါတရားတို့ကို ပိတ်ပင်တားမြစ်ရန်သာ ငါသည် သင်တို့အား တရားဟောသည် မဟုတ်။

စုန္ဒ တမလွန်လောက၌ ဖြစ်တတ်သော အာသဝေါတရားတို့ကို ပယ်ဖျောက်ရန်သာ ငါသည် သင်တို့ အား တရားဟောသည် မဟုတ်။

စုန္ဒ ပစ္စုပ္ပန်လောက၌ ဖြစ်တတ်သော အာသဝေါတရားတို့ကို ပိတ်ပင်တားမြစ်ရန်လည်းကောင်း၊ တမလွန်လောက၌ ဖြစ်တတ်သော အာသဝေါတရားတို့ကို ပယ်ဖျောက်ရန်လည်းကောင်း ငါသည် သင်တို့ အား တရားကို ဟော၏။

စုန္ဒ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ သင်တို့အား ငါသည် အကြင် သင်္ကန်းကို ခွင့်ပြုအပ်၏၊ ထို သင်္ကန်းသည် သင်တို့၏ အချမ်းကို ပယ်ဖျောက်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ အပူကို ပယ်ဖျောက်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ မှက် ခြင် လေ နေပူ မြွေ ကင်းသန်းတို့၏ အတွေ့အထိကို ပယ်ဖျောက်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ အရှက်ကို ဖျက်ဆီး တတ်သော အင်္ဂါကြီးငယ်ကို ဖုံးလွှမ်းရန် စွမ်းနိုင်၏၊ (ဤသို့ အချမ်း အပူ ပယ်ဖျောက်ခြင်း စသည်ကို ပြု၍ ရဟန်းတရားကို အားထုတ်ကျင့်ဆောင်လတ္တံ့ဟု ရည်ရွယ်၍ ထိုသင်္ကန်းကို ငါ ခွင့်ပြုအပ်၏)။

သင်တို့အား ငါသည် အကြင် ဆွမ်းကို ခွင့်ပြုအပ်၏၊ ထိုဆွမ်းသည် ဤခန္ဓာကိုယ်ကို ကြာမြင့်စွာ တည်စေရန် စွမ်းနိုင်၏၊ မျှတစေရန် စွမ်းနိုင်၏၊ ငတ်မွတ်ဆာလောင်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ သာသနာတော်ကို ချီးမြှောက်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ ဤဆွမ်းကို မှီဝဲခြင်းဖြင့် ဝေဒနာဟောင်းများကိုလည်း ပယ် ဖျောက်အံ့၊ ဝေဒနာသစ်များကိုလည်း မဖြစ်စေအံ့၊ ငါ့အား ဣရိယာပုထ် မျှတခြင်းသည်လည်း ဖြစ်လတ္တံ့၊ အပြစ်မရှိခြင်းသည်လည်း ဖြစ်လတ္တံ့၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည်လည်း ဖြစ်လတ္တံ့၊ (ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍ ရဟန်းတရားကို အားထုတ်ကျင့်ဆောင်လတ္တံ့ဟု ရည်ရွယ်၍ ထိုဆွမ်းကို ငါ ခွင့်ပြုအပ်၏)။

သင်တို့အား ငါသည် အကြင် ကျောင်းကို ခွင့်ပြုအပ်၏၊ ထိုကျောင်းသည် သင်တို့အား အချမ်းကို ပယ်ဖျောက်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ အပူကို ပယ်ဖျောက်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ မှက် ခြင် လေ နေပူ မြွေ ကင်း

သန်းတို့၏ အတွေ့အထိကို ပယ်ဖျောက်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ ဥတုကြောင့်ဖြစ်သော ဘေးရန်တို့ကို ပယ်ဖျောက်ရန် ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ မွေ့လျော်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ (ဤသို့ အချမ်း အပူ ပယ်ဖျောက်ခြင်းစသည်ကိုပြု၍ ရဟန်းတရားကို အားထုတ် ကျင့်ဆောင် လတ္တံ့ ဟု ရည်ရွယ်၍ ထိုကျောင်းကို ငါ ခွင့်ပြုအပ်၏)။

သင်တို့အား ငါသည် အနာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အသက်၏အရံအကာ အဆောက်အဦဖြစ်သော အကြွင်ဆေးကို ခွင့်ပြုအပ်၏၊ ထိုဆေးသည် သင်တို့၏ ဓာတ်ချောက်ချားမှုကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ကို ပယ်ဖျောက်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ ရောဂါဆင်းရဲ မရှိစေရန် စွမ်းနိုင်၏၊ (ဤသို့ ဆင်းရဲဝေဒနာ ပယ်ဖျောက်ခြင်း စသည်ကို ပြု၍ ရဟန်းတရားကို အားထုတ် ကျင့်ဆောင် လတ္တံ့ ဟု ရည်ရွယ်၍ ထိုဆေးကို ငါခွင့်ပြုအပ်၏)။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ပါသာဒိကသုတ် ===

ချမ်းသာ ခံစားခြင်း အကျင့်

၁၈၃။ စုန္ဒ "သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားသားတော် ရဟန်းတို့သည် ချမ်းသာခံစားခြင်းအကျင့်ကို အားထုတ်လျက် နေကြကုန်၏" ဟု သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့ ဆိုရာသော ဤအကြောင်းသည် ရှိသည် သာတည်း။

စုန္ဒ ဤသို့ ဆိုကုန်သော သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့ကို "ငါ့သျှင်တို့ ထိုချမ်းသာခံစားခြင်းအကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ချမ်းသာခံစားခြင်း အကျင့်တို့သည် များကုန်၏၊ များသော အစီအရင် ရှိကုန်၏၊ အထူးထူး အပြားပြား များကုန်၏" ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

စုန္ဒ ဤ (ဆိုလတ္တံ့သော) လေးပါးသော ချမ်းသာခံစားခြင်း အကျင့်တို့သည် ယုတ်ညံ့ကုန်၏၊ ရွာနေသူတို့၏ အကျင့်ဖြစ်ကုန်၏၊ ပုထုဇဉ်တို့သာ မှီဝဲအပ်ကုန်၏၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ မမှီဝဲအပ်ကုန်၊ အကျိုးစီးပွါးနှင့် မစပ်ကုန်၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ငြီးငွေ့ရန် မဖြစ်ကုန်၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ စွဲမက်ခြင်းကင်းရန် မဖြစ်ကုန်၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ ချုပ်ရန် မဖြစ်ကုန်၊ ဝဋ်ဆင်းရဲငြိမ်းရန် မဖြစ်ကုန်၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍သိရန် မဖြစ်ကုန်၊ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ရရန် မဖြစ်ကုန်၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ရန် မဖြစ်ကုန်။

အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ -

စုန္ဒ ဤလောက၌ အချို့သော လူမိုက်သည် သတ္တဝါတို့ကို သတ်၍ သတ်၍ မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ ပြည့်ဖြိုးစေ၏။ ဤသည်ကား ရှေးဦးစွာသော ချမ်းသာခံစားခြင်း အကျင့်တည်း။

စုန္ဒ တစ်ပါးတို့လည်း ဤလောက၌ အချို့သော လူမိုက်သည် မပေးသည်ကို ယူ၍ ယူ၍ မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ ပြည့်ဖြိုးစေ၏။ ဤသည်ကား နှစ်ခုမြောက် ချမ်းသာခံစားခြင်း အကျင့်တည်း။

စုန္ဒ တစ်ပါးတို့လည်း ဤလောက၌ အချို့သော လူမိုက်သည် မဟုတ်မမှန်သောစကားကို ပြော၍ ပြော၍ မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ ပြည့်ဖြိုးစေ၏။ ဤသည်ကား သုံးခုမြောက် ချမ်းသာခံစားခြင်း အကျင့်တည်း။

စုန္ဒ တစ်ပါးတုံလည်း ဤလောက၌ အချို့သော လူမိုက်သည် ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့် ကုံလုံပြည့်စုံစွာ ခံစား၏။ ဤသည်ကား လေးခုမြောက် ချမ်းသာခံစားခြင်း အကျင့်တည်း။

စုန္ဒ ဤလေးပါးသော ချမ်းသာခံစားခြင်း အကျင့်တို့သည် ယုတ်ညံ့ကုန်၏၊ ရွာနေသူတို့၏ အကျင့်ဖြစ်ကုန်၏၊ ပုထုဇဉ်တို့သာ မှီဝဲအပ်ကုန်၏၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ မမှီဝဲအပ်ကုန်၊ အကျိုးစီးပွါးနှင့် မစပ်ကုန်၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ငြီးငွေ့ရန် မဖြစ်ကုန်၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ စွဲမက်ခြင်းကင်းရန် မဖြစ်ကုန်၊ ဝဋ်ဆင်းရဲချုပ်ရန် မဖြစ်ကုန်၊ ဝဋ်ဆင်းရဲငြိမ်းရန် မဖြစ်ကုန်၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍သိရန် မဖြစ်ကုန်၊ မဂ်ဉာဏ်,ဖိုလ်ဉာဏ်ရရန် မဖြစ်ကုန်၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ရန် မဖြစ်ကုန်။

စုန္ဒ "သာကီဝင်မင်သား ဘုရားသားတော် ရဟန်းတို့သည် ဤလေးပါးသော ချမ်းသာ ခံစားခြင်း အကျင့်ကို အားထုတ်လျက် နေကုန်၏" ဟု သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့ ဆိုရာသော ဤအကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။

သင်တို့သည် ထိုပရိဗိုဇ်တို့ကို "ဤသို့ မဆိုကုန်လင့်" ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏၊ ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် သင်တို့ကို ဟုတ်မှန်စွာ ဆိုလိုသည်ဖြစ်၍ ဆိုသည်မမည်ကုန်ရာ၊ မဟုတ်မမှန်သောအားဖြင့် စွပ်စွဲ ပြောဆိုသည် မည်ကုန်ရာ၏။

၁၈၄။ စုန္ဒ ဤဆိုလတ္တံ့သော လေးပါးသော ချမ်းသာခံစားခြင်း အကျင့်ကို အားထုတ်ခြင်းတို့သည် စင်စစ် ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ငြီးငွေ့ရန် ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ စွဲမက်ခြင်းကင်းရန် ဝဋ်ဆင်းရဲချုပ်ရန် ဝဋ်ဆင်းရဲငြိမ်းရန် သစ္စာ လေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိရန် မဂ်ဉာဏ်, ဖိုလ်ဉာဏ်ရရန် နိဗ္ဗာန်ရောက်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ် လေးပါး တို့နည်း ဟူမူ -

စုန္ဒ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်'၊ သုံးသပ်ခြင်း'ဝိစာရ' နှင့်တကွသော 'နီဝရဏ'ကင်းဆိတ်ခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ'၊ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤသည် ကား ရှေးဦးစွာသော ချမ်းသာခံစားခြင်း အကျင့်တည်း။

စုန္ဒ တစ်ပါးတုံလည်း ရဟန်းသည် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်'၊ သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤသည်ကား နှစ်ခုမြောက် ချမ်းသာခံစားခြင်း အကျင့်တည်း။

စုန္ဒ တစ်ပါးတုံလည်း ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ'၏လည်း ကင်းခြင်းကြောင့် တတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤသည်ကား သုံးခုမြောက် ချမ်းသာခံစားခြင်း အကျင့်တည်း။

စုန္ဒ တစ်ပါးတုံလည်း ရဟန်းသည် ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ' ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤသည်ကား လေးခုမြောက် ချမ်းသာ ခံစားခြင်း အကျင့်တည်း။

စုန္ဒ ဤလေးပါးသော ချမ်းသာခံစားခြင်း အကျင့်တို့သည် စင်စစ် ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ငြီးငွေ့ရန် ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ စွဲမက်ခြင်းကင်းရန် ဝဋ်ဆင်းရဲချုပ်ရန် ဝဋ်ဆင်းရဲငြိမ်းရန် သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍သိရန် မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ရရန် နိဗ္ဗာန်ရောက်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။

စုန္ဒ "သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားသားတော်တို့သည် ဤလေးပါးသော ချမ်းသာခံစားခြင်း အကျင့်တို့ကို အားထုတ်ကြကုန်လျက် နေကုန်၏" ဟု သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့ ဆိုရာသော ဤအကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။

သင်တို့သည် ပရိဗိုဇ်တို့ကို "မှန်ပေ၏" ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏၊ ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် သင်တို့ကိုဟုတ် မှန်စွာ ဆိုလိုသည်ဖြစ်၍ ဆိုသည် မည်ကုန်ရာ၏၊ ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် သင်တို့ကို မဟုတ်မမှန်သောအားဖြင့် စွပ်စွဲပြောဆိုသည် မမည်ကုန်ရာ။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ပါသာဒိကသုတ် ===

ချမ်းသာ ခံစားခြင်း အကျင့်၏ အကျိုး အာနိသင်

၁၈၅။ စုန္ဒ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့သည် ငါ့သျှင်တို့ ဤလေးပါးသော ချမ်းသာခံစားခြင်း အကျင့်တို့ကို အားထုတ်လျက်နေကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အဘယ်မျှသော အကျိုး အဘယ်မျှသော အာနိသင်တို့ကို အလိုရှိအပ်ကုန် သနည်း ဟု ဆိုရာသော ဤ အကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။

စုန္ဒ ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိကုန်သော သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့ကို ဤသို့ ဆိုအပ်ကုန်၏။

“ငါ့သျှင်တို့ ဤလေးပါးသော ချမ်းသာခံစားခြင်း အကျင့်တို့ကို အားထုတ်လျက် နေကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား လေးပါးသော အကျိုးတို့ကို အလိုရှိအပ်ကုန်၏၊ လေးပါးသော အာနိသင်တို့ကို အလိုရှိအပ် ကုန်၏။

အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ -

ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တို့၏ အကြွင်း မဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် အပါယ်သို့ ကျခြင်းသဘောမရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက် မဂ် သုံးပါးလျှင် လားရာ ရှိသော သောတာပန် ဖြစ်၏။ ဤသည်ကား ရှေးဦးစွာသော အကျိုး အာနိသင် တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ပါးတုံလည်း ရဟန်းသည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ အမျက်ထွက်ခြင်း ‘ဒေါသ’ တွေဝေခြင်း ‘မောဟ’ တို့၏လည်း ခေါင်းပါး ခြင်းကြောင့် ဤလူ့ပြည်သို့ တစ်ကြိမ်သာလာ၍ ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုလတ္တံ့သော သကဒါဂါမ် ဖြစ်၏။ ဤသည်ကား နှစ်ခုမြောက် အကျိုးအာနိသင်တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ပါးတုံလည်း အောက်ကာမဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းအဖို့ရှိသော ငါးပါးသော သံယော ဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေနေ၍ ထိုဘုံ၌သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ထိုဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်းသဘော မရှိသော အနာဂါမ် ဖြစ်၏။ ဤသည်ကား သုံးခု မြောက် အကျိုးအာနိသင်တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ပါးတုံလည်း ရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရား ကင်းသော လွတ်မြောက်သည့် (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သည့် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခု ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေသော ရဟန္တာ ဖြစ်၏။ ဤသည်ကား လေးခုမြောက် အကျိုးအာနိသင်တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ဤလေးပါးသော ချမ်းသာခံစားခြင်း အကျင့်တို့ကို အားထုတ်လျက် နေကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဤလေးပါးသော အကျိုးအာနိသင်တို့ကို အလိုရှိအပ်ကုန်၏” ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ပါသာဒိကသုတ် ===

အာသဝေါကင်းသူ၏ မထိုက်သော အရာ

၁၈၆။ စုန္ဒ “သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားသားတော်တို့သည် အယူဝါဒ၌ မတည်တံ့သော သဘော ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကုန်၏” ဟု သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့ ဆိုရာသော ဤအကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။

စုန္ဒ ဤသို့ ဆိုကုန်သော သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့ကို ဤသို့ ဆိုအပ်ကုန်၏ -

“ငါ့သျှင်တို့ သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တို့အား ဟောကြားပညတ်အပ်ကုန်သော အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်ကုန်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်သည်သာတည်း၊ ငါ့သျှင်တို့ မြေသို့ နက်စွာ ဝင်သော မြဲစွာ စိုက်အပ်သော ကျောက်တိုင်သည် လည်းကောင်း သံတိုင်သည် လည်းကောင်း မရွေ့ရှား မတုန်လှုပ်သကဲ့သို့၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူ သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တို့ အား ဟောကြားပညတ်အပ်ကုန်သော အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်ကုန်သော တရားတို့သည် မရွေ့ ရှား မတုန်လှုပ်ကုန်။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်ရဟန်းသည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်၏၊ အာသဝေါကုန်ပြီးဖြစ်၏၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးဖြစ်၏၊ ပြုပြီးသော မဂ်ကိစ္စရှိ၏၊ ခန္ဓာဝန်ကို ချပြီးဖြစ်၏၊ ရောက်ပြီးသော အရဟတ္တဖိုလ် တည်းဟူသော မိမိအကျိုးရှိ၏၊ ဘဝသံယောဇဉ်ကုန်ပြီးဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ သိ၍ ကိလေသာမှ လွတ်ပြီးဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ကိုးပါးသော အရာတို့ကို လွန်ကျူး၍ ကျင့်ခြင်းငှါ မထိုက်။

ငါ့သျှင်တို့ အာသဝေါကင်းပြီးသော ရဟန်းသည် သေစေလို၍ သတ္တဝါကို ဇီဝိတိန္ဒြေမှချခြင်းငှါ မထိုက်။

အာသဝေါကင်းပြီးသော ရဟန်းသည် မပေးသည်ကို ခိုးလိုသောစိတ်ဖြင့် ခိုးယူခြင်းငှါ မထိုက်။

အာသဝေါကင်းပြီးသော ရဟန်းသည် မေထုန်အကျင့်ကို မှီဝဲခြင်းငှါ မထိုက်။

အာသဝေါကင်းပြီးသော ရဟန်းသည် သိလျက် မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်းငှါ မထိုက်။

အာသဝေါကင်းပြီးသော ရဟန်းသည် ရှေးလူဖြစ်စဉ် အခါက ပြုလုပ်သကဲ့သို့ ဝတ္ထုကာမ, ကိလေသာကာမ တို့ကို စုဆောင်း သိုမှီး၍ သုံးဆောင်ခြင်းငှါ မထိုက်။

အာသဝေါကင်းပြီးသော ရဟန်းသည် ချစ်သဖြင့် မလားအပ်သည့်အရာသို့ လားခြင်းငှါ မထိုက်။

အာသဝေါကင်းပြီးသော ရဟန်းသည် မုန်းသဖြင့် မလားအပ်သည့်အရာသို့ လားခြင်းငှါ မထိုက်။

အာသဝေါကင်းပြီးသော ရဟန်းသည် မသိသဖြင့် မလားအပ်သည့်အရာသို့ လားခြင်းငှါ မထိုက်။

အာသဝေါကင်းပြီးသော ရဟန်းသည် ကြောက်သဖြင့် မလားအပ်သည့်အရာသို့ လားခြင်းငှါ မထိုက်။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်ရဟန်းသည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်၏၊ အာသဝေါကုန်ပြီးဖြစ်၏၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးဖြစ်၏၊ ပြုပြီးသော မဂ်ကိစ္စ ရှိ၏၊ ခန္ဓာဝန်ကို ချပြီးဖြစ်၏၊ ရောက်ပြီးသော

အရဟတ္တဖိုလ် တည်းဟူသော မိမိအကျိုး ရှိ၏၊ ဘဝ သံယောဇဉ်ကုန်ပြီးဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ သိ၍ ကိလေသာမှ လွတ်ပြီးဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဤဆိုပြီးသော ကိုးပါးသော အရာတို့ကို လွန်ကျူး၍ ကျင့်ခြင်းငှါ မထိုက်" ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ပါသာဒိကသုတ် ===

အမေးနှင့် အဖြေ

၁၈၇။ စုန္ဒ "ရဟန်းဂေါတမသည် လွန်ပြီးသော အတိတ်ကာလကို အကြောင်းပြု၍ အပိုင်းအခြားမရှိ များစွာသော ဉာဏ်အမြင်ကို ဖော်ပြ၏၊ လာလတ္တံ့သော အနာဂတ်ကာလကို အကြောင်းပြု၍ အပိုင်းအခြားမရှိ များစွာသော ဉာဏ်အမြင်ကိုကား မဖော်ပြ၊ ထိုမဖော်ပြခြင်းသည် အဘယ်သို့နည်း၊ ထိုမဖော်ပြခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း" ဟု သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သောပရိဗိုဇ်တို့ ဆိုရာသော ဤအကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။

သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် မိုက်ကုန် မလိမ္မာကုန်သော သူတို့ကဲ့သို့ အာရုံတစ်ပါးကို သိသော ဉာဏ်အမြင်ဖြင့် အာရုံတစ်ပါးကို သိသော ဉာဏ်အမြင်ကို အတူပြု၍ ဖော်ပြသင့်သည်ဟု အောက်မေ့ကြကုန်၏။

စုန္ဒ လွန်ပြီးသော အတိတ်ကာလကို အကြောင်းပြု၍ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိနှင့် ယှဉ်သော ဉာဏ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဖြစ်၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အကြင်မျှလောက်သော အာရုံကို အလိုရှိ၏၊ ထိုမျှလောက်သော အာရုံကို အောက်မေ့နိုင်၏။

လာလတ္တံ့သော အနာဂတ်ကာလကို အကြောင်းပြု၍ "ဤဘဝသည် အဆုံးစွန်ဘဝဖြစ်၏၊ ယခုအခါ တစ်ဖန်ဖြစ်ခြင်း (ဘဝသစ်) မရှိတော့ပြီ" ဟု ဗောဓိပင်ရင်း၌ အရိယမဂ်ဉာဏ်ကြောင့် ဖြစ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဖြစ်၏။

စုန္ဒ အတိတ်အကြောင်းသည် အကယ်၍ မဟုတ်မမှန် အကျိုးနှင့် မစပ်သည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုအတိတ်အကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် မဖြေဆို။

စုန္ဒ အတိတ်အကြောင်းသည်ဟုတ်မှန်သော်လည်း အကယ်၍ အကျိုးနှင့် မစပ်သည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုအတိတ် အကြောင်းကိုလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် မဖြေဆို။

စုန္ဒ အတိတ်အကြောင်းသည် အကယ်၍ဟုတ်မှန်သည်, အကျိုးနှင့် စပ်သည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုအရာ၌ ထိုပြဿနာကို ဖြေဆိုခြင်းငှါ မြတ်စွာဘုရားသည် အခါကို သိတော်မူ၏။

စုန္ဒ အနာဂတ်အကြောင်းသည် အကယ်၍ မဟုတ်မမှန် အကျိုးနှင့် မစပ်သည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုအနာဂတ် အကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် မဖြေဆို။ပ။

စုန္ဒ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းသည် အကယ်၍ မဟုတ်မမှန် အကျိုးနှင့် မစပ်သည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုပစ္စုပ္ပန် အကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် မဖြေဆို။

စုန္ဒ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းသည်ဟုတ်မှန်သော်လည်း အကယ်၍ အကျိုးနှင့် မစပ်သည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုပစ္စုပ္ပန် အကြောင်းကိုလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် မဖြေဆို။

စုန္ဒ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းသည် အကယ်၍ဟုတ်မှန်သည်, အကျိုးနှင့် စပ်သည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုအရာ၌ ထိုပြဿနာကို ဖြေဆိုခြင်းငှါ မြတ်စွာဘုရားသည် အခါကို သိတော်မူ၏။

၁၈၈။ စုန္ဒ ဤသို့ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အခါအားလျော်စွာ ဆိုလေ့ ရှိ၏၊ ဟုတ်မှန်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အကျိုးနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ တရားနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဆုံးမခြင်းနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် (ငါ့ကို) "တထာဂတ" ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

စုန္ဒ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော ဤနတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော ဤလူ့လောက၌ အကြင်အာရုံကို မြင်အပ်၏၊ ကြားအပ်၏၊ တွေ့အပ်၏၊ သိအပ်၏၊ ရောက်အပ်၏၊ ရှာမှီးအပ်၏၊ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကြံစည်အပ်၏၊ ထိုအလုံးစုံသော အာရုံကို မြတ်စွာဘုရား သည် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့် (ငါ့ကို) "တထာဂတ" ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

စုန္ဒ အကြင်ညဉ့်၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အတုမရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရတော်မူ၏၊ အကြင် ညဉ့်၌ ခန္ဓာ နာမ် ရုပ် အကြွင်းမရှိသော နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူ၏၊ ထို (သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ရသော ညဉ့်နှင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူသောညဉ့်) အတွင်း၌ အကြင်တရားကို ဟော၏၊ ပြော၏၊ ညွှန်ပြ၏၊ ထိုအလုံးစုံသော တရားသည် ထိုဟောပြောညွှန်ပြသည့်အတိုင်း ဖြစ်သည်သာတည်း၊ အခြားတစ်နည်း တစ်ဖုံအားဖြင့် မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် (ငါ့ကို) "တထာကတ" ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

စုန္ဒ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိုလေ့ရှိသည့်အတိုင်း ပြုလေ့ရှိ၏၊ ပြုလေ့ရှိသည့်အတိုင်း ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဤသို့ဆိုလေ့ရှိသည့်အတိုင်း ပြုလေ့ရှိ၍ ပြုလေ့ရှိသည့်အတိုင်း ဆိုလေ့ရှိသောကြောင့် (ငါ့ကို) "တထာ ကတ"ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

စုန္ဒ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော ဤနတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများလူများနှင့် တကွသော ဤလူ့လောက၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သူတစ်ပါးကို လွှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်၏၊ သူတစ်ပါးတို့က မလွှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်၏၊ စင်စစ် မြင်နိုင်သူ ဖြစ်၏၊ အလိုသို့ လိုက်စေနိုင်သူ ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် (ငါ့ကို) "တထာဂတ" ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ပါသာဒိကသုတ် ===

မဟောကြားအပ်သော အရာ

၁၈၉။ စုန္ဒ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့သည် "ငါ့သျှင်တို့ အသို့နည်း၊ သတ္တဝါသည် သေသည့်နောက်၌ ဖြစ်သလော၊ ဤအယူသည်သာလျှင် မှန်သလော၊ တစ်ပါးသော အယူသည် အချည်းနှီးလော" ဟု ဆိုရာသော ဤအကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။

စုန္ဒ ဤသို့ဆိုကုန်သော သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့ကို ဤသို့ ဆိုကုန်ရာ၏၊ "ငါ့သျှင်တို့ သတ္တဝါသည် သေသည့်နောက်၌ ဖြစ်၏၊ ဤအယူသည်သာလျှင် မှန်၏၊ တစ်ပါးသော အယူသည် အချည်းနှီးတည်းဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မမူ" ဟူ၍ (ဆိုကုန်ရာ၏)။

စုန္ဒ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့သည် "ငါ့သျှင်တို့ သတ္တဝါသည် သေသည့်နောက်၌ မဖြစ်သလော၊ ဤအယူသာလျှင် မှန်သလော၊ တစ်ပါးသော အယူသည် အချည်းနှီးလော" ဟု ဆိုရာသော ဤအကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။

စုန္ဒ ဤသို့ဆိုကုန်သော သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့ကို ဤသို့ ဆိုကုန်ရာ၏၊ "ငါ့သျှင်တို့ သတ္တဝါသည် သေသည့်နောက်၌ မဖြစ်၊ ဤအယူသည်သာလျှင် မှန်၏၊ တစ်ပါးသော အယူသည် အချည်းနှီးသာတည်းဟု ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မမူ" ဟူ၍ (ဆိုကုန်ရာ၏)။

စုန္ဒ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့သည် "ငါ့သျှင်တို့ သတ္တဝါသည် သေသည့် နောက်၌ ဖြစ်လည်း ဖြစ်သလော၊ မဖြစ်လည်း မဖြစ်သလော၊ ဤအယူသည်သာလျှင် မှန်သလော၊ တစ်ပါးသော အယူသည် အချည်းနှီးလော"ဟု ဆိုရာသော ဤအကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။

စုန္ဒ ဤသို့ ဆိုကုန်သော သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့ကို ဤသို့ ဆိုကုန်ရာ၏၊ "ငါ့သျှင်တို့ သတ္တဝါသည် သေသည့်နောက်၌ ဖြစ်လည်း ဖြစ်၏၊ မဖြစ်လည်း မဖြစ်၊ ဤအယူသည်သာလျှင် မှန်၏၊ တစ်ပါးသော အယူသည် အချည်းနှီးသာတည်းဟု ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရား သည် ဟောတော်မမူ" ဟူ၍ (ဆိုကုန်ရာ၏)။

စုန္ဒ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့သည် "ငါ့သျှင်တို့ သတ္တဝါသည် သေသည့်နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်သလော၊ ဤအယူသည်သာလျှင် မှန်သလော၊ တစ်ပါးသော အယူသည် အချည်းနှီးလော" ဟု ဆိုရာသော ဤအကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။

စုန္ဒ ဤသို့ဆိုကုန်သော သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့ကို ဤသို့ ဆိုကုန်ရာ၏၊ "ငါ့သျှင်တို့ သတ္တဝါသည် သေသည့်နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ ဤအယူသည်သာလျှင် မှန်၏၊ တစ်ပါးသော အယူသည် အချည်းနှီးသာတည်းဟု ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မမူ" ဟူ၍ (ဆိုကုန်ရာ၏)။

စုန္ဒ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့သည် "ငါ့သျှင်တို့ အဘယ့်ကြောင့် ရဟန်းဂေါတမသည် ဤစကားကို မဟောသနည်း" ဟု ဆိုရာသော ဤအကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။

စုန္ဒ ဤသို့ဆိုကုန်သော သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့ကို ဤသို့ ဆိုကုန်ရာ၏၊ "ငါ့သျှင်တို့ ဤစကားသည် (ပစ္စုပ္ပန်တမလွန်) အကျိုးနှင့် မစပ်၊ (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့် မစပ်၊ သာသနာတော် အကျင့်မြတ်၏ အစအဦး မဟုတ်၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ငြီးငွေ့ရန် မဖြစ်၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ စွဲမက်ခြင်းကင်းရန် မဖြစ်၊ ဝဋ်ဆင်းရဲချုပ်ရန် မဖြစ်၊ ဝဋ်ဆင်းရဲငြိမ်းရန် မဖြစ်၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိရန် မဖြစ်၊ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ရရန် မဖြစ်၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ရန် မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် ထိုစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မမူ" ဟု (ဆိုကုန်ရာ၏)။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ပါသာဒိကသုတ် ===

ဟောကြားအပ်သော အရာ

၁၉၀။ စုန္ဒ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့သည် "ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းဂေါတမသည် အဘယ်တရားကို ဟောအပ်သနည်း" ဟု ဆိုရာသော ဤအကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။

စုန္ဒ ဤသို့ ဆိုကုန်သော သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့ကို ဤသို့ ဆိုကုန် ရာ၏။

"ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားသဘောသည် ဒုက္ခတည်း" ဟု ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

"ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားသဘောသည် ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတည်း" ဟု ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

"ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားသဘောသည် ဒုက္ခချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်တည်း" ဟု ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

"ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားသဘောသည် ဒုက္ခချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်တည်း"ဟု ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏ဟု (ဆိုကုန်ရာ၏)။

စုန္ဒ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့သည် "ငါ့သျှင်တို့ အဘယ့်ကြောင့် ဤစကားကို ရဟန်းဂေါတမသည် ဟောတော်မူသနည်း" ဟု ဆိုရာသော ဤအကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။

စုန္ဒ ဤသို့ဆိုကုန်သော သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့ကို ဤသို့ ဆိုကုန်ရာ၏ -

"ငါ့သျှင်တို့ ဤစကားသည် ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး တမလွန်အကျိုးနှင့် စပ်၏၊ ဤစကားသည် လောကုတ္တရာတရားနှင့် စပ်၏၊ ဤစကားသည် သာသနာတော်၏ အစအဦး ဖြစ်၏၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ စင်စစ် ငြီးငွေ့ရန် ဖြစ်၏၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ စွဲမက်ခြင်းကင်းရန် ဖြစ်၏၊ ဝဋ်ဆင်းရဲချုပ်ရန် ဖြစ်၏၊ ဝဋ်ဆင်းရဲငြိမ်းရန် ဖြစ်၏၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍သိရန် ဖြစ်၏၊ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ရရန် ဖြစ်၏၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ရန် ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုစကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏" ဟု (ဆိုကုန်ရာ၏)။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ပါသာဒိကသုတ် ===

ရှေ့အဖို့ကို စွဲ၍ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူ

၁၉၁။ စုန္ဒ ရှေ့အဖို့ကို စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော အကြင် မိစ္ဆာအယူတို့သည် ရှိကုန်၏၊ (ထိုမိစ္ဆာအယူတို့တွင်) အကြင် မိစ္ဆာအယူတို့ကို အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် သင်တို့အား ဟောကြားထိုက်ကုန်၏၊ ထိုမိစ္ဆာအယူတို့ကို ငါသည် သင်တို့အား ဟောတော်မူ၏၊ အကြင် မိစ္ဆာအယူတို့ကို အကြင် အခြင်းအရာအား ဖြင့်ကား သင်တို့အား မဟောကြားထိုက်ကုန်၊ ထိုမိစ္ဆာအယူတို့ကို ငါသည် သင်တို့အား အဘယ့်ကြောင့် ဟောရအံ့နည်း။

စုန္ဒ နောက်အဖို့ကို စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော အကြင်မိစ္ဆာအယူတို့သည် ရှိကုန်၏။ (ထိုမိစ္ဆာအယူတို့တွင်) အကြင် မိစ္ဆာအယူတို့ကို အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် သင်တို့အား ဟောထိုက်ကုန်၏၊ ထိုမိစ္ဆာအယူတို့ကို ငါသည် သင်တို့အား ဟောတော်မူ၏၊ အကြင် မိစ္ဆာအယူတို့ကို အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် သင်တို့အား မဟောထိုက်ကုန်၊ ထိုမိစ္ဆာအယူတို့ကို ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် သင်တို့အား ငါသည် အဘယ့်ကြောင့် ဟောရ အံ့နည်း။

စုန္ဒ အကြင်မိစ္ဆာအယူတို့ကို အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် သင်တို့အား ဟောထိုက်ကုန်၏၊ ထိုမိစ္ဆာအယူတို့ကို ငါသည် ဟောတော်မူ၏၊ အကြင်မိစ္ဆာအယူတို့ကို အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် သင်တို့အား မဟောထိုက်ကုန်၊ ထိုမိစ္ဆာအယူတို့ကို သင်တို့အား ငါသည် အဘယ့်ကြောင့် ဟောရအံ့နည်း။

ရှေ့အဖို့ကို စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော ထိုမိစ္ဆာအယူတို့ကား အဘယ်တို့နည်းဟူမူ -

စုန္ဒ "အတ္တသည်လည်းကောင်း လောကသည်လည်းကောင်း မြဲ၏၊ ဤအယူသည်သာလျှင် မှန်၏၊ တစ်ပါးသော အယူသည် အချည်းနှီးသာတည်း" ဟု ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိကုန်သော ဤသို့ ယူလေ့ရှိကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။

စုန္ဒ "အတ္တသည်လည်းကောင်း၊ လောကသည်လည်းကောင်း မမြဲ။ပ။

အတ္တသည်လည်းကောင်း၊ လောကသည်လည်းကောင်း မြဲလည်း မြဲ၏၊ မမြဲလည်း မမြဲ။

အတ္တသည်လည်းကောင်း၊ လောကသည်လည်းကောင်း မြဲသည်လည်း မဟုတ်၊ မမြဲသည်လည်း မဟုတ်။

အတ္တကိုလည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်းကောင်း မိမိပြုအပ်၏။

အတ္တကိုလည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်းကောင်း သူတစ်ပါးပြုအပ်၏။

အတ္တကိုလည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်းကောင်း မိမိလည်း ပြုအပ်၏၊ သူတစ်ပါးလည်း ပြုအပ်၏။

အတ္တကိုလည်းကောင်း၊ လောကကိုလည်းကောင်း မိမိလည်း မပြုအပ်၊ သူတစ်ပါးလည်း မပြုအပ်၊ အကြောင်းကို မစွဲမူ၍ ဖြစ်၏၊ ဤအယူသည်သာလျှင် မှန်၏၊ တစ်ပါးသော အယူသည် အချည်းနှီးသာတည်း" ဟု ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိကုန်သော ဤသို့ ယူလေ့ရှိကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။

"ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် မြဲ၏၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် မမြဲ၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် မြဲလည်း မြဲ၏၊ မမြဲလည်း မမြဲ၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် မြဲသည်လည်း မဟုတ် မမြဲသည်လည်း မဟုတ်၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို မိမိ ပြုအပ်၏၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို သူတစ်ပါး ပြုအပ်၏၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို မိမိလည်း

ပြုအပ်၏၊ သူတစ်ပါးလည်း ပြုအပ်၏၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို မိမိလည်း မပြုအပ်၊ သူတစ်ပါးလည်း မပြုအပ်၊ အကြောင်းကို မစွဲမူ၍ ဖြစ်၏၊ ဤအယူသည်သာလျှင် မှန်၏၊ တစ်ပါးသော အယူသည် အချည်းနှီးသာ တည်း" ဟု ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိကုန်သော ဤသို့ ယူလေ့ရှိကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။

၁၉၂။ စုန္ဒ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့တွင် "အတ္တသည်လည်းကောင်း လောကသည်လည်းကောင်း မြဲ၏၊ ဤအယူသည်သာလျှင် မှန်၏၊ တစ်ပါးသော အယူသည် အချည်းနှီးသာတည်း" ဟု ဤသို့ဆိုလေ့ရှိကုန်သော ဤသို့ ယူလေ့ရှိကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို ချဉ်းကပ်၍ ငါသည် ဤသို့ ဆို၏၊ "ငါ့သျှင်တို့ အတ္တသည် လည်းကောင်း၊ လောကသည် လည်းကောင်း မြဲ၏ ဟူသော အကြင်စကားကို (သင်တို့သည်) ဆိုကုန်၏၊ ဤစကားသည် ရှိသလော" ဟု (ဆို၏)။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် "ဤအယူသည်သာလျှင် မှန်၏၊ တစ်ပါးသော အယူသည် အချည်းနှီးသာတည်း" ဟု အကြင်စကားကို ဆိုကြ ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ထိုစကားကိုလည်း ငါသည် လက်မခံ၊ ထိုသို့ လက်မခံခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ စုန္ဒ ဤလောက၌ မှားသော အယူရှိကုန်သော အချို့သောသတ္တဝါတို့ ရှိသော ကြောင့် တည်း။

စုန္ဒ ဤမိစ္ဆာအယူကိုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိစေခြင်း၌ ငါသည် မိမိနှင့်တူသော သူကို မမြင်၊ သာလွန်သော သူကိုကား အဘယ်မှာ မြင်အံ့နည်း၊ စင်စစ် အကြင် ခန္ဓာစသော အဘိဓမ္မတရားကို သိစေခြင်းသည် ရှိ၏၊ ထိုခန္ဓာစသော အဘိဓမ္မတရားကို သိစေခြင်း၌ ငါသည်သာလျှင် သာလွန်၏။

၁၉၃။ စုန္ဒ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့တွင် "အတ္တသည် လည်းကောင်း၊ လောကသည် လည်းကောင်း၊ မြဲ၏၊ အတ္တသည် လည်းကောင်း၊ လောကသည် လည်းကောင်း၊ မမြဲ၊ အတ္တသည် လည်းကောင်း၊ လောက သည် လည်းကောင်း မြဲလည်း မြဲ၏၊ မမြဲလည်း မမြဲ၊ အတ္တသည် လည်းကောင်း၊ လောကသည် လည်းကောင်း မြဲသည်လည်း မဟုတ် မမြဲသည်လည်း မဟုတ်။

အတ္တကိုလည်းကောင်း၊ လောကကို လည်းကောင်း၊ မိမိပြုအပ်၏၊ အတ္တကို လည်းကောင်း၊ လောကကို လည်းကောင်း သူတစ်ပါးပြုအပ်၏၊ အတ္တကို လည်းကောင်း၊ လောကကို လည်းကောင်း၊ မိမိလည်း ပြုအပ်၏၊ သူတစ်ပါးလည်း ပြုအပ်၏၊ အတ္တကို လည်းကောင် လောကကို လည်းကောင်း မိမိလည်း မပြုအပ်၊ သူတစ်ပါးလည်း မပြုအပ်၊ အကြောင်းကို မစွဲမူ၍ ဖြစ်၏။

ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် မြဲ၏၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် မမြဲ၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် မြဲလည်း မြဲ၏၊ မမြဲလည်း မမြဲ၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲသည် မြဲသည်လည်း မဟုတ်၊ မမြဲသည်လည်း မဟုတ်။ ချမ်းသာဆင်းရဲကို မိမိပြု အပ်၏၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို သူတစ်ပါး ပြုအပ်၏၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို မိမိလည်း ပြုအပ်၏၊ သူတစ်ပါးလည်း ပြုအပ်၏၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို မိမိလည်း မပြုအပ်၊ သူတစ်ပါးလည်း မပြုအပ်။ အကြောင်းကို မစွဲမူ၍ ဖြစ်၏၊ ဤအယူသည်သာလျှင် မှန်၏၊ တစ်ပါးသော အယူသည် အချည်းနှီးသာ တည်း" ဟု ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိကုန်သော ဤသို့ ယူလေ့ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို ချဉ်းကပ်၍ ငါသည် ဤသို့ ဆို၏၊ "ငါ့သျှင်တို့ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို မိမိလည်း မပြုအပ်၊ သူတစ်ပါးလည်း မပြုအပ်၊ အကြောင်းကို မစွဲမူ၍ ဖြစ်၏ဟု အကြင်စကားကို ဆိုအပ်၏၊ ဤစကားသည် ရှိသလော" ဟု (ဆို၏)၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် "ဤအယူသည်သာလျှင် မှန်၏၊ တစ်ပါးသော အယူသည် အချည်းနှီးသာ တည်း" ဟု အကြင်စကားကို ဆိုကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ထိုစကားကို ငါသည် လက်မခံ၊ ထိုသို့ လက်မခံခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ စုန္ဒ ဤလောက၌ မှားသော မိစ္ဆာအယူရှိကုန်သော အချို့သော သတ္တဝါတို့ ရှိသောကြောင့်တည်း။

စုန္ဒ ဤမိစ္ဆာအယူကိုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိစေခြင်း၌ ငါသည် မိမိနှင့်တူသော သူကို မမြင်၊ သာလွန်သော သူကိုကား အဘယ်မှာ မြင်အံ့နည်း၊ စင်စစ် အကြင် ခန္ဓာစသော အဘိဓမ္မတရားကို သိစေခြင်းသည် ရှိ၏၊ ထိုခန္ဓာစသော အဘိဓမ္မတရားကို သိစေခြင်း၌ ငါသည်သာလျှင် သာလွန်၏။

စုန္ဒ ဤဆိုခဲ့သော မိစ္ဆာအယူတို့ကား ရှေ့အဖို့ကို စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော မိစ္ဆာအယူတို့တည်း၊ အကြင် မိစ္ဆာအယူတို့ကို အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ငါသည် သင်တို့အား ဟောထိုက်ကုန်၏၊ ထိုမိစ္ဆာ အယူတို့ကို ငါသည် သင်တို့အား ဟောတော်မူ၏၊ ထိုမိစ္ဆာအယူတို့ကို အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ငါသည် သင်တို့ အား မဟောထိုက်ကုန်၊ ထိုမိစ္ဆာအယူတို့ကို ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ငါသည် သင်တို့ အား အဘယ်ကြောင့် ဟောရအံ့နည်း။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၆ - ပါသာဒိကသုတ် ===

နောက်အဖို့ကို စွဲ၍ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူ

၁၉၄။ စုန္ဒ အကြင်မိစ္ဆာအယူတို့ကို အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ငါသည် သင်တို့အား ဟောထိုက် ကုန်၏၊ ထိုမိစ္ဆာအယူတို့ကို ငါသည် သင်တို့အား ဟောတော်မူ၏၊ ထိုမိစ္ဆာအယူတို့ကို အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့် ငါသည် သင်တို့အား မဟောထိုက်ကုန်၊ ထိုမိစ္ဆာအယူတို့ကို ထိုအခြင်းအရာ အားဖြင့် ငါသည် သင်တို့အား အဘယ့်ကြောင့် ဟောရအံ့နည်း။ နောက်အဖို့ကို စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော ထိုမိစ္ဆာ အယူတို့ကား အဘယ်တို့နည်း ဟူမူ -

စုန္ဒ "အတ္တသည် ရုပ်ရှိ၏၊ သေပြီးနောက်၌ မြဲ၏၊ ဤအယူသည်သာလျှင် မှန်၏၊ တစ်ပါးသော အ ယူသည် အချည်းနှီး သာတည်း" ဟု ဤသို့ဆိုလေ့ ရှိကုန်သော ဤသို့ယူလေ့ ရှိကုန်သော အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။

စုန္ဒ ထို့ပြင် "အတ္တသည် ရုပ်မရှိ၊ အတ္တသည် ရုပ်ရှိလည်း ရှိ၏၊ ရုပ်မရှိလည်း မရှိ၊ အတ္တသည် ရုပ်ရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ ရုပ်မရှိသည်လည်း မဟုတ်။

အတ္တသည် သညာရှိ၏။ အတ္တသည် သညာမရှိ။ အတ္တသည် သညာရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ သညာ မရှိသည်လည်း မဟုတ်။ အတ္တသည် သေလျှင် ပြတ်၏၊ ပျက်စီး၏၊ သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်။ ဤအယူသည်သာလျှင် မှန်၏။ တစ်ပါးသော အယူသည် အချည်းနှီး သာတည်း" ဟု ဤသို့ ဆိုလေ့ ရှိကုန်သော ဤသို့ ယူလေ့ရှိကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။

စုန္ဒ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့တွင် "အတ္တသည် ရုပ်ရှိ၏၊ အတ္တသည် သေသည့်နောက်၌ မြဲ၏၊ ဤအယူသည် သာလျှင် မှန်၏၊ တစ်ပါးသော အယူသည် အချည်းနှီး သာတည်း" ဟု ဤသို့ ဆိုလေ့ ရှိကုန်သော ဤသို့ ယူလေ့ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို ချဉ်းကပ်၍ ငါသည် ဤသို့ ဆို၏၊ "ငါ့သျှင်တို့ အတ္တသည် ရုပ်ရှိ၏၊ သေသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏ဟု အကြင်စကားကို သင်တို့ ဆို၏၊ ဤစကားသည် ရှိသလော" ဟု (ဆို၏)၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် "ဤအယူသည်သာလျှင်မှန်၏၊ တစ်ပါးသော အယူ သည် အချည်းနှီးသာတည်း" ဟု အကြင်စကားကို ဆိုကြကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏ တို့၏ ထိုစကားကို ငါသည် လက်မခံ၊ ထိုသို့ လက်မခံခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ စုန္ဒ ဤလောက၌ များသော မိစ္ဆာအယူ ရှိကုန်သော အချို့သော သတ္တဝါတို့ရှိသောကြောင့်တည်း။

စုန္ဒ ဤမိစ္ဆာအယူကိုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိစေခြင်း၌ ငါသည် မိမိနှင့်တူသော သူကို မမြင်၊ သာလွန်သော သူကိုကား အဘယ်မှာ မြင်အံ့နည်း၊ စင်စစ် အကြင်ခန္ဓာစသော အဘိညေယျတရားကို သိစေခြင်းသည် ရှိ၏၊ ထိုခန္ဓာစသော အဘိညေယျတရားကို သိစေခြင်း၌ ငါသည်သာလျှင် သာလွန်၏။

၁၉၅။ စုန္ဒ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့တွင် "အတ္တသည် ရုပ်မရှိ။ အတ္တသည် ရုပ်ရှိလည်း ရှိ၏၊ ရုပ်မရှိလည်း မရှိ။ အတ္တသည် ရုပ်ရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ ရုပ်မရှိသည်လည်း မဟုတ်။ အတ္တသည် သညာ ရှိ၏၊ အတ္တသည် သညာ မရှိ။ အတ္တသည် သညာရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်။ အတ္တသည် သေလျှင် ပြတ်၏၊ ပျက်စီး၏၊ သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်။ ဤအယူသည်သာလျှင် မှန်၏၊ တစ်ပါးသော အယူသည် အချည်းနှီးသာတည်း" ဟု ဤသို့ဆိုလေ့ရှိကုန်သော ဤသို့ယူလေ့ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို ချဉ်းကပ်၍ ငါသည် ဤသို့ ဆို၏၊ "ငါ့သျှင်တို့ အတ္တသည် သေလျှင် ပြတ်၏၊ ပျက်စီး၏၊ သေသည်မှနောက်၌ မဖြစ်ဟူသော အကြင်စကားကို သင်တို့ဆို၏၊ ဤစကားသည် ရှိသလော" ဟု (ဆို၏)။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် "ဤအယူသည်သာလျှင် မှန်၏၊ တစ်ပါးသော အယူသည် အချည်းနှီးသာတည်း" ဟု အကြင်စကားကို ဆိုကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ထိုစကားကို ငါသည် လက်မခံ၊ ထိုသို့ လက်မခံခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ စုန္ဒ ဤလောက၌ မှားသော မိစ္ဆာအယူရှိ ကုန်သော အချို့သော သတ္တဝါတို့ ရှိသောကြောင့်တည်း။

စုန္ဒ ဤမိစ္ဆာအယူကိုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိစေခြင်း၌ ငါသည် မိမိနှင့်တူသော သူကို မမြင်၊ သာလွန်သော သူကိုကား အဘယ်မှာ မြင်အံ့နည်း၊ စင်စစ် အကြင်ခန္ဓာစသော အဘိညေယျတရားကို သိစေခြင်းသည် ရှိ၏၊ ထိုခန္ဓာစသော အဘိညေယျတရားကို သိစေခြင်း၌ ငါသည်သာလျှင် သာလွန်၏။

စုန္ဒ ဤဆိုခဲ့သော မိစ္ဆာအယူတို့သည် နောက်အဖို့ကို စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော မိစ္ဆာအယူတို့တည်း၊ (ထိုမိစ္ဆာအယူတို့တွင်) အကြင်မိစ္ဆာအယူတို့ကို အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် သင်တို့အား ဟောထိုက်ကုန်၏၊ ထိုမိစ္ဆာအယူတို့ကို ငါသည် သင်တို့အား ဟော၏၊ အကြင်မိစ္ဆာအယူတို့ကို အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် သင်တို့အား မဟောထိုက်ကုန်၊ ထိုမိစ္ဆာအယူတို့ကို ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ငါသည် သင်တို့အား အဘယ့် ကြောင့် ဟောရအံ့နည်း။

၁၉၆။ စုန္ဒ ရှေ့အဖို့ကို စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော ဤမိစ္ဆာအယူတို့ကို လည်းကောင်း နောက်အဖို့ကို စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော ဤမိစ္ဆာအယူတို့ကို လည်းကောင်း ပယ်ခြင်းငှါ လွန်မြောက်ခြင်းငှါ ဤသို့သော နည်းဖြင့် ငါသည် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ဟောအပ်ကုန်၏၊ ထားအပ်ကုန်၏။

အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ -

စုန္ဒ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်လျက် သတိရှိလျက် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက် လောက၌ ဖြစ်တတ်သော လိုချင်တပ်မက်ခြင်းနှင့် နှလုံးမသာ ယာခြင်းကို ပယ်ဖျောက်၍ နေ၏။

ခံစားမှုဝေဒနာတို့၌ ခံစားမှုဝေဒနာဟု အဖန်ဖန် ရှုလျက်။ပ။ စိတ်၌ စိတ်ဟု အဖန်ဖန် ရှုလျက်။ပ။ သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားဟု အဖန်ဖန် ရှုလျက် လောက၌ ဖြစ်တတ်သော လိုချင် တပ်မက်ခြင်းနှင့် နှလုံးမသာယာခြင်းကို ပယ်ဖျောက်၍ နေ၏။

စုန္ဒ ရှေ့အဖို့ကို စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော ဤမိစ္ဆာအယူတို့ကို လည်းကောင်း နောက်အဖို့ကို စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော ဤမိစ္ဆာအယူတို့ကို လည်းကောင်း ပယ်ခြင်းငှါ လွန်မြောက်ခြင်းငှါ ဤသို့သော နည်းဖြင့် ငါသည် ဤသတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ဟောအပ်ကုန်၏၊ ထားအပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁၉၇။ ထိုအခါ အသျှင်ဥပဝါဏသည် မြတ်စွာဘုရား၏နောက်မှ မြတ်စွာဘုရားကို ယပ်ခတ်လျက် နေ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ဥပဝါဏသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

မြတ်စွာဘုရား အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား ဤတရားဒေသနာသည် ကြည်ညိုဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား ဤတရားဒေသနာသည် အလွန်ကြည်ညိုဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား ဤတရားဒေသနာသည် အဘယ်အမည်ရှိပါသနည်းဟု (လျှောက်၏)။

ဥပဝါဏ ဤတရားဒေသနာကို ကြည်ညိုဖွယ် ပါသာဒိကဂုဏ် ရှိသောကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ 'ပါသာဒိက' ဒေသနာ ဟူ၍သာ မှတ်လေလော့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို မိန့်တော်မူ၏၊ အသျှင်ဥပဝါဏသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေ သတည်း။

ခြောက်ခုမြောက် ပါသာဒိကသုတ် ပြီး၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၇ - လက္ခဏသုတ် ===

သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော မဟာပုရိသလက္ခဏာ

၁၉၈။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟူ၍ ခေါ် တော်မူ၏။

ထိုရဟန်းတို့သည် "အသျှင်ဘုရား"ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထား ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူ၏။

၁၉၉။ ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားမြတ်၏ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ် 'မဟာပုရိသ' လက္ခဏာ တို့သည် ရှိကုန်၏၊ အကြင်လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ယောကျ်ားမြတ်အား နှစ်ပါးသော အဖြစ်တို့သာ လျှင် ရှိကုန်၏၊ အခြားတစ်ပါးသော အဖြစ်တို့သည် မရှိကုန်။

အကယ်၍ လူ့ဘောင်၌ နေသော် တရားစောင့်သော တရားနှင့်အညီ မင်းပြုသော သမုဒ္ဒရာ လေးစင်း အပိုင်းအခြားရှိသည့် လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော ရန်အပေါင်းကို အောင်မြင်သော တိုင်းနိုင်ငံကို တည် ငြိမ်စေသော ရတနာခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော စကြဝတေးမင်း ဖြစ်၏၊ ထို (စကြဝတေးမင်း) အား ဤရတနာခုနစ်ပါးတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤ (ရတနာခုနစ်ပါး) တို့ကား အဘယ် နည်း စကြာရတနာ ဆင့်ရတနာ မြင်းရတနာ ပတ္တမြားရတနာ မိန်းမမြတ်ရတနာ သူဌေးရတနာ ခုနစ်ခု မြောက်သော သားကြီး ရတနာတို့တည်း။ ထို (စကြဝတေးမင်း) အား ရဲရင့်ကုန်သော သူရဲကောင်း အင်္ဂရုပ် ရှိကုန်သော တစ်ဖက်စစ် သည်တို့ကို နှိမ်နင်းနိုင်ကုန်သော အထောင်မကသော သားတော် တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထို (စကြဝတေးမင်း) သည် သမုဒ္ဒရာအဆုံးရှိသော ဤမြေကို ညှဉ်းဆဲခြင်း သတ်ဖြတ်ခြင်း မရှိဘဲ တရားသဖြင့် အောင်မြင်၍ အုပ်စိုး၏။ အကယ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သော် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော လောက၌ (ကိလေသာ) အပိတ်အပင်ကို ဖွင့်လှစ်ဖျက်ဆီးပြီးသော ဘုရားဖြစ်၏။

၂၀၀။ အကြင်လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ယောကျ်ားမြတ်အား နှစ်မျိုးသော အဖြစ်တို့သာလျှင် ရှိကုန်၏၊ အခြားသော အဖြစ် မရှိကုန်၊ အကယ်၍ လူ့ဘောင်၌ နေသော် စကြဝတေးမင်း ဖြစ်၏။ပ။ အကယ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သော် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော လောက၌ (ကိလေသာ) အပိတ်အပင်ကို ဖွင့်လှစ် ဖျက်ဆီးပြီးသော ဘုရားဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားမြတ်၏ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ထိုယောကျ်ားမြတ် 'မဟာပုရိသ' လက္ခဏာ တို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ယောကျ်ားမြတ်သည် အညီအညွတ် ကောင်းစွာ ထိသော ခြေဖဝါးရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားမြတ်သည် အကြင် အညီအညွတ် ကောင်းစွာ ထိသော ခြေဖဝါးရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤ (အညီအညွတ် ကောင်းစွာ ထိသော ခြေဖဝါးရှိခြင်း) သည်လည်း ယောကျ်ားမြတ်၏ မဟာပုရိသ လက္ခဏာ ပေတည်း (၁)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ယောကျ်ားမြတ်၏ အောက်ခြေဖဝါးပြင်တို့၌ အကန့်တစ်ထောင်ရှိကုန်သော အကွပ်ပုံတောင်းတို့နှင့်တကွ အခြင်းအရာအလုံးစုံနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော စက်ဝန်းတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လျက် ရှိကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားမြတ်၏ ခြေဖဝါးပြင်တို့၌ အကန့်တစ်ထောင်ရှိကုန်သော အကွပ် ပုံတောင်းတို့နှင့်တကွ အခြင်းအရာအလုံးစုံနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော အကြင်စက်ဝန်းတို့သည် ဖြစ်ပေါ် ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤ (စက်ဝန်းတို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း) သည်လည်း ယောကျ်ားမြတ်၏ မဟာပုရိသလက္ခဏာ ပေတည်း။ (၂)

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ယောကျ်ားမြတ်သည် ရှည်သော ဖနှောင့်ရှိ၏။ပ။ (၃)

ရှည်သွယ်သော လက်ချောင်း ခြေချောင်းရှိ၏။ (၄)

နူးညံ့ နုနယ်သော လက်ဖဝါး ခြေဖဝါးရှိ၏။ (၅)

ကွန်ရက်ပမာ ညီညာသော လက်ချောင်း ခြေချောင်းရှိ၏။ (၆)

ဖမျက်မြင့်သော ခြေရှိ၏။ (၇)

ဧဏီသားကောင်၏ သလုံးမြင်းခေါင်းကဲ့သို့သော သလုံးမြင်းခေါင်းရှိ၏။ (၈)

မကိုင်းမညွတ်ဘဲ ရပ်လျက်ပင် နှစ်ဖက်သော လက်ဝါးပြင်တို့ဖြင့် ပုဆစ်ဒူးတို့ကို သုံးသပ်နိုင်၏။ (၉)

အအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော ပုရိသနိမိတ်ရှိ၏။ (၁၀)

ရွှေအဆင်းရှိ၏၊ ရွှေနှင့်တူသော (အသား) အရေရှိ၏။ (၁၁)

ချောမွေ့သော အသားအရေရှိ၏၊ အသားအရေ ချောမွေ့သောကြောင့် မြူအညစ်အကြေး မလိမ်းကျံ (မငြိကပ်)။ (၁၂)

တစ်ပင်ချင်းပေါက်သော မွေးညင်းရှိ၏၊ မွေးညင်းပေါက်တို့ ၌ တစ်ပင် တစ်ပင်သော မွေးညင်းတို့သာလျှင် ပေါက်ကုန်၏။ (၁၃)

အထက်သို့ ကော့တက်သော မွေးညင်းရှိ၏၊ မျက်စဉ်းညိုအဆင်း ရှိကုန်သော မွေးညင်းတို့သည့်ဖက်နားတောင်းသဏ္ဍာန် လကျ်ာရစ်လည်၍ အထက်သို့ ကော့တက်လျက် ပေါက်ကုန်၏။ (၁၄)

ဗြဟ္မာမင်းကဲ့သို့ ဖြောင့်မတ်သော ကိုယ်ရှိ၏။ (၁၅)

အရပ်ခုနစ်ပါး၌ (အသား) ဖြိုးမောက်ခြင်း ရှိ၏။ (၁၆)

ခြင်္သေ့ကိုယ်ရှေ့ပိုင်းနှင့် တူသော ကိုယ်ရှိ၏။ (၁၇)

လက်ပြင်နှစ်ဖက်အကြား၌ (တစ်ပြင်တည်းညီလျက်) ပြည့်ဖြိုးသော ကျောပြင်ရှိ၏။ (၁၈)

ပညောင်ပင်ကဲ့သို့ ဝန်းသော ကိုယ်ရှိ၏၊ ထို (ယောကျ်ားမြတ်)၏ အလံသည် ကိုယ်အရပ်မြင့်သလောက် ကျယ်ပြန့်၏၊ ကိုယ်အရပ်သည်လည်း အလံကျယ်ပြန့်သလောက် မြင့်၏။ (၁၉)

ညီညာစွာ လုံးသော လည်ပင်းလည်တိုင် ရှိ၏။ (၂၀)

အရသာကို ဆောင်သော အလွန်ကောင်းမြတ်သော အကြော ရှိ၏။ (၂၁)

ခြင်္သေ့၏ မေးနှင့်တူသော မေးရှိ၏။ (၂၂)

လေးဆယ်သော သွားရှိ၏။ (၂၃)

ညီညွတ်သော သွားရှိ၏။ (၂၄)

မကျဲသော သွားရှိ၏။ (၂၅)

အလွန်ဖြူစင်သော အစွယ် (လေးချောင်း) ရှိ၏။ (၂၆)

ကြီးမား ရှည်လျား နူးညံ့သော လျှာရှိ၏။ (၂၇)

ပြဟ္မာမင်း၏ အသံနှင့်တူသော အသံရှိ၏၊ ကရဝိက်ငှက်၏ အသံနှင့်တူသော အသံရှိ၏။ (၂၈)

အလွန်ညိုသော မျက်လုံးရှိ၏။ (၂၉)

နွားငယ်မျက်တောင်နှင့်တူသော မျက်တောင်ရှိ၏။ (၃၀)

ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားမြတ်၏ မျက်မှောင်နှစ်ခု အကြား၌ နူးညံ့သော လဲဝါဂွမ်းနှင့် တူသော ဖြူစင်သော ဥဏ္ဏာလုံမွေးရှင်သည် ပေါက်လျက် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားမြတ်၏ မျက်မှောင်နှစ်ခု အကြား၌ နူးညံ့သော လဲဝါဂွမ်းနှင့် တူသော ဖြူစင်သော အကြင်ဥဏ္ဏာလုံ မွေးရှင် ပေါက်လျက် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤ (ဥဏ္ဏာလုံမွေးရှင် ပေါက်လျက် ရှိခြင်း) သည်လည်း ယောကျ်ားမြတ်၏ မဟာပုရိသ လက္ခဏာ ပေတည်း။ (၃၁)

ရဟန်းတို့ ဤယောကျ်ားမြတ်သည် သင်းကျစ်ဆင်ထားဘိသကဲ့သို့သော ဦးခေါင်းရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားမြတ်သည် အကြင် သင်းကျစ်ဆင်ထား ဘိသကဲ့သို့သော ဦးခေါင်းရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤ (သင်းကျစ် ဆင်ထားဘိ သကဲ့သို့သော ဦးခေါင်းရှိခြင်း) သည်လည်း ယောကျ်ားမြတ်၏ မဟာပုရိသ လက္ခဏာ ပေတည်း။ (၃၂)

ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားမြတ်၏ ထိုသုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ် 'မဟာပုရိသ' လက္ခဏာ တို့သည် ဤသည်တို့ ပေတည်း။ ယင်း (လက္ခဏာ) တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ယောကျ်ားမြတ်အား နှစ်မျိုးသော အဖြစ်တို့သာလျှင် ရှိကုန်၏၊ အခြားသော အဖြစ်တို့ကား မရှိကုန်။

(ထိုယောကျ်ားမြတ်သည်) အကယ်၍ လူ့ဘောင်၌နေသော် တရားစောင့်သော တရားနှင့်အညီ မင်းပြုသော သမုဒ္ဒရာလေးစင်း အပိုင်းအခြားရှိသည့် လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော ရန်အပေါင်းကို အောင်မြင်သော တိုင်းနိုင်ငံကို တည်ငြိမ်စေသော ရတနာခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော စကြဝတေးမင်း ဖြစ်၏။ပ။ အကယ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သော် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော လောက၌ (ကိလေသာ) အပိတ်အပင်ကို ဖွင့်လှစ်ဖျက်ဆီး ပြီးသော ဘုရားဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားမြတ်၏ ဤသုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော မဟာပုရိသ လက္ခဏာတို့ကို သာသနာပ ရသေ့တို့ သည်လည်း ကျက်မှတ်ထားကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် ဤကံကို ပြုခြင်းကြောင့် ဤလက္ခဏာကိုရ၏ဟူ၍ကား မသိကုန်။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၇ - လက္ခဏသုတ် ===

(၁) သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒ လက္ခဏာတော်

၂၀၁။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးမွေးဖွားခဲ့ရာ 'ဇာတိ'၊ ရှေးဖြစ်ခဲ့ရာ 'ဘဝ'၊ ရှေး နေခဲ့ရာ 'ဘုံဌာန'တို့၌ လူဖြစ်စဉ်အခါက ကုသိုလ်တရားတို့၌ မြဲမြံစွာ ဆောက်တည်၏၊ မဆုတ်မနစ် ဆောက်တည်၏၊ ကာယသုစရိုက် ဝစီသုစရိုက် မနောသုစရိုက်၌ လည်းကောင်း၊ ပေးကမ်း ဝေဖန်ခြင်း၌ လည်းကောင်း၊ သီလဆောက်တည်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဥပုသ်စောင့်သုံးခြင်း၌လည်းကောင်း အမိ၌ ပြုဖွယ် ဝတ်ကိုပြုခြင်း အဖ၌ ပြုဖွယ်ဝတ်ကို ပြုခြင်း သမဏ၌ ပြုဖွယ်ဝတ်ကို ပြုခြင်း ဗြာဟ္မဏ၌ ပြုဖွယ် ဝတ်ကို ပြုခြင်း အမျိုး၌ ကြီးသူတို့ကို အရိုအသေပြုခြင်း၌လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော လွန်မြတ်သော ကုသိုလ် တရားတို့၌လည်းကောင်း မြဲမြံစွာ ဆောက်တည်၏၊ မဆုတ်မနစ် ဆောက်တည်၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကံကို ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဆည်းပူးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုကံ၏ များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပြန့်ပြောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနတ်ပြည်၌ တစ်ပါးသော နတ်တို့ကို နတ်၌ဖြစ်သော အသက်၊ နတ်၌ ဖြစ်သော အဆင်း၊ နတ်၌ဖြစ်သော ချမ်းသာ၊ နတ်၌ဖြစ်သော အခြံအရံ၊ နတ်၌ဖြစ်သော အစိုးရခြင်း၊ နတ်၌ ဖြစ်သော ရူပါရုံ၊ နတ်၌ဖြစ်သော သဒ္ဒါရုံ၊ နတ်၌ဖြစ်သော ဂန္ဓာရုံ၊ နတ်၌ဖြစ်သော ရသာရုံ၊ နတ်၌ ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဟု ဆိုအပ်သော ဆယ်ပါးသော အရာဌာနတို့ဖြင့် သာလွန်၏ (လွှမ်းမိုး၍ တည်၏)။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနတ်ပြည်မှ စုတေ၍ ဤလူ့ပြည်သို့ လာရောက်သည်ရှိသော် ဤမဟာ ပုရိသ လက္ခဏာကို ရ၏။ အညီအညွတ် ကောင်းစွာထိသော ခြေဖဝါးရှိ၏၊ ခြေကို မြှောက်၍ အညီအညွတ် ချ၏၊ ခြေကို မြှောက်၍ အညီအညွတ် ကြွ၏၊ အလုံးစုံသော ခြေဖဝါးပြင်တို့ ဖြင့် အညီအညွတ် မြေကို ထိ၏။

၂၀၂။ ထိုလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုသူသည် အကယ်၍ လူ့ဘောင်၌ နေသော် တရား စောင့်သော တရားနှင့်အညီ မင်းပြုသော သမုဒ္ဒရာလေးစင်း အပိုင်းအခြားရှိသည့် လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော ရန်အပေါင်းကို အောင်မြင်သော တိုင်းနိုင်ငံကို တည်ငြိမ်စေသော ရတနာခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော စကြဝတေးမင်း ဖြစ်၏၊ ထို (စကြဝတေးမင်း) အား ဤရတနာ ခုနစ်ပါးတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤ (ရတနာ ခုနစ်ပါး)တို့ကား အဘယ်နည်း၊ စကြာရတနာ ဆင်ရတနာ မြင်းရတနာ ပတ္တမြားရတနာ မိန်းမမြတ် ရတနာ သူဌေးရတနာ ခုနစ်ခုမြောက် သားကြီးရတနာတို့တည်း။ ထို (စကြဝတေးမင်း) အား ရဲရင့်ကုန်သော သူရဲကောင်းအင်္ဂါရုပ်ရှိကုန်သော တစ်ဖက်စစ်သည်တို့ကို နှိမ်နင်းနိုင်ကုန်သော အထောင် မကသော သား တော်တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထို (စကြဝတေးမင်း) သည် သမုဒ္ဒရာအဆုံးရှိသော ဤမြေကို ညှဉ်းဆဲခြင်း သတ် ဖြတ်ခြင်းမရှိဘဲ တရားသဖြင့် အောင်မြင်၍ ခိုးသား ဓားပြ ကင်းသော ပြည့်စုံ ကြွယ်ဝသော ဥပဒ် ဘေးရန် မရှိသော ငြိမ်းချမ်းသော နိုင်ငံတော်ကြီးကို အုပ်စိုး၏။

မင်းဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ရန်သူဖြစ်သော တစ်စုံတစ်ယောက်သော လူသားဖြစ်သူသည် ထိုမင်းကို မပိတ်ပင် မတားမြစ်နိုင်။ မင်းဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။

အကယ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သော် လောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော (ကိလေသာ) အပိတ်အပင်ကို ဖွင့်လှစ် ဖျက်ဆီးပြီးသော ဘုရားဖြစ်၏။

ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

လောက၌ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော ရန်သူဖြစ်ကုန်သော အတွင်းအပဖြစ်ကုန်သော ရာဂသည် လည်းကောင်း ဒေါသသည် လည်းကောင်း မောဟသည် လည်းကောင်း သမဏသည် လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း နတ်သည် လည်းကောင်း မာရ်နတ်သည် လည်းကောင်း ဗြဟ္မာသည် လည်းကောင်း တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည်လည်းကောင်း ထိုဘုရားကို မပိတ်ပင် မတားမြစ်နိုင်။ ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ ဤအကြောင်းအရာကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

၂၀၃။ ထိုနေရာ၌ သံဂါယနာတင် မထေရ်တို့သည် ဤဂါထာကို ဆိုအပ်၏ -

(၁) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သစ္စာစောင့်ခြင်း၌ လည်းကောင်း၊ ကုသိုလ်ကမ္မပထ တရား ဆယ်ပါး၌ လည်းကောင်း၊ ဣန္ဒြေကို ဆုံးမခြင်း၌ လည်းကောင်း၊ ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကို စောင့်ခြင်း၌ လည်းကောင်း၊ ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကို ဖြူစင်စွာ ပြုခြင်း သမထ ဝိပဿနာ၏ တည်ရာ သီလကို စောင့်ခြင်း ဥပုသ် ကျင့်သုံးခြင်း တို့၌ လည်းကောင်း၊ အလှူပေးခြင်း၌ လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါတို့ကို မညှဉ်းဆဲခြင်း၌ လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါတို့ကို အနိုင်အထက်မပြုခြင်း၌ လည်းကောင်း မွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍ မြဲမြံစွာ ဆောက်တည်လျက် ပြည့်စုံစွာ ကျင့်၏။

(၂) ထို မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကံကြောင့် နတ်ပြည်သို့ လားရ၏၊ နတ်ချမ်းသာ ကိုလည်းကောင်း၊ ပျော်ရွှင်မွေ့လျော်ခြင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ခံစားရ၏၊ ထိုနတ်ပြည် မှစုတေ၍ တစ်ဖန် ဤလူ့ပြည်သို့ လာသည်ရှိသော် ညီညွတ်သော ခြေတို့ဖြင့် မြေကို ထိ၏။

(၃) လက္ခဏာဖတ်ပုဏ္ဏားတို့သည် အညီအညွတ် စည်းဝေးကုန်၍ ပြောကြား ကုန်၏၊ အညီအညွတ် မြေကို ထိသော ခြေရှိသော သတို့သားကို လူသည်လည်း ကောင်း၊ ရဟန်းသည်လည်းကောင်း ပိတ်ပင် တားမြစ်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်၊ ထို လက္ခဏာသည် ထိုအကျိုးကို ပြ၏။

(၄) ဤသတို့သားသည် အိမ်၌နေသည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုသစ္စာစောင့်ခြင်းစသော ကံ၏ အကျိုးအားဖြင့် ထိုသတို့သားကို တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည် မပိတ်ပင် မတား မြစ်နိုင်၊ သူတစ်ပါးတို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်၏၊ ရန်သူတို့သည် မနှိပ်စက်နိုင်၊ ဤလောက၌ တစ်စုံတစ်ယောက်သော လူသားဖြစ်သူသည် မပိတ်ပင် မတားဆီးနိုင်။

(၅) ထိုလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော သတို့သားသည် အကယ်၍ ရဟန်းပြုအံ့၊ လောကနယ်မှ လွတ်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရလိုခြင်း 'နေက္ခမ္မဆန္ဒ' ၌ မွေ့လျော်သော ပညာ အဆင်အခြင်နှင့်ပြည့်စုံသော ဘုရားဖြစ်၏၊ သတ္တဝါတို့ထက် မြတ်သော ထို ဘုရားသည် စင်စစ် ပိတ်ပင်တားဆီးအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်နိုင်၊ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည်ကား ထို (သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒလက္ခဏာ)၏ သဘောတည်း။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၇ - လက္ခဏသုတ် ===

(၂) ပါဒတလစက္က လက္ခဏာတော်

၂၀၄။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးမွေးဖွားခဲ့ရာ 'ဇာတိ'၊ ရှေးဖြစ်ခဲ့ရာ 'ဘဝ'၊ ရှေးနေခဲ့ရာ 'ဘုံဌာန'တို့၌ လူဖြစ်စဉ်အခါက လူအများ၏ ချမ်းသာကို ဆောင်ခဲ့၏၊ ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်ဖွယ်ဘေးကို ပယ်ဖျောက်ခဲ့၏၊ တရားနှင့်လျော်စွာ စောင့်ရှောက်မှု ကာကွယ်မှု လုံခြုံစေမှုကိုလည်း စီရင်ခဲ့၏၊ အခြံအရံနှင့် တကွသော အလှုကိုလည်း ပေးလှူခဲ့၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကံကို ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဆည်းပူးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုကံ၏ များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပြန့်ပြောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်၏။ပ။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနတ်ပြည်မှ စုတေ၍ ဤလူ့ပြည်သို့ လာရောက်သည်ရှိသော် ဤမဟာပုရိသလက္ခဏာကို ရ၏။ အောက်ခြေဖဝါး အပြင်တို့၌ အကန့်တစ်ထောင်ရှိကုန်သော အကွပ်ပုံတောင်းနှင့်တကွ အခြင်းအရာ အလုံးစုံနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ကောင်းစွာ ပြတ်သား ခြားနားသော စက်ဝန်းတို့ ဖြစ်ပေါ်လျက် ရှိကုန်၏၊ ထိုလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အကယ်၍ အိမ်၌ နေအံ့၊ စကြဝတေးမင်း ဖြစ်၏။ပ။

မင်းဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

များသော အခြံအရံရှိ၏၊ ထိုစကြဝတေးမင်းအား အခြံအရံတို့သည် များကုန်၏၊ ထိုအခြံအရံတို့ သည်ကား ပုဏ္ဏားများ သူဌေးသူကြွယ်များ ဘဏ္ဍာရေးအမတ်များ အမတ်ချုပ်ကြီးများ ဆင်စီးသူရဲများ မြင်းစီးသူရဲများ တံခါးမှူးများ အမှုဆောင်အမတ်များ အတိုင်ပင်ခံအမတ်များ လက်အောက်ခံဘုရင်များ မြို့စား နယ်စားများ မင်းညီမင်းသားများတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ မင်းဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။

အကယ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သော် လောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော (ကိလေသာ) အပိတ်အပင်ကို ဖွင့်လှစ် ဖျက်ဆီး ပြီးသော ဘုရားဖြစ်၏။

ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

များသော အခြံအရံ ရှိ၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား အခြံအရံတို့သည် များကုန်၏၊ ထိုအခြံအရံတို့ သည်ကား ရဟန်းယောကျ်ားများ ရဟန်းမိန်းမများ ဥပါသကာယောကျ်ားများ ဥပါသိကာမိန်းမများ နတ်များ လူများ အသုရာများ နဂါးများ ဂန္ဓဗ္ဗများတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကိုရ၏။ ဤ အကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

၂၀၅။ ထိုနေရာ၌ သံဂါယနာတင် မထေရ်တို့သည် ဤဂါထာကို ဆိုအပ်၏ -

(၁) ရှေးကာလ ရှေးဘဝတို့၌ လူဖြစ်စဉ်အခါက လူအများတို့၏ ချမ်းသာကို ဆောင်ခဲ့၏၊ ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်ဖွယ်ဘေးကို ပယ်ဖျောက်ခဲ့၏၊ လုံခြုံစေမှု စောင့် ရှောက်မှု ကာကွယ်မှုတို့၌ အားထုတ်ခဲ့၏။

(၂) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကံကြောင့် နတ်ပြည်သို့ လားရ၏၊ နတ်ချမ်းသာ ကိုလည်းကောင်း ပျော်ရွှင် မွေ့လျော်ခြင်းတို့ကိုလည်းကောင်း ခံစားရ၏၊ ထိုနတ်ပြည် မှ စုတေ၍ တစ်ဖန် ဤလူ့ပြည်သို့ လာသည် ရှိသော် နှစ်ဖက်သော ခြေအပြင်တို့၌ အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင် အကွပ်နှင့်တကွ အကန့် တစ်ထောင် ရှိသော စက်ဝန်းတို့ကို ရ၏။

(၃) လက္ခဏာဖတ် ပုဏ္ဏားတို့သည် အညီအညွတ် စည်းဝေးကုန်၍ များစွာသော ကောင်းမှုကြောင့် ဖြစ်သည့် လက္ခဏာရှိသော သတို့သားကို မြင်သော် ထို သတို့သားသည် အခြံအရံများသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ရန်သူကို နှိမ်နင်း နိုင်သည်ဖြစ် လတ္တံ့ ဟု ပြောကြားကုန်၏။

(၄) ထို့ကြောင့်သာလျှင် အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင် အကွပ်နှင့်တကွသော စက်ဝန်း တို့ကို ရရှိသော ထိုလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုသတို့သားသည် အကယ်၍ ရဟန်းမပြုသော် စကြာရတနာကို လည်စေနိုင်၏၊ မြေပြင်အားလုံးကို ဆုံးမအုပ်စိုး နိုင်၏၊ ဤလောက၌ရှိသော မင်းတို့သည် ထို စကြာမင်း ၏ အရံမင်းများ ဖြစ်ကုန်၏၊ လူအပေါင်းတို့သည် ကြီးသော ဘုန်းတန်ခိုးရှိသော ထိုစကြာမင်းကို ထက်ဝန်းကျင် ကောင်းစွာ ခြံရံကြကုန်၏။

(၅) ထိုသို့ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော သတို့သားသည် အကယ်၍ ရဟန်းပြုသော် လောကနယ်မှ လွတ်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရလိုခြင်း 'နေက္ခမ္မဆန္ဒ' ၌ မွေ့ လျော်၏၊ ပညာ အဆင်အခြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ နတ် လူ အသုရာ သိကြား ရက္ခိုုသ် တို့သည် လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်နှင့် နဂါးတို့သည် လည်းကောင်း၊ ငှက်တို့သည် လည်းကောင်း၊ အခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့သည် လည်းကောင်း နတ်လူတို့ ပူဇော် ထိုက်သော အတုမရှိသော ကြီးမားသော တန်ခိုးရှိသော ထိုဘုရားကို ထက် ဝန်းကျင် ကောင်းစွာ ခြံရံကြ ကုန်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၇ - လက္ခဏသုတ် ===

(၃-၅) အာယတပဏှိ စသော လက္ခဏာတော် သုံးပါး

၂၀၆။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးမွေးဖွားခဲ့ရာ 'ဇာတိ'၊ ရှေးဖြစ်ခဲ့ရာ 'ဘဝ'၊ ရှေးနေခဲ့ရာ 'ဘုံဌာန' တို့၌ လူဖြစ်စဉ်အခါက အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခဲ့၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်ခဲ့၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီးဖြစ်ခဲ့၏၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်၏၊ သနားခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးတို့ကို လိုလားလျက် နေခဲ့၏။

ထို မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကံကို ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဆည်းပူးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုကံ၏ များသည်၏ အဖြစ်ကြောင် ပြန့်ပြောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ပ။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထို နတ်ပြည်မှ စုတေ၍ ဤလူ့ပြည်သို့ လာရောက်သည်ရှိသော် ဤသုံးပါးသော မဟာပုရိသ လက္ခဏာတို့ကို ရ၏၊ ရှည်သော ဖနှောင့်လည်း ရှိ၏၊ ရှည်သော လက်ချောင်း ခြေချောင်းလည်း ရှိ၏၊ ပြဟ္မာမင်းကဲ့သို့ ဖြောင့်မတ်သော ကိုယ်လည်းရှိ၏။

ထိုလက္ခဏာတော်နှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်စွာဘုရားသည် လူ့ဘောင်၌ အကယ်၍ နေအံ့၊ စကြဝတေး မင်း ဖြစ်၏။ပ။

မင်းဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်း ဟူမူ -

ရှည်သော အသက်ရှိ၏၊ ကြာမြင့်စွာ တည်၏၊ ရှည်သော အသက်ကို စောင့်၏၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော ရန်သူဖြစ်သော တစ်စုံတစ်ယောက်သော လူသည် ပဋိသန္ဓေနှင့် စုတိအကြား၌ ထိုစကြာမင်း၏ အသက်ကို သတ်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်။ မင်းဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ပ။

ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

ရှည်သော အသက်ရှိ၏၊ ကြာမြင့်စွာ တည်၏၊ ရှည်သော အသက်ကို စောင့်၏၊ လောက၌ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ကုန်သော ရန်သူဖြစ်ကုန်သော သမဏသည် လည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း နတ်သည် လည်းကောင်း မာရ်နတ်သည် လည်းကောင်း ဗြဟ္မာသည်လည်းကောင်း တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည် လည်းကောင်း ပဋိသန္ဓေနှင့် စုတိအကြား၌ ထိုဘုရား၏ အသက်ကို သတ်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ကုန်။ ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ ဤအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

၂၀၇။ ထိုနေရာ၌ သံဂါယနာတင် မထေရ်တို့သည် ဤဂါထာကို ဆိုအပ်၏ -

(၁) မိမိ၏ သေခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကို သိ၍ (အသက်သတ်ခြင်းမှ)ရှောင်ကြဉ်၏၊ ထိုကောင်းမှုကြောင့် သေသည့်နောက်၌ နတ်ပြည်သို့ ရောက်၏၊ ကောင်းမှု၏ အကျိုးဝိပါက်ကို ခံစားရ၏။

(၂) နတ်ပြည်မှ စုတေ၍ တစ်ဖန် ဤလူ့ပြည်သို့ လာသည်ရှိသော် ဤလူ့ပြည်၌ ဤမဟာပုရိသ လက္ခဏာ သုံးပါးတို့ကို ရ၏၊ ဖွံ့ဖြိုးရှည်လျားသော ဖနောင့်ရှိ၏၊ ဗြဟ္မာမင်းကဲ့သို့ ဖြောင့်မတ် တင့်တယ်သော ကောင်းမြတ်သော ကိုယ် ရှိ၏။

(၃) နုပျိုသော ပုံသဏ္ဌာန်ကျသော ကောင်းမြတ် တင့်တယ်သော လက်ရုံး ရှိ၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား နူးညံ့သိမ်မွေ့ကုန်သော လက်ချောင်း ခြေချောင်းများ ရှိကုန်၏၊ သုံးပါးသော ယောကျ်ားမြတ် လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သတို့သားကို ကြာမြင့်စွာ အသက်ရှည်လတ္တံ့ဟု လက္ခဏာဖတ် ပုဏ္ဏားတို့သည် ညွှန်ပြ ပြောဆိုကြ ကုန်၏။

(၄) အကယ်၍ လူဖြစ်အံ့၊ ကြာမြင့်စွာ အသက်ရှည်၏၊ အကယ်၍ ရဟန်းပြုအံ့၊ ထို့ထက်ပိုလွန်၍ ကြာမြင့်စွာ အသက်ရှည်၏၊ လေ့လာပြီးသည့် 'ဝသီဘော်' အဖြစ် သို့ ရောက်သော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပွါးခြင်းဖြင့် ကြာမြင့်စွာ အသက်ရှည်စေနိုင်၏။ ဤသို့ ထိုလက္ခဏာသုံးပါးသည် ဤသို့ အသက်ရှည်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၇ - လက္ခဏသုတ် ===

(၆) သတ္တုဿဒ လက္ခဏာတော်

၂၀၈။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးမွေးဖွားခဲ့ရာ 'ဇာတိ'၊ ရှေးဖြစ်ခဲ့ရာ 'ဘဝ'၊ ရှေးနေခဲ့ရာ 'ဘုံဌာန'တို့၌ လူဖြစ်စဉ်အခါက မြတ်သော အရသာရှိသော ခဲဖွယ် စားဖွယ် သာယာဖွယ် လျက်ဖွယ် သောက်ဖွယ်တို့ကို ပေးလှူခဲ့၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကံကို ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ပ။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နတ်ပြည်မှ စုတေ၍ ဤလူ့ပြည်သို့ လာရောက်သည်ရှိသော် ဤမဟာပုရိသ လက္ခဏာကို ရ၏၊ အရပ်ခုနစ်ပါး၌ (အသား) ဖြိုးမောက်ခြင်း ရှိ၏၊ လက်နှစ်ဖက် ခြေနှစ်ဖက် ပခုံး စွန်းနှစ်ဖက် လည်ကုပ် (ဤအရပ်ခုနစ်ပါးတို့၌) အသားဖြိုးမောက်ခြင်း ရှိကုန်၏။

ထိုလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် လူ့ဘောင်၌ အကယ်၍ နေအံ့၊ စကြဝတေးမင်း ဖြစ်၏။ပ။

မင်းဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

မြတ်သော အရသာရှိသော ခဲဖွယ် စားဖွယ် သာယာဖွယ် လျက်ဖွယ် သောက်ဖွယ်တို့ကို ရ၏။ မင်း ဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကိုရ၏။

ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

မြတ်သော အရသာရှိသော ခဲဖွယ် စားဖွယ် သာယာဖွယ် လျက်ဖွယ် သောက်ဖွယ်တို့ကို ရ၏။ ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ ဤအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

၂၀၉။ ထိုနေရာ၌ သံဂါယနာတင် မထေရ်တို့သည် ဤဂါထာကို ဆိုအပ်၏ -

(၁) မြတ်စွာဘုရားသည် မြတ်သော အရသာကို ပေးလှူတတ်သူ ဖြစ်ခဲ့၍ မြတ်သော ခဲဖွယ် စားဖွယ် လျက်ဖွယ် သာယာဖွယ်တို့ကို ရ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရား သည် ကောင်းစွာပြုသော ထိုကောင်းမှု ကံကြောင့် နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်၌ ကြာမြင့်စွာ မွေ့လျော်ရ၏။

(၂) မြတ်စွာဘုရားသည် ဤလူ့ပြည်တွင် အရပ်ခုနစ်ပါး၌ (အသား) ဖြိုးမောက် ခြင်းကို ရ၏၊ လက် ခြေနူးညံ့ခြင်းကိုလည်း ရ၏၊ လက္ခဏာဖတ်အရာ၌ လိမ္မာကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့သည် ထိုသတို့သားကို မြတ်သော ခဲဖွယ် စားဖွယ်ကို ရလွယ်၏ဟု ဆိုကုန်၏။

(၃) အကြင်ကောင်းမှုသည် လူဖြစ်သော သတို့သားအား ထိုအကျိုးကို ပြီးစေ၏၊ ရဟန်း ပြုသော်လည်း ထိုအကျိုးကို ရ၏၊ ထို့ကြောင့် အလုံးစုံသော လူ့ဘောင် အနှောင်အဖွဲ့ကို ဖြတ်ပြီးသော ဘုရား သည်လည်း မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို ရလွယ်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၇ - လက္ခဏသုတ် ===

(၇-၈) မုဒုတလုနဟတ္ထပါဒ - ဇာလဟတ္ထပါဒ လက္ခဏာတော်

၂၁၀။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးမွေးဖွားခဲ့ရာ ‘ဇာတိ’၊ ရှေးဖြစ်ခဲ့ရာ ‘ဘဝ’၊ ရှေးနေခဲ့ရာ ‘ဘုံဌာန’ တို့၌ လူဖြစ်စဉ်အခါက သင်္ဂဟတရားလေးပါးတို့ဖြင့် လူအပေါင်းကို ချီးမြှောက်ခဲ့၏။

ထိုသင်္ဂဟတရား လေးပါးတို့သည်ကား -

(၁) ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်း၊

(၂) ချစ်ဖွယ်သောစကားကို ဆိုခြင်း၊

(၃) အကျိုးစီးပွါးကို ကျင့်ဆောင်ခြင်း၊

(၄) မိမိနှင့် ထပ်တူညီမျှ ဆက်ဆံခြင်းတို့တည်း။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကောင်းမှုကံကို ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ပ။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနတ်ပြည်မှ စုတေ၍ ဤလူ့ပြည်သို့ လာရောက်သည်ရှိသော် ဤမဟာပုရိသ လက္ခဏာနှစ်ပါးကို ရ၏၊ နူးညံ့ နုနယ်သော လက်ဖဝါး ခြေဖဝါးလည်း ရှိ၏၊ ကွန်ရက်ပမာ အရေးအကြောင်း ညီညာသော လက်ခြေလည်း ရှိ၏။

ထိုလက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် လူ့ဘောင်၌ အကယ်၍ နေအံ့၊ စကြဝတေး မင်း ဖြစ်၏။ပ။

မင်းဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

ကောင်းစွာ စည်းလုံးညီညွတ်သော ပရိသတ်ရှိ၏၊ ထိုမင်း၏ ပရိသတ်တို့သည် ကောင်းစွာ စည်းလုံး ညီညွတ် ကုန်၏။ ထိုပရိသတ်တို့သည်ကား ပုဏ္ဏားများ သူဌေးသူကြွယ်များ မြို့သူမြို့သား နယ်သူ နယ်သားများ ဘဏ္ဍာရေး အမတ်များ အမတ်ချုပ်ကြီးများ ဆင်စီးသူရဲများ မြင်းစီးသူရဲများ တံခါးမှူးများ အမှုဆောင် အမတ်များ အတိုင်ပင်ခံ အမတ်များ လက်အောက်ခံဘုရင်များ မြို့စား နယ်စားများ မင်းညီ မင်းသားများတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ မင်းဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ပ။

ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

ကောင်းစွာ စည်းလုံးညီညွတ်သော ပရိသတ်ရှိ၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ ပရိသတ်တို့သည် ကောင်းစွာ စည်းလုံး ညီညွတ်ကုန်၏၊ ထိုပရိသတ်တို့သည်ကား ရဟန်းယောကျ်ားများ ရဟန်းမိန်းမများ ဥပါသကာ ယောကျ်ားများ ဥပါသိကာမိန်းမများ နတ်များ လူများ အသုရာများ နဂါးများနှင့် ဂန္ဓဗ္ဗများ ဖြစ်ကုန်၏။ ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ ဤအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

၂၁၁။ ထိုနေရာ၌ သံဂါယနာတင် မထေရ်တို့သည် ဤဂါထာကို ဆိုအပ်၏ -

(၁) ပေးလှူခြင်း၊ အကျိုးစီးပွားကို ကျင့်ဆောင်ခြင်း၊ ချစ်ဖွယ်သောစကားကို ဆိုခြင်း၊ မိမိနှင့် ထပ်တူ ညီမျှသော ဆက်ဆံခြင်းတို့ကို ပြုလျက် များစွာသော လူတို့အား ဤချီးမြှောက်ခြင်းကို ကျင့်ဆောင်၍ ချီးမွမ်း အပ်သော ဂုဏ်ကြောင့် နတ်ပြည်သို့ လားရ၏။

(၂) နတ်ပြည်မှ စုတေခဲ့၍ တစ်ဖန် လူ့ပြည်သို့ လာသည်ရှိသော် ငယ်ရွယ်နုပျိုသော သတို့သားသည် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် အလွန် တင့်တယ်၍ ရှုချင်ဖွယ် ရှိသော နူးညံ့သော လက်ဖဝါး

ခြေဖဝါးကို လည်းကောင်း ကွန်ရက်ပမာ အရေးအကြောင်း ညီညာသော လက်ခြေတို့ကိုလည်းကောင်း ရ၏။

(၃) ဤမြေပြင် (လောက) ကို အုပ်စိုး၍ နေသော် စကားကို လိုက်နာသော အမှူ ကြီးငယ်ကို စီရင်တတ်သော စည်းရုံးညီညွတ်သော ပရိသတ်ရှိ၏၊ ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ဆိုသည်ဖြစ်၍ သတ္တဝါတို့၏ စီးပွါးချမ်းသာကို ရှာမှီးလျက် အလွန် နှစ် သက်အပ်သော ကောင်းမှုကုသိုလ်ကို ကျင့်ဆောင်တတ်၏။

(၄) အလုံးစုံသော ကာမဂုဏ်ခံစားခြင်းကို အကယ်၍ စွန့်ခဲ့သော် ဘုရားဖြစ်၍ လူအပေါင်းအား မှန်သော တရားကို ဟောတတ်၏၊ ထိုဘုရား၏ စကားကို လိုက် နာကြသူ လူအများသည် တရားကို နာရ၍ အလွန်ကြည်ညိုကြပြီးလျှင် လောကုတ္တရာ တရားနှင့်လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၇ - လက္ခဏသုတ် ===

(၉-၁၀) ဥဿင်္ခပါဒ - ဥဒ္ဓဂ္ဂလောမ လက္ခဏာတော်

၂၁၂။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးမွေးဖွားခဲ့ရာ 'ဇာတိ'၊ ရှေးဖြစ်ခဲ့ရာ 'ဘဝ'၊ ရှေးနေ ခဲ့ရာ 'ဘုံဌာန' တို့၌ လူဖြစ်စဉ်အခါက အကျိုးနှင့် စပ်သော ကုသိုလ်တရားနှင့် စပ်သော စကားကို ဆိုတတ်၏၊ လူအများအား ထို တရားတို့ကို ထင်ရှားအောင် ပြတတ်၏၊ သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို ဆောင် တတ်၏၊ တရားအလှူကို ပေးတတ်၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကံကို ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ။ပ။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထို နတ်ပြည်မှ စုတေ၍ ဤလူ့ပြည်သို့ လာရောက်သည်ရှိသော် ဤမဟာပုရိသလက္ခဏာ နှစ်ပါးကို ရ၏၊ ဖမျက်မြင့်သော ခြေရှိ၏၊ အထက်သို့ ကော့တက်သော မွေးညင်းရှိ၏၊ ထိုလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ထို မြတ်စွာဘုရားသည် လူ့ဘောင်၌ အကယ်၍ နေခဲ့သော် စကြဝတေးမင်း ဖြစ်၏။ပ။

မင်းဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ- လောကီ လူသား အပေါင်းတို့တွင် အကြီးမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အချီးမွမ်းအပ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အချုပ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အပြဋ္ဌာန်းဆုံး ဖြစ်၏၊ အနှစ်သက်အပ်ဆုံး ဖြစ်၏။ မင်းဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ပ။

ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ- အားလုံးသော သတ္တဝါတို့တွင် အကြီးမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အချီးမွမ်းအပ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အချုပ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အပြဋ္ဌာန်းဆုံး ဖြစ်၏၊ အနှစ်သက်အပ်ဆုံး ဖြစ်၏။ ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ ဤအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

၂၁၃။ ထိုနေရာ၌ သံဂါယနာတင် မထေရ်တို့သည် ဤဂါထာကို ဆိုအပ်၏ -

(၁) ရှေးရှေးဘဝ၌ အကျိုးနှင့်စပ်သော ကုသိုလ်တရားနှင့်စပ်သော စကားကို ဟောလျက် လူအများ ၏ အစီးအပွါးကို ပြခဲ့၏၊ သတ္တဝါတို့၏ စီးပွါးချမ်းသာကို ဆောင်ခဲ့၏၊ ဝန်တိုမှု ကင်းခဲ့၏၊ တရားအလှူ ဟူသော ယဇ်ကို ပူဇော်ခဲ့၏။

(၂) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းစွာ ကျင့်သော ထိုကောင်းမှုကြောင့် နတ် ပြည်သို့ လားရ၏၊ ထိုနတ်ပြည်၌ မွေ့လျော်ရ၏၊ ဤလူ့ပြည်သို့ လာသည်ရှိသော် အမြင့်အမြတ် အခေါင်အထွတ် ဖြစ်ခြင်း အလို့ငှါ မဟာပုရိသလက္ခဏာ နှစ်ပါးတို့ကို ရ၏။

(၃) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အထက်သို့ ကော့တက်သော မွေးညင်းရှိ၏၊ အသားအသွေးနှင့် ပြည့်စုံ သော အရေတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော ခြေဖမျက်တို့သည် ကောင်းစွာ တည်ကုန်၏၊ ခြေ၏ အထက်၌ အလွန် တင့်တယ် ကုန်၏။

(၄) ထိုသို့သဘောရှိသော သတို့သားသည် လူ့ဘောင်၌ အကယ်၍ နေခဲ့သော် လောကီ လူသား တို့တွင် အမြတ်ဆုံး (မင်း)အဖြစ်သို့ ရောက်၏၊ ထိုသတို့သားထက် လွန်သောသူ မရှိ၊ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းကို လွှမ်းမိုး အုပ်စိုးရ၏။

(၅) တောထွက်၍ ရဟန်းပြုခဲ့သော် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့တွင် အမြတ်ဆုံး (ဘုရား) အဖြစ်သို့ ရောက်၏၊ ထိုဘုရားထက် လွန်သောသူ မရှိ၊ အလုံးစုံသော သတ္တလောကကို လွှမ်းမိုး၍ နေရ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၇ - လက္ခဏသုတ် ===

(၁၁) ဧဏိဇင်္ဃ လက္ခဏာတော်

၂၁၄။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးမွေးဖွားခဲ့ရာ ' ဇာတိ '၊ ရှေးဖြစ်ခဲ့ရာ 'ဘဝ'၊ ရှေးနေခဲ့ရာ 'ဘုံဌာန'တို့၌ လူဖြစ်စဉ်အခါက " ဤသူတို့သည် အဘယ်သို့လျှင် လျင်စွာ သိကုန်အံ့နည်း၊ ဤသူတို့သည် အဘယ်သို့လျှင် လျင်စွာ ကျင့်ကုန်အံ့နည်း၊ ဤသူတို့သည် အဘယ်သို့လျှင် ကြာမြင့်စွာ မပင် ပန်းကုန်အံ့နည်း" ဟု ကြံစည်၍ သိပ္ပအတတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိဇ္ဇာအတတ်ကိုလည်းကောင်း၊ အကျင့် သီလကို လည်းကောင်း၊ ကမ္မသကတာပညာကိုလည်းကောင်း ရိုသေစွာ (ဂရုတစိုက်) ပို့ချခဲ့၏ 'သင်ကြားပေး ခဲ့၏'။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကံကို ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ပ။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထို နတ်ပြည်မှ စုတေ၍ ဤလူ့ပြည်သို့ လာရောက်သည်ရှိသော် ဤမဟာပုရိသလက္ခဏာကို ရ၏၊ ဧဏီသား ကဲ့သို့ (ပြေပြစ်သော) သလုံးမြင်းခေါင်း ရှိ၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံ၍ လူ့ ဘောင်၌ အကယ်၍ နေခဲ့သော် စကြဝတေးမင်း ဖြစ်၏။ပ။

မင်းဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ- မင်းတို့အား ထိုက်ကုန်သော မင်းတို့အင်္ဂါဖြစ်ကုန်သော မင်းတို့အသုံးအဆောင်ဖြစ်ကုန်သော မင်း တို့အား လျောက်ပတ်ကုန်သော အကြင်ဆင်ယာဉ် မြင်းယာဉ် စသည်တို့ ရှိကုန်၏၊ ထိုဆင်ယာဉ် မြင်းယာဉ်စသည်တို့ကို လျင်စွာရ၏။ မင်းဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ပ။

ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ- ရဟန်း တို့အား ထိုက်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏ အ ဂင်္ါ ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏ အသုံးအဆောင်ဖြစ် ကုန်သော ရဟန်းတို့အား လျောက်ပတ်ကုန်သော

အကြင် သက်န်း စသော ပရိက္ခရာနှင့် ပရိသတ်လေးပါး စသည်တို့ ရှိကုန်၏၊ ထိုသက်န်းစသော ပရိက္ခရာနှင့် ပရိသတ်လေးပါးစသည်တို့ကို လျင်စွာ ရ၏။ ဘုရား ဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ ဤအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

၂၁၅။ ထိုနေရာ၌ သံဂါယနာတင် မထေရ်တို့သည် ဤဂါထာကို ဆိုအပ်၏ -

(၁) မြတ်စွာဘုရားသည် သိပ္ပအတတ်တို့၌လည်းကောင်း၊ ဝိဇ္ဇာအတတ်တို့၌ လည်းကောင်း၊ အကျင့်သီလတို့၌ လည်းကောင်း၊ ကမ္မသကတာပညာတို့၌ လည်းကောင်း "အဘယ်သို့လျှင် (ဤသူတို့သည်) လျင်စွာ သိကုန်အံ့နည်း" ဟု အလိုရှိ၏၊ အကြင်အတတ်သည် တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူအား ညှဉ်းဆဲရန် မဖြစ်၊ ထိုအတတ်ကို လျင်စွာ သင်ပေး၏၊ ကြာမြင့်စွာ မပင်ပန်းစေ။

(၂) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ချမ်းသာခြင်း အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော ထို ကောင်းမှုကံကို ပြုခဲ့၍ နှစ်သက်ဖွယ် ရှိကုန်သော ကောင်းသော သဏ္ဌာန်ရှိကုန်သော ကောင်းသော အမျိုးအစားဖြစ်ကုန်သော အစဉ်အတိုင်း အထက်သို့ တက်၍ ပြည့်ဖြိုးလုံးဝန်းကုန်သော အထက်သို့ ကော့တက်သည့် အမွေး ရှိကုန်သော ချောမွေ့သော အရေတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်သော သလုံးမြင်းခေါင်းတို့ကို ရ၏။

(၃) ထိုသတို့သားကို ဧဏီသားကောင်၏ သလုံးမြင်းခေါင်းကဲ့သို့သော သလုံး မြင်းခေါင်း 'ဧဏီဇယ်လက္ခဏာ' ရှိသော သူဟု ပညာရှိတို့ ဆိုကုန်၏၊ ဤဧဏီဇယ် လက္ခဏာသည် လိုလေရာရာ လျင်စွာ ပြည့်စုံခြင်း၏ လက္ခဏာဖြစ်၏၊ ရဟန်း မပြုသော် လူတို့နှင့် သင့်လျော်ကုန်သော တိုင်းပြည်နိုင်ငံ စည်းစိမ် ချမ်းသာတို့ကို အလိုရှိသောအခါ လျင်စွာ ရ၏။

(၄) ထိုဧဏီဇယ်လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော သတို့သားသည် အကယ်၍ ရဟန်း ပြုသော် လောကနယ်မှ လွတ်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရလိုခြင်း 'နေက္ခမ္မဆန္ဒ' ၌ မွေ့လျော်၏၊ ပညာအဆင်အခြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ရဟန်းအား လျောက်ပတ်သော ပစ္စည်း ပရိက္ခရာနှင့် ပရိသတ်စသည်ကို အလိုရှိသောအခါ လျင်စွာရ၏၊ မဆုတ်မနစ် မြတ်သောလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၇ - လက္ခဏသုတ် ===

(၁၂) သုခုမစ္ဆဝိ လက္ခဏာတော်

၂၁၆။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးမွေးဖွားခဲ့ရာ 'ဇာတိ'၊ ရှေးဖြစ်ခဲ့ရာ'ဘဝ'၊ ရှေးနေခဲ့ရာ 'ဘုံဌာန' တို့၌ လူဖြစ်စဉ်အခါက သမဏကိုလည်းကောင်း ဗြာဟ္မဏကိုလည်းကောင်း ချဉ်းကပ်၍ အဖန်ဖန် မေးမြန်းခဲ့၏။

"အသျှင်ဘုရား အဘယ်သဘောသည် ကုသိုလ်မည်ပါသနည်း၊ အဘယ်သဘောသည် အကုသိုလ်မည်ပါ သနည်း၊ အဘယ်သဘောသည် အပြစ်ရှိပါသနည်း၊ အဘယ်သဘောသည် အပြစ်ကင်းပါသနည်း၊ အဘယ်တရားကို မှီဝဲအပ်ပါသနည်း၊ အဘယ်တရားကို မမှီဝဲအပ်ပါသနည်း၊ အကျွန်ုပ်ပြုအပ်သော အဘယ် တရားသည် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်ရာပါသနည်း၊ အကျွန်ုပ်ပြု အပ်သော အဘယ်တရားသည် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာပါ သနည်း" ဟု အဖန်ဖန် မေးမြန်းခဲ့၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကံကို ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ပ။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထို နတ်ပြည်မှ စုတေ၍ ဤလူ့ပြည်သို့ လာရောက်သည်ရှိသော် ဤမဟာပုရိသလက္ခဏာကို ရ၏၊ ချောမွေ့သော အသားအရေ ရှိ၏၊ အသားအရေ ချောမွေ့သောကြောင့် ကိုယ်၌ မြူအညစ်အကြေး မငြိကပ်၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံ၍ လူ့ဘောင်၌ အကယ်၍ နေခဲ့သော် စကြဝတေးမင်း ဖြစ်၏။

မင်းဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ- ကြီးသော ပညာရှိ၏၊ လောကီလူသားတို့တွင် ပညာ အရာ၌ ထိုမင်းနှင့်တူသော တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည်လည်းကောင်း ထိုမင်းထက်မြတ်သော တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည်လည်းကောင်း မရှိ။ မင်းဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ပ။

ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ- ကြီးသော ပညာရှိ၏၊ များသော ပညာရှိ၏၊ ရွှင်သော ပညာရှိ၏၊ လျင်သော ပညာရှိ၏၊ ထက်သောပညာရှိ၏၊ ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်သော ပညာရှိ၏၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့တွင် ပညာအရာ၌ ထိုဘုရားနှင့် တူသော တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည် လည်းကောင်း၊ ထိုဘုရားထက် မြတ်သော တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည် လည်းကောင်း မရှိ။ ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ ဤအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

၂၁၇။ ထိုနေရာ၌ သံဂါယနာတင်မထေရ်တို့သည် ဤဂါထာကို ဆိုအပ်၏ -

(၁) မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးရှေးဘဝတို့၌ သိလို၍ အဖန်ဖန်မေးမြန်းခဲ့၏၊ ပညာရှိတို့ စကားကို လိုက်နာခဲ့၏၊ ပညာရှိရဟန်းကို ဆည်းကပ်ခဲ့၏၊ အကျိုး စီးပွါးကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ အကျိုးစီးပွါးနှင့် ယှဉ်သော စကားကို စုံစမ်းခဲ့၏။

(၂) ပညာရခြင်းငှါ ပြုခဲ့သော ကောင်းမှုကံကြောင့် လူဖြစ်သောအခါ ချောမွေ့သော အသားအရေ 'သုခုမစ္ဆဝိလက္ခဏာ' ရှိ၏၊ ထိုလက္ခဏာကြောင့် ထိုသတို့သား သည် သိမ်မွေ့နက်နဲသော အနက်သဘောတို့ကို ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ သိမြင်လတ္တံ့ဟု နိမိတ်ဖတ်အရာ လိမ္မာကုန်သော ဆရာတို့ ပြောကြား ကုန်၏။

(၃) ထိုသို့ သဘောရှိသော သတို့သားသည် အကယ်၍ ရဟန်း မပြုသည် ဖြစ်အံ့၊ စကြာရတနာကို လည်စေ နိုင်၏၊ မြေပြင်အလုံးကို အုပ်စိုးနိုင်၏၊ အကျိုး အကြောင်းကို ဆုံးမရာတို့၌လည်းကောင်း၊

အရာဟုတ် မဟုတ် ဆင်ခြင်ရာတို့၌ လည်းကောင်း၊ ထိုမင်းနှင့် တူသောသူသည်လည်းကောင်း၊ ထိုမင်းထက် မြတ်သော သူသည်လည်းကောင်း မရှိ။

(၄) ထိုသို့သဘောရှိသော သတို့သားသည် အကယ်၍ ရဟန်းပြုခဲ့သော် ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်လိုခြင်း 'နေက္ခမ္မဆန္ဒ' ၌ အလွန်မွေ့လျော်၏၊ ပညာအဆင် အခြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထူးမြတ်သော (အရဟတ္တမဂ်) ဉာဏ်ကို ရ၏၊ အတုမရှိသော (သဗ္ဗညုတ)ဉာဏ်သို့ ရောက်၏၊ မြတ်သော မြေကြီးအထုနှင့် တူသော ပညာ ရှိ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၇ - လက္ခဏသုတ် ===

(၁၃) သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏ လက္ခဏာတော်

၂၁၈။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် 'ရှေးမွေးဖွားခဲ့ရာ 'ဇာတိ'၊ ရှေးဖြစ်ခဲ့ရာ'ဘဝ'၊ ရှေးနေခဲ့ရာ 'ဘုံဌာန'တို့၌ လူဖြစ်စဉ်အခါက အမျက်မထွက်ခဲ့၊ စိတ်ပင်ပန်းခြင်း မများခဲ့၊ များစွာဆိုသော်လည်း ဒေါသအစွမ်းဖြင့် အငြိအစွန်း မရှိခဲ့၊ အမျက်မထွက်ခဲ့၊ စိတ်မနာခဲ့၊ ရန်ငြိုးမသိုခဲ့၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပြစ်မှားခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်းကောင်း ထင်ရှားမပြခဲ့။

ခုံချည်ချောဖြင့် ရက်လုပ်အပ်ကုန်သော ဝါချည်ချောဖြင့် ရက်လုပ်အပ်ကုန်သော ပိုးချည်ချောဖြင့် ရက်လုပ်အပ်ကုန်သော သိုးမွေး 'ကမ္ဗလာ' ချည်ချောဖြင့် ရက်လုပ်အပ်ကုန်သော သိမ်မွေ့နူးညံ့ကုန်သော ခင်းနှီးဝတ်ရုံတို့ကို ပေးလှူခဲ့၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကံကို ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ပ။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနတ်ပြည်မှ စုတေ၍ ဤလူ့ပြည်သို့ လာရောက်သည်ရှိသော် ဤမဟာပုရိသလက္ခဏာကို ရ၏၊ ရွှေအဆင်းရှိ၏၊ ရွှေနှင့် တူသော အသားအရေ ရှိ၏၊ ထိုလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် လူ့ဘောင်၌ အကယ်၍ နေခဲ့သော် စကြဝတေးမင်း ဖြစ်၏။ပ။

မင်းဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ- ခုံချ ည်ချောဖြင့် ရက်လုပ်အပ်ကုန်သော ဝါချည်ချောဖြင့် ရက်လုပ်အပ်ကုန်သော ပိုးချည်ချောဖြင့် ရက် လုပ်အပ်ကုန်သော သိုးမွေး 'ကမ္ဗလာ' ချည်ချောဖြင့် ရက်လုပ်အပ်ကုန်သော သိမ်မွေ့နူးညံ့သော ခင်းနှီး ဝတ်ရုံတို့ကို ရ၏။ မင်းဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ပ။

ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ- ခုံချည်ချောဖြင့် ရက်လုပ် အပ်ကုန်သော ဝါချည်ချောဖြင့် ရက်လုပ်အပ်ကုန်သော ပိုးချည်ချောဖြင့်ရက်လုပ်အပ်ကုန်သော သိုးမွေး 'ကမ္ဗလာ' ချည်ချောဖြင့် ရက်လုပ်အပ်ကုန်သော သိမ်မွေ့နူးညံ့သော ခင်းနှီး ဝတ်ရုံတို့ကို ရ၏။ ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ ဤအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟော တော်မူ၏။

၂၁၉။ ထိုနေရာ၌ သံဂါယနာတင် မထေရ်တို့သည် ဤဂါထာကို ဆိုအပ်၏ -

(၁) မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးရှေးဘဝတို့၌ လူအဖြစ် တည်နေစဉ်အခါက အမျက်မထွက်ခြင်းကို ဆောက်တည်ခဲ့၏၊ အလှူအတန်းကိုလည်း ပေးခဲ့၏၊ သိမ်မွေ့ ကုန်သော ကောင်းသော အဆင်း ရှိကုန်သော အဝတ်အထည်တို့ကိုလည်း မြေပြင် အနှံ့ သည်းထန်စွာရွာသော မိုးကဲ့သို့ ပေးလှူ စွန့်ကြဲခဲ့၏။

(၂) ထိုကောင်းမှုကို ပြုသောကြောင့် ဤလူ့ပြည်မှ စုတေခဲ့သော် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်၍ ကောင်းမှုကံ၏ အကျိုးကို ခံစားရ၏၊ ရွှေသားပကတိနှင့်တူသော ကိုယ်ရှိ၏၊ နတ်တကာတို့ထက် မြတ်သော သိကြားမင်းကဲ့သို့ ဤနတ်ပြည်၌ လွှမ်းမိုးအုပ်စိုး ရ၏။

(၃) ဤလူ့ပြည်သို့ ရောက်လာပြန်သော် ဤသူသည် ရဟန်း မပြုလို၍ လူ့ ဘောင်၌ အကယ်၍ နေခဲ့သော် ကျယ်စွာသော မြေပြင်အလုံးကို လွှမ်းမိုး၍ ဆုံးမ အုပ်စိုးနိုင်၏ (စကြဝတေးမင်းဖြစ်၏)၊ အလွန် ထူးမြတ်သော အဝတ်တန်ဆာကိုရ၏၊ အညစ်အကြေး ကင်း၍ စင်ကြယ် သန့်ရှင်းသော အရေအဆင်း ကိုလည်း ရ၏။

(၄) အကယ်၍ ရဟန်းဘောင်သို့ ချဉ်းကပ်အံ့၊ သည်းခံခြင်းဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ထိုရဟန်းသည် သင်းပိုင် ဧကသီ ဒုကုဋ္ဋ်ဟူသော အဝတ်သက်န်းနှင့် တကွ မြတ်သော ကော်ဇောအခင်း စသည်တို့ကို ရလွယ်၏၊ ပြုအပ်သော ကောင်းမှု၏ ပျက်စီးခြင်း သည် မဖြစ်။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၇ - လက္ခဏသုတ် ===

(၁၄) ကောသောဟိတဝတ္ထဂုယှ လက္ခဏာတော်

၂၂၀။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးမွေးဖွားခဲ့ရာ 'ဇာတိ'၊ ရှေးဖြစ်ခဲ့ရာ'ဘဝ'၊ ရှေးနေ ခဲ့ရာ 'ဘုံဌာန' တို့၌ လူဖြစ်စဉ်အခါက ကြာမြင့်စွာ ပျောက်ကွယ်နေကုန်သော ကြာမြင့်စွာ ကွဲကွာနေကုန်သော အမျိုးအဆွေတို့ကို လည်းကောင်း၊ အလွန်ချစ်အပ်သော အဆွေခင်ပွန်းတို့ကို လည်းကောင်း ပေါင်းဆုံညီညွတ်စေခဲ့၏။

သားနှင့်အမိကိုလည်း ပေါင်းဆုံညီညွတ်စေခဲ့၏။

အမိနှင့်သားကိုလည်း ပေါင်းဆုံညီညွတ်စေခဲ့၏။

သားနှင့်အဖကိုလည်း ပေါင်းဆုံညီညွတ်စေခဲ့၏။

အဖနှင့်သားကိုလည်း ပေါင်းဆုံညီညွတ်စေခဲ့၏။

ညီနှင့်အစ်ကို အစ်ကိုနှင့်ညီကိုလည်း ပေါင်းဆုံညီညွတ်စေခဲ့၏။

နှမနှင့်မောင်ကိုလည်း ပေါင်းဆုံညီညွတ်စေခဲ့၏။

မောင်နှင့်နှမကိုလည်း ပေါင်းဆုံညီညွတ်စေခဲ့၏။

ညီမနှင့်အစ်မ အစ်မနှင့်ညီမကိုလည်း ပေါင်းဆုံညီညွတ်စေခဲ့၏။

ပေါင်းဆုံညီညွတ်ခြင်းကို ပြု၍ ဝမ်းမြောက်စေခဲ့၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကံကို ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ပ။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထို နတ်ပြည်မှ စုတေ၍ ဤလူ့ပြည်သို့ လာရောက်သည်ရှိသော် ဤမဟာပုရိသလက္ခဏာကို ရ၏၊ အအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော ပုရိသနိမိတ်ရှိ၏၊ ထိုလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် လူ့ဘောင်၌ အကယ်၍ နေခဲ့သော် စကြဝတေးမင်းဖြစ်၏။ပ။

မင်းဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ-

များသော သားရှိ၏၊ ထိုစကြဝတေးမင်းအား အထောင်မကသော သားတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ရဲရင့် ကုန်၏၊ သူရဲကောင်း အင်္ဂရုပ် ရှိကုန်၏၊ တစ်ဖက် စစ်သည်တို့ကို နှိမ်နင်းနိုင်ကုန်၏။ မင်းဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ပ။

ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်း ဟူမူ- များသော (တပည့်) သားရှိ၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား အထောင်မကသော (တပည့်) သားတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ရဲရင့်ကုန်၏၊ သူရဲကောင်းအင်္ဂရုပ်ရှိကုန်၏၊ (ဆန့်ကျင်ဘက်အယူဝါဒရှိသူ) တစ်ဖက်စစ်သည် တို့ကို နှိမ်နင်းနိုင်ကုန်၏။ ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုး ကို ရ၏။ ဤအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

၂၂၁။ ထိုနေရာ၌ သံဂါယနာတင် မထေရ်တို့သည် ဤဂါထာကို ဆိုအပ်၏ -

(၁) မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးရှေးဘဝတို့၌ ကြာမြင့်စွာ ပျောက်ကွယ်နေကုန်သော ကြာမြင့်စွာ ကွဲကွာနေကုန်သော ဆွေမျိုးတို့ကို လည်းကောင်း၊ အလွန်ချစ် အပ်သော အဆွေခင်ပွန်းတို့ကို လည်း ကောင်း ပေါင်းဆုံညီညွတ်စေခဲ့၏၊ ပေါင်းဆုံ ညီညွတ်ခြင်းကို ပြု၍ ဝမ်းမြောက်စေခဲ့၏။

(၂) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကောင်းမှုကြောင့် နတ်ပြည်သို့ လားရ၏၊ နတ် ချမ်းသာကို လည်းကောင်း၊ ပျော်ရွှင် မွေ့လျော်ခြင်းတို့ကို လည်းကောင်း ခံစားရ၏၊ ထို နတ်ပြည်မှ စုတေ၍ တစ်ဖန် လူ့ပြည်သို့ လာရောက်သည် ရှိသော် အအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော ပုရိသနိမိတ်ကို ရ၏။

(၃) ထိုသို့ သဘောရှိသော စကြဝတေးမင်းသည် များသော သားရှိ၏၊ အထောင် မကသော သားတို့ သည် ရှိကုန်၏၊ ရဲရင့်ကုန်၏၊ သူရဲကောင်း အင်္ဂရုပ် ရှိကုန်၏၊ ရန်သူကို နှိမ်နင်းနိုင်ကုန်၏၊ လူအပေါင်း အား နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်ကုန်၏၊ ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ဆိုတတ်ကုန်၏။

(၄) ရဟန်း အဖြစ်သို့ ရောက်သော မြတ်စွာဘုရားအား စကားကို လိုက်နာကုန်သော များစွာ ကုန်သော (တပည့်)သားတို့သည် ရှိကုန်၏၊ လူအား လည်းကောင်း၊ ရဟန်းအား လည်းကောင်း ထိုလက္ခဏာသည် ထို အကျိုးကို ညွှန်ပြ၏။

ပဥ္စမအခန်းပြီး၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၇ - လက္ခဏသုတ် ===

(၁၅-၁၆) ပရိမဏ္ဍလ, အနောနမဇဏ္ဏုပရိမသန လက္ခဏာတော်

၂၂၂။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးမွေးဖွားခဲ့ရာ 'ဇာတိ '၊ ရှေးဖြစ်ခဲ့ရာ 'ဘဝ '၊ ရှေးနေ ခဲ့ရာ 'ဘုံဌာန'တို့၌ လူဖြစ်စဉ်အခါက လူအများအား ချီးမြှောက်မှုကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင်လတ်သော် မည်သူသည် မည်သည့်အရာနှင့် တူသည်ကို သိ၏၊ မိမိကိုယ်တိုင် သိ၏၊ " ဤသူသည် ဤအလှူကို ခံထိုက်၏၊ ဤသူသည် ဤအလှူကို ခံထိုက်၏" ဟု ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ကို သိ၏၊ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးကို သိ၏။

ရှေးအခါ ထိုထိုသို့သော ဘဝ၌ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးကို သိ၍ ထိုက်တန်သည့်အလျောက် ပေးလှူခြင်းစသည်ကို ပြုခဲ့၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကံကို ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ပ။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနတ်ပြည်မှ စုတေ၍ ဤလူ့ပြည်သို့ လာရောက်သည်ရှိသော် ဤမဟာပုရိသလက္ခဏာ နှစ်ပါးတို့ကို ရ၏၊ ပညောင်ပင်ကဲ့သို့ ဝန်းသော ကိုယ်ရှိ၏၊ မကိုင်းမညွတ်ဘဲ ရပ်လျက်ပင် နှစ်ဖက်သော လက်ဝါး အပြင်တို့ဖြင့် ပုဆစ်ဒူးတို့ကို သုံးသပ်ဆုပ်နယ်နိုင်၏။

ထိုလက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် လူ့ဘောင်၌ အကယ်၍ နေခဲ့သော် စကြဝတေးမင်း ဖြစ်၏။ပ။

မင်းဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ- အသုံး အဆောင် ကြွယ်ဝ၏၊ မြေ၌မြှုပ်၍ထားသော များသော ဥစ္စာရှိ၏၊ နေ့စဉ်သုံး များသော စည်းစိမ်ဥစ္စာရှိ၏၊ များစွာသော ရွှေ ငွေ ရတနာရှိ၏၊ နှစ်သက်ဖွယ် များစွာသော အဆင်တန်ဆာရှိ၏၊ နေ့စဉ်ထုတ်၍ သုံးစွဲသော များစွာသော ဥစ္စာစပါးရှိ၏။ ပြည့်သော ဘဏ္ဍာ ကျီကြရှိ၏၊ မင်းဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ပ။

ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ- ဥစ္စာကြွယ် ဝ၏၊ များသော ဥစ္စာရှိ၏၊ များသော အသုံးအဆောင်ရှိ၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား ဤဥစ္စာတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤဥစ္စာတို့သည် အဘယ်နည်း။

ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' ဥစ္စာ၊ အကျင့် 'သီလ' ဥစ္စာ၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်း 'ဟိရီ' ဥစ္စာ၊ မကောင်းမှုမှ လန့်ခြင်း 'ဩတ္တပ္ပ' ဥစ္စာ၊ အကြားအမြင်များခြင်း 'ဗဟုသုတ' ဥစ္စာ၊ စွန့်ကြဲခြင်း 'စာဂ' ဥစ္စာ၊ အပြားအား ဖြင့်သိခြင်း 'ပညာ' ဥစ္စာတို့တည်း။ ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ ဤအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရား သည် ဟောတော်မူ၏။

၂၂၃။ ထိုနေရာ၌ သံဂါယနာတင် မထေရ်တို့သည် ဤဂါထာကို ဆိုအပ်၏ -

(၁) မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးအခါ ထိုထိုဘဝတို့၌ လူအများအား ချီးမြှောက်မှု ကို နှိုင်းဆဆင်ခြင်၍ ဤသူသည် ဤအလှူကို ခံထိုက်၏ဟူ၍ ကောင်းစွာ ကြည့်ရှု လျက် ပုဂ္ဂိုလ်ထူးကို သိ၍ ထိုက်သင့်သည့် အလျောက် ပေးလှူခြင်းစသည်ကို ပြုခဲ့၏။

(၂) ထိုကောင်းမှုကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် မကိုင်းမညွတ်ဘဲ မြေ၌ ရပ်လျက် ပင် နှစ်ဖက်သော လက်ဝါးအပြင်တို့ဖြင့် ပုဆစ်ဒူးဝန်းတို့ကို ထိကိုင် သုံးသပ်နိုင်၏၊ ကြွင်းသော ကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုး ကြောင့် ပညောင်ပင်ကဲ့သို့ ဝန်းသော ကိုယ်ရှိ၏။

(၃) အထူးထူး အပြားပြား များသော လက္ခဏာကို သိကုန်သော အလွန်သိမ် မွေ့သော ပညာရှိကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့သည် "ငယ်ရွယ်နုပျိုသော ဤသတို့သား သည် လူတို့အား ထိုက်ကုန်သော အထူးထူး အပြားပြား များကုန်သော ဥစ္စာ ပစ္စည်းတို့ကို ရ၏။ (၄) ဤလူ့ပြည်၌ အကယ်၍ မြေပြင် အလုံးကို အစိုးရသော မင်းဖြစ်အံ့၊ ထို မင်းအား လူတို့နှင့် လျော်ကုန်သော လောကီစည်းစိမ်တို့သည် များစွာ ဖြစ်ကုန်၏၊ အလုံးစုံသော လောကီစည်းစိမ်ကို အကယ်၍ စွန့်အံ့၊ အတုမရှိ အမြတ်ဆုံး (အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ် ဟူသော) ဥစ္စာကို ရ၏" ဟု ပြောကြားကုန်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၇ - လက္ခဏသုတ် ===

(၁၇-၁၉) သီဟပုဗ္ဗဒ္ဓကာယ စသော လက္ခဏာ သုံးပါး

၂၂၄။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးမွေးဖွားခဲ့ရာ 'ဇာတိ'၊ ရှေးဖြစ်ခဲ့ရာ 'ဘဝ'၊ ရှေးနေ ခဲ့ရာ 'ဘုံဌာန'တို့၌ လူဖြစ်စဉ်အခါက လူအများ၏ အကျိုးကို အလိုရှိ၏၊ အကျိုးစီးပွါးကို အလိုရှိ၏၊ ချမ်းသာကို အလိုရှိ၏၊ ယောဂကုန်ခြင်းကို အလိုရှိ၏၊ "အသို့လျှင် ဤသူတို့ကို ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' တရားဖြင့် တိုးပွါးစေကုန်ရအံ့နည်း၊ အကျင့် 'သီလ' ဖြင့် တိုးပွါးစေကုန်ရအံ့နည်း၊ တရား စာပေသင်ကြားမှုဖြင့် တိုးပွါး စေကုန်ရအံ့နည်း၊ စွန့်ကြဲလှူဒါန်းမှုဖြင့် တိုးပွါးစေကုန်ရအံ့နည်း၊ သစ္စာတရားဖြင့် တိုးပွါး စေကုန်ရအံ့နည်း၊ အသိဉာဏ်ဖြင့် တိုးပွါးစေကုန်ရအံ့နည်း၊ ဥစ္စာစပါးဖြင့် တိုးပွါးစေကုန်ရအံ့နည်း၊ လယ်ယာကိုင်းကျွန်းဖြင့် တိုးပွါးစေကုန်ရအံ့နည်း၊ အခြေနှစ်ချောင်း အခြေလေးချောင်း တိရစ္ဆာန်တို့ဖြင့် တိုးပွါးစေကုန်ရအံ့နည်း၊ သားမယားတို့ဖြင့် တိုးပွါးစေကုန်ရအံ့နည်း၊ အစေအပါး အလုပ်သမားတို့ဖြင့် တိုးပွါးစေကုန်ရအံ့နည်း၊ ဆွေမျိုးဉာတိတို့ဖြင့် တိုးပွါးစေကုန်ရအံ့နည်း၊ မိတ်သင်္ဂဟတို့ဖြင့် တိုးပွါး စေကုန်ရအံ့နည်း၊ အဆက်အနွယ်တို့ဖြင့် တိုးပွါးစေကုန်ရ အံ့နည်း" ဟု အလိုရှိ၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကံကို ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ပ။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထို နတ်ပြည်မှ စုတေ၍ ဤလူ့ပြည်သို့ လာရောက်သည်ရှိသော် ဤမဟာပုရိသလက္ခဏာ သုံးပါးကို ရ၏၊ ခြင်္သေ့ကိုယ်ရှေ့ပိုင်းနှင့် တူသော ကိုယ်ရှိ၏၊ လက်ပြင်နှစ်ဖက်အကြား၌ (တစ်ပြင်တည်းညီလျက်) ပြည့်ဖြိုးသော အသားရှိ၏၊ ညီညာစွာ လုံးသော လည်ပင်းလည်တိုင် ရှိ၏၊ ထိုလက္ခဏာတို့နှင့်ပြည့်စုံသော ထို မြတ်စွာဘုရားသည် လူ့ဘောင်၌ အကယ်၍ နေခဲ့သော် စကြဝတေးမင်း ဖြစ်၏။ပ။

မင်းဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

မဆုတ်ယုတ်သော သဘောရှိ၏၊ ဥစ္စာစပါး လယ်ယာ ကိုင်းကျွန်း အခြေနှစ်ချောင်း အခြေလေးချောင်း သတ္တဝါများ သားမယား အစေအပါး အလုပ်သမား ဆွေမျိုးဉာတိ မိတ်သင်္ဂဟ အနွယ် အဆက်တို့မှ မဆုတ်ယုတ်၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံခြင်းမှ မဆုတ်ယုတ်။ မင်းဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ပ။

ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

မဆုတ်ယုတ်သော သဘောရှိ၏၊ သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာတို့မှ မဆုတ်ယုတ်၊ အလုံးစုံပြည့်စုံခြင်းမှ မဆုတ်ယုတ်။ ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ ဤအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

၂၂၅။ ထိုနေရာ၌ သံဂါယနာတင်မထေရ်တို့သည် ဤဂါထာကို ဆိုအပ်၏ -

(၁-၂) မြတ်စွာဘုရားသည် သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာ သစ္စာတရားနှင့် များစွာသော မြတ်သော ဂုဏ်တို့မှ လည်းကောင်း ဥစ္စာ စပါး လယ်ယာ သားမယား အခြေနှစ်ချောင်း အခြေလေးချောင်းသတ္တဝါ ဆွေမျိုးဉာတိ မိတ်သင်္ဂဟ အနွယ် အဆက်နှင့် ခွန်အားမှလည်းကောင်း၊ နှစ်ပါးစုံသော ရုပ်အဆင်းနှင့် ချမ်းသာခြင်းတို့ မှလည်းကောင်း သူတစ်ပါးတို့သည် အသို့လျှင် မဆုတ်ယုတ်ဘဲ ရှိပါကုန်အံ့နည်းဟု အလိုရှိ၏၊ အကျိုးစီးပွါးများခြင်း အောင်မြင်ခြင်းကိုသာလျှင် တောင့်တ၏။

(၃) မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးဘဝတို့၌ ကောင်းစွာ ပြုအပ်သော ထိုကောင်းမှု ကြောင့် ခြင်္သေ့ကိုယ် ရှေ့ပိုင်းနှင့် တူသော ကောင်းသော ကိုယ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ ညီညာ စွာလုံးသော လည်ပင်း လည်တိုင် ရှိ၏၊ လက်ပြင် နှစ်ဖက်အကြား၌ (တစ်ပြင်တည်း ညီလျက်) ပြည့်ဖြိုးသော အသားရှိ၏၊ ထို (မြတ်စွာဘုရား)၏

ထို (ခြသေ့်ကိုယ် ရှေ့ပိုင်းနှင့် တူသော ကိုယ်ရှိခြင်းစသော လက္ခဏာသုံးပါး) သည် (သဒ္ဓါတရား ဥစ္စာစပါး စသည်၏) မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ပုဗ္ဗနိမိတ် တည်း။

(၄) ထိုသတ္တဝါသည် လူဖြစ်သော် ဥစ္စာ စပါး လယ်ယာ သားမယား အခြေ နှစ်ချောင်း အခြေ လေးချောင်း သတ္တဝါတို့ဖြင့် တိုးပွါး၏၊ ကြောင့်ကြတွယ်တာမှု ကင်းသော ရဟန်းဖြစ်ခဲ့သော် အတူ မရှိသော မဆုတ်ယုတ်သော သဘောရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ ရောက်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၇ - လက္ခဏသုတ် ===

(၂၀) ရသဂ္ဂသဂ္ဂိတာ လက္ခဏာတော်

၂၂၆။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးမွေးဖွားခဲ့ရာ 'ဇာတိ'၊ ရှေးဖြစ်ခဲ့ရာ 'ဘဝ'၊ ရှေးနေခဲ့ရာ 'ဘုံဌာန'တို့၌ လူဖြစ်စဉ်အခါက လက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ တုတ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ လက်နက်ဖြင့် သော်လည်းကောင်း သတ္တဝါတို့ကို ညှဉ်းဆဲခြင်းသဘော မရှိ။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကံကို ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ပ။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထို နတ်ပြည်မှ စုတေ၍ ဤလူ့ပြည်သို့ လာရောက်သည်ရှိသော် ဤမဟာပုရိသလက္ခဏာကို ရ၏၊ အရသာ ကို ဆောင်သော အလွန်ကောင်းမြတ်သော အကြောရှိ၏၊ လျှာဖျား၌တင်အပ်သော နှမ်းတစ်လုံးမျှ လောက်သော အစာကို တစ်ကိုယ်လုံးပျံ့နှံ့အောင် ဆောင်နိုင်ကုန်သော အလွန်ကောင်းမြတ်ကုန်သော ရသဟရဏီ အကြောတို့သည် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ လည်ပင်းလည်တိုင်၌ ရှိကုန်၏၊ ထိုလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ထို မြတ်စွာဘုရားသည် လူ့ဘောင်၌ အကယ်၍ နေခဲ့သော် စကြဝတေးမင်း ဖြစ်၏။ပ။

မင်းဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

အနာကင်း၏၊ ရောဂါကင်း၏၊ မအေးလွန်း မပူလွန်းသော အညီအညွတ်အစာကို ကြေစေနိုင်သော ဝမ်းမီးနှင့် ပြည့်စုံ၏။ မင်းဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ပ။

ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

အနာကင်း၏၊ ရောဂါကင်း၏၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ရန်ခံ့သော အစာကို ကြေစေနိုင်သော မအေး လွန်း မပူလွန်းသော အလယ်အလတ်ဖြစ်သော ဝမ်းမီးနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ ဤအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

၂၂၇။ ထိုနေရာ၌ သံဂါယနာတင် မထေရ်တို့သည် ဤဂါထာကို ဆိုအပ်၏ -

(၁) မြတ်စွာဘုရားသည် လက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ တုတ်ဖြင့်သော်လည်း ကောင်း၊ ထိုမှတစ်ပါး ခဲဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ လက်နက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အသေသတ်စေခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ထိုမှတစ်ပါး ထောင်ချခြင်းဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ကြိမ်းမောင်း ခြောက်လှန့်ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း လူအပေါင်းကို မညှဉ်းဆဲခဲ့၊ မညှဉ်းဆဲတတ်သူ ဖြစ်ခဲ့၏။

(၂) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကောင်းမှုကံကြောင့် သုဂတိဘုံသို့ ရောက်၍ မွေ့လျော်ရ၏၊ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို ပေးသောကံကို ပြုခြင်းကြောင့် ကောင်း ကျိုးချမ်းသာတို့ကို ရ၏၊ ဤလူ့ပြည်သို့ ရောက်လာသော် အလွန်ကောင်းမြတ်သော အရသာကို ဆောင်သော အကြောရှိခြင်းကို ရ၏၊ နှမ်း တစ်လုံးမျှသော အစာကို တစ်ကိုယ်လုံး ပျံ့နှံ့စေနိုင်ကုန်သော အရသာကို ဆောင်သော အကြော တို့သည် လည်ပင်း လည်တိုင်၌ ကောင်းစွာ တည်ကုန်၏။

(၃) ထိုလက္ခဏာကြောင့် ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ဤသတို့သားသည် ချမ်းသာများ သည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ လူအား လည်းကောင်း၊ ရဟန်းအား လည်းကောင်း ထိုလက္ခဏာသည် ထိုအကျိုးကို ပြ၏ ဟု အလွန် သိမ်မွေ့ ကုန်သော ပညာရှိတို့သည် ပြောကြား ကုန်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၇ - လက္ခဏသုတ် ===

(၂၀-၂၂) အဘိနီလနေတ္တ - ဂေါပခုမ လက္ခဏာတော်

၂၂၈။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးမွေးဖွားခဲ့ရာ 'ဇာတိ'၊ ရှေးဖြစ်ခဲ့ရာ 'ဘဝ'၊ ရှေးနေခဲ့ရာ 'ဘုံဌာန'တို့၌ လူဖြစ်စဉ်အခါက သူတစ်ပါးကို အမျက်ထွက်သဖြင့် မျက်လုံးပြူး၍ မကြည့်တတ်၊ မျက်စောင်းထိုး၍ မကြည့်တတ်၊ လျှို့ဝှက်၍ မကြည့်တတ်၊ ရိုးဖြောင့်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ရိုးဖြောင့်စွာ ကြည့်တတ်၏၊ မေတ္တာစာတ် ကိန်းသော မျက်စိဖြင့် လူအများကို ကြည့်ခဲ့၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကံကို ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ပ။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနတ်ပြည်မှ စုတေ၍ ဤလူ့ပြည်သို့ လာရောက်သည်ရှိသော် ဤမဟာပုရိသလက္ခဏာ နှစ်ပါးတို့ကို ရ၏၊ အလွန်ညိုသော မျက်လုံးလည်း ရှိ၏၊ နွားငယ်မျက်တောင်နှင့်တူသော မျက်တောင်လည်း ရှိ၏၊ ထိုလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည် လူ့ဘောင်၌ အကယ်၍ နေခဲ့သော် စကြာဝတေးမင်း ဖြစ်၏။ပ။

မင်းဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

ထိုမင်းကို လူအများသည် ချစ်ခင်နှစ်သက်စွာ ရှုကြည့်အပ်၏၊ ပုဏ္ဏားများ သူဌေး သူကြွယ်များ မြို့သူ မြို့သား နယ်သူနယ်သားများ ဘဏ္ဍာရေးအမတ်များ အမတ်ချုပ်ကြီးများ ဆင်စီးသူရဲ မြင်းစီး သူရဲများ တံခါးမှူးများ အမှုဆောင်အမတ်များ အတိုင်ပင်ခံအမတ်များ လက်အောက်ခံဘုရင်များ မြို့စား နယ်စားများ မင်းညီမင်းသားများတို့သည် ချစ်ခင်မြတ်နိုးအပ်၏၊ မင်းဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ပ။

ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

ထိုမြတ်စွာဘုရားကို သတ္တဝါအများသည် နှစ်သက်ကြည်ညိုစွာ ဖူးမြော်အပ်၏၊ ရဟန်းယောကျ်ားများ ရဟန်းမိန်းမများ ဥပါသကာယောကျ်ားများ ဥပါသိကာမိန်းမများ နတ်များ လူများ အသုရာများ နဂါး များနှင့် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်များသည် နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်၏။ ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကိုရ၏။ ဤအကြောင်း ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

၂၂၉။ ထိုနေရာ၌ သံဂါယနာတင် မထေရ်တို့သည် ဤဂါထာကို ဆိုအပ်၏ -

(၁) မြတ်စွာဘုရားသည် သူတစ်ပါးကို အမျက်ထွက်သဖြင့် မျက်လုံးပြူး၍ မကြည့်တတ်၊ မျက်စောင်း ထိုး၍ မကြည့်တတ်၊ လျှို့ဝှက်၍ မကြည့်တတ်၊ ရိုးဖြောင့်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ရိုးဖြောင့်စွာ ကြည့် တတ်၏၊ မေတ္တာစိတ်ကိန်းသော မျက်စိ ဖြင့် လူအများကို ကြည့်ခဲ့၏။

(၂) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းမှုအကျိုးကို နတ်ပြည်တို့၌ ခံစားရ၏၊ ထို နတ်ပြည်၌ မွေ့လျော် ရ၏၊ ဤလူ့ပြည်၌ကား နွားငယ်၏ မျက်တောင်နှင့် တူသော မျက်တောင် ရှိ၏၊ အလွန်ညိုသော မျက်လုံး ရှိ၏၊ အလွန်ရှုချင်ဖွယ်ရှိ၏။

(၃) သိမ်မွေ့သော ပညာရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော လက္ခဏာကျမ်းတတ်သည် လည်း ဖြစ်ကုန် သော နိမိတ်ကျမ်း၌ ကျွမ်းကျင်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော သိမ်မွေ့သော မျက်စိ၌ လိမ္မာသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော များစွာကုန်သော လူတို့သည် (ထို သတို့သားကို) လူအများ ချစ်ခင်နှစ်သက်စွာ ရှုကြည့် အပ်သူ ဟူ၍ ပြဋ္ဌာန်းပြောဆို ကြကုန်၏။

(၄) သတို့သားသည် လူဖြစ်သော် လူအများ ချစ်ခင်နှစ်သက်စွာ ရှုကြည့်အပ်သူ ဖြစ်၏၊ လူအများ ချစ်ခင်မြတ်နိုးအပ်၏၊ လူအဖြစ် မတည်မူ၍ ရဟန်းဖြစ်သော် သတ္တဝါအများ နှစ်သက်ကြည်ညိုအပ်၏၊ သတ္တဝါအများ၏ စိုးရိမ်ခြင်းကို ဖျောက် ဖျက်နိုင်၏ဟု ပြဋ္ဌာန်းပြောကြားကုန်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၇ - လက္ခဏသုတ် ===

(၂၃) ဥဏှီသသီသ လက္ခဏာတော်

၂၃၀။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးမွေးဖွားခဲ့ရာ 'ဇာတိ'၊ ရှေးဖြစ်ခဲ့ရာ 'ဘဝ'၊ ရှေးနေ ခဲ့ရာ 'ဘုံဌာန'တို့၌ လူဖြစ်စဉ်အခါက ကုသိုလ်တရားတို့တွင် ကောင်းသော ကိုယ်အကျင့် 'ကာယသုစရိုက်' ကောင်းသော နှုတ်အကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်' ကောင်းသော စိတ်အကျင့် 'မနောသုစရိုက်' လှူဒါန်းခြင်း ပေး ကမ်းစွန့်ကြဲခြင်း သီလဆောက်တည်ခြင်း ဥပုသ်စောင့်သုံးခြင်း အမိကို ချစ်မြတ်နိုးခြင်း အဖကို ချစ်မြတ် နိုးခြင်း သမဏကို ကြည်ညိုလေးစားခြင်း ဗြာဟ္မဏကို ကြည်ညိုလေးစားခြင်း အမျိုးတွင် ကြီးသောသူ တို့ကို ရိုသေခြင်းတို့၌လည်းကောင်း တစ်ပါးပါးသော လွန်မြတ်သော ကုသိုလ်တရားတို့၌လည်းကောင်း လူအများ၏ အကြီးအမှူး ရှေ့သွားခေါင်းဆောင် ဖြစ်၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကံကို ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ပ။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနတ်ပြည်မှ စုတေ၍ ဤလူ့ပြည်သို့ လာရောက်သည်ရှိသော် ဤမဟာပုရိသလက္ခဏာကို ရ၏၊ သင်းကျစ်ဆင်ထားဘိသကဲ့သို့သော ဦးခေါင်းရှိ၏၊ ထိုလက္ခဏာနှင့် ပြည့် စုံသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် လူ့ဘောင်၌ အကယ်၍ နေခဲ့သော် စကြဝတေးမင်း ဖြစ်၏။ပ။

မင်းဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

ထိုမင်းအား အလိုသို့လိုက်သော တိုင်းသူပြည်သားသည် များ၏၊ ထိုသူတို့ကား အဘယ်တို့နည်း ဟူမူ- ပုဏ္ဏားများ သူဌေး သူကြွယ်များ မြို့သူမြို့သားများ နယ်သူနယ်သားများ ဘဏ္ဍာရေးအမတ်များ အမတ်ချုပ်ကြီးများ ဆင်စီးသူရဲ မြင်းစီးသူရဲများ တံခါးမှူးများ အမှုဆောင်အမတ်များ အတိုင်ပင်ခံ

အမတ်များ လက်အောက်ခံဘုရင်များ မြို့စားနယ်စားများ မင်းညီမင်းသားများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ မင်းဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ပ။

ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

ထိုမြတ်စွာဘုရားအား အလိုသို့လိုက်သော ဝေနေယျသည် များ၏၊ ထိုဝေနေယျတို့ကား အဘယ်တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းယောကျ်ားများ ရဟန်းမိန်းမများ ဥပါသကာယောကျ်ားများ ဥပါသိကာမိန်းမများ နတ်များ လူများ အသုရာများ နဂါးများနှင့် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်များ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ ဤအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

၂၃၁။ ထိုနေရာ၌ သံဂါယနာတင်မထေရ်တို့သည် ဤဂါထာကို ဆိုအပ်၏ -

(၁) မြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းသော အကျင့်သုစရိုက်တရားတို့၌ အကြီးအမှူး ဖြစ်ခဲ့၏၊ တရားကို ကျင့်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား အလိုသို့ လိုက်သော လူအများ ရှိခဲ့၏၊ ကောင်းမှု အကျိုးကို နတ်ပြည်၌ ခံစားခဲ့ရ၏။

(၂) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းသော အကျင့်သုစရိုက်၏ အကျိုးကို ခံစား ပြီး၍ ဤလူ့ပြည်၌ သင်းကျစ်ဆင်ထားဘိသကဲ့သို့သော ဦးခေါင်းရှိသည့် အဖြစ်ကို ရ၏၊ ဤသတို့သားသည် လူအများ၏ အကြီးအမှူးဖြစ်လတ္တံ့ဟု နိမိတ်လက္ခဏာ ဖတ်တတ်ကုန်သော သူတို့သည် ပြောကြားကုန်၏။

(၃) ရှေးဘဝ နတ်ပြည်၌ကဲ့သို့ ဤလူ့ပြည်၌ ထိုသတို့သားအား အလုပ်အကျွေး အခြံအရံတို့သည် များကုန်လတ္တံ့၊ အကယ်၍ မင်းမျိုးဖြစ်အံ့၊ မြေပြင်အလုံးကို အစိုးရသော စကြဝတေးမင်း ဖြစ်လတ္တံ့၊ လူအများ၏ သစ္စာစောင့်သိရိုသေစွာ တာ ဝန်ထမ်းဆောင်မှုကို ရလတ္တံ့ဟု ငယ်စဉ်အခါကပင် လက္ခဏာ ဖတ် ဆရာတို့က ပြော ကြားကုန်၏။

(၄) သတို့သားသည် အကယ်၍ ရဟန်းဖြစ်အံ့၊ ဈာန်သမာပတ်တရားတို့၌ ကျွမ်းကျင်၏၊ လေ့လာအပ်သော ဝသီဘော်ရှိသော ဘုရားဖြစ်၏၊ လူအများသည် ထိုဘုရား၏ အဆုံးအမ အကျင့် တရား တို့၌ မွေ့လျော်၏၊ အလိုတော် အတိုင်း လိုက်နာ၏ ဟု ပြောကြားကုန်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၇ - လက္ခဏသုတ် ===

(၂၄-၂၅) ဧကေကလောမတာ - ဥဏ္ဏာ လက္ခဏာတော်

၂၃၂။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးမွေးဖွားခဲ့ရာ 'ဇာတိ'၊ ရှေးဖြစ်ခဲ့ရာ 'ဘဝ'၊ ရှေးနေ ခဲ့ရာ 'ဘုံဌာန'တို့၌ လူဖြစ်စဉ်အခါက မမှန်သော စကားကို ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မမှန်သော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ် ခဲ့၏၊ မှန်သော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ မှန်သော စကားချင်း စေ့စပ်တတ်၏၊ မြဲမြံ တည်တံ့သော စကားရှိ၏၊ ယုံကြည်ရသော စကားရှိ၏၊ လူအများကို မလှည့်စားတတ်၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား သည် ထိုကံကို ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ပ။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနတ်ပြည်မှ စုတေ၍ ဤလူ့ပြည်သို့ လာရောက်သည် ရှိသော် ဤမဟာပုရိသ လက္ခဏာ နှစ်ပါးတို့ကို ရ၏၊ တစ်ပင်ချင်း ပေါက်သော မွေးညင်း ရှိ၏၊ မျက်မှောင်နှစ်ဖက်အကြား၌ နူးညံ့သော လဲဝါဂွမ်းနှင့် တူသော ဖြူစင်သော 'ဥဏ္ဏလုံ' မွေးရှင် ပေါက်၏၊ ထိုလက္ခဏာများနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် လူ့ဘောင်၌ အကယ်၍ နေခဲ့သော် စကြဝတေးမင်း ဖြစ်၏။ပ။

မင်းဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

လူအများသည် ထိုမင်း၏ အလိုသို့ လိုက်ရ၏၊ လူအများဟူသည် အဘယ်တို့နည်း ဟူမူ - ပုဏ္ဏားများ သူဌေးသူကြွယ်များ မြို့သူမြို့သားများ နယ်သူနယ်သားများ ဘဏ္ဍာရေးအမတ်များ အမတ် ချုပ်ကြီးများ ဆင်စီးသူရဲ မြင်းစီးသူရဲများ တံခါးမှူးများ အမှုဆောင်အမတ်များ အတိုင်ပင်ခံ အမတ်များ လက်အောက်ခံဘုရင်များ မြို့စားနယ်စားများ မင်းညီမင်းသားများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ မင်းဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ပ။

ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

သတ္တဝါအများသည် ထိုဘုရား၏ အလိုသို့ လိုက်ရ၏၊ သတ္တဝါအများဟူသည် အဘယ်တို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းယောကျ်ားများ ရဟန်းမိန်းမများ ဥပါသကာယောကျ်ားများ ဥပါသိကာမိန်းမများ နတ်များ လူများ အသုရာများ နဂါးများနှင့် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်များသည် ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ ဤအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

၂၃၃။ ထိုနေရာ၌ သံဂါယနာတင်မထေရ်တို့သည် ဤဂါထာကို ဆိုအပ်၏ -

(၁) မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးဘဝတို့၌ မှန်သော ကတိပဋိညာဉ် ရှိခဲ့၏၊ စကား နှစ်ခုမရှိခဲ့၊ ချွတ်ယွင်း သော စကားကို ကြဉ်ရှောင်ခဲ့၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် တစ်စုံတစ်ယောက်ကို မျှလည်း မလှည့်စားခဲ့၊ ဟုတ်မှန် သေချာသော စကားကိုသာ ဆိုခဲ့၏။

(၂) ထိုကောင်းမှုကြောင့် မျက်မှောင်နှစ်ဖက်တို့၏ အကြား၌ နူးညံ့သော လဲဝါ ဂွမ်းနှင့်တူသော ဖြူစင်သော 'ဥဏ္ဏလုံ' မွေးရှင်ပေါက်လျက် ရှိ၏၊ မွေးညင်းတွင်း တို့၌ မွေးညင်းနှစ်ပင် မပေါက်ကုန်၊ မွေးညင်းတွင်း တစ်ခုတစ်ခု၌ တစ်ပင်စီ တစ်ပင် စီသာ ပေါက်သော မွေးညင်းတို့ဖြင့် စီထားအပ် သကဲ့သို့ သော ကိုယ်ရှိ၏။

(၃) လက္ခဏာကျမ်းတတ် နိမိတ်ဖတ်ခြင်း၌ လိမ္မာကုန်သော များစွာသော ပုဏ္ဏားတို့သည် အညီ အညွတ် စည်းဝေးကုန်၍ အကြင်သတို့သား၌ 'ဥဏ္ဏလုံ' မွေးရှင်သည်လည်းကောင်း မွေးညင်းတွင်း တစ်ခု တစ်ခု၌ တစ်ပင်စီသာ ပေါက်သော မွေးညင်းတို့သည်လည်းကောင်း ကောင်းစွာ တည်ကုန်၏၊ လူအများ သည် ဤသို့သော သတို့သား၏ အလိုသို့ လိုက်၏။

(၄) "ရှေးဘဝ၌ ပြုဖူးသော ကောင်းမှုကြောင့် လူ (စကြဝတေးမင်း) ဖြစ်သော် လူအများသည် ထိုမင်း၏ အလိုသို့ လိုက်၏။ ရာဂစသည့် အညစ်အကြေးကင်းသော ရဟန်းပြုသော် အတုမရှိသော ဘုရားဖြစ်၍ သတ္တဝါအများသည် အလိုသို့ လိုက်၏" ဟု ပြောကြားကုန်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၇ - လက္ခဏသုတ် ===

(၂၆-၂၇) စတ္တာလီသသမဒန္တ အဝိရဠဒန္တ လက္ခဏာတော်

၂၃၄။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးမွေးဖွားခဲ့ရာ 'ဇာတိ'၊ ရှေးဖြစ်ခဲ့ရာ 'ဘဝ'၊ ရှေးနေခဲ့ရာ 'ဘုံဌာန'တို့၌ လူဖြစ်စဉ်အခါက ကုန်းစကားပြောခြင်းကို ပယ်၍ ကုန်းစကားပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ဤသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ (ထိုသူနှင့်) ဤသူတို့ ကွဲပြားခြင်းငှါ ထိုသူ့ထံ၌ မပြောတတ်၊ ထိုသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ (ဤသူနှင့်) ထိုသူတို့ ကွဲပြားခြင်းငှါ မပြောတတ်၊ ထိုသို့ကွဲပြားသူတို့ကိုလည်း စေ့စပ်တတ်၏၊ ညီညွတ်သူတို့ကိုလည်း အားပေးတတ်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏၊ ညီညွတ်ခြင်းကို နှစ်သက်၏၊ ညီညွတ်ခြင်းကို ပြုသော စကားကို ဆိုတတ်၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကံကို ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ပ။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနတ်ပြည်မှ စုတေ၍ ဤလူ့ပြည်သို့ လာရောက်သည်ရှိသော် ဤမဟာပုရိသလက္ခဏာ နှစ်ပါးတို့ကို ရ၏၊ လေးဆယ်သော သွားလည်း ရှိ၏၊ မကြဲသော သွားလည်း ရှိ၏၊ ထိုလက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် လူ့ဘောင်၌ အကယ်၍ နေခဲ့သော် စကြဝတေးမင်း ဖြစ်၏။ပ။

မင်းဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

မခွဲဖျက်နိုင်သော ပရိသတ် ရှိ၏၊ ထိုစကြဝတေးမင်း၏ ပရိသတ်တို့သည် မကွဲပျက်နိုင်ကုန်၊ ထို ပရိသတ် တို့သည် အဘယ်တို့နည်း ဟူမူ- ပုဏ္ဏားများ သူဌေးသူကြွယ်များ မြို့သူမြို့သား နယ်သူနယ်သား များ ဘဏ္ဍာရေး အမတ်များ အမတ်ချုပ်ကြီးများ ဆင်စီးသူရဲ မြင်းစီးသူရဲများ တံခါးမှူးများ အမှုဆောင် အမတ်များ အတိုင်ပင်ခံ အမတ်များ လက်အောက်ခံဘုရင်များ မြို့စားနယ်စားများ မင်းညီမင်းသားများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ မင်းဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ပ။

ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

မခွဲဖျက်နိုင်သော ပရိသတ် ရှိ၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ ပရိသတ်တို့သည် မကွဲပျက်နိုင်ကုန်၊ ထို ပရိသတ် တို့သည် အဘယ်တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းယောကျ်ားများ ရဟန်းမိန်းမများ ဥပါသကာယောကျ်ား များ ဥပါသိကာမိန်းမများ နတ်များ လူများ အသုရာများ နဂါးများနှင့် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်များ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ ဤအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

၂၃၅။ ထိုနေရာ၌ သံဂါယနာတင်မထေရ်တို့သည် ဤဂါထာကို ဆိုအပ်၏ -

(၁) မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးဘဝ၌ ညီညွတ်သူ (မိတ်ဆွေ) တို့အား ကွဲပြား ခြင်းကို ပြုတတ်သော ကွဲပြားခြင်း တိုးပွါး၍ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွါးခြင်းကို ပြုတတ်သော ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွါးခြင်း တိုးပွါး၍ မပြုသင့်သည်ကို ပြုတတ်သော ညီညွတ်သူ (မိတ်ဆွေ) တို့၏ ကွဲပြားခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ကုန်းချောစကားကို မဆိုခဲ့။

(၂) ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်းကို မတိုးပွါးအောင် ပြုတတ်သော ကွဲပြားခြင်းကို စေ့စပ် အောင် ဖြစ်စေတတ်သော ကောင်းသော စကားကို ဆိုခဲ့၏၊ လူအပေါင်း၏ ခိုက်ရန် ဖြစ်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခဲ့၏၊ ညီညွတ်စေခဲ့၏၊ ညီညွတ်သူ (မိတ်ဆွေ)တို့နှင့် နှစ်သိမ့် ခဲ့၏၊ ဝမ်းမြောက်ခဲ့၏။

(၃) ထို မြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းမှု၏ အကျိုးကို နတ်ပြည်၌ ခံစားရ၏၊ ထိုနတ်ပြည်၌ မွေ့လျော်ရ၏၊ ဤလူ့ပြည်၌ ထိုသတို့သားအား မကြဲကုန်သော ညီညွတ်ကုန်သော သွားတို့သည် ရှိကုန်၏။ လေးဆယ်သော သွားတို့သည် ကောင်းစွာ တည်ကုန်၏။

(၄) ထိုသတို့သားသည် အကယ်၍ မင်းမျိုးဖြစ်အံ့၊ မြေပြင်အလုံးကို အစိုးရသော (စကြဝတေး) မင်းဖြစ်၏၊ ထိုမင်းအား သူတစ်ပါးတို့ မခွဲဖျက်နိုင်သော ပရိသတ် ရှိ၏၊ အကယ်၍ ရဟန်းဖြစ်အံ့၊ ကိလေသာ မြူကင်းသော ကိလေသာ အညစ်အကြေးကင်းသော ဘုရားဖြစ်၏၊ ထိုဘုရားအား မလှုပ်ရှားသော အဆုံးအမကို လိုက်နာသော ပရိသတ်ရှိ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၇ - လက္ခဏသုတ် ===

(၂၈-၂၉) ပဟူတဇိဝှါ - ဗြဟ္မဿရ လက္ခဏာတော်

၂၃၆။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးမွေးဖွားခဲ့ရာ 'ဇာတိ'၊ ရှေးဖြစ်ခဲ့ရာ 'ဘဝ'၊ ရှေးနေခဲ့ရာ 'ဘုံဌာန'တို့၌ လူဖြစ်စဉ်အခါက ကြမ်းသော စကားပြောခြင်းကို ပယ်၍ ကြမ်းသော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အကြင်စကားသည် အပြစ်ကင်း၏၊ နားချမ်းသာ၏၊ နှစ်လိုဖွယ် ရှိ၏၊ နှလုံးသို့ သက်၏၊ ယဉ်ကျေး၏၊ လူအများ နှစ်သက်၏၊ လူအများ နှစ်ခြိုက်၏၊ ထိုသို့သဘောရှိသော စကားကို ဆို၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကံကို ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ပ။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထို နတ်ပြည်မှ စုတေ၍ ဤလူ့ပြည်သို့ လာရောက်သည်ရှိသော် ဤမဟာပုရိသလက္ခဏာ နှစ်ပါးတို့ကို ရ၏၊ ကြီးမား ရှည်လျား နူးညံ့သော လျှာရှိ၏၊ ဗြဟ္မာမင်း၏ အသံနှင့်တူသော အသံရှိ၏၊ ကရဝိက်ငှက်မင်း၏ အသံနှင့်တူသော အသံရှိ၏၊ ထိုလက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် လူ့ဘောင်၌ အကယ်၍ နေခဲ့သော် စကြဝတေးမင်း ဖြစ်၏။ပ။

မင်းဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

နာယူလက်ခံအပ်သော စကားရှိ၏၊ ထိုမင်း၏စကားကို ပုဏ္ဏားများ သူဌေးသူကြွယ်များ မြို့သူ မြို့သားများ နယ်သူ နယ်သားများ ဘဏ္ဍာရေးအမတ်များ အမတ်ချုပ်ကြီးများ ဆင်စီးသူရဲများ မြင်းစီး သူရဲများ တံခါးမှူးများ အမှုဆောင်အမတ်များ အတိုင်ပင်ခံအမတ်များ လက်အောက်ခံ ဘုရင်များ မြို့စား နယ်စားများ မင်းညီမင်းသားများတို့သည် နာယူလက်ခံကြကုန်၏။ မင်းဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ပ။

ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

နာယူလက်ခံအပ်သော စကားရှိ၏၊ ထိုဘုရား၏ စကားကို ရဟန်းယောကျ်ားများ ရဟန်းမိန်းမများ ဥပါသကာယောကျ်ားများ ဥပါသိကာမိန်းမများ နတ်များ လူများ အသုရာများ နဂါးများနှင့် ဂန္ဓဗ္ဗ နတ်များတို့သည် နာယူလက် ခံကြကုန်၏။ ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ ဤအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

၂၃၇။ ထိုနေရာ၌ သံဂါယနာတင် မထေရ်တို့သည် ဤဂါထာကို ဆိုအပ်၏ -

(၁) ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆဲရေးခြင်း ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း ညှဉ်းဆဲခြင်း ကို ပြုတတ်သော စိတ်၏ နာကြည်းခြင်းကို ဖြစ်စေ တတ်သော လူအများအား ဖိနှိပ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ခက်ထန် ကြမ်းကြုတ်သော စကားကို မဆိုခဲ့၊ ချိုသာ နူးညံ့သော ချစ်နှစ်သက်ဖွယ်နှင့် စပ်သော စကားကိုသာ ဆိုခဲ့၏။

(၂) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် စိတ်ကို နှစ်သိမ့်စေတတ်ကုန်သော နှလုံးသို့ သက် ဝင်ကုန်သော နား ချမ်းသာ ကုန်သော စကားကို ဆိုခဲ့၏၊ ထို့ကြောင့် နတ်ပြည်တို့၌ ကောင်းမှု အကျိုးကို ခံစားရပြီ၊ ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကား၏ အကျိုးကို ခံစားရပြီ။

(၃) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းသော အကျင့် 'သုစရိုက်'၏ အကျိုးကို ခံစားပြီး၍ ဤလူ့ပြည် ၌ ဗြဟ္မာမင်း၏ အသံနှင့်တူသော အသံရှိခြင်းကို ရ၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား ရှည်သော လျှာရှိ၏၊ နာယူ အပ်သော စကားရှိ၏။

(၄) လူ (စကြဝတေးမင်း) ဖြစ်သော် ထိုမင်း၏ စကားသည် အောင်မြင်သကဲ့သို့ ထိုလူသည် ရဟန်း ပြု၍ ဘုရားဖြစ်သော် ထိုဘုရား၏ စကားသည် အောင်မြင်၏၊ သတ္တဝါအများအား ကောင်းစွာ ဟောအပ် သော များစွာသော ထိုဘုရား၏ စကား တော်ကို သတ္တဝါအများတို့သည် နာယူလက်ခံကုန်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၇ - လက္ခဏသုတ် ===

(၁၀) သီဟဟနု လက္ခဏာတော်

၂၃၈။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးမွေးဖွားခဲ့ရာ ‘ဇာတိ’၊ ရှေးဖြစ်ခဲ့ရာ ‘ဘဝ’၊ ရှေးနေခဲ့ရာ ‘ဘုံဌာန’တို့၌ လူဖြစ်စဉ်အခါက ပြိန်ဖျင်းသော စကား ပြောခြင်းကို ပယ်၍ ပြိန်ဖျင်းသော စကားပြော ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ (သင့်သော) အခါ၌သာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ဟုတ်မှန်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အကျိုးနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ တရားနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အဆုံးအမနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏၊ (သင့်သော)အခါ၌ အကြောင်းနှင့် တကွသော အပိုင်းအခြားရှိသော အစီးအပွါးနှင့်စပ်သော မှတ်သား လောက်သော စကားကိုသာ ဆို၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကံကို ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ပ။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနတ် ပြည်မှစုတေ၍ ဤလူ့ပြည်သို့ လာရောက်သည်ရှိသော် ဤမဟာပုရိသလက္ခဏာကို ရ၏၊ ခြင်္သေ့မေးနှင့် တူသော မေးရှိ၏၊ ထိုလက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် လူ့ဘောင်၌ အကယ်၍ နေခဲ့ သော် စကြဝတေးမင်း ဖြစ်၏။ပ။

မင်းဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ရန်သူဖြစ်သော တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည် မဖျက်ဆီးနိုင်။ မင်းဖြစ် ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ပ။

ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်းဟူမူ -

လောက၌ အတွင်း အပ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော ရန်သူဖြစ်ကုန်သော ရာဂသည်လည်းကောင်း၊ ဒေါသသည်လည်းကောင်း၊ မောဟသည်လည်းကောင်း၊ သမဏသည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည်လည်း ကောင်း၊ နတ်သည် လည်းကောင်း၊ မာရ်နတ်သည် လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မာသည် လည်းကောင်း၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည် လည်းကောင်း မဖျက်ဆီးနိုင်။ ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။ ဤအကြောင်း ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

၂၃၉။ ထိုနေရာ၌ သံဂါယနာတင်မထေရ်တို့သည် ဤဂါထာကို ဆိုအပ်၏ -

(၁) မြတ်စွာဘုရားသည် ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို မဆိုခဲ့၊ မိုက်မဲသော စကားကို မဆိုခဲ့၊ ဘုရားလောင်းတို့၏ စကားကဲ့သို့သော စကားရှိခဲ့၏၊ အစီးအပွါး မဲ့သော စကား ကိုလည်း ပယ်၏၊ အစီးအပွါးနှင့် စပ်သော စကားကို လည်းကောင်း လူအများ ချမ်းသာနှင့် စပ်သော စကားကို လည်း ကောင်း ဆိုခဲ့၏။

(၂) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကောင်းမှုကို ပြု၍ ဤလူ့ပြည်မှ စုတေ၍ နတ် ပြည်၌ ဖြစ်၏၊ (ထိုနတ်ပြည်၌) ကောင်းမှုကံ၏ အကျိုးကို ခံစားရ၏၊ (ထို နတ် ပြည်မှ) စုတေခဲ့၍ တစ်ဖန် လူ့ပြည်သို့ လာရောက်သော် အခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့တွင် အမြတ်ဆုံးသော ခြင်္သေ့၏ မေးနှင့်တူသော မေးရှိခြင်းကို ရ၏။

(၃-၄) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကောင်းမှုကြောင့် သူတစ်ပါးတို့ မဖျက်ဆီးနိုင်သော လူတို့ကို အစိုးရသော လူတို့အရှင်ဖြစ်သော မင်းဖြစ်၏၊ သိကြားမင်းကဲ့သို့ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိ၏၊ ထိုသို့ သဘော (သီဟဟနုလက္ခဏာ)ရှိသော သတို့သား သည် အကယ်၍ ရဟန်းပြု၍ ဘုရားဖြစ်အံ့၊ ဂန္ဓဗ္ဗ အသုရာ ဘီလူး ရက္ခိုက်တို့ သည် နတ်တို့ထက် မြတ်သော သိကြားမင်းကို မဖျက်ဆီးနိုင်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ထို ဘုရားကို ဤလောကဝယ် တူရူလေးမျက်နှာ ဖီလာ နှစ်မျက်နှာ အထောင့်လေး မျက်နှာ အားဖြင့် အရပ်ဆယ်မျက်နှာ၌ ရှိသော သတ္တဝါတို့သည် မဖျက်ဆီးနိုင်။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၇ - လက္ခဏသုတ် ===

(၃၁-၃၂) သမဒန္တ, သုသုက္ကဒါဌာ လက္ခဏာတော်

၂၄၀။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးမွေးဖွား ခဲ့ရာ 'ဇာတိ'၊ ရှေးဖြစ်ခဲ့ရာ 'ဘဝ'၊ ရှေးနေခဲ့ရာ 'ဘုံဌာန'တို့၌ လူဖြစ်စဉ်အခါက မကောင်းသော အသက်မွေးခြင်းကို ပယ်၍ ကောင်းသော အသက်မွေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးခဲ့၏၊ ချိန်စဉ်းလဲ အသပြာစဉ်းလဲ ချင်တွယ်တိုင်းတာစဉ်းလဲခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခဲ့၏၊ တံစိုးယူခြင်း လှည့်ဖျားခြင်း အတုပြု၍ လိမ်ခြင်းတည်းဟူသော ကောက်ကျစ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခဲ့၏၊ ဖြတ်ခြင်း သတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်း ခရီးသွားတို့ကို လုယက်ခြင်း ပြည်ရွာကို ဖျက်ဆီးခြင်း အနိုင်အထက် နှိပ်စက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခဲ့၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကံကို ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဆည်းပူးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုကံ၏ များသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ပြန့်ပြောသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနတ်ပြည်၌ တစ်ပါးသော နတ်တို့ကို ဆယ်ပါးသော အရာဌာနတို့ဖြင့် သာလွန်၏ (လွှမ်းမိုး၍တည်၏)။ နတ်၌ဖြစ်သော အသက်ရှည်ခြင်း အဆင်းလှခြင်း ချမ်းသာများခြင်း အခြံအရံပေါများခြင်း အစိုးရခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း နတ်၌ဖြစ်သော ရူပါရုံ သဒ္ဒါရုံ ဂန္ဓာရုံ ရသာရုံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ဖြင့်လည်းကောင်း သာလွန်၏ (လွှမ်းမိုး၍ တည်၏)။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနတ်ပြည်မှ စုတေ၍ ဤလူ့ပြည်သို့ လာရောက်သည်ရှိသော် ဤမဟာပုရိသ လက္ခဏာ နှစ်ပါးတို့ကို ရ၏၊ ညီညွတ်သော သွားလည်း ရှိ၏၊ အလွန်ဖြူစင်သော စွယ်တော်လေးချောင်း လည်း ရှိ၏။

ထိုလက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အကယ်၍ လူ့ဘောင်၌ နေသော် တရားစောင့်သော တရားနှင့်အညီ မင်းပြုသော သမုဒ္ဒရာလေးစင်း အပိုင်းအခြားရှိသည့် လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော ရန်အပေါင်းကို အောင်သော တိုင်းနိုင်ငံကို တည်ငြိမ်စေသော ရတနာခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော စကြဝတေး မင်း ဖြစ်၏၊ ထို (စကြဝတေး) မင်းအား ဤရတနာ ခုနစ်ပါးတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ စကြာရတနာ ဆင်ရတနာ မြင်းရတနာ ပတ္တမြားရတနာ မိန်းမမြတ်ရတနာ ခုနစ်ခုမြောက် သားကြီးရတနာတို့တည်း။ ထို (စကြဝတေးမင်း) အား ရဲရင့်ကုန်သော သူရဲကောင်း အင်္ဂါရုပ် ရှိကုန်သော တစ်ဖက်စစ်သည်တို့ကို နှိမ်နင်းနိုင်ကုန်သော အထောင်မကသော သားတော်တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထို (စကြဝတေးမင်း) သည် သမုဒ္ဒရာအဆုံးရှိသော ဤမြေကို ညှဉ်းဆဲခြင်း သတ်ဖြတ်ခြင်းမရှိဘဲ တရားသဖြင့် အောင်မြင်၍ ခိုးသား ဓားပြကင်းသော ပြည့်စုံကြွယ်ဝသော ဥပဒ်ဘေးရန်မရှိသော ငြိမ်းချမ်းသော နိုင်ငံ တော်ကြီးကို အုပ်စိုး၏။

မင်းဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်း ဟူမူ -

စင်ကြယ်သော အခြံအရံ ရှိ၏၊ ထိုစကြဝတေးမင်း၏ အခြံအရံတို့သည် စင်ကြယ်ကုန်၏၊ ထိုအခြံအရံတို့သည်ကား ပုဏ္ဏားများ သူဌေးသူကြွယ်များ မြို့သူမြို့သားများ နယ်သူနယ်သားများ ဘဏ္ဍာရေးအမတ်များ အမတ်ချုပ်ကြီးများ ဆင်စီးသူရဲ မြင်းစီးသူရဲများ တံခါးမှူးများ အမှုဆောင်အမတ်များ အတိုင်ပင်ခံအမတ်များ မြို့စားနယ်စားများ လက်အောက်ခံဘုရင်များ မင်းညီမင်းသားများတို့တည်း။ မင်းဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုးကို ရ၏။

လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ အကယ်၍ ဝင်ရောက်သော် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော လောက၌ ကိလေသာ အပိတ်အပင်ကို ဖွင့်လှစ် ဖျက်ဆီး ပြီးသော ဘုရားဖြစ်၏။

ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်ကို ရသနည်း ဟူမူ -

စင်ကြယ်သော အခြံအရံ ရှိ၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ အခြံအရံတို့သည် စင်ကြယ်ကုန်၏၊ ထိုအခြံအရံတို့ သည်ကား ရဟန်းယောကျ်ားများ ရဟန်းမိန်းမများ ဥပါသကာယောကျ်ားများ ဥပါသိကာ မိန်းမများ နတ်များ လူများ အသုရာများ နဂါးများနှင့် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်များတို့တည်း။ ဘုရားဖြစ်ခဲ့သော် ဤအကျိုး ကို ရ၏။ ဤအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။

၂၄၁။ ထိုနေရာ၌ သံဂါယနာတင် မထေရ်တို့သည် ဤဂါထာကို ဆိုအပ်၏ -

(၁) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် မကောင်းသော အသက်မွေးခြင်းကို စွန့်ခဲ့၏၊ တရားနှင့်ညီသော စင်ကြယ်စွာသော အသက်မွေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးခြင်းကို ဖြစ်စေခဲ့၏၊ အစီးအပွါးမရှိသည်ကို ပယ်ခဲ့၏၊ အစီးအပွါးကို လည်းကောင်း လူအများ၏ ချမ်းသာကို လည်းကောင်း ကျင့်ခဲ့၏။

(၂) ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် လူဖြစ်စဉ်အခါက သိမ်မွေ့ကုန်သော ပညာရှိကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့သည် ချီးမွမ်းအပ်သော ကောင်းမှုကံတို့ကို ပြု၍ နတ် ပြည်၌ ချမ်းသာသော အကျိုးတို့ကို ခံစားရ၏၊ ထိုနတ်ပြည်၌ သိကြားမင်းကဲ့သို့ မွေ့လျော် ပျော်ရွှင်ဖွယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ အလွန်မွေ့လျော် ပျော်ရွှင်ရ၏။

(၃) ထိုနတ်ပြည်မှ စုတေသော် ကောင်းမှုကံ အကြွင်းဖြင့် ကောင်းမှု၏ အကျိုး ဖြစ်သော လူ့ဘဝကို ရ၍ ညီညွတ်သော သွားကိုလည်းကောင်း အလွန်ဖြူစင်သော အစွယ် (လေးချောင်း) ကိုလည်းကောင်း ရ၏။

(၄) ထိုသတို့သားကို ပညာရှိဟု သမုတ်အပ်ကုန်သော များစွာသော လက္ခဏာ ဖတ် ပုဏ္ဏားတို့သည် အညီအညွတ် စည်းဝေးကုန်၍ "ညီညွတ်သော သွား၊ အလွန် ဖြူစင် တင့်တယ်သည့် အစွယ်ရှိသော သတို့သားသည် စင်ကြယ်သော အခြံအရံ ပရိသတ်ရှိသည့် စကြဝတေးမင်း ဖြစ်၏။

(၅) များစွာသော လူအပေါင်းသည် ကြီးကျယ်သော မြေပြင်အလုံးကို ဆုံးမ အုပ်စိုးသော ထိုစကြဝတေးမင်း၏ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော ပရိသတ်ဖြစ်၏၊ ထိုမင်း၏ နိုင်ငံတော်အလုံးအား အခြားတစ်နိုင်ငံက နှိပ်စက် ညှဥ်းပန်းမှု မရှိ၊ နိုင်ငံတော်ရှိ လူအများသည် မိမိတို့ အချင်းချင်း၏ အစီးအပွါး ချမ်းသာ ကောင်းကျိုးကို ကျင့်ဆောင် ကုန်၏။

(၆) သတို့သားသည် အကယ်၍ ရဟန်းပြုအံ့၊ မကောင်းမှုကင်းသော ကိလေ သာမြူတို့ကို ငြိမ်ဝပ်စေပြီးသော ကိလေသာ အပိတ်အပင်ကို ဖွင့်လှစ်ဖျက်ဆီး ပြီးသော ပူလောင်ပင်ပန်းခြင်း ကင်းသော ဘုရားဖြစ်၍ ဤပစ္စုပ္ပန်လောကကို လည်းကောင်း၊ တမလွန်လောကကို လည်းကောင်း မြင်၏။

(၇) ထိုဘုရား၏ အဆုံးအမကို လိုက်နာကုန်သော များစွာသော လူတို့သည် လည်းကောင်း၊ ရဟန်းတို့သည် လည်းကောင်း မစင်ကြယ်သော ကဲ့ရဲ့အပ်သော မကောင်းမှုကို ဖျက်ဆီးကြကုန်၏၊ ထိုစကားသည် မှန်၏၊ အညစ်အကြေး အမိုက် သရိုက်သဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော ရာဂ ဒေါသစသည့် အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့ကို ပယ်ပြီးကုန်သော စင်ကြယ်သော ရဟ န္တာတို့သည် ထိုဘုရားကို ထက်ဝန်းကျင် ခြံရံ အပ်၏" ဟု ပြောကြားကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်သော ထိုတရားတော်ကို နှစ်လိုကုန်သည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန်သတည်း။

ခုနစ်ခုမြောက် လက္ခဏသုတ် ပြီး၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၈ - သိင်္ဂါလသုတ် ===

သိင်္ဂါလ လုလင်

၂၄၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။

ထိုအခါ သူကြွယ်သား သိင်္ဂါလသည် စောစောထ၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှ ထွက်ပြီးလျှင် စိုသော အဝတ် စိုသောဆံပင် ရှိသည်ဖြစ်၍ လက်အုပ်ချီလျက် အရှေ့အရပ် တောင်အရပ် အနောက်အရပ် မြောက်အရပ် အောက်အရပ် အထက်အရပ် (ဟူသော) များစွာသော အရပ်တို့ကို ရှိခိုး၏။

၂၄၃။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံကြွတော်မူ၏။ စောစောထ၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှ ထွက်ပြီးလျှင် စိုသော အဝတ် စိုသောဆံပင် ရှိသည်ဖြစ်၍ လက်အုပ်ချီလျက် အရှေ့အရပ် တောင်အရပ် အနောက်အရပ် မြောက်အရပ် အောက်အရပ် အထက်အရပ် (ဟူသော) များစွာသော အရပ်တို့ကို ရှိခိုးနေသော သူကြွယ်သား သိင်္ဂါလကို မြင်တော်မူသော် သူကြွယ်သား သိင်္ဂါလအား ဤသို့သော စကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

"သူကြွယ်သား သင်သည် စောစောထ၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှ ထွက်ပြီးလျှင် စိုသော အဝတ် စိုသော ဆံပင်ရှိသည်ဖြစ်၍ လက်အုပ်ချီလျက် အရှေ့အရပ် တောင်အရပ် အနောက်အရပ် မြောက်အရပ် အောက် အရပ် အထက်အရပ် (ဟူသော) များစွာသော အရပ်တို့ကို အဘယ့်ကြောင့် ရှိခိုးဘိသနည်း"ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား ဖခင်သည် သေခါနီးလတ်သော် အကျွန်ုပ်ကို "ချစ်သား (သင်သည်) အရပ်မျက်နှာတို့ကို ရှိခိုးလော့" ဟု မှာခဲ့ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် ဖခင်စကားကို အရိုအသေပြုလျက် အလေးပြုလျက် မြတ်နိုးလျက် ပူဇော်လျက် စောစောထကာ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှ ထွက်ပြီးလျှင် စိုသော အဝတ်စိုသော ဆံပင်ရှိသည် ဖြစ်၍ လက်အုပ်ချီလျက် အရှေ့အရပ်။ပ။ အထက်အရပ် (ဟူသော) များစွာသော အရပ်တို့ကို ရှိခိုးပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။ အရပ်ခြောက်မျက်နှာ

၂၄၄။ သူကြွယ်သား အရိယာတို့၏ သာသနာ၌ အရပ်ခြောက်ပါးတို့ကို ဤသို့ ရှိမခိုးအပ် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား ထိုသို့ ရှိမခိုးအပ်သော် အဘယ်သို့လျှင် အရိယာတို့၏ သာသနာ၌ အရပ်ခြောက်ပါးတို့ကို ရှိခိုးအပ်ပါသနည်း။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ် တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အရိယာတို့၏ သာသနာ၌ ရှိခိုးအပ်သော အရပ်ခြောက်ပါးတို့ကို ဟောတော်မူပါလော့ ဟု (လျှောက်၏)။

သူကြွယ်သား သို့ဖြစ်လျှင် နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"မြတ်စွာဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု သူကြွယ်သား သိင်္ဂါလသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့သော စကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

"သူကြွယ်သား အရိယာသာဝကသည် ညစ်ညူးသော ကံလေးပါးတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏၊ လေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် မကောင်းမှုကို မပြု၊ စည်းစိမ်ပျက်စီးကြောင်း ခြောက်ပါးတို့ကို မမှီဝဲ၊ ထို (အရိယာသာဝက) သည် ဤသို့ တစ်ဆယ့်လေးပါးသော မကောင်းမှုမှ ကင်းသည်ဖြစ်၍ အရပ်

ခြောက်ပါး တို့ကို လုံခြုံစေလျက် လောကနှစ်ပါးကို အောင်ခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ ထို (အရိယာသာဝက)သည် ဤပစ္စုပ္ပန် လောကကို လည်းကောင်း တမလွန်လောကကို လည်းကောင်း နှစ်သက်အပ်၏၊ ထိုအရိယာသာဝကသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၈ - သိင်္ဂါလသုတ် ===

ညစ်ညူးသော ကံ လေးပါး

၂၄၅။ ထိုအရိယာသာဝကသည် အဘယ်ညစ်ညူးသော ကံလေးပါးတို့ကို ပယ်အပ်သနည်းဟူမူ -

"သူကြွယ်သား အသက်သတ်ခြင်းသည် ညစ်ညူးသော ကံမည်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းသည် ညစ်ညူးသော ကံမည်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းသည် ညစ်ညူးသော ကံမည်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းသည် ညစ်ညူးသော ကံမည်၏၊ ထိုအရိယာသာဝကသည် ဤညစ်ညူးသော ကံလေးပါး တို့ကို ပယ်အပ် ကုန်၏" ဟု ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။

ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစုဏ္ဏိယစကားကို မိန့်တော်မူပြီး၍ ထိုမှတစ်ပါး ဤဆိုလတ္တံ့သော ဂါထာစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

"သူကြွယ်သား အသက်သတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါး၏ မယား၌ သွားလာခြင်းကို လည်းကောင်း (ညစ်ညူးသောကံဟု) ဆိုအပ်၏၊ (ထိုညစ်ညူးသောကံနှင့် ပြည့်စုံ သူတို့ကို) ပညာရှိတို့သည် မချီးမွမ်းကုန်" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၈ - သိင်္ဂါလသုတ် ===

အကြောင်း လေးပါး

၂၄၆။ အဘယ်လေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် မကောင်းမှုကို မပြုသနည်း၊ ဆန္ဒာဂတိ 'ချစ်သဖြင့် မလိုက်အပ်သည်'သို့လိုက်၍ မကောင်းမှုကို ပြု၏၊ ဒေါသာဂတိ 'မုန်းသဖြင့် မလိုက်အပ်သည်'သို့ လိုက်၍ မကောင်းမှုကို ပြု၏၊ မောဟာဂတိ 'မသိသဖြင့် မလိုက်အပ်သည်'သို့လိုက်၍ မကောင်းမှုကို ပြု၏၊ ဘယာဂတိ 'ကြောက်သဖြင့် မလိုက်အပ်သည်'သို့ လိုက်၍ မကောင်းမှုကို ပြု၏။

သူကြွယ်သား စင်စစ်သော်ကား အရိယာသာဝကသည် အကြင့်ကြောင့် ဆန္ဒာဂတိသို့ မလိုက်၊ ဒေါသာဂတိသို့ မလိုက်၊ မောဟာဂတိသို့ မလိုက်၊ ဘယာဂတိသို့ မလိုက်။ ထို့ကြောင့် ဤလေးပါးသော အကြောင်း တို့ဖြင့် မကောင်းမှုကို မပြုရာဟု ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။

ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစုဏ္ဏိယစကားကို မိန့်တော်မူပြီး၍ ထိုမှတစ်ပါး ဤဆိုလတ္တံ့သော ဂါထာစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

"သူကြွယ်သား အကြင်သူသည် ချစ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ မုန်းခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ကြောက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ မသိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း တရားကို လွန်ကျူး၍ ကျင့်၏။ ထိုသူ၏ အခြံအရံ အကျော်အစောသည် လဆုတ် ပက္ခ၌ လမင်းကဲ့သို့ တစ်နေ့တစ်ခြား ဆုတ်ယုတ်၏။

အကြင်သူသည် ချစ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ မုန်းခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကြောက်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း မသိခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း တရားကို လွန်ကျူး၍ မကျင့်၊ ထိုသူ၏ အခြံအရံ အကျော်အစောသည် လဆန်းပက္ခ၌ လမင်းကဲ့သို့ တစ်နေ့တစ်ခြား ပြည့်စုံ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၈ - သိင်္ဂါလသုတ် ===

စည်းစိမ်ပျက်ကြောင်း ခြောက်ပါး

၂၄၇။ အရိယာသာဝကသည် အဘယ်ခြောက်ပါးသော စည်းစိမ်ပျက်ကြောင်းတို့ကို မမှီဝဲသနည်း ဟူမူ -

သူကြွယ်သား မူးယစ် မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေရည် သေရက် သောက်လေ့ ရှိခြင်းသည် စည်းစိမ် ပျက်ကြောင်းတည်း။

အခါမဲ့ ခရီးသွားလာလေ့ရှိခြင်းသည် စည်းစိမ်ပျက်ကြောင်းတည်း။

ပွဲလမ်းသဘင် ကြည့်ရှုလေ့ရှိခြင်းသည် စည်းစိမ်ပျက်ကြောင်းတည်း။

မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော လောင်းကစားလေ့ရှိခြင်းသည် စည်းစိမ်ပျက်ကြောင်းတည်း။

မကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းလေ့ရှိခြင်းသည် စည်းစိမ်ပျက်ကြောင်းတည်း။

ပျင်းရိလေ့ရှိခြင်းသည် စည်းစိမ်ပျက်ကြောင်းတည်း။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၈ - သိင်္ဂါလသုတ် ===

သေရည်သေရက် သောက်ခြင်း အပြစ် ခြောက်ပါး

၂၄၈။ သူကြွယ်သား မူးယစ် မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေရည် သေရက် သောက်လေ့ ရှိခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

ဥစ္စာဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည် ကိုယ်တွေ့မျက်မြင် ဖြစ်ရာ၏၊ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွါးတတ်၏၊ အနာရောဂါ၏ အကြောင်း ဖြစ်၏၊ အရှိန်အစော်မဲ့တတ်၏၊ လျှို့ဝှက်အပ်သည်ကို ဖော်ပြတတ်၏၊ ပညာ၏ အားနည်း သည်ကို ပြုခြင်းသည် ခြောက်ခုမြောက် အကြောင်းဖြစ်၏။ သူကြွယ်သား မူးယစ် မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေရည်သေရက် သောက်လေ့ရှိခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၈ - သိင်္ဂါလသုတ် ===

အခါမဲ့သွားလာခြင်း အပြစ် ခြောက်ပါး

၂၄၉။ သူကြွယ်သား အခါမဲ့ ခရီးသွားလာလေ့ရှိခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

ထိုသူ၏ ကိုယ်သည်လည်း အကာအကွယ် အစောင့်အရှောက်ကင်း၏၊ ထိုသူ၏ သားမယားတို့သည်လည်း အကာအကွယ် အစောင့်အရှောက်ကင်း၏၊ ထိုသူ၏ ဥစ္စာနှစ်သည်လည်း အကာအကွယ် အစောင့်အ ရှောက်ကင်း၏၊ (သူတစ်ပါးပြုသော) မကောင်းမှုတို့၌ (ဤသူပြုမည်ဟု) ယုံမှားအပ်၏၊ ထိုသူ၌ မဟုတ် မမှန် စွပ်စွဲသော စကားလည်း ကျရောက်တတ်၏၊ များစွာသော ဆင်းရဲတရားတို့၏ ရှေ့သွားဖြစ်၏။ သူကြွယ်သား အခါမဲ့ ခရီးသွားလာလေ့ရှိခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၈ - သိင်္ဂါလသုတ် ===

ပွဲလမ်းသဘင် ကြည့်ရှုခြင်း အပြစ် ခြောက်ပါး

၂၅၀။ သူကြွယ်သား ပွဲလမ်းသဘင် ကြည့်ရှုလေ့ရှိခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

အဘယ်မှာ ကပွဲရှိသနည်း၊ အဘယ်မှာ သီဆိုပွဲရှိသနည်း၊ အဘယ်မှာ တီးမှုတ်ပွဲရှိသနည်း၊ အဘယ်မှာ စာဟောပွဲရှိသနည်း၊ အဘယ်မှာ လက်ခုပ်တီးပွဲရှိသနည်း၊ အဘယ်မှာ စည်တီးပွဲရှိသနည်းဟု မေးရ သွားရ၏။ သူကြွယ်သား ပွဲလမ်းသဘင် ကြည့်ရှုလေ့ရှိခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့ တည်း။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၇ - လက္ခဏသုတ် ===

လောင်းကစားခြင်း အပြစ် ခြောက်ပါး

၂၅၁။ သူကြွယ်သား မေ့လျော့ကြောင်းသော လောင်းကစားလေ့ ရှိခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤ ခြောက်ပါး တို့တည်း။

နိုင်သော် ရန်ပွား၏၊ ရှုံးသော် ဥစ္စာအတွက် ပူပန်ရ၏၊ ကိုယ်တွေ့မျက်မြင် ဥစ္စာဆုတ်ယုတ်၏၊ တရားရုံး၌ ထိုသူ၏ စကားသည် မတည်၊ အဆွေခင်ပွန်းတို့သည် မထီမဲ့မြင် ပြုအပ်၏၊ "ဤသူသည် ကစားသမားတည်း၊ မယားကို ကျွေးမွေးရန် မစွမ်းနိုင်" ဟု သမီးပေး သမီးယူပြုလိုကုန်သော သူတို့သည် အလိုမရှိအပ်။ သူကြွယ်သား မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော လောင်းကစားလေ့ရှိခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤခြောက်ပါး တို့တည်း။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၈ - သိင်္ဂါလသုတ် ===

ခင်ပွန်းယုတ် အပြစ် ခြောက်ပါး

၂၅၂။ သူကြွယ်သား မကောင်းသော သူတို့ကို အဆွေခင်ပွန်း ပြုလေ့ ရှိခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤ ခြောက်ပါး တို့တည်း။

အကြင်သူတို့သည် လောင်းကစားကြူးကုန်၏၊ အကြင်သူတို့သည် ကာမဂုဏ်ကြူးကုန်၏၊ အကြင် သူတို့သည် သေသောက်ကြူးကုန်၏၊ အကြင်သူတို့သည် အတုပြု၍ လှည့်ပတ်တတ်ကုန်၏၊ အကြင်သူတို့ သည် မာယာဖြင့် လှည့်ပတ်တတ်ကုန်၏၊ အကြင်သူတို့သည် အနိုင်အထက် ပြုတတ်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့ သည်သာလျှင် ထိုသူ၏ အဆွေခင်ပွန်း အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်၌လည်းကောင်း၊ တမလွန်၌ လည်းကောင်း ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏၊ သူကြွယ်သား မကောင်းသော သူတို့ကို အဆွေ ခင်ပွန်း ပြုလေ့ရှိခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၈ - သိင်္ဂါလသုတ် ===

ပျင်းရိခြင်း အပြစ် ခြောက်ပါး

၂၅၃။ သူကြွယ်သား ပျင်းရိလေ့ရှိခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

အေးလွန်းသည်ဟု အမှုကိစ္စကို မပြု၊ ပူလွန်းသည်ဟု အမှုကိစ္စကို မပြု၊ မိုးချုပ်လွန်းသည်ဟု အမှုကိစ္စကို မပြု၊ စောလွန်းသည်ဟု အမှုကိစ္စကို မပြု၊ ဆာလွန်းသည်ဟု အမှုကိစ္စကို မပြု၊ ဝလွန်း သည်ဟု အမှုကိစ္စကို မပြု၊ ဤသို့ မခိုင်လုံသော ကိစ္စများကို ယိုးမယ်ဖွဲ့၍ နေသော ထိုသူအား မဖြစ်သေးသော စည်းစိမ်တို့သည်လည်း မဖြစ်ကုန်၊ ဖြစ်ပြီးသော စည်းစိမ်တို့သည်လည်း ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ သူကြွယ်သား ပျင်းရိလေ့ရှိခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။ ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား သည် မိန့်တော်မူ၏။

ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစုဏ္ဏိယစကားကို မိန့်တော် မူပြီး၍ ဤဂါထာစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

"သေရည်ဆိုင်၌သာ အဖော်ဖြစ်သောသူသည် သောက်ဖော် သောက်ဖက် မိတ်ဆွေ မည်၏၊ 'အဆွေ အဆွေ' ဟု ခေါ်၍ မျက်မှောက်၌သာ အဖော်သဟဲဖြစ်လျက် မျက် ကွယ်၌ ရန်သူသဖွယ် ဖြစ်သော သူ သည် ဟန်ဆောင်မိတ်ဆွေမည်၏၊ အကြင်သူသည် အကြောင်းကိစ္စဖြစ်ပေါ်လတ်သော် အဖော်သဟဲ ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် မိတ်ဆွေစစ် မည်၏။

နေမြင့်အောင် အိပ်ခြင်း လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးမယားကို မှီဝဲခြင်း လည်းကောင်း၊ ရန်သူများခြင်း လည်းကောင်း၊ အကျိုးမဲ့ပြုခြင်း လည်းကောင်း၊ မကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိခြင်း လည်းကောင်း၊ အလွန်စေးနှဲခြင်း လည်းကောင်း ဤအကြောင်းခြောက်ပါး တို့သည် လူကို ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်၏။

မကောင်းသော မိတ်ဆွေခင်ပွန်း ရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ မကောင်းသော အပေါင်း အဖော် ရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ မကောင်းသော အလေ့အကျင့် မကောင်းသော ကျက်စားရာ ရှိသူသည် လည်း ကောင်း၊ ဤလောကမှ လည်းကောင်း၊ တမလွန်လောကမှ လည်းကောင်း နှစ်ပါးစုံသော လောကမှ (ပျက်စီးခြင်းသို့) လျှောကျတတ်၏။

လောင်းကစားလေ့ ရှိခြင်း လည်းကောင်း၊ မိန်းမလိုက်စားခြင်း လည်းကောင်း၊ သေရည် သေရက် သောက်လေ့ ရှိခြင်း လည်းကောင်း၊ ကခြင်းသီခြင်းကို ကြည့်ရှုနား ထောင်လေ့ ရှိခြင်း လည်းကောင်း၊ နေ့၌ အိပ်လေ့ရှိခြင်း လည်းကောင်း၊ အခါမဲ့၌ ခရီးသွားလာလေ့ ရှိခြင်း လည်းကောင်း၊ မကောင်းသူတို့ကို အဆွေခင်ပွန်း ဖွဲ့လေ့ရှိခြင်း လည်းကောင်း၊ အလွန်စေးနှဲခြင်း လည်းကောင်း ဤခြောက်ပါးသော အကြောင်းတို့သည် လူကို ဖျက် ဆီးတတ်ကုန်၏။

အကြင်သူတို့သည် ကြွေအန်တို့ ဖြင့် လောင်းကစားကုန်၏၊ သေရည်သေရက် သောက်ကုန်၏၊ သူတစ်ပါးတို့၏ အသက်နှင့်တူကုန်သော, သူယုတ်မာတို့သာ မှီဝဲအပ် ကုန်သော, ပညာရှိတို့ မမှီဝဲအပ် ကုန်သော သူတစ်ပါးမယားတို့ကို သွားလာကုန်၏၊ ထိုသူတို့၏ စည်းစိမ်အခြံအရံသည် လဆုတ်ပက္ခ၌ လမင်းကဲ့သို့ ဆုတ်ယုတ်၏။

မရှိဆင်းရဲသော မွတ်သိပ်သော အကြင်အရက်သမားသည် သောက်လိုသည်ဖြစ်၍ အရက်ဆိုင်သို့ သွား၏၊ ထိုအရက်သမားသည် ရေ၌ ကျောက်ခဲ နစ်မြုပ်သကဲ့သို့ ကြွေး၌ နစ်မြုပ်လတ္တံ့၊ မိမိ၏ ဆွေမျိုး မရှိ အထီးကျန်သူအဖြစ်ကို လျင်စွာ ပြုလတ္တံ့။

နေ့၌ အိပ်လေ့ရှိသော ညဉ့်၌ ထလေ့မရှိသော အမြဲမူးယစ်သော ကာမဂုဏ်လိုက် စားသော သူသည် အိမ်ကို အုပ်စိုး၍ နေခြင်းငှါ မတတ်နိုင်။

အေးလွန်းသည် ပူလွန်းသည် မိုးချုပ်လွန်းသည်ဟု (ပြောဆို၍) အမှုကိစ္စတို့ကို မပြုလုပ်ဘဲ စွန့်လွှတ်ကုန်သော သူတို့ကို အကျိုးစီးပွားတို့သည် ကျော်လွန်၍ သွား ကုန်၏။

ဤလောက၌ အကြင်သူသည် အအေးကိုလည်းကောင်း၊ အပူကိုလည်းကောင်း၊ မြက် ထက်လွန်၍ မအောက်မေ့၊ ထိုသူသည် လူ့ကိစ္စတို့ကို ပြုသည်ဖြစ်၍ စီးပွားချမ်းသာ ကို မစွန့်” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၈ - သိင်္ဂါလသုတ် ===

မိတ်ဆွေတု

၂၅၄။ သူကြွယ်သား မိတ်ဆွေစစ် မဟုတ်သော ဤမိတ်ဆွေတု လေးယောက်တို့ကို သိအပ်ကုန်၏၊ စင်စစ် ယူသာ ယူတတ်သော မိတ်ဆွေစစ် မဟုတ်သော မိတ်ဆွေတုကို သိအပ်၏၊ နှုတ်မျှ ဖြင့်သာလျှင် ပေးတတ်သော မိတ်ဆွေစစ် မဟုတ်သော မိတ်ဆွေတုကို သိအပ်၏၊ အကြိုက်ကို လိုက်၍ ပြောဆိုတတ်သော မိတ်ဆွေစစ် မဟုတ်သော မိတ်ဆွေတုကို သိအပ်၏၊ ပျက်စီးကြောင်း၌ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်သော မိတ်ဆွေစစ် မဟုတ်သော မိတ်ဆွေတုကို သိအပ်၏။

၂၅၅။ သူကြွယ်သား စင်စစ် ယူသာ ယူတတ်သော မိတ်ဆွေစစ်မဟုတ်သော မိတ်ဆွေတုကို လေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သိအပ်၏။

စင်စစ် ယူသာ ယူတတ်၏၊ နည်းသော ဥစ္စာဖြင့် များစွာသော ဥစ္စာကို အလိုရှိ၏၊ (မိမိ၌) ဘေးဖြစ်လတ်သော် ထိုသူ၏ ကိစ္စကို ပြုတတ်၏၊ အကျိုးကို ရလိုသောကြောင့် ဆည်းကပ်၏။

သူကြွယ်သား ဤလေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် စင်စစ် ယူသာ ယူတတ်သော မိတ်ဆွေစစ် မဟုတ်သော မိတ်ဆွေတုကို သိအပ်၏။

၂၅၆။ သူကြွယ်သား နှုတ်မျှဖြင့်သာလျှင် ပေးတတ်သော မိတ်ဆွေစစ် မဟုတ်သော မိတ်ဆွေတုကို လေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သိအပ်၏။

လွန်ပြီးသောအရာဖြင့် ချီးမြှောက်၏၊ မဖြစ်သေးသောအရာဖြင့် ချီးမြှောက်၏၊ အချည်းနှီးလောကွတ်မျှဖြင့် ချီးမြှောက်၏၊ ဖြစ်ဆဲကိစ္စတို့၌ ပျက်စီးခြင်းကို ပြ၏။

သူကြွယ်သား ဤလေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် နှုတ်မျှဖြင့်သာလျှင် ပေးတတ်သော မိတ်ဆွေစစ် မဟုတ်သော မိတ်ဆွေတုကို သိအပ်၏။

၂၅၇။ သူကြွယ်သား အကြိုက်ကို လိုက်၍ ပြောဆိုတတ်သော မိတ်ဆွေစစ် မဟုတ်သော မိတ်ဆွေတုကို လေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သိအပ်၏။

ထိုသူအား မကောင်းမှုကိုလည်း ခွင့်ပြု၏၊ ထိုသူအား ကောင်းမှုကိုလည်း ခွင့်ပြု၏၊ ထိုသူ၏ မျက်မှောက်၌ ချီးမွမ်းစကားကို ဆို၏၊ ထိုသူ၏ မျက်ကွယ်၌ ကဲ့ရဲ့စကားကို ဆို၏။

သူကြွယ်သား ဤလေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အကြိုက်ကို လိုက်၍ ပြောဆိုတတ်သော မိတ်ဆွေစစ် မဟုတ်သော မိတ်ဆွေတုကို သိအပ်၏။

၂၅၈။ သူကြွယ်သား ပျက်စီးကြောင်း၌ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်သော မိတ်ဆွေစစ် မဟုတ်သော မိတ်ဆွေတုကို လေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သိအပ်၏။

မူးယစ်မေ့လျော့ကြောင်း သေရည်သေရက်သောက်ခြင်း၌ အပေါင်းအဖော် ဖြစ်၏၊ အခါမဲ့ ခရီး သွားလာခြင်း၌ အပေါင်းအဖော် ဖြစ်၏၊ ပွဲလမ်းသဘင် ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်း၌ အပေါင်းအဖော် ဖြစ်၏၊ မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော လောင်းကစားလေ့ရှိခြင်း၌ အပေါင်းအဖော် ဖြစ်၏။

သူကြွယ်သား ဤအကြောင်းလေးပါးတို့ဖြင့် ပျက်စီးကြောင်း၌ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်သော မိတ်ဆွေတုကို သိအပ်၏၊ ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။

၂၅၉။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစုဏ္ဏိယစကားကို မိန့်တော်မူပြီး၍ ထိုမှတစ်ပါး ဤဂါထာစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

“အကြင် မိတ်ဆွေသည် စင်စစ် ယူသာ ယူတတ်၏၊ အကြင် မိတ်ဆွေသည် နှုတ် မျှဖြင့်သာလျှင် ပေးတတ်၏၊ အကြင် မိတ်ဆွေသည် အကြိုက်ကိုသာ လိုက်၍ ပြောဆို တတ်၏၊ အကြင် မိတ်ဆွေသည် ပျက်စီးကြောင်း၌ အပေါင်းအဖေါ် ဖြစ်၏။

မိတ်ဆွေစစ် မဟုတ်သော ဤလေးယောက်တို့ကို ပညာရှိသည် ဤသို့ ဆိုခဲ့တိုင်း သိ၍ ဘေးရန် ရှိသော ခရီးကို ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ်သကဲ့သို့ ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ်ရာ၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၈ - သိင်္ဂါလသုတ် ===

စိတ်ကောင်း နှလုံးကောင်း ရှိသော မိတ်ဆွေ

၂၆၀။ သူကြွယ်သား ကောင်းသော စိတ်နှလုံးရှိသော ဤမိတ်ဆွေ လေးယောက်တို့ကို သိအပ်ကုန်၏၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံးရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ကို သိအပ်၏၊ ချမ်းသာအတူ ဆင်းရဲအတူ ဖြစ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံးရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ကို သိအပ်၏၊ အကျိုးစီးပွားကို ပြောကြားတတ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံးရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ကို သိအပ်၏၊ အစဉ်သနားတတ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံးရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ကို သိအပ်၏။

၂၆၁။ သူကြွယ်သား ကျေးဇူးပြုတတ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံးရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ကို လေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သိအပ်၏။

မူးယစ်သော မိတ်ဆွေကို စောင့်ရှောက်တတ်၏။

မူးယစ်သော မိတ်ဆွေ၏ ပစ္စည်းဥစ္စာကို စောင့်ရှောက်တတ်၏။

ကြောက်ရွံ့သော မိတ်ဆွေ၏ အားကိုးရာ ဖြစ်၏။

ပြုဖွယ်ကိစ္စ ဖြစ်ပေါ်လတ်သော် ထိုပြောသည်ထက် နှစ်ဆသော စည်းစိမ်ကို ပေးတတ်၏။

သူကြွယ်သား ဤလေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံး ရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ကို သိအပ်၏၊

၂၆၂။ သူကြွယ်သား ချမ်းသာအတူ ဆင်းရဲအတူ ဖြစ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံး ရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ကို လေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သိအပ်၏။

ထိုမိတ်ဆွေအား လျှို့ဝှက်အပ်သော အမှုကို ပြောကြား၏။

ထိုမိတ်ဆွေ၏ လျှို့ဝှက်အပ်သော အမှုကို လျှို့ဝှက်၏။

ဘေးရန် ဖြစ်လတ်သော် မစွန့်ပစ်။

ထိုမိတ်ဆွေ၏ အကျိုးငှါ အသက်ကိုသော်လည်း စွန့်၏။

သူကြွယ်သား ဤလေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချမ်းသာအတူ ဆင်းရဲအတူ ဖြစ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံးရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ကို သိအပ်၏။

၂၆၃။ သူကြွယ်သား အကျိုးစီးပွားကို ပြောကြား တတ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံး ရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ကို လေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သိအပ်၏။

မကောင်းမှုမှ တားမြစ်တတ်၏။

ကောင်းမှု၌ သက်ဝင်စေ၏။

မကြားဖူးသော တရားစကားကို ပြောကြားတတ်၏။

နတ်ပြည်ခရီးကို ပြောကြားတတ်၏။

သူကြွယ်သား ဤလေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အကျိုးစီးပွားကို ပြောကြား တတ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံး ရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ကို သိအပ်၏။

၂၆၄။ သူကြွယ်သား အစဉ်သနားတတ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံးရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ကို လေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သိအပ်၏။

ထိုမိတ်ဆွေ၏ ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးခြင်းကို မနှစ်သက်။

ထိုမိတ်ဆွေ၏ ဖြစ်ထွန်းတိုးတက်ခြင်းကို နှစ်သက်၏။

ထိုမိတ်ဆွေအား ကဲ့ရဲ့စကားပြောသူကို ကန့်ကွက်တားမြစ်တတ်၏။

ထိုမိတ်ဆွေအား ချီးမွမ်းစကားပြောသူကို ထောက်ခံချီးမွမ်းတတ်၏။

သူကြွယ်သား ဤလေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အစဉ်သနားတတ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံးရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ကို သိအပ်၏။

၂၆၅။ ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစုဏ္ဏိယစကားကို မိန့်တော်မူပြီး၍ ထိုမှတစ်ပါး ဤဂါထာစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

"(သူကြွယ်သား) အကြင် မိတ်ဆွေသည် ကျေးဇူးပြုတတ်၏၊ အကြင် မိတ်ဆွေ သည် ချမ်းသာအတူ ဆင်းရဲအတူ ဖြစ်၏၊ အကြင် မိတ်ဆွေသည် အကျိုးစီးပွါးကို ပြောကြားတတ်၏၊ အကြင် မိတ်ဆွေသည် အစဉ်သနားတတ်၏။

ပညာရှိသောသူသည် ဤမိတ်ဆွေစစ် လေးယောက်တို့ကို ဤဆိုခဲ့တိုင်း သိ၍ အမိသည် ရင်၌ဖြစ်သော သားသို့ ချဉ်းကပ်သကဲ့သို့ ရိုသေစွာ ချဉ်းကပ်ရာ၏။

သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိသည် ထွန်းလင်းတောက်ပသော မီးကဲ့သို့ တင့်တယ် ထွန်းပ၏၊ ပျားသည် (ပန်းပွင့်ကို မထိခိုက်စေမူ၍ ဝတ်ရည်ကိုသာ စုပ်ယူလျက်) ပျားလပို့ကို အားထုတ် ဆောက်လုပ် သကဲ့သို့ (မိမိကို လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးကို လည်းကောင်း မညှဉ်းဆဲ မထိခိုက်စေမူ၍ တရားသဖြင့်) ဥစ္စာပစ္စည်းကို စုဆောင်း ရှာမှီးသော သူ၏ ဥစ္စာစည်းစိမ်တို့သည် ခြတောင်ပို့ ကြီးပွါး သကဲ့သို့ ကြီးပွါးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

အိမ်ထောင်သည်ဘဝကို တည်ဆောက်နိုင်သော အမျိုးသားသည် ဤသို့ ဥစ္စာ စည်းစိမ်တို့ကို ကောင်းစွာ စုဆောင်း၍ စည်းစိမ်တို့ကို လေးဖို့ ခွဲဝေရာ၏။ (ဤသို့ ခွဲဝေသော်) ထိုသူသည် မိတ်ဆွေ ခင်ပွန်းတို့ကို မကွဲအောင် စည်းရုံးနိုင်၏။

တစ်ဖို့ဖြင့် စည်းစိမ်ကို ခံစားရာ၏၊ နှစ်ဖို့တို့ဖြင့် ကုန်သွယ်မှု စသည် ပြုလုပ်ရာ၏၊ လေးခုမြောက် အဖို့ကိုကား ဘေးရန်ဖြစ်လတ်သော် အသုံးစရိတ် ဖြစ်လတ္တံ့ ဟု သိုမှီး ထားရာ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၈ - သိင်္ဂါလသုတ် ===

အရပ် ခြောက်ပါးကို လုံခြုံစေခြင်း

၂၆၆။ သူကြွယ်သား အရိယာသာဝကသည် အရပ်ခြောက်ပါးတို့ကို အသို့လျှင် လုံခြုံစေသနည်း ဟူမူ- သူကြွယ် သား အရပ်ခြောက်ပါးတို့ကို သိအပ်ကုန်၏။

အမိ အဖတို့ကို အရှေ့အရပ် ဟု သိအပ်ကုန်၏။

ဆရာသမားတို့ကို တောင်အရပ် ဟု သိအပ်ကုန်၏။

သားမယားတို့ကို အနောက်အရပ် ဟု သိအပ်ကုန်၏။

ချစ်သော အဆွေခင်ပွန်းတို့ကို မြောက်အရပ် ဟု သိအပ်ကုန်၏။

အစေအပါး အလုပ်သမားတို့ကို အောက်အရပ် ဟု သိအပ်ကုန်၏။

သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို အထက်အရပ် ဟု သိအပ်ကုန်၏။

၂၆၇။ သူကြွယ်သား ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သားသမီးသည် အရှေ့အရပ်မည်သော မိဘ တို့ကို ပြုစုအပ်ကုန်၏။

(ငါ့ကို ငါ့မိဘတို့) မွေးမြူအပ်၏၊ (ငါသည်) ထိုမိဘတို့ကို ပြန်၍ မွေးမြူအံ့။

ထိုမိဘတို့၏ အမှုကိစ္စကို ပြုအံ့။

မိဘတို့၏ ဥစ္စာကို မပျက်အောင် စောင့်ထိန်းခြင်း၊ အစဉ်အဆက်မှ လာသော ကုသိုလ်ဝတ်ကို ပြု ခြင်းဖြင့် အမျိုးအနွယ်ကို တည်စေအံ့။

အမွေခံထိုက်အောင် (မိဘတို့၏ အဆုံးအမကို) ကျင့်ကြံ လိုက်နာအံ့။

ထိုမှတစ်ပါး ကွဲကွာသေလွန်သော မိဘတို့၏ အလို့ငှါ အလှူပေးအံ့ဟု (ပြုစုကုန်၏)။

သူကြွယ်သား ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သားသမီးသည် ပြုစုလုပ်ကျွေးအပ်ကုန်သော အရှေ့အရပ်မည်သော မိဘတို့သည် အကြောင်းငါးပါးတို့ဖြင့် သားသမီးကို စောင့်ရှောက်ကုန်၏။

မကောင်းမှုမှ တားမြစ်ကုန်၏။

ကောင်းမှု၌ သက်ဝင်စေကုန်၏။

အတတ်ကို သင်စေကုန်၏။

လျောက်ပတ်သော မယားနှင့် ထိမ်းမြားပေးကုန်၏။

လျောက်ပတ်သော အချိန်၌ အမွေဥစ္စာကို အပ်နှင်းကုန်၏။

သူကြွယ်သား ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သားသမီးသည် ပြုစုလုပ်ကျွေးအပ်ကုန်သော အရှေ့ အရပ်မည်သော မိဘတို့သည် ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သားသမီးကို စောင့်ရှောက်ကုန်၏၊ ထို သားသမီးသည် ဤသို့ လုပ်ကျွေးသည်ရှိသော် ထိုအရှေ့အရပ်သည် လုံခြုံ၏၊ ငြိမ်းချမ်း၏၊ ဘေးကင်း၏။

၂၆၈။ သူကြွယ်သား ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် တပည့်သည် တောင်အရပ်မည်သော ဆရာ တို့ကို ပြုစုအပ်ကုန်၏။

နေရာမှ ထ၍ ခရီးဦးကြိုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊

ခစားဆည်းကပ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊

(စကားကို) နာယူခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊

အရိုအသေလုပ်ကျွေးခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း

အတတ်ပညာကို ရိုသေစွာ သင်ကြား လေ့ကျက်သင်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း (ပြုစုအပ်ကုန်၏)။

သူကြွယ်သား ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် တပည့်သည် ဝတ်ပြုအပ်ကုန်သော တောင်အရပ်မည်သော ဆရာတို့သည် ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် တပည့်ကို အစဉ်စောင့်ရှောက်ကုန်၏။

ကောင်းစွာ ဆုံးမသင့်သော အရာကို ဆုံးမ ကုန်၏။

ကောင်းစွာ သင်သင့်သော အရာကို သင်စေ ကုန်၏။

အလုံးစုံသော အတတ်ကို ပြောကြား သင်ကြား ကုန်၏။

ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းတို့ထံ၌ အပ်နှင်း ကုန်၏။

ခပ်သိမ်းသော အရပ်တို့၌ အစောင့်အရှောက်ကိုပြု ကုန်၏။

သူကြွယ်သား ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် တပည့်သည် ပြုစုလုပ်ကျွေးအပ်ကုန်သော တောင်အရပ်မည်သော ဆရာတို့သည် ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် တပည့်ကို စောင့်ရှောက်ကုန်၏။ ထိုတပည့်သည် ဤသို့ ပြုစုလုပ်ကျွေးသည်ရှိသော် ထိုတောင်အရပ်သည် လုံခြုံ၏၊ ငြိမ်းချမ်း၏၊ ဘေးကင်း၏။

၂၆၉။ သူကြွယ်သား ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် လင်သည် အနောက်အရပ်မည်သော မယားကို ပြုစုအပ်၏။

အမြတ်တနိုး ခေါ်ဆိုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။

နှိမ့်ချ၍ မခေါ်ဆိုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။

မိမိမယားကို လွန်၍ အခြားမိန်းမတို့၌ မပျော်ပါးခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။

စဖိုဆောင်အုပ်စိုးမှုကို လွှဲအပ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။

အဝတ်တန်ဆာကို ပေးခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း (ပြုစုအပ်၏)။

သူကြွယ်သား ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် လင်သည် ပြုစုအပ်သော အနောက်အရပ်မည်သော မယားသည် ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် လင်ဖြစ်သူကို စောင့်ရှောက်၏။

အမှုကြီးငယ်ကိုလည်း ကောင်းစွာ စီရင်၏။

နှစ်ဖက်သော ဆွေမျိုးကိုလည်း ချီးမြှောက်၏။

မိမိလင်မှတစ်ပါး အခြားယောကျ်ား၌ လွန်ကျူးသော အကျင့်မှ ကင်း၏။

ရှာဖွေစုဆောင်းခဲ့သော ဥစ္စာကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်၏။

အလုံးစုံသော ကိစ္စတို့၌ လိမ္မာ၍ ပျင်းရိခြင်းကင်း၏။

သူကြွယ်သား ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် လင်သည် ပြုစုအပ်သော အနောက်အရပ်မည်သော မယားသည် ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် လင်ကို စောင့်ရှောက်၏၊ ဤသို့ပြုစုသည်ရှိသော် ဤအနောက်အရပ်သည် လုံခြုံ၏၊ ငြိမ်းချမ်း၏၊ ဘေးကင်း၏။

၂၇၀။ သူကြွယ်သား ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အမျိုးကောင်းသားသည် မြောက်အရပ် မည်သော အဆွေခင်ပွန်းတို့ကို ပြုစုအပ်ကုန်၏။

ပေးကမ်း စွန့်ကြဲခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။

ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ဆိုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။

အကျိုးစီးပွားကို ကျင့်ဆောင်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။

မိမိနှင့် ထပ်တူညီမျှ ဆက်ဆံခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။

မချွတ်မယွင်း ပြောဆို ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း (ပြုစုအပ်ကုန်၏)။

သူကြွယ်သား ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အမျိုးကောင်းသားသည် ပြုစု အပ်ကုန်သော မြောက်အရပ် မည်သော အဆွေခင်ပွန်းတို့သည် ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အမျိုးကောင်းသားကို စောင့်ရှောက် ကုန်၏။

မူးယစ်သော မိတ်ဆွေကို စောင့်ရှောက် ကုန်၏။

မူးယစ်သော မိတ်ဆွေ၏ ပစ္စည်းဥစ္စာကို စောင့်ရှောက် ကုန်၏။

ကြောက်ရွံ့သော မိတ်ဆွေ၏ အားကိုးရာဖြစ် ကုန်၏။

ဘေးရန်ဖြစ်လတ်သော် မစွန့်ပစ်ကုန်။

ထိုမိတ်ဆွေ၏ သားမြေးအဆက်ဆက်တို့ကိုလည်း တုံ့ပြန် ချီးမြှောက် ကုန်၏။

သူကြွယ်သား ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အမျိုးကောင်းသားသည် ပြုစုအပ်ကုန်သော မြောက်အရပ် မည်သော အဆွေခင်ပွန်းတို့သည် ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အမျိုးကောင်းသားကို စောင့်ရှောက် ကုန်၏။ ဤသို့ ပြုစုသည်ရှိသော် ဤမြောက်အရပ်သည် လုံခြုံ၏၊ ငြိမ်းချမ်း၏၊ ဘေးကင်း၏။

၂၇၁။ သူကြွယ်သား ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အရှင်သခင်သည် အောက်အရပ်မည်သော အစေအပါး အလုပ်သမားတို့ကို ပြုစုအပ်ကုန်၏။

ခွန်အားအလျောက်သာ အလုပ်ကိစ္စကို ခိုင်းစေခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။

ထမင်းရိက္ခာ ပေးခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။

မကျန်းမာသောအခါ ပြုစုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။

ထူးဆန်းသော အရသာများကို ခွဲဝေပေးခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။

အခါအား လျော်စွာ အားလပ်ခွင့် ပေးခြင်း အဝတ်တန်ဆာ စသည်ပေးခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း (ပြုစုအပ် ကုန်၏)။

သူကြွယ်သား ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အရှင်သခင်သည် ပြုစုအပ်ကုန်သော အောက် အရပ် မည်သော အစေအပါး အလုပ်သမားတို့သည် ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အရှင်သခင်ကို စောင့်ရှောက် ကုန်၏။

(အရှင်၏) ရှေးဦးစွာ အိပ်ရာမှ ထလေ့ရှိကုန်၏။

(အရှင်အိပ်သည်မှ) နောက်၌ အိပ်လေ့ရှိကုန်၏။

ပေးသည်ကိုသာ ယူလေ့ရှိကုန်၏။

အမှုကိစ္စကို ကောင်းစွာ ပြုလုပ်ကုန်၏။

(အရှင်၏) ဂုဏ်သတင်းကို ဆောင်ကုန်၏။

သူကြွယ်သား ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အရှင်သခင်သည် ပြုစုအပ်ကုန်သော အောက်အရပ် မည်သော အစေအပါး အလုပ်သမားတို့သည် အရှင်သခင်ကို စောင့်ရှောက်ကုန်၏။ ဤသို့ ကောင်းစွာ ပြုစုသည်ရှိသော် ထိုအောက်အရပ်သည် လုံခြုံ၏၊ ငြိမ်းချမ်း၏၊ ဘေးကင်း၏။

၂၇၂။ သူကြွယ်သား ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အမျိုးကောင်းသားသည် အထက်အရပ် မည်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို ပြုစုအပ်ကုန်၏။

မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော ကာယကံမှုဖြင့် လည်းကောင်း။

မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော ဝစီကံမှုဖြင့် လည်းကောင်း။

မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော မနောကံမှုဖြင့် လည်းကောင်း။

(အမြဲမပြတ် လှူဒါန်းလိုသော အလောဘ) တံခါးကို ဖွင့်၍ ထားခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊

ဆွမ်းစသော အာမိသတို့ကို ပေးလှူ ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း (ပြုစုအပ်ကုန်၏)။

သူကြွယ်သား ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အမျိုးကောင်းသားသည် ပြုစုအပ်ကုန်သော အထက်အရပ်မည်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ခြောက်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အမျိုးကောင်းသားကို စောင့်ရှောက်ကုန်၏။

မကောင်းမှုမှ တားမြစ်ကုန်၏။

ကောင်းမှု၌ သက်ဝင်စေကုန်၏။

ကောင်းသော စိတ်ဖြင့် စောင့်ရှောက်ကုန်၏။

မကြားဖူးသေးသော တရားစကားကို ဟောကြားကုန်၏။

ကြားဖူးပြီးသော တရားစကားကို ဖြူစင်စေကုန်၏။

နတ်ပြည်ခရီးကို ပြောကြားကုန်၏။

သူကြွယ်သား ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အမျိုးကောင်းသားသည် ပြုစုအပ်ကုန်သော အထက်အရပ် မည်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဤခြောက်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အမျိုးကောင်းသားကို စောင့်ရှောက်ကုန်၏။ ဤသို့ ပြုစုသည်ရှိသော် ဤအထက်အရပ်သည် လုံခြုံ၏၊ ငြိမ်းချမ်း၏၊ ဘေးကင်း၏။

၂၇၃။ ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြီး၍ ထိုမှတစ်ပါး ဤဂါထာ စကားကိုလည်း မိန့်တော်မူ၏ -

"အမိအဖတို့သည် အရှေ့အရပ် မည်ကုန်၏၊ ဆရာတို့သည် တောင်အရပ် မည် ကုန်၏၊ သားမယားတို့သည် အနောက်အရပ် မည်ကုန်၏၊ အဆွေခင်ပွန်းတို့သည် မြောက်အရပ် မည်ကုန်၏။

အစေအပါး အလုပ်သမားတို့သည် အောက်အရပ် မည်ကုန်၏၊ သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ သည် အထက်အရပ် မည်ကုန်၏၊ အိမ်ကို အုပ်စိုး၍ နေထိုင်သော အမျိုးကောင်းသား သည် ဤအရပ် ခြောက်ပါးတို့ကို ရှိခိုးရာ၏။

အကြင်သူသည် အရပ်မျက်နှာတို့ကို ရှိခိုးခြင်း၌ အလိမ္မာ ရှိ၏၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သိမ်မွေ့ နက်နဲသော ပညာဉာဏ် ရှိ၏၊ နှိမ့်ချခြင်း ရှိ၏၊ ခက်ထန်ခြင်း မရှိ၊ ထိုသို့သော သူသည် အကျော် အစောကို ရ၏။

(အကြင်သူသည်) ထကြွမှု ရှိ၏၊ ပျင်းရိခြင်း မရှိ၊ ဘေးရန်တို့ ဖြစ်ပေါ်လတ်သော် မတုန်လှုပ်၊ မပြတ်အား ထုတ်အပ်သော အသက်မွေးမှု ရှိ၏၊ အရာအားလျော်စွာ ပညာ ရှိ၏၊ ထိုသို့သော သူသည် အကျော်အစောကို ရ၏။

(အကြင်သူသည်) ချီးမြှောက်တတ်၏၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းကို ရှာတတ်၏၊ ကျေးဇူးကို သိတတ်၏၊ ဝန်တိုမှုမရှိ၊ အကျိုးဆောင်တတ်၏၊ အကြောင်းပြ၍ ဆုံးမ တတ်၏၊ ခေါင်းဆောင်တတ်၏၊ ထိုသို့သော သူသည် အကျော်အစောကို ရ၏။

ကျင့်ဝတ်တရားတို့၌ အကြင် ပေးကမ်း စွန့်ကြဲခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ အကြင် ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ဆိုခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ အကြင် အကျိုးစီးပွားကို ကျင့်ဆောင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ကိစ္စအားလျော်စွာ အကြင်မိမိနှင့် ထပ်တူညီမျှ ဆက်ဆံ ခြင်းသည်လည်းကောင်း ရှိ၏၊ ထိုထို ပုဂ္ဂိုလ်၌ ထိုက်သည့် အားလျော်စွာ ထို (ပေးကမ်း ခြင်းစသော) သင်္ဂဟတရားတို့သည် ဤလောက၌ သွားနေသော ရထား၏ နားစောင့် ကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏။

လောက၌ ထိုသင်္ဂဟတရားတို့သည် (အကယ်၍) မရှိကုန်အံ့၊ အမိသည် သားပြုအပ်သော မြတ်နိုးခြင်းကို လည်းကောင်း ပူဇော်ခြင်းကို လည်းကောင်း မရရာ၊ အဖသည် သားပြုအပ်သော မြတ်နိုးခြင်းကို လည်းကောင်း ပူဇော်ခြင်းကို လည်းကောင်း မရရာ။

ထိုသင်္ဂဟတရားတို့ကို (ပြုအပ်၏ဟု) ပညာရှိတို့ မှတ်ယူကုန်သောကြောင့် ကြီးမြတ်သည့် အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်၏၊ ချီးမွမ်းလည်း ချီးမွမ်း ထိုက်ကုန်၏” ဟု (မိန့် တော်မူ၏)။

၂၇၄။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် သူကြွယ်သား သိင်္ဂါလသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

“အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဘုရား ဥပမာသော်ကား မှောက်ထားသည်ကို လှန်ဘိသကဲ့ သို့လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သော သူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ‘မျက်စိအမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြ လိမ့်မည်’ ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း (အသျှင်ဘုရား) ဤအတူသာလျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏၊ အသျှင် ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ တရားတော် ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား သည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ဘုရား တရား သံဃာကို) ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ‘ဥပါသကာ’ ဟု မှတ်တော်မူပါ” ဟူ၍ (လျှောက်ထားလေသတည်း)။

ရှစ်ခုမြောက် သိင်္ဂါလသုတ် ပြီး၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၉ - အာဋာနာဋိယသုတ် ===

ပဌမ အခန်း

၂၇၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ နတ်မင်းကြီးလေးယောက်တို့သည် ဘီလူးစစ်သည် များစွာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗစစ်သည် များစွာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကုမ္ဘဏ်စစ်သည် များစွာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နဂါးစစ်သည် များစွာဖြင့်လည်းကောင်း မြို့တံခါးအတွင်း အရပ်လေးမျက်နှာ၌ ကိုယ်ရံတော်တပ်ချထား၍ မြို့တံခါးအနီး အရပ်လေးမျက်နှာ၌ တပ်ပေါင်းစု မြို့စောင့်တပ်ချထား၍ မြို့တံခါးအပြင်ဘက် အရပ်လေးမျက်နှာ၌ ကင်းထောက်တပ်ချထား၍ ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော သန်းခေါင်ယံ အခါ၌ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဂိဇ္ဈကုဋ်တစ်တောင် လုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။

ထိုနတ်တို့တွင် အချို့သော နတ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏၊ အချို့သော နတ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုကုန်၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးလျှင် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။

အချို့သော နတ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားဆီသို့ လက်အုပ်ချီလျက် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏၊ အချို့သော နတ်တို့သည် (မိမိတို့) အမည်အနွယ်ကို ပြောကြား၍ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏၊ အချို့သော နတ်တို့သည် တိတ်ဆိတ်စွာ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။

၂၇၆။ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

"အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားအား မကြည်ညိုသော တန်ခိုးကြီးသော ဘီလူးတို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားအား ကြည်ညိုသော တန်ခိုးကြီးသော ဘီလူးတို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားအား မကြည်ညိုသော တန်ခိုးအလတ်စားရှိသော ဘီလူးတို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားအား ကြည်ညိုသော တန်ခိုးအလတ်စားရှိသော ဘီလူးတို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားအား မကြည်ညိုသော တန်ခိုးအနိမ့်စားရှိသော ဘီလူးတို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားအား ကြည်ညိုသော တန်ခိုးအနိမ့်စားရှိသော ဘီလူးတို့သည် ရှိပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား များသောအားဖြင့် ဘီလူးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား မကြည်ညိုကြပါကုန်။

အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မြတ်စွာဘုရားသည် အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ တရားကို ဟော တော်မူ၏။

မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ တရားကို ဟောတော်မူ၏။

ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ တရားကို ဟောတော်မူ၏။

မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ တရားကို ဟောတော်မူ၏။

မူးယစ်မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ တရားကို ဟောတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ဘီလူးတို့သည် များသောအားဖြင့် အသက်သတ်ခြင်းမှ မရှောင်ကြဉ်ကြကုန်၊ မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ မရှောင်ကြဉ်ကြကုန်၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ မရှောင် ကြဉ်ကြကုန်၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကိုပြောခြင်းမှ မရှောင်ကြဉ်ကြကုန်၊ မူးယစ် မေ့လျော့ ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ မရှောင်ကြဉ်ကြကုန်၊ ထိုနတ်ဘီလူးတို့သည် ထိုတရား တော်ကို မနှစ် သက် မမြတ်နိုးကြပါ။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်တို့သည် အသံနည်းကုန်သော ပြည်ရွာတွန်သံ မရှိကုန်သော လူတို့၏ အငွေ့အသက် ကင်းကုန်သော လူတို့၏ လျှို့ဝှက်သော အမှုကို ပြုခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်သော ကိန်း အောင်း၍ နေခြင်းငှါ လျောက်ပတ်ကုန်သော ဝေးကွာသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲနေထိုင်ပါကုန်၏။ ထို ကျောင်းတို့၌ နေသော တန်ခိုးကြီးသော ဘီလူးတို့သည် ရှိပါကုန်၏။ အကြင်ဘီလူးတို့သည် မြတ်စွာ ဘုရား၏ သာသနာတော်၌ မကြည်ညိုကုန်၊ ထိုဘီလူးတို့ကို ကြည်ညိုစေရန် မြတ်စွာဘုရားသည် အာဋာနာဋိယမည်သော ပရိတ်အရံအတားကို ရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာယောကျ်ား ဥပါသိကာ မိန်းမတို့၏ အကာအကွယ် အစောင့်အရှောက် ဖြစ်ခြင်းငှါ သင်ပေးတော်မူပါလော့” ဟု (လျှောက်၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။

ထိုအခါ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ခံတော်မူခြင်းကို သိ၍ ထိုအခါ၌ အာဋာနာဋိယ မည်သော ဤအစောင့်အရှောက် (ဂါထာ) ကို ရွတ်ဆိုလျှောက်ထား၏။

၂၇၇။ စက္ခုငါးပါးရှိတော်မူသော ဘုန်းကျက်သရေနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဝိပဿီ မြတ်စွာဘုရား အား အကျွန်ုပ်၏ ရှိခိုးခြင်းသည် ဖြစ်ပါစေသတည်း၊ သတ္တဝါအားလုံးကို သနားတော်မူတတ်သော သိခီမြတ်စွာဘုရားအားလည်း အကျွန်ုပ်၏ ရှိခိုးခြင်းသည် ဖြစ် ပါစေသတည်း။

ကိလေသာကို စင်ကြယ်စေပြီးသော ခြိုးခြံသော အကျင့်ရှိတော်မူသော ဝေဿဘူ မြတ်စွာဘုရား အား အကျွန်ုပ်၏ ရှိခိုးခြင်းသည် ဖြစ်ပါစေသတည်း၊ မာရ်စစ်သည်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ကကုသန် မြတ်စွာဘုရားအား အကျွန်ုပ်၏ ရှိခိုးခြင်းသည် ဖြစ်ပါ စေသတည်း။

မကောင်းမှုကို အပပြုတော်မူပြီးသော ကျင့်သုံးပြီးသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယရှိတော်မူသော ကောဏာဂုံ မြတ်စွာဘုရားအား အကျွန်ုပ်၏ ရှိခိုးခြင်းသည် ဖြစ်ပါစေသတည်း၊ အခါ ခပ်သိမ်း ဝိမုတ္တိငါးပါး၏ အစွမ်းဖြင့် လွတ်မြောက်တော်မူသော ကဿပမြတ်စွာဘုရား အား အကျွန်ုပ်၏ ရှိခိုးခြင်းသည် ဖြစ်ပါစေ သတည်း။

အကြင်သာကီဝင်မင်းသား ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဆင်းရဲခပ်သိမ်းကို ပယ်ဖျောက် တတ်သော ဤအာဋာနာဋိယ ပရိတ်တရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏၊ ကိုယ် တော်မှ ထွက်သော ရောင်ခြည် ရှိတော်မူသော ဘုန်းကျက်သရေနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သာကီဝင်မင်းသား ဖြစ်တော်မူသော ထို (ဂေါတမ) မြတ်စွာဘုရားအား အကျွန်ုပ်၏ ရှိခိုးခြင်းသည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။

လောက၌ ကိလေသာ ငြိမ်းတော်မူကုန်ပြီးသော အကြင် (ဝိပဿီ စသော) မြတ်စွာ ဘုရားတို့သည် (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို)ဟုတ်မှန်စွာ သိမြင်တော်မူကုန်၏၊ ထို မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ကုန်းစကားကို မဆိုကုန်၊ ကြီးမြတ်တော်မူကုန်၏၊ ကြောက် ရွံ့ခြင်း ကင်းတော်မူကုန်၏။

နတ် လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်တော်မူတတ်သော အသိဉာဏ်‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’ တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ကြီးမြတ်တော်မူသော ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်း တော်မူသော အကြင် ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားကို (နတ် လူတို့သည်) ရှိခိုးကြကုန်၏၊ (ထိုဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားအား လည်းကောင်း၊ ထိုဝိပဿီစသော မြတ်စွာဘုရားတို့အား လည်းကောင်း အကျွန်ုပ်၏ ရှိခိုးခြင်းသည် ဖြစ်ပါစေသတည်း)။

၂၇၈။ အကြင်အရပ်မှ အလွန်ထွန်းလင်းတောက်ပသော ကြီးကျယ်သော အဝန်းရှိသော နေမင်းသည် ထွက်လာ၏၊ အကြင်နေ့အဖို့၌ နေမင်းထွက်လာသည်ရှိသော် ညဥ့်သည်လည်း ကွယ်ပျောက်၏၊ အကြင်နေ့ အဖို့၌ နေထွက်လာသည် ရှိသော် နေ့ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ထိုနေထွက်ရာအရပ်၌ မြစ်ကြီး မြစ်ငယ်တို့မှ သက်ဝင်သော ရေရှိသော စီးသွားသော နက်စွာသော ရေအထု သည်လည်း ရှိ၏၊ ထိုနေထွက်ရာအရပ်က ရေအထုကို မြစ်ကြီး မြစ်ငယ်တို့မှ သက်ဝင်သော ရေရှိသော သမုဒ္ဒရာဟူ၍ (လူတို့) သိပါကုန်၏။

ဤစည်းဝေးရာအရပ်မှ ထိုအရပ်သည် အရှေ့အရပ် မည်၏၊ များသော အခြံအရံ ရှိသော ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့ကို အစိုးရသော အမည်အားဖြင့် ဓတရဋ္ဌဟုခေါ်သော နတ်မင်း ကြီးသည် အကြင်အရပ်ကို စောင့်၏၊ ထိုအရပ်ကို လူတို့သည် အရှေ့အရပ်ဟု ခေါ်ပါ ကုန်၏၊ ထိုဓတရဋ္ဌ နတ်မင်းကြီးသည် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့ ခြံရံလျက် ကခုန်သီဆိုပွဲတို့ဖြင့် မွေ့လျော်၏။

ထိုဓတရဋ္ဌနတ်မင်းကြီး၏ သားတို့သည် များပါကုန်၏၊ အမည်ချင်းတူကုန်၏ဟု အကျွန်ုပ်သည် ကြားရ ဖူးပါ၏၊ ကိုးကျိပ်တစ်ယောက် ရှိပါ၏၊ ဣန္ဒအမည် ရှိပါကုန်၏၊ ခွန်အားကြီးပါကုန်၏။

ထိုသားတို့သည်လည်း သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသော နေမင်း၏ အဆွေဖြစ်တော် မူသော ကြီးမြတ် တော်မူသော ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်သော် အဝေးကပင်လျှင် ရှိခိုး ပါကုန်၏။

ယောကျ်ားအာဇာနည်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားအား (အကျွန်ုပ် တို့သည်) ရှိခိုးပါကုန်၏၊ ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင် ဘုရားအား (အကျွန်ုပ်တို့သည်) ရှိခိုးပါကုန်၏၊ (အသျှင်ဘုရားသည်) သဗ္ဗညုတဉာဏ် တော်ဖြင့် (သတ္တဝါအားလုံးကို) ရှုကြည့်တော်မူပေ၏ ဟု ဆို၍ နတ်တို့သည်လည်း ထို အသျှင်ဘုရားကို ရှိခိုးပါကုန်၏။

“သင်တို့သည် မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး ကုန်သလော” ဟူသော ထိုအမေးစကားကို မပြတ်ကြားရပါကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် “မာရ် ငါးပါးကို အောင်တော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို ငါတို့ ရှိခိုးကုန်၏” ဟု ဆိုပါကုန်၏၊ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’ တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သစ္စာ လေးပါးကို သိတော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်တို့သည် ရှိခိုးပါကုန်၏။

၂၇၉။ သေပြီးသူတို့ကို လည်းကောင်း ကုန်းစကားပြောသူတို့ကို လည်းကောင်း လျှို့ဝှက်သော အမှုပြုသူတို့ကို လည်းကောင်း (တံစိုး စားသူတို့ကို လည်းကောင်း) သူ့အသက် သတ်လေ့ရှိသူတို့ကို လည်းကောင်း အလိုကြီးသူတို့ကို လည်းကောင်း ခိုးသူတို့ကို လည်းကောင်း ကြမ်းတမ်းသော အမှုပြုသူတို့ကို လည်းကောင်း အကြင်အရပ်မျက်နှာ အဖို့ဖြင့် (ထုတ်လေကုန်လော့ ဟူ၍) ဆိုအပ်ကုန်၏။

ဤစည်းဝေးရာအရပ်မှ ထိုအရပ်သည် တောင်အရပ် မည်ပါ၏၊ များသော အခြံအရံ ရှိသော ကုမ္ဘဏ်နတ် တို့ကို အစိုးရသော အမည်အားဖြင့် ဝိရူဠ္ဍ ဟုခေါ်သော နတ်မင်း ကြီးသည် အကြင်အရပ်ကို စောင့်၏၊ ထိုအရပ်ကို လူတို့သည် တောင်အရပ်ဟူ၍ ခေါ် ပါကုန်၏၊ ထိုဝိရူဠ္ဍနတ်မင်းကြီးသည် ကုမ္ဘဏ်နတ်တို့ ခြံရံလျက် ကခုန်သီဆိုပွဲတို့ဖြင့် မွေ့လျော်၏။

ထိုဝိရူဠ္ဍနတ်မင်း၏ သားတို့သည် များပါကုန်၏၊ အမည်ချင်း တူကုန်၏ဟု အကျွန်ုပ် သည် ကြားရဖူးပါ၏၊ ကိုးကျိပ်တစ်ယောက် ရှိပါ၏၊ ဣန္ဒအမည် ရှိပါကုန်၏၊ ခွန်အား ကြီးပါကုန်၏။

ထိုသားတို့သည်လည်း သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသော နေမင်း၏ အဆွေဖြစ် တော်မူသော ကြီးမြတ်တော်မူသော ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်သော် အဝေးကပင်လျှင် ရှိခိုးပါကုန်၏။

ယောကျ်ားအာဇာနည်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားအား (အကျွန်ုပ် တို့သည်) ရှိခိုးပါကုန်၏၊ ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင် ဘုရားအား (အကျွန်ုပ်တို့သည်) ရှိခိုးပါကုန်၏၊ (အသျှင်ဘုရားသည်) သဗ္ဗညုတဉာဏ် တော်ဖြင့် (သတ္တဝါအားလုံးကို) ရှုကြည့်တော်မူပေ၏ ဟု ဆို၍ နတ်တို့သည်လည်း ထို အသျှင်ဘုရားကို ရှိခိုးပါကုန်၏။

"သင်တို့သည် မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး ကုန်သလော" ဟူသော ထိုအမေးစကားကို မပြတ်ကြားရပါကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် "မာရ် ငါးပါးကို အောင်တော်မူသော ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားကို ငါတို့ရှိခိုးကုန်၏" ဟု ဆိုကြပါ ကုန်၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်တို့သည် ရှိခိုးပါကုန်၏။

၂၈၀။ အကြင်အရပ်၌ အလွန်ထွန်းလင်းတောက်ပသော ကြီးကျယ်သော အဝန်းရှိသော နေမင်းသည် ဝင်၏၊ အကြင်အရပ်၌ နေဝင်သွားသည်ရှိသော် နေ့သည်လည်း ကွယ်ပျောက်၏၊ အကြင် နေဝင်သွားသည် ရှိသော် ညဉ့် ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

နေဝင်ရာအရပ်၌ မြစ်ကြီးမြစ်ငယ်တို့မှ သက်ဝင်သော ရေရှိသော နက်စွာသော ရေအထုသည်လည်း ရှိ၏၊ ထိုနေဝင်ရာအရပ်က ထိုရေအထုကို မြစ်ကြီးမြစ်ငယ်တို့မှ သက်ဝင်သော ရေရှိသော သမုဒ္ဒရာဟူ၍ (လူတို့) သိပါကုန်၏။

ဤစည်းဝေးရာအရပ်မှ ထိုအရပ်သည် အနောက်အရပ် မည်၏၊ များသော အခြံ အရံရှိသော နတ်နဂါးတို့ကို အစိုးရသော အမည်အားဖြင့် ဝိရူပက္ခဟုခေါ်သော နတ် မင်းကြီးသည် အကြင်အရပ်ကို စောင့်၏၊ ထိုအရပ်ကို လူတို့သည် အနောက်အရပ်ဟူ၍ ခေါ်ပါကုန်၏၊ ထိုဝိရူပက္ခနတ်မင်းကြီးသည် နဂါးတို့ ခြံရံလျက် ကခုန်သီဆိုပွဲတို့ဖြင့် မွေ့လျော်၏။

ဝိရူပက္ခနတ်မင်းကြီး၏ သားတို့သည် များပါကုန်၏၊ အမည်ချင်း တူကုန်၏ဟု အကျွန်ုပ်သည် ကြားရဖူးပါ၏၊ ကိုးကျိပ်တစ်ယောက် ရှိပါ၏၊ ဣန္ဒအမည် ရှိပါကုန်၏၊ ခွန်အားကြီးပါကုန်၏။

ထိုသားတို့သည်လည်း သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသော နေမင်း၏ အဆွေ ဖြစ်တော်မူသော ကြီးမြတ် တော်မူသော ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်သော် အဝေးကပင်လျှင် ရှိခိုးပါကုန်၏။

ယောကျ်ားအာဇာနည်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားအား (အကျွန်ုပ် တို့သည်) ရှိခိုးပါကုန်၏၊ ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင် ဘုရားအား (အကျွန်ုပ်တို့သည်) ရှိခိုးပါကုန်၏၊ (အသျှင်ဘုရားသည်) သဗ္ဗညုတဉာဏ် တော်ဖြင့် (သတ္တဝါအားလုံးကို) ရှုကြည့်တော်မူပေ၏ ဟု ဆို၍ နတ်တို့သည်လည်း ထိုအသျှင်ဘုရားကို ရှိခိုးပါကုန်၏။

"သင်တို့သည် မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကုန် သလော" ဟူသော ထိုအမေးစကားကို မပြတ်ကြားရပါကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် "မာရ်ငါးပါး ကို အောင်တော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို ငါတို့ ရှိခိုးကုန်၏" ဟု ဆိုပါကုန်၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသော ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်တို့သည် ရှိခိုး ပါကုန်၏။

၂၈၁။ အကြင်အရပ်မျက်နှာ၌ ဥတ္တရကုရုမည်သော မြောက်ကျွန်းသည် ရှိ၏၊ မြင်းမိုရ် တောင်သည် ရွှေရောင်တောက်၏၊ ထိုမြောက်ကျွန်း၌ ဖြစ်ကုန်သော လူတို့သည် ငါ၏ ဥစ္စာဟု စွဲလမ်းခြင်း မရှိကြကုန်၊ ငါ၏ မယား ဟု သိမ်းပိုက်ခြင်း မရှိကြကုန်။

ထိုမြောက်ကျွန်းသူတို့သည် မျိုးစေ့ကို မစိုက်ပျိုးကုန်၊ ထွန်တုံးတို့ကို (လယ်သို့) မဆောင်ကုန်၊ (မထွန်မယက်သော လယ်ပြင်၌) အလိုလိုပေါက်သော သလေးဆန်ကို စားကုန်၏။

ဆန်ကွဲဖွဲမရှိသော စင်ကြယ်သော ကောင်းသော အနံ့လှိုင်သော ဆန်သီးကို ထမင်း အိုး၌ ချက်၍ ထိုထမင်းအိုးမှ ထမင်းကိုသာလျှင် စားကုန်၏။

(ထိုမြောက်ကျွန်း၌ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီး၏ အခြံအရံတို့သည်) နွားကို မြင်းယာဉ် ကဲ့သို့ ပြုလျက် အရပ်ရပ်သို့ လှည့်လည်သွားလာကြကုန်၏၊ နွားမှ တစ်ပါးသော သားကောင်ကို မြင်းယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုလျက် အရပ်ရပ်သို့ လှည့်လည်သွားလာကြကုန်၏။

မိန်းမကို ယာဉ်ပြုလျက် အရပ်ရပ်သို့ လှည့်လည်သွားလာကြကုန်၏၊ ယောကျ်ားကို ယာဉ်ပြုလျက် အရပ်ရပ်သို့ လှည့်လည်သွားလာကြကုန်၏။

လုံမပျိုကို ယာဉ်ပြုလျက် အရပ်ရပ်သို့ လှည့်လည်သွားလာကြကုန်၏၊ လုလင်ပျိုကို ယာဉ် ပြုလျက် အရပ်ရပ်သို့ လှည့်လည်သွားလာကြကုန်၏။

ထိုဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီး၏ အလုပ်အကျွေးတို့သည် ထိုယာဉ်တို့ကို စီးကုန်လျက် အရပ်မျက်နှာ အလုံးစုံတို့သို့ လှည့်လည်သွားလာကြကုန်၏။

များသော အခြံအရံရှိသော ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးအား ဆင်ယာဉ် မြင်းယာဉ် နတ်၌ဖြစ်သော ယာဉ်သည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ပြာသာဒ်ထမ်းစင်တို့ သည်လည်း ဖြစ်ပေါ် လာကုန်၏။

ထိုဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးအား ကောင်းကင်၌ ကောင်းစွာ ဖန်ဆင်း အပ်ကုန်သော အာဋာနာဋမြို့၊ ကုသိနာဋမြို့၊ ပရကုသိနာဋမြို့၊ နာဋသုရိယမြို့၊ ပရကုသိဋနာဋမြို့ တို့သည်လည်း ရှိကုန်၏။

မြောက်အရပ်၌ ကသိဝန္တမြို့၊ ဇနောဃမြို့ရှိ၏၊ ထိုမှတစ်ပါး နဝနဝုတိယမြို့၊ အမ္ဗရ အမ္ဗရဝတိယမြို့ သည် ရှိ၏၊ အာဠကမန္ဒာမည်သော မြို့ကား မင်းနေပြည် ဖြစ်၏။

အသျှင်ဘုရား ကုဝေရနတ်မင်းကြီးအား ဝိသာဏာမည်သော မင်းနေပြည်သည် ရှိပါ၏၊ ထို့ကြောင့် ကုဝေရနတ်မင်းကြီးကို ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးဟု ဆိုအပ်ပါ၏။

အကြင်ဘီလူးတို့သည် (သတင်းစကားကို) အသီးအသီး ရှာမှီးစုဆောင်းလျက် (ထို ဝေဿဝဏ် နတ်မင်းကြီးအား) ပြသပြောကြားကုန်၏၊ ထိုဘီလူးတို့သည်ကား တတောလာ၊ တတ္တလာ၊ တတောတလာ၊ သြဇသိ၊ တေဇသိ၊ တတောဇသိ၊ သူရ၊ ရာဇာ၊ အရိဋ္ဌ၊ နေမိတို့တည်း။

ထိုအရပ်၌ ဓရဏီမည်သော လေးထောင့်ရေကန်ကြီးသည်လည်း ရှိပါ၏၊ အကြင် လေးထောင့် ကန်ကြီးမှ (ရေကို ယူ၍) မိုးတို့သည် ရွာပါကုန်၏၊ (မိုးရွာလတ်သော်) အကြင် လေးထောင့်ရေကန်ကြီးမှ မိုးရေဟောင်းတို့သည် လျှံထွက်ပါကုန်၏၊ ထိုလေး ထောင့်ရေကန်ကြီး အနီး၌ သာလဝတီမည်သော ရတနာမဏ္ဍပ်သည်လည်း ရှိပါ၏။

အကြင်အရပ်၌ ဘီလူးတို့သည် စည်းဝေးပါကုန်၏၊ ထိုအရပ်၌ အမြဲတမ်း သီးပွင့်သော သစ်ပင် ကြီးများ ရှိပါကုန်၏၊ အမျိုးမျိုးသော ငှက်အုပ်တို့၏ ပျံသန်းလှည့်လည် ခြင်းတို့ဖြင့် ပြွမ်းလျက် ရှိပါကုန်၏၊ အသံသာသော ဥဒေါင်း ကြိုးကြာနှင့် ဥဩငှက် စသည်တို့သည် မြည်တွန် ကြွေးကြော်ကြပါကုန်၏။

ဤလေးထောင့်ရေကန်ကြီး၌ "အသက်ရှည်ပါစေ၊ အသက်ရှည်ပါစေ" ဟု မြည်တမ်းသော (ဇီဝဇိုး) ငှက်သံ ရှိပါ၏၊ ထိုမှတစ်ပါး "ဥဋ္ဌေဟိ စိတ္တ၊ ဥဋ္ဌေဟိ စိတ္တ" ဟု မြည်သော ငှက်တို့လည်း ရှိပါကုန်၏၊ တောကြက် ရွှေပုစွန်လုံးတို့လည်း ရှိပါကုန်၏၊ ကြာတော၌ ပေါက္ခရသာတကမည်သော ငှက်တို့လည်း ရှိပါကုန်၏။

ဤလေးထောင့်ရေကန်ကြီး၌ ကျေးသာလိကာတို့၏ မြည်သံများလည်း ရှိပါကုန်၏၊ လူ၏ မျက်နှာကဲ့သို့ မျက်နှာရှိသော တုတ်ထောက်ငှက် တို့လည်း ရှိပါကုန်၏၊ ကုဝေရ နတ်မင်း၏ ကြာပဒုမ္မာအိုင်ဖြစ်သော ထိုဓရဏီရေကန်ကြီးသည် အခါခပ်သိမ်း တင့်တယ်ပါ၏။

ထိုအရပ်သည် ဤစည်းဝေးရာ အရပ်မှ မြောက်အရပ် မည်၏၊ များသော အခြံ အရံရှိသော ဘီလူးတို့ကို အစိုးရသော အမည်အားဖြင့် ကုဝေရဟု ခေါ်သော နတ် မင်းကြီးသည် အကြင်အရပ်ကို စောင့်၏၊ ထိုအရပ်ကို လူတို့သည် မြောက်အရပ်ဟု ခေါ်ပါကုန်၏၊ ထိုကုဝေရ နတ်မင်းကြီးသည် ဘီလူးတို့ ခြံရံလျက် ကခုန်သီဆိုပွဲတို့ဖြင့် မွေ့လျော်၏။

ထိုကုဝေရနတ်မင်းကြီး၏ သားတို့သည် များကုန်၏၊ အမည်ချင်း တူကုန်၏ဟု အကျွန်ုပ်သည် ကြားရဖူးပါ၏၊ ကိုးကျိပ်တစ်ယောက် ရှိပါ၏၊ ဣန္ဒအမည် ရှိပါကုန်၏၊ ခွန်အားကြီးပါကုန်၏။

ထိုသားတို့သည်လည်း သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသော နေမင်း၏ အဆွေဖြစ် တော်မူသော ကြီးမြတ်တော်မူသော ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို မြင်သော် အဝေးကပင်လျှင် ရှိခိုးပါကုန်၏။

ယောကျ်ားအာဇာနည်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားအား (အကျွန်ုပ် တို့သည်) ရှိခိုးပါကုန်၏၊ ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင် ဘုရားအား (အကျွန်ုပ်တို့သည်) ရှိခိုးပါကုန်၏၊ (အသျှင်ဘုရားသည်) သဗ္ဗညုတဉာဏ် တော်ဖြင့် (သတ္တဝါအားလုံးကို) ရှုကြည့်တော်မူပေ၏ ဟု ဆို၍ နတ်တို့သည်လည်း ထို အသျှင်ဘုရားကို ရှိခိုးပါကုန်၏။

“သင်တို့သည် မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး ကုန်သလော” ဟူသော ထိုအမေးစကားကို မပြတ်ကြားရပါကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် “မာရ် ငါးပါးကို အောင်တော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို ငါတို့ ရှိခိုးကုန်၏” ဟု ဆိုပါ ကုန်၏၊ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’ တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သစ္စာ လေးပါးကို သိတော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်တို့သည် ရှိခိုးပါကုန်၏ ဟု (ရွတ်ဆိုလျှောက်ထား၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤအာဋာနာဋိယ ပရိတ်အရံအတားသည် ရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာယောကျ်ား ဥပါသိကာမိန်းမတို့၏ အကာအကွယ် အစောင့်အရှောက် ဖြစ်ခြင်းငှါ မပင်ပန်း မဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်ပါ၏။

၂၈၂။ အသျှင်ဘုရား တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းယောကျ်ားသည်လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမသည်လည်းကောင်း၊ ဥပါသကာယောကျ်ားသည်လည်းကောင်း၊ ဥပါသိကာမိန်းမသည်လည်းကောင်း၊ ဤအာဋာနာဋိယ ပရိတ်အရံအတားကို ကောင်းစွာ သင်ယူအပ်သော် ပြည့်စုံစွာ အဖန်ဖန် လေ့လာအပ်သော် လူမဟုတ်သော ဘီလူးသည် လည်းကောင်း၊ ဘီလူးမသည် လည်းကောင်း၊ ဘီလူးကလေးသည် လည်းကောင်း၊ ဘီလူးမကလေးသည် လည်းကောင်း၊ ဘီလူးအမတ်ကြီးသည် လည်းကောင်း၊ အခြံအရံဘီလူးသည် လည်းကောင်း၊ အလုပ်အကျွေးဘီလူးသည် လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သည် လည်း ကောင်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သမီးသည် လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်ကလေးသည် လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သမီး ကလေးသည် လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗအမတ်ကြီးသည် လည်းကောင်း၊ အခြံအရံဂန္ဓဗ္ဗသည် လည်းကောင်း၊ အလုပ်အကျွေး ဂန္ဓဗ္ဗသည် လည်းကောင်း၊ ကုမ္ဘဏ်သည် လည်းကောင်း၊ ကုမ္ဘဏ်မသည် လည်းကောင်း၊ ကုမ္ဘဏ်ကလေး သည်လည်းကောင်း၊ ကုမ္ဘဏ်မကလေးသည် လည်းကောင်း၊ ကုမ္ဘဏ်အမတ်ကြီးသည် လည်းကောင်း၊ အခြံအရံကုမ္ဘဏ်သည် လည်းကောင်း၊ အလုပ်အကျွေးကုမ္ဘဏ်သည် လည်းကောင်း၊ နဂါးသည် လည်း ကောင်း၊ နဂါးမသည် လည်းကောင်း၊ နဂါးကလေးသည် လည်းကောင်း၊ နဂါးမကလေးသည် လည်း ကောင်း၊ နဂါးအမတ်ကြီးသည် လည်းကောင်း၊ အခြံအရံ နဂါးသည် လည်းကောင်း၊ အလုပ်အကျွေး နဂါးသည် လည်းကောင်း၊ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ရဟန်းယောကျ်ားကိုသော် လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဥပါသကာယောကျ်ားကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဥပါသိကာမိန်းမ

ကိုသော် လည်းကောင်း သွားနေစဉ် လိုက်၍ သွားငြားအံ့၊ ရပ်နေစဉ် ကပ်၍ ရပ်ငြားအံ့၊ ထိုင်နေစဉ် ကပ်၍ ထိုင်ငြားအံ့၊ အိပ်နေစဉ် ကပ်၍ အိပ်ငြားအံ့၊ အသျှင်ဘုရား ဤ ဘီလူးသည် ရွာတို့၌ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးတို့၌ လည်းကောင်း၊ အရိုအသေပြုခြင်းကို လည်းကောင်း၊ အလေးအမြတ် ပြုခြင်းကို လည်းကောင်း မရရာ။ အသျှင်ဘုရား ဤဘီလူးသည် အာဠ္ဝကမန္တာ မင်းနေပြည်၌ ဗိမာန်အိမ်ရာကို လည်းကောင်း၊ အမြဲနေခြင်းကို လည်းကောင်း မရရာ။ အသျှင်ဘုရား ဤဘီလူးသည် ဘီလူးတို့ အစည်း အဝေးသို့ တက်ခွင့်ကို မရရာ။ အသျှင်ဘုရား ထိုဘီလူးကို အခြားဘီလူးများက သမီး ယူဆောင်၍ လက်ထပ်ခြင်း သမီးပေး၍ လက်ထပ်ခြင်းကိုလည်း မပြုကုန်ရာ။ အသျှင်ဘုရား ထိုဘီလူးကို အခြား ဘီလူး များက (မျက်လုံးပြူးသူ သွားခေါ်သူ စသည်ဖြင့်) ကိုယ်နှင့်စပ်ကုန်သော ဘီလူးတို့၏ ဆဲရေးခြင်း မျိုးစုံတို့ဖြင့် ဆဲရေးလည်း ဆဲရေးကုန်ရာ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုဘီလူးကို အခြားဘီလူးများက သူ၏ ဦးခေါင်း၌ သံခွက်လွတ်ကို မှောက်ထားလည်း မှောက်ထား ကုန်ရာ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုဘီလူးကို အခြား ဘီလူးများက ထိုဘီလူး၏ ဦးခေါင်းကို ခုနစ်စိတ်မူလည်း ခွဲကုန်ရာ၏။

အသျှင်ဘုရား အမျက်ဒေါသကြီးကုန်သော နှောင့်ယှက်တတ်ကုန်သော နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော ဘီလူးတို့သည် ရှိပါကုန်၏။ ထိုဘီလူးတို့သည် နတ်မင်းကြီးတို့၏ (စကားကို) မနာယူကြပါကုန်၊ နတ်မင်းကြီး တို့၏ ဘီလူး စစ်သူကြီးတို့၏ (စကားကို) မနာယူကြပါကုန်၊ နတ်မင်းကြီးတို့၏ ဘီလူး စစ်သူကြီးတို့၏ မင်းချင်းတို့၏ (စကားကို) မနာယူကြပါကုန်။ အသျှင်ဘုရား ထိုဘီလူးတို့ကို အခြား ဘီလူးများက နတ်မင်းကြီးတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူတို့ ဟူ၍ ဆိုအပ်ပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား ဥပမာအားဖြင့် မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော မင်းကြီး၏ နိုင်ငံ၌ ခိုးသူကြီးတို့ ရှိပါ ကုန်၏။ ထိုခိုးသူကြီးတို့သည် မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော မင်းကြီး၏ (စကားကို) မနာယူကြပါကုန်၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော မင်းကြီး၏ စစ်သူကြီးတို့၏ (စကားကို) မနာယူကြပါကုန်၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော မင်းကြီး၏ စစ်သူကြီးတို့၏ မင်းချင်းတို့၏ (စကားကို) မနာယူကြပါကုန်။ အသျှင်ဘုရား ထိုခိုးသူ ကြီးတို့ကို မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော မင်းကြီး၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူတို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ပါ ကုန်၏။ အသျှင် ဘုရား ဤအတူ အမျက်ဒေါသကြီးကုန်သော နှောင့်ယှက်တတ်ကုန်သော နှိပ်စက်တတ် ကုန်သော ဘီလူး တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ ထိုဘီလူးတို့သည် နတ်မင်းကြီးတို့၏ (စကားကို) မနာယူကြ ပါကုန်၊ နတ်မင်းကြီး တို့၏ ဘီလူးစစ်သူကြီးတို့၏ (စကားကို) မနာယူကြပါကုန်၊ နတ်မင်းကြီးတို့၏ ဘီလူးစစ်သူကြီးတို့၏ မင်းချင်းတို့၏ (စကားကို) မနာယူကြပါကုန်။ အသျှင်ဘုရား ထိုဘီလူးတို့ကို အခြားဘီလူးတို့က နတ်မင်းကြီးတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူတို့ ဟူ၍ ဆိုအပ်ပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား တစ်စုံတစ်ယောက်သော ဘီလူးသည် လည်းကောင်း၊ ဘီလူးမသည်လည်းကောင်း။ပ။ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သည် လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သမီးသည် လည်းကောင်း။ပ။ ကုမ္ဘဏ်သည် လည်းကောင်း၊ ကုမ္ဘဏ်မသည် လည်းကောင်း။ပ။ နဂါးသည် လည်းကောင်း၊ နဂါးမသည် လည်းကောင်း၊ နဂါးကလေး သည် လည်းကောင်း၊ နဂါးမကလေးသည် လည်းကောင်း၊ နဂါးအမတ်ကြီးသည် လည်းကောင်း၊ အခြံအရံ နဂါးသည် လည်းကောင်း၊ အလုပ်အကျွေးနဂါးသည် လည်းကောင်း၊ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ရဟန်းယောကျ်ားကို သော်လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဥပါသကာယောကျ်ား ကိုသော် လည်းကောင်း ဥပါသိကာမိန်းမကိုသော် လည်းကောင်း သွားနေစဉ် လိုက်၍ သွားငြားအံ့၊ ရပ်နေစဉ် ကပ်၍ ရပ်ငြားအံ့၊ ထိုင်နေစဉ် ကပ်၍ ထိုင်ငြားအံ့၊ အိပ်နေစဉ် ကပ်၍ အိပ်ငြားအံ့၊ ဤနတ်များ ဘီလူးများ ဤနတ်ကြီးများ ဘီလူးကြီးများ စစ်သူကြီးများ စစ်မဟာသေနာပတိကြီးများတို့ကို သိစေအပ် တိုင်တန်းအပ် ပြောကြားအပ်၏၊ "ဤဘီလူးသည် ဤသူကို ဖမ်းစား၏၊ ဤဘီလူးသည် ပူးဝင်၏၊ ဤဘီလူးသည် နှိပ်စက်၏၊ ဤဘီလူးသည် ညှဥ်းဆဲ၏၊ ဤဘီလူးသည် ဆင်းရဲစေ၏၊ ဤ ဘီလူးသည် ပင်ပန်းစေ၏၊ ဤဘီလူးသည် မလွှတ်လို" ဟု (သိစေအပ် တိုင်တန်းအပ် ပြောကြားအပ်၏)။

၂၈၃။ အဘယ်မည်သော နတ်များ ဘီလူးများ နတ်ကြီးများ ဘီလူးကြီးများ စစ်သူကြီးများ စစ်မဟာ သေနာပတိကြီးများတို့ကို သိစေအပ်သနည်း ဟူမူ -

ကုဋ္ဋ, သောမ, ဝရုဏ, ဘာရဒွါဇ, ပဇာပတိ, စန္ဒန, ကာမသေဋ္ဌ, ကိန္နုဃဏ္ဍု, နိဃဏ္ဍု။

ပနာဒ, ဩပမည, နတ်တို့တမန် မာတလိ, ဂန္ဓဗ္ဗ တောင်၌ နေကုန်သော စိတ္တ သေန, နဠောရာဇာ, ဇနေသဘ။

သာတာဂိရ, ဟေမဝတ, ပုဏ္ဏက, ကရတိယ, ဂုဠ, သိဝက, မုစလိန္ဒ, ဝေဿာမိတ္တ, ယုဂန္ဓရ။

ဂေါပါလ, သုပ္ပရောဓ, ဟိရိ, နေတ္တိ, မန္ဒိယ။

ပဉ္စာလ စဏ္ဍ, အာဠဝက, ပဇ္ဇုန္န, သုမန, သုမုခ, ဒဓိမုခ, မဏိ, မာဏိဝရ, ဒီဃ ဟူသော ဘီလူးများ နတ်များနှင့်တကွ သေရီသကနတ်တို့တည်း။

ဤနတ်များ ဘီလူးများ နတ်ကြီးများ ဘီလူးကြီးများ ဘီလူးစစ်သူကြီးများ စစ်မဟာ သေနာပတိကြီးများတို့ကို သိစေအပ် တိုင်တန်းအပ် ပြောကြားအပ်၏၊ "ဤဘီလူးသည် ဤသူကို ဖမ်းစား၏၊ ဤဘီလူးသည် ပူးဝင်၏၊ ဤဘီလူးသည် နှိပ်စက်၏၊ ဤဘီလူးသည် ညှဉ်းဆဲ၏၊ ဤဘီလူးသည် ဆင်းရဲစေ၏၊ ဤဘီလူးသည် ပင်ပန်း စေ၏၊ ဤဘီလူးသည် မလွှတ်လို" ဟု (သိစေအပ် တိုင်တန်းအပ် ပြောကြားအပ်၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤအာဋာနာဋိယ ပရိတ်အရံအတားသည် ရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာ ယောက်ျား ဥပါသိကာမိန်းမတို့၏ အကာအကွယ် အစောင့်အရှောက် အလို့ငှါ မပင်ပန်း မဆင်းရဲခြင်းငှါ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းငှါ ဖြစ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ အကျွန်ုပ်တို့သည် သွားပါကုန်အံ့၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် ကိစ္စများပါကုန်၏၊ အကျွန်ုပ် တို့သည် ပြုဖွယ်များပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ထား၏)။

နတ်မင်းကြီးတို့ ယခုအခါ၌ သွားရန် အချိန်ကို သင်တို့ သိကုန်၏ (သွားရန်မှာ သင်တို့၏ အလို အတိုင်းပင် ဖြစ်၏)ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၂၈၄။ ထိုအခါ နတ်မင်းကြီးလေးယောက်တို့သည် နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြု၍ ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ကုန်၏။ ထိုနတ်တို့တွင် အချို့သော နတ်တို့သည် နေရာမှထ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြု၍ ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ကုန်၏။ အချို့သော နတ်တို့ သည် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုကုန်၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရ ဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီး၍ ထိုထို အရပ်၌ပင် ကွယ်ကုန်၏။ အချို့သော နတ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဆီသို့ လက်အုပ်ချီမိုးရှိခိုးလျက် ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ကုန်၏။ အချို့သော နတ်တို့သည် (မိမိတို့) အမည် အနွယ် ကို ပြောကြား၍ ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ကုန်၏။ အချို့သော နတ်တို့သည် တိတ်ဆိတ်စွာ ထိုအရပ် ၌ပင် ကွယ်ကုန်၏။

ပဌမအခန်း ပြီး၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၉ - အာဋာနာဋိယသုတ် ===

ဒုတိယ အခန်း

၂၈၅။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုညဉ့်လွန်သောအခါ ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ ဤညဉ့်၌ နတ်မင်းကြီးလေးယောက်တို့သည် ဘီလူးစစ်သည်များစွာတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗစစ်သည် များစွာတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကုမ္ဘဏ်စစ်သည် များစွာတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နဂါးစစ်သည် များစွာတို့ဖြင့် လည်းကောင်း မြို့တံခါးအတွင်း အရပ်လေးမျက်နှာ၌ ကိုယ်ရံတော်တပ် ချထား၍ မြို့တံခါး အနီး အရပ်လေးမျက်နှာ၌ တပ်ပေါင်းစုမြို့စောင့်တပ် ချထား၍ မြို့တံခါးအပြင်ဘက် အရပ်လေး မျက်နှာ၌ ကင်းစောင့်တပ် ချထား၍ ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော သန်းခေါင်ယံအခါ၌ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဂိဇ္ဈကုဋ်တစ်တောင်လုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ငါ့ကို ရှိသေစွာ ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်နေကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုနတ်တို့တွင် အချို့သော နတ်တို့သည် ငါ့ကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင် နေကုန်၏၊ အချို့သော နတ်တို့သည် ငါနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုကုန်၏၊ ဝမ်း မြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးလျှင် တစ်ခုသောနေရာ၌ထိုင် နေကုန်၏၊ အချို့သော နတ်တို့သည် ငါ့ဆီသို့ လက်အုပ်ချီလျက် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏၊ အချို့သော နတ်တို့သည် (မိမိတို့) အမည်အနွယ်ကို ပြောကြား၍ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏၊ အချို့သော နတ်တို့သည် တိတ်ဆိတ်စွာ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။

၂၈၆။ ရဟန်းတို့ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးသည် ငါဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားအား မကြည်ညိုသော တန်ခိုးကြီးသော ဘီလူးတို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား။ပ။ ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားအား ကြည်ညိုကုန်သော တန်ခိုးအနိမ့်စား ဘီလူးတို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား များသောအားဖြင့် ဘီလူးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား မကြည်ညိုကြပါကုန်။

အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းငှါ တရားဟောတော်မူပါ၏။ပ။ မူးယစ်မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေအရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ် ခြင်းငှါ တရားဟော တော်မူပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဘီလူးတို့သည် များသောအားဖြင့် အသက်သတ်ခြင်းမှ မရှောင်ကြဉ်ကြ ကုန်သည်သာတည်း။ပ။ မူးယစ် မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်သောက်ခြင်းမှ မရှောင်ကြဉ်ကြကုန်သည်သာတည်း၊ ထိုဘီလူးတို့သည် ထိုတရားတော်ကို မနှစ်သက် မမြတ်နိုးကြပါကုန်။

မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်တို့သည် အသံနည်းကုန်သော ပြည်ရွာတွန်သံ မရှိကုန်သော လူတို့၏ အငွေ့အသက်ကင်းကုန်သော လူတို့၏ လျှို့ဝှက်သောအမှုကို ပြုခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်သော ကိန်းအောင်း၍ နေခြင်းငှါ လျောက်ပတ်ကုန်သော ဝေးကွာသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲနေထိုင်ပါကုန်၏။ ထိုကျောင်း တို့၌ နေသော တန်ခိုးကြီးသော ဘီလူးတို့သည် ရှိပါကုန်၏။ အကြင်ဘီလူးတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ မကြည်ညိုကုန်၊ ထိုဘီလူးတို့ကို ကြည်ညိုစေရန် မြတ်စွာဘုရားသည် အာဋာနာဋိယ မည်သော ပရိတ်အရံအတားကို ရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာယောကျ်ား ဥပါသိကာမိန်းမ တို့၏ အကာအကွယ် အစောင့်အရှောက်ဖြစ်ခြင်းငှါ မပင်ပန်းခြင်းငှါ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းငှါ သင်ပေး တော်မူ ပါလော့ ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်းတို့ ငါသည် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝေဿဝဏ် နတ်မင်းကြီးသည် ငါ၏ လက်ခံတော်မူခြင်းကို သိ၍ ထိုအချိန်၌ အာဋာနာဋိယမည်သော ဤအစောင့် အရှောက် (ဂါထာ) ကို ရွတ်ဆိုလျှောက်ထား၏။

၂၈၇။ စက္ခုငါးပါးရှိတော်မူသော ဘုန်းကျက်သရေနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဝိပဿီ မြတ်စွာဘုရား အား အကျွန်ုပ်၏ ရှိခိုးခြင်းသည် ဖြစ်ပါစေသတည်း၊ သတ္တဝါအားလုံးကို သနားတော်မူတတ်သော သိခီမြတ်စွာဘုရားအားလည်း အကျွန်ုပ်၏ ရှိခိုးခြင်းသည် ဖြစ် ပါစေသတည်း။

ကိလေသာကို စင်ကြယ်စေပြီးသော ခြိုးခြံသော အကျင့်ရှိတော်မူသော ဝေဿဘူ မြတ်စွာဘုရား အား အကျွန်ုပ်၏ ရှိခိုးခြင်းသည် ဖြစ်ပါစေသတည်း၊ မာရ်စစ်သည်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ကကုသန် မြတ်စွာဘုရားအား အကျွန်ုပ်၏ ရှိခိုးခြင်းသည် ဖြစ်ပါစေ သတည်း။

မကောင်းမှုကို အပပြုတော်မူပြီးသော ကျင့်သုံးပြီးသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယရှိတော်မူသော ကောဏာဂုံ မြတ်စွာဘုရားအား အကျွန်ုပ်၏ ရှိခိုးခြင်းသည် ဖြစ်ပါစေသတည်း၊ အခါ ခပ်သိမ်း ဝိမုတ္တိငါးပါး၏ အစွမ်းဖြင့် လွတ်မြောက်တော်မူသော ကဿပမြတ်စွာဘုရားအား အကျွန်ုပ်၏ ရှိခိုးခြင်းသည် ဖြစ်ပါစေ သတည်း။

အကြင် သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဆင်းရဲခပ်သိမ်းကို ပယ်ဖျောက် တတ်သော ဤအာဋာနာဋိယ ပရိတ်တရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏၊ ကိုယ် တော်မှ ထွက်သော ရောင်ခြည် ရှိတော်မူသော ဘုန်းကျက်သရေနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သာကီဝင်မင်းသား ဖြစ်တော်မူသော ထို (ဂေါတမ) မြတ်စွာဘုရားအား အကျွန်ုပ်၏ ရှိခိုးခြင်းသည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။

လောက၌ ကိလေသာငြိမ်းတော်မူပြီးသော အကြင် (ဝိပဿီစသော) မြတ်စွာဘုရား တို့သည် (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို)ဟုတ်မှန်စွာ သိမြင်တော်မူကြကုန်၏၊ ထိုမြတ်စွာ ဘုရားတို့သည့်ကုန်းစကားကို မဆိုကုန်၊ ကြီးမြတ်တော်မူကုန်၏၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းတော်မူကုန်၏။

နတ် လူတို့အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်တော်မူတတ်သော အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’, အကျင့် ‘စရဏ’ တရား တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ကြီးမြတ်တော်မူသော ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်း တော်မူသော အကြင် ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားကို (နတ် လူတို့သည်) ရှိခိုးကြကုန်၏၊ (ထိုဂေါတမမြတ်စွာဘုရားအားလည်းကောင်း၊ ထိုဝိပဿီ စသော မြတ်စွာဘုရားတို့အား လည်းကောင်း အကျွန်ုပ်၏ ရှိခိုးခြင်းသည် ဖြစ်ပါစေသတည်း)။

၂၈၈။ အကြင်အရပ်မှ အလွန်ထွန်းလင်းတောက်ပသော ကြီးကျယ်သော အဝန်း ရှိသော နေမင်း သည် ထွက်လာ၏၊ အကြင်နေ့အဖို့၌ နေမင်းထွက်လာသည်ရှိသော် ညဥ့်သည်လည်း ကွယ်ပျောက်၏၊ အကြင်နေ့ အဖို့၌ နေထွက်လာသည်ရှိသော် နေ့ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ထိုနေထွက်ရာအရပ်၌ မြစ်ကြီး မြစ်ငယ်တို့မှ သက်ဝင်သော ရေရှိသော စီးသွားသော နက်စွာသော ရေအထုသည်လည်း ရှိ၏၊ ထိုနေထွက်ရာအရပ်က ရေအထုကို မြစ်ကြီး မြစ်ငယ်တို့မှ သက်ဝင်သော ရေရှိသော သမုဒ္ဒရာ ဟူ၍ (လူတို့) သိပါကုန်၏။

ဤစည်းဝေးရာအရပ်မှ ထိုအရပ်သည် အရှေ့အရပ် မည်၏၊ များသော အခြံအရံရှိသော ဂန္ဓဗ္ဗနတ် တို့ကို အစိုးရသော အမည်အားဖြင့် ဓတရဋ္ဌဟုခေါ်သော နတ်မင်းကြီး သည် အကြင်အရပ်ကို စောင့်၏၊ ထိုအရပ်ကို လူတို့သည် အရှေ့အရပ်ဟု ခေါ်ပါ ကုန်၏၊ ထိုဓတရဋ္ဌနတ် မင်းကြီးသည် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့ ခြံရံလျက် ကခုန်သီဆိုပွဲတို့ဖြင့် မွေ့လျော်၏။

ထိုဓတရဋ္ဌနတ်မင်းကြီး၏ သားတို့သည် များပါကုန်၏၊ အမည်ချင်း တူကုန်၏ဟု အကျွန်ုပ်သည် ကြားရဖူး ပါ၏၊ ကိုးကျိပ်တစ်ယောက် ရှိပါ၏၊ ဣန္ဒအမည် ရှိပါကုန်၏၊ ခွန်အားကြီးပါကုန်၏။

ထိုသားတို့သည်လည်း သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသော နေမင်း၏ အဆွေ ဖြစ်တော်မူသော ကြီးမြတ်တော်မူသော ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ကို မြင်သော် အဝေးကပင်လျှင် ရှိခိုးပါကုန်၏။

ယောက်ျားအာဇာနည်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားအား (အကျွန်ုပ် တို့သည်) ရှိခိုးပါကုန်၏၊ ယောက်ျားမြတ်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင် ဘုရားအား (အကျွန်ုပ်တို့သည်) ရှိခိုးပါကုန်၏၊ (အသျှင်ဘုရားသည်) သဗ္ဗညုတဉာဏ် တော်ဖြင့် (သတ္တဝါအားလုံးကို) ရှုကြည့်တော်မူပေ၏ ဟု ဆို၍ နတ်တို့သည်လည်း ထို အသျှင်ဘုရားကို ရှိခိုးပါကုန်၏။

"သင်တို့သည် မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး ကုန်သလော" ဟူသော ထိုအမေးစကားကို မပြတ်ကြားရပါကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် "မာရ် ငါးပါးကို အောင်တော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို ငါတို့ ရှိခိုးကုန်၏" ဟု ဆိုပါ ကုန်၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ', အကျင့် 'စရဏ' တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သစ္စာ လေးပါးကို သိတော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် တို့သည် ရှိခိုးပါကုန်၏။

၂၈၉။ သေပြီးသူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကုန်းစကားပြောသူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ လျို့ ဝှက်သောအမှု ပြုသူတို့ကို လည်းကောင်း၊ (တံစိုးစားသူတို့ကို လည်းကောင်း) သူ့အသက် သတ်လေ့ရှိသူတို့ကို လည်း ကောင်း၊ အလိုကြီးသူတို့ကို လည်းကောင်း၊ ခိုးသူတို့ကို လည်းကောင်း၊ ကြမ်းတမ်းသော အမှု ပြုသူတို့ကို လည်းကောင်း အကြင်အရပ်မျက်နှာ အဖို့ဖြင့် (ထုတ်လေကုန်လော့ ဟူ၍) ဆိုအပ်ကုန်၏။

ဤစည်းဝေးရာအရပ်မှ ထိုအရပ်သည် တောင်အရပ် မည်ပါ၏၊ များသော အခြံအရံ ရှိသော ကုမ္ဘဏ်နတ်တို့ကို အစိုးရသော အမည်အားဖြင့် ဝိရူဠ္ဟကဟုခေါ်သော နတ်မင်း ကြီးသည် အကြင် အရပ်ကို စောင့်၏၊ ထိုအရပ်ကို လူတို့သည် တောင်အရပ် ဟူ၍ ခေါ်ပါကုန်၏၊ ထိုဝိရူဠ္ဟက နတ်မင်းကြီး သည် ကုမ္ဘဏ်နတ်တို့ ခြံရံလျက် ကခုန်သီဆို ပွဲတို့ဖြင့် မွေ့လျော်၏။

ထိုဝိရူဠ္ဟကနတ်မင်း၏ သားတို့သည် များပါကုန်၏၊ အမည်ချင်းတူကုန်၏ဟု အကျွန်ုပ်သည် ကြားရဖူး ပါ၏၊ ကိုးကျိပ်တစ်ယောက် ရှိပါ၏၊ ဣန္ဒအမည်ရှိပါကုန်၏၊ ခွန်အားကြီးပါကုန်၏။

ထိုသားတို့သည်လည်း သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသော နေမင်း၏ အဆွေ ဖြစ်တော်မူသော ကြီးမြတ်တော်မူသော ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ကို မြင်သော် အဝေးကပင်လျှင် ရှိခိုးပါကုန်၏။

ယောက်ျားအာဇာနည် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားအား (အကျွန်ုပ် တို့သည်) ရှိခိုးပါကုန်၏၊ ယောက်ျားမြတ်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင် ဘုရားအား (အကျွန်ုပ်တို့သည်) ရှိခိုးပါကုန်၏၊ (အသျှင်ဘုရားသည်) သဗ္ဗညုတဉာဏ် တော်ဖြင့် (သတ္တဝါအားလုံးကို) ရှုကြည့်တော်မူပေ၏ ဟု ဆို၍ နတ်တို့သည်လည်း ထို အသျှင်ဘုရားကို ရှိခိုးပါကုန်၏။

"သင်တို့သည် မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး ကုန်သလော" ဟူသော ထိုအမေးစကားကို မပြတ်ကြားရပါကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် "မာရ် ငါးပါးကို အောင်တော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို ငါတို့ ရှိခိုးကုန်၏" ဟု ဆိုပါ ကုန်၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ', အကျင့် 'စရဏ' တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သစ္စာ လေးပါးကို သိတော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် တို့သည် ရှိခိုးပါကုန်၏။

၂၉၀။ အကြင်အရပ်၌ အလွန်ထွန်းလင်းတောက်ပသော ကြီးကျယ်သော အဝန်း ရှိသော နေမင်း သည် ဝင်၏၊ အကြင်အရပ်၌ နေဝင်သွားသည်ရှိသော် နေ့သည်လည်း ကွယ်ပျောက်၏၊ အကြင်အရပ်၌ နေဝင်သွားသည် ရှိသော် ညဉ့် ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ထိုနေဝင်ရာအရပ်၌ မြစ်ကြီး မြစ်ငယ်တို့မှ သက်ဝင်သော ရေရှိသော နက်စွာသော ရေအထု သည်လည်း ရှိ၏၊ ထိုနေဝင်ရာအရပ်က ထိုရေအထုကို မြစ်ကြီးမြစ်ငယ်တို့မှ သက်ဝင်သော ရေရှိသော သမုဒ္ဒရာ ဟူ၍ (လူတို့) သိပါကုန်၏။

ဤစည်းဝေးရာအရပ်မှ ထိုအရပ်သည် အနောက်အရပ် မည်၏၊ များသော အခြံအရံ ရှိသော နတ်နဂါးတို့ကို အစိုးရသော အမည်အားဖြင့် ဝိရူပက္ခဟု ခေါ်သော နတ်မင်း ကြီးသည် အကြင်အရပ်ကို စောင့်၏၊ ထိုအရပ်ကို လူတို့သည် အနောက်အရပ်ဟူ၍ ခေါ်ပါကုန်၏၊ ထိုဝိရူပက္ခနတ်မင်းကြီးသည် နဂါးတို့ ခြံရံလျက် ကခုန်သီဆိုပွဲတို့ဖြင့် မွေ့ လျော်၏။

ထိုဝိရူပက္ခနတ်မင်းကြီး၏ သားတို့သည် များပါကုန်၏၊ အမည်ချင်းတူကုန်၏ဟု အကျွန်ုပ်သည် ကြားရဖူးပါ၏၊ ကိုးကျိပ်တစ်ယောက် ရှိပါ၏၊ ဣန္ဒအမည် ရှိပါကုန်၏၊ ခွန်အားကြီးပါကုန်၏။

ထိုသားတို့သည်လည်း သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသော နေမင်း၏ အဆွေဖြစ် တော်မူသော ကြီးမြတ်တော်မူသော ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်သော် အဝေးကပင်လျှင် ရှိခိုး ပါကုန်၏။

ယောကျ်ားအာဇာနည်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားအား (အကျွန်ုပ် တို့သည်) ရှိခိုးပါကုန်၏၊ ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင် ဘုရားအား (အကျွန်ုပ်တို့သည်) ရှိခိုးပါကုန်၏၊ (အသျှင်ဘုရားသည်) သဗ္ဗညုတဉာဏ် တော်ဖြင့် (သတ္တဝါအားလုံးကို) ရှုကြည့်တော်မူပေ၏ ဟု ဆို၍ နတ်တို့သည်လည်း ထို အသျှင်ဘုရားကို ရှိခိုးပါကုန်၏။

"သင်တို့သည် မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး ကုန်သလော" ဟူသော ထိုအမေးစကားကို မပြတ်ကြားရပါကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် "မာရ် ငါးပါးကို အောင်တော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို ငါတို့ ရှိခိုးကုန်၏" ဟု ဆိုပါ ကုန်၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ', အကျင့် 'စရဏ' တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သစ္စာ လေးပါးကို သိတော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် တို့သည် ရှိခိုး ပါကုန်၏။

၂၉၁။ အကြင်အရပ်မျက်နှာ၌ ဥတ္တရကုရုမည်သော မြောက်ကျွန်းသည် ရှိ၏၊ မြင်းမိုရ်တောင်သည် ရွှေရောင်တောက်၏၊ ထိုမြောက်ကျွန်း၌ ဖြစ်ကုန်သော လူတို့သည် ငါ၏ ဥစ္စာဟု စွဲလမ်းခြင်း မရှိကြကုန်၊ ငါ၏ မယား ဟု သိမ်းပိုက်ခြင်း မရှိကြကုန်။

ထိုမြောက်ကျွန်းသူတို့သည် မျိုးစေ့ကို မစိုက်ပျိုးကြကုန်၊ ထွန်တုံးတို့ကို (လယ်သို့) မဆောင်ကုန်၊ မထွန်မယက်သော မြေပြင်၌ အလိုလိုပေါက်သော သလေးဆန်ကို စားကုန်၏။

ဆန်ကွဲမရှိ ဖွဲမရှိသော စင်ကြယ်သော ကောင်းသော အနံ့လှိုင်သော ဆန်သီးကို ထမင်းအိုး၌ ချက်၍ ထိုထမင်းအိုးမှ ထမင်းကိုသာလျှင် စားကုန်၏။

(ထိုမြောက်ကျွန်း၌ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီး၏ အခြံအရံတို့သည်) နွားကို မြင်း ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုလျက် အရပ်ရပ်သို့ လှည့်လည်သွားလာကြကုန်၏၊ နွားမှ တစ်ပါးသော သားကောင်ကို မြင်းယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုလျက် အရပ်ရပ်သို့ လှည့်လည်သွားလာ ကြကုန်၏။

မိန်းမကို ယာဉ်ပြုလျက် အရပ်ရပ်သို့ လှည့်လည်သွားလာကြကုန်၏၊ ယောကျ်ားကို ယာဉ်ပြုလျက် အရပ်ရပ်သို့ လှည့်လည်သွားလာကြကုန်၏။

လုံမပျိုကို ယာဉ်ပြုလျက် အရပ်ရပ်သို့ လှည့်လည်သွားလာကြကုန်၏၊ လုလင်ပျိုကို ယာဉ်ပြုလျက် အရပ်ရပ်သို့ လှည့်လည်သွားလာကြကုန်၏။

ထိုဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီး၏ အလုပ်အကျွေးတို့သည် ထိုယာဉ်တို့ကို စီးကုန်လျက် အရပ်မျက်နှာ အလုံးစုံတို့သို့ လှည့်လည်သွားလာကြကုန်၏။

များသော အခြံအရံရှိသော ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးအား ဆင်ယာဉ် မြင်းယာဉ် နတ်၌ ဖြစ်သော ယာဉ်သည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ပြာသာဒ်ထမ်းစင်တို့သည်လည်း ဖြစ်ပေါ် လာကုန်၏။

ထိုဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးအား ကောင်းကင်၌ ကောင်းစွာ ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်သော အာဋ္ဌာနာဋ္ဌမြို့၊ ကုသိနာဋ္ဌမြို့၊ ပရကုသိနာဋ္ဌမြို့၊ နာဋ္ဌသုရိယမြို့၊ ပရကုသိဋ္ဌနာဋ္ဌမြို့ တို့သည်လည်း ရှိကုန်၏။

မြောက်အရပ်၌ ကသိဝန္တမြို့၊ ဇနောဃမြို့ ရှိ၏။ ထိုမှ တစ်ပါးသော နဝနဝုတိယမြို့၊ အမ္ဗရအမ္ဗရဝတိယမြို့သည် ရှိ၏။ အာဋ္ဌကမန္ဒာမည်သော မြို့ကား မင်းနေပြည် ဖြစ်၏။

အသျှင်ဘုရား ကုဝေရနတ်မင်းကြီးအား ဝိသာဏာမည်သော မင်းနေပြည်သည် ရှိပါ၏၊ ထို့ကြောင့် ကုဝေရနတ်မင်းကြီးကို ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးဟု ဆိုအပ်ပါ၏။

အကြင်ဘီလူးတို့သည် (သတင်းစကားကို) အသီးအသီး ရှာမှီးစုဆောင်းလျက် (ထို ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးအား) ပြသပြောကြားကုန်၏၊ ထိုဘီလူးတို့သည်ကား တတောလာ, တတ္တလာ, တတောတလာ, ဩဇသိ, တေဇသိ, တတောဇသိ, သူရ, ရာဇာ, အရိဋ္ဌ, နေမိတို့တည်း။

ထိုအရပ်၌ ဓရဏီမည်သော လေးထောင့်ရေကန်ကြီးသည်လည်း ရှိပါ၏၊ အကြင် လေးထောင့်ရေကန်ကြီးမှ (ရေကို ယူ၍) မိုးတို့သည် ရွာပါကုန်၏၊ (မိုးရွာလတ်သော်) အကြင် လေးထောင့်ရေကန်ကြီးမှ မိုးရေဟောင်းတို့သည် လျှံထွက် ပါကုန်၏၊ ထို လေးထောင့်ရေကန်ကြီး အနီး၌ သာလဝတီမည်သော ရတနာမဏ္ဍပ်သည်လည်း ရှိပါ၏။

အကြင်အရပ်၌ ဘီလူးတို့သည် စည်းဝေးပါကုန်၏၊ ထိုအရပ်၌ အမြဲတမ်း သီးပွင့်သော သစ်ပင်များ ရှိပါကုန်၏၊ အမျိုးမျိုးသော ငှက်အုပ်တို့၏ ပျံသန်းလှည့်လည် ခြင်းတို့ဖြင့် ပြွမ်းလျက် ရှိပါကုန်၏၊ အသံသာ ကုန်သော ဥဒေါင်း ကြိုးကြာနှင့် ဥဩငှက်စသည်တို့သည် မြည်တွန် ကြွေးကြော်ကြပါကုန်၏။

ဤလေးထောင့်ရေကန်ကြီး၌ "အသက်ရှည်ပါစေ၊ အသက်ရှည်ပါစေ" ဟု မြည်တမ်းသော (ဇီဝဇိုး) ငှက်သံ ရှိပါ၏၊ ထိုမှတစ်ပါး "ဥဋ္ဌေဟိ စိတ္တ ဥဋ္ဌေဟိ စိတ္တ" ဟု မြည်သော ငှက်တို့လည်း ရှိပါကုန်၏၊ တောကြက် ရွှေပုစွန်လုံးတို့လည်း ရှိပါကုန်၏၊ ကြာတော၌ ပေါက္ခရသာတကမည်သော ငှက်တို့လည်း ရှိပါကုန်၏။

ဤလေးထောင့်ရေကန်ကြီး၌ ကျေး သာလိကာတို့၏ မြည်သံများလည်း ရှိပါကုန်၏၊ လူ၏ မျက်နှာကဲ့သို့ မျက်နှာရှိသော တုတ်ထောက်ငှက်တို့လည်း ရှိပါကုန်၏၊ ကုဝေရ နတ်မင်း၏ ကြာပဒုမ္မာအိုင် ဖြစ်သော ထိုဓရဏီရေကန်ကြီးသည် အခါခပ်သိမ်း တင့်တယ် ပါ၏။

ထိုအရပ်သည် ဤစည်းဝေးရာအရပ်မှ မြောက်အရပ် မည်ပါ၏၊ များသော အခြံအရံ ရှိသော ဘီလူးတို့ကို အစိုးရသော အမည်အားဖြင့် ကုဝေရဟု ခေါ်သော နတ်မင်း ကြီးသည် အကြင်အရပ်ကို စောင့်၏၊ ထိုအရပ်ကို လူအများတို့သည် မြောက်အရပ်ဟု ခေါ်ပါကုန်၏၊ ထိုကုဝေရနတ်မင်းကြီးသည် ဘီလူးတို့ ခြံရံလျက် ကခုန်သီဆိုပွဲတို့ဖြင့် မွေ့လျော်၏။

ထိုကုဝေရနတ်မင်းကြီး၏ သားတို့သည် များကုန်၏၊ အမည်ချင်းတူပါကုန်၏ဟု အကျွန်ုပ်သည် ကြားရဖူးပါ၏၊ ကိုးကျိပ်တစ်ယောက် ရှိပါ၏၊ ဣန္ဒအမည် ရှိပါကုန်၏၊ ခွန်အားကြီးပါကုန်၏။

ထိုသားတို့သည်လည်း သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသော နေမင်း၏ အဆွေဖြစ် တော်မူသော ကြီးမြတ်တော်မူသော ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်သော် အဝေးကပင်လျှင် ရှိခိုးပါကုန်၏။

ယောကျ်ားအာဇာနည် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားအား (အကျွန်ုပ်တို့သည်) ရှိခိုးပါကုန်၏၊ ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားအား (အကျွန်ုပ်တို့သည်)

ရှိခိုးပါကုန်၏၊ (အသျှင်ဘုရားသည်) သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ဖြင့် (သတ္တဝါအားလုံးကို) ရှုကြည့်တော်မူပေ၏ ဟု ဆို၍ နတ်တို့သည်လည်း ထိုအသျှင်ဘုရားကို ရှိခိုးပါကုန်၏။

“သင်တို့သည် မာရ်ငါးပါးကို အောင်မြင်တော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကုန်သလော” ဟူသော ထိုအမေးစကားကို မပြတ်ကြားရပါကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် “မာရ်ငါးပါးကို အောင်မြင်တော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို ငါတို့ ရှိခိုးကုန်၏” ဟု ဆိုပါကုန်၏၊ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’ တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သစ္စာလေးပါးကို ပိုင်းခြား၍ သိတော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်တို့ သည် ရှိခိုးပါကုန်၏ ဟု (ရွတ်ဆို လျှောက်ထား၏)။

၂၉၂။ အသျှင်ဘုရား ဤအာဋာနာဋိယ ပရိတ်အရံအတားသည် ရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာယောကျ်ား ဥပါသိကာမိန်းမတို့၏ အကာအကွယ် အစောင့် အရှောက်ဖြစ်ခြင်းငှါ မပင်ပန်း မဆင်းရဲခြင်းငှါ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းငှါ ဖြစ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းယောကျ်ားသည် လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမသည် လည်းကောင်း၊ ဥပါသကာယောကျ်ားသည် လည်းကောင်း၊ ဥပါသိကာမိန်းမသည် လည်းကောင်း၊ ဤအာဋာနာဋိယပရိတ်အရံ အတားကို ကောင်းစွာ သင်ယူအပ်သော် ပြည့်စုံစွာ အဖန်ဖန် လေ့လာအပ်သော် လူမဟုတ်သော ဘီလူးသည် လည်းကောင်း၊ ဘီလူးမသည် လည်းကောင်း။ပ။ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သည် လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သမီးသည် လည်းကောင်း။ပ။ ကုမ္ဘဏ်သည် လည်းကောင်း၊ ကုမ္ဘဏ်မသည် လည်းကောင်း။ပ။ နဂါးသည် လည်းကောင်း၊ နဂါးမသည် လည်းကောင်း၊ နဂါးကလေးသည် လည်းကောင်း၊ နဂါးမကလေးသည် လည်းကောင်း၊ နဂါးအမတ်ကြီးသည် လည်းကောင်း၊ အခြံအရံ နဂါးသည် လည်းကောင်း၊ အလုပ်အကျွေး နဂါးသည် လည်းကောင်း၊ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ရဟန်းယောကျ်ားကိုသော် လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဥပါသကာယောကျ်ားကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဥပါသိကာမိန်းမကိုသော် လည်းကောင်း သွားနေစဉ် လိုက်၍ သွားငြားအံ့၊ ရပ်နေစဉ် ကပ်၍ ရပ်ငြားအံ့၊ ထိုင်နေစဉ် ကပ်၍ ထိုင်ငြားအံ့၊ အိပ်နေစဉ် ကပ်၍ အိပ်ငြားအံ့။ အသျှင်ဘုရား ဤဘီလူးသည် ရွာတို့၌ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးတို့၌ လည်းကောင်း၊ အရိုအသေပြုခြင်းကို လည်းကောင်း၊ အလေးအမြတ်ပြုခြင်းကို လည်းကောင်း မရရာ။ အသျှင်ဘုရား ဤဘီလူးသည် အာဠကမန္ဒာ မင်းနေပြည်၌ ဗိမာန်အိမ်ရာကို လည်းကောင်း၊ အမြဲနေခြင်းကို လည်းကောင်း မရရာ။ အသျှင်ဘုရား ဤဘီလူးသည် ဘီလူးတို့၏ အစည်းအဝေးသို့ တက်ခွင့်ကို မရရာ။ အသျှင်ဘုရား ထိုဘီလူးကို အခြားဘီလူးများက သမီးယူဆောင်၍ လက်ထပ်ခြင်း သမီးပေး၍ လက်ထပ် ခြင်းကိုလည်း မပြုကြကုန်ရာ။ အသျှင်ဘုရား ထိုဘီလူးကို အခြားဘီလူးများက (မျက်လုံးပြူးသူ သွားခေါ သူ စသည်ဖြင့်) ကိုယ်နှင့် စပ်ကုန်သော ဘီလူးတို့၏ ဆဲရေးခြင်းမျိုးစုံတို့ဖြင့် ဆဲရေးလည်း ဆဲရေးကုန် ရာ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုဘီလူးကို အခြားဘီလူးများက သူ၏ဦးခေါင်း၌ သံခွက်လွတ်ကို မှောက်ထား လည်း မှောက်ထားကုန်ရာ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုဘီလူးကို အခြားဘီလူးများက သူ၏ ဦးခေါင်းကို ခုနစ် စိတ်မူလည်း ခွဲကုန်ရာ၏။

အသျှင်ဘုရား အမျက်ဒေါသကြီးကုန်သော နှောင့်ယှက်တတ်ကုန်သော နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော ဘီလူး တို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ ထိုဘီလူးကြီးတို့သည် နတ်မင်းကြီးတို့၏ (စကားကို) မနာယူကြပါကုန်၊ နတ်မင်း ကြီးတို့၏ ဘီလူးစစ်သူကြီးတို့၏ (စကားကို) မနာယူကြပါကုန်၊ နတ်မင်းကြီးတို့၏ ဘီလူး စစ်သူကြီးတို့၏ မင်းချင်းတို့၏ (စကားကို) မနာယူကြပါကုန်၊ အသျှင်ဘုရား ထိုဘီလူးတို့ကို အခြား ဘီလူးများက နတ်မင်းကြီးတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူများ ဟူ၍ ဆိုအပ်ပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား ဥပမာအားဖြင့် မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော မင်းကြီး၏ နိုင်ငံ၌ ခိုးသူကြီးတို့ ရှိပါ ကုန်၏၊ ထိုခိုးသူကြီးတို့သည် မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော မင်းကြီး၏ (စကားကို) မနာယူကြပါကုန်၊ မဂဓ တိုင်းကို အစိုးရသော မင်းကြီး၏ စစ်သူကြီးတို့၏ (စကားကို) မနာယူကြပါကုန်၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရ

သော မင်းကြီး၏ စစ်သူ ကြီးတို့၏ မင်းချင်းတို့၏ (စကားကို) မနာယူကြပါကုန်၊ အသျှင်ဘုရား ထိုခိုးသူကြီးတို့ကို မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော မင်းကြီး၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူတို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ဤအတူ အမျက်ဒေါသကြီးကုန်သော နှောင့်ယှက်တတ်ကုန်သော နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော ဘီလူးတို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ ထိုဘီလူးတို့သည် နတ်မင်းကြီးတို့၏ (စကားကို) မနာယူကြပါကုန်၊ နတ်မင်းကြီးတို့၏ ဘီလူးစစ်သူကြီးတို့၏ (စကားကို) မနာယူကြပါကုန်၊ နတ်မင်းကြီးတို့၏ ဘီလူးစစ်သူကြီးတို့၏ မင်းချင်း တို့၏ (စကားကို) မနာယူကြပါကုန်၊ အသျှင်ဘုရား ထိုဘီလူးတို့ကို အခြားဘီလူးတို့က နတ်မင်းကြီး တို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူတို့ ဟူ၍ ဆိုအပ်ပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား တစ်စုံတစ်ယောက်သော ဘီလူးသည် လည်းကောင်း၊ ဘီလူးမသည် လည်းကောင်း ။ပ။ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သည် လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သမီးသည် လည်းကောင်း။ပ။ ကုမ္ဘဏ်သည် လည်းကောင်း၊ ကုမ္ဘဏ်မသည် လည်းကောင်း။ပ။ နဂါးသည် လည်းကောင်း၊ နဂါးမသည် လည်းကောင်း။ပ။ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိ သည်ဖြစ်၍ ရဟန်းယောကျ်ားကိုသော် လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဥပါသကာယောကျ်ားကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဥပါသိကာမိန်းမကိုသော် လည်းကောင်း သွားနေစဉ် လိုက်၍ သွားငြားအံ့၊ ရပ်နေစဉ် ကပ်၍ ရပ်ငြားအံ့၊ ထိုင်နေစဉ် ကပ်၍ ထိုင်ငြားအံ့၊ အိပ်နေစဉ် ကပ်၍ အိပ်ငြားအံ့၊ ဤနတ်များ ဘီလူးများ ဤနတ်ကြီးများ ဘီလူးကြီးများ စစ်သူကြီးများ စစ်မဟာသေနာပတိကြီး များတို့ကို သိစေအပ် တိုင်တန်းအပ် ပြောကြားအပ်၏၊ "ဤဘီလူးသည် (ဤသူကို) ဖမ်းစား၏၊ ဤဘီလူးသည် ပူးဝင်၏၊ ဤဘီလူးသည် နှိပ်စက်၏၊ ဤဘီလူးသည် ညှဉ်းဆဲ၏၊ ဤဘီလူးသည် ဆင်းရဲစေ၏၊ ဤဘီလူးသည် ပင်ပန်းစေ၏၊ ဤဘီလူးသည် မလွှတ်လို" ဟု သိစေအပ် တိုင်တန်းအပ် ပြောကြားအပ်၏။

၂၉၃။ အဘယ် မည်သော နတ်များ ဘီလူးများ နတ်ကြီးများ ဘီလူးကြီးများ စစ်သူကြီးများ စစ်မဟာသေနာ ပတိကြီးများတို့ကို သိစေအပ် တိုင်တန်းအပ် ပြောကြား အပ်သနည်း ဟူမူ -

ဣန္ဒ, သောမ, ဝရုဏ, ဘာရဒွါဇ, ပဇာပတိ, စန္ဒန, ကာမသေဋ္ဌ, ကိန္နုဃဏ္ဍု, နိဃဏ္ဍု။

ပနာဒ, ဩပမညာ, နတ်တို့တမန် မာတလိ, ဂန္ဓဗ္ဗ တောင်၌ နေကုန်သော စိတ္တသေန, နဠောရာဇာ, ဇနေသဘ။

သာတာဂီရ, ဟေမဝတ, ပုဏ္ဏက, ကရတိယ, ဂုဠ, သိဝက, မုစလိန္ဒ, ဝေဿာ မိတ္တ, ယုဂန္ဓရ။

ဂေါပါလ, သုပ္ပဂေဓ, ဟိရိ, နေတ္တိ, မန္ဒိယ။

ပဉ္စာလစဏ္ဍ, အာဠဝ-ညဝက, ပဇ္ဇုန္န, သုမန, သုမုခ, ဒဓိမုခ, မဏိ, မာဏိဝရ, ဒီဃ ဟူသော ဘီလူးများ နတ်များနှင့်တကွ သေရီသကနတ်တို့ တည်း။

ဤနတ်များ ဘီလူးများ နတ်ကြီးများ ဘီလူးကြီးများ စစ်သူကြီးများ စစ်မဟာသေနာပတိကြီး များတို့ကို သိစေအပ် တိုင်တန်းအပ် ပြောကြားအပ်၏၊ "ဤဘီလူးသည် (ဤသူကို) ဖမ်းစား၏၊ ဤဘီလူးသည် ပူးဝင်၏၊ ဤဘီလူးသည် နှိပ်စက်၏၊ ဤဘီလူးသည် ညှဉ်းဆဲ၏၊ ဤဘီလူးသည် ဆင်းရဲစေ၏၊ ဤဘီလူးသည် ပင်ပန်းစေ၏၊ ဤဘီလူးသည် မလွှတ်လို" ဟု သိစေအပ် တိုင်တန်းအပ် ပြောကြား အပ်၏။

အသျှင်ဘုရား ဤအာဋာနာဋိယ ပရိတ်အရံအတားသည် ရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာယောကျ်ား ဥပါသိကာမိန်းမတို့၏ အကာအကွယ် အစောင့်အရှောက်အလို့ငှါ မပင်ပန်း မဆင်းရဲစေခြင်းငှါ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းငှါ ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ အကျွန်ုပ်တို့ သွားပါကုန်အံ့၊ အကျွန်ုပ် တို့သည် ကိစ္စများပါကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် ပြုဖွယ်များပါကုန်၏ ဟူ၍ (လျှောက်ထား၏)။

နတ်မင်းကြီးတို့ ယခုအခါ၌ သွားရန် အချိန်ကို သင်တို့ သိကုန်၏ (သွားရန်မှာ သင်တို့၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်၏) ဟု (ငါ မိန့်ဆို၏)။

၂၉၄။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နတ်မင်းကြီးလေးယောက်တို့သည် နေရာမှ ထကာ ငါ့ကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြုကာ ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုနတ်တို့တွင် အချို့သော နတ်တို့သည် နေရာမှ ထကုန်၍ ငါ့ကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြုကာ ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ကုန်၏၊ အချို့နတ်တို့သည် ငါနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုကုန်၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီး၍ ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ကုန်၏၊ အချို့နတ်တို့သည် ငါ့ဆီသို့ လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးကြလျက် ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ကုန်၏၊ အချို့နတ်တို့သည် (မိမိတို့) အမည် အနွယ်များကို ပြောကြား၍ ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ကုန်၏၊ အချို့နတ်တို့သည် တိတ်ဆိတ်စွာ ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ကုန်၏။

၂၉၅။ ရဟန်းတို့ အာဋာနာဋိယမည်သော ပရိတ်အရံအတားကို သင်ယူကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ အာဋာနာဋိယမည်သော ပရိတ်အရံအတားကို အဖန်ဖန် လေ့လာကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ အာဋာနာဋိယမည်သော ပရိတ်အရံအတားကို ဆောင်ကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ အာဋာနာဋိယမည်သော ပရိတ်အရံအတားသည် အကျိုးစီးပွါးနှင့် စပ်၏၊ အာဋာနာဋိယမည်သော ပရိတ်အရံအတားသည် ရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာယောက်ျား ဥပါသိကာမိန်းမတို့၏ အကာအကွယ် အစောင့်အရှောက်ဖြစ်ခြင်းငှါ မဆင်းရဲမပင်ပန်းခြင်းငှါ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းငှါ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤတရားတော်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုကုန်သည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန်သတည်း။

ကိုးခုမြောက် အာဋာနာဋိယသုတ် ပြီး၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - သင်္ဂီတိသုတ် ===

၂၉၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ငါးရာမျှသော များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ မလ္လတိုင်း၌ ဒေသစာရီ ကြွတော်မူသော် မလ္လတိုင်း ပါဝါမည်သော ပြည်သို့ ရောက်တော်မူ၍ ထိုပါဝါပြည်၌ ရွှေပန်းထိမ်သည်သား စုန္ဒ၏ သရက်ဥယျာဉ်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။

မင်းကွန်းသစ်

၂၉၇။ ထိုအခါ ပါဝါပြည်သား မလ္လာမင်းတို့၏ မင်းကွန်းအသစ်သည် ရှိ၏၊ (ထိုမင်းကွန်း၌) သမဏ သည် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည် မနေဖူးသေး၊ ပြုလုပ် ပြီး၍ မကြာသေး၊ ဥဗ္ဗတက အမည် ရှိ၏။

"မြတ်စွာဘုရားသည် ငါးရာမျှသော များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ မလ္လတိုင်း၌ ဒေသစာရီ ကြွတော်မူရာ ပါဝါပြည် ရွှေပန်းထိမ်သည်သား စုန္ဒ၏ သရက်ဥယျာဉ်၌ နေတော်မူ၏" ဟု ပါဝါပြည်သား မလ္လာမင်းတို့သည် ကြားကုန်၏။

ထိုအခါ ပါဝါပြည်သား မလ္လာမင်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး ပြီးလျှင် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏၊ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ပါဝါပြည်သား မလ္လာ မင်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏ -

"မြတ်စွာဘုရား ဤအရပ်၌ သမဏသည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည်လည်းကောင်း တစ်စုံ တစ်ယောက်သော သူသည် မနေဖူးသေးသော ပြုလုပ်ပြီး၍ မကြာသေးသော အလွန်မြင့်သော ပါဝါပြည် သား မလ္လာမင်းတို့၏ မင်းကွန်းအသစ်သည် ရှိပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုမင်းကွန်း အသစ်ကို ရှေးဦးစွာ သုံးဆောင်တော်မူပါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးဦးစွာ သုံးဆောင်ပြီးသော မင်းကွန်း အသစ်ကို ပါဝါပြည်သား မလ္လာမင်းတို့သည် နောက်မှ သုံးဆောင်ကြပါလိမ့်မည်၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား သုံး ဆောင်တော်မူခြင်းသည် ပါဝါပြည်သား မလ္လာမင်းတို့၏ ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွါးချမ်းသာ အလို့ငှါ ဖြစ်ရာပါ၏" ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ် နေခြင်းဖြင့် လက်ခံ တော်မူ၏။

၂၉၈။ ထိုအခါ ပါဝါပြည်သား မလ္လာမင်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ခံတော်မူခြင်းကို သိ၍ နေရာမှ ထကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြုကာ မင်းကွန်းအသစ်ဆီသို့ ချဉ်းကပ် ကြပြီးသော် မင်းကွန်းအသစ်၌ ခင်းနှီးအပြည့် ခင်း၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ထိုင်နေစရာတို့ကို ချခင်း၍ ရေပြည့်အိုးကြီးကို တည်ထား၍ ဆီမီးတင်ထား၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြန်ကုန်၏၊ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသောနေရာ၌ ရပ်ပြီးသော် ပါဝါပြည်သား မလ္လာမင်းတို့သည် မြတ်စွာ ဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏။

"အသျှင်ဘုရား မင်းကွန်း၌ ခင်းနှီးအပြည့် ခင်းပြီးပါပြီ၊ ထိုင်နေစရာတို့ကိုလည်း ချခင်းပြီး ပါပြီ၊ ရေပြည့်အိုးကြီးကိုလည်း တည်ထားပြီးပါပြီ၊ ဆီမီးကိုလည်း တင်ထားပြီးပါပြီ၊ အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ ကြွတော်မူရန် အချိန်ကို မြတ်စွာဘုရား သိတော်မူပါသည် (ကြွရန်မှာ မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်)" ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

၂၉၉။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် (သက်န်းကို) ပြင်ဝတ်တော်မူ၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက် ရဟန်းသံဃာ နှင့်အတူ မင်းကွန်းဆီသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူပြီးလျှင် ခြေဆေးတော်မူ၍ မင်းကွန်းသို့ ဝင်ပြီးသော် အလယ်တိုင်ကို မှီလျက် အရှေ့အရပ်သို့ မျက်နှာမူကာ ထိုင်နေတော်မူ၏။

ရဟန်းသံဃာသည်လည်း ခြေဆေး၍ မင်းကွန်းသို့ ဝင်ပြီးလျှင် အနောက်ဘက်နံရံကို မှီလျက် အရှေ့အရပ်သို့ မျက်နှာမူကာ မြတ်စွာဘုရားကိုသာ ရှေ့ထား၍ ထိုင်နေ၏။

ပါဝါပြည်သား မလ္လာမင်းတို့သည်လည်း ခြေဆေးကုန်၍ မင်းကွန်းသို့ ဝင်ကုန်ပြီးသော် အရှေ့ဘက် နံရံကို မှီလျက် အနောက်အရပ်သို့ မျက်နှာမူကာ မြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင် ရှေ့ထား၍ ထိုင်ကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပါဝါပြည်သား မလ္လာမင်းတို့ကို များစွာသော ညဥ့်အချိန်ပတ်လုံး အကျိုးစီးပွါးကို သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရွှင်လန်း စေပြီးနောက် တိုက်တွန်းတော်မူ၏ -

“ဝါသေဋ္ဌအနွယ် မလ္လာမင်းတို့ ညဥ့်ဦးယံ အချိန်လွန်ပြီ၊ ယခုအခါ၌ သွားရန်အချိန်ကို သင်တို့ သိ ကုန်၏ (သွားရန်မှာ သင်တို့ အလိုအတိုင်းပင်ဖြစ်၏)” ဟု (တိုက်တွန်းတော်မူ၏)။

“မြတ်စွာဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ပါဝါပြည်သား မလ္လာမင်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၍ နေရာမှ ထပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေပြုကာ ဖဲခွါသွားကြကုန်၏။

၃၀၀။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပါဝါပြည်သား မလ္လာမင်းတို့ ဖဲခွါသွား၍ မကြာမီ ဆိတ်ဆိတ် နေသော ရဟန်းသံဃာကို တစောင်းကြည့်ရှုတော်မူ၍ အသျှင်သာရိပုတြာကို မိန့်တော်မူ၏ -

သာရိပုတြာ ရဟန်းသံဃာသည် ထိုင်းမှိုင်းခြင်းကင်း၏၊ သာရိပုတြာ (သင့်ဉာဏ်၌) ရဟန်း တို့အား တရားစကားသည် ထင်စေလော့၊ ငါ၏ ကျောက်ကုန်းသည် ညောင်း၏၊ ငါသည် ကျောက် ကုန်းဆန့်အံ့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“မြတ်စွာဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားကို နာခံ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒုကုဋ်သင်္ကန်းကြီးကို လေးထပ်ခေါက်ကာ ခင်း၍ (လက်ျာ) ခြေပေါ်၌ (လက်ဝဲ) ခြေကို စဉ်းငယ်လွန်ကာ တင်ထား၍ သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် (မည်သည့်အချိန်၌) ထအံ့ဟု ပိုင်းခြားလျက် လက်ျာနံတောင်းဖြင့် မြတ်သော လျောင်းစက်ခြင်းကို ပြုတော်မူ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - သင်္ဂီတိသုတ် ===

ဘိန္နနိဂဏ္ဌ ဝတ္ထု

၃၀၁။ ထိုအခါ (ပါဝါပြည်၌) နာဋပုတ်၏သား နိဂဏ္ဌသည် သေစပင် ဖြစ်၏ 'သေပြီးခါစ ဖြစ်၏ '၊ ထိုသူ၏ သေခြင်းကြောင့် (သူ၏တပည့်) တက္ကတွန်းတို့သည် ကွဲကုန်၏၊ နှစ်စုဖြစ်ကုန်၏၊ ငြင်းခုံကုန်၏၊ ခိုက်ရန်ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝါဒကွဲခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ အချင်းချင်း နှုတ်လှံထိုး၍ နေကုန်၏။

"သင်သည် ဤဓမ္မဝိနယ[၁] ကို မသိ၊ ငါသည် ဤဓမ္မဝိနယကို သိ၏၊ သင်သည် ဤဓမ္မဝိနယကို အသို့ သိနိုင်အံ့နည်း၊ သင်သည် မှားသော အကျင့်ရှိသူ ဖြစ်၏၊ ငါသည် မှန်သော အကျင့်ရှိသူ ဖြစ်၏၊ ငါ၏ စကားသည် စေ့စပ်၏၊ သင်၏ စကားသည် မစေ့စပ်၊ သင်သည် ရှေးဦး ဆိုသင့်သည်ကို နောက်မှ ဆို၏၊ နောက်မှ ဆိုသင့်သည်ကို ရှေးဦးဆို၏။ သင်၏ ကြာမြင့်စွာ လေ့လာထားသော စကားသည် (သင့်ဆီသို့) ပြန်လှည့်၍ တည်လေ၏၊ သင့်အယူ၌ ရှိသော အပြစ်ကို ငါတင်ပြပြီ၊ သင်အရေးနိမ့်ပြီ၊ (ငါတင်ပြသော) အပြစ်မှ လွတ်မြောက်ရန် ရှာကြံချေဦး လော့၊ အကယ်၍ စွမ်းနိုင်လျှင်လည်း (ယခုပင်) ဖြေရှင်းလော့" ဟု (နှုတ်လှံထိုး၍ နေကုန်၏)။

နာဋပုတ္တ၏ တပည့် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်းတို့၌ ပျက်စီးခြင်းသာလျှင် ဖြစ်ယောင်တကား။

နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တ၏ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော အဝတ်ဖြူဝတ်ကုန်သော လူတို့သည်လည်း နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တ၌ ငြီးငွေ့သော သဘောရှိကုန်၏၊ ငဲ့ခြင်းကင်းသော သဘောရှိကုန်၏၊ အရိုအသေကင်းသော သဘောရှိကုန်၏။ ဥပမာအားဖြင့် မကောင်းသဖြင့် ဟောအပ်သော မကောင်းသဖြင့် သိစေအပ်သော ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း မဟုတ်သော ကိလေသာငြိမ်းမှုကို မဖြစ်စေတတ်သော ဘုရားဟော မဟုတ်သော ပျက်သော ကိုးကွယ်ရာရှိသော မှီခိုရာမရှိသော ဓမ္မဝိနယ၌ ငြီးငွေ့သော စိတ်ရှိကုန်သကဲ့သို့တည်း။

၃၀၂။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်ဆို၏၊ "ငါ့သျှင်တို့ နာဋပုတ်၏သား နိဂဏ္ဌသည် ပါဝါပြည်၌ ယခု သေပြီးခါစဖြစ်၏၊ ထိုသူ၏ သေခြင်းကြောင့် နိဂဏ္ဌတို့သည် ကွဲကုန်၏၊ နှစ်စုဖြစ်ကုန်၏။ပ။ ပျက်သော ကိုးကွယ်ရာရှိသော မှီခိုရာမရှိသော ဓမ္မဝိနယ၌ ငြီးငွေ့သော စိတ်ရှိကုန်သကဲ့သို့တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း မကောင်းသဖြင့် ဟောအပ်သော မကောင်းသဖြင့် သိစေအပ်သော ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းမဟုတ်သော ကိလေသာငြိမ်းခြင်းကို မဖြစ်စေတတ်သော ဘုရားဟော မဟုတ်သော ဓမ္မဝိနယ၌ ဤအကြောင်းသည် ဖြစ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့၏ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်၏၊ ကောင်းစွာ သိစေတော်မူအပ်၏၊ (ထိုတရားသည်) ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်၏၊ ကိလေသာငြိမ်းခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဘုရားဟော ဖြစ်၏။

ထိုတရား၌ အလုံးစုံသော သင်တို့သည် အညီအညွတ် ရွတ်ဆိုအပ်၏၊ မငြင်းခုံအပ်၊ ယင်းသို့ ရွတ်ဆိုအပ်သော် ဤသာသနာတော်သည် အရှည်ခံ့သည် ကြာမြင့်စွာ တည်သည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် လူအများ၏ စီးပွါးချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန်အလို့ငှါ နတ် လူတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့၏ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်၏၊ ကောင်းစွာ သိစေတော်မူအပ်၏၊ (ထိုတရားသည်) ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်၏၊ ကိလေသာငြိမ်းခြင်းကို ဖြစ်စေ တတ်၏၊ ဘုရားဟော ဖြစ်၏။

အကြင်တရား၌ အလုံးစုံသော သင်တို့သည် အညီအညွတ် ရွတ်ဆိုအပ်၏၊ မငြင်းခုံအပ်၊ ယင်းသို့ ရွတ်ဆိုအပ်သော် ဤသာသနာတော်သည် အရှည်ခံ့သည် ကြာမြင့်စွာ တည်သည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် လူအများ၏ စီးပွါးချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန်အလို့ငှါ နတ် လူတို့၏ အကျိုး စီးပွါးချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုသို့သော တရားသည် အဘယ်နည်းဟူမူ -

------

၁။ ဓမ္မ = တရား၊ ဝိနယ =အဆုံးအမ။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - သင်္ဂီတိသုတ် ===

ဧကက - တစ်ခုတည်းသော တရားစု

၃၀၃။ ငါ့သျှင်တို့ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် တစ်ခုတည်းသော ဤတရားကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်၏။

ထိုတစ်ခုတည်းသော တရား၌ အလုံးစုံသော သင်တို့သည် အညီအညွတ် ရွတ်ဆိုအပ်၏၊ မငြင်းခုံအပ်၊ ယင်းသို့ ရွတ်ဆိုအပ်သော် ဤသာသနာတော်သည် အရှည်ခံ့သည်၊ ကြာမြင့်စွာ တည်သည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် လူအများ၏ စီးပွါးချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန်အလို့ငှါ နတ် လူတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်ရာ၏။

အဘယ် တစ်ခုတည်းသော တရားနည်း ဟူမူ -

အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည် အစာအာဟာရလျှင် တည်ရာရှိကုန်၏။ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည် သင်္ခါရလျှင် တည်ရာရှိကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် တစ်ခုတည်းသော ဤတရားကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်၏။ ထိုတစ်ခုတည်းသော တရား၌ အလုံးစုံသော သင်တို့သည် အညီအညွတ် ရွတ်ဆိုအပ်၏၊ မငြင်းခုံအပ်၊ ယင်းသို့ ရွတ်ဆိုအပ်သော် ဤသာသနာတော်သည် အရှည်ခံ့သည်, ကြာမြင့်စွာတည်သည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် လူအများ၏ စီးပွါးချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန်အလို့ငှါ နတ် လူတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာ အလို့ငှါ ဖြစ်ရာ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - သင်္ဂီတိသုတ် ===

ဒုက - တရား နှစ်ပါးစု

၃၀၄။ ငါ့သျှင်တို့ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော နှစ်ပါးသော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုနှစ်ပါးသော တရားတို့၌ အလုံးစုံသော သင်တို့သည် အညီအညွတ် ရွတ်ဆိုအပ်၏။ပ။ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်ရာ၏။

အဘယ်တရား နှစ်ပါးတို့နည်း ဟူမူ -

နာမ်တရား လည်းကောင်း၊ ရုပ်တရား လည်းကောင်း တည်း။ (၁)

ဖုံးကွယ်တတ်သော 'အဝိဇ္ဇာ'တရား လည်းကောင်း၊ ဘဝ၌တပ်မက်သော 'ဘဝတဏှာ' လည်းကောင်း တည်း။ (၂)

ဘဝမြဲ၏ ဟူသော မိစ္ဆာအယူ လည်းကောင်း၊ သေလျှင်ဘဝပြတ်၏ ဟူသော မိစ္ဆာအယူ လည်းကောင်း တည်း။ (၃)

မရှက်ခြင်း လည်းကောင်း၊ မကြောက်ခြင်း လည်းကောင်း တည်း။ (၄)

ရှက်ခြင်း လည်းကောင်း၊ ကြောက်ခြင်း လည်းကောင်း တည်း။ (၅)

ဆုံးမခက်ခြင်း လည်းကောင်း၊ မကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိခြင်း လည်းကောင်း တည်း။ (၆)

ဆုံးမလွယ်ခြင်း လည်းကောင်း၊ ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိခြင်း လည်းကောင်း တည်း။ (၇)

အာပတ်၌ လိမ္မာခြင်း လည်းကောင်း၊ အာပတ်မှ ထခြင်း၌ လိမ္မာခြင်း လည်းကောင်း တည်း။ (၈)

သမာပတ်၌ လိမ္မာခြင်း လည်းကောင်း၊ သမာပတ်မှ ထခြင်း၌ လိမ္မာခြင်း လည်းကောင်း တည်း။ (၉)

ဓာတ်၌ လိမ္မာခြင်း လည်းကောင်း၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၌ လိမ္မာခြင်း လည်းကောင်း တည်း။ (၁၀)

အာယတန၌ လိမ္မာခြင်း လည်းကောင်း၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ လိမ္မာခြင်း လည်းကောင်း တည်း။ (၁၁)

အကြောင်းဟုတ်သည်၌ လိမ္မာခြင်း လည်းကောင်း၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်၌ လိမ္မာခြင်း လည်းကောင်း တည်း။ (၁၂)

ဖြောင့်မတ်ခြင်း လည်းကောင်း၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့ခြင်း လည်းကောင်း တည်း။ (၁၃)

သည်းခံခြင်း လည်းကောင်း၊ တရား၌ မွေ့လျော်ခြင်း လည်းကောင်း တည်း။ (၁၄)

သိမ်မွေ့ပြေပြစ်ခြင်း လည်းကောင်း၊ စေ့စပ်ခြင်း လည်းကောင်း တည်း။ (၁၅)

မညှဉ်းဆဲခြင်း လည်းကောင်း၊ စင်ကြယ်ခြင်း လည်းကောင်း တည်း။ (၁၆)

လွတ်သော သတိရှိခြင်း လည်းကောင်း၊ ပညာအဆင်အခြင် မရှိခြင်း လည်းကောင်း တည်း။ (၁၇)

သတိရှိခြင်း လည်းကောင်း၊ ပညာအဆင်အခြင် ရှိခြင်း လည်းကောင်း တည်း။ (၁၈)

ဣန္ဒြေတို့၌ မလုံသော တံခါး ရှိခြင်း လည်းကောင်း၊ အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည် မသိခြင်း လည်းကောင်း တည်း။ (၁၉)

ဣန္ဒြေတို့၌ လုံသော တံခါး ရှိခြင်း လည်းကောင်း၊ အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည် သိခြင်း လည်းကောင်း တည်း။ (၂၀)

ဆင်ခြင်ခြင်းအား လည်းကောင်း ပွားများခြင်းအား လည်းကောင်း တည်း။ (၂၁)

သတိအား လည်းကောင်း၊ သမာဓိအား လည်းကောင်း တည်း။ (၂၂)

သမထတရား လည်းကောင်း၊ ဝိပဿနာတရား လည်းကောင်း တည်း။ (၂၃)

သမထအာရုံ လည်းကောင်း၊ ဝီရိယအာရုံ လည်းကောင်း တည်း။ (၂၄)

ဝီရိယတရား လည်းကောင်း၊ မပျံ့လွင့်ခြင်း လည်းကောင်း တည်း။ (၂၅)

သီလပျက်ခြင်း လည်းကောင်း၊ အယူပျက်ခြင်း လည်းကောင်း တည်း။ (၂၆)

သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်း လည်းကောင်း၊ အယူနှင့်ပြည့်စုံခြင်း လည်းကောင်း တည်း။ (၂၇)

သီလစင်ကြယ်ခြင်း လည်းကောင်း အယူစင်ကြယ်ခြင်း လည်းကောင်း တည်း။ (၂၈)

စင်ကြယ်သော ဉာဏ်အမြင် လည်းကောင်း ဉာဏ်အမြင် အားလျော်သော ဝီရိယ လည်းကောင်း တည်း။ (၂၉)

ထိတ်လန့်သင့်သော အရာတို့၌ ထိတ်လန့်ခြင်း လည်းကောင်း၊ ထိတ်လန့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဉာဏ်နှင့် ယှဉ်သော ဝီရိယ လည်းကောင်း တည်း။ (၃၀)

ကုသိုလ်တရားတို့၌ မရောင့်ရဲခြင်း လည်းကောင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ မဆုတ်မနစ်ခြင်း လည်းကောင်း တည်း။ (၃၁)

ဝိဇ္ဇာတရား လည်းကောင်း၊ ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်း လည်းကောင်း တည်း။ (၃၂)

ကိလေသာကုန်ရာ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် လည်းကောင်း၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ် လည်းကောင်း တည်း။ (၃၃)

ငါ့သျှင်တို့ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤနှစ်ပါးသော တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ထိုတရားနှစ်ပါးတို့၌ အလုံးစုံသော သင်တို့သည် အညီအညွတ် ရွတ်ဆိုအပ်၏၊ မငြင်းခုံအပ်၊ ယင်းသို့ ရွတ်ဆိုအပ်သော် ဤသာသနာတော်သည် အရှည်ခံ့သည် ကြာမြင့်စွာ တည်သည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် လူအများ၏ စီးပွါးချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန်အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်ရာ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - သင်္ဂီတိသုတ် ===

တိက - တရား သုံးပါးစု

၃၀၅။ ငါ့သျှင်တို့ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်း စွာ ဟောတော်မူအပ်သော သုံးပါးသော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသုံးပါးသော တရားတို့၌ အလုံးစုံသော သင်တို့သည် အညီအညွတ် ရွတ်ဆိုအပ်၏။ပ။ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်ရာ၏။

အဘယ်တရား သုံးပါးတို့နည်းဟူမူ -

အကုသိုလ် မူလတို့သည် လောဘ အကုသိုလ်မူလ၊ ဒေါသ အကုသိုလ်မူလ၊ မောဟ အကုသိုလ်မူလ အားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၁)

ကုသိုလ် မူလတို့သည် အလောဘ ကုသိုလ်မူလ၊ အဒေါသ ကုသိုလ်မူလ၊ အမောဟ ကုသိုလ်မူလ အားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၂)

မကောင်းသော အကျင့် 'ဒုစရိုက်' တို့သည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်'၊ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်'၊ စိတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနော ဒုစရိုက်' အားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၃)

ကောင်းသောအကျင့် 'သုစရိုက်'တို့သည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ကာယသုစရိုက်'၊ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်'၊ စိတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် 'မနောသုစရိုက်' အားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၄)

မကောင်းသော ကြံစည်ခြင်းတို့သည် ကာမနှင့်စပ်၍ ကြံစည်ခြင်း 'ကာမဝိတက်'၊ ဒေါသနှင့်စပ်၍ ကြံစည်ခြင်း 'ဗျာပါဒဝိတက်'၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းနှင့်စပ်၍ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိဟ သာဝိတက်'အားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၅)

ကောင်းသော ကြံစည်ခြင်းတို့သည် ကာမမှ လွတ်ရန် ကြံစည်ခြင်း 'နေက္ခမ္မဝိတက်'၊ မေတ္တာနှင့် စပ်၍ ကြံစည်ခြင်း 'အဗျာပါဒဝိတက်'၊ ကရုဏာနှင့်စပ်၍ ကြံစည်ခြင်း 'အဝိဟ သာဝိတက်' အားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၆)

မကောင်းသော ကြံခြင်းတို့သည် ကာမနှင့်စပ်သော ကြံခြင်း 'ကာမသင်္ကပ္ပ'၊ ဒေါသနှင့်စပ်သော ကြံခြင်း 'ဗျာပါဒသင်္ကပ္ပ'၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းနှင့်စပ်သော ကြံခြင်း 'ဝိဟ သာသင်္ကပ္ပ' အားဖြင့် သုံးပါးတို့တည်း။ (၇)

ကောင်းသော ကြံခြင်းတို့သည် ကာမမှ လွတ်ရန် ကြံခြင်း 'နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပ'၊ မေတ္တာနှင့် စပ်၍ ကြံခြင်း 'အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပ'၊ ကရုဏာနှင့်စပ်၍ ကြံခြင်း 'အဝိဟ သာသင်္ကပ္ပ' အားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၈)

မကောင်းသော အမှတ်တို့သည် ကာမနှင့်စပ်သော မှတ်ခြင်း 'ကာမသညာ'၊ ဒေါသနှင့်စပ်သော မှတ်ခြင်း 'ဗျာပါဒသညာ'၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းနှင့်စပ်သော မှတ်ခြင်း 'ဝိဟ သာသညာ' အားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၉)

ကောင်းသော အမှတ်တို့သည် ကာမမှ လွတ်ရန် မှတ်ခြင်း 'နေက္ခမ္မသညာ'၊ မေတ္တာနှင့် စပ်၍ မှတ်ခြင်း 'အဗျာပါဒသညာ'၊ ကရုဏာနှင့်စပ်၍ မှတ်ခြင်း 'အဝိဟ သာသညာ' အားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၁၀)

အကုသိုလ်ဓာတ်တို့သည် ကာမနှင့် စပ်သော သဘော 'ကာမဓာတ်'၊ ဒေါသနှင့် စပ်သော သဘော 'ဗျာပါဒဓာတ်'၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းနှင့် စပ်သောသဘော 'ဝိဟ သာဓာတ်' အားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၁၁)

ကုသိုလ်ဓာတ်တို့သည် ကာမမှ လွတ်ရန် သဘော 'နေက္ခမ္မဓာတ်'၊ မေတ္တာနှင့်စပ်သော သဘော 'အဗျာပါဒဓာတ်'၊ ကရုဏာနှင့်စပ်သော သဘော 'အဝိဟ သာဓာတ်'အားဖြင့် သုံးပါးတို့တည်း။ (၁၂)

ထိုမှတစ်ပါးလည်း ဓာတ်တို့သည် ကာမဓာတ်၊ ရူပဓာတ်၊ အရူပဓာတ်အားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၁၃)

ထိုမှတစ်ပါးလည်း ဓာတ်တို့သည် ရူပဓာတ်၊ အရူပဓာတ်၊ နိရောဓဓာတ်အားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၁၄)

ထိုမှတစ်ပါးလည်း ဓာတ်တို့သည် ဟီနဓာတ်၊ မဇ္ဈိမဓာတ်၊ ပဏီတဓာတ်အားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၁၅)

တဏှာတို့သည် ကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာအားဖြင့် သုံးပါးတို့တည်း။ (၁၆)

ထိုမှတစ်ပါးလည်း တဏှာတို့သည် ကာမတဏှာ၊ ရူပတဏှာ၊ အရူပတဏှာအားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၁၇)

ထိုမှတစ်ပါးလည်း တဏှာတို့သည် ရူပတဏှာ၊ အရူပတဏှာ၊ နိရောဓတဏှာအားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၁၈)

သံယောဇဉ်တို့သည် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသအားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၁၉)

အာသဝတို့သည် ကာမာသဝ၊ ဘဝါသဝ၊ အဝိဇ္ဇာသဝအားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၂၀)

ဘဝတို့သည် ကာမဘဝ၊ ရူပဘဝ၊ အရူပဘဝအားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၂၁)

ရှာမှီးခြင်းတို့သည် ကာမဂုဏ်ကို ရှာမှီးခြင်း၊ ဘဝကို ရှာမှီးခြင်း၊ (တိတ္ထိတို့သည်) မြတ်သော အကျင့်ဟု သမုတ်အပ်သော မိစ္ဆာအယူကို ရှာမှီးခြင်းအားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၂၂)

မာန်တို့သည် 'ငါသည် မြတ်၏'ဟူသော သေယျမာန်၊ 'ငါသည် တူ၏'ဟူသော သဒိသမာန်၊ 'ငါသည် ယုတ်၏' ဟူသော ဟီနမာန်အားဖြင့် သုံးပါတို့ တည်း။ (၂၃)

ကာလတို့သည် အတိတ်ကာလ၊ အနာဂတ်ကာလ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလအားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၂၄)

အစုတို့သည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး ဟူသော အစု၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး၏ အကြောင်း ဟူသော အစု၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးချုပ်ခြင်း ဟူသော အစုအားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၂၅)

ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' တို့သည် ချမ်းသာခံစားခြင်း 'သုခဝေဒနာ'၊ ဆင်းရဲခံစားခြင်း 'ဒုက္ခဝေဒနာ'၊ လျစ်လျူရှု၍ ခံစားခြင်း 'ဥပေက္ခာဝေဒနာ' အားဖြင့် သုံပါးတို့ တည်း။ (၂၆)

ဆင်းရဲ 'ဒုက္ခ' တို့သည် ဒုက္ခဒုက္ခ၊ သင်္ခါရဒုက္ခ၊ ဝိပရိဏာမဒုက္ခအားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၂၇)

အစုတို့သည် မကောင်းကျိုး ပေးခြင်း၌ မြဲသော အစု၊ ကောင်းကျိုးပေးခြင်း၌ မြဲသော အစု၊ (နှစ်မျိုးစလုံး၌) မမြဲသော အစုအားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၂၈)

ယုံမှားခြင်းတို့သည် အတိတ်ကာလကို အာရုံပြု၍ ယုံမှား၏၊ တွေးတော ယုံမှား၏၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ မယုံကြည်နိုင်။ အနာဂတ်ကာလကို အာရုံပြု၍ ယုံမှား၏၊ တွေးတော ယုံမှား၏၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ မယုံကြည်နိုင်။ ယခုပစ္စုပ္ပန်ကာလကို အာရုံပြု၍ ယုံမှား၏၊ တွေးတော ယုံမှား၏၊ မဆုံးဖြတ်နိုင့်၊မယုံကြည်နိုင်ခြင်းအားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၂၉)

မြတ်စွာဘုရားသည် အထူးမစောင့်စည်းရသော တရားတို့သည်- ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် စင်ကြယ် ပြီးသော ကိုယ်အကျင့် 'ကာယသုစရိုက်' ရှိတော်မူ၏၊ "ငါ၏ ဤကာယဒုစရိုက်အကျင့်ကို သူတစ်ပါး မသိပါစေ သတည်း" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင် ကာယဒုစရိုက်ကို စောင့်ရှောက်ရာ၏၊ (ထိုသို့သော) ကာယဒုစရိုက်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိတော်မမူ။

ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် စင်ကြယ်ပြီးသော နှုတ်အကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်' ရှိတော်မူ၏၊ "ငါ၏ ဤ ဝစီဒုစရိုက်အကျင့်ကို သူတစ်ပါး မသိပါစေသတည်း" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင် ဝစီဒုစရိုက်ကို စောင့်ရှောက် ရာ၏၊ (ထိုသို့သော) ဝစီဒုစရိုက်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိတော်မမူ။

ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် စင်ကြယ်ပြီးသော စိတ်အကျင့် 'မနောသုစရိုက်' ရှိတော်မူ၏၊ "ငါ၏ ဤမနောဒုစရိုက်အကျင့်ကို သူတစ်ပါး မသိပါစေသတည်း" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင် မနော ဒုစရိုက်ကို စောင့်ရှောက် ရာ၏၊ (ထိုသို့သော) မနောဒုစရိုက်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိတော်မမူခြင်း အားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၃၀)

ကြောင့်ကြခြင်းတို့သည် ရာဂ ကြောင့်ကြခြင်း၊ ဒေါသ ကြောင့်ကြခြင်း၊ မောဟ ကြောင့်ကြခြင်းအား ဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၃၁)

မီးတို့သည် ရာဂမီး၊ ဒေါသမီး၊ မောဟမီးအားဖြင့် သုံးပါးတို့တည်း။ (၃၂)

တစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော မီးတို့သည် အမိအဖမီး၊ အိမ်ရှင်မီး၊ အလှူခံမီးအားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၃၃)

ရုပ်ကို အပြားအားဖြင့် ရေတွက်ခြင်းတို့သည် မြင်ခြင်းနှင့်လည်း တကွ, ထိပါးခြင်းနှင့်လည်း တကွ ဖြစ်သော ရုပ်၊ မြင်ခြင်းကားမရှိ ထိပါးခြင်းနှင့်သာ တကွဖြစ်သော ရုပ်၊ မြင်ခြင်းလည်း မရှိ, ထိပါးခြင်း လည်း မရှိသော ရုပ်အားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၃၄)

သင်္ခါရတို့သည် ပုညာ ဘိသင်္ခါရ၊ အပုညာ ဘိသင်္ခါရ၊ အာနေဉ္ဇာ ဘိသင်္ခါရအားဖြင့် သုံးပါးတို့တည်း။ (၃၅)

ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကျင့်ပြီး 'အသေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' လည်း မဟုတ်, ကျင့်ပြီး 'အသေက္ခ'လည်း မဟုတ်သော 'နေဝသေက္ခ နာသေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၃၆)

ထေရ်တို့သည် အသက်အရွယ်အားဖြင့် ကြီးသော 'ဇာတိ' ထေရ်၊ တရားဂုဏ်အားဖြင့် ကြီးသော 'ဓမ္မ'ထေရ်၊ သမုတ်အပ်သောအားဖြင့် ကြီးသော 'သမ္မုတိ' ထေရ်အားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၃၇)

ပုညကိရိယာဝတ္ထုတို့သည် ဒါနဖြင့် ပြီးသော ပုညကိရိယာဝတ္ထု၊ သီလဖြင့် ပြီးသော ပုညကိရိယာ ဝတ္ထု၊ ဘာဝနာဖြင့်ပြီးသော ပုညကိရိယာဝတ္ထုအားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၃၈)

စောဒနာခြင်း အကြောင်းတို့သည် မြင်၍ စောဒနာခြင်း၊ ကြား၍ စောဒနာခြင်း၊ ယုံမှားရှိ၍ စောဒနာ ခြင်းအားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၃၉)

ကာမဂုဏ် ခံစားခြင်းတို့သည် သုံးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ထင်ရှားရှိသော ကာမဂုဏ်ကို ခံစား ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ထင်ရှားသော ကာမဂုဏ်တို့၌ (မိမိ) အလိုသို့ လိုက်စေတတ်ကုန်၏၊ အဘယ်သူတို့နည်း ဟူမူ- လူ, အချို့သောနတ်, အချို့သော ဝိနိပါတိက သတ္တဝါတို့ တည်း။ ဤကား ရှေးဦးစွာသော ကာမဂုဏ်ခံစားခြင်း တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ဖန်ဆင်းအပ်သော ကာမဂုဏ်ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ဖန်ဆင်း၍ ဖန်ဆင်း၍ ကာမဂုဏ်တို့၌ (မိမိ) အလိုသို့ လိုက်စေတတ်ကုန်၏၊ အဘယ်သူတို့နည်းဟူမူ - နိမ္မာနရတိနတ်တို့တည်း။ ဤကား ဒုတိယမြောက် ကာမဂုဏ် ခံစားခြင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ သူတစ်ပါးဖန်ဆင်းအပ်သော ကာမဂုဏ်ရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် သူတစ်ပါး ဖန်ဆင်းအပ်သော ကာမဂုဏ်တို့၌ (မိမိ) အလိုသို့ လိုက်စေတတ်ကုန်၏၊ အဘယ်သူတို့နည်းဟူမူ- ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့တည်း။ ဤကား တတိယမြောက် ကာမဂုဏ် ခံစားခြင်း တည်း။ (၄၀)

ချမ်းသာခံစားခြင်းတို့သည် သုံးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ အောက်အောက်ချမ်းသာကို ဖြစ်စေ၍ ဖြစ်စေ၍ အထက်အထက်ချမ်းသာကို ခံစားကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ အဘယ်သူတို့နည်း ဟူမူ- ပဌမဈာန်ဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့တည်း။ ဤကား ရှေးဦးစွာသော ချမ်းသာခံစားခြင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ဈာန်ချမ်းသာခံစားခြင်းဖြင့် စွတ်စိုကုန်သော ထက်ဝန်းကျင် စွတ်စိုကုန်သော ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်ဝကုန်သော ထက်ဝန်းကျင် ပျံ့နှံ့ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် တစ်ရံတစ်ခါ “သြော် ချမ်းသာစွ သြော် ချမ်းသာစွ” ဟု ဥဒါန်းကျူးကုန်၏၊ အဘယ်သူတို့နည်းဟူမူ - အာဘဿရဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့တည်း။ ဤကား ဒုတိယမြောက် ချမ်းသာခံစားခြင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ဈာန်ချမ်းသာခံစားခြင်းဖြင့် စွတ်စိုကုန်သော ထက်ဝန်းကျင် စွတ်စိုကုန်သော ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်ဝကုန်သော ထက်ဝန်းကျင်ပျံ့နှံ့ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် နှစ်လိုဝမ်းမြောက်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ကောင်းမြတ်သည်သာဖြစ်သော စိတ်၏ ချမ်းသာကို ခံစားကုန်၏။ အဘယ်သူတို့နည်း ဟူမူ- သုဘကိဏှာဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့တည်း။ ဤကား တတိယမြောက် ချမ်းသာ ခံစားခြင်းတည်း။ (၄၁)

ပညာတို့သည် ကျင့်ဆဲ ‘သေက္ခ’ ပညာ၊ ကျင့်ပြီး ‘အသေက္ခ’ ပညာ၊ ကျင့်ဆဲလည်း မဟုတ်, ကျင့်ပြီးလည်း မဟုတ် ‘နေဝသေက္ခနာသေက္ခ’ ပညာအားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၄၂)

ထိုမှတစ်ပါးလည်း ပညာတို့သည် ကြံစည်ဖြင့်ပြီးသော ‘စိန္တာမယ’ ပညာ၊ ကြားမြင်ခြင်းဖြင့်ပြီးသော ‘သုတမယ’ ပညာ၊ ပွါးများခြင်းဖြင့်ပြီးသော ‘ဘာဝနာမယ’ ပညာအားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၄၃)

လက်နက်တို့သည် အကြားအမြင်သုတလက်နက်၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း ဝိဝေကလက်နက်၊ ပညာလက်နက် အားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၄၄)

ဣန္ဒြေတို့သည် အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေ၊ အညိန္ဒြေ၊ အညာတာဝိန္ဒြေအားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၄၅)

မျက်စိ ‘စက္ခု’ တို့သည် မံသစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု ပညာစက္ခုအားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၄၆)

သိက္ခာတို့သည် အဓိသီလသိက္ခာ၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊ အဓိပညာသိက္ခာအားဖြင့် သုံးပါးတို့တည်း။ (၄၇)

ဘာဝနာတို့သည် ကာယဘာဝနာ၊ စိတ္တဘာဝနာ၊ ပညာဘာဝနာအားဖြင့် သုံးပါတို့ တည်း။ (၄၈)

အလွန်မြတ်သော တရားတို့သည် ဝိပဿနာဉာဏ် ဟူသော မြတ်သော သဘောတရား၊ မဂ်ဉာဏ် ဟူသော မြတ်သော သဘောတရား၊ ဖိုလ်ဉာဏ် ဟူသော မြတ်သော သဘောတရားအားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၄၉)

သမာဓိတို့သည် သဝိတက္ကသဝိစာရသမာဓိ၊ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တသမာဓိ၊ အဝိတက္ကအဝိစာရသမာဓိ အားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၅၀)

ထိုမှတစ်ပါးလည်း သမာဓိတို့သည် သုညတသမာဓိ၊ အနိမိတ္တသမာဓိ၊ အပ္ပဏိဟိတသမာဓိအားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၅၁)

စင်ကြယ်ခြင်းတို့သည် ကိုယ်၏ စင်ကြယ်ခြင်း၊ နှုတ်၏ စင်ကြယ်ခြင်း၊ စိတ်၏ စင်ကြယ်ခြင်း အားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၅၂)

ရဟန်း အကျင့်တို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ရဟန်းအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်း၊ နှုတ်ဖြင့် ရဟန်းအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်း၊ စိတ်ဖြင့် ရဟန်းအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းအားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၅၃)

လိမ္မာခြင်းတို့သည် အစီးအပွါး၌ လိမ္မာခြင်း၊ အစီးအပွါးမရှိသည်၌ လိမ္မာခြင်း၊ အကြောင်း၌ လိမ္မာခြင်းအားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၅၄)

မာန်ယစ်ခြင်းတို့သည် အနာကင်းခြင်းဖြင့် မာန်ယစ်ခြင်း၊ အရွယ်နှင့်ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မာန်ယစ်ခြင်း၊ ဇာတ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မာန်ယစ်ခြင်းအားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၅၅)

အလေးပြုခြင်းတို့သည် မိမိကိုယ်ကို အလေးပြုခြင်း၊ လောကကို အလေးပြုခြင်း၊ တရားကို အလေးပြုခြင်း အားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၅၆)

စကားဖြစ်ကြောင်းတို့သည် သုံးပါးတို့တည်း။ “အတိတ်ခန္ဓာ၌ ဤသို့ ဖြစ်ပြီ” ဟု အတိတ်ခန္ဓာကို အကြောင်းပြု၍ စကားကို ပြောဆိုရာ၏၊ “အနာဂတ်ခန္ဓာ၌ ဤသို့ ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု အနာဂတ်ခန္ဓာကို အကြောင်းပြု၍ စကားကို ပြောဆိုရာ၏၊ “ယခုပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာ၌ ဤသို့ ဖြစ်ဆဲ” ဟု ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာကို အကြောင်းပြု၍ စကားကို ပြောဆိုရာ၏။ (ဤသုံးပါးတို့တည်း)။ (၅၇)

ဝိဇ္ဇာတို့သည် ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၍ သိသော ‘ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်’ ဝိဇ္ဇာ၊ သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို သိသော ‘စုတူပပါတဉာဏ်’ ဝိဇ္ဇာ၊ အာသဝေါတရားတို့ကို ကုန်စေရာဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်၌ ဖြစ်သော ‘အာသဝက္ခယဉာဏ်’ ဝိဇ္ဇာအားဖြင့် သုံးပါးတို့တည်း။ (၅၈)

နေခြင်းတို့သည် နတ်ချမ်းသာနှင့်တူသော သမာပတ် ရှစ်ပါး ချမ်းသာကို ခံစား၍ နေခြင်း၊ ဗြဟ္မဝိဟာရတရားဖြင့် နေခြင်း၊ မြတ်သော ဖလသမာပတ် ချမ်းသာကို ခံစား၍ နေခြင်းအားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၅၉)

တန်ခိုးပြာဋိဟာတို့သည် အထူးထူး တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်း တန်ခိုးပြာဋိဟာ၊ သူတစ်ပါးစိတ်ကို သိ၍ ညွှန်းခြင်း ဟူသော တန်ခိုးပြာဋိဟာ၊ သူတစ်ပါးစိတ်ကို သိ၍ တရားဟောခြင်း ဟူသော တန်ခိုးပြာဋိဟာ အားဖြင့် သုံးပါးတို့ တည်း။ (၆၀)

ငါ့သျှင်တို့ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သုံးပါးသော တရား တို့ကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ထိုသုံးပါးသော တရားတို့၌ အလုံးစုံသော သင်တို့ သည် အညီအညွတ် ရွတ်ဆိုအပ်၏။ပ။ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာ အလို့ငှါ ဖြစ်ရာ၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - သင်္ဂီတိသုတ် ===

စတုက္က - တရား လေးပါးစု

၃၀၆။ ငါ့သျှင်တို့ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော လေးပါးသော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုလေးပါးသော တရား တို့၌ အလုံးစုံသော သင်တို့သည် အညီအညွတ် ရွတ်ဆိုအပ်၏၊ မငြင်းခုံအပ်။ပ။ နတ်လူတို့၏ အကျိုး စီးပွါး ချမ်းသာ အလို့ငှါ ဖြစ်ရာ၏။

အဘယ်တရား လေးပါးတို့နည်း ဟူမူ-

သတိပဋ္ဌာန်တို့သည် လေးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ (သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်လျက် သတိရှိလျက် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက် လောက၌ ဖြစ်တတ်သော လိုချင်တပ်မက်ခြင်းနှင့် နှလုံးမသာခြင်းကို ပယ်ဖျောက်၍ နေ၏၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' တို့၌ ဝေဒနာဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက်။ပ။ စိတ်၌ စိတ်ဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက်။ပ။ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် ဆင်ခြင် လျက် သတိရှိလျက် သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက် လောက၌ ဖြစ်တတ်သော လိုချင် တပ်မက်ခြင်းနှင့် နှလုံးမသာခြင်းကို ပယ်ဖျောက်၍ နေ၏။ (ဤလေးပါးတို့တည်း)။ (၁)

သမ္မပ္ပဓာန်တို့သည် လေးပါတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် မဖြစ် သေးသော မကောင်းမှု အကုသိုလ်တရားတို့ကို မဖြစ်စေရန် ဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ လုံ့လပြု၏၊ ဝီရိယကို အားထုတ်၏၊ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ ဆောက်တည်၏။

ဖြစ်ပြီး မကောင်းမှု အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ဖျောက်ရန် ဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ လုံ့လပြု၏၊ ဝီရိယကို အားထုတ်၏၊ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ ဆောက်တည်၏။

မဖြစ်သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြစ်စေရန် ဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ လုံ့လပြု၏၊ ဝီရိယကို အား ထုတ်၏၊ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ ဆောက်တည်၏။

ဖြစ်ပြီးကုသိုလ်တရားတို့ တည်တံ့ခြင်းငှါ မပျောက်ပျက်ခြင်းငှါ လွန်စွာ ဖြစ်ပွားခြင်းငှါ ပြန့်ပြောခြင်း ငှါ တိုးပွါးခြင်းငှါ ပြည့်စုံခြင်းငှါ ဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ လုံ့လပြု၏၊ ဝီရိယကို အားထုတ်၏၊ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ ဆောက်တည်၏။ (ဤလေးပါတို့တည်း)။ (၂)

ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့သည် လေးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် ဆန္ဒရှေ့ သွားပြုသော သမာဓိနှင့်လည်းကောင်း အားထုတ်ပြုပြင်မှု 'ပဓာနသင်္ခါရ' နှင့်လည်းကောင်း ပြည့်စုံသော ပြီးစီးခြင်း၏ အခြေခံ 'ဣဒ္ဓိပါဒ်' တရားကို ပွါးများ၏၊ ဝီရိယရှေ့သွားပြုသော သမာဓိနှင့်လည်းကောင်း အားထုတ်ပြုပြင်မှု 'ပဓာနသင်္ခါရ' နှင့်လည်းကောင်း ပြည့်စုံသော ပြီးစီးခြင်း၏အခြေခံ 'ဣဒ္ဓိပါဒ်' တရားကို ပွါးများ၏၊ စိတ်ရှေ့သွားပြုသော သမာဓိနှင့်လည်းကောင်း အားထုတ်ပြုပြင်မှု 'ပဓာနသင်္ခါရ' နှင့်လည်းကောင်း ပြည့်စုံသော ပြီးစီးခြင်း၏ အခြေခံ 'ဣဒ္ဓိပါဒ်' တရားကို ပွါးများ၏၊ ပညာရှေ့သွား ပြုသော သမာဓိနှင့်လည်းကောင်း အားထုတ်ပြုပြင်မှု 'ပဓာနသင်္ခါရ' နှင့်လည်းကောင်း ပြည့်စုံသော ပြီးစီး ခြင်း၏ အခြေခံ 'ဣဒ္ဓိပါဒ် ' တရားကို ပွါးများ၏။ (ဤလေးပါးတို့တည်း)။ (၃)

ဈာန်တို့သည် လေးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ် တို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်'နှင့် တကွ

ဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ နှင့် တကွဖြစ်သော နီဝရဏကင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’, ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကို ပွါးစေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ မရှိသော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက်နေ၏၊ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏၊ အကြင် တတိယစျာန်ကြောင့် ထိုသူကို “လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ” ဟု အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြားကုန်၏၊ ထို တတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ရှေ့ဦးက ပင်လျှင် ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲချမ်းသာမရှိသော ဥပေက္ခာကြောင့်ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ (ဤလေးပါးတို့တည်း)။ (၄)

၃၀၇။ သမာဓိဘာဝနာတို့သည် လေးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ပွါးစေအပ်သော အဖန်ဖန် အလေ့အလာ ပြုအပ်သော ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌ ချမ်းသာစွာ နေခြင်းငှါဖြစ်သော သမာဓိဘာဝနာသည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ပွါးစေအပ်သော အဖန်ဖန် အလေ့အလာပြုအပ်သော (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ကို ရခြင်းငှါဖြစ်သော သမာဓိဘာဝနာသည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ပွါးစေအပ်သော အဖန်ဖန် အလေ့အလာပြုအပ်သော သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံစေခြင်းငှါဖြစ်သော သမာဓိဘာဝနာသည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ပွါးစေအပ်သော အဖန်ဖန် အလေ့အလာပြုအပ်သော အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းငှါဖြစ်သော သမာဓိဘာဝနာသည် ရှိ၏။ (ဤလေးပါးတို့တည်း)။

ငါ့သျှင်တို့ ပွါးစေအပ်သော အဖန်ဖန် အလေ့အလာပြုအပ်သော ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌ ချမ်းသာစွာ နေခြင်းငှါ ဖြစ်သော သမာဓိဘာဝနာသည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ နှင့် တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’နှင့် တကွဖြစ်သော ‘နီဝရဏ’ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’၊ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ပ။ ငါ့သျှင်တို့ ပွါးစေအပ်သော အဖန်ဖန် အလေ့အလာ ပြုအပ်သော ဤသမာဓိ ဘာဝနာသည် ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌ ချမ်းသာစွာ နေခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ (ဤသည်ပင်တည်း)။ (၅-၁)

ငါ့သျှင်တို့ ပွါးစေအပ်သော အဖန်ဖန် အလေ့အလာပြုအပ်သော (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ကို ရခြင်းငှါ ဖြစ်သော သမာဓိဘာဝနာသည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ (သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် အလင်း ရောင်အမှတ်ကို နှလုံးသွင်း၏၊ နေ့ဟူသော အမှတ်ကို အဓိဋ္ဌာန်ပြု၏၊ နေ့ကဲ့သို့ ညဉ့်ကို ညဉ့်ကဲ့သို့ နေ့ကို နှလုံးသွင်း၏၊ ဤသို့ အပိတ်အပင်မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် မြေးယှက်ခြင်းမရှိသော စိတ်ဖြင့် အရောင်အလင်းရှိသော စိတ်ကို ပွါးများ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ပွါးစေအပ်သော အဖန်ဖန် အလေ့အလာ ပြုအပ်သော ဤသမာဓိဘာဝနာသည် (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ကို ရခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ (ဤသည် ပင်တည်း)။ (၅-၂)

ငါ့သျှင်တို့ ပွါးစေအပ်သော အဖန်ဖန် အလေ့အလာပြုအပ်သော သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းငှါ ဖြစ်သော သမာဓိဘာဝနာသည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ (သာသနာတော်)၌ ရဟန်းအား ဝေဒနာ

တို့သည် ထင်ရှားကုန်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏၊ ထင်ရှားကုန်သည်ဖြစ်၍ ထင်ကုန်၏၊ ထင်ရှားကုန်သည်ဖြစ်၍ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ သညာတို့သည် ထင်ရှားကုန်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏၊ ထင်ရှားကုန်သည် ဖြစ်၍ ထင်ကုန်၏၊ ထင်ရှားကုန်သည်ဖြစ်၍ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ဝိတက်တို့သည် ထင်ရှား ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏၊ ထင်ရှားကုန်သည် ဖြစ်၍ ထင်ကုန်၏၊ ထင်ရှားကုန်သည်ဖြစ်၍ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ပွါးစေအပ်သော အဖန်ဖန် အလေ့အလာပြုအပ်သော ဤသမာဓိဘာဝနာသည် သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ (ဤသည် ပင်တည်း)။ (၅-၃)

ငါ့သျှင်တို့ ပွါးစေအပ်သော အဖန်ဖန် အလေ့အလာပြုအပ်သော အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းငှါ ဖြစ်သော သမာဓိဘာဝနာသည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ (သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ အဖြစ်အပျက်ကို ရှု၍ နေ၏၊ ရုပ်သည် ဤသို့ သဘောရှိ၏၊ ရုပ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည် ဤသို့ သဘောရှိ၏၊ ရုပ်၏ ချုပ်ခြင်းသည် ဤသို့ သဘောရှိ၏၊ ဝေဒနာသည် ဤသို့ သဘောရှိ၏၊ သညာသည် ဤသို့ သဘောရှိ၏၊ သင်္ခါရတို့သည် ဤသို့ သဘောရှိကုန်၏၊ ဝိညာဉ်သည် ဤသို့ သဘောရှိ၏၊ ဝိညာဉ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည် ဤသို့ သဘောရှိ၏၊ ဝိညာဉ်၏ ချုပ်ခြင်းသည် ဤသို့ သဘော ရှိ၏ဟု (ရှု၍ နေ၏)။ ငါ့သျှင်တို့ ပွါးစေအပ်သော အဖန်ဖန် အလေ့အလာပြုအပ်သော ဤသမာဓိ ဘာဝနာသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ (ဤသည် ပင်တည်း)။ (၅-၄)

၃၀၈။ အပ္ပမညာတို့သည် လေးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် ချမ်းသာစေလိုခြင်း 'မေတ္တာ' နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာအရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါ အားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည်မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်ခြင်း မရှိသော မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။

သနားခြင်း 'ကရုဏာ' နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ ဝမ်းမြောက်ခြင်း 'မုဒိတာ' နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ လျစ်လျူရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ' နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသောအရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူနှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာအရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့်အတူပြု၍ သတ္တဝါ အားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောက ကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည်မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်ခြင်း မရှိသော လျစ်လျူရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ' နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ (ဤလေးပါး တို့တည်း)။ (၆)

အာရုပ္ပတို့သည် လေးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ (သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် ရူပသညာတို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ ပဋိဃသညာတို့ လုံးဝ ချုပ်သည့်ပြင် နာနတ္တသညာတို့ကို လုံးဝ နှလုံးမသွင်းမူ၍ "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတနပြဟ္မာ့ဘုံသို့ ရောက်၍ နေ၏။

အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ "ဝိညာဉ်သည် အဆုံမရှိ" ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတနပြဟ္မာ့ဘုံသို့ ရောက်၍ နေ၏။

ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "တစ်စုံတစ်ခုမျှမရှိ"ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကိဉ္စညာယတန ပြဟ္မာ့ဘုံသို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "ဤဝိညာဉ်သည် ငြိမ်သက်၏၊ ဤဝိညာဉ်သည် မွန်မြတ်၏"ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) နေဝသညာနာသညာယတန ဘုံသို့ ရောက်၍ နေ၏။ (ဤလေးပါး တို့တည်း)။ (၇)

မှီရာတို့သည် လေးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ (သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်၍ မှီဝဲသင့်သော အရာကို မှီဝဲ၏၊ ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်၍ သည်းခံသင့်သော အရာကို သည်းခံ၏၊ ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ရှောင်ကြဉ်သင့်သော အရာကို ရှောင်ကြဉ်၏။ ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ပယ်ဖျောက်သင့်သော အရာကို ပယ်ဖျောက်၏။ (ဤလေးပါး တို့တည်း)။ (၈)

၃၀၉။ အရိယဝံသတရားတို့သည် လေးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ (သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် ရရသမျှသော သင်္ကန်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ရရသမျှသော သင်္ကန်းဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းလေ့ရှိ၏၊ သင်္ကန်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မလျောက်ပတ်သော မသင့်လျော်သော ရှာမှီးခြင်းသို့လည်း မရောက်၊ သင်္ကန်းမရခြင်းကြောင့်လည်း မတုန်လှုပ်၊ သင်္ကန်းရခြင်းကြောင့်လည်း ကပ်ငြိသောစိတ် မရှိ၊ တွေဝေသော စိတ် မရှိ၊ တွယ်တာသော စိတ်မရှိ၊ အပြစ်ကို ရှုလေ့ရှိ၏၊ (တဏှာမှ) ထွက်မြောက်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ သုံးဆောင်၏၊ ထိုရရသမျှသော သင်္ကန်းဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်းကြောင့် မိမိကိုယ်ကိုလည်း မချီးမြှောက်၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မရှုတ်ချ၊ ထိုရရသမျှသော သင်္ကန်းဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၌ အကြင်ရဟန်းသည် လိမ္မာ၏၊ ပျင်းရိခြင်း မရှိ ပညာအဆင်အခြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့သော ရဟန်းကို ရှေး၌ဖြစ်သော အမြတ်ဟူ၍ သိအပ်သော အရိယဝံသတရား၌ တည်သော ရဟန်း ဟု ဆိုအပ်၏။ (၉-၁)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ရရသမျှသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ရရသမျှသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းလေ့ရှိ၏၊ ဆွမ်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မလျောက်ပတ်သော မသင့်လျော်သော ရှာမှီးခြင်းသို့လည်း မရောက်၊ ဆွမ်းမရခြင်းကြောင့်လည်း မတုန်လှုပ်၊ ဆွမ်းရခြင်းကြောင့်လည်း ကပ်ငြိသောစိတ် မရှိ၊ တွေဝေသောစိတ် မရှိ၊ တွယ်တာသောစိတ် မရှိ၊ အပြစ်ကို ရှုလေ့ရှိ၏၊ (တဏှာမှ) ထွက်မြောက်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင်၏၊ ထိုရရသမျှသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်းကြောင့် မိမိကိုယ်ကိုလည်း မချီးမြှောက်၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မရှုတ်ချ၊ ထိုရရသမျှသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၌ အကြင် ရဟန်းသည် လိမ္မာ၏၊ ပျင်းရိခြင်း မရှိ၊ ပညာ အဆင်အခြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့သော ရဟန်းကို ရှေး၌ဖြစ်သော အမြတ်ဟူ၍ သိအပ်သော အရိယဝံသတရား၌ တည်သော ရဟန်း ဟု ဆိုအပ်၏။ (၉-၂)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ရရသမျှသော ကျောင်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ရရသမျှသော ကျောင်းဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းလေ့ရှိ၏၊ ကျောင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မလျောက်ပတ်သော မသင့်လျော်သော ရှာမှီးခြင်းသို့လည်း မရောက်၊ ကျောင်းမရခြင်းကြောင့်လည်း မတုန်လှုပ်၊ ကျောင်းရခြင်းကြောင့်လည်း ကပ်ငြိသောစိတ် မရှိ၊ တွေဝေသောစိတ် မရှိ၊ တွယ်တာသောစိတ် မရှိ၊ အပြစ်ကို ရှုလေ့ရှိ၏၊ (တဏှာမှ) ထွက်မြောက်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင်၏၊ ထိုရရသမျှသော ကျောင်းဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်းကြောင့် မိမိကိုယ်ကိုလည်း မချီးမြှောက်၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မရှုတ်ချ၊ ထိုရရသမျှသော ကျောင်းဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၌ အကြင်ရဟန်းသည် လိမ္မာ၏၊ ပျင်းရိခြင်း မရှိ၊ ပညာအဆင် အခြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊

ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့သော ရဟန်းကို ရှေး၌ဖြစ်သော အမြတ်ဟူ၍ သိအပ်သော အရိယဝံသတရား၌ တည်သော ရဟန်း ဟု ဆိုအပ်၏။ (၉-၃)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ပယ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏၊ ပယ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏၊ ဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်၏၊ ဘာဝနာ၌ ပျော်ပိုက်၏၊ ထိုပယ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပယ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဘာဝနာ၌ ပျော်ပိုက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း မိမိကိုယ်ကိုလည်း မချီးမြှောက်၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မရှုတ်ချ၊ ထို

ဘာဝနာပွါးများခြင်း၌ အကြင်ရဟန်းသည် လိမ္မာ၏၊ ပျင်းရိခြင်း မရှိ၊ ပညာအဆင်အခြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့သော ရဟန်းကို ရှေး၌ဖြစ်သော အမြတ်ဟူ၍ သိအပ်သော အရိယဝံသတရား၌ တည်သော ရဟန်း ဟု ဆိုအပ်၏။ (၉-၄)

၃၁၀။ ဝီရိယကို အားထုတ်ခြင်းပဓာနတရားတို့သည် စက္ခုန္ဒြေစသည်ကို စောင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဖြစ်သော ဝီရိယ 'သံဝရပဓာန'၊ ကာမဝိတက်စသည်ကို ပယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြစ်သော ဝီရိယ 'ပဟာန ပဓာန'၊ ဗောဇ္ဈင်စသည်ကို ပွါးစေသော ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြစ်သော ဝီရိယ 'ဘာဝနာပဓာန'၊ သမာဓိနိမိတ်ကို စောင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဖြစ်သော ဝီရိယ 'အနုရက္ခဏာပဓာန' အားဖြင့် လေးပါးတို့တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ စက္ခုန္ဒြေစသည်ကို စောင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြစ်သော ဝီရိယ'သံဝရပဓာန' သည် အဘယ် နည်း ဟူမူ-

ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်း 'ရူပါရုံ' ကို မြင်သော် (မိန်းမ ယောကျ်ားစသော) သဏ္ဌာန်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (လက်ခြေစသောအင်္ဂါ ပြုံးဟန်ရယ်ဟန်စသော အမူ အရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (အကယ်၍) စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲနေလျှင် ယင်း (စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်းဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံး မသာယာ ခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုမစောင့်စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန် ရာ၏။ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) ထိုစက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်း၏၊ စက္ခုန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။

နားဖြင့် အသံ 'သဒ္ဒါရုံ' ကို ကြားသော် -

နှာဖြင့် အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' ကို နမ်းသော် -

လျှာဖြင့် အရသာ 'ရသာရုံ' ကို လျက်သော် -

ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' ကို ထိသော် -

စိတ်ဖြင့် သဘော တရား 'ဓမ္မာရုံ' ကို သိသော် (မိန်းမယောကျ်ားစသော) သဏ္ဌာန်နိမိတ်ကို စွဲယူ လေ့မရှိ၊ (လက်ခြေစသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန်စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူ လေ့မရှိ၊ (အကယ်၍) မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲနေလျှင် ယင်း (မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်း ဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာယာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရား တို့သည် ထိုမစောင့်စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏။ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) ထိုမနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်း၏၊ မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက် ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသဘောတရားကို စက္ခုန္ဒြေစသည်ကို စောင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြစ်သော ဝီရိယ 'သံဝရ ပဓာန' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၁၀-၁)

ငါ့သျှင်တို့ ကာမဝိတက်စသည်ကို ပယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြစ်သော ဝီရိယ 'ပဟာနပဓာန' သည် အဘယ်နည်း ဟူမူ-

ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပြီးသော ကာမဝိတက်ကို လက်မခံ၊ စွန့်၏၊ ပယ် ဖျောက်၏၊ ကင်းအောင် ပြု၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော ဗျာပါဒဝိတက်ကို။ပ။ ဖြစ်ပြီးသော ဝိဟာသာဝိတက်ကို။ပ။ ဖြစ်ကုန်ဖြစ်ကုန်ပြီးသော မကောင်းမှုအကုသိုလ်တရားတို့ကို လက် မခံ၊ စွန့်၏၊ ပယ်ဖျောက်၏၊ ကင်းအောင် ပြု၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသဘောတရားကို ကာမဝိတက်စသည်ကို ပယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြစ်သော ဝီရိယ 'ပဟာနပဓာန' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၁၀-၂)

ငါ့သျှင်တို့ ဗောဇ္ဈင်စသည်ကို ပွါးစေသောပုဂ္ဂိုလ်အားဖြစ်သော ဝီရိယ 'ဘာဝနာပဓာန' သည် အဘယ်နည်း ဟူမူ -

ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဆိတ်ငြိမ်ရာကို မှီ၍ဖြစ်သော၊ ရာဂကင်းရာကို မှီ၍ဖြစ်သော၊ ရာဂချုပ်ရာကို မှီ၍ဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သော မဂ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော အောက်မေ့မှု 'သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်' ကို ပွါးများ၏။ မဂ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော ပညာ 'ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်' ကို ပွါးများ၏။ မဂ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော လုံ့လ 'ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်' ကို ပွါးများ၏။ မဂ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်' ကို ပွါးများ၏။ မဂ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော ငြိမ်းအေးမှု 'ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်'ကို ပွါးများ၏။ မဂ်၏ အကြောင်း ဖြစ်သော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်' ကို ပွါးများ၏။ ဆိတ်ငြိမ်ရာကို မှီ၍ဖြစ်သော၊ ရာဂကင်းရာကို မှီ၍ဖြစ်သော၊ ရာဂချုပ်ရာကို မှီ၍ဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သော မဂ်၏ အကြောင်း ဖြစ်သော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင် 'ကို ပွါးများ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသဘောတရားကို ဗောဇ္ဈ င်စသည်ကို ပွါးစေသော ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြစ်သော ဝီရိယ 'ဘာဝနာပဓာန' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၁၀-၃)

ငါ့သျှင်တို့ သမာဓိနိမိတ်ကို စောင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြစ်သော ဝီရိယ 'အနုရက္ခဏာပဓာန' သည် အဘယ်နည်း ဟူမူ-

ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အရိုးစုအကောင်ပုပ်ဟု အမှတ်ရှိသော၊ ပိုးလောက် ပြည့်သော အကောင်ပုပ်ဟု အမှတ်ရှိသော၊ ညိုညိုမဲမဲအကောင်ပုပ်ဟု အမှတ်ရှိသော၊ နှစ်ဖြာထက်ပိုင်း ပြတ် နေသည့် စက်ဆုပ်ဖွယ် အကောင်ပုပ်ဟု အမှတ်ရှိသော၊ ဖူးဖူးယောင်သော အကောင်ပုပ်ဟု အမှတ် ရှိသော ရအပ်ပြီးဖြစ်သော သမာဓိနိမိတ်ကို စောင့်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသဘောတရားကို သမာဓိနိမိတ်ကို စောင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြစ်သော ဝီရိယ 'အနုရက္ခဏာပဓာန' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (၁၀-၄)

ဉာဏ်တို့သည် သစ္စာလေးပါး၌ သိသော ဓမ္မဉာဏ်၊ ဓမ္မဉာဏ်သို့ အစဉ်လိုက်သော အန္ဝယဉာဏ်၊ သူတစ်ပါးတို့ စိတ်ကို ပိုင်းခြားသိသော ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်၊ သမ္မုတိပညတ်၌ သိသော ဉာဏ်အားဖြင့် လေး ပါးတို့ တည်း။ (၁၁)

ထိုမှတစ်ပါးလည်း ဉာဏ်တို့သည် ဆင်းရဲကို သိသော ဉာဏ်၊ ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်းကို သိသော ဉာဏ်၊ဆင်းရဲချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို သိသောဉာဏ်၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိသော ဉာဏ်အားဖြင့် လေးပါးတို့ တည်း။ (၁၂)

၃၁၁။ သောတာပတ္တိမဂ်ရခြင်း အကြောင်း 'အင်္ဂါ' တို့သည် သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲခြင်း၊ သူတော် ကောင်းတရားကို ကြားနာခြင်း၊ အသင့်အတင့်နှလုံးသွင်းခြင်း၊ လောကုတ္တရာနှင့်လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းအားဖြင့် လေးပါးတို့တည်း။ (၁၃)

သောတာပန်၏ အင်္ဂါတို့သည် လေးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာသာဝက သည် မြတ်စွာဘုရား၌ ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့မြင်၍ (တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသော) ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ "ထို မြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'အရဟံ' မည်တော်မူ ပါပေ၏၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ' မည်တော်မူပါပေ၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န' မည်တော်မူပါပေ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူ

တတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သုဂတ' မည်တော်မူပါပေ၏၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'လောကဝိဒူ' မည်တော်မူပါပေ၏၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ' မည်တော်မူပါပေ၏၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ' မည်တော်မူပါပေ၏၊ (သစ္စာလေးပါးတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဗုဒ္ဓ' မည်တော်မူပါပေ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဘဂဝါ' မည်တော်မူပါပေ၏" ဟု (ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့မြင်၍ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသော ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏)။

တရားတော်၌ ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့မြင်၍ (တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသော) ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ "မြတ်စွာဘုရားဟောသော တရားတော်သည် ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော်ပါ ပေတည်း၊ ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးတတ်သော တရားတော်ပါ ပေတည်း၊ 'လာလှည့်၊ ရှုလှည့်' ဟု ပြထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ (မိမိကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌) ဆောင်ယူထား ထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါ ပေတည်း" ဟု (ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့မြင်၍ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသော ကြည်ညို ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏)။

သံဃာတော်၌ ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့မြင်၍ (တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသော) ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ "မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား 'သာဝက' သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား 'သာဝက' သံဃာတော်သည် ဖြောင့်မတ်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား 'သာဝက' သံဃာတော်သည် မှန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား 'သာဝက' သံဃာတော်သည် လျော်ကန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ အစုံအားဖြင့် လေးစုံ, ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ရှစ်ယောက်အရေအတွက်ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား 'သာဝက' သံဃာတော်သည် (အရပ်ဝေး မှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန် တော်မူပါပေ၏၊ ဧည့်သည်အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန် တော်မူပါပေ၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူ ကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်တော်မူပါပေ၏" ဟု (ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့မြင်၍ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသော ကြည်ညိုခြင်း နှင့် ပြည့်စုံ၏)။

တဏှာကျွန်အဖြစ်မှ ကျွတ်လွတ်စေတတ်ကုန်သော၊ ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော၊ (မှားယွင်းစွာ) မသုံးသပ်အပ်ကုန်သော၊ သမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော၊ မကျိုး မပေါက် မပြောက် မကျားကုန်သော အရိယာတို့ မြတ်နိုးအပ်သော သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ (ဤလေးပါးတို့တည်း)။ (၁၄)

ရဟန်း၏ အကျိုးတို့သည် သောတာပတ္တိဖိုလ်၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်၊ အနာဂါမိဖိုလ်၊ အရဟတ္တဖိုလ် အားဖြင့် လေးပါးတို့တည်း။ (၁၅)

ဓာတ်တို့သည် ပထဝီဓာတ်၊ အာပေါဓာတ်၊ တေဇောဓာတ်၊ ဝါယောဓာတ်အားဖြင့် လေးပါးတို့ တည်း။ (၁၆)

အာဟာရတို့သည် ကြမ်းတမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော နူးညံ့သည်လည်း ဖြစ်သော အလုံးအခဲ ပြုအပ်သော အာဟာရ၊ နှစ်ခုမြောက်သော ဖဿာဟာရ၊ သုံးခုမြောက်သော မနောသဉ္စေတနာဟာရ၊ လေးခု မြောက်သော ဝိညာဏာဟာရအားဖြင့် လေးပါးတို့ တည်း။ (၁၇)

ဝိညာဏဋ္ဌိတိတို့သည် လေးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ရုပ်လျှင် မှီရာရှိသည်လည်း ဖြစ်သော ရုပ်လျှင် အထောက်အပံ့ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော ရုပ်လျှင် တည်ရာရှိသည်လည်းဖြစ်သော (အဘိသင်္ခါရ) ဝိညာဉ် သည် တည်ဆဲဖြစ်၍ တည်၏၊ တဏှာ တည်းဟူသော ရေသွန်းဖျန်းအပ်သည်ဖြစ်၍ ကြီးပွါးစည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဝေဒနာလျှင် မှီရာရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ငါ့သျှင်တို့ သညာလျှင်

မှီရာရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ငါ့သျှင်တို့ သင်္ခါရလျှင် မှီရာရှိသည်လည်းဖြစ်သော သင်္ခါရလျှင် အထောက်အပံ့ ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော သင်္ခါရလျှင် တည်ရာရှိသည်လည်းဖြစ်သော ဝိညာဉ်သည် တည်ဆဲ ဖြစ်၍ တည်၏၊ တဏှာတည်းဟူသော ရေသွန်းဖျန်းအပ်သည် ဖြစ်၍ ကြီးပွါးစည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်၏၊ (ဤလေးပါး တို့တည်း)။ (၁၈)

မလားအပ်သည်သို့ လားခြင်းတို့သည် လေးပါးတို့တည်း။ ချစ်သောအားဖြင့် မလားအပ်သည်သို့ လား၏၊ မုန်းသောအားဖြင့် မလားအပ်သည်သို့ လား၏၊ မသိသောအားဖြင့် မလားအပ်သည်သို့ လား၏၊ ကြောက်သော အားဖြင့် မလားအပ်သည်သို့ လား၏၊ (ဤလေးပါးတို့တည်း)။ (၁၉)

တဏှာ၏ ဖြစ်ခြင်းတို့သည် လေးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ သင်္ကန်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ရဟန်းအား တဏှာသည် ဖြစ်ဆဲဖြစ်၍ ဖြစ်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဆွမ်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ရဟန်းအား တဏှာသည် ဖြစ်ဆဲဖြစ်၍ ဖြစ်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ကျောင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ရဟန်းအား တဏှာသည် ဖြစ်ဆဲဖြစ်၍ ဖြစ်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ မြတ်ကုန် အထူးသဖြင့် မြတ်ကုန်သော ဆီ ပျား တင်လဲစသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ရဟန်းအား တဏှာသည် ဖြစ်ဆဲဖြစ်၍ ဖြစ်၏၊ (ဤလေးပါး တို့တည်း)။ (၂၀)

အကျင့်တို့သည် နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော ဆင်းရဲသော အကျင့်၊ လျင်သော အသိဉာဏ်ရှိသော ဆင်းရဲသော အကျင့်၊ နှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော ချမ်းသာသော အကျင့်၊ လျင်သော အသိဉာဏ် ရှိသော ချမ်းသာသော အကျင့်အားဖြင့် လေးပါးတို့ တည်း။ (၂၁)

ထိုမှတစ်ပါးလည်း အကျင့်တို့သည် (အချမ်း အပူစသည်ကို) သည်းမခံနိုင်သော အကျင့်၊ (အချမ်း အပူ စသည်ကို) သည်းခံနိုင်သော အကျင့်၊ ကိလေ္လသာကို ဆုံးမသော အကျင့်၊ ကာမဝိတက်စသည်ကို ငြိမ်းစေသော အကျင့်အားဖြင့် လေးပါးတို့ တည်း။ (၂၂)

တရားအစုတို့သည် အလောဘဟူသော တရားအစု၊ အဒေါသဟူသော တရားအစု၊ သမ္မာသတိ ဟူသော တရားအစု၊ သမ္မာသမာဓိ ဟူသော တရားအစုအားဖြင့် လေးပါးတို့ တည်း။ (၂၃)

တရားကို ဆောက်တည်ခြင်းတို့သည် လေးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ယခု ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ဆင်းရဲသော နောင်အခါ၌လည်း ဆင်းရဲသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော တရားကို ဆောက်တည်ခြင်းသည် ရှိ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ယခုပစ္စုပ္ပန်၌ ဆင်းရဲသော နောင်အခါ၌ ချမ်းသာကျိုးကို ပေးတတ်သော တရားကို ဆောက်တည်ခြင်းသည် ရှိ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ယခုပစ္စုပ္ပန်၌ ချမ်းသာသော နောင်အခါ၌ ဆင်းရဲကျိုးကို ပေးတတ်သော တရားကို ဆောက်တည်ခြင်းသည် ရှိ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ယခုပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ချမ်းသာသော နောင်အခါ၌လည်း ချမ်းသာကျိုးကို ပေးတတ်သော တရားကို ဆောက်တည်ခြင်းသည် ရှိ၏၊ (ဤလေးပါး တို့တည်း)။ (၂၄)

တရားဂုဏ် 'ဓမ္မက္ခန္ဓာ' တို့သည် သီလဂုဏ် 'သီလက္ခန္ဓ'၊ သမာဓိဂုဏ် 'သမာဓိက္ခန္ဓ'၊ ပညာဂုဏ် 'ပညာက္ခန္ဓ'၊ ဝိမုတ္တိဂုဏ် 'ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓ' အားဖြင့် လေးပါးတို့ တည်း။ (၂၅)

ဗိုလ်တို့သည် အားထုတ်ခြင်း 'ဝီရိယ' ဗိုလ်၊ အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ'ဗိုလ်၊ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ဗိုလ်၊ အပြားအားဖြင့် သိခြင်း 'ပညာ'ဗိုလ်အားဖြင့် လေးပါးတို့ တည်း။ (၂၆)

အဓိဋ္ဌာန် 'တည်ရာ' တို့သည် ပညာသာလျှင် အဓိဋ္ဌာန် 'တည်ရာ'၊ သစ္စာသာလျှင် အဓိဋ္ဌာန် 'တည်ရာ'၊ စွန့်ကြဲခြင်းသာလျှင် အဓိဋ္ဌာန် 'တည်ရာ'၊ ကိလေသာငြိမ်းခြင်းသာလျှင် အဓိဋ္ဌာန် 'တည်ရာ' အားဖြင့် လေးပါး တို့တည်း။ (၂၇)

၃၁၂။ ပြဿနာဖြေခြင်းတို့သည် စင်စစ်ဖြေအပ်သော ပြဿနာ၊ တစ်ဖန်မေး၍ ဖြေအပ်သော ပြဿနာ၊ အကျယ်ဝေဖန်၍ ဖြေအပ်သော ပြဿနာ၊ မေးသည်ကို မဖြေဘဲထား၍ ဖြေအပ်သော ပြဿနာအားဖြင့် လေးပါးတို့တည်း။ (၂၈)

ကံတို့သည် လေးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ မည်း၍ မည်းသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော ကံသည် ရှိ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဖြူ၍ ဖြူသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော ကံသည် ရှိ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ အမည်း အဖြူ နှစ်မျိုးရော၍ အမည်း အဖြူ နှစ်မျိုးရောသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော ကံသည် ရှိ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ အမည်းလည်း မဟုတ်, အဖြူလည်း မဟုတ်၍ အမည်းလည်း မဟုတ်, အဖြူလည်း မဟုတ်သော အကျိုးကို ပေးတတ်သော ကံသည် ရှိ၏၊ ထိုကံသည် ကံကုန်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏၊ (ဤလေးပါးတို့တည်း)။ (၂၉)

မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တရားတို့သည် လေးပါးတို့တည်း။ ရှေး၌ နေဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်၏၊ သတ္တဝါတို့၏ စုတိ ပဋိသန္ဓေကို ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်၏၊ ဝိမောက္ခရှစ်ပါးတို့ကို နာမကာယဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်၏၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို အရဟတ္တဖိုလ်ပညာဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်၏၊ (ဤလေးပါးတို့တည်း)။ (၃၀)

နစ်မွန်းတတ်သော ဩဃတို့သည် ကာမောဃ၊ ဘဝေါဃ၊ ဒိဋ္ဌောဃ၊ အဝိဇ္ဇောဃအားဖြင့် လေးပါးတို့ တည်း။ (၃၁)

(ဝဋ်၌) ယှဉ်ခြင်း 'ယောဂ' တို့သည် ကာမယောဂ၊ ဘဝယောဂ၊ ဒိဋ္ဌိယောဂ၊ အဝိဇ္ဇာယောဂအားဖြင့် လေးပါးတို့ တည်း။ (၃၂)

မယှဉ်ခြင်းတို့သည် ကာမယောဂနှင့် မယှဉ်ခြင်း၊ ဘဝယောဂနှင့် မယှဉ်ခြင်း၊ ဒိဋ္ဌိယောဂနှင့် မယှဉ်ခြင်း၊ အဝိဇ္ဇာယောဂနှင့် မယှဉ်ခြင်းအားဖြင့် လေးပါးတို့ တည်း။ (၃၃)

(ဝဋ်၌) ထုံးဖွဲ့တတ်သော ဂန္ထတို့သည် အဘိဇ္ဈာ ကာယဂန္ထ၊ ဗျာပါဒကာယဂန္ထ၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသ ကာယဂန္ထ၊ ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသကာယဂန္ထအားဖြင့် လေးပါးတို့ တည်း။ (၃၄)

ဥပါဒါန်တို့သည် ကာမုပါဒါန်၊ ဒိဋ္ဌုပါဒါန်၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါန်၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန်အားဖြင့် လေးပါးတို့ တည်း။ (၃၅)

ပဋိသန္ဓေတို့သည် အဥ၌ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ၊ သားအိမ်၌ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ၊ အညှိ၌ ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ၊ ထင်ရှားစွာ အလိုလို ကျရောက်သကဲ့သို့ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် လေးပါးတို့ တည်း။ (၃၆)

အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ ကိန်းအောင်းခြင်းတို့သည် လေးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ပညာအသိ မရှိမူ၍ အမိဝမ်းသို့ သက်၏၊ ပညာအသိ မရှိမူ၍ အမိဝမ်း၌ တည်၏၊ ပညာ အသိ မရှိမူ၍ အမိဝမ်းမှ ထွက်၏။ ဤကား ရှေးဦးစွာသော အမိဝမ်းသို့ သက်ခြင်း တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ပညာအသိရှိလျက် အမိဝမ်းသို့ သက်၏၊ ပညာအသိမရှိဘဲ အမိဝမ်း၌ တည်၏၊ ပညာအသိမရှိဘဲ အမိဝမ်းမှ ထွက်၏။ ဤကား နှစ်ခုမြောက် အမိဝမ်းသို့ သက်ခြင်း တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ပညာအသိရှိလျက် အမိဝမ်းသို့ သက်၏၊ ပညာအသိရှိလျက် အမိဝမ်း၌ တည်၏၊ ပညာအသိမရှိဘဲ အမိဝမ်းမှ ထွက်၏။ ဤကား သုံးခုမြောက် အမိဝမ်းသို့ သက်ခြင်း တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ပညာအသိရှိလျက် အမိဝမ်းသို့ သက်၏၊ ပညာအသိရှိလျက် အမိဝမ်း၌ တည်၏၊ ပညာအသိရှိလျက် အမိဝမ်းမှ ထွက်၏။ ဤကား လေးခုမြောက် အမိဝမ်းသို့ သက်ခြင်း တည်း။ (၃၇)

ဘဝသစ်ကို ရခြင်းတို့သည် လေးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အတ္တဘောကို ရခြင်း၌ မိမိစေတနာသည် သာလျှင် ဖြစ်၏၊ သူတစ်ပါးစေတနာသည် မဖြစ်၊ ထိုအတ္တဘောကို ရခြင်းသည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အတ္တဘောကို ရခြင်း၌ သူတစ်ပါးစေတနာသည်သာလျှင် ဖြစ်၏၊ မိမိ၏ စေတနာသည် မဖြစ်၊ ထိုအတ္တဘောကို ရခြင်းသည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အတ္တဘောကို ရခြင်း၌ မိမိစေတနာသည်လည်း ဖြစ်၏၊ သူတစ်ပါးစေတနာသည်လည်း ဖြစ်၏၊ ထိုအတ္တဘောကို ရခြင်းသည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အတ္တဘောကို ရခြင်း၌ မိမိစေတနာသည်လည်း မဖြစ်၊ သူတစ်ပါးစေတနာသည်လည်း မဖြစ်၊ ထိုအတ္တဘောကို ရခြင်းသည် ရှိ၏၊ (ဤလေးပါးတို့တည်း)။ (၃၈)

၃၁၃။ အလှူ၏ စင်ကြယ်ခြင်းတို့သည် လေးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အလှူသည် ဒါယကာကြောင့် စင်ကြယ်၏၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့် မစင်ကြယ်၊ ထိုအလှူသည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင် အလှူသည် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့် စင်ကြယ်၏၊ ဒါယကာကြောင့် မစင်ကြယ်၊ ထိုအလှူသည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင် အလှူသည် ဒါယကာကြောင့်လည်း မစင်ကြယ်၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့်လည်း မစင်ကြယ်၊ ထိုအလှူသည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင် အလှူသည် ဒါယကာကြောင့်လည်း စင်ကြယ်၏၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့်လည်း စင်ကြယ်၏၊ ထိုအလှူသည် ရှိ၏၊ (ဤလေးပါးတို့တည်း)။ (၃၉)

အဆွေခင်ပွန်းရခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည် ပေးကမ်းခြင်း၊ ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ဆိုခြင်း၊ အကျိုးကို ကျင့်ခြင်း၊ မိမိနှင့် ကိုယ်တူပြုခြင်းအားဖြင့် လေးပါးတို့ တည်း။ (၄၀)

အရိယာမဟုတ်သူတို့၏ စကားတို့သည် မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်း၊ ကုန်းတိုက်စကားကို ပြောဆိုခြင်း၊ အကျိုးမဲ့စကားကို ပြောခြင်း၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောခြင်းအားဖြင့် လေးပါးတို့ တည်း။ (၄၁)

အရိယာတို့၏ စကားတို့သည် မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကုန်းတိုက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ အကျိုးမဲ့စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းအားဖြင့် လေးပါး တို့တည်း။ (၄၂)

ထို့ပြင်လည်း အရိယာမဟုတ်သူတို့၏ စကားတို့သည် မမြင်ဘဲ မြင်၏ဟု ပြောခြင်း၊ မကြားဘဲ ကြား၏ဟု ပြောခြင်း၊ မတွေ့ဘဲ တွေ့၏ဟု ပြောခြင်း၊ မသိဘဲ သိ၏ဟု ပြောခြင်းအားဖြင့် လေးပါးတို့ တည်း။ (၄၃)

ထို့ပြင်လည်း အရိယာတို့၏ စကားတို့သည် မမြင်သော အရာ၌ မမြင်ဟု ပြောခြင်း၊ မကြားသော အရာ၌ မကြားဟု ပြောခြင်း၊ မတွေ့သော အရာ၌ မတွေ့ဟု ပြောခြင်း၊ မသိသော အရာ၌ မသိဟု ပြောခြင်းအားဖြင့် လေးပါး တို့တည်း။ (၄၄)

ထို့ပြင်လည်း အရိယာမဟုတ်သူတို့၏ စကားတို့သည် မြင်သော အရာ၌ မမြင်ဟု ပြောခြင်း၊ ကြားသော အရာ၌ မကြားဟု ပြောခြင်း၊ တွေ့သော အရာ၌ မတွေ့ဟု ပြောခြင်း၊ သိသော အရာ၌ မသိဟု ပြောခြင်းအားဖြင့် လေးပါး တို့တည်း။ (၄၅)

ထို့ပြင်လည်း အရိယာတို့၏ စကားတို့သည် မြင်သော အရာ၌ မြင်သည်ဟု ပြောခြင်း၊ ကြားသော အရာ၌ ကြားသည်ဟု ပြောခြင်း၊ တွေ့သော အရာ၌ တွေ့သည်ဟု ပြောခြင်း၊ သိသော အရာ၌ သိသည်ဟု ပြောခြင်းအားဖြင့် လေးပါး တို့တည်း။ (၄၆)

၃၁၄။ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လေးယောက်တို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေတတ်၏၊ မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေခြင်းအလုပ်ကိုလည်း အားထုတ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သူတစ်ပါးကို ပူပန်စေတတ်၏၊ သူတစ်ပါးကို ပူပန်စေခြင်း အလုပ်ကိုလည်း အားထုတ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိကိုယ်ကိုလည်း ပူပန်စေတတ်၏၊ မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေခြင်းအလုပ်ကိုလည်း အားထုတ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပူပန်စေတတ်၏၊ သူတစ်ပါးကို ပူပန်စေခြင်းအလုပ်ကိုလည်း အားထုတ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိကိုယ်ကိုလည်း မပူပန်စေတတ်၊ မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေခြင်းအလုပ်ကိုလည်း အားမထုတ်၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မပူပန်စေတတ်၊ သူတစ်ပါးကို ပူပန်စေခြင်း အလုပ်ကိုလည်း အားမထုတ်။

မိမိကိုယ်ကိုလည်း မပူပန်စေတတ် သူတစ်ပါးကိုလည်း မပူပန်စေတတ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ပစ္စုပ္ပန် အတ္တဘော၌ တဏှာမရှိသည်ဖြစ်၍ ငြိမ်းချမ်း၏၊ ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ချမ်းသာကို ခံစားသည် ဖြစ်၍ မြတ်သောဖြစ်သော အတ္တဘောဖြင့် နေ၏၊ (ဤလေးယောက်တို့တည်း)။ (၄၇)

ထို့ပြင်လည်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လေးယောက်တို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအကျိုးငှါ ကျင့်၏၊ သူတစ်ပါးအကျိုးငှါ မကျင့်။

ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သူတစ်ပါးအကျိုးငှါ ကျင့်၏၊ မိမိအကျိုးငှါ မကျင့်။

ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ အကျိုးငှါလည်း မကျင့်၊ သူတစ်ပါးအကျိုးငှါလည်း မကျင့်။

ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအကျိုးငှါလည်း ကျင့်၏၊ သူတစ်ပါးအကျိုးငှါလည်း ကျင့်၏။ (ဤလေးယောက် တို့တည်း)။ (၄၈)

ထို့ပြင်လည်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် (ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌) ယုတ်၍ ယုတ်သော လားရာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ (ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌) ယုတ်၍ မြတ်သော လားရာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ (ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌) မြတ်၍ ယုတ်သော လားရာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ (ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌) မြတ်၍ မြတ်သော လားရာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် လေးယောက်တို့တည်း။ (၄၉)

ထို့ပြင်လည်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မတုန်မလှုပ်သော သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်း၊ ကြာပဒုမ္မာနှင့် တူသော ရဟန်း၊ ကြာပုဏ္ဍရိက်နှင့်တူသော ရဟန်း၊ ရဟန်းတို့တွင် နူးညံ့သိမ်မွေ့သော ရဟန်းအားဖြင့် လေးယောက် တို့တည်း။ (၅၀)

ငါ့သျှင်တို့ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤလေးပါးသော တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ထိုလေးပါးသော တရားတို့၌ အလုံးစုံသော သင်တို့သည် အညီအညွတ် ရွတ်ဆိုအပ်၏။၁။ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်၏။

ပဌမအခန်း ပြီး၏။

၁။ ဤအာကာရဝါကျသည် ပါဠိတော်မူရင်း၌ မရှိချေ။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - သင်္ဂီတိသုတ် ===

ပဉ္စက - တရား ငါးပါးစု

၃၁၅။ ငါ့သျှင်တို့ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်း စွာ ဟောတော်မူအပ်သော ငါးပါးသော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုငါးပါးသော တရားတို့ ၌ အလုံးစုံသော သင်တို့သည် အညီအညွတ် ရွတ်ဆိုအပ်၏။ပ။ နတ်လူတို့၏ အကျိုး စီးပွါး ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်၏။

အဘယ်ငါးပါးသော တရားတို့နည်း ဟူမူ-

ခန္ဓာတို့သည် ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာအားဖြင့် ငါးပါး တို့တည်း။ (၁)

တဏှာဥပါဒါန်၏ အာရုံရှိသော ခန္ဓာတို့သည် ရုပ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သညာဥပါဒါန က္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာအားဖြင့် ငါးပါး တို့တည်း။ (၂)

ကာမဂုဏ်တရားတို့သည် စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သော အလိုရှိအပ်သော နှစ်လိုအပ်သော မြတ်နိုးအပ်သော ကာမနှင့် စပ်သော စွဲမက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ရူပါရုံ။

သောတဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သော။ပ။ သဒ္ဒါရုံ။

ဃာနဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သော။ပ။ ဂန္ဓာရုံ။

ဇိဝှါဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သော။ပ။ ရသာရုံ။

ကာယဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သော အလိုရှိအပ်သော နှစ်လိုအပ်သော မြတ်နိုးအပ်သော ကာမနှင့် စပ်သော စွဲမက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံအားဖြင့် ငါးပါး တို့တည်း။ (၃)

လားရာ 'ဂတိ' တို့သည် နိရယဂတိ၊ တိရစ္ဆာနဂတိ၊ ပေတဂတိ၊ မနုဿဂတိ၊ ဒေဝဂတိအားဖြင့် ငါးပါး တို့တည်း။ (၄)

ဝန်တိုခြင်း 'မစ္ဆရိယ' တို့သည် နေရာ၌ ဝန်တိုခြင်း၊ အမျိုး၌ ဝန်တိုခြင်း၊ လာဘ်၌ ဝန်တိုခြင်း၊ အဆင်း၌ ဝန်တိုခြင်း၊ တရား၌ ဝန်တိုခြင်းအားဖြင့် ငါးပါး တို့တည်း။ (၅)

အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' တရားတို့သည် ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏ၊ ဗျာပါဒနီဝရဏ၊ ထိနမိဒ္ဓနီဝရဏ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စနီဝရဏ၊ ဝိစိကိစ္ဆာနီဝရဏအားဖြင့် ငါးပါး တို့တည်း။ (၆)

အောက် (ကာမဘုံ)၌ (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း)အဖို့ရှိသော သံယောဇဉ်တို့သည် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ သံယောဇဉ်၊ ဝိစိကိစ္ဆာသံယောဇဉ်၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသသံယောဇဉ်၊ ကာမစ္ဆ န္ဒသံယောဇဉ်၊ ဗျာပါဒသံယောဇဉ်အားဖြင့် ငါးပါး တို့တည်း။ (၇)

အထက် (ဗြဟ္မာ့ဘုံ)၌ (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း)အဖို့ ရှိကုန်သော သံယောဇဉ်တို့သည် ရူပရာဂသံယောဇဉ်၊ အရူပရာဂသံယောဇဉ်၊ မာနသံယောဇဉ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသံယောဇဉ်၊ အဝိဇ္ဇာသံယောဇဉ်အားဖြင့် ငါးပါး တို့တည်း။ (၈)

သိက္ခာပုဒ်တို့သည် အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကာမတို့၌ မှားသော အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ မူးယစ်မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းအားဖြင့် ငါးပါး တို့တည်း။ (၉)

၃၁၆။ ပြုခြင်းငှါ မထိုက်သော အရာတို့သည် ငါးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန္တာရဟန်းသည် သတ်လိုသော စေတနာရှိသည်ဖြစ်၍ သတ္တဝါကို အသက်မှ ချခြင်းငှါ မထိုက်၊ ရဟန္တာရဟန်းသည် မပေးသည်ကို ခိုးလိုသော စိတ်ထားဖြင့် ယူခြင်းငှါ မထိုက်၊ ရဟန္တာရဟန်းသည် မေထုန်မှီဝဲခြင်းငှါ မထိုက်၊ ရဟန္တာရဟန်းသည် သိလျက် မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောခြင်းငှါ မထိုက်၊ ရဟန္တာရဟန်းသည် ရှေးလူဖြစ်သော အခါကကဲ့သို့ ကာမဂုဏ်တို့ကို သိုမှီး၍ ခံစားခြင်းငှါ မထိုက်၊ (ဤငါးပါးတို့တည်း)။ (၁၀)

ပျက်စီးခြင်းတရားတို့သည် ဆွေမျိုးပျက်စီးခြင်း၊ စည်းစိမ်ပျက်စီးခြင်း၊ အနာရောဂါဟူသော ပျက်စီးခြင်း၊ သီလပျက်စီးခြင်း၊ အယူပျက်စီးခြင်းအားဖြင့် ငါးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ သတ္တဝါတို့သည် ဆွေမျိုး ပျက်စီးခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ စည်းစိမ်ပျက်စီးခြင်း ကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ အနာရောဂါ ဟူသော ပျက်စီးခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲ၌ မဖြစ်ကုန်။

ငါ့သျှင်တို့ သတ္တဝါတို့သည် သီလပျက်စီးခြင်း ကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ အယူပျက်စီးခြင်း ကြောင့်သော် လည်းကောင်း ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲ၌ ဖြစ်ကုန်၏။ (၁၁)

ပြည့်စုံခြင်းတရားတို့သည် ဆွေမျိုးနှင့်ပြည့်စုံခြင်း၊ စည်းစိမ်နှင့်ပြည့်စုံခြင်း၊ အနာရောဂါကင်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်း၊ အယူနှင့်ပြည့်စုံခြင်းအားဖြင့် ငါးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဆွေမျိုးနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ စည်းစိမ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အနာရောဂါကင်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ကြောင့်သော် လည်းကောင်း ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်၌ မဖြစ်ကုန်။

ငါ့သျှင်တို့ သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အယူနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်၏။ (၁၂)

ဒုသီလပုဂ္ဂိုလ်၏ သီလပျက်စီးခြင်းကြောင့် အပြစ်တို့သည် ငါးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ သီလမရှိသော သီလပျက်သော သူသည် မေ့လျော့ခြင်းကြောင့် များစွာသော စည်းစိမ်ဆုံးရှုံးခြင်းသို့ ရောက်ရ၏။ ဤကား သီလမရှိသော သူ၏ သီလပျက်ခြင်း၌ ရှေးဦးစွာသော အပြစ်ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း သီလမရှိသော သီလပျက်သော သူ၏ မကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏။ ဤကား သီလမရှိသောသူ၏ သီလပျက်ခြင်း၌ နှစ်ခုမြောက် အပြစ်ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း သီလမရှိသော သီလပျက်သော သူသည် မင်းပရိသတ် ရဟန်းပရိသတ် ပုဏ္ဏားပရိသတ် သူကြွယ်ပရိသတ် အလယ်သို့ ချဉ်းကပ်ခဲ့သော် ကြောက်ကြောက်ရွံ့ရွံ့ မျက်နှာညှိုးငယ်လျက် ချဉ်းကပ်ရ၏။ ဤကား သီလမရှိသော သူ၏ သီလပျက်ခြင်း၌ သုံးခုမြောက် အပြစ်ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း သီလမရှိသော သီလပျက်သော သူသည် တွေတွေ ဝေဝေ ဖြစ်လျက် သေရ၏။ ဤကား သီလမရှိသော သူ၏ သီလပျက်ခြင်း၌ လေးခုမြောက် အပြစ်ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း သီလမရှိသော သီလပျက်သော သူသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာ ငရဲ၌ ဖြစ်၏။ ဤကား သီလမရှိသော သူ၏ သီလပျက်ခြင်း၌ ငါးခုမြောက် အပြစ်ပေတည်း။ (၁၃)

ငါ့သျှင်တို့ သီလရှိသူ၏ သီလပြည့်စုံခြင်းကြောင့် အကျိုး 'အာနိသင်' တို့တည် ငါးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ သီလရှိသော သီလနှင့်ပြည့်စုံသော သူသည် မမေ့လျော့ခြင်းကြောင့် များစွာသော စည်းစိမ်အစုကို ရ၏။ ဤကား သီလရှိသူ၏ သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်း၌ ရှေးဦးစွာသော အကျိုး 'အာနိသင်' ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း သီလရှိသော သီလနှင့်ပြည့်စုံသော သူ၏ ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏။ ဤကား သီလရှိသော သူ၏ သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်း၌ နှစ်ခုမြောက် အကျိုး 'အာနိသင်' ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း သီလရှိသော သီလနှင့်ပြည့်စုံသော သူသည် မင်းပရိသတ်၊ ရဟန်းပရိသတ်၊ ပုဏ္ဏားပရိသတ်၊ သူကြွယ်ပရိသတ် အလယ်သို့ ချဉ်းကပ်ခဲ့သော် မကြောက်မရွံ့ မျက်နှာမညှိုးငယ်ဘဲ ချဉ်းကပ်ရ၏။ ဤကား သီလရှိသော သူ၏ သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်း၌ သုံးခုမြောက် အကျိုး 'အာနိသင်' ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း သီလရှိသော သီလနှင့်ပြည့်စုံသော သူသည် တွေဝေခြင်းမရှိဘဲ သေရ၏။ ဤကား သီလရှိသော သူ၏ သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်း၌ လေးခုမြောက် အကျိုး 'အာနိသင်' ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း သီလရှိသော သီလနှင့်ပြည့်စုံသော သူသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ ဤကား သီလရှိသော သူ၏ သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်း၌ ငါးခုမြောက် အကျိုး 'အာနိသင်' ပေတည်း။ (၁၄)

ငါ့သျှင်တို့ သူတစ်ပါးကို စောဒနာလိုသော စောဒကရဟန်းသည် တရားငါးပါးတို့ကို မိမိသန္တာန်၌ တည်စေ၍ သူတစ်ပါးကို စောဒနာအပ်၏။ လျောက်ပတ်သောအခါ၌ ဆိုအံ့၊ မလျောက်ပတ်သောအခါ၌ မဆိုအံ့၊ ဟုတ်မှန်သော ဝတ္ထုဖြင့် ဆိုအံ့၊ မဟုတ်မမှန်သော ဝတ္ထုဖြင့် မဆိုအံ့၊ သိမ်မွေ့သော စကားဖြင့် ဆိုအံ့၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားဖြင့် မဆိုအံ့၊ အကျိုးနှင့်စပ်သော စကားဖြင့် ဆိုအံ့၊ အကျိုးနှင့်မစပ်သော စကားဖြင့် မဆိုအံ့၊ မေတ္တာစိတ်ဖြင့် ဆိုအံ့၊ ဒေါသစိတ်ဖြင့် မဆိုအံ့၊ (ဤတရားငါးပါးတို့တည်း)။

ငါ့သျှင်တို့ သူတစ်ပါးကို စောဒနာလိုသော စောဒကရဟန်းသည် ဤတရားငါးပါးတို့ကို မိမိသန္တာန်၌ တည်စေ၍ သူတစ်ပါးကို စောဒနာအပ်၏။ (၁၅)

၃၁၇။ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်သော ရဟန်း၏ အင်္ဂါတို့သည် ငါးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရား ရှိ၏။ "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'အရဟံ' မည်တော်မူပါပေ၏၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ' မည်တော်မူပါပေ၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န' မည်တော်မူပါပေ၏၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သုဂတ' မည်တော်မူပါပေ၏၊ လောကကို သိတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'လောကဝိဒူ' မည်တော်မူပါပေ၏၊ ဆုံးမထိုက် သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မ သာရထိ' မည်တော်မူပါပေ၏၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ' မည်တော်မူပါပေ၏၊ (သစ္စာလေးပါးတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်း

ကြောင့်လည်း 'ဗုဒ္ဓ' မည်တော်မူပါပေ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဘဂဝါ' မည်တော်မူပါ ပေ၏" ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်၌ ယုံကြည်၏။

အနာကင်း၏၊ ရောဂါကင်း၏၊ အစာကို အညီအမျှကြေစေတတ်သည့် မအေးလွန်း မပူလွန်းသော ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ခြင်းငှါ ခံ့သော ကမ္မဇတေဇောဓာတ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။

မာန်မရှိ၊ လှည့်ပတ်ခြင်း မရှိ၊ ဆရာထံ၌လည်းကောင်း၊ ပညာရှိတို့ထံ၌လည်းကောင်း၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့ထံ၌လည်းကောင်းဟုတ်မှန်သော အတိုင်း မိမိကိုယ်ကို ထင်စွာ ပြုတတ်၏။

အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ ကုသိုလ်တရားတို့၏ ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ အားကြီးသော လုံ့လရှိ၏၊ မြဲမြံသော လုံ့လရှိ၏၊ ဝန်မချသော လုံ့လရှိ၏။

ပညာရှိ၏၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို သိစွမ်းနိုင်သော, ကိလေသာကို ဖောက်ခွဲခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော, အကြွင်းမဲ့ ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်စေတတ်သော, စင်ကြယ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ (၁၆)

၃၁၈။ သုဒ္ဓါဝါသဘုံတို့သည် အဝိဟာဘုံ၊ အတပ္ပါဘုံ၊ သုဒဿာဘုံ၊ သုဒဿီဘုံ၊ အကနိဋ္ဌာဘုံအားဖြင့် ငါးပါး တို့တည်း။ (၁၇)

အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အသက်တမ်း အလယ်ကို မလွန်မူ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော အနာဂါမ်၊

အသက်တမ်း အလယ်ကို လွန်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော အနာဂါမ်၊

အားမထုတ်ရမူ၍ ချမ်းသာစွာ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော အနာဂါမ်၊

အားထုတ်လျက် ချမ်းသာစွာ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော အနာဂါမ်၊

အထက်သံသရာအယဉ်၌သာ အကနိဋ္ဌာဘုံသို့ ရောက်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော အနာဂါမ်အားဖြင့် ငါးယောက်တို့တည်း။ (၁၈)

၃၁၉။ စိတ်၏ ငြောင့်တံသင်းတို့သည် ငါးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဘုရား၌ ယုံမှား၏၊ စူးစမ်းလျက် ပင်ပန်းခြင်းသို့ ရောက်၏၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ မယုံကြည်နိုင်။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင် ရဟန်းသည် ဘုရား၌ ယုံမှား၏၊ စူးစမ်းလျက် ပင်ပန်းခြင်းသို့ ရောက်၏၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ မယုံကြည်နိုင်၊ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် လုံ့လပြုခြင်းငှါ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းငှါ မပြတ်အားထုတ်ခြင်းငှါ ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မညွတ်၊ အကြင်ရဟန်း၏ စိတ်သည် လုံ့လပြုခြင်းငှါ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းငှါ မပြတ်အားထုတ်ခြင်းငှါ ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မညွတ်၊ (ထိုရဟန်း၏) ဤသို့ စိတ်မညွတ်ခြင်းသည် ရှေးဦးစွာသော စိတ်၏ ငြောင့်တံသင်း ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် တရားတော်၌ ယုံမှား၏၊ စူးစမ်းလျက် ပင်ပန်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ပ။ သံဃာတော်၌ ယုံမှား၏၊ စူးစမ်းလျက် ပင်ပန်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ပ။ အကျင့်သိက္ခာပုဒ်၌ ယုံမှား၏၊ စူးစမ်းလျက် ပင်ပန်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ပ။ မြတ်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ထွက်၏၊ မနှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏၊ ထိပါးသော စိတ်ရှိ၏၊ ငြောင့်တံသင်းကဲ့သို့သော စိတ်ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင် ရဟန်းသည် မြတ်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ထွက်၏၊ မနှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏၊ ထိပါးသော စိတ်ရှိ၏၊ ငြောင့်တံသင်းကဲ့သို့သော စိတ်ရှိ၏။ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် လုံ့လပြုခြင်းငှါ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းငှါ မပြတ်အားထုတ်ခြင်းငှါ ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မညွတ်၊ အကြင် ရဟန်း၏ စိတ်သည် လုံ့လပြုခြင်းငှါ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းငှါ မပြတ်အားထုတ်ခြင်းငှါ ဆောက်တည်

ခြင်းငှါ မညွတ်၊ (ထိုရဟန်း၏) ဤသို့ စိတ်မညွတ်ခြင်းသည် ငါးကြိမ်မြောက်သော စိတ်၏ ပြောင့်တံသင်း ဖြစ်၏။

၃၂၀။ စိတ်ကို ဖွဲ့တတ်သော တရားတို့သည် ငါးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့၌ မကင်းသော စွဲမက်ခြင်းရှိ၏၊ မကင်းသော အလိုဆန္ဒရှိ၏၊ မကင်းသော ချစ်ခြင်းရှိ၏၊ မကင်းသော မွတ်သိပ်ခြင်းရှိ၏၊ မကင်းသော ပူလောင်ခြင်းရှိ၏၊ မကင်းသော တပ်ခြင်းရှိ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ အကြင်ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့၌ မကင်းသော စွဲမက်ခြင်းရှိ၏၊ မကင်းသော အလိုဆန္ဒရှိ၏၊ မကင်းသော ချစ်ခြင်းရှိ၏၊ မကင်းသော မွတ်သိပ်ခြင်းရှိ၏၊ မကင်းသော ပူလောင်ခြင်းရှိ၏၊ မကင်းသော တပ်ခြင်းရှိ၏၊ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် လုံ့လပြုခြင်းငှါ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းငှါ မပြတ် အားထုတ်ခြင်းငှါ ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မညွတ်၊ အကြင်ရဟန်း၏ စိတ်သည် လုံ့လပြုခြင်းငှါ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းငှါ မပြတ်အားထုတ်ခြင်းငှါ ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မညွတ်၊ (ထိုရဟန်း၏) ဤသို့ စိတ် မညွတ်ခြင်းသည် ရှေးဦး စွာသော စိတ်ကို ဖွဲ့တတ်သော တရားတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်၌ မကင်းသော စွဲမက်ခြင်း ရှိ၏။ပ။ ရုပ်၌ မကင်းသော စွဲမက်ခြင်း ရှိ၏။ပ။ ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အလိုရှိတိုင်း ဝမ်းပြည့်အောင် စား၍ ပက်လက် အိပ်ခြင်းချမ်းသာ တစောင်းအိပ်ခြင်းချမ်းသာ အိပ်ငိုက်ခြင်းချမ်းသာကို အားထုတ်၍ နေပေ၏။ပ။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် တစ်ပါးပါးသော နတ်အဖြစ်ကို တောင့်တ၍ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်၏ "ဤသီလဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဤကျင့်ဝတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဤ အားထုတ် ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤမြတ်သော အကျင့်ဖြင့် လည်းကောင်း တန်ခိုးကြီးသော နတ်သော် လည်း ဖြစ်အံ့၊ တန်ခိုးငယ်သော နတ်သော်လည်း ဖြစ်အံ့" ဟု (ကျင့်၏)၊ ငါ့သျှင်တို့ အကြင်ရဟန်းသည် တစ်ပါးသော နတ်၏အဖြစ်ကို တောင့်တ၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ "ဤသီလဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဤကျင့်ဝတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤအားထုတ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤမြတ်သော အကျင့်ဖြင့် လည်းကောင်း တန်ခိုးကြီးသော နတ်သော်လည်း ဖြစ်အံ့၊ တန်ခိုးငယ်သော နတ်သော်လည်း ဖြစ်အံ့" ဟု (ကျင့်၏)၊ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် လုံ့လပြုခြင်းငှါ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းငှါ မပြတ်အားထုတ်ခြင်းငှါ ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မညွတ်၊ အကြင်ရဟန်း၏ စိတ်သည် လုံ့လပြုခြင်းငှါ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းငှါ မပြတ် အားထုတ်ခြင်းငှါ ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မညွတ်၊ (ထိုရဟန်း၏) ဤသို့ စိတ်မညွတ်ခြင်းသည် ငါးခုမြောက်သော စိတ်ကို နှောင်ဖွဲ့တတ်သော တရားတည်း။ (၂၀)

က္ခန္ဓေတို့သည် စက္ခုန္ဓေ၊ သောတိန္ဓေ၊ ဃာနိန္ဓေ၊ ဇိဝှိန္ဓေ၊ ကာယိန္ဓေအားဖြင့် ငါးပါးတို့တည်း။ (၂၁)

ထို့ပြင်လည်း က္ခန္ဓေတို့သည် သုခိန္ဓေ၊ ဒုက္ခိန္ဓေ၊ သောမနဿိန္ဓေ၊ ဒေါမနဿိန္ဓေ၊ ဥပေက္ခိန္ဓေအား ဖြင့် ငါးပါးတို့တည်း။ (၂၂)

ထို့ပြင်လည်း က္ခန္ဓေတို့သည် သဒ္ဓိန္ဓေ၊ ဝီရိယိန္ဓေ၊ သတိန္ဓေ၊ သမာဓိန္ဓေ၊ ပညိန္ဓေအားဖြင့် ငါးပါး တို့တည်း။ (၂၃)

၃၂၁။ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်စေတတ်သော ဓာတ်တို့သည် ငါးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ သာသနာတော်၌ ကာမဂုဏ်တို့ကို နှလုံးသွင်းသောရဟန်း၏ စိတ်သည် ကာမဂုဏ်တို့၌ မသက်ဝင်၊ မကြည်လင်၊ မတည်တံ့၊ မညွတ်ရှိုင်း၊ ထွက်မြောက်ခြင်း (ပဌမစျာန်) ကို နှလုံးသွင်းသော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ထွက်မြောက်ခြင်း (ပဌမစျာန်) ၌ သက်ဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ တည်တံ့၏၊ ညွတ်ရှိုင်း၏၊ ထို ရဟန်း၏ ထိုစိတ်သည် (မိမိစျာန် အာရုံ၌) ကောင်းစွာ ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးအပ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့မှ ကောင်းစွာ ထ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့မှ ကောင်းစွာ လွတ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်း၏၊ ဆင်းရဲခြင်း ပူပန်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကြင်အာသဝေါတရားတို့သည် ကာမဂုဏ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုကာမဂုဏ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သည့် အာသဝေါတရားတို့မှ လွတ်၏၊

ထိုရဟန်းသည် ထိုဝေဒနာမျိုး ကို မခံစား၊ ဤတရားကို ကာမဂုဏ်တို့၏ ထွက်မြောက်ခြင်းဟု ဟောတော်မူ၏။ (၂၄-၁)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ဗျာပါဒကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် ဗျာပါဒ၌ မသက်ဝင်၊ မကြည်လင်၊ မတည်တံ့၊ မညွတ်ရှိုင်း၊ အဗျာပါဒကို နှလုံးသွင်းသော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် အဗျာပါဒတရား၌ သက်ဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ တည်တံ့၏၊ ညွတ်ရှိုင်း၏၊ ထိုရဟန်း၏ ထိုစိတ်သည် (မိမိဈာန်အာရုံ၌) ကောင်းစွာ ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးအပ်၏၊ ဗျာပါဒမှ ကောင်းစွာ ထ၏၊ ဗျာပါဒမှ ကောင်းစွာ လွတ်၏၊ ဗျာပါဒမှ ကင်း၏၊ ဆင်းရဲခြင်း ပူပန်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကြင်အာသဝေါ တရားတို့သည် ဗျာပါဒဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုဗျာပါဒဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သည့် အာသဝေါတရားတို့မှ လွတ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုဝေဒနာမျိုးကို မခံစား၊ ဤတရားကို ဗျာပါဒ၏ ထွက်မြောက်ခြင်းဟု ဟောတော်မူ၏။ (၂၄-၂)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ညှဉ်းဆဲခြင်း ‘ဝိဟေသာ’ ကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် ညှဉ်းဆဲခြင်း ‘ဝိဟေသာ’၌ မသက်ဝင်၊ မကြည်လင်၊ မတည်တံ့၊ မညွတ်ရှိုင်း၊ မညှဉ်းဆဲခြင်း ‘အဝိဟေသာ’ ကို နှလုံးသွင်းသော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် မညှဉ်းဆဲခြင်း ‘အဝိဟေသာ’၌ သက်ဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ တည်တံ့၏၊ ညွတ်ရှိုင်း၏၊ ထိုရဟန်း၏ ထိုစိတ်သည် (မိမိဈာန်အာရုံ၌) ကောင်းစွာ ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးအပ်၏၊ ဝိဟေသာမှ ကောင်းစွာ ထ၏၊ ဝိဟေသာမှ ကောင်းစွာ လွတ်၏၊ ညှဉ်းဆဲခြင်း‘ဝိဟေသာ’မှ ကင်း၏၊ ဆင်းရဲခြင်း ပူပန်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကြင်အာသဝေါတရားတို့သည် ညှဉ်းဆဲခြင်း ‘ဝိဟေသာ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုဝိဟေသာဟူသော အကြောင်း ကြောင့်ဖြစ်သည့် အာသဝေါတရားတို့မှ လွတ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုဝေဒနာမျိုးကို မခံစား၊ ဤတရားကို ညှဉ်းဆဲခြင်း ‘ဝိဟေသာ’၏ ထွက်မြောက်ခြင်းဟု ဟောတော်မူ၏။ (၂၄-၃)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရုပ်တို့ကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် ရုပ်တို့၌ မသက်ဝင်၊ မကြည်လင်၊ မတည်တံ့၊ မညွတ်ရှိုင်း၊ နာမ်တရားကို နှလုံးသွင်းသော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် နာမ်တရား၌ သက်ဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ တည်တံ့၏၊ ညွတ်ရှိုင်း၏၊ ထိုရဟန်း၏ ထိုစိတ်သည် (မိမိဈာန် အာရုံ၌) ကောင်းစွာ ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးအပ်၏၊ ရုပ်တရားတို့မှ ကောင်းစွာ ထ၏၊ ရုပ်တရားတို့မှ ကောင်းစွာ လွတ်၏၊ ရုပ်တရားတို့မှ ကင်း၏၊ ဆင်းရဲခြင်း ပူပန်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကြင် အာသဝေါ တရားတို့သည် ရုပ်တရားဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထို ရုပ်တရား ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သည့် အာသဝေါတရားတို့မှ လွတ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုဝေဒနာ မျိုးကို မခံစား၊ ဤတရားကို ရုပ်တရားတို့၏ ထွက်မြောက်ခြင်းဟု ဟောတော်မူ၏။ (၂၄-၄)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ဥပါဒါနက္ခန္ဓာအပေါင်း‘ သက္ကာယ’ကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာအပေါင်း ‘သက္ကာယ’ ၌ မသက်ဝင်၊ မကြည်လင်၊ မတည်တံ့၊ မညွတ်ရှိုင်း၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာအပေါင်း၏ ချုပ်ခြင်း‘သက္ကာယနိရောဓ’ကို နှလုံးသွင်းသော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ဥပါဒါန က္ခန္ဓာ အပေါင်း၏ ချုပ်ခြင်း သက္ကာယနိရောဓ၌ သက်ဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ တည်တံ့၏၊ ညွတ်ရှိုင်း၏၊ ထိုရဟန်း၏ ထိုစိတ်သည် (မိမိဈာန်အာရုံ၌) ကောင်းစွာ ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးအပ်၏၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ အပေါင်း ‘သက္ကာယ’မှ ကောင်းစွာ ထ၏၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာအပေါင်း ‘သက္ကာယ’မှ ကောင်းစွာ လွတ်၏၊ ဥပါဒါန က္ခန္ဓာအပေါင်း‘သက္ကာယ’မှ ကင်း၏၊ ဆင်းရဲခြင်း ပူပန်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကြင် အာသဝေါတရား တို့သည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာအပေါင်း ‘သက္ကာယ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုဥပါဒါနက္ခန္ဓာအပေါင်း ‘သက္ကာယ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သည့် အာသဝေါ တရားတို့မှ လွတ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုဝေဒနာမျိုးကို မခံစား၊ ဤတရားကို ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ အပေါင်း ‘သက္ကာယ’၏ ထွက် မြောက်ခြင်း ဟု ဟောတော်မူ၏။ (၂၄-၅)

၃၂။ ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်း အကြောင်းတို့သည် ငါးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်းကောင်း၊ တစ်ယောက်ယောက်သော အလေးပြုထိုက်သော သီတင်းသုံးဖော်သည် လည်းကောင်း တရားကိုဟော၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင် အကြင် အပြားအားဖြင့် ရဟန်းအား မြတ်စွာဘုရားသည် လည်းကောင်း၊ တစ်ယောက်ယောက်သော အလေးပြုထိုက်သော သီတင်းသုံးဖော်သည် လည်းကောင်း တရားကိုဟော၏၊ ထိုထိုသော အပြားအားဖြင့် ထိုရဟန်းသည် ထိုတရား၌ အနက်ကိုလည်း သိ၏၊ ပါဠိကိုလည်းသိ၏။ အနက်ကိုလည်း သိသော ပါဠိကိုလည်းသိသော ထိုရဟန်းအား ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဝမ်းမြောက် ခြင်းရှိသော ရဟန်းအား နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' သည် ဖြစ်၏၊ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းချမ်း၏၊ ငြိမ်းချမ်းသော ကိုယ်ရှိသော ရဟန်းသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ ဤကား ရှေးဦးစွာသော ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်းအကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းအား မြတ်စွာဘုရားသည်လည်းကောင်း တစ်ယောက်ယောက်သော အလေးပြုထိုက်သော သီတင်းသုံးဖော်သည်လည်းကောင်း တရားကို မဟော၊ စင်စစ်သော်ကား ကြားဖူးသော အတိုင်း သင်ဖူးသော အတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတစ်ပါးတို့အား ဟော၏။ပ။

စင်စစ်သော်ကား ကြားဖူးသောအတိုင်း သင်ဖူးသောအတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြု၏။ပ။ စင်စစ်သော်ကား ကြားဖူးသောအတိုင်း သင်ဖူးသောအတိုင်း တရားကို စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန်ကြံ၏၊ အဖန်ဖန်သုံးသပ်၏၊ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန်ရှု၏။ပ။

စင်စစ်သော်ကား ထိုရဟန်းသည် တစ်ပါးပါးသော သမာဓိနိမိတ်ကို ကောင်းစွာ သင်ယူအပ်၏၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းအပ်၏၊ ကောင်းစွာ မှတ်အပ်၏၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ သိအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အကြင်အပြားအားဖြင့် ရဟန်းသည် တစ်ပါးပါးသော သမာဓိနိမိတ်ကို ကောင်းစွာ သင်ယူအပ်၏၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းအပ်၏၊ ကောင်းစွာ မှတ်အပ်၏၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ သိအပ်၏။ ထိုထိုသော အပြားအားဖြင့် ထိုရဟန်းသည် ထိုတရား၌ အနက်ကိုလည်း သိ၏၊ ပါဠိကိုလည်း သိ၏။ အနက်ကို သိသော ပါဠိကို သိသော ထိုရဟန်းအား ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသော ရဟန်းအား နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ'သည် ဖြစ်၏၊ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏ နာမ်ရုပ်အပေါင်းသည် ငြိမ်းချမ်း၏၊ နာမ်ရုပ်အပေါင်း ငြိမ်းချမ်းရှိသော ရဟန်းသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ ဤကား ငါးကြိမ် မြောက်သော ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်း အကြောင်းတည်း။ (၂၅)

အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရင့်စေတတ်သော သညာတို့သည် မမြဲ 'အနိစ္စ'ဟု မှတ်သော သညာ၊ အနိစ္စ၌ ဆင်းရဲ 'ဒုက္ခ'ဟု မှတ်သော သညာ၊ ဒုက္ခ၌ အတ္တမဟုတ် 'အနတ္တ'ဟု မှတ်သော သညာ၊ ပယ်ခြင်း၌ ဖြစ်သော သညာ၊ ရာဂကင်းခြင်း၌ ဖြစ်သော သညာအားဖြင့် ငါးပါးတို့ တည်း။ (၂၆)

ငါ့သျှင်တို့ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤငါးပါးသော တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊ ထိုငါးပါးသော တရားတို့၌ အလုံးစုံသော သင်တို့သည် အညီအညွတ် ရွတ်ဆိုအပ်၏။ပ။ နတ်လူတို့၏ အကျိုး စီးပွါး ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - သင်္ဂီတိသုတ် ===

ဆက္က - တရား ခြောက်ပါးစု

၃၂၃။ ငါ့သျှင်တို့ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်း စွာ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော ခြောက်ပါးသော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုခြောက်ပါးသော တရားတို့၌ အလုံးစုံသော သင်တို့သည် အညီအညွတ် ရွတ်ဆိုအပ်၏။ပ။ နတ်လူတို့၏ အကျိုး စီးပွါး ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်၏။

အဘယ်ခြောက်ပါးသော တရားတို့နည်း ဟူမူ-

အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အာယတန 'အဇ္ဈတ္တိကာယတန' တို့သည် စက္ခာယတန၊ သောတာယတန၊ ဃာနာယတန၊ ဇိဝှါယတန၊ ကာယာယတန၊ မနာယတနအားဖြင့် ခြောက်ပါးတို့တည်း။ (၁)

အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အာယတန 'ဗာဟိရာယတန'တို့သည် ရူပါယတန၊ သဒ္ဒါယတန၊ ဂန္ဓာယတန၊ ရသာယတန၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန၊ ဓမ္မာယတနအားဖြင့် ခြောက်ပါး တို့တည်း။ (၂)

ဝိညာဉ်အပေါင်းတို့သည် စက္ခုဝိညာဉ်၊ သောတဝိညာဉ်၊ ဃာနဝိညာဉ်၊ ဇိဝှါဝိညာဉ်၊ ကာယ ဝိညာဉ်၊ မနောဝိညာဉ်အားဖြင့် ခြောက်ပါး တို့တည်း။ (၃)

ဖဿအပေါင်းတို့သည် စက္ခုသမ္ဖဿ၊ သောတသမ္ဖဿ။ပ။ မနောသမ္ဖဿအားဖြင့် ခြောက်ပါး တို့တည်း။ (၄)

ဝေဒနာအပေါင်းတို့သည် စက္ခုသမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော ဝေဒနာ။ပ။ မနောသမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော ဝေဒနာအားဖြင့် ခြောက်ပါး တို့တည်း။ (၅)

သညာအပေါင်းတို့သည် ရူပသညာ။ပ။ ဓမ္မသညာအားဖြင့် ခြောက်ပါး တို့တည်း။ (၆)

သဉ္စေတနာအပေါင်းတို့သည် ရူပသဉ္စေတနာ။ပ။ ဓမ္မသဉ္စေတနာအားဖြင့် ခြောက်ပါး တို့တည်း။ (၇)

တဏှာအပေါင်းတို့သည် ရူပတဏှာ၊ သဒ္ဒတဏှာ၊ ဂန္ဓတဏှာ၊ ရသတဏှာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ၊ ဓမ္မတဏှာအားဖြင့် ခြောက်ပါး တို့တည်း။ (၈)

၃၂၄။ မရိုသေခြင်းတို့သည် ခြောက်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေခြင်း တုပ်ဝပ်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ တရားတော်၌ ရိုသေခြင်း တုပ်ဝပ်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ သံဃာတော်၌ ရိုသေခြင်း တုပ်ဝပ်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ အကျင့်သိက္ခာ၌ ရိုသေခြင်း တုပ်ဝပ်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ အပ္ပမာဒတရား၌ ရိုသေခြင်း တုပ်ဝပ်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ အာမိသဖြင့် စေ့စပ်ခြင်း, ဓမ္မဖြင့် စေ့စပ်ခြင်း 'ပဋိသန္ထာရ' တရား၌ ရိုသေခြင်း တုပ်ဝပ်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ (ဤခြောက်ပါး တို့တည်း)။ (၉)

ရိုသေခြင်းတို့သည် ခြောက်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေခြင်း တုပ်ဝပ်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ တရားတော်၌ ရိုသေခြင်း တုပ်ဝပ်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ သံဃာတော်၌ ရိုသေခြင်း တုပ်ဝပ်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ အကျင့်သိက္ခာ၌ ရိုသေခြင်း တုပ်ဝပ်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ အပ္ပမာဒတရား၌ ရိုသေခြင်း တုပ်ဝပ်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ ပဋိသန္ထာရတရား၌ ရိုသေခြင်း တုပ်ဝပ်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ (ဤခြောက်ပါး တို့တည်း)။ (၁၀)

သောမနဿဝေဒနာနှင့်ယှဉ်သော ဆင်ခြင်သုံးသပ်ခြင်းတို့သည် ခြောက်ပါးတို့တည်း။ မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကို မြင်၍ ဝမ်းမြောက်ခြင်း သောမနဿဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရူပါရုံကို ဆင်ခြင်၏၊ နားဖြင့် သဒ္ဒါရုံကို ကြား၍။ နှာခေါင်းဖြင့် ဂန္ဓာရုံကို နမ်း၍။ လျှာဖြင့် ရသာရုံကို လျက်၍။ ကိုယ်ဖြင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို ထိ၍။ စိတ်ဖြင့် ဓမ္မာရုံကို သိ၍ ဝမ်းမြောက်ခြင်း သောမနဿဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဓမ္မာရုံ ကို ဆင်ခြင်၏၊ (ဤခြောက်ပါး တို့တည်း)။ (၁၁)

ဒေါမနဿဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သော ဆင်ခြင်သုံးသပ်ခြင်းတို့သည် ခြောက်ပါးတို့တည်း။ မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကို မြင်၍ နှလုံးမသာခြင်း ဒေါမနဿဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရူပါရုံကို ဆင်ခြင်၏။ပ။ စိတ်ဖြင့် ဓမ္မာရုံကို သိ၍ နှလုံးမသာခြင်း ဒေါမနဿဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဓမ္မာရုံကို ဆင်ခြင်၏၊ (ဤခြောက်ပါး တို့တည်း)။ (၁၂)

ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်ယှဉ်သော ဆင်ခြင်သုံးသပ်ခြင်းတို့သည် ခြောက်ပါးတို့တည်း။ မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကို မြင်၍ လျစ်လျူရှုခြင်း ဥပေက္ခာဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရူပါရုံကို ဆင်ခြင်၏။ပ။ စိတ်ဖြင့် ဓမ္မာရုံကို သိ၍ လျစ်လျူရှုခြင်း ဥပေက္ခာဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဓမ္မာရုံကို ဆင်ခြင်၏၊ (ဤခြောက်ပါး တို့တည်း)။ (၁၃)

အောက်မေ့အပ်သော တရားတို့သည် ခြောက်ပါး တို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်မှောက်၌ လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌ လည်းကောင်း ကာယကံမေတ္တာကို သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ ဖြစ်စေအပ်၏၊ အောက်မေ့အပ်သော ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော လေးမြတ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤတရား သည်လည်း စည်းလုံးခြင်းငှါ ခိုက်ရန်မဖြစ်ခြင်းငှါ အညီအညွတ်ဖြစ်ခြင်းငှါ တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ (၁၄-၁)

တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် မျက်မှောက်၌ လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌ လည်းကောင်း၊ ဝစီကံမေတ္တာကို သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ ဖြစ်စေအပ်၏။ပ။ (၁၄-၂)

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် မျက်မှောက်၌လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌လည်း ကောင်း မနောကံမေတ္တာကို သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ ဖြစ်စေအပ်၏၊ အောက်မေ့အပ်သော။ပ။ ဤတရား သည်လည်း တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ (၁၄-၃)

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် တရားနှင့်လျော်သော တရားသဖြင့် ရအပ်သော အကြင်လာဘ်တို့ကို ရအပ်ကုန်၏၊ အယုတ်သဖြင့် သပိတ်၌ စားလောက်ရုံမျှကိုလည်း ရကုန်၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော လာဘ်တို့ဖြင့် ခွဲခြားသီးသန့်၍ စားလေ့မရှိ၊ သီလဝန္တဖြစ်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် ဆက်ဆံ၍ စားလေ့ရှိ၏၊ အောက်မေ့အပ်သော။ပ။ ဤတရားသည်လည်း တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ (၁၄-၄)

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် မကျိုး မပေါက် မပြောက် မကျား ဖြူစင်ကုန်သော ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်ကုန်သော သမာဓိကို ဖြစ်စေတတ် ကုန်သော အကြင်သီလတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုသို့သဘောရှိသော သီလတို့၌ သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် မျက်မှောက်၌ လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌လည်းကောင်း တူသောသီလရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ အောက်မေ့ အပ်သော။ပ။ ဤတရားသည်လည်း တစ်ပေါင်းတည်းဖြစ်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ (၁၄-၅)

တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့ ဖြူစင်သော ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထုတ်ဆောင်တတ်သော အကြင် (မဂ်နှင့် ယှဉ်သော) သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်သည် အကြွင်းမဲ့ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထုတ် ဆောင်တတ်၏။ ရဟန်းသည် ထိုသို့သဘောရှိသော (သမ္မာဒိဋ္ဌိ) ဉာဏ်ဖြင့် သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် မျက်မှောက်၌ လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌လည်းကောင်း ဉာဏ်အမြင်တူခြင်းသို့ ရောက်၍ နေ၏၊ အောက်မေ့ အပ်သော ချစ်ခြင်းကိုပြုတတ်သော လေးမြတ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤတရားသည်လည်း စည်းလုံးခြင်း

ငါ ခိုက်ရန် မဖြစ်ခြင်းငှါ အညီအညွတ်ဖြစ်ခြင်းငှါ တစ်ပေါင်းတည်းဖြစ်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏၊ (ဤခြောက်ပါးတို့တည်း)။ (၁၄-၆)

၃၂၅။ ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း အကြောင်းတို့သည် ခြောက်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အမျက်ထွက်တတ်၏၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့တတ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်ရဟန်းသည် အမျက်ထွက်တတ်၏၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့တတ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၌လည်း ရိုသေတုပ်ဝပ်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ တရားတော်၌လည်း ရိုသေတုပ်ဝပ်ခြင်း မရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ သံဃာတော်၌လည်း ရိုသေတုပ်ဝပ်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ အကျင့်သိက္ခာပုဒ်၌ လည်း ဖြည့်ကျင့်ခြင်းကို ပြုလေ့မရှိ 'မဖြည့်ကျင့်'။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေတုပ်ဝပ်ခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ တရားတော်၌ ရိုသေတုပ်ဝပ်ခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ သံဃာတော်၌ ရိုသေတုပ်ဝပ်ခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ အကျင့်သိက္ခာ၌ မဖြည့်ကျင့်၊ ထိုရဟန်းသည် သံဃာ၌ ခိုက်ရန်ကို ဖြစ်စေ၏၊ အကြင် ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်းသည် လူအများ အစီးအပွါးမဲ့ခြင်းငှါ လူအများချမ်းသာမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်၏၊ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွါးမဲ့ခြင်း ဆင်းရဲ ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ခိုက်ရန်ဖြစ်ကြောင်းကို သင်တို့သည် မိမိသန္တာန်၌လည်းကောင်း သူတစ်ပါးသန္တာန်၌ လည်းကောင်း အကယ်၍ မြင်ကုန်ငြားအံ့၊ ထိုသို့တွေ့မြင်ကုန်သော် ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် မကောင်းသော ထိုခိုက်ရန်ဖြစ်ကြောင်းကို ပယ်ကြရန် လုံ့လပြုကြကုန်လော့။ ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် ဤသို့ သဘောရှိသော ခိုက်ရန်ဖြစ်ကြောင်းကို မိမိသန္တာန်၌လည်းကောင်း သူတစ်ပါး သန္တာန်၌ လည်းကောင်း အကယ်၍ မတွေ့မြင်ကုန်ငြားအံ့၊ ထိုသို့ မတွေ့မြင်ကုန်သော် ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် မကောင်းသော ထိုခိုက်ရန်ဖြစ်ကြောင်းကို နောင်အခါ၌ မဖြစ်ပွါးစေရန် ကျင့်ကုန်လော့။ ဤသို့ ကျင့်သည်ရှိသော် မကောင်းသော ထိုခိုက်ရန်ဖြစ်ကြောင်းကို ပယ်သည် မည်၏။ ဤသို့ ပယ်သည် ရှိသော် မကောင်းသော ထိုခိုက်ရန်ဖြစ်ကြောင်းကို နောင်အခါ၌ မဖြစ်ပွါးစေသည် မည်၏။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဂုဏ်ကို ချေဖျက်တတ်၏၊ တုပြိုင်တတ်၏။ပ။ ငြူစူတတ်၏၊ ဝန်တိုတတ်၏။ စဉ်းလဲတတ်၏၊ လှည့်ပတ်တတ်၏။ မကောင်းသော အလိုရှိ၏၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူရှိ၏။ မိမိအယူကို မှားသောအားဖြင့် စွဲလမ်းတတ်၏၊ မိမိအယူကို မြဲစွာ ယူတတ်၏၊ စွန့်လွှတ်နိုင်ခဲ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်ရဟန်းသည် မိမိအယူကို မှားသောအားဖြင့် စွဲလမ်းတတ်၏၊ မိမိအယူကို မြဲစွာယူတတ်၏၊ စွန့်လွှတ်နိုင်ခဲ၏၊ ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၌လည်း ရိုသေတုပ်ဝပ်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ တရားတော်၌လည်း ရိုသေတုပ်ဝပ်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ သံဃာတော်၌လည်း ရိုသေတုပ်ဝပ်ခြင်း မရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ အကျင့်သိက္ခာ၌လည်း မဖြည့်ကျင့်။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေတုပ်ဝပ်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ တရားတော်၌လည်း ရိုသေတုပ်ဝပ်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ သံဃာတော်၌လည်း ရိုသေတုပ်ဝပ်ခြင်း မရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ အကျင့်သိက္ခာ၌ မဖြည့်ကျင့်၊ ထိုရဟန်းသည် သံဃာ၌ ခိုက်ရန်ကို ဖြစ်စေ၏၊ အကြင် ခိုက်ရန် ဖြစ်ခြင်းသည် လူအများ အစီးအပွါးမဲ့ခြင်းငှါ လူအများချမ်းသာမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်၏၊ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွါး မဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် ဤသို့သဘောရှိသော ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်းအကြောင်းကို မိမိသန္တာန်၌လည်း ကောင်း သူတစ်ပါးသန္တာန်၌လည်းကောင်း အကယ်၍ တွေ့မြင်ကုန်ငြားအံ့၊ ထိုသို့ တွေ့မြင်ကုန်သော် ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် မကောင်းသော ထိုခိုက်ရန်ဖြစ်ကြောင်းကို ပယ်ရန် လုံ့လပြုကြကုန်လော့။

ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် ဤသို့ သဘောရှိသော ခိုက်ရန်ဖြစ်ကြောင်းကို မိမိသန္တာန်၌လည်းကောင်း သူတစ်ပါးသန္တာန်၌လည်းကောင်း အကယ်၍ မတွေ့မမြင်ကုန်ငြားအံ့၊ ထိုသို့ မတွေ့မြင်ကုန်သော် ငါ့သျှင်

တို့ သင်တို့သည် မကောင်းသော ထိုခိုက်ရန်ဖြစ်ကြောင်းကို နောင်အခါ၌ မဖြစ်ပွါးစေခြင်းငှါ ကျင့်ကုန် လော့။ ဤသို့ ကျင့်ကုန်သည်ရှိသော် မကောင်းသော ထိုခိုက်ရန်ဖြစ်ကြောင်းကို ပယ်သည် မည်၏၊ ဤသို့ ပယ်သည် ရှိသော် မကောင်းသော ခိုက်ရန်ဖြစ်ကြောင်းကို နောင်အခါ၌ မဖြစ်ပွါးစေသည် မည်၏၊ (ဤခြောက်ပါး တို့တည်း)။ (၁၅)

ဓာတ်တို့သည် ပထဝီဓာတ်၊ အာပေါဓာတ်၊ တေဇောဓာတ်၊ ဝါယောဓာတ်၊ အာကာသဓာတ်၊ ဝိညာဏဓာတ်အားဖြင့် ခြောက်ပါးတို့တည်း။ (၁၆)

၃၂၆။ ကိလေသာမှ လွတ်သော ဓာတ်တို့သည် ခြောက်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆိုငြားအံ့၊ "ငါသည် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ကို ပွါးစေအပ်၏၊ အဖန်ဖန်လေ့လာအပ်၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ပြုအပ်၏၊ တည်ရာကဲ့သို့ပြုအပ်၏၊ အဖန်ဖန် ဖြစ်စေ အပ်၏၊ အဖန်ဖန်ဆည်းပူးအပ်၏၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်၏၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက် ဒေါသသည် ငါ၏ မေတ္တာစိတ်ကို ဆုတ်ယုတ်စေ၍ တည်၏" ဟု (ဆိုငြားအံ့)။ "ဤသို့ မဆိုလင့်၊ အသျှင် ဤသို့ မဆိုလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို မစွပ်စွဲလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောတော်မမူရာ" ဟု ထိုရဟန်းကို ဆိုအပ်၏။ "ငါ့သျှင် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ယင်းမေတ္တာနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ကို ပွါးစေအပ်ပါလျက် အဖန်ဖန် လေ့လာအပ်ပါလျက် ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်ပါလျက် တည်ရာ ကဲ့သို့ ပြုအပ်ပါလျက် အဖန်ဖန် ဖြစ်စေအပ်ပါလျက် အဖန်ဖန် ဆည်းပူးအပ်ပါလျက် ကောင်းစွာ အားထုတ် အပ်ပါလျက် ဒေါသသည် ထိုရဟန်း၏ မေတ္တာစိတ်ကို ဆုတ်ယုတ်စေ၍ တည်၏ဟူသော ဤစကားသည် အကြောင်းမဟုတ် အရာမဟုတ်၊ ဤသို့သော အကြောင်းသည် မရှိ၊ ငါ့သျှင် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ယင်းမေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်သည် ဒေါသမှ ထွက်မြောက် ကြောင်းတည်း" ဟု (ဆိုအပ်၏)။ (၁၇-၁)

ငါ့သျှင်တို့ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆိုငြားအံ့၊ "ငါသည် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ကရုဏာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ကို ပွါးစေအပ်၏၊ အဖန်ဖန် လေ့လာအပ်၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်၏၊ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်၏၊ အဖန်ဖန် ဖြစ်စေအပ်၏၊ အဖန်ဖန် ဆည်းပူးအပ်၏၊ ကောင်းစွာ အားထုတ် အပ်၏၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက် ညှဉ်းဆဲခြင်း 'ဝိဟေသာ' သည် ငါ၏ ကရုဏာစိတ်ကို ဆုတ်ယုတ် စေ၍ တည်၏" ဟု (ဆိုငြားအံ့)။ "ဤသို့ မဆိုလင့်၊ အသျှင် ဤသို့မဆိုလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို မစွပ်စွဲ လင့်၊ မြတ်စွာ ဘုရားကို စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောတော်မမူရာ"ဟု ထိုရဟန်းကို ဆိုအပ်၏။ "ငါ့သျှင် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ယင်းကရုဏာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ကို ပွါးစေအပ်ပါလျက် အဖန်ဖန် လေ့လာအပ်ပါလျက် ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်ပါလျက် တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ပါလျက် အဖန်ဖန်ဖြစ်စေ အပ်ပါလျက် အဖန်ဖန် ဆည်းပူးအပ်ပါလျက် ကောင်းစွာ အားထုတ် အပ်ပါလျက် ညှဉ်းဆဲခြင်း 'ဝိဟေသာ' သည် ထိုရဟန်း၏ ကရုဏာစိတ်ကို ဆုတ်ယုတ်စေ၍ တည်၏ ဟူသော ဤစကားသည် အကြောင်းမဟုတ် အရာမဟုတ်၊ ဤသို့သော အကြောင်းသည် မရှိ။ ငါ့သျှင် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ယင်းကရုဏာ နှင့်ယှဉ်သော စိတ်သည် ဝိဟေသာတရားမှ ထွက်မြောက် ကြောင်းတည်း" ဟု (ဆိုအပ်၏)။ (၁၇-၂)

ငါ့သျှင်တို့ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆိုငြားအံ့၊ "ငါသည် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော မုဒိတာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ကို ပွါးစေအပ်၏၊ အဖန်ဖန် လေ့လာအပ်၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်၏၊ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်၏၊ အဖန်ဖန် ဖြစ်စေအပ်၏၊ အဖန်ဖန် ဆည်းပူးအပ်၏၊ ကောင်းစွာ အားထုတ် အပ်၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျက် မမွေ့လျော်သော 'အရတိ' တရားသည် ငါ၏ မုဒိတာစိတ်ကို ဆုတ်ယုတ်စေ၍ တည်၏" ဟု (ဆိုငြားအံ့)။ "ဤသို့ မဆိုလင့်၊ အသျှင် ဤသို့မဆိုလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို မစွပ်စွဲလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောတော် မမူရာ" ဟု ထိုရဟန်း ကို ဆိုအပ်၏။ "ငါ့သျှင် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ယင်းမုဒိတာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ကို ပွါးစေအပ်ပါလျက် အဖန်ဖန် လေ့လာအပ်ပါလျက် ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်ပါလျက် တည်ရာကဲ့သို့

ပြုအပ်ပါလျက် အဖန်ဖန်ဖြစ် စေအပ်ပါလျက် အဖန်ဖန်ဆည်းပူးအပ်ပါလျက် ကောင်းစွာ အားထုတ် အပ်ပါလျက် မမေ့လျော့ခြင်း 'အရတိ' တရားသည် ထိုရဟန်း၏ မုဒိတာစိတ်ကို ဆုတ်ယုတ်စေ၍ တည်၏ ဟူသော ဤစကားသည် အကြောင်း မဟုတ် အရာမဟုတ်၊ ဤသို့သော အကြောင်းသည် မရှိ။ ငါ့သျှင် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော မုဒိတာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်သည် မမေ့လျော့ခြင်း 'အရတိ' တရားမှ ထွက်မြောက် ကြောင်းတည်း" ဟု (ဆိုအပ်၏)။ (၁၇-၃)

ငါ့သျှင်တို့ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆိုငြားအံ့၊ "ငါသည် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း ဥပေက္ခာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ကို ပွါးစေအပ်၏၊ အဖန်ဖန် လေ့လာအပ်၏၊ ယာဉ် ကဲ့သို့ ပြုအပ်၏၊ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်၏၊ အဖန်ဖန် ဖြစ်စေအပ်၏၊ အဖန်ဖန် ဆည်းပူးအပ်၏၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျက် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' သည် ငါ၏ ဥပေက္ခာစိတ်ကို ဆုတ်ယုတ် စေ၍ တည်၏" ဟု (ဆိုငြားအံ့)။ "ဤသို့ မဆိုလင့်၊ အသျှင် ဤသို့ မဆိုလင့်၊ မြတ်စွာဘုရား ကို မစွပ်စွဲ လင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောတော် မမူရာ" ဟု ထို ရဟန်းကို ဆိုအပ်၏။ "ငါ့သျှင် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ယင်းလျစ်လျူရှုခြင်း'ဥပေက္ခာ' နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ကို ပွါးစေအပ်ပါလျက် အဖန်ဖန် လေ့လာအပ်ပါလျက် ယာဉ်ကဲ့သို့ပြုအပ်ပါလျက် တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ပါလျက် အဖန်ဖန် ဖြစ်စေအပ်ပါလျက် အဖန်ဖန် ဆည်းပူးအပ်ပါလျက် ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်ပါ လျက် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ'သည် ထိုရဟန်း၏ ဥပေက္ခာစိတ်ကို ဆုတ်ယုတ်စေ၍ တည်၏ဟူသော ဤစကားသည် အကြောင်းမဟုတ် အရာမဟုတ်၊ ဤသို့သော အကြောင်းသည် မရှိ။ ငါ့သျှင် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ယင်းလျစ်လျူရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ' နှင့် ယှဉ်သော စိတ်သည် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' မှ ထွက်မြောက် ကြောင်းတည်း" ဟု (ဆိုအပ်၏)။ (၁၇-၄)

ငါ့သျှင်တို့ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆိုငြားအံ့၊ "ငါသည် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော (ရာဂစသော) အစွဲအမှတ် နိမိတ်မရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်ကို ပွါးစေအပ်၏၊ အဖန်ဖန် လေ့လာအပ်၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်၏၊ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်၏၊ အဖန်ဖန် ဖြစ်စေအပ်၏၊ အဖန်ဖန် ဆည်းပူးအပ်၏၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်၏၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက် ငါ၏ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ဝိညာဉ်စိတ်သည် ရာဂစသော နိမိတ်သို့ အစဉ်လိုက်၏" ဟု (ဆိုငြားအံ့)။ "ဤသို့ မဆိုလင့်၊ အသျှင် ဤသို့ မဆိုလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို မစွပ်စွဲလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောတော်မမူရာ" ဟု ထိုရဟန်းကို ဆိုအပ်၏။ "ငါ့သျှင် ကိလေသာတို့မှလွတ်သော ရာဂစသော အစွဲ အမှတ် နိမိတ်မရှိသော ယင်းအရဟတ္တဖိုလ်စိတ်ကို ပွါးစေအပ်ပါလျက် အဖန်ဖန် လေ့လာအပ်ပါလျက် ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်ပါလျက် တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ပါလျက် အဖန်ဖန် ဖြစ်စေအပ်ပါလျက် အဖန်ဖန် ဆည်းပူး အပ်ပါလျက် ကောင်းစွာ အားထုတ် အပ်ပါလျက် ထိုရဟန်း၏ အရဟတ္တဖိုလ် ဝိညာဉ်စိတ်သည် ရာဂစသော နိမိတ်သို့ အစဉ်လိုက်၏ ဟူသော ဤစကားသည် အကြောင်းမဟုတ် အရာမဟုတ်၊ ဤသို့ သော အကြောင်း သည် မရှိ။ ငါ့သျှင် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ရာဂစသော အစွဲအမှတ် နိမိတ် မရှိသော အရဟတ္တဖိုလ် စိတ်သည် အလုံးစုံသော ရာဂစသော နိမိတ်တို့မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း တည်း" ဟု (ဆိုအပ်၏)။ (၁၇-၅)

ငါ့သျှင်တို့ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆိုငြားအံ့၊ "ငါဟူသော မာနစိတ်သည် ငါ့မှာ ကင်း၏၊ ဤတရားသည် ငါဖြစ်၏ ဟူ၍လည်း မရှိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက် ငါ၏ စိတ်ကို ယုံမှားခြင်း ဝိစိကိစ္ဆာငြောင့်သည် ဆုတ်ယုတ်စေ၍ တည်၏" ဟု (ဆိုငြားအံ့)။ "ဤသို့မဆိုလင့်၊ အသျှင် ဤသို့မဆိုလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို မစွပ်စွဲလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောတော်မမူရာ" ဟု ထိုရဟန်းကို ဆိုအပ်၏၊ "ငါ့သျှင် ငါဟူသော မာနစိတ်ကင်းပါလျက် ဤတရား သည် ငါဖြစ်၏ဟူ၍လည်း မရှိပါဘဲလျက် ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို ယုံမှားခြင်း ဝိစိကိစ္ဆာငြောင့်သည် ဆုတ်ယုတ်စေ၍ တည်၏ ဟူသော စကားသည် အကြောင်းမဟုတ် အရာမဟုတ်၊ ဤသို့သော

အကြောင်းသည် မရှိ။ ငါ့သျှင် ယင်းငါဟူသောမာနကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ခြင်းသည် ယုံမှားခြင်း ဝိစိကိစ္ဆာ ပြောင့်မှ ထွက်မြောက် ကြောင်းတည်း” ဟု (ဆိုအပ်၏)၊ (ဤခြောက်ပါးတို့တည်း)။ (၁၇-၆)

၃၂၇။ လွန်ကဲ (မြင့်မြတ်) သော တရားတို့သည် လွန်ကဲ (မြင့်မြတ်) သော မြင်ခြင်း၊ လွန်ကဲ (မြင့်မြတ်) သော ကြားခြင်း၊ လွန်ကဲ (မြင့်မြတ်) သော ရခြင်း၊ လွန်ကဲ (မြင့်မြတ်) သော အတတ်၊ လွန်ကဲ (မြင့်မြတ်) သော လုပ်ကျွေးခြင်း၊ လွန်ကဲ (မြင့်မြတ်) သော အောက်မေ့ခြင်းအားဖြင့် ခြောက်ပါးတို့တည်း။ (၁၈)

အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း တို့သည် ဘုရားဂုဏ်တော်ကို အောက်မေ့ခြင်း၊ တရားဂုဏ်တော်ကို အောက်မေ့ခြင်း၊ သံဃာဂုဏ်တော်ကို အောက်မေ့ခြင်း၊ သီလဂုဏ်ကို အောက်မေ့ခြင်း၊ စွန့်ကြဲခြင်းဂုဏ်ကို အောက်မေ့ခြင်း၊ နတ်တို့ကို သက်သေထား၍ မိမိသဒ္ဓါဂုဏ်ကို အောက်မေ့ခြင်းအားဖြင့် ခြောက်ပါးတို့တည်း။ (၁၉)

၃၂၈။ (ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏) မြဲသောနေခြင်းတို့သည် ခြောက်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် ရုပ်အဆင်းကို မြင်သော် ဝမ်းသာခြင်းလည်း မဖြစ်၊ ဝမ်းနည်းခြင်းလည်း မဖြစ်၊ သတိ, ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှု၍သာလျှင် နေ၏၊ နားဖြင့် အသံကို ကြားသော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် ဓမ္မာရုံကို သိသော် ဝမ်းသာခြင်းလည်း မဖြစ်၊ ဝမ်းနည်းခြင်းလည်း မဖြစ်၊ သတိ, ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှု၍သာလျှင် နေ၏၊ (ဤခြောက်ပါးတို့တည်း)။ (၂၀)

၃၂၉။ အမျိုးဇာတ်တို့သည် ခြောက်ပါး တို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် မည်းသော အမျိုးဇာတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မည်းသော တရားကို ဖြစ်စေ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မည်းသော အမျိုးဇာတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြူသော တရားကို ဖြစ်စေ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် မည်းသော အမျိုးဇာတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မမည်းမဖြူသော နိဗ္ဗာန်ကို ဖြစ်စေ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် ဖြူသော အမျိုးဇာတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြူသော တရားကို ဖြစ်စေ၏၊ ငါ့သျှင် တို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် ဖြူသော အမျိုးဇာတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မည်းသော တရားကို ဖြစ်စေ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် ဖြူသော အမျိုးဇာတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ မမည်း မဖြူသော နိဗ္ဗာန်ကို ဖြစ်စေ၏၊ (ဤခြောက်ပါးတို့တည်း)။ (၂၁)

နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော သညာတို့သည် အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏ်၌ဖြစ်သော သညာ၊ အနိစ္စတရား၌ ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏ်၌ဖြစ်သော သညာ၊ ဒုက္ခတရား၌ အနတ္တာနုပဿနာဉာဏ်၌ဖြစ်သော သညာ၊ ပဟာနာနုပဿနာဉာဏ်၌ဖြစ်သော သညာ၊ ဝိရာဂါနုပဿနာဉာဏ်၌ဖြစ်သော သညာ၊ နိရောဓာနုပဿနာဉာဏ်၌ ဖြစ်သော သညာအားဖြင့် ခြောက်ပါးတို့တည်း။ (၂၂)

ငါ့သျှင်တို့ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤခြောက်ပါးသော တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်၏၊ ထိုခြောက်ပါးသော တရားတို့၌ အလုံးစုံသော သင်တို့သည် အညီအညွတ် ရွတ်ဆိုအပ်၏။ပ။ နတ်လူတို့၏ အကျိုး စီးပွါး ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - သင်္ဂီတိသုတ် ===

သတ္တက - တရား ခုနစ်ပါးစု

၃၃၀။ ငါ့သျှင်တို့ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော ခုနစ်ပါးသော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုခုနစ်ပါးသော တရားတို့၌ အလုံးစုံသော သင်တို့သည် အညီအညွတ် ရွတ်ဆိုအပ်၏။ပ။ နတ်လူတို့၏ အကျိုး စီးပွါး ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်၏။

အဘယ် ခုနစ်ပါးသော တရားတို့နည်း ဟူမူ-

အရိယာဥစ္စာတို့သည် သဒ္ဓါဥစ္စာ၊ သီလဥစ္စာ၊ ဟိရီဥစ္စာ၊ ဩတ္တပ္ပဥစ္စာ၊ သုတဥစ္စာ၊ စာဂဥစ္စာ၊ ပညာဥစ္စာ အားဖြင့် ခုနစ်ပါး တို့တည်း။ (၁)

ဗောဇ္ဈင်တို့သည် သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်အားဖြင့် ခုနစ်ပါးတို့တည်း။ (၂)

သမာဓိ၏ အခြံအရံ 'အဆောက်အဦး' တို့သည် မှန်သော သိမြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'၊ မှန်သော ကြံခြင်း 'သမ္မာသင်္ကပ္ပ'၊ မှန်သော ပြောဆိုခြင်း 'သမ္မာဝါစာ'၊ မှန်သော ပြုလုပ်ခြင်း 'သမ္မာကမ္မန္တ'၊ မှန်သော အသက် မွေးခြင်း 'သမ္မာအာဇီဝ'၊ မှန်သောအားထုတ်ခြင်း 'သမ္မာဝါယာမ'၊ မှန်သော အောက်မေ့ခြင်း 'သမ္မာသတိ' အားဖြင့် ခုနစ်ပါး တို့တည်း။ (၃)

မသူတော်တရားတို့သည် ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားမရှိ၊ ရှက်ခြင်း မရှိ၊ ကြောက်လန့်ခြင်းမရှိ၊ အကြားအမြင်မရှိ၊ ပျင်းရိ၏၊ သတိလွတ်၏၊ ပညာမရှိ၊ ဤသို့အားဖြင့် ခုနစ်ပါးတို့တည်း။ (၄)

သူတော်ကောင်းတရားတို့သည် ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ ရှက်ခြင်း ရှိ၏၊ ကြောက်လန့်ခြင်းရှိ၏၊ အကြားအမြင်များ၏၊ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိ၏၊ ထင်သော သတိရှိ၏၊ ပညာရှိ၏၊ ဤသို့အားဖြင့် ခုနစ်ပါး တို့တည်း။ (၅)

သူတော်ကောင်းတရားတို့သည် ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ပါဠိကို သိ၏၊ အနက်ကို သိ၏၊ မိမိကိုယ်ကို သိ၏၊ အတိုင်းအရှည်ကို သိ၏၊ အခါကို သိ၏၊ ပရိသတ်ကို သိ၏၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို သိ၏၊ ဤသို့အားဖြင့် ခုနစ်ပါး တို့တည်း။ (၆)

၃၃၁။ ရဟန္တာဖြစ်ခြင်းအကြောင်းတို့သည် ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သိက္ခာကို စောင့်ထိမ်းခြင်း၌ ထက်သော ဆန္ဒရှိ၏၊ နောင်အခါ၌လည်း သိက္ခာကို စောင့်ထိန်းခြင်း၌ မကင်းသော တောင့်တခြင်းရှိ၏၊ တရားကို ဆင်ခြင်ခြင်း၌ ထက်သော ဆန္ဒရှိ၏၊ နောင်အခါ၌လည်း တရားကို ဆင်ခြင်ခြင်း၌ မကင်းသော တောင့်တခြင်းရှိ၏၊ တဏှာကို ဖျက်ဆီးခြင်း၌ ထက်သော ဆန္ဒရှိ၏၊ နောင်အခါ၌လည်း တဏှာကို ဖျက်ဆီးခြင်း၌ မကင်းသော တောင့်တခြင်းရှိ၏၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ တစ်ယောက်ထီးတည်း နေခြင်း၌ ထက်သော ဆန္ဒရှိ၏၊ နောင်အခါ၌လည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာ တစ်ယောက်ထီးတည်း နေခြင်း၌ မကင်းသော တောင့်တခြင်းရှိ၏၊ လုံ့လကို ပြည့်စုံစေခြင်း၌ ထက်သော ဆန္ဒရှိ၏၊ နောင်အခါ၌လည်း လုံ့လကို ပြည့်စုံစေခြင်း၌ မကင်းသော တောင့်တခြင်း ဆန္ဒရှိ၏၊ သတိပညာ၌ ထက်သော ဆန္ဒရှိ၏၊ နောင်အခါ၌ သတိပညာ၌ မကင်းသော တောင့်တခြင်းရှိ၏၊ အရိယာမဂ်ကို

သိမြင်ခြင်း၌ ထက်သော ဆန္ဒရှိ၏၊ နောင်အခါ၌လည်း အရိယာမဂ်ကို သိမြင်ခြင်း၌ မကင်းသော တောင့်တခြင်း ရှိ၏၊ ဤသို့အားဖြင့် ခုနစ်ပါးတို့ တည်း။ (၇)

သညာတို့သည် အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏ်၌ဖြစ်သော သညာ၊ အနတ္တာနုပဿနာဉာဏ်၌ ဖြစ်သော သညာ၊ အသုဘာနုပဿနာဉာဏ်၌ဖြစ်သော သညာ၊ အာဒီနဝါနုပဿနာဉာဏ်၌ဖြစ်သော သညာ၊ ပဟာနာနုပဿနာဉာဏ်၌ဖြစ်သော သညာ၊ ဝိရာဂါနုပဿနာဉာဏ်၌ဖြစ်သော သညာ၊ နိရောဓာနုပဿနာဉာဏ် ၌ဖြစ်သော သညာ အားဖြင့် ခုနစ်ပါး တို့တည်း။ (၈)

ဗိုလ်တို့သည် သဒ္ဓါဗိုလ်၊ ဝီရိယဗိုလ်၊ သတိဗိုလ်၊ သမာဓိဗိုလ်၊ ပညာဗိုလ်၊ ဟိရိဗိုလ်၊ ဩတ္တပ္ပဗိုလ် အားဖြင့် ခုနစ်ပါး တို့တည်း။ (၉)

၃၃၂။ ဝိညာဉ်၏တည်ရာတို့သည် ခုနစ်ပါး တို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ချင်း ကွဲပြား၍ ပဋိသန္ဓေ သညာချင်းလည်း ကွဲပြားကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ အဘယ် သတ္တဝါတို့နည်း ဟူမူ- အချို့သော နတ်[၁] အချို့သော ဝိနိပါတိက[၂]နှင့် လူတို့ပင်တည်း၊ ဤကား ရှေးဦးစွာသော ဝိညာဉ်၏ တည်ရာပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ချင်း ကွဲပြား၍ ပဋိသန္ဓေသညာချင်းတူကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ အဘယ် သတ္တဝါတို့နည်း ဟူမူ- ပဌမဈာန်ဘုံ၌ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့ပင်တည်း။ ဤကား နှစ်ခု မြောက်သော ဝိညာဉ်၏ တည်ရာပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ချင်းတူ၍ ပဋိသန္ဓေသညာချင်းကွဲပြားကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ အဘယ် သတ္တဝါတို့နည်း ဟူမူ- အာဘဿရာဘုံ၌ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့ပင်တည်း။ ဤကား သုံးခု မြောက်သော ဝိညာဉ်၏ တည်ရာပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ချင်းတူ၍ ပဋိသန္ဓေသညာချင်းလည်း တူကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ အဘယ် သတ္တဝါတို့နည်း ဟူမူ- သုဘကိဏှာဘုံ၌ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့ပင်တည်း။ ဤကားလေးခု မြောက်သော ဝိညာဉ်၏ တည်ရာပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ရူပသညာတို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ ပဋိဃသညာတို့ လုံးဝချုပ်သည့်ပြင် နာနတ္တသညာ တို့ကို လုံးဝနှလုံးမသွင်းမူ၍ “ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု ပွါးများခြင်းကြောင့် အာကာသာနဉ္စာ ယတနဘုံသို့ ရောက်သော ဗြဟ္မာတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား ငါးခုမြောက်သော ဝိညာဉ်၏ တည်ရာ ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ “ဝိညာဉ်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု ပွါးများခြင်းကြောင့် ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံသို့ ရောက်သော ဗြဟ္မာတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား ခြောက်ခု မြောက်သော ဝိညာဉ်၏ တည်ရာပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ “တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ”ဟု ပွါးများခြင်း ကြောင့် အာကိဉ္စညာယတနဘုံသို့ ရောက်သော ဗြဟ္မာတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား ခုနစ်ခုမြောက်သော ဝိညာဉ်၏ တည်ရာပေတည်း။ (၁၀)

အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နှစ်ဖက်အဖို့မှ လွတ်သော ‘ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တ’ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပညာဖြင့် လွတ်သော ‘ပညာဝိမုတ္တ’ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကာယသက္ခိပုဂ္ဂိုလ်၊ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တပုဂ္ဂိုလ်၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်၊ ဓမ္မာနုသာရီ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သဒ္ဓါနုသာရီပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ခုနစ်ယောက်တို့တည်း။ (၁၁)

အဖန်တလဲလဲကိန်းတတ်သော ‘အနုသယ’ တို့သည် ကာမရာဂါနုသယ၊ ပဋိဃာနုသယ၊ ဒိဋ္ဌာနုသယ၊ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယ၊ မာနာနုသယ၊ ဘဝရာဂါနုသယ၊ အဝိဇ္ဇာနုသယအားဖြင့် ခုနစ်ပါးတို့တည်း။ (၁၂)

သံယောဇဉ်တို့သည် အနုနယသံယောဇဉ်၊ ပဋိဃသံယောဇဉ်၊ ဒိဋ္ဌိသံယောဇဉ်၊ ဝိစိကိစ္ဆာသံယောဇဉ်၊ မာနသံယောဇဉ်၊ ဘဝရာဂသံယောဇဉ်၊ အဝိဇ္ဇာသံယောဇဉ်အားဖြင့် ခုနစ်ပါးတို့တည်း။ (၁၃)

အဓိကရုဏ်းကို ငြိမ်းစေတတ်သော တရားတို့သည် ခုနစ်ပါးတို့တည်း။ ဖြစ်ပေါ်ကုန် ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော အဓိကရုဏ်းတို့ကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ ငြိမ်သက်စေခြင်းငှါ သမ္မုခါဝိနည်းကို ပေးအပ်၏၊ သတိဝိနည်းကို ပေးအပ်၏၊ အမူဠှဝိနည်းကို ပေးအပ်၏၊ ဝန်ခံခြင်းဖြင့် ပြုအပ်၏၊ ယေဘုယျသိကာကံကို ပြုအပ်၏၊တဿပါပိယျသိကာကံကို ပြုအပ်၏၊ တိဏဝတ္ထာရကကံကို ပြုအပ်၏၊(ဤခုနစ်ပါးတို့တည်း)။(၁၄)

ငါ့သျှင်တို့ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤခုနစ်ပါးသော တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်၏။ ထိုခုနစ်ပါးသော တရားတို့၌ အလုံးစုံသော သင်တို့သည် အညီအညွတ် ရွတ်ဆိုအပ်၏။ပ။ နတ်လူတို့၏ အကျိုး စီးပွါး ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်၏။

ဒုတိယအခန်း ပြီး၏။

၁။ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်ရှိ ကာမာဝစရနတ်တို့ကို အချို့သောနတ်ဟု ဆိုသည်။
၂။ ဖုတ် တစ္ဆေ သူရဲစသော နာနာဘာဝသတ္တဝါတို့ကို အချို့သော ဝိနိပါတိကဟု ဆိုသည်။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - သင်္ဂီတိသုတ် ===

အဋ္ဌက - တရား ရှစ်ပါးစု

၃၃၃။ ငါ့သျှင်တို့ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းစွာ ဟောတော်မူသော ရှစ်ပါးသော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုရှစ်ပါးသော တရားတို့၌ အလုံးစုံသော သင်တို့သည် အညီအညွတ် ရွတ်ဆိုအပ်၏။ပ။ နတ်လူတို့၏ အကျိုး စီးပွါး ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်၏။

အဘယ် ရှစ်ပါးသော တရားတို့နည်း ဟူမူ-

မှားသော သဘောတရားတို့သည် မှားသော အယူ 'မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ'၊ မှားသော အကြံ 'မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ'၊ မှားသော စကား 'မိစ္ဆာဝါစာ'၊ မှားသော အမှု 'မိစ္ဆာကမ္မန္တ'၊ မှားသော အသက်မွေးမှု 'မိစ္ဆာအာဇီဝ'၊ မှားသော အားထုတ်မှု 'မိစ္ဆာဝါယာမ'၊ မှားသော အောက်မေ့မှု 'မိစ္ဆာသတိ'၊ မှားသော တည်ကြည်မှု 'မိစ္ဆာသမာဓိ' အားဖြင့် ရှစ်ပါး တို့တည်း။ (၁)

မှန်သော သဘောတရားတို့သည် မှန်သော သိမြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'၊ မှန်သောကြံခြင်း 'သမ္မာ သင်္ကပ္ပ'၊ မှန်သော ပြောဆိုခြင်း 'သမ္မာဝါစာ'၊ မှန်သော ပြုလုပ်ခြင်း 'သမ္မာကမ္မန္တ'၊ မှန်သောအသက်မွေးခြင်း

'သမ္မာအာဇီဝ'၊ မှန်သော အားထုတ်ခြင်း 'သမ္မာဝါယာမ'၊ မှန်သော အောက်မေ့ခြင်း 'သမ္မာသတိ'၊ မှန်သော တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ' အားဖြင့် ရှစ်ပါး တို့တည်း။ (၂)

အလှူခံထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို ရရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်၊ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို ရရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အနာဂါမိဖိုလ်ကို ရရန် ကျင့်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ရှစ်ယောက်တို့တည်း။ (၃)

၃၃၄။ ပျင်းရိခြင်းအကြောင်းတို့သည် ရှစ်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အမှုကိစ္စကို ပြုအပ်၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်ဖြစ်၏၊ "ငါသည် အမှုကိစ္စကို ပြုရအံ့၊ အမှု ကိစ္စပြုသော ငါ၏ ကိုယ်သည် ပင်ပန်းလတ္တံ့၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးအံ့"ဟု (စိတ်ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ မရောက်ရသေးသော တရားသို့ ရောက်ခြင်းငှါ မရသေးသည့် တရားကို ရခြင်းငှါ မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် တရားကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ ဝီရိယကို မဖြစ်စေ။ ဤကား ရှေးဦးစွာသော ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အမှုကိစ္စကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်ဖြစ်၏၊ "ငါသည် အမှုကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ အမှုကိစ္စကို ပြုပြီးသော ငါ၏ ကိုယ်သည် ပင်ပန်း၏၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးအံ့" ဟု (စိတ်ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ ဝီရိယကို မဖြစ်စေ။ပ။ ဤကား နှစ်ခု မြောက်သော ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ခရီးသွားအပ်၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်ဖြစ်၏၊ "ငါသည် ခရီးသွားရအံ့၊ ခရီးသွားသော ငါ၏ ကိုယ်သည် ပင်ပန်းလတ္တံ့၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးအံ့" ဟု (စိတ်ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ ဝီရိယကို မဖြစ်စေ။ပ။ ဤကား သုံးခုမြောက်သော ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ခရီးသွားပြီးဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့စိတ်ဖြစ်၏၊ "ငါသည် ခရီးသွားပြီးပြီ၊ ခရီးသွားသော ငါ၏ ကိုယ်သည် ပင်ပန်း၏၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးအံ့" ဟု (စိတ်ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ ဝီရိယကို မဖြစ်စေ။ပ။ ဤကား လေးခုမြောက်သော ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ရွာသို့ လည်းကောင်း နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ဆွမ်းခံ သွားသည် ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော နုသည်လည်း ဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် မရ၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်ဖြစ်၏၊ "ငါသည် ရွာသို့လည်းကောင်း နိဂုံးသို့လည်းကောင်း ဆွမ်းခံသွားသည် ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော နုသည်လည်း ဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် မရခဲ့၊ ဆွမ်းခံသွားသော ထိုငါ၏ ကိုယ်သည် ပင်ပန်း၏၊ အမှုကိစ္စကို ပြုရန် မခံ့၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးအံ့" ဟု (စိတ်ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ ဝီရိယကို မဖြစ်စေ။ပ။ ဤကား ငါးခု မြောက်သော ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ရွာသို့လည်းကောင်း နိဂုံးသို့လည်းကောင်း ဆွမ်းခံ သွားသည် ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်းဖြစ်သော နုသည်လည်းဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် ရခဲ့၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်ဖြစ်၏၊ "ငါသည် ရွာသို့ လည်းကောင်း နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ဆွမ်းခံသွားသည် ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော နုသည်လည်း ဖြစ်သော ဆွမ်းကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် ရခဲ့၏၊ ထိုငါ၏ ကိုယ်သည် လေး၏၊ အမှုကိစ္စကို ပြုရန် မခံ့၊ စိုစွတ်သော ပဲကဲ့သို့ လေး၏၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးအံ့" ဟု (စိတ်ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ ဝီရိယကို မဖြစ်စေ။ပ။ ဤကား ခြောက်ခုမြောက်သော ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းအား အနည်းငယ်မျှသော အနာသည် ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်ဖြစ်၏၊ "ငါ့အား အနည်းငယ်မျှသော ဤအနာသည် ဖြစ်၏၊ အိပ်ခြင်းငှါ လျောက်ပတ်၏၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးအံ့" ဟု (စိတ်ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ ဝီရိယကို မဖြစ်စေ။ပ။ ဤကား ခုနစ်ခု မြောက်သော ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းအား အနာမှထ၍ မကြာသေး၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်ဖြစ်၏၊ "ငါသည် အနာမှထ၏၊ အနာမှထ၍ မကြာသေး၊ ထိုငါ၏ ကိုယ်သည် အားမရှိ၊ အမှုပြုရန် မခံ့၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးအံ့" ဟု (စိတ်ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ မရောက်သေးသည့်တရားသို့ ရောက်ခြင်းငှါ မရသေးသည့် တရားကို ရခြင်းငှါ မျက်မှောက်မပြုရသေးသည့်တရားကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ ဝီရိယကို မဖြစ်စေ။ ဤကား ရှစ်ခုမြောက်သော ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။ (၄)

၃၃၅။ အားထုတ်ခြင်း အကြောင်းတို့သည် ရှစ်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အမှုကိစ္စကို ပြုအပ်၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်ဖြစ်၏၊ "ငါသည် အမှုကိစ္စကို ပြုရအံ့၊ အမှုကိစ္စကို ပြုသော ငါသည် မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အဆုံးအမကို နှလုံးသွင်းရန် မလွယ်၊ ယခုငါသည် မရောက်သေးသော တရားသို့ ရောက်ခြင်းငှါ မရသေးသော တရားကို ရခြင်းငှါ မျက်မှောက်မပြုရ သေးသောတရားကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ ဝီရိယကို ဖြစ်စေအံ့" ဟု (စိတ်ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် မရောက်သေးသော တရားသို့ ရောက်ခြင်းငှါ မရသေးသော တရားကို ရခြင်းငှါ မျက်မှောက် မပြုရသေးသော တရားကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏။ ဤကား ရှေးဦးစွာသော အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အမှုကိစ္စကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်ဖြစ်၏၊ "ငါသည် အမှုကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ အမှုကိစ္စကို ပြုပြီးသော ငါသည် မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အဆုံးအမကို နှလုံးသွင်းရန် မစွမ်းနိုင်၊ ယခု ငါသည် ဝီရိယကို ဖြစ်စေအံ့" ဟု (စိတ်ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏။ပ။ ဤကား နှစ်ခုမြောက်သော အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ထိုရဟန်းသည် ခရီးသွားအပ်၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ် ဖြစ်၏၊ "ငါသည် ခရီးသွားရအံ့၊ ခရီးသွားသော ငါသည် မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အဆုံးအမကို နှလုံးသွင်းရန် မလွယ်၊ ယခု ငါသည် ဝီရိယကို ဖြစ်စေအံ့" ဟု (စိတ်ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏။ပ။ ဤကား သုံးခုမြောက်သော အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ခရီးသွားပြီးဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်ဖြစ်၏၊ "ငါသည် ခရီးသွားပြီးပြီ၊ ခရီးသွားသော ငါသည် မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အဆုံးအမကို နှလုံးသွင်းရန် မစွမ်းနိုင်၊ ယခု ငါသည် ဝီရိယကို ဖြစ်စေအံ့" ဟု (စိတ်ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏။ပ။ ဤကား လေးခုမြောက်သော အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ရွာသို့လည်းကောင်း နိဂုံးသို့လည်းကောင်း ဆွမ်းခံ သွားသည်ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်းဖြစ်သော နုသည်လည်းဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် မရခဲ့၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်ဖြစ်၏၊ "ငါသည် ရွာသို့ လည်းကောင်း နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ဆွမ်းခံသွားသည် ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော နုသည်လည်း ဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် မရခဲ့၊ ထိုငါ၏ ကိုယ်သည် ပေါ့၏၊ အမှုကိစ္စကို ပြုရန် ခံ့၏၊ ယခု ငါသည် ဝီရိယကို ဖြစ်စေအံ့" ဟု (စိတ်ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏။ပ။ ဤကား ငါးခုမြောက်သော အားထုတ် ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ရွာသို့လည်းကောင်း နိဂုံးသို့လည်းကောင်း ဆွမ်းခံ သွားသည်ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်းဖြစ်သော နုသည်လည်းဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် ရခဲ့၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်ဖြစ်၏၊ "ငါသည် ရွာသို့ လည်းကောင်း နိဂုံးသို့

လည်းကောင်း ဆွမ်းခံသွားသည် ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော နူသည်လည်း ဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် ရခဲ့၏၊ ထိုငါ၏ ကိုယ်သည် အားရှိ၏၊ အမှုကိစ္စကို ပြုရန်ခံ့၏၊ ယခု ငါသည် ဝီရိယကို ဖြစ် စေအံ့” ဟု (စိတ်ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏။ပ။ ဤကား ခြောက်ခု မြောက်သော အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းအား အနည်းငယ်မျှသော အနာသည် ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်ဖြစ်၏၊ “ငါ့အား အနည်းငယ်မျှသော ဤအနာသည် ဖြစ်၏၊ ငါ၏ အနာသည် တိုးပွါး ရာသော အကြောင်းရှိ၏၊ ယခု ငါသည် ဝီရိယကို ဖြစ်စေအံ့” ဟု (စိတ်ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏။ပ။ ဤကား ခုနစ်ခုမြောက်သော အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အနာမှ ထ၏၊ အနာမှ ထ၍ မကြာသေး၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်ဖြစ်၏၊ “ငါသည် အနာမှ ထ၏၊ အနာမှ ထ၍ မကြာသေး၊ ငါ့အား အနာသည် ပြန်ဖြစ်ရာသော အကြောင်းရှိ၏၊ ယခုအခါ မရောက်သေးသောတရားသို့ ရောက်ခြင်းငှါ မရသေးသော တရားကို ရခြင်းငှါ မျက်မှောက်မပြုရသေးသော တရားကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ အားထုတ်အံ့” ဟု (စိတ် ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် မရောက်သေးသော တရားသို့ ရောက်ခြင်းငှါ မရသေး သော တရားကို ရခြင်းငှါ မျက်မှောက်မပြုရသေးသော တရားကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏။ ဤကား ရှစ်ခုမြောက်သော အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။ (၅)

၃၃၆။ ဒါနဖြစ်ခြင်းအကြောင်းတို့သည် ရှစ်ပါးတို့တည်း။ ရောက်လာသောကြောင့် အလှူကို ပေး၏၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းစသည်မှ ကြောက်သောကြောင့် အလှူကို ပေး၏၊ (သူသည်) “ငါ့အား ပေးဖူးသည်” ဟု အလှူကို ပေး၏၊ (သူသည်) “ငါ့အား ပေးလတ္တံ့” ဟု အလှူကို ပေး၏၊ “အလှူသည် သူတော်ကောင်းတို့ ချီးမွမ်းအပ်၏” ဟု အလှူကို ပေး၏၊ “ငါသည် ချက်၏၊ ဤသူတို့ကား မချက်ကုန်၊ ချက်သော ငါသည် မချက်သောသူတို့အား မပေးဘဲထားခြင်းငှါ မထိုက်” ဟု အလှူကို ပေး၏၊ “ဤအလှူပေးသော ငါ့အား ကောင်းသော ကျော်စောခြင်း သတင်းသည် ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏” ဟု အလှူကို ပေး၏၊ (သမထဝိပဿနာ) စိတ်၏ အဆင်တန်ဆာ အခြံအရံအလို့ငှါ အလှူကို ပေး၏၊ (ဤရှစ်ပါးတို့တည်း)။ (၆)

၃၃၇။ အလှူပေးခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုးတို့သည် ရှစ်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သမဏအားလည်းကောင်း၊ ပြာဟ္မဏအားလည်းကောင်း ထမင်း အဖျော် အဝတ် ပုဆိုး ယာဉ် ပန်းနံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာနေရာ ကျောင်း ဆီမီးဟူသော အလှူကို ပေးလှူ၏။ ထိုသူ သည် အကြင်ဝတ္ထုကို ပေးလှူ၏၊ ထိုဝတ္ထုကို တောင့်တ၏၊ ထိုသူသည် မင်းမျိုးသူဌေးကိုလည်းကောင်း၊ ပြာဟ္မဏမျိုးသူဌေးကိုလည်းကောင်း၊ သူကြွယ်မျိုးသူဌေးကိုလည်းကောင်း ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ဖြင့် ကုံလုံ ပြည့်စုံစွာ ခံစားသည်ကို မြင်၏။ ထိုသူအား ဤသို့ စိတ်ဖြစ်၏၊ “ငါသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှ နောက်၌ မင်းမျိုးသူဌေးတို့၏ လည်းကောင်း၊ ပြာဟ္မဏမျိုးသူဌေးတို့၏လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်မျိုး သူဌေးတို့၏လည်းကောင်း အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ”ဟု (စိတ်ဖြစ်၏)၊ ထိုသူ သည် ထိုစိတ်ကို ထား၏၊ ထိုစိတ်ကို အဓိဋ္ဌာန်၏၊ ထိုစိတ်ကို ပွါးများ၏၊ ထိုသူ၏ ထိုစိတ်သည် ယုတ်သော ကာမဂုဏ်တရား၌ ညွတ်၏၊ လွန်မြတ်သော မဂ်ဖိုလ်အလို့ငှါ မပွါးစေအပ်၊ ထိုအမျိုးတို့၌ ရောက်ရ ခြင်းငှါ ဖြစ်၏၊ ထိုစကားကိုလည်း သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဆို၏၊ သီလမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မဆို၊ ငါ့သျှင်တို့ သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကတောင့်တခြင်းသည် ဖြူစင်သောကြောင့် ပြည့်စုံ၏။(၇-၁)

တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် သမဏအားလည်းကောင်း ပြာဟ္မဏအားလည်းကောင်း ထမင်း အဖျော်။ပ။ အိပ်ရာနေရာ ကျောင်း ဆီမီးဟူသော အလှူကို ပေးလှူ၏၊ ထိုသူသည် အကြင်ဝတ္ထုကိုပေးလှူ၏၊ ထိုဝတ္ထုကို တောင့်တ၏။ ထိုသူသည် “စာတုမဟာရာဇ် နတ် တို့သည် အသက်ရှည်ကုန်၏၊ အဆင်းလှကုန်၏၊ ချမ်းသာများကုန်၏” ဟု ကြားဖူး၏။ ထိုသူအား “ငါသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော်

အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် ထိုစိတ်ကို ထား၏၊ ထိုစိတ်ကို အဓိဋ္ဌာန်၏၊ ထို စိတ်ကို ပွါးများ၏၊ ထိုသူ၏ စိတ်သည် ယုတ်သော ကာမဂုဏ်တရား၌ ညွတ်၏၊ လွန်မြတ်သော မဂ်ဖိုလ် အလို့ငှါ မပွါးစေအပ်၊ ထိုစာတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်၌ ရောက်ရခြင်းငှါ ဖြစ်၏၊ ထိုစကားကိုလည်း သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဆို၏၊ သီလမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မဆို။ ငါ့သျှင်တို့ သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်က တောင့်တခြင်းသည် ပြည့်စုံ၏။ (၇-၂)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် သမဏအားလည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏအား လည်းကောင်း ထမင်း အဖျော်။ပ။ အိပ်ရာနေရာ ကျောင်း ဆီမီးဟူသော အလှူကို ပေးလှူ၏၊ ထိုသူသည် အကြင်ဝတ္ထုကို ပေးလှူ၏၊ ထိုဝတ္ထုကို တောင့်တ၏။ ထိုသူသည် “တာဝတိံသာနတ်တို့သည်။ပ။ ယာမာနတ်တို့သည်။ပ။ တုသိတာနတ်တို့သည်။ပ။ နိမ္မာနရတိနတ်တို့သည်။ပ။ ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္တီနတ်တို့သည် အသက်ရှည်ကုန်၏၊ အဆင်းလှကုန်၏၊ ချမ်းသာ များကုန်၏” ဟု ကြားဖူး၏။ ထိုသူအား “ငါသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့၏ အပေါင်း အဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် ထိုစိတ်ကို ထား၏၊ ထိုစိတ်ကို အဓိဋ္ဌာန်၏၊ ထိုစိတ်ကို ပွါးများ၏၊ ထိုသူ၏ စိတ်သည် ယုတ်သော ကာမဂုဏ်တရား၌ ညွတ်၏၊ လွန် မြတ်သော မဂ်ဖိုလ်အလို့ငှါ မပွါးစေအပ်၊ ထိုပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီ နတ်ပြည်၌ ရောက်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏၊ ထို စကားကိုလည်း သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဆို၏၊ သီလမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား မဆို။ ငါ့သျှင်တို့ သီလ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကတောင့်တခြင်းသည် ပြည့်စုံ၏။ (၇-၇)

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ အ ချို့သောသူသည် သမဏအားလည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏအားလည်းကောင်း ထမင်း အဖျော် အဝတ်ပုဆိုး ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ကျောင်း ဆီမီးဟူသော အလှူကို ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် အကြင်ဝတ္ထုကို ပေးလှူ၏၊ ထိုဝတ္ထုကို တောင့်တ၏၊ ထိုသူသည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့သည် အသက်ရှည်ကုန်၏၊ အဆင်းလှကုန်၏၊ ချမ်းသာများ ကုန်၏” ဟု ကြားဖူး၏။ ထိုသူ့အား “ငါသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် ထိုစိတ်ကို ထား၏၊ ထိုစိတ်ကို အဓိဋ္ဌာန်၏၊ ထိုစိတ်ကို ပွါးများ၏၊ ထိုသူ၏ စိတ်သည် ယုတ်သောကာမဂုဏ်တရား၌ ညွတ်၏၊ လွန်မြတ်သော မဂ်ဖိုလ်အလို့ငှါ မပွါးစေအပ်၊ ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ရောက်ရခြင်းငှါ ဖြစ်၏၊ ထိုစကားကိုလည်း သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဆို၏၊ သီလမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မဆို။ (ကာမ၌) တပ်ခြင်းကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဆို၏၊ (ကာမ၌) တပ်ခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မဆို။ ငါ့သျှင်တို့ သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကတောင့်တခြင်းသည် ပြည့်စုံ၏။ (၇-၈)

ပရိသတ်တို့သည် မင်းပရိသတ်၊ ပုဏ္ဏားပရိသတ်၊ သူကြွယ်ပရိသတ်၊ ရဟန်းပရိသတ်၊ စာတုမဟာရာဇ်ပရိသတ်၊ တာဝတိံသာပရိသတ်၊ မာရ်နတ်ပရိသတ်၊ ဗြဟ္မာပရိသတ်အားဖြင့် ရှစ်ပါး တို့တည်း။ (၈)

လောကဓံတရားတို့သည် လာဘ်ရခြင်း၊ လာဘ်မရခြင်း၊ အခြံအရံများခြင်း၊ အခြံအရံနည်းပါးခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခံရခြင်း၊ ချီးမွမ်းခံရခြင်း၊ ချမ်းသာခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းအားဖြင့် ရှစ်ပါးတို့တည်း။ (၉)

၃၃၈။ (ဆန့်ကျင်ဘက်တရားနှင့် အာရုံတို့ကို) လွှမ်းမိုးနိုင်ကြောင်း ‘အဘိဘာယတန’ ဈာန်တို့သည် ရှစ်ပါးတို့တည်း။ တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို ရှုမှတ်၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ငယ်သော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ “ထို (ရုပ်) တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ)သိသည် (ငါ)မြင်သည်” ဟု ဤသို့လည်း အမှတ် ‘သညာ’ ရှိ၏။ ဤကား ပဌမ အဘိဘာယတနဈာန် ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို ရှုမှတ်၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်းမကောင်းသော အဆင်းရှိသော ကြီးသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ “ထို (ရုပ်) တို့ကို

လွှမ်းမိုး၍ (ငါ)သိသည် (ငါ)မြင်သည်” ဟု ဤသို့လည်း အမှတ် ‘သညာ’ ရှိ၏။ ဤကား ဒုတိယ အဘိဘာယတနစျာန် ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်းမကောင်းသော အဆင်းရှိသော ငယ်သော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ “ထို (ရုပ်) တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ)သိသည် (ငါ)မြင်သည်” ဟု ဤသို့လည်း အမှတ် ‘သညာ’ ရှိ၏။ ဤကား တတိယ အဘိဘာယတနစျာန် ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ကြီးသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ “ထို (ရုပ်) တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ)သိသည် (ငါ)မြင်သည်” ဟု ဤသို့လည်း အမှတ် ‘သညာ’ ရှိ၏။ ဤကား စတုတ္ထ အဘိဘာယတနစျာန် ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ညိုသောအဆင်း ညိုသောအသွေး ညိုသောအရောင်ရှိသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ဥပမာအားဖြင့် ညိုသောအဆင်း ညိုသောအသွေး ညိုသောအရောင်ရှိသော ညိုသော အောင်မဲညိုပန်းကဲ့သို့လည်းကောင်း ညိုသော အဆင်း ညိုသောအသွေး ညိုသောအရောင်ရှိသော ဗာရာဏသီပြည်ဖြစ် ညိုသော နှစ်ဖက်ချော အဝတ် ကဲ့သို့လည်းကောင်း ဤအတူ တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ညိုသောအဆင်း ညိုသောအသွေး ညိုသောအရောင်ရှိသော ညိုသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ “ထို (ရုပ်) တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ)သိသည် (ငါ)မြင်သည်”ဟု ဤသို့လည်း အမှတ် ‘သညာ’ ရှိ၏။ ဤကား ပဉ္စမအဘိဘာယတနစျာန် ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ဝါရွှေသော အဆင်း ဝါရွှေသောအသွေး ဝါရွှေသောအရောင်ရှိသော ဝါရွှေသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ဥပမာအားဖြင့် ဝါရွှေသော အဆင်းဝါရွှေသော အသွေးဝါရွှေသောအရောင်ရှိသော မဟာလှေကားပန်း ကဲ့သို့လည်းကောင်း ဝါရွှေသောအဆင်း ဝါရွှေသောအသွေး ဝါရွှေသောအရောင်ရှိသော ဗာရာဏသီပြည် ဖြစ် ဝါရွှေသော နှစ်ဖက်ချော အဝတ်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူ တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ သန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ဝါရွှေသော အဆင်း ဝါရွှေသောအသွေး ဝါရွှေသောအရောင်ရှိသော ဝါရွှေသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ “ထို (ရုပ်) တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ) သိသည် (ငါ) မြင်သည်” ဟု ဤသို့ လည်း အမှတ် ‘သညာ’ ရှိ၏။ ဤကား ဆဋ္ဌအဘိဘာယတန စျာန်ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ နီသောအဆင်း နီသောအသွေး နီသောအရောင်ရှိသော နီသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ဥပမာအားဖြင့် နီသော အဆင်း နီသောအသွေး နီသောအရောင်ရှိသော နီသော မိုးဆွေပန်းကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ နီသောအဆင်း နီသောအသွေး နီသောအရောင်ရှိသော ဗာရာဏသီပြည်ဖြစ် နီသော နှစ်ဖက်ချော အဝတ်ကဲ့သို့လည်း ကောင်း ဤအတူ တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ နီသောအဆင်း နီသောအသွေး နီသော အရောင်ရှိသော နီသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ “ထို (ရုပ်) တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ) သိသည် (ငါ) မြင်သည်” ဟု ဤသို့လည်း အမှတ် ‘သညာ’ ရှိ၏။ ဤကား သတ္တမ အဘိဘာယတနစျာန် ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ဖြူသောအဆင်း ဖြူသောအသွေး ဖြူသောအရောင်ရှိသော ဖြူသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ဥပမာအားဖြင့် ဖြူသော အဆင်း ဖြူသောအသွေး ဖြူသောအရောင်ရှိသော ဖြူသော သောက်ရှူးကြယ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း ဖြူသော အဆင်း ဖြူသောအသွေး ဖြူသောအရောင်ရှိသော ဗာရာဏသီပြည်ဖြစ် ဖြူသော နှစ်ဖက်ချော

အဝတ်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူတစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန် ၌ ဖြူသောအဆင်း ဖြူသောအသွေး ဖြူသောအရောင်ရှိသော ဖြူသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ "ထို (ရုပ်) တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ) သိသည် (ငါ) မြင်သည်" ဟု ဤသို့လည်း အမှတ် 'သညာ' ရှိ၏။ ဤကား အဋ္ဌမအဘိဘာယတနစျာန် ပေတည်း။ (၁၀)

၃၃၉။ လွတ်လပ်ခြင်း 'ဝိမောက္ခ' တို့သည် ရှစ်ပါးတို့တည်း။ (မိမိသန္တာန်၌) ကသိုဏ်းရုပ်စျာန် ရှိသည် ဖြစ်၍ (ပြင်ပသန္တာန်၌လည်း) (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ ဤကား ပဌမဝိမောက္ခ ပေတည်း။

မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်မူ၍ ပြင်ပသန္တာန်၌ (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ ဤကား ဒုတိယဝိမောက္ခ ပေတည်း။

တင့်တယ်၏ ဟူ၍သာလျှင် နှလုံးသွင်း၏။ ဤကား တတိယဝိမောက္ခ ပေတည်း။

ရူပသညာတို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ ပဋိဃသညာတို့ လုံးဝချုပ်သည့်ပြင် နာနတ္တသညာတို့ကို လုံးဝ နှလုံးမသွင်းမူ၍ "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု ပွါးများခြင်းကြောင့် အာကာသာနဉ္စာယတန (စျာန်) သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤကား စတုတ္ထဝိမောက္ခ ပေတည်း။

အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ "ဝိညာဉ်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု ပွါးများခြင်း ကြောင့် ဝိညာဏဉ္စာယတန(စျာန်) သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤကား ပဥ္စမဝိမောက္ခပေတည်း။

ဝိညာဏဉ္စာယတန(စျာန်) ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ "တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ" ဟု ပွါးများခြင်းကြောင့် အာကိဉ္စညာယတန(စျာန်) သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤကား ဆဋ္ဌဝိမောက္ခ ပေတည်း။

အာကိဉ္စညာယတန(စျာန်) ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတန(စျာန်) သို့ ရောက် ၍ နေ၏၊ ဤကား သတ္တမဝိမောက္ခ ပေတည်း။

နေဝသညာနာသညာယတန(စျာန်) ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ (နိရောဓ သမာပတ်)သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤကား အဋ္ဌမဝိမောက္ခ ပေတည်း။ (၁၁)

ငါ့သျှင်တို့ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤ တရား ရှစ်ပါး တို့ကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်၏၊ ထိုရှစ်ပါးသော တရားတို့၌ အလုံးစုံသော သင်တို့ သည် အညီအညွတ် ရွတ်ဆိုအပ်၏။ပ။ နတ်လူတို့၏ အကျိုး စီးပွါး ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်၏။

၁။ ဤအရာ၌ ဉပမာပုပ္ဖပုဒ်အနက်ကို အောက်မဲညို ပန်းထက် သာ၍ညိုသော နှမ်းကြပ်ပန်းဟု အဘိဓာန်နိသျသစ်၌ ဆို၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - သင်္ဂီတိသုတ် ===

နဝက - တရား ကိုးပါးစု

၃၄၀။ ငါ့သျှင်တို့ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းစွာ ဟောတော်မူသော ကိုးပါးသော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုကိုးပါးသော တရားတို့၌ အလုံးစုံသော သင်တို့သည် အညီအညွတ် ရွတ်ဆိုအပ်၏။ပ။ နတ်လူတို့၏ အကျိုး စီးပွား ချမ်းသာ အလို့ငှါ ဖြစ်၏။

အဘယ် တရား ကိုးပါးတို့နည်း ဟူမူ-

ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း အကြောင်းတို့သည် ကိုးပါး တို့တည်း။ "ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုကျင့်ဖူးသည်" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏၊ "ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုနေဆဲ" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏၊ "ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုလတ္တံ့" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏။

"ငါချစ်ခင် နှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုဖူးသည်" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏။ပ။ အကျိုးမဲ့ကို ပြုနေဆဲ" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏။ပ။ အကျိုးမဲ့ကို ပြုလတ္တံ့." ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏။

"ငါမချစ်ခင် မနှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးကို ပြုဖူးသည်" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏။ပ။ အကျိုးကို ပြုနေဆဲ" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏။ပ။ အကျိုးကို ပြုလတ္တံ့." ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏။ (ဤကိုးပါးတို့တည်း)။ (၁)

ရန်ငြိုးပြေကြောင်းတို့သည် ကိုးပါးတို့တည်း။ "ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုဖူးသည်ဟု ထိုအကျိုးမဲ့ ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း" ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏၊ "ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုနေဆဲဟု ထိုအကျိုးမဲ့ ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း" ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏၊ "ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုလတ္တံ့. ဟု ထိုအကျိုးမဲ့ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း" ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏။

"ငါချစ်ခင်နှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုဖူးပြီ။ပ။ အကျိုးမဲ့ကို ပြုနေဆဲ။ပ။ အကျိုးမဲ့ကို ပြုလတ္တံ့. ဟု ထိုအကျိုးမဲ့ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း" ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏။

"ငါမချစ်ခင်မနှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးကို ပြုဖူးသည်။ပ။ အကျိုးကို ပြုနေဆဲ။ပ။ အကျိုးကို ပြုလတ္တံ့. ဟု ထိုအကျိုးမဲ့ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း" ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏။ (ဤကိုးပါး တို့တည်း)။ (၂)

၃၄၁။ သတ္တဝါတို့၏ နေရာတို့သည် ကိုးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ချင်း ကွဲပြား၍ ပဋိသန္ဓေ သညာချင်းလည်း ကွဲပြားကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ အဘယ်သတ္တဝါတို့နည်းဟူမူ - အချို့သောနတ် အချို့သော ဝိနိပါတိကနှင့် လူတို့ပင်တည်း၊ ဤကား ရှေးဦးစွာသော သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ချင်းကွဲပြား၍ ပဋိသန္ဓေသညာချင်းတူကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ အဘယ် သတ္တဝါတို့နည်း ဟူမူ- ပဌမဈာန်ဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့ပင်တည်း၊ ဤကား နှစ်ခုမြောက်သော သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ချင်း တူ၍ ပဋိသန္ဓေသညာချင်း ကွဲပြားကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ အဘယ် သတ္တဝါတို့နည်း ဟူမူ- အာဘဿရာဘုံ၌ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့ပင်တည်း၊ ဤကား သုံးခုမြောက်သော သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ချင်း တူ၍ ပဋိသန္ဓေသညာချင်းလည်း တူကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ အဘယ် သတ္တဝါတို့နည်း ဟူမူ- သုဘကိဏှာဘုံ၌ဖြစ်သော ပြဟ္မာတို့ပင်တည်း၊ ဤကား လေးခု မြောက်သော သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ သညာမရှိသော, အာရုံကို ခံစားခြင်းမရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ အဘယ် သတ္တဝါတို့နည်း ဟူမူ- အသညသတ်ဘုံ၌ဖြစ်သော ပြဟ္မာတို့ပင်တည်း၊ ဤကား ငါးခုမြောက်သော သတ္တဝါ တို့၏ နေရာတည်း။

ငါ့ရှင်တို့ ရူပသညာတို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ ပဋိဃသညာတို့ လုံးဝချုပ်သည့်ပြင် နာနတ္တသညာ တို့ကို လုံးဝနှလုံးမသွင်းမူ၍ "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု ပွါးများခြင်းကြောင့် အာကာသာနဉ္စာ ယတနဘုံသို့ ရောက်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ဤကား ခြောက်ခုမြောက်သော သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ငါ့ရှင်တို့ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ "ဝိညာဉ်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု ပွါးများ ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံသို့ ရောက်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ဤကား ခုနစ်ခု မြောက်သော သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ငါ့ရှင်တို့ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ "တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ" ဟု ပွါးများခြင်း ကြောင့် အာကိဉ္စညာယတနဘုံသို့ ရောက်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ဤကား ရှစ်ခုမြောက်သော သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ငါ့ရှင်တို့ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနဘုံသို့ ရောက်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ဤကား ကိုးခုမြောက်သော သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။ (၃)

၃၄၂။ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ အခွင့်မဟုတ်သော အက္ခဏတို့သည် ကိုးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ပွင့်တော်မူ၏၊ ကိလေသာကို ငြိမ်းစေတတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ဆောင်တတ်သော မဂ်ဉာဏ်သို့ ရောက်စေတတ်သော မြတ်စွာဘုရားတို့သည်သာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သစ္စာလေးပါး တရားကိုလည်း ဟောတော်မူအပ်၏၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း ငရဲဘုံသို့ ရောက်နေ၏။ ဤကား မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ အခွင့်မဟုတ်သော ရှေးဦးစွာသော အက္ခဏ တို့တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ဤလောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ပွင့်တော်မူ၏၊ ကိလေသာကို ငြိမ်းစေတတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ဆောင်တတ်သော မဂ်ဉာဏ်သို့ ရောက်စေတတ်သော မြတ်စွာဘုရား တို့သည်သာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သစ္စာလေးပါးတရားကိုလည်း ဟောတော်မူအပ်၏၊ ဤပုဂ္ဂိုလ် သည်လည်း တိရစ္ဆာန်ဘုံသို့ ရောက်နေ၏။ ဤကား မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ အခွင့်မဟုတ်သော နှစ်ခုမြောက် အက္ခဏတို့တည်း။

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း။ပ။ ပြိတ္တာဘုံသို့ ရောက်နေ၏။ ဤကား မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ အခွင့်မဟုတ်သော သုံးခုမြောက် အက္ခဏတည်း။

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း။ပ။ အသုရကာယ်ဘုံသို့ ရောက်နေ၏။ ဤကား မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ အခွင့်မဟုတ်သော လေးခုမြောက် အက္ခဏတည်း။

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း။ပ။ အသက်ရှည်သော အရူပဘုံ အသညသတ်ဘုံသို့ ရောက်နေ၏။ ဤကား မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ အခွင့်မဟုတ်သော ငါးခုမြောက် အက္ခဏတည်း။

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း။ပ။ ရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာယောက်ျား ဥပါသိကာမိန်းမတို့ ဖြစ်ရာ မဟုတ်သော သစ္စာလေးပါးကို မသိနိုင်ကုန်သော ပစ္စန္တရစ်ဇနပုဒ် လူရိုင်းတို့အတွင်း၌ ဖြစ်၍ နေ၏။ ဤကား မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ အခွင့်မဟုတ်သော ခြောက်ခုမြောက် အက္ခဏတည်း။

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း။ပ။ မဇ္ဈိမဒေသ ဇနပုဒ်တို့၌ ဖြစ်သော်လည်း မှားသော အယူရှိ၏၊ ဖောက်ပြန်သော အယူရှိ၏၊ "ပေးလှူခြင်းသည် မရှိ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းသည် မရှိ၊ဟုန်းပူဇော်ခြင်းသည် မရှိ၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ၊ ဤလောကသည် မရှိ၊ တမလွန်လောကသည် မရှိ၊ အမိသည် မရှိ၊ အဖသည် မရှိ၊ သေ၍ တစ်ဖန်ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ တမလွန်လောကကိုလည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ဟောကြားတတ်ကုန်သော အညီအညွတ် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၌ မရှိကုန်" ဟု မှားယွင်းဖောက်ပြန်သော အယူရှိနေ၏၊ ဤကား မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ အခွင့်မဟုတ်သော ခုနစ်ခုမြောက် အက္ခဏတည်း။

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း။ပ။ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း မဇ္ဈိမဒေသဇနပုဒ်တို့၌ မွေးဖွား၏၊ မဇ္ဈိမဒေသ ဇနပုဒ်တို့၌ ဖြစ်သော်လည်း ပညာမရှိ၊ စိတ်ဖောက်ပြန်နေသူ ဖြစ်၏၊ ဆွံ့အနေသူ ဖြစ်၏၊ ကောင်းသော တရား မကောင်းသောတရားတို့၏ အနက်သဘောကို သိခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်။ ဤကား မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ အခွင့်မဟုတ်သော ရှစ်ခုမြောက် အက္ခဏတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ဤလောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ပွင့်တော်မမူ၊ ကိလေသာကို ငြိမ်းစေတတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ဆောင်တတ်သော မဂ်ဉာဏ်သို့ ရောက်စေတတ်သော မြတ်စွာဘုရားတို့သည်သာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သစ္စာလေးပါးတရားကိုလည်း ဟောတော်မမူ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် မဇ္ဈိမဒေသ ဇနပုဒ်တို့၌ ဖြစ်၏၊ ပညာရှိသူ ဖြစ်၏၊ စိတ်မဖောက်ပြန်သူ ဖြစ်၏၊ မဆွံ့အသူ ဖြစ်၏၊ ကောင်းသော တရား မကောင်းသောတရားတို့၏ အနက်သဘောကို သိခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ ဤကား မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ အခွင့်မဟုတ်သော ကိုးခုမြောက် အက္ခဏတည်း။ (၄)

၃၄၃။ အစဉ်အတိုင်း ဝင်စားအပ်သော သမာပတ်တို့သည် ကိုးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်'နှင့် တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ'နှင့် တကွဖြစ်သော (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ', ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ဝိတက် ဝိစာရငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်းပီတိကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့်။ပ။ တတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ပ။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရုပ်သညာတို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်။ပ။ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ "ဝိညာဉ်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု ပွားများသောကြောင့် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ "တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ" ဟု ပွားများသောကြောင့် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၍ နေ၏။ (ဤကိုးပါး တို့တည်း)။ (၅)

၃၄၄။ အစဉ်အတိုင်း ချုပ်ခြင်းတို့သည် ကိုးပါးတို့တည်း။ ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမသညာသည် ချုပ်၏။ ဒုယိယစျာန်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဝိတက်ဝိစာရတို့သည် ချုပ်ကုန်၏။

တတိယဈာန်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' သည် ချုပ်၏။ စတုတ္ထဈာန်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ထွက်သက် ဝင်သက်တို့သည် ချုပ်ကုန်၏။ အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ရုပ်သညာသည် ချုပ်၏။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အာကာသာနဉ္စာယတန သညာသည် ချုပ်၏။ အာကိဉ္စညာယတနဈာန်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာသည် ချုပ်၏။ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အာကိဉ္စညာယတနသညာသည် ချုပ်၏။ သညာ ဝေဒနာတို့ချုပ်သော နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား သညာသည်လည်းကောင်း ဝေဒနာသည်လည်းကောင်း ချုပ်၏။ (ဤကိုးပါး တို့တည်း)။ (၆)

ငါ့သျှင်တို့ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤကိုးပါးသော တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်၏၊ ထိုကိုးပါးသော တရားတို့၌ အလုံးစုံသော သင်တို့သည် အညီအညွတ် ရွတ်ဆိုအပ်၏။ပ။ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွား ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - သင်္ဂီတိသုတ် ===

ဒသက - တရား ဆယ်ပါးစု

၃၄၅။ ငါ့သျှင်တို့ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော ဆယ်ပါးသော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုဆယ်ပါးသော တရားတို့၌ အလုံးစုံသော သင်တို့သည် အညီအညွတ် ရွတ်ဆိုအပ်၏။ပ။ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွား ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်၏။

အဘယ် တရား ဆယ်ပါးတို့နည်း ဟူမူ-

မှီခိုရာပြုတတ်သော တရားတို့သည် ဆယ်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ထိန်းလျက် နေ၏၊ အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း 'ဘေး'ဟု ရှုလေ့ရှိ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အာစာရသီလ ဂေါစရသီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း 'ဘေး'ဟု ရှုလေ့ရှိ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာ ပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၁-၁)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် များသော အကြားအမြင်ရှိ၏၊ သင်ကြားပြီးသည်ကို ဆောင်နိုင်၏၊ သင်ကြားပြီးသည်ကို သိုမှီးနိုင်၏၊ အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သော သဒ္ဒါနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော အလုံးစုံပြည့်စုံကုန်သော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတတ်ကုန်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုသို့သဘောရှိသော တရားတို့ကို ထိုရဟန်းသည် များစွာသင်ကြားအပ်ကုန်၏၊ ဆောင်အပ်ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ဆည်းပူးအပ် ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ဆင်ခြင်အပ်ကုန်၏၊ ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း သည် ယင်းသို့ များစွာ သင်ကြားအပ်၏။ပ။ ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။ ဤတရားသည် လည်း မှီခိုရာပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၁-၂)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အဆွေခင်ပွန်းကောင်းရှိ၏၊ အပေါင်းအဖော်ကောင်း ရှိ၏၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းတို့၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ အဆွေခင်ပွန်း ကောင်းရှိ၏၊ အပေါင်းအဖော်ကောင်းရှိ၏၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းတို့၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိ၏။ ဤတရား သည်လည်း မှီခိုရာပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၁-၃)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဆိုဆုံးမလွယ်၏၊ ဆိုဆုံးမလွယ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သည်းခံနိုင်၏၊ အဆုံးအမကို အရိုအသေ ခံယူတတ်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ ဆိုဆုံးမလွယ်၏။ပ။ အဆုံးအမကို အရိုအသေ ခံယူတတ်၏၊ ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာပြု တတ်သော တရားတည်း။ (၁-၄)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ အသို့ပြုရမည်နည်းဟု ဆို၍ ပြုအပ်သော အယုတ် အမြတ်ဖြစ်သော ကိစ္စတို့၌ လိမ္မာ၏၊ ပျင်းရိခြင်း မရှိ၊ ထိုထို အကြောင်း၌ လိမ္မာသော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏၊ စီရင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ သီတင်းသုံးဖော်တို့၏။ပ။ စီရင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၁-၅)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် တရားတော်ကို အလိုရှိ၏၊ ချစ်ဖွယ်ကို ပြောဆိုတတ်၏၊ လွန်မြတ်သော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းတရား၌ များစွာ မြတ်နိုးခြင်းရှိ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ တရားကို အလိုရှိ၏။ပ။ များစွာ မြတ်နိုးခြင်းရှိ၏။ ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၁-၆)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ရရသမျှသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာအထောက်အပံ့ ဆေးဟူသော အဆောက်အဦတို့ဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ အဆောက်အဦတို့ဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ပ။ ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၁-၇)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ ကုသိုလ်တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ ဝီရိယကို အားထုတ်၏၊ အားကြီးသော လုံ့လရှိ၏၊ မြဲမြံသော ဝီရိယရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ချထားခြင်း မရှိ။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ ဝီရိယကို အားထုတ်နေ၏။ပ။ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ချထားခြင်းမရှိ။ ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၁-၈)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သတိရှိ၏၊ လွန်မြတ်သော သတိ, ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ကြာမြင့်စွာ ပြုပြီးသော အလုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကြာမြင့်စွာ ပြောပြီးသော စကားကို လည်းကောင်း အောက်မေ့နိုင်၏၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့နိုင်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ သတိရှိ၏။ပ။ အောက်မေ့နိုင်၏၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၁-၉)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ပညာရှိ၏၊ အဖြစ်အပျက်ကို သိသော ဖြူစင်သော ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးနိုင်သော အကြွင်းမဲ့ ဆင်းရဲကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ ပညာရှိ၏။ပ။ အကြွင်းမဲ့ ဆင်းရဲကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာပြုတတ်သော တရားတည်း။ (ဤဆယ်ပါး တို့တည်း)။ (၁-၁၀)

၃၄၆။ ကသိုဏ်းအာရုံတို့သည် ဆယ်ပါးတို့တည်း။ အချို့သော ရဟန်းသည် အထက် အောက် ဖီလာဖြစ်သော နှစ်ခုမဟုတ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော ပထဝီကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော ရဟန်းသည် အာပေါကသိုဏ်းကို သိ၏။ပ။ အချို့သော ရဟန်းသည် တေဇောကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော ရဟန်းသည် ဝါယောကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော ရဟန်းသည် နီလကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော ရဟန်းသည် ပီတကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော ရဟန်းသည် လောဟိတကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော ရဟန်းသည် ဩဒါတကသိုဏ်းကို သိ၏။ အ ချို့သော ရဟန်းသည် အာကာသကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော ရဟန်းသည် အထက်အောက် ဖီလာဖြစ်သော နှစ်ခုမဟုတ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော ဝိညာဏကသိုဏ်းကို သိ၏။ (ဤဆယ်ပါး တို့တည်း)။ (၂)

၃၄၇။ အကုသိုလ်ကမ္မပထတရားတို့သည် သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်း၊ မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်း၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်း၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်း၊ ကုန်းတိုက်ခြင်း၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း၊ လွန်စွာ မက်မောခြင်း၊ ပျက်စီးစေလိုခြင်း၊ မှားသော အယူရှိခြင်း အားဖြင့် ဆယ်ပါးတို့တည်း။ (၃)

ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားတို့သည် သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကုန်းတိုက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ လွန်စွာ မမက်မောခြင်း၊ မပျက်စီးစေ လိုခြင်း၊ မှန်သော အယူကို ယူခြင်းအားဖြင့် ဆယ်ပါး တို့တည်း။ (၄)

၃၄၈။ မြတ်သော အကျင့်တို့သည် ဆယ်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်း သည် ငါးပါးသော အင်္ဂါကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ ခြောက်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော ဥပေက္ခာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ တစ်ခုသော စောင့်ရှောက်ခြင်းရှိ၏၊ လေးပါးသောမှီရာ ရှိ၏၊ အသီးအသီး များစွာသော သစ္စာတို့ကို ပယ်အပ် ကုန်၏၊ အလုံးစုံသော ရှာမှီးခြင်းကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ ကြည်လင်သော အကြံရှိ၏၊ ငြိမ်းသော ကာယသင်္ခါရ ရှိ၏၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော စိတ်ရှိ၏၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ပညာရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ငါးပါးသော အင်္ဂါကို ပယ်ပြီးဖြစ်သနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမစ္ဆန္ဒကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ ဒေါသကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ ထိုင်းမှိုင်းခြင်းကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း နောင်တပူပန်ခြင်းကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ငါးပါးသော အင်္ဂါကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏။ (၅-၁)

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ခြောက်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော ဥပေက္ခာနှင့် ပြည့်စုံသနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကို မြင်သော် ဝမ်းလည်း မသာ, ဝမ်းလည်း မနည်း၊ သတိပညာနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှု၍သာ နေ၏။ နားဖြင့် အသံကို ကြားသော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် တရားကို သိသော် ဝမ်းလည်း မသာ, ဝမ်းလည်းမနည်း၊ သတိပညာနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှု၍သာ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အင်္ဂါခြောက်ပါးရှိသော ဥပေက္ခာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ (၅-၂)

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် တစ်ခုသော စောင့်ရှောက်ခြင်း ရှိသနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သတိ ဟူသော အစောင့်အရှောက်စိတ်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် တစ်ခုသော စောင့်ရှောက်ခြင်း ရှိ၏။ (၅-၃)

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် လေးပါးသော မှီရာရှိသနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်၍ အချို့ကို မှီဝဲ၏၊ ဆင်ခြင်၍ အချို့ကို သည်းခံ၏၊ ဆင်ခြင်၍ အချို့ကို ပယ်ဖျောက်၏၊ ဆင်ခြင်၍ အချို့ကို ရှောင်ကြဉ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် လေးပါးသော မှီရာရှိ၏။ (၅-၄)

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အသီးအသီး များစွာသော သစ္စာတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်သနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် များစွာသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ များစွာသော အသီးအသီးသော အလုံးစုံသော သစ္စာတို့ကို နုတ်အပ်ကုန်၏၊ ကောင်းစွာ နုတ်အပ်ကုန်၏၊ စွန့်အပ်ကုန်၏၊ အန်အပ်ကုန်၏၊ လွှတ်အပ်ကုန်၏၊ ပယ်အပ်ကုန်၏၊ ငြိမ်းစေအပ်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အသီးအသီး များစွာသော သစ္စာတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏။ (၅-၅)

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အလုံးစုံသော ရှာမှီးခြင်းကို စွန့်အပ်သနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ် ရှာမှီးခြင်းကို ပယ်အပ်၏၊ ဘဝ၌ ရှာမှီးခြင်းကို ပယ်အပ်၏၊ မြတ်သောအကျင့် ရှာမှီးခြင်းကို ငြိမ်းစေအပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော ရှာမှီးခြင်းကို စွန့်အပ်၏။ (၅-၆)

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ကြည်လင်သော အကြံရှိသနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်၌ ကြံခြင်းကို ပယ်အပ်၏၊ ပျက်စီးစေလိုခြင်း၌ ကြံခြင်းကို ပယ်အပ်၏၊ ညှဉ်းဆဲခြင်း၌ ကြံခြင်းကို ပယ်အပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကြည်လင်သော အကြံ ရှိ၏။ (၅-၇)

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ငြိမ်းသော ကာယသင်္ခါရ ရှိသနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာ ခြင်းတို့၏ ရှေးဦးကပင်လျှင် ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း ဆင်းရဲ ချမ်းသာမရှိသော

လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ' ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ငြိမ်းသော ကာယသင်္ခါရ ရှိ၏။ (၅-၈)

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ကိလေသာမှ လွတ်သော စိတ်ရှိသနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ'မှ စိတ်သည် လွတ်၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'မှ စိတ်သည် လွတ်၏။ တွေဝေခြင်း 'မောဟ'မှ စိတ်သည် လွတ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကိလေသာမှ လွတ်သော စိတ်ရှိ၏။ (၅-၉)

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ကိလေသာမှ လွတ်သော ပညာရှိသနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ငါသည် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ'ကို ပယ်အပ်ပြီ၊ အမြစ်ကို ဖြတ်အပ်ပြီ၊ ထန်းပင် ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီ၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ပြီ၊ နောင်အခါ၌ မဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိ၏" ဟု သိ၏။ "ငါသည် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကို ပယ်အပ်ပြီ။ပ။ ငါသည် တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကို ပယ်အပ်ပြီ၊ အမြစ်ကို ဖြတ်အပ်ပြီ၊ ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီ၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ပြီ၊ နောင်အခါ၌ မဖြစ် ခြင်းသဘော ရှိ၏" ဟု သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကိလေသာမှ လွတ်သော ပညာရှိ ဖြစ်၏။ (ဤဆယ်ပါး တို့တည်း)။ (၅-၁၀)

ရဟန္တာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော တရားတို့သည်- ရဟန္တာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်သော မြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'၊ ရဟန္တာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်သောကြံခြင်း 'သမ္မာသင်္ကပ္ပ'၊ ရဟန္တာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်သော ပြောဆိုခြင်း 'သမ္မာဝါစာ'၊ ရဟန္တာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်သောပြုလုပ်ခြင်း 'သမ္မာကမ္မန္တ'၊ ရဟန္တာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်သောအသက်မွေးခြင်း 'သမ္မာအာဇီဝ'၊ ရဟန္တာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်သော အားထုတ်ခြင်း 'သမ္မာဝါယာမ'၊ ရဟန္တာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်သောအောက်မေ့ခြင်း 'သမ္မာသတိ'၊ ရဟန္တာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်သော တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ'၊ ရဟန္တာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်သောသိခြင်း 'သမ္မာဉာဏ'၊ ရဟန္တာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ဖလသမာပတ် 'သမ္မာဝိမုတ္တိ' အားဖြင့် ဆယ်ပါး တို့တည်း။ (၆)

ငါ့သျှင်တို့ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဤဆယ်ပါးသော တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူ၏၊ ထိုဆယ်ပါးသော တရားတို့၌ အလုံးစုံသော သင်တို့သည် အညီ အညွတ် ရွတ်ဆိုအပ်၏၊ မငြင်းခုံအပ်။ ယင်းသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤသာသနာတော်သည် အရှည်ခံ့သည် ဖြစ်ရာ၏၊ ကြာမြင့်စွာ တည်သည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် လူအများ အစီးအပွါးဖြစ်ခြင်းငှါ လူအများ ချမ်းသာခြင်းငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွား ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၃၄၉။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထတော်မူ၍ အသျှင်သာရိပုတြာကို မိန့်တော်မူ၏။

"သာရိပုတြာ ကောင်းလေစွ ကောင်းလေစွ၊ သာရိပုတြာ သင်သည် ရဟန်းတို့အား 'သင်္ဂီတိ'သုတ်ကို ကောင်းစွာ ဟောပေ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤ'သင်္ဂီတိ'သုတ်ကို ဟောတော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည်လည်း အသျှင်သာရိပုတြာ ဟောတော်မူသော တရားကို နှစ်လိုကုန်သည် ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန်သတည်း။

ဆယ်ခုမြောက် သင်္ဂီတိသုတ် ပြီး၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁၁ - ဒသုတ္တရသုတ် ===

၃၅၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် စမ္ပာမြို့ ဂဂ္ဂရာမည်သော ရေကန်နား၌ ငါးရာမျှသော များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင်ရဟန်းတို့" ဟူ၍ မိန့်ဆို၏။ ထိုရဟန်းတို့က လည်း "ငါ့သျှင်" ဟု အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏ -

ငါ့သျှင်တို့ အလုံးစုံသော အထုံးအဖွဲ့ 'ဂန္ထ' တရားတို့မှ လွတ်စေတတ်သော ဒသုတ္တရ သုတ္တန်တရား ကို နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ ဆင်းရဲအဆုံးကို ပြုခြင်းငှါ ဟောပေအံ့ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁၁ - ဒသုတ္တရသုတ် ===

တရား တစ်ပါးစု

၃၅၁။ ငါ့သျှင်တို့ တစ်ပါးသော တရားသည် များသော ကျေးဇူးရှိ၏၊ တစ်ပါးသော တရားကို ပွါးများအပ်၏၊ တစ်ပါးသော တရားကို ပိုင်းခြား၍ သိအပ်၏၊ တစ်ပါးသော တရားကို ပယ်အပ်၏၊ တစ်ပါးသော တရားသည် (အပါယ်ရောက်ကြောင်း) ယုတ်သော အဖို့ရှိ၏၊ တစ်ပါးသော တရားသည့် (မဂ်ရကြောင်း) ထူးသော အဖို့ရှိ၏၊ တစ်ပါးသော တရားကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲ၏၊ တစ်ပါးသော တရား ကို ဖြစ်စေအပ်၏၊ တစ်ပါးသော တရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏၊ တစ်ပါးသော တရားကို မျက် မှောက်ပြုအပ်၏။

(က) များသော ကျေးဇူးရှိသော တစ်ပါးသော တရားသည် အဘယ်နည်း။ ကုသိုလ်တရားတို့၌ မမေ့မလျော့ခြင်း 'အပ္ပမာဒ (သတိ)တရား' တည်း။ ဤကား များသော ကျေးဇူးရှိသော တစ်ပါးသော တရားတည်း။

(ခ) ပွါးများအပ်သော တစ်ပါးသော တရားသည် အဘယ်နည်း။ ချမ်းသာခြင်းနှင့် ယှဉ်သော ကိုယ်နှင့်စပ်သော အောက်မေ့ခြင်း 'ကာယဂတာသတိ' တည်း။ ဤကား ပွါးများအပ်သော တစ်ပါးသော တရားတည်း။

(ဂ) ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တစ်ပါးသော တရားသည် အဘယ်နည်း။ အာသဝေါတရားတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဥပါဒါန်တို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿတည်း။ ဤကား ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တစ်ပါးသော တရားတည်း။

(ဃ) ပယ်အပ်သော တစ်ပါးသော တရားသည် အဘယ်နည်း။ ရုပ်စသည်၌ ငါဟု အထင်မှားခြင်းတည်း။ ဤကား ပယ်အပ်သော တစ်ပါးသော တရားတည်း။

(င) ယုတ်သော အဖို့ရှိသော တစ်ပါးသော တရားသည် အဘယ်နည်း။ (အနိစ္စစသည်၌ နိစ္စစသည်ဖြင့်) မှားသော နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။ ဤကား ယုတ်သော အဖို့ရှိသော တစ်ပါးသော တရားတည်း။

(စ) ထူးသော အဖို့ရှိသော တစ်ပါးသော တရားသည် အဘယ်နည်း။ (အနိစ္စ စသည်၌ အနိစ္စစသည်ဖြင့်) မှန်သော နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။ ဤကား ထူးသော အဖို့ရှိသော တစ်ပါးသော တရားတည်း။

(ဆ) ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲသော တစ်ပါးသော တရားသည် အဘယ်နည်း။ (ဝိပဿနာ၏) အခြားမဲ့၌ ဖြစ်သော စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း 'မဂ္ဂသမာဓိ'တည်း။ ဤကား ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲသော တစ်ပါးသော တရားတည်း။

(ဇ) ဖြစ်စေအပ်သော တစ်ပါးသော တရားသည် အဘယ်နည်း။ (ကိလေသာတို့) မဖျက်ဆီးနိုင်သော (ပစ္စဝေက္ခဏာ) ဉာဏ်တည်း။ ဤကား ဖြစ်စေအပ်သော တစ်ပါးသော တရားတည်း။

(ဈ) ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တစ်ပါးသော တရားသည် အဘယ်နည်း။ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည် အာဟာရ ဟူသော အကြောင်းတရားလျှင် တည်ရာရှိကုန်၏။ ဤကား ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တစ်ပါးသော တရားတည်း။

(ည) မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တစ်ပါးသော တရားသည် အဘယ်နည်း။ (ကိလေသာတို့) မဖျက်ဆီးနိုင်သော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်တည်း။ ဤကား မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တစ်ပါးသော တရားတည်း။

ဤသို့ ဤဆယ်ပါးသော တရားတို့သည် (သဘောအားဖြင့်) ထင်ရှားရှိကုန်၏၊ဟုတ်မှန်ကုန်၏၊ (ဟောအပ်သော) ထိုသဘောအတိုင်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ဟောအပ်သည်မှ တစ်ပါးအခြား အခြင်းအရာအားဖြင့် မဖြစ်ကုန်၊ ဤဆယ်ပါးသော တရားတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် အကြောင်းယုတ္တိနှင့်တကွ မှန်စွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။

=== ၁၁ - ဒသုတ္တရသုတ် ===

တရား နှစ်ပါးစု

၃၅၂။ နှစ်ပါးသော တရားတို့သည် များသော ကျေးဇူးရှိကုန်၏၊ နှစ်ပါးသော တရားတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏၊ နှစ်ပါးသော တရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်၏၊ နှစ်ပါးသော တရားတို့ကို ပယ် အပ်ကုန်၏၊ နှစ်ပါးသော တရားတို့သည် ယုတ်သော အဖို့ရှိကုန်၏၊ နှစ်ပါးသော တရားတို့သည် ထူးသော အဖို့ရှိကုန်၏၊ နှစ်ပါးသော တရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲကုန်၏၊ နှစ်ပါးသော တရားတို့ကို ဖြစ်စေ အပ်ကုန်၏၊ နှစ်ပါးသော တရားတို့ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏၊ နှစ်ပါးသော တရား တို့ကို မျက်မှောက်ပြု အပ်ကုန်၏။

(က) များသော ကျေးဇူးရှိသော နှစ်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ'၊ ဆင်ခြင်ခြင်း 'သမ္ပဇဉ်' တို့တည်း။ ဤနှစ်ပါးသော တရားတို့သည် များသော ကျေးဇူးရှိကုန်၏။

(ခ) ပွါးများအပ်သော နှစ်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ သမထ၊ ဝိပဿနာတို့ တည်း။ ဤနှစ်ပါးသော တရားတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။

(ဂ) ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော နှစ်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ နာမ်၊ ရုပ်တို့ တည်း။ ဤနှစ်ပါးသော တရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်၏။

(ဃ) ပယ်အပ်သော နှစ်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ ဘဝတဏှာတို့ တည်း။ ဤနှစ်ပါးသော တရားတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏။

(င) ယုတ်သော အဖို့ရှိသော နှစ်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ဆုံးမခက်ခြင်း၊ မကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်း ရှိခြင်းတို့တည်း။ ဤနှစ်ပါးသော တရားတို့သည် ယုတ်သော အဖို့ရှိ ကုန်၏။

(စ) ထူးသော အဖို့ရှိသော နှစ်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ဆုံးမလွယ်ခြင်း၊ ကောင်း သော အဆွေခင်ပွန်း ရှိခြင်းတို့တည်း။ ဤနှစ်ပါးသော တရားတို့သည် ထူးသော အဖို့ရှိကုန်၏။

(ဆ) ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲသော နှစ်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ သတ္တဝါတို့၏ ညစ်ညူးခြင်း အကြောင်း အထောက်အပံ့၊ သတ္တဝါတို့၏ စင်ကြယ်ခြင်း အကြောင်း အထောက်အပံ့ တို့တည်း။ ဤနှစ်ပါးသော တရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲကုန်၏။

(ဇ) ဖြစ်စေအပ်သော နှစ်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ဉာဏ်နှစ်ပါးတို့တည်း၊ ၎င်းတို့ကား ကိလေသာကုန်ခြင်းကို ပြုတတ်သော 'အရိယာမဂ်၌ ဖြစ်သော' ဉာဏ်၊ (မဂ်သည် ပယ်အပ် သော ကိလေသာ၏) တစ်ဖန် မဖြစ်ရာ 'အရိယာဖိုလ်၌ ဖြစ်သော' ဉာဏ် တို့တည်း။ ဤနှစ်ပါးသော တရားတို့ကို ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။

(ဈ) ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော နှစ်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ဓာတ် နှစ်ပါး တို့တည်း၊ ၎င်းတို့ကား ပြုပြင်အပ်သော 'သင်္ခတ' ဓာတ်၊ မပြုပြင်အပ်သော 'အသင်္ခတ' ဓာတ်တို့ တည်း။ ဤနှစ်ပါးသော တရားတို့ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။

(ည) မျက်မှောက်ပြုအပ်သော နှစ်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ အသိဉာဏ်'ဝိဇ္ဇာ'၊ ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်း 'ဝိမုတ္တိ' တို့တည်း။ ဤနှစ်ပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်၏။

ဤသို့ ဤနှစ်ဆယ်သော တရားတို့သည်ဟုတ်ကုန်၏၊ မှန်ကုန်၏၊ဟုတ်မှန်ကုန်၏၊ မချွတ်ယွင်းကုန်၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောမရှိကုန်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် မှန်စွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁၁ - ဒသုတ္တရသုတ် ===

တရား သုံးပါးစု

၃၅၃။ သုံးပါးသော တရားတို့သည် များသော ကျေးဇူးရှိကုန်၏၊ သုံးပါးသော တရားတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏။ပ။ သုံးပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်၏။

(က) များသော ကျေးဇူးရှိသော သုံးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲခြင်း၊ သူတော်ကောင်းတရားကို နာခြင်း၊ လောကုတ္တရာတရားအားလျော်သော တရားကို ကျင့်ခြင်း တို့တည်း။ ဤသုံးပါးသော တရားတို့သည် များသော ကျေးဇူးရှိကုန်၏။

(ခ) ပွါးများအပ်သော သုံးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ သမာဓိသုံးပါးတို့တည်း။ ဝိတက်ဝိစာရနှင့် တကွဖြစ်သော သမာဓိ၊ ဝိတက်ကား မရှိ ဝိစာရမျှရှိသော သမာဓိ၊ ဝိတက်လည်းမရှိ ဝိစာရလည်း မရှိသော သမာဓိတို့တည်း။ ဤသုံးပါးသော တရားတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။

(ဂ) ပိုင်းခြား၍သိအပ်သော သုံးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ဝေဒနာသုံးပါးတို့ တည်း။ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ သုခလည်းမဟုတ် ဒုက္ခလည်းမဟုတ်သော 'ဥပေက္ခာ' ဝေဒနာတို့ တည်း။ ဤသုံးပါးသော တရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်၏။

(ဃ) ပယ်အပ်သော သုံးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ တဏှာသုံးပါးတို့တည်း။ ၎င်းတို့ ကား ကာမဂုဏ်၌ တပ်ခြင်း 'ကာမတဏှာ'၊ ဘဝ၌ တပ်ခြင်း 'ဘဝတဏှာ'၊ ဘဝပြတ်သည်၌ တပ်ခြင်း 'ဝိဘဝတဏှာ' တို့တည်း။ ဤသုံးပါးသော တရားတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏။

(င) ယုတ်သော အဖို့ရှိသော သုံးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ အကုသိုလ်မူလ သုံးပါးတို့တည်း။ ၎င်းတို့ကား လောဘဟူသော အကုသိုလ်မူလ၊ ဒေါသဟူသော အကုသိုလ်မူလ၊ မောဟ ဟူသော အကုသိုလ်မူလ တို့တည်း။ ဤသုံးပါးသော တရားတို့သည် ယုတ်သော အဖို့ရှိကုန်၏။

(စ) ထူးသော အဖို့ရှိသော သုံးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ကုသိုလ်မူလ သုံးပါး တို့တည်း။ ၎င်းတို့ကား အလောဘဟူသော ကုသိုလ်မူလ၊ အဒေါသဟူသော ကုသိုလ်မူလ၊ အမောဟ ဟူသော ကုသိုလ်မူလ တို့တည်း။ ဤသုံးပါးသော တရားတို့သည် ထူးသော အဖို့ရှိကုန်၏။

(ဆ) ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲသော သုံးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ဝဋ္ဋဆင်းရဲမှ ထွက် မြောက်ကြောင်း ဓာတ်သဘော သုံးပါးတို့တည်း။ ၎င်းတို့ကား ကာမတရားတို့မှ အလုံးစုံထွက်မြောက် ကြောင်းဖြစ်သော (အနာဂါမိမဂ်) နေက္ခမ္မဓာတ်၊ ရုပ်တရားတို့မှ အလုံးစုံ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော (အရဟတ္တမဂ်၏ အခြေခံ) အရူပဓာတ်၊ အကြောင်းတရားကို စွဲ၍ဖြစ်သော ထင်ရှားရှိသော သင်္ခတ တရား တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းကြောင်း ဖြစ်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) နိရောဓဓာတ်တို့တည်း။ ဤသုံးပါးသော တရား တို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲကုန်၏။

(ဇ) ဖြစ်စေအပ်သော သုံးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ဉာဏ်သုံးပါးတို့တည်း။ ၎င်းတို့ကား အတိတ်အဖို့လျှင် အာရုံရှိသော ဉာဏ်၊ အနာဂတ်အဖို့လျှင် အာရုံရှိသော ဉာဏ်၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖို့လျှင် အာရုံရှိသော ဉာဏ် တို့တည်း။ ဤသုံးပါးသော တရားတို့ကို ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။

(ဈ) ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော သုံးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ဓာတ် သုံးပါး တို့တည်း၊ ၎င်းတို့ကား ကာမဓာတ်၊ ရူပဓာတ်၊ အရူပဓာတ်တို့တည်း။ ဤသုံးပါးသော တရားတို့ ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။

(ည) မျက်မှောက်ပြုအပ်သော သုံးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့ တည်း၊ ၎င်းတို့ကား ရှေး၌နေဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို သိသော 'ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်' ဝိဇ္ဇာ၊ သတ္တဝါ တို့၏ စုတိပဋိသန္ဓေကို သိသော 'စုတူပပါတဉာဏ်' ဝိဇ္ဇာ၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ အရဟတ္တမဂ်၌ ဖြစ်သော 'အာသဝက္ခယဉာဏ်' ဝိဇ္ဇာတို့တည်း။ ဤသုံးပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်၏။

ဤသို့ ဤသုံးဆယ်သော တရားတို့သည်ဟုတ်ကုန်၏၊ မှန်ကုန်၏၊ဟုတ်မှန်ကုန်၏၊ မချွတ်ယွင်း ကုန်၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောမရှိကုန်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် မှန်စွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁၁ - ဒသုတ္တရသုတ် ===

တရား လေးပါးစု

၃၅၄။ လေးပါးသော တရားတို့သည် များသော အကျိုးရှိကုန်၏၊ လေးပါးသောတရားတို့ကို ပွါး များအပ်ကုန်၏။ပ။ လေးပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်၏။

(က) များသော ကျေးဇူးရှိသော လေးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ စက်လေးပါးတို့ တည်း။ ၎င်းတို့ကား သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌ နေခြင်း၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို မှီဝဲဆည်း ကပ်ခြင်း၊ မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာ ထားခြင်း၊ ရှေး၌ ပြုဖူးသော ကောင်းမှုရှိခြင်းတို့တည်း။ ဤလေးပါး သော တရားတို့သည် များသော ကျေးဇူး ရှိကုန်၏။

(ခ) ပွါးများအပ်သော လေးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်လျက် သတိရှိ လျက် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက် လောက၌ လိုချင်တပ်မက်ခြင်းနှင့် နှလုံးမသာခြင်း ကို ပယ်ဖျောက်၍ နေ၏။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' တို့၌။ပ။ စိတ်၌။ပ။ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်လျက် သတိရှိလျက် သဘောတရားတို့၌ သဘောတရား ဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက် လောက၌ လိုချင်တပ်မက်ခြင်းနှင့် နှလုံးမသာခြင်းကို ပယ်ဖျောက်၍ နေ၏။ ဤလေးပါးသော တရားတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏။

(ဂ) ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော လေးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ အာဟာရလေးပါး တို့တည်း။ ကြမ်းတမ်းသည်လည်းဖြစ်သော နူးညံ့သည်လည်းဖြစ်သော အလုံးအခဲပြုအပ်သော အာဟာရ၊ နှစ်ခုမြောက်သော ဖဿာဟာရ၊ သုံးခုမြောက်သော မနောသဉ္စေတနာဟာရ၊ လေးခုမြောက်သော ဝိညာဏာဟာရတို့တည်း။ ဤလေးပါးသော တရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်၏။

(ဃ) ပယ်အပ်သော လေးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ဩဃလေးပါးတို့တည်း။ ၎င်းတို့ကား ကာမောဃ၊ ဘဝေါဃ၊ ဒိဋ္ဌောဃ၊ အဝိဇ္ဇောဃတို့တည်း။ ဤလေးပါးသော တရားတို့ကို ပယ်အပ် ကုန်၏။

(င) ယုတ်သော အဖို့ရှိကုန်သော လေးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ယောဂ လေးပါး တို့တည်း။ ၎င်းတို့ကား ကာမယောဂ၊ ဘဝယောဂ၊ ဒိဋ္ဌိယောဂ၊ အဝိဇ္ဇာယောဂတို့တည်း၊ ဤလေးပါးသော တရားတို့သည် ယုတ်သော အဖို့ရှိကုန်၏။

(စ) ထူးသော အဖို့ရှိကုန်သော လေးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ဝိသံယောဂ လေးပါးတို့တည်း။ ၎င်းတို့ကား ကာမယောဂဝိသံယောဂ၊ ဘဝယောဂဝိသံယောဂ၊ ဒိဋ္ဌိယောဂဝိသံယောဂ၊ အဝိဇ္ဇာယောဂ ဝိသံယောဂ တို့တည်း။ ဤလေးပါးသော တရားတို့သည် ထူးသော အဖို့ရှိကုန်၏။

(ဆ) ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲသော လေးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ သမာဓိ လေးပါး တို့တည်း။ ၎င်းတို့ကား ယုတ်သောအဖို့ရှိသော သမာဓိ၊ မတိုးမဆုတ် တန့်ရပ်သော အဖို့ရှိသော သမာဓိ၊ ထူးသော အဖို့ရှိသော သမာဓိ၊ သံသရာ၌ ငြီးငွေ့သော အဖို့ရှိသော (နိဗ္ဗာန်နှင့်စပ်သော) သမာဓိတို့ တည်း။ ဤလေးပါးသော တရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲကုန်၏။

(ဇ) ဖြစ်စေအပ်သော လေးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ဉာဏ်လေးပါးတို့တည်း။ ၎င်းတို့ကား သစ္စာလေးပါး၌ သိသော ဓမ္မဉာဏ်၊ ဓမ္မဉာဏ်သို့ အစဉ်လိုက်သော အန္ဝယဉာဏ်၊ သူတစ်ပါး တို့ စိတ်ကိုပိုင်းခြား၍ သိသော ပရိယဉာဏ်၊ သမ္မုတိပညတ်၌ သိသော သမ္မုတိဉာဏ်တို့တည်း။ ဤလေးပါးသော တရားတို့ကို ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။

(ဈ) ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော လေးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ အရိယ သစ္စာလေးပါးတို့တည်း။ ၎င်းတို့ကား ဆင်းရဲခြင်းဟူသော အရိယာတို့သိအပ်သော အမှန်တရား ဖြစ်သော ဒုက္ခအရိယသစ္စာ၊ ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်းဟူသော အရိယာတို့ သိအပ်သော အမှန်တရားဖြစ်သော ဒုက္ခ သမုဒယအရိယသစ္စာ၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အရိယာတို့ သိအပ်သော အမှန်တရားဖြစ်သော ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာ၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟူသော အရိယာတို့ သိအပ်သော အမှန်တရားဖြစ်သော ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီပဋိပဒါ (မဂ္ဂ) အရိယသစ္စာတို့တည်း။ ဤလေးပါး သော တရားတို့ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။

(ည) မျက်မှောက်ပြုအပ်သော လေးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ သာမညဖလ လေးပါး တို့တည်း။ ၎င်းတို့ကား သောတာပတ္တိဖိုလ်စိတ်၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်စိတ်၊ အနာဂါမိဖိုလ်စိတ်၊ အရဟတ္တဖိုလ် စိတ်တို့တည်း။ ဤလေးပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်၏။

ဤသို့ ဤလေးဆယ်သော တရားတို့သည်ဟုတ်ကုန်၏၊ မှန်ကုန်၏၊ဟုတ်မှန်ကုန်၏၊ မချွတ်ယွင်း ကုန်၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောမရှိကုန်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် မှန်စွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁၁ - ဒသုတ္တရသုတ် ===

တရား ငါးပါးစု

၃၅၅။ ငါးပါးသော တရားတို့သည် များသော ကျေးဇူးရှိကုန်၏။ပ။ ငါးပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြု အပ်ကုန်၏။

(က) များသော ကျေးဇူးရှိသော ငါးပါးသောတရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်သော ရဟန်း၏ အင်္ဂါငါးပါးတို့တည်း၊ ၎င်းတို့ကား ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရား ရှိ၏၊ "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'အရဟံ' မည်တော်မူပါပေ၏၊ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ' မည်တော်မူပါပေ၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န' မည်တော်မူပါပေ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူ တတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သုဂတ'မည်တော်မူပါပေ၏၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'လောကဝိဒူ' မည်တော်မူပါပေ၏၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ' မည်တော်မူပါပေ၏၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ' မည်တော်မူပါပေ၏၊ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဗုဒ္ဓ'မည်တော်မူပါပေ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဘဂဝါ' မည်တော်မူပါပေ၏" ဟု မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၌ ယုံကြည်၏။

အနာကင်း၏၊ ရောဂါကင်း၏၊ အစာကို အညီအမျှ ကြေစေတတ်သည့် မအေးလွန်း မပူလွန်းသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ခြင်းငှါ ခံ့သော ကမ္မဇတေဇောဓာတ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။

မာန်မရှိ၊ လှည့်ပတ်ခြင်းမရှိ၊ ဆရာထံ၌လည်းကောင်း၊ ပညာရှိတို့ထံ၌လည်းကောင်း၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့အထံ၌လည်းကောင်းဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မိမိကိုယ်ကို ထင်စွာပြုတတ်၏။

အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ ကုသိုလ်တရားတို့၏ ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ အားကြီးသော လုံ့လရှိ၏၊ မြဲမြံသော လုံ့လရှိ၏၊ ဝန်မချသော လုံ့လရှိ၏။

ပညာရှိဖြစ်၏၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို သိနိုင်စွမ်းသော ကိလေသာကို ဖောက်ခွဲခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော အကြွင်းမဲ့ ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်စေတတ်သော စင်ကြယ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဤငါးပါးသော တရားတို့သည် များသော ကျေးဇူးရှိကုန်၏။

(ခ) ပွါးများအပ်သော ငါးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ အင်္ဂါငါးပါးရှိသော သမ္မာသမာဓိတည်း။ ၎င်းတို့ကား ပီတိပျံ့နှံ့သော (ပ-ဒု-တ) စျာန်၊ သုခပျံ့နှံ့သော (ပ-ဒု-တ) စျာန်၊ အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို အပျံ့အနှံ့သိသော (စေတောပရိယ) အဘိညာဉ်၊ အလင်းပျံ့နှံ့သော (ဒိဗ္ဗစက္ခု) အဘိညာဉ်၊ သမာပတ်မှ ထသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တို့တည်း။ ဤငါးပါးသော တရားတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏။

(ဂ) ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော ငါးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ တဏှာဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့တည်း။ ၎င်းတို့ကား ရုပ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သညာဥပါဒါန

ကုန္တာ၊ သင်္ခါရဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ တို့တည်း။ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်၏။

(ဃ) ပယ်အပ်သော ငါးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ'တရား ငါးပါး တို့တည်း။ ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏ၊ ဗျာပါဒနီဝရဏ၊ ထိနမိဒ္ဓနီဝရဏ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စနီဝရဏ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ နီဝရဏ တို့တည်း။ ဤငါးပါးသော တရားတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏။

(င) ဆုတ်ယုတ်သော အဖို့ရှိသော ငါးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ စိတ်၏ ငြောင့် တံသင်း ငါးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဘုရား၌ ယုံမှား၏၊ တွေးတော ယုံမှား၏၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ မယုံကြည်နိုင်၊ ငါ့သျှင်တို့ အကြင်ရဟန်းသည် ဘုရား၌ ယုံမှား၏၊ တွေးတော ယုံမှား၏၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ မယုံကြည်နိုင်။ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ဘုရား၌ လုံ့လပြုခြင်းငှါ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းငှါ မပြတ်အားထုတ်ခြင်းငှါ ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မညွတ်။ အကြင်ရဟန်း၏ စိတ်သည် ဘုရား၌ လုံ့လပြုခြင်းငှါ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းငှါ မပြတ် အားထုတ်ခြင်းငှါ ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မညွတ်၊ (ထို ရဟန်း၏) ဤသို့ စိတ်မညွတ်ခြင်းသည် ရှေးဦးစွာသော စိတ်၏ ငြောင့်တံသင်း ဖြစ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် တရားတော်၌ ယုံမှား၏။ပ။ သံဃာတော်၌ ယုံမှား ၏။ပ။ အကျင့်သိက္ခာ၌ ယုံမှား၏။ပ။ မြတ်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ထွက်၏၊ မနှစ်သက်သော စိတ် ရှိ၏၊ ထိပါးသော စိတ်ရှိ၏၊ ငြောင့်တံသင်းကဲ့သို့ ဖြစ်သော စိတ်ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင် ရဟန်းသည် မြတ်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ထွက်၏။ မနှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏၊ ထိပါးသော စိတ်ရှိ၏၊ ငြောင့်တံသင်းကဲ့သို့ ဖြစ်သော စိတ်ရှိ၏၊ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ လုံ့လပြုခြင်းငှါ အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းငှါ မပြတ်အားထုတ်ခြင်းငှါ ဆောက်တည် ခြင်းငှါ မညွတ်၊ အကြင်ရဟန်း၏ စိတ်သည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ လုံ့လပြုခြင်းငှါ အဖန်ဖန် အားထုတ် ခြင်းငှါ မပြတ် အားထုတ်ခြင်းငှါ ဆောက်တည်ခြင်းငှါ မညွတ်၊ (ထိုရဟန်း၏) ဤသို့ စိတ် မညွတ်ခြင်း သည် ငါးကြိမ်မြောက်သော စိတ်၏ ငြောင့်တံသင်း ဖြစ်၏။ ဤငါးပါးသော တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ် သော အဖို့ ရှိကုန်၏။

(စ) ထူးသော အဖို့ရှိကုန်သော ငါးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ဣန္ဒြေငါးပါးတို့ တည်း။ သဒ္ဓိန္ဒြေ၊ ဝီရိယိန္ဒြေ၊ သတိန္ဒြေ၊ သမာဓိန္ဒြေ၊ ပညိန္ဒြေတို့တည်း။ ဤငါးပါးသော တရားတို့သည် ထူး သော အဖို့ ရှိကုန်၏။

(ဆ) ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲသော ငါးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ဝဋ္ဋဆင်းရဲမှ လွတ် မြောက်စေ တတ်သော ဓာတ်ငါးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ကာမဂုဏ်ကို နှလုံးသွင်း သော ရဟန်း၏ စိတ်သည် ကာမဂုဏ်တို့၌ မသက်ဝင်၊ မကြည်လင်၊ မတည်တံ့၊ မညွတ်ရှိုင်း၊ ထွက်မြောက်ခြင်းကို နှလုံးသွင်းသော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ထွက်မြောက်ခြင်း၌ သက်ဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ တည်တံ့၏၊ ညွတ်ရှိုင်း၏၊ ထိုရဟန်း၏ ထိုစိတ်သည် (မိမိ၏ စျာန်အာရုံ၌) ကောင်းစွာ ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ ပွားအပ်၏၊ ကာမဂုဏ်မှ ကောင်းစွာ ထ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့မှ ကောင်းစွာ လွတ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်း၏၊ ဆင်းရဲခြင်း ပူပန်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကြင်အာသဝေါတရားတို့သည် ကာမဂုဏ် ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုကာမဂုဏ်ဟူသော အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်သည့် အာသဝေါတရားတို့မှ လွတ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုဝေဒနာမျိုးကို မခံစား။ ဤတရားကို ကာမဂုဏ်တို့၏ ထွက်မြောက်ခြင်းဟု ဟောတော်မူ၏။ (၁)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ဗျာပါဒကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် ဗျာပါဒ၌ မသက်ဝင်၊ မကြည်လင်၊ မတည်တံ့၊ မညွတ်ရှိုင်း၊ အဗျာပါဒကို နှလုံးသွင်းသော ထိုရဟန်း၏ ထိုစိတ် သည် အဗျာပါဒတရား၌ သက်ဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ တည်တံ့၏၊ ညွတ်ရှိုင်း၏၊ ထိုရဟန်း၏ ထိုစိတ်သည် (မိမိ၏ စျာန်အာရုံ၌) ကောင်းစွာ ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ ပွားအပ်၏၊ ဗျာပါဒမှ ကောင်းစွာ ထ၏၊ ဗျာပါဒမှ

ကောင်းစွာ လွတ်၏၊ ဗျာပါဒမှ ကင်း၏၊ ဆင်းရဲခြင်း ပူပန်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကြင် အာသဝေါတရားတို့သည် ဗျာပါဒ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဗျာပါဒဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သည့် အာသဝေါတရားတို့မှ လွတ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုဝေဒနာမျိုးကို မခံစား။ ဤတရားကို ဗျာပါဒ၏ ထွက်မြောက်ခြင်းဟု ဟောတော်မူ၏။ (၂)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ညှဉ်းဆဲခြင်း 'ဝိဟေသာ'ကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် ညှဉ်းဆဲခြင်း 'ဝိဟေသာ' ၌ မသက်ဝင်၊ မကြည်လင်၊ မတည်တံ့၊ မညွတ်ရှိုင်း။ မညှဉ်းဆဲခြင်း 'အဝိဟေသာ' ကို နှလုံးသွင်းသော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် မညှဉ်းဆဲခြင်း 'အဝိဟေသာ'၌ သက်ဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ တည်တံ့၏၊ ညွတ်ရှိုင်း၏။ ထိုရဟန်း၏ ထိုစိတ်သည် (မိမိ၏ ဈာန်အာရုံ၌) ကောင်းစွာ ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ ပွားအပ်၏၊ ဝိဟေသာမှ ကောင်းစွာ ထ၏၊ ဝိဟေသာမှ ကောင်းစွာ လွတ်၏၊ ညှဉ်းဆဲခြင်း 'ဝိဟေသာ' မှ ကင်း၏၊ ဆင်းရဲခြင်း ပူပန်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကြင် အာသဝေါတရားတို့သည် ညှဉ်းဆဲခြင်း 'ဝိဟေသာ'ဟူသောအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို 'ဝိဟေသာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သည့် အာသဝေါတရားတို့မှ လွတ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထို ဝေဒနာမျိုးကို မခံစား။ ဤတရားကို ညှဉ်းဆဲခြင်း 'ဝိဟေသာ'၏ ထွက်မြောက်ခြင်းဟု ဟောတော်မူ၏။ (၃)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရုပ်တို့ကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် ရုပ်တို့၌ မသက်ဝင်၊ မကြည်လင်၊ မတည်တံ့၊ မညွတ်ရှိုင်း။ နာမ်တရားကို နှလုံးသွင်းသော ထိုရဟန်း၏ စိတ် သည် နာမ်တရား၌ သက်ဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ တည်တံ့၏၊ ညွတ်ရှိုင်း၏။ ထိုရဟန်း၏ ထိုစိတ်သည် (မိမိ၏ ဈာန်အာရုံ၌) ကောင်းစွာ ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ ပွားအပ်၏၊ ရုပ်တရားတို့မှ ကောင်းစွာ ထ၏၊ ရုပ် တရားတို့မှ ကောင်းစွာ လွတ်၏၊ ရုပ်တရားတို့မှ ကင်း၏၊ ဆင်းရဲခြင်း ပူပန်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကြင် အာသဝေါတရားတို့သည် ရုပ်တရားဟူသောအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို ရုပ်တရား ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သည့် အာသဝေါတရားတို့မှ လွတ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထို ဝေဒနာမျိုးကို မခံစား။ ဤတရားကို ရုပ်တရားတို့၏ ထွက်မြောက်ခြင်းဟု ဟောတော်မူ၏။ (၄)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ဥပါဒါနက္ခန္ဓာအပေါင်း 'သက္ကာယ' ကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာအပေါင်း 'သက္ကာယ' ၌ မသက်ဝင်၊ မကြည်လင်၊ မတည်တံ့၊ မညွတ်ရှိုင်း။ ဥပါဒါ နက္ခန္ဓာအပေါင်း 'သက္ကာယ'၏ ချုပ်ခြင်းကို နှလုံးသွင်းသော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ အပေါင်း 'သက္ကာယ'၏ ချုပ်ခြင်း၌ သက်ဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ တည်တံ့၏၊ ညွတ်ရှိုင်း၏။ ထိုရဟန်း၏ ထိုစိတ်သည် (မိမိ၏ဈာန်အာရုံ၌) ကောင်းစွာ ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ ပွားအပ်၏၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာအပေါင်း 'သက္ကာယ' မှ ကောင်းစွာ ထ၏၊ သက္ကာယမှ ကောင်းစွာ လွတ်၏၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာအပေါင်း 'သက္ကာယ' မှ ကင်း၏၊ ဆင်းရဲ ခြင်း ပူပန်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကြင်အာသဝေါတရားတို့သည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ အပေါင်း 'သက္ကာယ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဥပါဒါနက္ခန္ဓာအပေါင်း 'သက္ကာယ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သည့် အာသဝေါတရားတို့မှ လွတ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုဝေဒနာမျိုးကို မခံစား။ ဤတရားကို ဥပါဒါနက္ခန္ဓာအပေါင်း 'သက္ကာယ'၏ ထွက်မြောက်ခြင်းဟု ဟော တော်မူ၏။ ဤငါးပါးသော တရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲကုန်၏။ (၅)

(ဇ) ဖြစ်စေအပ်သော ငါးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ဉာဏ်နှင့် ယှဉ်သော သမ္မာ သမာဓိ ငါးပါးတည်း။

"ဤသမာဓိသည် သမာပတ် ဝင်စားဆဲ ခဏ၌ ချမ်းသာလည်း ဖြစ်၏၊ နောင်အခါ၌ ချမ်းသာသော အကျိုးလည်း ရှိ၏" ဟု ကိုယ်တိုင်သိသော ဉာဏ်သည် ဖြစ်၏။

"ဤသမာဓိသည် ကိလေသာတို့မှ ကင်းဝေး၏၊ လောကနှင့် ရောစပ်ခြင်း မရှိ" ဟု ကိုယ်တိုင် သိသော ဉာဏ်သည် ဖြစ်၏။

“ဤသမာဓိကို ဘုရားစသော ယောကျ်ားမြတ်တို့ မှီဝဲအပ်၏” ဟု ကိုယ်တိုင်သိသော ဉာဏ်သည် ဖြစ်၏။

“ဤသမာဓိသည် ငြိမ်သက်၏၊ ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ရအပ်၏၊ တည်ကြည်ခြင်း ‘ဧကောဒိဘာဝ’ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်၏၊ အားထုတ်လျက် နီဝရဏကိလေသာတို့ကို နှိပ်စက်ဖွယ် တားမြစ်ဖွယ် မရှိ” ဟု ကိုယ်တိုင်သိသော ဉာဏ်သည် ဖြစ်၏။

“ထိုငါသည် ဤသမာဓိကို သတိနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍သာလျှင် ဝင်စား၏၊ သတိနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍သာလျှင် ထ၏” ဟု ကိုယ်တိုင်သိသော ဉာဏ်သည် ဖြစ်၏၊ ဤငါးပါးသော တရားတို့ကို ဖြစ်စေအပ် ကုန်၏။

(၈) ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော ငါးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်း အကြောင်း ငါးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းအား မြတ်စွာဘုရားသည် လည်းကောင်း တစ်ယောက်ယောက်သော အလေးပြုထိုက်သော သီတင်းသုံးဖော်သည် လည်းကောင်း တရားကို ဟော၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင် အကြင် အပြားအားဖြင့် ရဟန်းအား မြတ်စွာဘုရားသည် လည်းကောင်း တစ်ယောက်ယောက်သော အလေးပြုထိုက်သော သီတင်းသုံးဖော်သည်လည်းကောင်း တရားကို ဟော၏၊ ထိုထိုအပြားအားဖြင့် ထိုရဟန်းသည် ထိုတရား၌ အနက်ကိုလည်း သိ၏၊ ပါဠိကိုလည်း သိ၏။ အနက်ကို လည်း သိသော ပါဠိကိုလည်း သိသော ထိုရဟန်းအား ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ရှိသော ရဟန်းအား နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’သည် ဖြစ်၏၊ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏ နာမ်ရုပ် အပေါင်းသည် ငြိမ်းချမ်း၏၊ နာမ်ရုပ်အပေါင်း ငြိမ်းချမ်းခြင်း ရှိသော ရဟန်းသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ ဤကား ရှေးဦးစွာသော ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်း အကြောင်းတည်း။ (၁)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းအား မြတ်စွာဘုရားသည် လည်းကောင်း တစ်ယောက်ယောက်သော အလေးပြုထိုက်သော သီတင်းသုံးဖော်သည်လည်းကောင်း တရားကို မဟော၊ စင်စစ်သော်ကား ကြားဖူးသောအတိုင်း သင်ဖူးသောအတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတစ်ပါးတို့အား ဟော၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင် အကြင် အပြားအားဖြင့် ရဟန်းသည် ကြားဖူးသော အတိုင်း သင်ဖူးသော အတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတစ်ပါးတို့အား ဟော၏၊ ထိုထိုအပြားအားဖြင့် ထိုရဟန်းသည် ထိုတရား၌ အနက်ကိုလည်း သိ၏၊ ပါဠိကိုလည်း သိ၏။ အနက်ကိုလည်း သိသော ပါဠိကိုလည်း သိသော ထိုရဟန်းအား ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသော ရဟန်းအား နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ သည် ဖြစ်၏၊ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏ နာမ်ရုပ်အပေါင်းသည် ငြိမ်းချမ်း၏၊ နာမ်ရုပ် အပေါင်း ငြိမ်းချမ်းခြင်း ရှိသော ရဟန်းသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ ဤကား နှစ်ခုမြောက်သော ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်းအကြောင်းတည်း။ (၂)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းအား မြတ်စွာဘုရားသည် လည်းကောင်း တစ်ယောက်ယောက်သော အလေးပြုထိုက်သော သီတင်းသုံးဖော်သည်လည်းကောင်း တရားကို မဟော၊ ကြားဖူးသော အတိုင်း သင်ဖူးသောအတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတစ်ပါးတို့အားလည်း မဟော။ စင်စစ်သော်ကား ကြားဖူးသောအတိုင်း သင်ဖူးသောအတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြု၏။ ငါ့သျှင်တို့ အကြင် အကြင် အပြားအားဖြင့် ရဟန်းသည် ကြားဖူးသောအတိုင်း သင်ဖူးသော အတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြု၏၊ ထိုထိုအပြားအားဖြင့် ထိုရဟန်းသည် ထိုတရား၌ အနက်ကိုလည်း သိ၏၊ ပါဠိကိုလည်း သိ၏။ အနက်ကိုလည်း သိသော ပါဠိကိုလည်း သိသော ထိုရဟန်း အား ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသော ရဟန်းအား နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ သည် ဖြစ်၏၊ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏ နာမ်ရုပ် အပေါင်း

သည် ငြိမ်းချမ်း၏၊ နာမ်ရုပ်အပေါင်း ငြိမ်းချမ်းခြင်း ရှိသော ရဟန်းသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ ဤကား သုံးခုမြောက်သော ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်း အကြောင်းတည်း။ (၃)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းအား မြတ်စွာဘုရားသည် လည်းကောင်း တစ်ယောက်ယောက်သော အလေးပြုထိုက်သော သီတင်းသုံးဖော်သည် လည်းကောင်း တရားကို မဟော၊ ကြားဖူးသော အတိုင်း သင်ဖူးသောအတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတစ်ပါးတို့အားလည်း မဟော၊ ကြားဖူးသော အတိုင်း သင်ဖူးသော အတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကိုလည်း မပြု၊ ကြားဖူးသော အတိုင်း သင်ဖူးသော အတိုင်း တရားကို စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကြံ၏၊ အဖန်ဖန် သုံးသပ်၏၊ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ရှု၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင် အကြင် အပြားအားဖြင့် ရဟန်းသည် ကြားဖူးသော အတိုင်း သင်ဖူးသော အတိုင်း တရားကို စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကြံ၏၊ အဖန်ဖန် သုံးသပ်၏၊ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ရှု၏၊ ထိုထို အပြားအားဖြင့် ထိုရဟန်းသည် ထိုတရား၌ အနက်ကိုလည်း သိ၏၊ ပါဠိကိုလည်း သိ၏။ အနက်ကိုလည်း သိသော ပါဠိကိုလည်း သိသော ထိုရဟန်းအား ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသော ရဟန်းအား နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ'သည် ဖြစ်၏၊ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏ နာမ်ရုပ်အပေါင်းသည် ငြိမ်းချမ်း၏၊ နာမ်ရုပ်အပေါင်း ငြိမ်းချမ်းခြင်းရှိသော ရဟန်းသည် ချမ်းသာကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ ဤကား လေးခုမြောက်သော ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်း အကြောင်းတည်း။ (၄)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းအား မြတ်စွာဘုရားသည်လည်းကောင်း တစ်ယောက်ယောက်သော အလေးပြုထိုက်သော သီတင်းသုံးဖော်သည်လည်းကောင်း တရားကို မဟော၊ ကြားဖူးသောအတိုင်း သင်ဖူးသောအတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတစ်ပါးတို့အားလည်း မဟော၊ ကြားဖူးသောအတိုင်း သင်ဖူးသောအတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သရဇ္ဈ ာယ်ခြင်းကိုလည်း မပြု၊ ကြားဖူးသောအတိုင်း သင်ဖူးသောအတိုင်း တရားကို စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကြံခြင်း အဖန်ဖန် သုံးသပ်ခြင်း စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ရှုခြင်းကိုလည်း မပြု။ စင်စစ်သော်ကား ထိုရဟန်းသည် တစ်ပါးပါးသော သမာဓိနိမိတ်ကို ကောင်းစွာ သင်ယူအပ်၏၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းအပ်၏၊ ကောင်းစွာ မှတ်အပ်၏၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ သိအပ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင် အကြင် အပြားအားဖြင့် ရဟန်းသည် တစ်ပါးပါးသော သမာဓိနိမိတ်ကို ကောင်းစွာ သင်ယူအပ်၏၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းအပ်၏၊ ကောင်းစွာ မှတ်အပ်၏၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ သိအပ်၏၊ ထိုထို အပြားအားဖြင့် ထိုရဟန်းသည် ထိုတရား၌ အနက်ကိုလည်း သိ၏၊ ပါဠိကိုလည်း သိ၏။ အနက်ကိုလည်း သိသော ပါဠိကိုလည်း သိသော ထိုရဟန်းအား ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသော ရဟန်းအား နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' သည် ဖြစ်၏၊ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏ နာမ်ရုပ်အပေါင်းသည် ငြိမ်းချမ်း၏၊ နာမ်ရုပ်အပေါင်း ငြိမ်းချမ်းခြင်းရှိသော ရဟန်းသည် ချမ်းသာကို ခံစား ရ၏၊ ချမ်းသာသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ ဤကား ငါးခုမြောက်သော ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်း အကြောင်းတည်း။ ဤတရားငါးပါးတို့ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ (၅)

(ည) မျက်မှောက်ပြုအပ်သော ငါးပါးသောတရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ဓမ္မက္ခန္ဓာ ငါးပါးတို့တည်း။ သီလက္ခန္ဓ သမာဓိက္ခန္ဓ ပညာက္ခန္ဓ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓတို့တည်း။ ဤတရားငါးပါးတို့ကို မျက်မှောက်ပြုအပ် ကုန်၏။

ဤသို့ ဤငါးဆယ်သော တရားတို့သည်ဟုတ်ကုန်၏၊ မှန်ကုန်၏၊ဟုတ်မှန်ကုန်၏၊ မချွတ်ယွင်း ကုန်၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောမရှိကုန်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် မှန်စွာ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ကုန်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁၁ - ဒသုတ္တရသုတ် ===

တရား ခြောက်ပါးစု

၃၅၆။ ခြောက်ပါးသော တရားတို့သည် များသော ကျေးဇူးရှိကုန်၏။ပ။ ခြောက်ပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်၏။

(က) များသော ကျေးဇူးရှိသော ခြောက်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ အောက်မေ့အပ်သော တရားခြောက်ပါး တို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်မှောက်၌လည်းကောင်း မျက်ကွယ်၌ လည်းကောင်း ကာယကံ မေတ္တာကို သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ ဖြစ်စေအပ်၏၊ အောက်မေ့ အပ်သော ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော လေးမြတ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤတရားသည်လည်း စည်းလုံးခြင်းငှါ ခိုက်ရန်မဖြစ်ခြင်းငှါ အညီအညွတ် ဖြစ်ခြင်းငှါ တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ (၁)

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ဝစီကံမေတ္တာကို ဖြစ်စေအပ်၏။ပ။ တပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ (၂)

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် မနောကံမေတ္တာကို ဖြစ်စေအပ်၏။ပ။ တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ (၃)

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့ တရားနှင့်လျော်သော တရားသဖြင့် ရအပ်သော အကြင်လာဘ်တို့ကို ရအပ်ကုန်၏၊ အယုတ်သဖြင့် သပိတ်၌ စားလောက်ရုံမျှကိုလည်း ရအပ်၏၊ ရဟန်းသည် ထိုသို့သဘော ရှိသော လာဘ်တို့ဖြင့် ခွဲခြားသီးသန့်၍ စားလေ့မရှိ၊ သီလဝန္တဖြစ်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် ဆက်ဆံ၍ စားလေ့ရှိ၏၊ အောက်မေ့အပ်သော ဤတရားသည်လည်း။ပ။ တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ (၄)

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့ မကျိုး မပေါက် မပြောက် မကျား ဖြူစင်ကုန်သော ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်ကုန်သော သမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော အကြင် သီလတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ရဟန်းသည် ထိုသို့သဘော ရှိသော သီလတို့၌ သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် မျက်မှောက်၌ လည်းကောင်း မျက်ကွယ်၌ လည်းကောင်း တူသော သီလ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ အောက်မေ့ အပ်သော ဤတရားသည်လည်း။ပ။ တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ (၅)

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့ ဖြူစင်သော ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထုတ်ဆောင်တတ်သော အကြင် (မဂ်နှင့် ယှဉ်သော) သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်သည် အကြွင်းမဲ့ ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထုတ် ဆောင်တတ်၏၊ ရဟန်းသည် ထိုသို့သဘောရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ (ဉာဏ်) ဖြင့် သီတင်းသုံးဖော်တို့ နှင့် မျက် မှောက်၌ လည်းကောင်း မျက်ကွယ်၌ လည်းကောင်း ဉာဏ်အမြင်တူခြင်းသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ အောက်မေ့အပ်သော ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော လေးမြတ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤတရားသည်လည်း စည်းလုံးခြင်းငှါ ခိုက်ရန်မဖြစ်ခြင်းငှါ အညီအညွတ်ဖြစ်ခြင်းငှါ တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ ဤတရားခြောက်ပါးတို့သည် များသော ကျေးဇူးရှိကုန်၏။ (၆)

(ခ) ပွါးများအပ်သော ခြောက်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ အဖန်ဖန် အောက်မေ့ရာ ဌာန ခြောက်ပါးတို့တည်း။ ဘုရားဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း၊ တရားဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း၊ သံဃာ့ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း၊ သီလဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း၊ စွန့်ကြဲခြင်းဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း၊ နတ်တို့ကို သက်သေထား၍ မိမိ၏ သဒ္ဓါ စသော ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်းတို့တည်း၊ ဤတရားခြောက်ပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။

(ဂ) ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော ခြောက်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ အဇ္ဈ တ္တိကာယ တနခြောက်ပါးတို့တည်း။ စက္ခာယတန၊ သောတာယတန၊ ဃာနာယတန၊ ဇိဝှါယတန၊ ကာယာယတန၊ မနာယတနတို့တည်း။ ဤခြောက်ပါးသော တရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်၏။

(ဃ) ပယ်အပ်သော ခြောက်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ တဏှာအပေါင်း ခြောက်ပါးတို့တည်း။ ရူပတဏှာ၊ သဒ္ဒတဏှာ၊ ဂန္ဓတဏှာ၊ ရသတဏှာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ၊ ဓမ္မတဏှာတို့တည်း။ ဤခြောက်ပါးသော တရားတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏။

(င) ယုတ်သော အဖို့ရှိသော ခြောက်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ မရိုသေခြင်း တရားခြောက်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဘုရား၌ ရိုသေခြင်း လေးစားခြင်း မရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ တရားတော်၌။ပ။ သံဃာတော်၌။ သိက္ခာသုံးပါး၌။ မမေ့လျော့ခြင်း (ကောင်းသော အကျင့်၌)။ ပဋိသန္ထာရ 'ပျူငှါစွာ ဆက်ဆံခြင်း' ၌ ရိုသေခြင်း လေးစားခြင်း မရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ ဤခြောက်ပါးသော တရားတို့သည် ယုတ်သော အဖို့ရှိကုန်၏။

(စ) ထူးသော အဖို့ရှိသော ခြောက်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ရိုသေခြင်းတရား ခြောက်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဘုရား၌ ရိုသေခြင်း လေးစားခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ တရားတော်၌။ပ။ သံဃာတော်၌။ သိက္ခာသုံးပါး၌။ မမေ့မလျော့ခြင်း (ကောင်းသော အကျင့်၌)။ ပဋိသန္ထာရ 'ပျူငှါစွာ ဆက်ဆံခြင်း' ၌ ရိုသေခြင်း လေးစားခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ ဤတရားခြောက်ပါးတို့သည် ထူးသော အဖို့ ရှိကုန်၏။

(ဆ) ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲသော ခြောက်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ကိလေသာမှ လွတ်သော ဓာတ်ခြောက်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆိုငြားအံ့၊ "ငါသည် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ကို ပွါးအပ်၏၊ အဖန်ဖန် လေ့လာ အပ်၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်၏၊ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်၏၊ အဖန်ဖန် ဖြစ်စေအပ်၏၊ အဖန်ဖန် ဆည်းပူး အပ်၏၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်၏၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက် ဒေါသသည် ငါ၏ မေတ္တာစိတ်ကို ဆုတ်ယုတ် စေ၍ တည်၏" ဟု (ဆိုငြားအံ့)။

"ဤသို့ မဆိုလင့်၊ ငါ့သျှင် ဤသို့ မဆိုလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို မစွပ်စွဲလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောတော်မမူရာ" ဟု ထိုရဟန်းကို ဆိုအပ်၏၊ "ငါ့သျှင် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ယင်းမေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ကို ပွါးအပ်ပါလျက် အဖန်ဖန် လေ့လာအပ်ပါလျက် ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်ပါလျက် တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ပါလျက် အဖန်ဖန် ဖြစ်စေအပ်ပါ လျက် အဖန်ဖန် ဆည်းပူးအပ်ပါလျက် ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်ပါလျက် ဒေါသသည် ထိုရဟန်း၏ မေတ္တာစိတ်ကို ဆုတ်ယုတ်စေ၍ တည်၏ဟူသော ဤစကားသည် အရာမဟုတ်၊ အခွင့်မဟုတ်၊ ဤသို့ သော အကြောင်းသည် မရှိ။ ငါ့သျှင် ကိလေသာမှ လွတ်သော ယင်းမေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်သည် ဒေါသမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းတည်း" ဟု ဆိုအပ်၏။ (၁)

ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆိုငြားအံ့၊ "ငါသည် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ကရုဏာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ကို ပွါးအပ်၏၊ အဖန်ဖန် လေ့လာအပ်၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်၏၊ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်၏၊ အဖန်ဖန် ဖြစ်စေအပ်၏၊ အဖန်ဖန် ဆည်းပူးအပ်၏၊ ကောင်းစွာ အားထုတ် အပ်၏၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက် ညှဉ်းဆဲခြင်း 'ဝိဟေသာ' သည် ငါ၏ ကရုဏာစိတ်ကို ဆုတ်ယုတ်စေ၍ တည်၏" ဟု (ဆိုငြားအံ့)။ "ဤသို့ မဆိုလင့်၊ ငါ့သျှင် ဤသို့ မဆိုလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို မစွပ်စွဲလင့်။ပ။ ငါ့သျှင် ကိလေသာမှ လွတ်သော ယင်းကရုဏာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်သည် ဝိဟေသာတရားမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းတည်း" ဟု ဆိုအပ်၏။ (၂)

ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆိုငြားအံ့၊ "ငါသည် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော မုဒိတာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ကို ပွါးအပ်၏။ပ။ ထိုသို့ဖြစ်လျက် မမွေ့လျော်သော 'အရတိ'

တရားသည် ငါ၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်၏" ဟု (ဆိုငြားအံ့)။ "ဤသို့ မဆိုလင့်၊ ငါ့သျှင် ဤသို့ မဆိုလင့်။ပ။ ငါ့သျှင် ကိလေသာမှ လွတ်သော မုဒိတာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်သည် မမွေ့လျော်ခြင်း 'အရတိ' တရားမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း တည်း" ဟု ဆိုအပ်၏။ (၃)

ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆိုငြားအံ့၊ "ငါသည် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ' နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ကို ပွါးအပ်၏။ပ။ ထိုသို့ဖြစ်လျက် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' သည် ငါ၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်၏" ဟု (ဆိုငြားအံ့)။ "ဤသို့ မဆိုလင့်၊ ငါ့သျှင် ဤသို့ မဆိုလင့်။ပ။ ငါ့သျှင် ကိလေသာမှ လွတ်သော ယင်းလျစ်လျူရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ'နှင့်ယှဉ်သော စိတ်သည် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း တည်း" ဟု ဆိုအပ်၏။ (၄)

ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆိုငြားအံ့၊ "ငါသည် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ရာဂစသော အစွဲအမှတ် နိမိတ်မရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်ကို ပွါးစေအပ်၏။ပ။ ထိုသို့ ဖြစ်လျက် ငါ၏ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ဝိညာဉ်သည် ရာဂစသော နိမိတ်သို့ အစဉ်လိုက်၏" ဟု ဆိုငြားအံ့။ "ဤသို့ မဆိုလင့်၊ ငါ့သျှင် ဤသို့ မဆိုလင့်။ပ။ ငါ့သျှင် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ရာဂစသည့် နိမိတ် မရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်သည် အလုံးစုံသော ရာဂစသော နိမိတ်တို့မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းတည်း"ဟု ဆိုအပ်၏။ (၅)

ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆိုငြားအံ့၊ "ငါဟူသော မာနစိတ်သည် ငါမှ ကင်း၏၊ ဤတရားသည် ငါဖြစ်၏ဟူ၍ မရှု၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျက် ငါ၏ စိတ်ကို ယုံမှားခြင်း ဝိစိကိစ္ဆာငြောင့်သည် ဆုတ်ယုတ်စေ၍ တည်၏" ဟု (ဆိုငြားအံ့)။

"ဤသို့ မဆိုလင့်၊ ငါ့သျှင် ဤသို့ မဆိုလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို မစွပ်စွဲလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောတော်မမူရာ" ဟု ထိုရဟန်းကို ဆိုအပ်၏၊ "ငါ့သျှင် ငါဟူသော မာနစိတ် ကင်းပါလျက်၊ 'ဤတရားသည် ငါဖြစ်၏' ဟူ၍လည်း မရှုပါဘဲလျက် ထို ရဟန်း၏ စိတ်ကို ယုံမှားခြင်း ဝိစိကိစ္ဆာငြောင့်သည် ဆုတ်ယုတ်စေ၍ တည်၏ဟူသော ဤစကားသည် အရာမဟုတ်၊ အခွင့်မဟုတ်၊ ဤသို့သော အကြောင်းသည် မရှိ။ ငါ့သျှင် ယင်း ငါ ဟူသော မာနကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ခြင်းသည် ယုံမှားခြင်း ဝိစိကိစ္ဆာငြောင့်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း တည်း" ဟု ထိုရဟန်းကို ဆို အပ်၏။ ဤခြောက်ပါးသော တရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲကုန်၏။ (၆)

(ဇ) ဖြစ်စေအပ်သော ခြောက်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ (ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏) မြဲသော နေခြင်း ခြောက်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် ရုပ် အဆင်းကို မြင်သော် ဝမ်းသာ ခြင်းလည်း မဖြစ် ဝမ်းနည်း ခြင်းလည်း မဖြစ်၊ သတိ ရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် လျစ်လျူ ရှု၍ သာလျှင် နေ၏။

နားဖြင့် အသံကို ကြားသော်။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ကို နံသော်။ပ။ လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်သော်။ပ။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့အထိကို တွေ့ထိသော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် ဓမ္မာရုံကို သိသော် ဝမ်းသာ ခြင်းလည်း မဖြစ် ဝမ်းနည်းခြင်းလည်း မဖြစ်၊ သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် လျစ်လျူရှု၍သာလျှင် နေ၏။ ဤတရား ခြောက်ပါးတို့ကို ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။

(ဈ) ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော ခြောက်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ အမြတ်ဆုံး တရား ခြောက်ပါးတို့တည်း။ အမြတ်ဆုံးသော မြင်ရခြင်း၊ အမြတ်ဆုံးသော ကြားနာရခြင်း၊ အမြတ်ဆုံးသော လာဘ်ရခြင်း၊ အမြတ်ဆုံးသော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်း၊ အမြတ်ဆုံးသော လုပ်ကျွေးခြင်း၊ အမြတ်ဆုံးသော အောက်မေ့ခြင်း တို့တည်း။ ဤခြောက်ပါးသော တရားတို့ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိအပ် ကုန်၏။

(ည) မျက်မှောက်ပြုအပ်သော ခြောက်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ အဘိညာဉ် ခြောက်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် များပြားသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေ၏၊ တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများ ဖြစ်သွား၏၊ အများဖြစ်လျက်လည်း တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လာ၏၊ ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်စေ၏၊ ကိုယ်ပျောက်စေ၏၊ နံရံတစ်ဖက် တံတိုင်းတစ်ဖက် တောင်တစ်ဖက်သို့ မထိမငြိဘဲ ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့ သွား၏၊ မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်း ပေါ်ခြင်းကို ရေ၌ကဲ့သို့ ပြု၏၊ ရေ၌လည်း မကွဲစေဘဲ မြေ၌ ကဲ့သို့ သွား၏၊ ကောင်းကင်၌လည်း ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေလျက် အတောင်ရှိသော ငှက်ကဲ့သို့ သွား၏၊ ဤသို့ တန်ခိုးကြီးကုန်သော ဤသို့ အာနုဘော်ကြီး ကုန်သော ဤ လ နေတို့ကိုလည်း လက်ဖြင့် သုံးသပ်၏၊ ဆုပ်ကိုင်၏၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို (မိမိ) အလို အတိုင်း ဖြစ်စေ၏။ (၁)

အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ နားထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ နားနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗသောတ' အဘိညာဉ်ဖြင့် နတ်၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော လူ၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော ဝေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြားရ၏။ (၂)

တစ်ပါးသော သတ္တဝါ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိနိုင်၏၊ တပ်ခြင်း 'ရာဂ' နှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်ကိုလည်း။ပ။ ကိလေသာတို့မှ မလွတ်သော စိတ်ဟူ၍ သိနိုင်၏။ (၃)

ထိုရဟန်းသည် များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်းပြဖွယ် အမည်အနွယ် နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ (၄)

အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိအမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' အဘိညာဉ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ၊ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ၊ ယုတ်သောသတ္တဝါ၊ မြတ်သော သတ္တဝါ၊ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ၊ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ၊ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်နိုင်၏၊ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိမြင် နိုင်၏။ပ။ (၅)

အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ဤခြောက်ပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်၏။ (၆)

ဤသို့ ဤခြောက်ဆယ်သော တရားတို့သည်ဟုတ်ကုန်၏၊ မှန်ကုန်၏၊ဟုတ်မှန်ကုန်၏၊ မချွတ် ယွင်းကုန်၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောမရှိကုန်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် မှန်စွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁၁ - ဒသုတ္တရသုတ် ===

တရား ခုနစ်ပါးစု

၃၅၇။ ခုနစ်ပါးသော တရားတို့သည် များသော ကျေးဇူးရှိကုန်၏။ပ။ ခုနစ်ပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်၏။

(က) များသော ကျေးဇူးရှိသော ခုနစ်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ အရိယာ၏ဥစ္စာ ခုနစ်ပါးတို့တည်း။ သဒ္ဓါဥစ္စာ၊ သီလဥစ္စာ၊ ဟိရိဥစ္စာ၊ ဩတ္တပ္ပဥစ္စာ၊ သုတဥစ္စာ၊ စာဂဥစ္စာ၊ ပညာဥစ္စာ တို့တည်း။ ဤတရားခုနစ်ပါးတို့သည် များသော ကျေးဇူးရှိကုန်၏။

(ခ) ပွါးများအပ်သော ခုနစ်ပါးသောတရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ မဂ်ဖိုလ်ရကြောင်း အင်္ဂါ သမ္ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါးတို့တည်း။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်တို့တည်း။ ဤတရားခုနစ်ပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။

(ဂ) ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော ခုနစ်ပါးသောတရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ဝိညာဉ်၏တည်ရာ ခုနစ်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ချင်း ကွဲပြား၍ ပဋိသန္ဓေသညာချင်းလည်း ကွဲပြားကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ အဘယ် သတ္တဝါတို့နည်း ဟူမူ အချို့သောနတ်[၁] အချို့သော ဝိနိပါတိက[၂]နှင့် လူတို့ပင်တည်း။ ဤကား ရှေးဦးစွာသော ဝိညာဉ်၏ တည်ရာပေတည်း။ (၁)

ငါ့သျှင်တို့ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ချင်း ကွဲပြား၍ ပဋိသန္ဓေသညာချင်း တူကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ အဘယ် သတ္တဝါတို့နည်း ဟူမူ ပဌမဈာန်ဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့ပင်တည်း။ ဤကား နှစ်ခု မြောက်သော ဝိညာဉ်၏ တည်ရာပေတည်း။ (၂)

ငါ့သျှင်တို့ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ချင်း တူ၍ ပဋိသန္ဓေသညာချင်း ကွဲပြားကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ အဘယ် သတ္တဝါတို့နည်း ဟူမူ အာဘဿရာဘုံ၌ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့ပင်တည်း။ ဤကား သုံးခု မြောက်သော ဝိညာဉ်၏ တည်ရာပေတည်း။ (၃)

ငါ့သျှင်တို့ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ချင်း တူ၍ ပဋိသန္ဓေသညာချင်းလည်း တူကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ အဘယ် သတ္တဝါတို့နည်းဟူမူ သုဘကိဏှာဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့ပင်တည်း။ ဤကား လေးခု မြောက်သော ဝိညာဉ်၏ တည်ရာပေတည်း။ (၄)

ငါ့သျှင်တို့ ရူပသညာတို့ကို လုံး၀ လွန်မြောက်၍။ပ။ "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု (နှလုံး သွင်းလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံသို့ ရောက်သော ဗြဟ္မာတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား ငါးခုမြောက်သော ဝိညာဉ်၏ တည်ရာပေတည်း။ (၅)

ငါ့သျှင်တို့ အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို လုံး၀ လွန်မြောက်၍ "ဝိညာဉ်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု ပွါး များခြင်းကြောင့် ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံသို့ ရောက်သော ဗြဟ္မာတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား ခြောက်ခု မြောက်သော ဝိညာဉ်၏ တည်ရာပေတည်း။ (၆)

ငါ့သျှင်တို့ ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ကို လုံး၀ လွန်မြောက်၍ "တစ်စုံတစ်ခုမျှမရှိ" ဟု ပွါးများခြင်း ကြောင့် အာကိဉ္စညာယတနဘုံသို့ ရောက်သော ဗြဟ္မာတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား ခုနစ်ခုမြောက်သော ဝိညာဉ်၏ တည်ရာပေတည်း။ ဤ တရား ခုနစ်ပါးတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်၏။ (၇)

(ဃ) ပယ်အပ်သော ခုနစ်ပါးသောတရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ အနုသယ ခုနစ်ပါးတို့တည်း။ ကာမရာဂါနုသယ, ပဋိဃာနုသယ, ဒိဋ္ဌာနုသယ, ဝိစိကိစ္ဆာနုသယ, မာနာနုသယ, ဘဝရာဂါနုသယ, အဝိဇ္ဇာနုသယတို့ တည်း။ ဤ တရား ခုနစ်ပါးတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏။

(င) ဆုတ်ယုတ်သော အဖို့ရှိသော ခုနစ်ပါးသောတရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ မသူတော် တရားခုနစ်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရား မရှိ၊ ရှက်ခြင်း မရှိ၊ ကြောက်လန့်ခြင်း မရှိ၊ အကြားအမြင် မရှိ၊ ပျင်းရိ၏၊ သတိလွတ်၏၊ ပညာမရှိ။ ဤခုနစ်ပါးသော တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်သော အဖို့ရှိသော တရားတို့တည်း။

(စ) ထူးသော အဖို့ရှိသော ခုနစ်ပါးသောတရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ သူတော်ကောင်း တရား ခုနစ်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရား ရှိ၏၊ ရှက်ခြင်း ရှိ၏၊ ကြောက်လန့်ခြင်း ရှိ၏၊ အကြားအမြင် များ၏၊ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိ၏၊ ထင်သော သတိ ရှိ၏၊ ပညာရှိ၏။ ဤခုနစ်ပါးသော တရားတို့သည် ထူးသော အဖို့ရှိကုန်၏။

(ဆ) ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲသော ခုနစ်ပါးသောတရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ သူတော်ကောင်း တရား ခုနစ်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ပါဠိကို သိ၏၊ အနက်ကို သိ၏၊ မိမိကိုယ်ကို သိ၏၊ အတိုင်းအရှည်ကို သိ၏၊ အခါကို သိ၏၊ ပရိသတ်ကို သိ၏၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို သိ၏။ ဤ တရား ခုနစ်ပါးတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲကုန်၏။

(ဇ) ဖြစ်စေအပ်သော ခုနစ်ပါးသောတရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ သညာ ခုနစ်ပါးတို့တည်း။ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏ်၌ ဖြစ်သောသညာ၊ အနတ္တာနုပဿနာဉာဏ်၌ ဖြစ်သောသညာ၊ အသုဘာနုပဿနာဉာဏ်၌ ဖြစ်သောသညာ၊ အာဒီနဝါနုပဿနာဉာဏ်၌ ဖြစ်သောသညာ၊ ပဟာနာနုပဿနာဉာဏ်၌ ဖြစ်သော သညာ၊ ဝိရာဂါနုပဿနာဉာဏ်၌ ဖြစ်သောသညာ၊ နိရောဓာနုပဿနာဉာဏ်၌ ဖြစ်သော သညာ တို့တည်း။ ဤ တရား ခုနစ်ပါးတို့ကို ဖြစ်စေအပ် ကုန်၏။

(ဈ) ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော ခုနစ်ပါးသောတရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ရဟန္တာ ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း ခုနစ်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သိက္ခာသုံးပါးကို စောင့်ထိန်းခြင်း၌ ထက်သော ဆန္ဒရှိ၏၊ နောင်အခါ၌လည်း သိက္ခာသုံးပါးကို စောင့်ထိန်းခြင်း၌ မကင်းသော တောင့်တခြင်းရှိ၏။ တရားကို ဆင်ခြင်ခြင်း၌ ထက်သော ဆန္ဒရှိ၏၊ နောင်အခါ၌လည်း တရားကို ဆင်ခြင်ခြင်း၌ မကင်းသော တောင့်တခြင်းရှိ၏။ တဏှာကို ဖျက်ဆီးခြင်း၌ ထက်သော ဆန္ဒရှိ၏၊ နောင်အခါ၌ လည်း တဏှာကို ဖျက်ဆီးခြင်း၌ မကင်းသော တောင့်တခြင်းရှိ၏။ တစ်ယောက် ထီးတည်း (ကိလေသာ အပေါင်းအသင်းကင်း၍) နေခြင်း၌ ထက်သော ဆန္ဒရှိ၏၊ နောင်အခါ၌လည်း တစ်ယောက်ထီးတည်း (ကိလေသာ အပေါင်းအသင်းကင်း၍) နေခြင်း၌ မကင်းသော တောင့်တခြင်း ရှိ၏။ သမ္မပ္ပဓာန်လုံ့လကို ချီးမြှောက်ခြင်း၌ ထက်သော ဆန္ဒရှိ၏၊ နောင်အခါ၌လည်း သမ္မပ္ပဓာန် လုံ့လကို ချီးမြှောက်ခြင်း၌ မကင်းသော တောင့်တခြင်းရှိ၏။ သတိပညာ၌ ထက်သော ဆန္ဒရှိ၏၊ နောင်အခါ ၌လည်း သတိပညာ၌ မကင်းသော တောင့်တခြင်းရှိ၏။ အရိယမဂ်ကို သိမြင်ခြင်း၌ ထက် သော ဆန္ဒရှိ၏၊ နောင်အခါ၌လည်း အရိယမဂ် ကို သိမြင်ခြင်း၌ မကင်းသော တောင့်တခြင်းရှိ၏။ ဤ ခုနစ်ပါးသော တရားတို့ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။

(ည) မျက်မှောက်ပြုအပ်သော ခုနစ်ပါးသောတရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ အား ခုနစ်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ခပ်သိမ်းသော သင်္ခါရတို့ကို အနိစ္စအားဖြင့်ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်ကုန်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ခပ်သိမ်းသော သင်္ခါရတို့ကို အနိစ္စအားဖြင့်ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်သော ဤသဘောသည်လည်း အာသဝေါကုန်ပြီးသော

ရဟန်း၏ အားဖြစ်၏၊ အကြင်အားကို အကြောင်းပြု၍ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါ တရားကုန်ပြီ" ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို သိ၏။ (၁)

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့သည် မီးကျီး အပြည့်ရှိသော တွင်းနှင့် တူကုန်၏ဟုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ် ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့။ပ။ "ငါ့အား အာသဝေါတရား ကုန်ပြီ" ဟု သိ၏။ (၂)

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်၏၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ကိုင်း၏၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရှိုင်း၏၊ နိဗ္ဗာန်၌ တည်၏၊ နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်၏၊ အာသဝေါတရားတို့၏ အကြောင်း ဖြစ်သော အလုံးစုံသော တရားတို့မှ တပ်ခြင်းကင်း၏။ ငါ့သျှင်တို့။ပ။ "ငါ့အား အာသဝေါ တရား ကုန်ပြီ" ဟု သိ၏။ (၃)

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ပွါး အပ်ကုန်၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးအပ်ကုန်၏၊ ငါ့သျှင်တို့။ပ။ "ငါ့အား အာသဝေါတရား ကုန်ပြီ" ဟု သိ၏။ (၄)

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ဣန္ဒြေငါးပါးတို့ကို ပွါးအပ် ကုန်၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးအပ်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့။ပ။ "ငါ့အား အာသဝေါတရား ကုန်ပြီ" ဟု သိ၏။ (၅)

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် မဂ်ဖိုလ်ရကြောင်း အင်္ဂါ ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါးတို့ကို ပွါးအပ်ကုန်၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးအပ်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့။ပ။ "ငါ့အား အာသဝေါ တရား ကုန်ပြီ" ဟု သိ၏။ (၆)

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မြတ်သော အရိယမဂ်ကို ပွါးအပ်၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးအပ်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်း သည် အင်္ဂါ ရှစ်ပါး ရှိသော မြတ်သော အရိယမဂ်ကို ပွါးအပ်သော ကောင်းစွာ ပွါးအပ်သော ဤသဘော သည်လည်း အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အားဖြစ်၏၊ အကြင်အားကို အကြောင်းပြု၍ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရား ကုန်ပြီ" ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို သိ၏။ ဤတရားခုနစ်ပါးတို့ကို မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်၏။ (၇)

ဤသို့ ဤခုနစ်ဆယ်သောတရားတို့သည်ဟုတ်ကုန်၏၊ မှန်ကုန်၏၊ဟုတ်မှန်ကုန်၏၊ မချွတ်ယွင်း ကုန်၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောမရှိကုန်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် မှန်စွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။

ပဉ္စမအခန်း ပြီး၏။

၁။ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်ရှိ ကာမာဝစရနတ်တို့ကို အချို့သောနတ်ဟု ဆိုသည်။
၂။ ဖုတ် တစ္ဆေ သရဲစသော နာနာဘာဝသတ္တဝါတို့ကို အချို့သော ဝိနိပါတိကဟု ဆိုသည်။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁၁ - ဒသုတ္တရသုတ် ===

တရား ရှစ်ပါးစု

၃၅၈။ ရှစ်ပါးသော တရားတို့သည် များသော ကျေးဇူး ရှိကုန်၏။ပ။ ရှစ်ပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုအပ် ကုန်၏။

(က) များသော ကျေးဇူးရှိသော ရှစ်ပါးသောတရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ရှစ်ပါးသော အကြောင်း အထောက်အပံ့တို့သည် မြတ်သော မဂ်အကျင့်၏ အစဖြစ်သော မရသေးသော သမ္မာဒိဋ္ဌိပညာကို ရခြင်းငှါ ရပြီးသော သမ္မာဒိဋ္ဌိပညာကို တိုးတက်စေခြင်းငှါ ပြန့်ပြောစေခြင်းငှါ ပွါးများစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံ စေခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။

ရှစ်ပါးသောတရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရှက် ကြောက်အပ်သော မြတ်နိုးရိုသေအပ်သော ဆရာကိုလည်းကောင်း၊ အလေးပြုအပ်သော တစ်ယောက် ယောက်သော သီတင်းသုံးဖော်ကိုလည်းကောင်း မှီ၍ နေ၏၊ ရိုသေခြင်းကိုလည်း ဖြစ်စေ၏။ ဤကား မြတ်သော မဂ်အကျင့်၏ အစဖြစ်သော မရသေးသော သမ္မာဒိဋ္ဌိပညာကို ရခြင်းငှါ ရပြီးသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပညာကို တိုးတက်စေခြင်းငှါ ပြန့်ပြောစေခြင်းငှါ ပွါးများစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ ဖြစ်သော ရှေးဦးစွာ သော အကြောင်းအထောက်အပံ့တည်း။ (၁)

ရှက်ကြောက် အပ်သော မြတ်နိုးရိုသေ အပ်သော ဆရာကို လည်းကောင်း၊ အလေးပြု အပ်သော တစ်ယောက်ယောက်သော သီတင်းသုံးဖော်ကို လည်းကောင်း မှီ၍နေသော ထိုအကြောင်းကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ် တို့သို့ ရံဖန်ရံခါ ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်ဘုရား ဤအရာသည် အသို့နည်း၊ ဤပါဠိ၏ အနက်သည် အဘယ်နည်း" ဟု အဖန်ဖန် မေး၏၊ အဖန်ဖန် စိစစ်၏။ ထိုရဟန်းအား ထိုအသျှင်တို့သည် ဖုံးကွယ် သော အရာကိုလည်း ဖွင့်ပြကုန်၏၊ တိမ်မြုပ်သော အရာကိုလည်း ပေါ်လွင်အောင် ပြုကုန်၏၊ များစွာ သော ယုံမှားဖွယ် တရားတို့၌လည်း ယုံမှားကို ဖျောက်ကုန်၏။ ဤကား မြတ်သော မဂ်အကျင့်၏ အစဖြစ်သော မရသေးသော သမ္မာဒိဋ္ဌိပညာကို ရခြင်းငှါ ရပြီးသော သမ္မာဒိဋ္ဌိပညာကို တိုးတက်စေခြင်းငှါ ပြန့်ပြောစေခြင်းငှါ ပွါးများစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ ဖြစ်သော နှစ်ခုမြောက် အကြောင်း အထောက် အပံ့ တည်း။ (၂)

ထိုတရားကို ကြားနာရ၍ ကိုယ်၏ ငြိမ်းခြင်း စိတ်၏ ငြိမ်းခြင်းဟူသော ငြိမ်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဤကား မြတ်သော မဂ်အကျင့်၏ အစဖြစ်သော မရသေးသော သမ္မာဒိဋ္ဌိပညာကို ရခြင်းငှါ ရပြီးသော သမ္မာဒိဋ္ဌိပညာကို တိုးတက်စေခြင်းငှါ ပြန့်ပြောစေခြင်းငှါ ပွါးများစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ ဖြစ်သော သုံးခုမြောက် အကြောင်းအထောက်အပံ့တည်း။ (၃)

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလကို စောင့်စည်း၍ နေ၏၊ ကောင်းသော အကျင့် ကောင်းသော ကျက်စားရာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်သော အပြစ်တို့၌ ဘေးဟု ရှုလျက်နေ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ဤကား မြတ်သော မဂ်အကျင့်၏ အစ ဖြစ်သော မရသေးသော သမ္မာဒိဋ္ဌိပညာကို ရခြင်းငှါ၊ ရပြီးသော သမ္မာဒိဋ္ဌိပညာကို တိုးတက်စေခြင်းငှါ၊ ပြန့် ပြောစေခြင်းငှါ၊ ပွါးများစေခြင်းငှါ၊ ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ ဖြစ်သော လေးခုမြောက် အကြောင်းအထောက် အပံ့ တည်း။ (၄)

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် အကြားအမြင်များ၏၊ သင်ပြီးသည်ကို ဆောင်နိုင်၏၊ သင်ပြီးသည်ကို သိုမှီးသိမ်းဆည်းနိုင်၏၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ရဟန်းသည် အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်း ရှိကုန်သော အနက်နှင့်တကွကုန်သော သဒ္ဒါနှင့် တကွ

ကုန်သော အလုံးစုံ ပြည့်စုံခြင်းရှိသော ဖြူစင်သော အကျင့်မြတ် (သာသနာတော်) ကို ကြေညာကုန်သော တရားတို့ကို များစွာ ကြားနာသင်ယူအပ်ကုန်၏၊ ဆောင်အပ်ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် လေ့လာ သရဇ္ဈာယ်အပ်ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ဆင်ခြင်အပ်ကုန်၏၊ ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း သိအပ်ကုန်၏။ ဤကား မြတ်သော မဂ်အကျင့်၏ အစဖြစ်သော မရသေးသော သမ္မာဒိဋ္ဌိပညာကို ရခြင်းငှါ၊ ရပြီးသော သမ္မာ ဒိဋ္ဌိပညာကို တိုးတက်စေခြင်းငှါ၊ ပြန့်ပြောစေခြင်းငှါ၊ ပွါးများစေခြင်းငှါ၊ ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ ဖြစ်သော ငါးခုမြောက် အကြောင်းအထောက်အပံ့တည်း။ (၅)

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ အားထုတ်သော ဝီရိယရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ ကြံ့ခိုင်သော လုံ့လရှိ၏၊ မြဲမြံသော လုံ့လရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ မချသော ဝန်ရှိ၏။ ဤကား မြတ်သော အကျင့်၏ အစဖြစ်သော မရသေးသော သမ္မာဒိဋ္ဌိပညာကို ရခြင်းငှါ၊ ရပြီးသော သမ္မာဒိဋ္ဌိပညာကို တိုးတက်စေခြင်းငှါ၊ ပြန့်ပြောစေခြင်းငှါ၊ ပွါးများစေခြင်းငှါ၊ ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ ဖြစ်သော ခြောက်ခုမြောက် အကြောင်း အထောက်အပံ့တည်း။ (၆)

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ မြတ်သော သတိပညာနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ကြာမြင့်စွာက ပြုပြီးသော အမှုကိုလည်းကောင်း၊ ကြာမြင့်စွာက ပြောသော စကားကိုလည်းကောင်း အောက်မေ့နိုင်၏၊ အဖန်ဖန် အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤကား မြတ်သော မဂ်အကျင့်၏ အစဖြစ်သော မရသေးသော သမ္မာဒိဋ္ဌိပညာကို ရခြင်းငှါ၊ ရပြီးသော သမ္မာဒိဋ္ဌိပညာကို တိုးတက်စေခြင်းငှါ၊ ပြန့်ပြောစေခြင်းငှါ၊ ပွါးများစေခြင်းငှါ၊ ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ ဖြစ်သော ခုနစ်ခုမြောက် အကြောင်း အထောက်အပံ့ တည်း။ (၇)

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ငါးပါးသော ဉပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် ရှု၍ နေ၏၊ "ဤကား ရုပ်တည်း၊ ဤကား ရုပ်၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဤကား ရုပ်၏ ချုပ်ရာတည်း၊ ဤကား ဝေဒနာတည်း၊ ဤကား ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဤကား ဝေဒနာ၏ ချုပ်ရာတည်း၊ ဤကား သညာတည်း၊ ဤကား သညာ၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဤကား သညာ၏ ချုပ်ရာတည်း၊ ဤကား သင်္ခါရတည်း၊ ဤကား သင်္ခါရ၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဤကား သင်္ခါရ၏ ချုပ်ရာတည်း၊ ဤကား ဝိညာဏ် တည်း၊ ဤကား ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဤကား ဝိညာဏ်၏ ချုပ်ရာတည်း" ဟု (ရှု၍ နေ၏)။ ဤကား မြတ်သော အကျင့်၏ အစဖြစ်သော မရသေးသော သမ္မာဒိဋ္ဌိပညာကို ရခြင်းငှါ၊ ရပြီးသော သမ္မာဒိဋ္ဌိပညာကို တိုးတက်စေခြင်းငှါ၊ ပြန့်ပြောစေခြင်းငှါ၊ ပွါးများစေခြင်းငှါ၊ ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ ဖြစ်သော ရှစ်ခုမြောက် အကြောင်းအထောက်အပံ့တည်း။ ဤရှစ်ပါးသော တရားတို့သည် များသော ကျေးဇူး ရှိကုန်၏။ (၈)

(ခ) ပွါးများအပ်ကုန်သော ရှစ်ပါးသောတရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ မြတ်သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတို့တည်း။ ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ မှန်သော သိခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'၊ မှန်သော ကြံခြင်း 'သမ္မာသင်္ကပ္ပ'၊ မှန်သော ပြောဆိုခြင်း 'သမ္မာဝါစာ'၊ မှန်သော ပြုလုပ်ခြင်း 'သမ္မာကမ္မန္တ'၊ မှန်သော အသက်မွေးခြင်း 'သမ္မာအာဇီဝ'၊ မှန်သော အားထုတ်ခြင်း 'သမ္မာဝါယာမ'၊ မှန်သော အောက်မေ့ခြင်း 'သမ္မာသတိ'၊ မှန်သော တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ'တို့တည်း။ ဤ တရား ရှစ်ပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။

(ဂ) ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော ရှစ်ပါးသောတရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ လောကဓံတရား ရှစ်ပါးတို့တည်း။ လာဘ်ရခြင်း၊ လာဘ်မရခြင်း၊ အကျော်အစောများခြင်း၊ အကျော်အစောနည်းခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း၊ ချီးမွမ်းခြင်း၊ ချမ်းသာခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းတို့တည်း။ ဤ ရှစ်ပါးသော တရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်၏။

(ဃ) ပယ်အပ်သော ရှစ်ပါးသောတရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ မှားသော သဘောတရား ရှစ်ပါးတို့တည်း။ မှားသော သိမြင်ခြင်း၊ မှားသော ကြံခြင်း၊ မှားသော ပြောဆိုခြင်း၊ မှားသော ပြုလုပ်

ခြင်း၊ မှားသော အသက်မွေးခြင်း၊ မှားသော အားထုတ်ခြင်း၊ မှားသော အောက်မေ့ခြင်း၊ မှားသော တည်ကြည်ခြင်း တို့တည်း။ ဤ ရှစ်ပါးသော တရားတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏။

(င) ဆုတ်ယုတ်သော အဖို့ရှိသော ရှစ်ပါးသောတရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ပျင်းရိခြင်း အကြောင်းရှစ်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အမှုကိစ္စကို ပြုအပ်၏၊ ထို ရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်၏၊ "ငါသည် အမှုကိစ္စကို ပြုရအံ့၊ အမှုကိစ္စပြုသော ငါ၏ ကိုယ်သည် ပင်ပန်းလတ္တံ့၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးအံ့" ဟု (စိတ်အကြံ ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ မရောက်ရ သေးသော တရားသို့ ရောက်ခြင်းငှါ မရသေးသည့် တရားကို ရခြင်းငှါ မျက်မှောက်မပြုရသေးသည့် တရားကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ ဝီရိယကို မဖြစ်စေ။ ဤကား ရှေးဦးစွာသော ပျင်းရိခြင်း အကြောင်း တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အမှုကိစ္စကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့သော စိတ်အကြံ ဖြစ်၏၊ "ငါသည် အမှုကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ အမှုကိစ္စပြုပြီးသော ငါ၏ ကိုယ်သည် ပင်ပန်း၏၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးအံ့" ဟု (စိတ်အကြံ ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ ဝီရိယကို မဖြစ်စေ။ပ။ ဤကား နှစ်ခုမြောက်သော ပျင်းရိခြင်း အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ခရီးသွားအပ်၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်၏၊ "ငါသည် ခရီးသွားရအံ့၊ ခရီးသွားသော ငါ၏ ကိုယ်သည် ပင်ပန်းလတ္တံ့၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦး အံ့" ဟု (စိတ်အကြံ ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ ဝီရိယကို မဖြစ်စေ။ပ။ ဤကား သုံးခုမြောက်သော ပျင်းရိခြင်း အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ခရီးသွားပြီးဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ် အကြံ ဖြစ်၏၊ "ငါသည် ခရီးသွားပြီးပြီ၊ ခရီးသွားသော ငါ၏ ကိုယ်သည် ပင်ပန်း၏၊ ယခု ငါသည် အိပ် ဦးအံ့" ဟု (စိတ်အကြံ ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ ဝီရိယကို မဖြစ်စေ။ပ။ ဤကား လေးခုမြောက်သော ပျင်းရိခြင်းအကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ရွာသို့လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့လည်းကောင်း ဆွမ်းခံ သွားသည်ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်းဖြစ်သော နုသည်လည်းဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် မရ၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်၏၊ "ငါသည် ရွာသို့ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ဆွမ်းခံသွားသည်ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော နုသည်လည်း ဖြစ်သော ဆွမ်းဘော ဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် မရခဲ့၊ ဆွမ်းခံသွားသော ထိုငါ၏ ကိုယ်သည် ပင်ပန်း၏၊ အမှုကိစ္စကို ပြုရန် မခံ့၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးအံ့" ဟု (စိတ်အကြံ ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ ဝီရိယကို မဖြစ် စေ။ပ။ ဤကား ငါးခုမြောက်သော ပျင်းရိခြင်းအကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ရွာသို့ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ဆွမ်းခံ သွားသည် ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော နုသည်လည်း ဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် ရခဲ့၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်၏၊ "ငါသည် ရွာသို့လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ဆွမ်းခံသွားသည်ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်းဖြစ်သော နုသည်လည်းဖြစ်သော ဆွမ်းကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် ရခဲ့၏၊ ထို ငါ၏ ကိုယ်သည် လေး၏၊ အမှုကိစ္စကိုပြုရန် မခံ့၊ စိုစွတ်သော ပဲကဲ့သို့ လေး၏၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးအံ့" ဟု (စိတ်အကြံ ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ ဝီရိယကို မဖြစ်စေ။ပ။ ဤကား ခြောက်ခုမြောက်သော ပျင်းရိခြင်း အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းအား အနည်းငယ်မျှသော အနာရောဂါသည် ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်၏၊ "ငါ့အား အနည်းငယ်မျှသော ဤအနာသည် ဖြစ်၏၊ အိပ်ခြင်းငှါ လျောက်ပတ်၏၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးအံ့" ဟု (စိတ်အကြံ ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ ဝီရိယကို မဖြစ်စေ။ပ။ ဤကား ခုနစ်ခုမြောက်သော ပျင်းရိခြင်း အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အနာမှ ထ၏၊ အနာမှ ထ၍ မကြာသေး၊ ထို ရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်၏၊ "ငါသည် အနာမှ ထ၏၊ အနာမှ ထ၍ မကြာသေး၊ ထိုငါ၏ ကိုယ်သည် အားမရှိ၊ အမှုကိစ္စကို ပြုရန်မခံ့၊ အိပ်ခြင်းငှါ လျောက်ပတ်၏၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးအံ့" ဟု (စိတ်အကြံ ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ ဝီရိယကို မဖြစ်စေ။ပ။ ဤကား ရှစ်ခုမြောက်သော ပျင်းရိခြင်းအကြောင်းတည်း။ ဤရှစ်ပါးသော တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်သော အဖို့ရှိကုန်၏။

(စ) ထူးသော အဖို့ရှိသော ရှစ်ပါးသောတရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ အားထုတ်ခြင်းအ ကြောင်း ရှစ်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အမှုကိစ္စကို ပြုအပ်၏၊ ထို ရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်၏၊ "ငါသည် အမှုကိစ္စကို ပြုရအံ့၊ အမှုကိစ္စကို ပြုသော ငါသည် မြတ်စွာဘုရား တို့၏ အဆုံးအမကို နှလုံးသွင်းရန် မလွယ်၊ ယခု ငါသည် မရောက်သေးသော တရားသို့ ရောက်ခြင်းငှါ မရသေးသော တရားကို ရခြင်းငှါ မျက်မှောက်မပြုရသေးသော တရားကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ ဝီရိယကို ဖြစ်စေအံ့" ဟု (စိတ်အကြံ ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် မရောက်သေးသော တရားသို့ ရောက်ခြင်း ငှါ မရသေးသောတရားကို ရခြင်းငှါ မျက်မှောက်မပြုရသေးသော တရားကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း ငှါ ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏။ ဤကား ရှေးဦးစွာသော အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အမှုကိစ္စကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့သော စိတ်အကြံ ဖြစ်၏၊ "ငါသည် အမှုကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ အမှုကိစ္စကို ပြုသော ငါသည် မြတ်စွာ ဘုရားတို့၏ အဆုံးအမကို နှလုံးသွင်းရန် မစွမ်းနိုင်ခဲ့၊ ယခု ငါသည် ဝီရိယကို ဖြစ်စေအံ့" ဟု (စိတ်အကြံ ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏။ပ။ ဤကား နှစ်ခုမြောက်သော အားထုတ်ခြင်း၏ အ ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ခရီးသွားအပ်၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်၏၊ "ငါသည် ခရီးသွားရအံ့၊ ခရီးသွားသော ငါသည် မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အဆုံးအမကို နှလုံးသွင်းရန် မလွယ်၊ ယခု ငါသည် ဝီရိယကို ဖြစ်စေအံ့" ဟု (စိတ်အကြံ ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏။ပ။ ဤကား သုံးခုမြောက်သော အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ခရီးသွားပြီး ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်၏၊ "ငါသည် ခရီးသွားပြီးပြီ၊ ခရီးသွားသော ငါသည် မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အဆုံးအမကိုနှလုံးသွင်းရန် မစွမ်းနိုင်၊ ယခု ငါသည် ဝီရိယကို ဖြစ်စေအံ့" ဟု (စိတ်အကြံ ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏။ပ။ ဤကား လေးခုမြောက်သော အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ရွာသို့ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ဆွမ်းခံ သွားသည်ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော နုသည်လည်း ဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် မရ၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်၏၊ "ငါသည် ရွာသို့လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ဆွမ်းခံသွားသည်ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်းဖြစ်သော နုသည်လည်းဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ် ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် မရခဲ့၊ ထိုငါ၏ ကိုယ်သည် ပေါ့၏၊ အမှုကိစ္စကို ပြုရန်ခံ့၏၊ ယခု ငါသည် ဝီရိယကို ဖြစ်စေအံ့" ဟု (စိတ်အကြံ ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏။ပ။ ဤကား ငါးခု မြောက်သော အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ရွာသို့ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ဆွမ်းခံ သွားသည်ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော နုသည်လည်း ဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် ရခဲ့၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်၏၊ "ငါသည် ရွာသို့ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ဆွမ်းခံသွားသည်ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်းဖြစ်သော နုသည်လည်းဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ် ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် ရခဲ့၏၊ ထိုငါ၏ ကိုယ်သည် အားရှိ၏၊ အမှုကိစ္စကိုပြုရန် ခံ့၏၊ ယခု ငါ သည် ဝီရိယကို ဖြစ်စေအံ့" ဟု (စိတ်အကြံ ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏။ပ။ ဤကား ခြောက်ခုမြောက်သော အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းအား အနည်းငယ်မျှသော အနာသည် ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်၏၊ "ငါ့အား အနည်းငယ်မျှသော အနာသည် ဖြစ်၏၊ ငါ၏ အနာသည် တိုးပွါးရာသော အကြောင်းရှိ၏၊ ယခု ငါသည် ဝီရိယကို ဖြစ်စေအံ့" ဟု (စိတ်အကြံ ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏။ပ။ ဤကား ခုနစ်ခုမြောက်သော အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အနာမှ ထ၏။ အနာမှ ထ၍ မကြာသေး၊ ထိုရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်၏၊ "ငါသည် အနာမှ ထ၏၊ အနာမှ ထ၍ မကြာသေး၊ ငါ့အား အနာရောဂါသည် ပြန်ဖြစ်ရာသော အကြောင်းရှိ၏၊ ယခု ငါသည် မရောက်ရသေးသော တရားသို့ ရောက်ခြင်းငှါ မရသေးသော တရားကို ရခြင်းငှါ မျက်မှောက်မပြုရသေးသော တရားကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ အားထုတ်အံ့" ဟု (စိတ်အကြံ ဖြစ်၏)။ ထိုရဟန်းသည် မရောက်ရသေးသော တရားသို့ ရောက်ခြင်းငှါ မရသေးသော တရားကို ရခြင်းငှါ မျက်မှောက်မပြုရသေးသော တရားကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏။ ဤကား ရှစ်ခုမြောက်သော အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။ ဤတရားရှစ်ပါးတို့သည် ထူးသော အဖို့ ရှိကုန်၏။

(ဆ) ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲသော ရှစ်ပါးသောတရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ အခွင့်မဟုတ်သော 'အက္ခဏ' ရှစ်ပါး တို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ပွင့်တော်မူ၏၊ ကိလေသာကို ငြိမ်းစေတတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ဆောင်တတ်သော မဂ်ဉာဏ်သို့ ရောက် စေတတ်သော ဘုရားတို့သည်သာ ဟောအပ်သော သစ္စာလေးပါးတရားကိုလည်း ဟောတော်မူအပ်၏၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း ငရဲဘုံသို့ ရောက်နေ၏။ ဤကား မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ အခွင့်မဟုတ်သော ရှေးဦးစွာသော အက္ခဏတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ဤလောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ပွင့်တော်မူ၏၊ ကိလေသာကို ငြိမ်းစေတတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ဆောင်တတ်သော မဂ်ဉာဏ်သို့ ရောက်စေတတ်သော ဘုရားတို့သည်သာ ဟောအပ်သော သစ္စာလေးပါးတရားကိုလည်း ဟောတော်မူအပ်၏၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း တိရစ္ဆာန်ဘုံသို့ ရောက်နေ၏။ ဤကား မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ အခွင့်မဟုတ်သော နှစ်ခုမြောက်သော အက္ခဏ တည်း။

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့။ပ။ ပြိတ္တာဘုံသို့ ရောက်နေ၏။ ဤကား မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ အခွင့်မဟုတ်သော သုံးခုမြောက်သော အက္ခဏ တည်း။

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့။ပ။ အသက်ရှည်သော အရူပဘုံ အသညသတ်ဘုံသို့ ရောက်နေ၏။ ဤကား မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ အခွင့်မဟုတ်သော လေးခုမြောက်သော အက္ခဏတည်း။

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့ ။ပ။ ရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာယောကျ်ား ဥပါသိကာမိန်းမတို့ ဖြစ်ရာမဟုတ်သော သစ္စာလေးပါးကို မသိနိုင်ကုန်သော ပစ္စန္တရစ် ဇနပုဒ်အရပ် လူရိုင်းတို့ အတွင်း၌ မွေးဖွား၏။ ဤကား မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ အခွင့်မဟုတ်သော ငါးခု မြောက်သော အက္ခဏ တည်း။

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့။ပ။ မဇ္ဈိမဒေသ ဇနပုဒ်တို့၌ မွေးဖွားသော်လည်း မှားသော အယူရှိ၏၊ ဖောက်ပြန်သော အယူရှိ၏၊ "ပေးလှူခြင်း (၏ အကျိုး) သည် မရှိ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း (၏ အကျိုး) သည် မရှိ၊ ဟုန်း ဟုခေါ်သော ပူဇော်မှုငယ်မျိုး (၏ အကျိုး) သည် မရှိ၊ ကောင်းစွာ ပြုအပ် မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သော ကံတို့၏ အကျိုးရင်း အကျိုးဆက်မည်သည် မရှိ၊ ဤလောကသည် မရှိ၊ တမလွန်လောက သည် မရှိ၊ အမိကို လုပ်ကျွေးခြင်း၏ အကျိုးသည် မရှိ၊ အဖကို လုပ်ကျွေးခြင်း၏ အကျိုးသည် မရှိ၊ သေ၍ တဖန်ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ဤလောကကို လည်းကောင်း၊

တမလွန် လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ဟောကြား နိုင်ကုန်သော, အညီအညွတ် ကောင်းစွာ ကျင့်ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၌ မရှိကုန်" ဟု မှားသော အယူရှိ၏၊ ဖောက်ပြန်သော အယူရှိ၏။ ဤကား မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ အခွင့်မဟုတ်သော ခြောက်ခုမြောက်သော အက္ခဏ တည်း။

တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါ့သျှင်တို့။ပ။ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း မဇ္ဈိမဒေသတို့ ၌ မွေးဖွား၏၊ ပညာ မရှိ၊ စိတ်ဖောက်ပြန် နေသူ ဖြစ်၏၊ ဆွံ့အနေသူ ဖြစ်၏၊ ကောင်းသောတရား မကောင်းသော တရားတို့၏ အနက်သဘောကို သိခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်။ ဤကား မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ အခွင့်မဟုတ်သော ခုနစ်ခုမြောက်သော အက္ခဏ တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ဤလောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ပွင့်တော်မမူ၊ ကိလေသာကို ငြိမ်းစေတတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ဆောင်တတ်သော မဂ်ဉာဏ်သို့ ရောက်စေတတ်သော မြတ်စွာဘုရားတို့သည်သာ ဟောအပ်သော သစ္စာလေးပါးတရားကိုလည်း ဟောတော်မမူ^၁။ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း မဇ္ဈိမဒေသ ဇနပုဒ်တို့၌ မွေးဖွား၏၊ ပညာရှိ၏၊ စိတ်မဖောက်ပြန်သူ ဖြစ်၏၊ မဆွံ့အသူ ဖြစ်၏၊ ကောင်းသောတရား မကောင်းသော တရားတို့၏ အနက်သဘောကို သိခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ ဤကား မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ အခွင့်မဟုတ်သော ရှစ်ခုမြောက်သော အက္ခဏတည်း။ ဤ ရှစ်ပါးသော တရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲ့ကုန်၏။

(၉) ဖြစ်စေအပ်သော ရှစ်ပါးသောတရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ယောကျ်ားမြတ်တို့ အကျင့် ရှစ်ပါးတို့တည်း။ ဤအကျင့်သည် အလိုနည်းသောသူ၏ အကျင့်တည်း၊ ဤအကျင့်သည် အလိုကြီးသော သူ၏ အကျင့် မဟုတ်။ ဤအကျင့်သည် ရောင့်ရဲလွယ်သောသူ၏ အကျင့်တည်း၊ ဤအကျင့်သည် မရောင့်ရဲ လွယ်သော သူ၏ အကျင့်မဟုတ်။ ဤအကျင့်သည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ မွေ့လျော်သောသူ၏ အကျင့်တည်း၊ ဤအကျင့်သည် အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်သောသူ၏ အကျင့်မဟုတ်။ ဤအကျင့်သည် အားထုတ်ခြင်းဝီရိယရှိသောသူ၏ အကျင့်တည်း၊ ဤအကျင့်သည် ပျင်းရိသောသူ၏ အကျင့်မဟုတ်။ ဤအကျင့်သည် ထင်သောသတိရှိသောသူ၏ အကျင့်တည်း၊ ဤအကျင့်သည် သတိလွတ်သောသူ၏ အကျင့်မဟုတ်။ ဤအကျင့်သည် တည်ကြည်သောသူ၏ အကျင့်တည်း၊ ဤအကျင့်သည် မတည်ကြည်သော သူ၏ အကျင့် မဟုတ်။ ဤအကျင့်သည် ပညာရှိသောသူ၏ အကျင့်တည်း၊ ဤအကျင့်သည် ပညာမဲ့သော သူ၏ အကျင့် မဟုတ်။ ဤအကျင့်သည် သံသရာကို မချဲ့သောသူ၏ အကျင့်တည်း၊ ဤအကျင့်သည် သံသရာချဲ့သော သူ၏ အကျင့်မဟုတ်။ ဤရှစ်ပါးသောတရားတို့ကို ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။

(၈) ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော ရှစ်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ဆန့်ကျင်ဘက် တရားနှင့် အာရုံတို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ကြောင်း 'အဘိဘာယတန' ဈာန်ရှစ်ပါးတို့တည်း။ တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို ရှုမှတ်၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ငယ်သော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ "ထို (ရုပ်) တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ)သိသည် (ငါ) မြင်သည်" ဟု ဤသို့လည်း အမှတ် 'သညာ' ရှိ၏၊ ဤကား ပဌမ အဘိဘာယတန ဈာန်ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို ရှုမှတ်၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ကြီးသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ "ထို (ရုပ်) တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ)သိသည် (ငါ)မြင်သည်" ဟု ဤသို့လည်း အမှတ် 'သညာ' ရှိ၏၊ ဤကား ဒုတိယ အဘိဘာယတန ဈာန်ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ငယ်သော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ "ထို (ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး

၍ (ငါ)သိသည် (ငါ)မြင်သည်” ဟု ဤသို့လည်း အမှတ် ‘သညာ’ရှိ၏၊ ဤကား တတိယ အဘိဘာယတန စျာန်ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်းမကောင်းသော အဆင်းရှိသော ကြီးသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ “ထို (ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ)သိသည် (ငါ)မြင်သည်” ဟု ဤသို့လည်း အမှတ် ‘သညာ’ ရှိ၏၊ ဤကား စတုတ္ထ အဘိဘာယတန စျာန်ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ညိုသောအဆင်း ညိုသောအသွေး ညိုသောအရောင်ရှိသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ဥပမာအားဖြင့် ညိုသောအဆင်း ညိုသောအသွေး ညိုသောအရောင်ရှိသော ညိုသောအောင်မဲညိုပန်း၂ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ညိုသော အဆင်း ညိုသောအသွေး ညိုသောအရောင်ရှိသော ဗာရာဏသီပြည်ဖြစ် ညိုသော နှစ်ဖက်ချော အဝတ်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူ တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ညိုသောအဆင်း ညိုသောအသွေး ညိုသောအရောင်ရှိသော ညိုသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ “ထို (ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ)သိသည် (ငါ)မြင်သည်” ဟု ဤသို့လည်း အမှတ် ‘သညာ’ ရှိ၏၊ ဤကား ပဉ္စမ အဘိဘာယတန စျာန်ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ဝါရွှေသော အဆင်း ဝါရွှေသောအသွေး ဝါရွှေသောအရောင်ရှိသော ဝါရွှေသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ ဥပမာအားဖြင့် ဝါရွှေသော အဆင်း ဝါရွှေသောအသွေး ဝါရွှေသောအရောင်ရှိသော မဟာလှေကားပန်း ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဝါရွှေသောအဆင်း ဝါရွှေသောအသွေး ဝါရွှေသောအရောင်ရှိသော ဗာရာဏသီ ပြည်ဖြစ် ဝါရွှေသော နှစ်ဖက်ချောအဝတ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း ဤအတူ တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်း ရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ဝါရွှေသောအဆင်း ဝါရွှေသောအသွေး ဝါရွှေသောအရောင် ရှိသော ဝါရွှေသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ “ထို (ရုပ်) တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ) သိသည် (ငါ)မြင်သည်” ဟု ဤသို့လည်း အမှတ် ‘သညာ’ ရှိ၏၊ ဤကား ဆဋ္ဌအဘိဘာယတနစျာန် ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ နီသောအဆင်း နီသောအသွေး နီသောအရောင်ရှိသော နီသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ ဥပမာအားဖြင့် နီသော အဆင်း နီသောအသွေး နီသောအရောင်ရှိသော နီသောမိုးဆွေပန်းကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ နီသောအဆင်း နီသောအသွေး နီသောအရောင်ရှိသော ဗာရာဏသီပြည်ဖြစ် နီသော နှစ်ဖက်ချော အဝတ်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူ တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ နီသော အဆင်း နီသောအသွေး နီသောအရောင်ရှိသော နီသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ “ထို (ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ) သိသည်၊ (ငါ) မြင်သည်” ဟု ဤသို့လည်း အမှတ် ‘သညာ’ ရှိ၏၊ ဤကား သတ္တမ အဘိဘာယတနစျာန် ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ဖြူသောအဆင်း ဖြူသောအသွေး ဖြူသောအရောင်ရှိသော ဖြူသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ ဥပမာအားဖြင့် ဖြူသော အဆင်း ဖြူသောအသွေး ဖြူသောအရောင်ရှိသော ဖြူသောသောက်ရှူးကြယ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း ဖြူသော အဆင်း ဖြူသောအသွေး ဖြူသောအရောင်ရှိသော ဗာရာဏသီပြည်ဖြစ် ဖြူသော နှစ်ဖက်ချော အဝတ်ကဲ့ သို့လည်းကောင်း ဤအတူ တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပ သန္တာန်၌ ဖြူသောအဆင်း ဖြူသောအသွေး ဖြူသောအရောင်ရှိသော ဖြူသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ “ထို (ရုပ်) တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ) သိသည် (ငါ) မြင်သည်” ဟု ဤသို့လည်း အမှတ် ‘သညာ’ ရှိ၏၊ ဤကား အဋ္ဌမ အဘိဘာယတနစျာန် ပေတည်း။ ဤရှစ်ပါးသောတရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။

(ည) မျက်မှောက်ပြုအပ်သော ရှစ်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ လွတ်လပ်ခြင်း 'ဝိမောက္ခ'ရှစ်ပါးတို့တည်း။ (မိမိသန္တာန်၌) ကသိုဏ်းရုပ် ဈာန်ရှိသည်ဖြစ်၍ (ပြင်ပသန္တာန်၌လည်း) (ကသိုဏ်း)ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ဤကား ပဌမဝိမောက္ခပေတည်း။

မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်မူ၍ ပြင်ပသန္တာန်၌ (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ဤကား ဒုတိယဝိမောက္ခ ပေတည်း။

တင့်တယ်၏ ဟူ၍ သာလျှင် နှလုံးသွင်း၏၊ ဤကား တတိယဝိမောက္ခ ပေတည်း။

ရူပသညာတို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ ပဋိဃသညာတို့ လုံးဝချုပ်သည့်ပြင် နာနတ္တသညာတို့ကို လုံးဝ နှလုံးမသွင်းမူ၍ "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု ပွါးများခြင်းကြောင့် အာကာသာနဉ္စာယတန (ဈာန်) သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤကား စတုတ္ထဝိမောက္ခပေတည်း။

အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ "ဝိညာဉ်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု ပွါးများခြင်းကြောင့် ဝိညာဏဉ္စာယတန (ဈာန်) သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤကား ပဉ္စမဝိမောက္ခပေတည်း။

ဝိညာဏဉ္စာယတန (ဈာန်) ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ "တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ" ဟု ပွါးများခြင်းကြောင့် အာကိဉ္စညာယတန (ဈာန်) သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤကား ဆဋ္ဌဝိမောက္ခ ပေတည်း။

အာကိဉ္စညာယတန (ဈာန်) ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတန (ဈာန်)သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤကား သတ္တမဝိမောက္ခ ပေတည်း။

နေဝသညာနာသညာယတန (ဈာန်) ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိရောဓသမာပတ် 'သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤကား အဋ္ဌမဝိမောက္ခပေတည်း။ ဤရှစ်ပါးသောတရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်၏။

ဤသို့ ရှစ်ဆယ်သော တရားတို့သည်ဟုတ်ကုန်၏၊ မှန်ကုန်၏၊ဟုတ်မှန်ကုန်၏၊ မချွတ်ယွင်းကုန်၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောမရှိကုန်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် မှန်စွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။

၁။ ဤနေရာ၌ ပါဠိတွင် ပေလျာလရှိသည်။ သင်္ဂီတိသုတ် ၂၂၀-နဝမအက္ခဏ ပါဠိတော်နှင့်အညီ ပြန်ဆိုသည်။
၂။ ဤအရာ၌ ဥမာပုပ္ဖပုဒ်၏ အနက်ကို အောက်မဲညိုပန်းထက်သာ၍ ညိုသော နှမ်းကြတ်ပန်းဟု အဘိဓာန်နိသျသစ်၌ ဆို၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁၁ - ဒသုတ္တရသုတ် ===

တရား ကိုးပါးစု

၃၅၉။ ကိုးပါးသော တရား တို့သည် များသော ကျေးဇူး ရှိကုန်၏။ပ။ ကိုးပါးသော တရား တို့ကို မျက်မှောက်ပြု အပ်ကုန်၏။

(က) များသော ကျေးဇူးရှိကုန်သော ကိုးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ အသင့်အား ဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း အကြောင်းရင်းရှိသော တရားကိုးပါးတို့တည်း။ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသော သူအား ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသော သူအား နှစ်သိမ့်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ နှစ် သိမ့်သော စိတ်ရှိသူ၏ နာမ်ရုပ် အပေါင်းသည် ငြိမ်းချမ်း၏။ နာမ်ရုပ်အပေါင်း ငြိမ်းချမ်းခြင်းရှိသော သူသည် ချမ်းသာကို ခံစား၏။ ချမ်းသာ သုခရှိသောသူ၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ စိတ်တည်ကြည် သည် ရှိသော် ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏ မြင်၏။ ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိသည် မြင်သည် ရှိသော် ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သည်ရှိသော် စွဲမက်ခြင်း ကင်း၏။ စွဲမက်ခြင်း ကင်းခြင်းကြောင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်၏။ ဤကိုးပါးသော တရားတို့သည် များသော ကျေးဇူးရှိကုန်၏။

(ခ) ပွါးများအပ်သော ကိုးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ပါရိသုဒ္ဓိကို ပွါးစေခြင်း၏ ပဓာနဖြစ်သော အကြောင်းအင်္ဂါကိုးပါးတို့တည်း။ သီလစင်ကြယ်ခြင်းဟူသော ပါရိသုဒ္ဓိကို ပွါးစေခြင်း၏ ပဓာနဖြစ်သော အကြောင်းအင်္ဂါ၊ စိတ်စင်ကြယ်ခြင်း ဟူသော ပါရိသုဒ္ဓိကို ပွါးစေခြင်း၏ ပဓာနဖြစ်သော အကြောင်းအင်္ဂါ၊ ပညာ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ဟူသော ပါရိသုဒ္ဓိကို ပွါးစေခြင်း၏ ပဓာနဖြစ်သော အကြောင်း အင်္ဂါ၊ ယုံမှားခြင်းကို ဖျောက်နိုင်သောဉာဏ်၏ စင်ကြယ်ခြင်း ဟူသော ပါရိသုဒ္ဓိကို ပွါးစေခြင်း၏ ပဓာန ဖြစ်သော အကြောင်းအင်္ဂါ၊ မဂ်ဟုတ် မဟုတ်ကို သိသော ဉာဏ်အမြင်၏ စင်ကြယ်ခြင်း ဟူသော ပါရိသုဒ္ဓိကို ပွါးစေခြင်း၏ ပဓာနဖြစ်သော အကြောင်းအင်္ဂါ၊ မဂ်ရကြောင်း အကျင့်ကို သိသော ဉာဏ်အမြင်၏ စင်ကြယ်ခြင်း ဟူသော ပါရိသုဒ္ဓိကို ပွါးစေခြင်း၏ ပဓာနဖြစ်သောအကြောင်း အင်္ဂါ၊ ဝိပဿနာ ဉာဏ်အမြင်၏ စင်ကြယ်ခြင်းဟူသော ပါရိသုဒ္ဓိကို ပွါးစေခြင်း၏ ပဓာနဖြစ်သော အကြောင်း အင်္ဂါ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ဉာဏ် ပညာ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ဟူသော ပါရိသုဒ္ဓိကို ပွါးစေခြင်း၏ ပဓာနဖြစ်သော အကြောင်းအင်္ဂါ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၏ စင်ကြယ်ခြင်း ဟူသော ပါရိသုဒ္ဓိကို ပွါးစေခြင်း၏ ပဓာနဖြစ်သော အကြောင်းအင်္ဂါတို့တည်း။ ဤကိုးပါးသော တရားတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။

(ဂ) ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော ကိုးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ သတ္တဝါတို့၏ နေရာ ကိုးပါး တို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ချင်း ကွဲပြား၍ ပဋိသန္ဓေသညာချင်းလည်း ကွဲပြားကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ အဘယ် သတ္တဝါတို့နည်း ဟူမူ - အချို့သောနတ် အချို့သော ဝိနိပါတိက နှင့် လူတို့ပင်တည်း။ ဤကား ရှေးဦးစွာသော သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ချင်း ကွဲပြား၍ ပဋိသန္ဓေသညာချင်း တူကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ အဘယ် သတ္တဝါတို့နည်း ဟူမူ- ပဌမဈာန်ဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့ပင်တည်း။ ဤကား နှစ်ခုမြောက် သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ချင်းတူ၍ ပဋိသန္ဓေသညာချင်း ကွဲပြားကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ အဘယ် သတ္တဝါတို့နည်း ဟူမူ- အာဘဿရာဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့ပင်တည်း။ ဤကား သုံးခုမြောက် သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ချင်းတူ၍ ပဋိသန္ဓေသညာချင်းလည်း တူကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ အဘယ် သတ္တဝါတို့နည်း ဟူမူ- သုဘကိဏှာဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့ပင်တည်း။ ဤကား လေးခုမြောက် သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ သညာမရှိသော အာရုံကို ခံစားခြင်းမရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ အဘယ်သတ္တဝါတို့နည်း ဟူမူ- အသညသတ်ဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့ပင်တည်း။ ဤကား ငါးခုမြောက် သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ရူပသညာတို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ ပဋိဃသညာတို့ လုံးဝချုပ်သည့်ပြင် နာနတ္တသညာတို့ကို လုံးဝ နှလုံးမသွင်းမူ၍ "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု ပွါးများခြင်းကြောင့် အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံသို့ ရောက်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား ခြောက်ခုမြောက် သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ "ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု ပွါးများခြင်းကြောင့် ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံသို့ ရောက်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ဤကား ခုနစ်ခုမြောက် သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ "တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ" ဟု ပွါးများခြင်းကြောင့် အာကိဉ္စညာယတနဘုံသို့ ရောက်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ဤကား ရှစ်ခုမြောက် သတ္တဝါ တို့၏ နေရာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနဘုံသို့ ရောက်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ဤကား ကိုးခုမြောက် သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။ ဤကိုးပါးသော တရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်၏။

(ဃ) ပယ်အပ်သော ကိုးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ တဏှာအကြောင်းရင်းရှိသော ကိုးပါးသော တရားတို့တည်း။ တပ်မက်ခြင်းတဏှာကို စွဲ၍ ရှာမှီးခြင်း ဖြစ်၏။ ရှာမှီးခြင်းကို စွဲ၍ ရရှိခြင်း ဖြစ်၏။ ရရှိခြင်းကို စွဲ၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို စွဲ၍ လိုချင်စွဲမက်ခြင်း 'ဆန္ဒ ရာဂ' ဖြစ်၏။ လိုချင်စွဲမက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'ကို စွဲ၍ အလွန်အားကြီးသော စွဲမက်ခြင်း ရာဂ ဖြစ်၏။ အလွန်အားကြီးသော စွဲမက်ခြင်း ရာဂကို စွဲ၍ သိမ်းဆည်းခြင်း ဖြစ်၏။ သိမ်းဆည်းခြင်းကို စွဲ၍ ဝန်တိုခြင်း ဖြစ်၏။ ဝန်တိုခြင်းကို စွဲ၍ စောင့်ရှောက်ခြင်း ဖြစ်၏။ စောင့်ရှောက်ခြင်းအကြောင်းကို စွဲ၍ ဥစ္စာဒဏ် ယူခြင်း ဓားလက်နက်ကိုင်ခြင်း ငြင်းခုံခြင်း ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း ဆန့်ကျင်ဘက်ပြောခြင်း 'နင် နင်' ဟုဆိုခြင်း ကုန်း တိုက်ခြင်း မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်း ဟူသော များစွာသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဤကိုးပါးသော တရားတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏။

(င) ယုတ်သော အဖို့ရှိသော ကိုးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း အကြောင်း ကိုးပါးတို့တည်း။ "ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုကျင့်ဖူးသည်" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏၊ "ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုနေဆဲ" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏၊ "ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုလတ္တံ့" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏။

"ငါ ချစ်ခင်နှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုဖူးသည်" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏ ။ပ။ အကျိုးမဲ့ကို ပြုနေဆဲ" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏ ။ပ။ အကျိုးမဲ့ကို ပြုလတ္တံ့" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏။

"ငါ မချစ်ခင် မနှစ်သက်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးကို ပြုဖူးသည်" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏ ။ပ။ အကျိုးကို ပြုနေဆဲ" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏ ။ပ။ အကျိုးကို ပြုလတ္တံ့" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏။ ဤတရားကိုးပါးတို့သည် ယုတ်သော အဖို့ရှိကုန်၏။

(စ) ထူးသော အဖို့ရှိသော ကိုးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ရန်ငြိုးပြေကြောင်း ကိုးပါး တို့တည်း။ “ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုဖူးသည်ဟု ထိုအကျိုးမဲ့ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ အဘယ်မှာ ရနိုင် အံ့နည်း” ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏၊ “ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုနေဆဲဟု ထိုအကျိုးမဲ့ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ အဘယ်မှာ ရနိုင် အံ့နည်း” ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏၊ “ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုလတ္တံ့ ဟု ထိုအကျိုးမဲ့ ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း” ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏။

“ငါ ချစ်ခင်နှစ်သက်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုဖူးပြီ ။ပ။ အကျိုးမဲ့ကို ပြုနေဆဲ ။ပ။ အကျိုး မဲ့ကို ပြုလတ္တံ့ ဟု ထိုအကျိုးမဲ့ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း”ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏။

“ငါ မချစ်ခင်မနှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးကို ပြုဖူးသည် ။ပ။ အကျိုးကို ပြုနေဆဲ ။ပ။ အကျိုး ကို ပြုလတ္တံ့ ဟု ထိုအကျိုးမဲ့ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း” ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏။ ဤ ကိုးပါး သော တရားတို့သည် ထူးသော အဖို့ရှိကုန်၏။

(ဆ) ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲသော ကိုးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ထူးသည့်အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော တရားကိုးပါးတို့တည်း။ ဓာတ်ထူးခြင်းကို စွဲ၍ ဖဿထူးခြင်း ဖြစ်၏။ ဖဿထူးခြင်းကို စွဲ၍ ဝေဒနာထူးခြင်း ဖြစ်၏။ ဝေဒနာထူးခြင်းကို စွဲ၍ ကာမသညာ စသည် ထူးခြင်း ဖြစ်၏။ ကာမသညာ စသည် ထူးခြင်းကို စွဲ၍ အကြံထူးခြင်း ဖြစ်၏။ အကြံထူးခြင်းကို စွဲ၍ လိုချင်ခြင်း ဆန္ဒထူးခြင်း ဖြစ်၏။ လိုချင်ခြင်း ဆန္ဒထူးခြင်းကို စွဲ၍ ပူလောင်ခြင်းထူးခြင်း ဖြစ်၏။ ပူလောင်ခြင်းထူးခြင်းကို စွဲ၍ ရှာမှီးခြင်း ထူးခြင်း ဖြစ်၏။ ရှာမှီးခြင်း ထူးခြင်းကို စွဲ၍ ရခြင်းထူးခြင်း ဖြစ်၏။ ရခြင်းထူးခြင်းကို စွဲ၍ မှတ်ထင်မှု ထူးခြင်း ဖြစ်၏။ ဤကိုးပါးသော တရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲကုန်၏။

(ဇ) ဖြစ်စေအပ်သော ကိုးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ကိုးပါးသော သညာတို့ တည်း။ မတင့်တယ် ဟူသော အမှတ်သညာ၊ သေခြင်း ဟူသော အမှတ်သညာ၊ အစာအာဟာရ၌ စက်ဆုပ် ဖွယ်ဟူသော အမှတ်သညာ၊ အလုံးစုံသော လောက၌ မွေ့လျော်ဖွယ်မရှိ ဟူသော အမှတ်သညာ၊ မမြဲ ဟူသော အမှတ်သညာ၊ မမြဲသော ‘အနိစ္စ’ တရား၌ ဆင်းရဲ၏ ဟူသော အမှတ်သညာ၊ ဆင်းရဲ ‘ဒုက္ခ’ တရား၌ အနတ္တဟူသော အမှတ်သညာ၊ ပယ်ခြင်း ဟူသော အမှတ်သညာ၊ တပ်ခြင်းကင်းသော အမှတ် သညာတို့တည်း။ ဤကိုးပါးသော တရားတို့ကို ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။

(ဈ) ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော ကိုးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ အစဉ် အတိုင်း ဝင်စားအပ်သော သမာပတ်ကိုးပါးတို့တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက် ’နှင့် တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ နှင့် တကွဖြစ်သော (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’, ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဝိတက် ဝိစာရငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့်။ပ။ တတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ချမ်း သာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ပ။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရုပ်သညာတို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်။ပ။ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာကာသာ နဉ္စာယတန စျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ “ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု ပွါးများခြင်းကြောင့် ဝိညာဏဉ္စာ ယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ “တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ” ဟု ပွါးများခြင်းကြောင့် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ နေဝသညာနာသညာယတန စျာန်ကို လုံးဝလွန် မြောက်၍ သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤကိုးပါးသော တရားတို့ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။

(ည) မျက်မှောက်ပြုအပ်သော ကိုးပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ အစဉ်အတိုင်း ချုပ်ခြင်းကိုးပါးတို့တည်း။ ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမသညာသည် ချုပ်၏၊ ဒုတိယစျာန် ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဝိတက် ဝိစာရတို့သည် ချုပ်ကုန်၏၊ တတိယစျာန် ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' သည်ချုပ်၏၊ စတုတ္ထစျာန်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ထွက်သက် ဝင်သက်တို့သည် ချုပ်ကုန်၏၊ အာကာသာနဉ္စာယတန စျာန်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ရုပ်သညာသည် ချုပ်၏၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန စျာန်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အာကာသာနဉ္စာယတနသညာသည် ချုပ်၏၊ အာကိဉ္စညာယတန စျာန်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာသည် ချုပ်၏၊ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန် ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အာကိဉ္စညာယတနသညာသည် ချုပ်၏၊ သညာဝေဒနာတို့ ချုပ်သော နိရောဓ သမာပတ်ကို ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား သညာသည် လည်းကောင်း ဝေဒနာသည် လည်းကောင်း ချုပ်၏။ ဤကိုးပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်၏။

ဤသို့ ဤကိုးဆယ်သော တရားတို့သည်ဟုတ်ကုန်၏၊ မှန်ကုန်၏၊ဟုတ်မှန်ကုန်၏၊ မချွတ်ယွင်း ကုန်၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောမရှိကုန်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် မှန်စွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

=== ၁၁ - ဒသုတ္တရသုတ် ===

တရား ဆယ်ပါးစု

၃၆၀။ ဆယ်ပါးသော တရားတို့သည် များသော ကျေးဇူး ရှိကုန်၏ ။ပ။ ဆယ်ပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်၏။

(က) များသော ကျေးဇူးရှိကုန်သော ဆယ်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ မှီခိုရာပြု တတ်သော တရား ဆယ်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလကို စောင့်ထိန်းလျက် နေ၏၊ အကျင့် 'အာစာရ', ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်း ငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက် တည်၍ ကျင့်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ သီလရှိ၏ ။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၁)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် များသော အကြားအမြင်ရှိ၏။ပ။ ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ များစွာသော အကြားအမြင် ရှိ၏။ပ။ ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၂)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိ၏၊ အပေါင်းအဖော်ကောင်း ရှိ၏၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းတို့၌ ညွတ်သော စိတ်ရှိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့။ပ။ အဆွေ ခင်ပွန်းကောင်းတို့၌ ညွတ်သောစိတ် ရှိ၏။ ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၃)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဆိုဆုံးမလွယ်၏၊ ထိုဆိုဆုံးမလွယ်ခြင်းကို ပြုတတ် သော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သည်းခံနိုင်၏၊ အဆုံးအမကို အရိုအသေ ခံယူတတ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း

သည် ယင်းသို့။ပ။ အဆုံးအမကို အရိုအသေခံယူတတ်၏။ ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၄)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ အသို့ပြုရမည်နည်းဟု ဆို၍ ပြုအပ်သော အယုတ် အမြတ်ဖြစ်သော ကိစ္စတို့၌ လိမ္မာ၏၊ ပျင်းရိခြင်း မရှိ၊ ထိုထိုအကြောင်း၌ လိမ္မာသော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏၊ စီရင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့။ပ။ စီရင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၅)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် တရားတော်ကို အလိုရှိ၏၊ ချစ်ဖွယ်ကို ပြောဆိုတတ်၏၊ လွန်မြတ်သော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းတရား၌ များစွာ မြတ်နိုးခြင်း ရှိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည်ယင်းသို့။ပ။ များစွာ မြတ်နိုးခြင်း ရှိ၏။ ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာပြုတတ်သော တရားတည်း။(၆)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ရရသမျှသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး ဟူသော အဆောက်အဦတို့ဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည်။ပ။ အဆောက်အဦတို့ဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၇)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏။ပ။ ကုသိုလ် တရားတို့၌။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့။ပ။ ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာပြုတတ်သော တရား တည်း။ (၈)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သတိရှိ၏၊ လွန်မြတ်သော သတိ ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ကြာမြင့်စွာ ပြုပြီးသော အလုပ်ကိုလည်းကောင်း ကြာမြင့်စွာ ပြောပြီးသော စကားကိုလည်းကောင်း အောက်မေ့နိုင်၏၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့နိုင်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့။ပ။ ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာ ပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၉)

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ပညာရှိ၏၊ အဖြစ်အပျက်ကို သိသော ဖြူစင်သော ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးနိုင်သော အကြွင်းမဲ့ ဆင်းရဲကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်သော ပညာနှင့် ပြည့် စုံ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့။ပ။ ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာပြုတတ်သော တရားတည်း။ ဤတရားဆယ်ပါးတို့သည် များသော ကျေးဇူးရှိကုန်၏။ (၁၀)

(ခ) ပွါးစေအပ်ကုန်သော ဆယ်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ကသိုဏ်းအာရုံ ဆယ်ပါးတို့တည်း။ အချို့သော ရဟန်းသည် အထက် အောက် ဖီလာဖြစ်သော နှစ်ခု မဟုတ်သော အပိုင်းအခြားမရှိသော ပထဝီကသိုဏ်းကို သိ၏၊ အချို့သော ရဟန်းသည် အာပေါကသိုဏ်းကို သိ၏။ပ။ အချို့သော ရဟန်းသည် တေဇောကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော ရဟန်းသည် ဝါယောကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော ရဟန်းသည် နီလကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော ရဟန်းသည် ပီတကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော ရဟန်းသည် လောဟိတကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော ရဟန်းသည် ဩဒါတကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော ရဟန်းသည် အာကာသကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော ရဟန်းသည် အထက် အောက် ဖီလာဖြစ်သော နှစ်ခုမဟုတ်သော အပိုင်းအခြားမရှိသော ဝိညာဏကသိုဏ်းကို သိ၏။ ဤဆယ်ပါးသော တရားတို့ကို ပွါးစေအပ်ကုန်၏။

(ဂ) ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော ဆယ်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ အာယတန ဆယ်ပါးတို့တည်း။ စက္ခုအာယတန၊ ရူပါရုံအာယတန၊ သောတအာယတန၊ သဒ္ဒါရုံအာယတန၊ ဃာန အာယတန၊ ဂန္ဓာရုံ အာယတန၊ ဇိဝှါအာယတန၊ ရသာရုံအာယတန၊ ကာယအာယတန၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ အာယတန။ ဤဆယ်ပါးသော တရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်၏။

(ဃ) ပယ်အပ်သော ဆယ်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ မှားသော အကျင့်ဆယ်ပါးတို့တည်း။ မှားသော အယူ၊ မှားသော အကြံ၊ မှားသော ပြောဆိုမှု၊ မှားသောပြုလုပ်မှု၊ မှားသော အသက်

မွေးမှု၊ မှားသော အားထုတ်မှု၊ မှားသော အောက်မေ့မှု၊ မှားသော တည်ကြည်မှု၊ မှားသော အသိဉာဏ်၊ မှားသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ဤဆယ်ပါးသော တရားတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏။

(င) ယုတ်သော အဖို့ရှိသော ဆယ်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ အကုသိုလ် ကမ္မပထ တရား ဆယ်ပါးတို့တည်း။ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်း၊ မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်း၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသော အားဖြင့် ကျင့်ခြင်း၊ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်း၊ ကုန်းတိုက်ခြင်း၊ ကြမ်းတမ်းသောစကားကို ပြောခြင်း၊ ပြိန်ဖျင်း သော စကားကို ပြောခြင်း၊ လွန်စွာမက်မောခြင်း၊ ပျက်စီးစေလိုခြင်း၊ မှားသောအယူရှိခြင်းတို့ တည်း။ ဤဆယ်ပါးသော တရားတို့သည် ယုတ်သော အဖို့ရှိကုန်၏။

(စ) ထူးသော အဖို့ရှိသော ဆယ်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ကုသိုလ်ကမ္မပထ တရား ဆယ်ပါးတို့တည်း။ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကုန်းတိုက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကြမ်းတမ်းသောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ပြိန်ဖျင်း သော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ လွန်စွာ မမက်မောခြင်း၊ မပျက်စီးစေလိုခြင်း၊ မှန်သော အယူကို ယူခြင်းတို့တည်း။ ဤဆယ်ပါးသော တရားတို့သည် ထူးသော အဖို့ရှိကုန်၏။

(ဆ) ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲကုန်သော ဆယ်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ မြတ်သော အကျင့် ဆယ်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ငါးပါးသောအင်္ဂါကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ခြောက်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော ဥပေက္ခာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ တစ်ခုသော စောင့်ရှောက်ခြင်းရှိ၏၊ လေးပါးသော မှီရာရှိ၏၊ အသီးအသီး များစွာသော သစ္စာတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏၊ အလုံးစုံသော ရှာမှီးခြင်းကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ ကြည်လင်သော အကြံရှိ၏၊ ငြိမ်းသော ကာယသင်္ခါရရှိ၏၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော စိတ်ရှိ၏၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ပညာရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ငါးပါးသောအင်္ဂါကို ပယ်ပြီးဖြစ်သနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမစ္ဆန္ဒကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ ဒေါသကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ ထိုင်းမှိုင်းခြင်းကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း နောင်တပူပန်ခြင်းကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ငါးပါးသောအင်္ဂါကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏။ (၁)

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ခြောက်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော ဥပေက္ခာနှင့် ပြည့်စုံသနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကို မြင်သော် ဝမ်းလည်းမသာ ဝမ်းလည်း မနည်း၊ သတိပညာနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှု၍သာ နေ၏။ နားဖြင့် အသံကို ကြားသော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် ဓမ္မာရုံကို သိသော် ဝမ်းလည်းမသာ ဝမ်းလည်းမနည်း၊ သတိပညာနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှု၍သာ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ခြောက်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော ဥပေက္ခာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ (၂)

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် တစ်ခုသော စောင့်ရှောက်ခြင်း ရှိသနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သတိတည်းဟူသော အစောင့်အရှောက် စိတ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် တစ်ခုသော စောင့်ရှောက်ခြင်း ရှိ၏။ (၃)

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် လေးပါးသော မှီရာရှိသနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်၍ အချို့ကို မှီဝဲ၏၊ ဆင်ခြင်၍ အချို့ကို သည်းခံ၏၊ ဆင်ခြင်၍ အချို့ကို ပယ်ဖျောက်၏၊ ဆင်ခြင်၍ အချို့ကို ရှောင်ကြဉ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် လေးပါးသော မှီရာရှိ၏။ (၄)

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အသီးအသီး များစွာသော သစ္စာတို့ကို ပယ်အပ်ကုန် သနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် များစွာသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ များစွာသော

အသီးအသီးသော အလုံးစုံသော သစ္စာတို့ကို နုတ်အပ်ကုန်၏၊ ကောင်းစွာ နုတ်အပ်ကုန်၏၊ စွန့်အပ်ကုန်၏၊ အန်အပ်ကုန်၏၊ လွှတ်အပ်ကုန်၏၊ ပယ်အပ်ကုန်၏၊ ငြိမ်းစေအပ်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အသီးအသီး များစွာသော သစ္စာတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏။ (၅)

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အလုံးစုံသော ရှာမှီးခြင်းကို စွန့်အပ်သနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ် ရှာမှီးခြင်းကို ပယ်အပ်၏၊ ဘဝ၌ ရှာမှီးခြင်းကို ပယ်အပ်၏၊ မြတ်သောအကျင့် ရှာမှီးခြင်းကို ငြိမ်းစေအပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော ရှာမှီးခြင်းကို စွန့်အပ်၏။ (၆)

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ကြည်လင်သော အကြံရှိသနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်၌ ကြံခြင်းကို ပယ်အပ်၏၊ ပျက်စီးစေလိုခြင်း၌ ကြံခြင်းကို ပယ်အပ်၏၊ ညှဉ်းဆဲခြင်း၌ ကြံခြင်းကိုပယ်အပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကြည်လင်သော အကြံရှိ၏။(၇)

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ငြိမ်းသော ကာယသင်္ခါရရှိသနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်းတို့၏ ရှေးဦးကပင်လျှင် ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း ဆင်းရဲ ချမ်းသာ မရှိသော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ'ကြောင့်ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ငြိမ်းသော ကာယသင်္ခါရရှိ၏။ (၈)

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ကိလေသာမှ လွတ်သော စိတ်ရှိသနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်း၏ စိတ်သည် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' မှ လွတ်၏၊ စိတ်သည် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' မှ လွတ်၏၊ စိတ်သည် တွေဝေခြင်း 'မောဟ' မှ လွတ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကိလေသာမှ လွတ်သော စိတ်ရှိ၏။ (၉)

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ကိလေသာမှ လွတ်သော ပညာရှိသနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ငါသည် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' ကို ပယ်အပ်ပြီ၊ အမြစ်ကို ဖြတ်အပ်ပြီ၊ ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီ၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ပြီ၊ နောင်အခါ၌ မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏" ဟု သိ၏၊ "ငါသည် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'ကို ပယ်အပ်ပြီ၊ နောင်အခါ၌ မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏" ဟု သိ၏၊ "ငါသည် တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကို ပယ်အပ်ပြီ။ပ။ နောင်အခါ၌ မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏" ဟု သိ၏။ ငါ့သျှင် တို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကိလေသာမှ လွတ်သော ပညာရှိ၏။ ဤဆယ်ပါးသော တရား တို့သည် ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲကုန်၏။ (၁၀)

(ဇ) ဖြစ်စေအပ်သော ဆယ်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ အမှတ်သညာ ဆယ်ပါး တို့တည်း။ မတင့်တယ် ဟူသော အမှတ်သညာ၊ သေခြင်းဟူသော အမှတ်သညာ၊ အစာ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟူသော အမှတ်သညာ၊ အလုံးစုံသော လောက၌ မမွေ့လျော်ဟူသော အမှတ်သညာ၊ မမြဲဟူသော အမှတ် သညာ၊ မမြဲခြင်း 'အနိစ္စ' တရား၌ ဆင်းရဲခြင်းဟူသော အမှတ်သညာ၊ ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ' တရား၌ အတ္တ မဟုတ်ဟူသော အမှတ်သညာ၊ ပယ်ခြင်းဟူသော အမှတ်သညာ၊ ရာဂကင်းခြင်းဟူသော အမှတ် သညာ၊ ရာဂချုပ်ခြင်း ဟူသော အမှတ်သညာ တို့တည်း။ ဤဆယ်ပါးသော တရားတို့ကို ဖြစ်စေအပ် ကုန်၏။

(ဈ) ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော ဆယ်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ပျက်စီး ခြင်းအကြောင်း ဆယ်ပါးတို့တည်း။ မှန်သော အယူရှိသူအား မှားသော မိစ္ဆာအယူသည် ပျက်စီး၏။ မှားသော မိစ္ဆာအယူ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အကြင် များစွာသော မကောင်းမှု အကုသိုလ်တရားတို့ သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုတရားတို့သည် ထိုမှန်သော အယူရှိသူအား ပျက်စီးကုန်၏။ မှန်သော အကြံရှိသူ အား မှားသော အကြံသည်။ပ။ မှန်စွာပြောဆိုသူအား မှားသော စကားသည်။ပ။ မှန်သောအမှုကို ပြုသောသူအား မှားသောအမှုကို ပြုခြင်းသည်။ပ။ မှန်သော အသက်မွေးခြင်းရှိသူအား မှားသော

အသက် မွေးခြင်းသည်။ပ။ မှန်သော အားထုတ်ခြင်းရှိသူအား မှားသော အားထုတ်ခြင်းသည်။ပ။ မှန်သော အောက် မေ့ခြင်း 'သတိ' ရှိသူအား မှားသော အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' သည်။ပ။ မှန်သော တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ရှိသူအား မှားသော တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' သည်။ ပ။ မှန်သော အသိဉာဏ် ရှိသူအား မှားသော အသိ ဉာဏ်သည် ပျက်စီး၏။ မှန်သော လွတ်မြောက်ခြင်း ရှိသူအား မှားသော လွတ်မြောက်ခြင်းသည် ပျက်စီး၏၊ မှားသော လွတ်မြောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် အကြင် များစွာသော မကောင်းသော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုတရားတို့သည် ထိုမှန်သော လွတ်မြောက်ခြင်း ရှိသူအား ပျက်စီး ကုန်၏။ ဤဆယ်ပါးသော တရားတို့ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ် ကုန်၏။

(ည) မျက်မှောက်ပြုအပ်သော ဆယ်ပါးသော တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ တရားဆယ်ပါးတို့တည်း။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၌ ဖြစ်သော မှန်သောအယူ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၌ ဖြစ်သော မှန်သော အကြံအစည်၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၌ ဖြစ်သော မှန်သော စကား၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၌ ဖြစ်သော မှန်သော အမှု၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၌ ဖြစ်သော မှန်သော အသက်မွေးမှု၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၌ ဖြစ်သော မှန်သော အားထုတ်မှု၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၌ ဖြစ်သော မှန်သော အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ'၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၌ ဖြစ်သော မှန်သော တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ'၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၌ ဖြစ်သော မှန်သော အသိဉာဏ်၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၌ ဖြစ်သော မှန်သော 'ဝိမုတ္တိ'။ ဤဆယ်ပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်၏။

ဤသို့ ဤတစ်ရာသော တရားတို့သည် ဟုတ်ကုန်၏၊ မှန်ကုန်၏၊ ဟုတ်မှန်ကုန်၏၊ မချွတ်ယွင်းကုန်၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောမရှိကုန်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် မှန်စွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏ ဟု (အသျှင် သာရိပုတြာသည် မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာ ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို နှစ်လိုကုန်သည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေသတည်း။

တစ်ဆယ့်တစ်ခုမြောက် ဒသုတ္တရသုတ် ပြီး၏။

ပါထိကဝဂ် ပြီးပြီ။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်

ထိုဝဂ်၏ အကျဉ်းချုပ်

၁။	ပါထိကသုတ်၊	၆။	ပါသာဒိကသုတ်၊
၂။	ဥဒုမ္ဗရိကသုတ်၊	၇။	မဟာပုရိသလက္ခဏသုတ်၊
၃။	စက္ကဝတ္တိသုတ်၊	၈။	သိင်္ဂါလောဝါဒသုတ်၊
၄။	အဂ္ဂညသုတ်၊	၉။	အာဋာနာဋိယသုတ်၊
၅။	သမ္ပသာဒနီယသုတ်၊	၁၀။	သင်္ဂီတိသုတ်၊
၁၁။	ဒသုတ္တရသုတ်။		

ဤ တစ်ဆယ့်တစ် သုတ်တို့ဖြင့် ဟောတော်မူ အပ်သောကြောင့် ပါထိကဝဂ် ဟု ဆိုအပ်၏။

ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန် ပြီး၏။

ဝဂ်သုံးခုတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဒီဃနိကာယ်

အလုံးစုံ ပြီးပြီ။
